

Dienst Uitvoering Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Trendrapport HO 2026

Dit rapport is een uitgave van:

[Informatieproducten](#)

Dienst Uitvoering Onderwijs

September 2026 | Publicatie-nr: 15000-003

Auteursrechten voorbehouden

Alle intellectuele eigendomsrechten met betrekking tot deze uitgave berusten bij Dienst Uitvoering Onderwijs of dienst licentiegevers. Behoudens de uitzonderingen van de Auteurswet mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Dienst Uitvoering Onderwijs. Aan de totstandkoming van deze uitgave is de uiterste zorg besteed. Dienst Uitvoering Onderwijs is niet aansprakelijk voor eventuele onvolledigheden of onjuistheden in de door haar verstrekte gegevens, al dan niet afkomstig van derden.

Copyright © 2026, Dienst Uitvoering Onderwijs, Nederland, in opdracht van Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting

Gebruikerstoelichting

1 Onderwijsdeelname bachelors

1.1 Instroom

- 1.1.1 Instroom in initiële opleidingen naar type en soort hoger onderwijs [TR009] 12

1.2 Doorstroom

- 1.2.1 Directe en indirecte doorstroom van havo-, vwo- en mbo-4-bol- gediplomeerden naar het hoger onderwijs [TR002] 13
- 1.2.2 Aandeel directe en indirecte doorstroom van havo-, vwo- en mbo-4-bol-gediplomeerden naar het hoger onderwijs [TR003] 14
- 1.2.3 Aandeel gediplomeerden vwo die direct zijn doorgestroomd naar het hbo of wo [TR004] 14
- 1.2.4 Bestemming van gediplomeerden die het ho niet direct instromen [TR007] 15
- 1.2.5 Doorstroom van vmbo-gediplomeerden naar het mbo [TR001m] 16
- 1.2.6 Directe doorstroom vanuit vmbo naar opleidingsniveau ouders [TR005m] 17
- 1.2.7 Directe doorstroom vanuit het vmbo uitgesplitst naar huishoudinkomen [TR008m] 17

1.3 Studiesucces na één jaar

- 1.3.1 Rendementscijfers voor het jaar na instroom in voltijd bacheloropleidingen [TR050] 19
- 1.3.2 Aandeel ho uitvallers: afstroom naar vo of mbo een jaar na ho instroom [TR051] 20

1.4 Uitval en switch na één jaar

- 1.4.1 Oorsprong ho uitval/switch: aandeel uitgesplitst naar vooropleiding voor ho [TR052] 22
- 1.4.2 Uitval en switch in hbo na 1 jaar uitgesplitst naar onderdeel [TR053] 23
- 1.4.3 Uitval en switch in wo na 1 jaar uitgesplitst naar onderdeel [TR054] 24
- 1.4.4 Diplomasucces in het hbo van switchers vergeleken met doorstudeerders [TR071] 25
- 1.4.5 Diplomasucces in het wo van switchers vergeleken met doorstudeerders [TR072] 26
- 1.4.6 Belangrijkste redenen van studieuitval en switch [TR123] 27
- 1.4.7 Bestemming van hbo-bachelorstudenten die één jaar na instroom uitvallen [TR133a] 28
- 1.4.8 Bestemming van wo-bachelorstudenten die één jaar na instroom uitvallen [TR133b] 28

1.5 Studiekeuze en tevredenheid

- 1.5.1 De interactie tussen het keuzemoment en het inschrijfmoment van de studie voor instromers uit het vo [TR103a] 30
- 1.5.2 De interactie tussen het keuzemoment en het inschrijfmoment van de studie voor instromers uit het mbo [TR103b] 31
- 1.5.3 Teverdenheid over voorbereiding op beroepsloopbaan [TR117] 32

2 Onderwijsdeelname masters

2.1 Instroom

2.1.1 Instroom in masteropleidingen in wo en hbo [TR024]	35
2.1.2 Instroom in meerjarige masters [TR036]	35
2.1.3 Ontwikkeling inschrijvingen in hbo-masters naar onderdeel [TR037b]	36
2.1.4 Instroom in wo- en hbo-masters uitgesplitst naar vooropleiding [TR137]	37

2.2 Doorstroom

2.2.1 Aandeel bachelor-master doorstromers dat binnen hetzelfde onderdeel blijft [TR032]	38
2.2.2 Aandeel bachelor-master doorstromers dat een meerjarige master volgt [TR034]	39
2.2.3 Aandeel bachelor-master doorstromers dat een research master volgt [TR035]	39
2.2.4 Aandeel wo-bachelorgediplomeerden dat doorstroomt naar dezelfde of een andere instelling [TR038]	40
2.2.5 Bachelor-master doorstroom: wie blijft in hetzelfde soort hoger onderwijs? [TR135]	41
2.2.6 Studiesucces in hbo-master vanuit hbo-bachelor [TR138a]	42
2.2.7 Studiesucces in wo-master vanuit hbo-bachelor [TR138b]	43
2.2.8 Studiesucces in wo-master vanuit wo-bachelor [TR138c]	44

3 Internationalisering

3.1 Instroom en doorstroom

3.1.1 Internationale instroom in voltijd bacheloropleidingen voor hbo en wo [TR017]	47
3.1.2 Aandeel internationale instroom in voltijd bacheloropleidingen van totale instroom in hbo en wo [TR018]	47
3.1.3 Internationale instroom in voltijd bacheloropleidingen in hbo en wo uitgesplitst naar nationaliteitsgroep [TR019]	48
3.1.4 Aandeel internationale studenten in wo- en hbo-masterinstroom [TR026]	48
3.1.5 Bachelor-master doorstroom uitgesplitst naar indicatie internationale student [TR031]	49

3.2 Studiesucces, uitval en switch

3.2.1 Studiesucces na 1 jaar: internationale versus niet-internationale studenten in hbo en wo [TR041a]	50
3.2.2 Studiesucces binnen nominaal + 1 jaar: internationale studenten versus niet-internationaal in hbo en wo [TR041b]	51
3.2.3 Uitval en switch na 1 jaar wo-bachelor, internationale studenten versus Nederlandse vwo-gediplomeerden [TR070]	52

3.3 Studiekeuze

3.3.1 Percentage van alle voltijd studenten met studiegerelateerde buitenlandervaring [TR118a]	53
3.3.2 Duur van studiegerelateerde buitenlandervaring naar type en soort ho [TR118b]	54
3.3.3 Percentage van de Nederlandse voltijd studenten met studiegerelateerde buitenlandervaring [TR118c]	54
3.3.4 Duur van de buitenlandervaring van de Nederlandse voltijd studenten [TR118d]	55
3.3.5 Het hebben gevolgd van hoger onderwijs in het buitenland naar studiefase en jaar [TR120]	55
3.3.6 De invloed van de taal van de opleiding op studiekeuze bij Nederlandstalige (selectie)opleidingen [TR104a]	56

4 Tekortsectoren: lerarenopleidingen, bètatechniek en zorgopleidingen

4.1 Instroom en doorstroom

4.1.1 Instroom in voltijd bacheloropleidingen bètatechniek naar soort ho [TR020]	59
4.1.2 Aandeel bètatechniek bachelor doorstromers dat een bètatechniek master volgt [TR033]	59
4.1.3 Instroom in lerarenopleidingen naar bevoegdheid en vooropleiding [TR021]	60
4.1.4 Instroom in eerstegraads lerarenopleidingen [TR028]	61
4.1.5 Ontwikkeling deelname educatieve en overige masters in het hbo [TR037a]	61
4.1.6 Directe en indirecte doorstroom vanuit de vooropleiding naar zorgopleidingen [TR131]	62
4.1.7 Instroom in voltijd bacheloropleidingen in de zorg [TR132]	62

4.2 Studiesucces

4.2.1 Studiesucces binnen de voltijd lerarenopleidingen [TR042]	64
4.2.2 Gediplomeerden onderwijsbevoegdheid primair onderwijs naar geslacht [TR146]	65

4.3 Uitval en switch

4.3.1 Uitval en switch na 1 jaar uitgesplitst naar soort ho en bètatechniek classificatie [TR069a]	67
4.3.2 Bestemming in het ho van uitvallers/switchers uit bètatechniek opleidingen naar soort ho [TR069b]	68
4.3.3 Uitval en switch na 1 jaar uitgesplitst naar soort ho en lerarenopleidingen [TR145a]	69
4.3.4 Bestemming in het ho van uitvallers/switchers uit lerarenopleidingen naar soort ho [TR145b]	70
4.3.5 Uitval en switch na 1 jaar uitgesplitst naar soort ho en zorgopleidingen [TR147a]	71
4.3.6 Bestemming in het ho van uitvallers/switchers uit zorgopleidingen naar soort ho [TR147b]	72

5 Toegankelijkheid en kansengelijkheid

5.1 Bachelorinstroom naar achtergrondkenmerken

5.1.1 Instroom in initiële opleidingen per type en soort hoger onderwijs, uitgesplitst naar opleidingsvorm [TR010]	75
5.1.2 Instroom in voltijd initiële opleidingen per type en soort hoger onderwijs, uitgesplitst naar vooropleiding [TR013]	76
5.1.3 Instroom uit de Caribische delen van het Koninkrijk [TR023]	77
5.1.4 Instroom uitgesplitst naar vooropleiding en opleidingsniveau van de ouders [TR015a]	78
5.1.5 Instroom uitgesplitst naar vooropleiding en huishoudinkomen [TR015b]	79
5.1.6 Instroom uitgesplitst naar vooropleiding en herkomst [TR015c]	80
5.1.7 Instroom uitgesplitst naar inkomensniveau en opleidingsniveau van de ouders [TR014]	81
5.1.8 Instroom uitgesplitst naar herkomst, opleidingsniveau van de ouders, soort ho en huishoudinkomen [TR016]	82

5.2 Masterinstroom naar achtergrondkenmerken

5.2.1 Aandeel niet-internationale masterinstromers met herkomstland buiten Europa [TR027]	83
---	----

5.2.2 Instroom in wo- en hbo-masters uitgesplitst naar vooropleiding vóór het ho [TRo25]	84
5.3 Selectieve opleidingen naar achtergrondkenmerken	
5.3.1 Instroom in voltijd bacheloropleidingen uitgesplitst naar soort ho en selectievorm [TRo11]	86
5.3.2 Instroom in selectieve voltijd bacheloropleidingen uitgesplitst naar geslacht, herkomst en soort ho [TRo12]	87
5.3.3 Instroom van studenten uit de Caribische delen van het Koninkrijk in (niet) selectieve (zorg)opleidingen vergeleken met andere studenten [TR125]	88
5.3.4 Aandeel studenten dat zich aanmeldt voor een fixusopleiding, uitgesplitst naar geslacht [TR101a]	89
5.3.5 Aandeel studenten dat zich aanmeldt voor een fixusopleiding, uitgesplitst naar herkomst [TR101b]	89
5.3.6 Aandeel studenten dat zich aanmeldt voor een fixusopleiding, uitgesplitst naar inkomen van de ouders [TR101c]	90
5.3.7 Aandeel studenten dat zich aanmeldt voor een fixusopleiding, uitgesplitst naar opleidingsniveau van de ouders [TR101d]	90
5.3.8 Aandeel studenten dat wordt toegelaten voor een fixusopleiding, uitgesplitst naar geslacht [TR102a]	91
5.3.9 Aandeel studenten dat wordt toegelaten tot een fixusopleiding, uitgesplitst naar herkomst [TR102b]	91
5.3.10 Aandeel studenten dat wordt toegelaten voor een fixusopleiding, uitgesplitst naar inkomensniveau van de ouders [TR102c]	92
5.3.11 Aandeel studenten dat wordt toegelaten voor een fixusopleiding, uitgesplitst naar opleidingsniveau van de ouders [TR102d]	92
5.4 Doorstroom naar achtergrondkenmerken	
5.4.1 Directe doorstroom vanuit vooropleiding, uitgesplitst naar herkomst [TRo06]	93
5.4.2 Directe doorstroom vanuit vooropleiding, uitgesplitst naar opleidingsniveau van de ouders [TRo05]	94
5.4.3 Directe doorstroom vanuit vooropleiding, uitgesplitst naar huishoudinkomen [TRo08]	95
5.4.4 Directe en indirecte bachelor-masterdoorstroom [TRo29]	96
5.4.5 Bachelor-masterdoorstroom uitgesplitst naar herkomst [TRo30]	97
5.5 Studiesucces naar achtergrondkenmerken	
5.5.1 Studiesucces binnen nominaal + 1 jaar in het hbo, uitgesplitst naar herkomst [TRo43a]	98
5.5.2 Studiesucces binnen nominaal + 1 jaar in het hbo, uitgesplitst naar herkomst en vooropleiding [TRo43b]	99
5.5.3 Studiesucces binnen nominaal + 1 jaar in het hbo en wo, uitgesplitst naar vooropleiding [TRo43c]	100
5.5.4 Studiesucces binnen nominaal + 1 jaar in het hbo, uitgesplitst naar geslacht [TRo44a]	101
5.5.5 Studiesucces binnen nominaal + 1 jaar in het wo, uitgesplitst naar herkomst [TRo45]	101
5.5.6 Studiesucces binnen nominaal + 1 jaar in het hbo, uitgesplitst naar vooropleiding en geslacht [TRo44b]	102
5.5.7 Studiesucces binnen nominaal + 1 jaar naar opleidingsniveau ouders [TRo47]	103
5.5.8 Studiesucces binnen nominaal + 1 jaar in het wo naar geslacht [TRo46]	104
5.5.9 Studiesucces binnen nominaal + 1 jaar naar huishoudinkomen [TRo48]	105
5.5.10 Studiesucces binnen nominaal + 1 jaar bij Caribische studenten [TRo49]	106

5.5.11	Studiesucces binnen nominaal + 4 jaar naar soort ho bij Caribische studenten [TR136a]	107
5.5.12	Studiesucces binnen nominaal + 4 jaar naar herkomst en soort ho [TR136b]	107
5.5.13	Studiesucces binnen nominaal + 4 jaar naar vooropleiding en soort ho [TR136c]	108
5.6 Uitval en switch naar achtergrondkenmerken		
5.6.1	Uitval en switch na 1 jaar naar vooropleiding en herkomst [TRo60]	110
5.6.2	Uitval en switch na 1 jaar uitgesplitst naar soort ho, opleidingsniveau ouders en vooropleiding [TRo62]	111
5.6.3	Uitval en switch na 1 jaar uitgesplitst naar soort ho en huishoudinkomen [TRo63]	112
5.6.4	Uitval en switch na 1 jaar naar soort ho en tussenjaar [TRo64]	113
5.6.5	Uitval en switch na 1 jaar uitgesplitst naar soort ho en Caribische of Europees Nederlandse vooropleiding [TRo66]	114
5.6.6	Uitval en switch in instroom + 1 jaar bij Caribische studenten [TRo67]	115
5.7 Studeren met een functiebeperking		
5.7.1	Ervaren financiële moeilijkheden van studenten met een functiebeperking [TR110]	117
5.7.2	Aandeel studenten met functiebeperking en daarvan ervaren belemmering naar vooropleiding en soort en type ho [TR121]	118
5.7.3	Percentage studenten dat uitvalt naar functiebeperking [TR122]	119
6 Studiefinanciering		
6.1 Gebruik		
6.1.1	Gebruik basisbeurs naar soort ho [TR128]	123
6.1.2	Gebruik basisbeurs naar niveau mbo [TR128m]	124
6.1.3	Gebruik aanvullende beurs naar soort ho [TR129]	125
6.1.4	Gebruik aanvullende beurs naar niveau mbo [TR129m]	126
6.1.5	Percentage gebruikers rentedragende lening naar soort ho [TRo75]	127
6.1.6	Percentage gebruikers rentedragende lening naar niveau mbo [TRo75m]	127
6.1.7	Percentage gebruikers rentedragende lening naar soort en verblijfsjaar ho [TRo76]	128
6.1.8	Percentage gebruikers rentedragende lening naar niveau en verblijfsjaar mbo [TRo76m]	129
6.1.9	Gemiddelde rentedragende lening in het ho [TRo79a]	130
6.1.10	Gemiddelde collegegeldkrediet in het ho [TRo79b]	131
6.1.11	Gemiddelde lening in het mbo [TRo79m]	132
6.1.12	Gemiddelde rentedragende lening in het ho naar soort ho en verblijfsjaar [TRo80a]	133
6.1.13	Gemiddelde collegegeldkrediet in het ho naar soort ho en verblijfsjaar [TRo80b]	134
6.1.14	Gemiddelde lening in het mbo naar niveau en verblijfsjaar [TRo80m]	135
6.1.15	Bijverdiensten uit werk per maand naar leenstatus en opleidingsniveau ouders [TR107a]	136
6.1.16	Gemiddeld leenbedrag studenten met en zonder aanvullende beurs hbo [TR143a]	137

6.1.17 Gemiddeld leenbedrag studenten met en zonder aanvullende beurs wo [TR143b]	138
6.1.18 Gemiddeld leenbedrag studenten met en zonder aanvullende beurs mbo [TR143m]	139
6.1.19 Gemiddeld extra leenbedrag studenten met en zonder aanvullende beurs na aflopen basisbeurs ho [TR144]	140
6.1.20 Gemiddeld extra leenbedrag studenten met en zonder aanvullende beurs na aflopen basisbeurs mbo [TR144m]	141
6.2 Studieleningen en studieschuld	
6.2.1 Gemiddelde maximaal opgebouwde lening per startcohort in het hbo en wo [TR127]	144
6.2.2 Gemiddelde maximaal opgebouwde lening per startcohort in het mbo niveau 3 en 4 [TR127m]	145
6.2.3 Verdeling maximaal opgebouwde lening per startcohort in het hbo en wo [TR130]	146
6.2.4 Verdeling maximaal opgebouwde lening per startcohort in het mbo niveau 3 en 4 [TR130m]	147
6.2.5 Verdeling maximaal opgebouwde lening in het hbo per startcohort naar huishoudinkomen [TR126a]	148
6.2.6 Verdeling maximaal opgebouwde lening in het wo per startcohort naar huishoudinkomen [TR126b]	149
6.2.7 Verdeling maximaal opgebouwde lening in het ho per startcohort naar opleiding ouders [TR126c]	150
6.2.8 Verdeling maximaal opgebouwde lening in mbo niveau 3 per startcohort naar huishoudinkomen [TR126ma]	151
6.2.9 Verdeling maximaal opgebouwde lening in mbo niveau 4 per startcohort naar huishoudinkomen [TR126mb]	152
6.2.10 Verdeling maximaal opgebouwde lening in het mbo niveaus 3 en 4 per startcohort naar opleiding ouders [TR126mc]	153
6.2.11 Actuele studieschuld debiteuren in de aflofase ho [TR141]	154
6.2.12 Actuele studieschuld debiteuren mbo [TR141m]	155
6.2.13 Termijnbedrag debiteuren ho [TR139]	156
6.2.14 Termijnbedrag debiteuren mbo [TR139m]	157
6.2.15 Termijnbedrag ho, SF15-oud: uitsplitsing naar debiteuren met en zonder draagkrachtregeling [TR140a]	158
6.2.16 Termijnbedrag ho, SF15: uitsplitsing naar debiteuren met en zonder draagkrachtregeling [TR140b]	159
6.2.17 Termijnbedrag ho, SF35: uitsplitsing naar debiteuren met en zonder draagkrachtregeling [TR140c]	160
6.2.18 Termijnbedrag mbo, SF15-oud: uitsplitsing naar debiteuren met en zonder draagkrachtregeling [TR140ma]	161
6.2.19 Termijnbedrag mbo, SF15: uitsplitsing naar debiteuren met en zonder draagkrachtregeling [TR140mb]	162
6.2.20 Termijnbedrag mbo, SF35: uitsplitsing naar debiteuren met en zonder draagkrachtregeling [TR140mc]	163
6.2.21 Vergelijking extra aflossing en termijnaflossing debiteuren ho [TR142]	164
6.2.22 Vergelijking extra aflossing en termijnaflossing debiteuren mbo [TR142m]	165
Appendix: definities en tabellen	166

Managementsamenvatting

Het Trendrapport hoger onderwijs (ho) 2026 is de derde openbare versie van een beleidsinformatieproduct dat is samengesteld door afdeling Informatieproducten (IP) van Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) in opdracht van Directie Hoger Onderwijs & Studiefinanciering (HO&S) van het Ministerie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW). Het maakt trends en opvallende veranderingen over de jaren heen inzichtelijk met grafieken en bijbehorende tabellen en ondersteunt daarmee de evaluatie van genomen beleidsmaatregelen en de ontwikkeling van nieuw beleid.

Dit rapport bestaat uit zes inhoudelijke hoofdstukken. Ieder hoofdstuk presenteert een serie indicatoren in een bepaald thema. Hoofdstuk 1 beschrijft wie de bacheloropleidingen instromen, kijkt naar hun rendement en naar studiekeuze en -tevredenheid. Hoofdstuk 2 verkent cijfers over instroom in en doorstroom naar masteropleidingen. In hoofdstuk 3 gaan we dieper in op de internationale studenten en op de buitenlandervaring van studenten die in Nederland studeren. Hoofdstuk 4 gaat over de lerarenopleidingen en tekortsectoren bètatechniek en zorg. In hoofdstuk 5 zien we wat zaken als vooropleiding en herkomst van de studenten en het opleidingsniveau en inkomen van hun ouders betekenen voor de toegang tot het hoger onderwijs en het succes daarbinnen. Dat beschouwen we ook voor studenten met een functiebeperking. Hoofdstuk 6, tenslotte, laat zien hoeveel studenten gebruik maken van studiefinanciering en welke schulden daarmee worden opgebouwd.

Een rapport met 153 indicatoren bevat voor ieder wat wils. Het is onmogelijk om al deze informatie in een korte samenvatting recht te doen. Daarom lichten we hier een aantal zaken uit: omdat ze opvallen, nieuw zijn of juist volop in de belangstelling staan. Hoofdstukken 1, 2 en 3 zijn ongewijzigd voor wat betreft de gepresenteerde indicatoren, hoofdstuk 4 kent vijf nieuwe indicatoren, hoofdstuk 5 twee nieuwe en hoofdstuk 6 zeventien nieuwe.

De groep **internationale studenten** blijven in de belangstelling staan. In het rapport van 2025 was voor het eerst sinds jaren een daling te zien in de instroom van internationale studenten in de voltijd bacheloropleidingen. Die daling zet zich in dit rapport voort in absolute aantallen (indicator 3.1.1) en is gestabiliseerd als aandeel van de totale instroom (indicator 3.1.2).

Hoofdstuk 4 over de **tekortsectoren** is uitgebreid met vijf nieuwe indicatoren. Ten eerste zien we in sectie 4.2 over studiesucces in indicator 4.2.2 dat een groeiend aantal en aandeel mannen hun onderwijsbevoegdheid voor primair onderwijs behalen: ongeveer 1 van de 5 gediplomeerden is nu man. De paragraaf over uitval en switch (sectie 4.3) is uitgebreid met indicatoren over uitval en switch in de lerarenopleidingen (indicator 4.3.3) en de zorgopleidingen (indicator 4.3.5), en de bijbehorende indicatoren over de bestemming van de uitgevallen en geswitchte studenten uit die opleidingen (respectievelijk indicatoren 4.3.4 en 4.3.6). Daarmee beschikken we over dezelfde indicatoren voor deze tekortsectoren als voor de bètatechniek (indicatoren 4.3.1 en 4.3.2). Vaker dan in andere tekortsectoren betekent uitval uit een lerarenopleiding ook echt uitval uit het ho.

De instroom in de **lerarenopleidingen** brengt nog steeds goed en slecht nieuws. Positief is de wederom gegroeide instroom in de eerstegraads lerarenopleidingen (indicator 4.1.4) en in de opleidingen voor het basisonderwijs (indicator 4.1.3). Helaas zien we voor de tweedegraadsopleidingen een afgenomen instroom uit alle vooropleidingen behalve uit het ho zelf (ook indicator 4.1.3).

In Hoofdstuk 5 is indicator 5.3.3 vernieuwd ten opzichte van eerdere rapporten: die splitst nu tegelijkertijd uit naar vooropleidingsgroep (Caribisch Nederland, Nederland of overig) en keuze voor zorgopleiding of niet en/of numerus-fixusopleiding of niet. De studenten met een vooropleiding in Caribisch Nederland lijken in hun keuze veel meer op studenten met een Nederlandse vooropleiding dan op studenten met een buitenlandse vooropleiding. Helemaal nieuw is indicator 5.5.11 die laat zien dat studenten uit Caribisch Nederland minder vaak hun ho-studie succesvol afronden binnen vier jaar na de nominale studieduur dan andere studenten (vergelijk met indicator 5.5.12).

In Hoofdstuk 6 over **studiefinanciering** vinden we de grootste veranderingen ten opzichte van het vorig Trendrapport ho, met 17 nieuwe indicatoren. In de al bestaande indicatoren valt op dat het percentage gebruikers van de rentedragende lening al sinds een aantal jaar afneemt (indicator 6.1.5 voor hbo en wo, indicator 6.1.6 voor mbo), met name in de eerste verblijfsjaren (indicator 6.1.7 voor hbo en wo, indicator 6.1.8 voor mbo). Studenten bouwen steeds minder hoge leningen op tijdens hun studieloopbaan. Dat blijkt zowel uit de maximaal opgebouwde lening per startcohort (indicator 6.2.1 voor hbo en wo, indicator 6.2.2 voor mbo), als uit de verdeling van die opgebouwde leningen (indicator 6.2.3 voor hbo en wo, indicator 6.2.4 voor mbo). Uit de nieuwe indicator 6.1.16 (hbo), indicator 6.1.17 (wo) en indicator 6.1.18 (mbo) blijkt dat uitwonende studenten veel meer lenen dan thuiswonende studenten. Hiervan leent de groep uitwonende hbo- en mbo-studenten zonder aanvullende beurs weer hogere bedragen dan uitwonende studenten in het hbo en mbo die wel recht hebben op een aanvullende beurs. Op het moment dat basisbeurs en aanvullende beurs wegvallen lenen studenten die een aanvullende beurs hadden bijna twee keer meer extra bij dan studenten die enkel een basisbeurs ontvingen, ongeacht de woonsituatie en onderwijssector (indicator 6.1.19 voor hbo en wo, indicator 6.1.20 voor mbo).

Ook nieuw zijn indicator 6.2.11 voor hbo en wo, indicator 6.2.12 voor mbo over de actuele studieschuld van debiteuren in de aflosfase. Daarbij zoomen we in op de bijbehorende termijnbedragen van hun aflossing: de termijnbedragen van debiteuren die in 35 jaar mogen aflossen (SF35) liggen aanzienlijk lager dan de termijnbedragen van debiteuren die in 15 jaar aflossen (SF15, indicator 6.2.13 voor hbo en wo, indicator 6.2.14 voor mbo). Een groot deel van de mbo-debiteuren (personen met een mbo-studieschuld) kan door de hoogte van hun inkomen gecombineerd met de hoogte van hun studieschuld gebruik maken van de zogenaamde draagkrachtregeling (indicatoren 6.2.18, 6.2.19 en 6.2.20 voor respectievelijk SF15-oud, SF15 en SF35). Dit is vaker het geval wanneer de debiteuren net zijn afgestudeerd en nog weinig tijd hebben gehad om hun inkomenspositie te verbeteren. Zij hebben dan een verlaagd termijnbedrag, soms zelfs van 0 euro. Van de ho-debiteuren die onder SF35 aflossen, heeft meer dan de helft een verlaagd maandbedrag omdat zij onder de draagkrachtregeling vallen (indicator 6.2.17). Bij hen die onder SF15 aflossen is dat een veel kleiner aandeel (indicatoren 6.2.15 en 6.2.16 voor respectievelijk SF15-oud en SF15).

Debiteuren lossen steeds meer extra af. Vooral onder SF35 wordt veel extra afgelost: deze debiteuren lossen het laatste jaar in het ho in totaal zo'n drie keer meer af dan verplicht (indicator 6.2.21 voor hbo en wo, indicator 6.2.22 voor mbo). Dat komt neer op gemiddeld € 2.564 aan extra aflossing per debiteur. Vermoedelijke oorzaken zijn de lage termijnbedragen als gevolg van de looptijd van 35 jaar, de toegenomen rente en nieuwe hypotheekregels.

Gebruikerstoelichting

- Dit verslag is interactief en voornamelijk ontworpen als naslagwerk. Aan de basis van iedere indicator ligt een tabel, met cijfers gebaseerd op bepaalde definities, en gevisualiseerd in een of meer grafieken. De geschreven toelichting geeft relevante achtergrondinformatie, duiding, of wijst de gebruiker op opvallende observaties. De cijfers komen voort uit analyses van DUO IP, geprogrammeerd en gedocumenteerd in R.
- In de HTML versie van dit verslag zijn in eerste instantie alleen de titel, grafiek, en toelichting te zien. De definitie en tabel zijn ‘uitklapbaar’ door te klikken op ‘toon definitie’ of ‘toon tabel’. In de PDF versie van dit verslag zijn de definities en tabellen eveneens uit de hoofdtekst gehaald en verzameld in een appendix. Daar fungeren ‘toon definitie’ en ‘toon tabel’ als hyperlinks, en is bij iedere indicator in de appendix een link terug naar de juiste locatie in de hoofdtekst geplaatst.
- Waar beschikbaar beslaan grafieken en tabellen een periode van 11 studiejaar: van het meest recente beschikbare studiejaar terug tot dat jaar minus 10. Hiervoor is gekozen om de grafieken leesbaar te houden en de tabellen op de pagina te blijven laten passen. Om die zelfde reden is er soms voor gekozen om maar een deel van het bereik op één van de assen van de grafiek te laten zien.
- Een aantal indicatoren in dit rapport splitst uit naar herkomst. In eerdere edities van het Trendrapport HO, maakten we nog gebruik van het onderscheid tussen westers- en niet-westerse migratieachtergrond. DUO, OCW en hun ketenpartners hebben hiervoor een vervangende herkomstindeling uitgewerkt. Deze geeft aan in welk land iemand of diens ouders geboren zijn. De herkomst van personen die in het buitenland zijn geboren wordt bepaald door hun eigen geboorteland, *behalve* voor studenten die in het buitenland zijn geboren, maar van wie beide ouders in Nederland zijn geboren: hun herkomstland wordt geteld als Nederland. Bij personen die in Nederland geboren zijn, wordt de herkomst bepaald door het geboorteland van de ouders. Wanneer beide ouders in het buitenland zijn geboren, is het geboorteland van ouder 1, zoals geregistreerd in het ééncijferbestand, leidend in het bepalen van de herkomst. Wanneer de ene ouder in Nederland is geboren en de andere ouder in het buitenland, is het geboorteland van de ouder die geboren is in het buitenland, zoals geregistreerd in het ééncijferbestand, leidend in het bepalen van de herkomst. Tenslotte worden de herkomstlanden ingedikt naar 3 categorieën: Nederland, Europa, buiten Europa. Die indeling wordt gebruikt in de indicatoren, en was nu ook weer beschikbaar voor indicatoren 5.3.5 en 5.3.9 over aanmelding en toelating tot een fixusopleiding.
- De hoofdstukindeling is gelijk aan 2025, maar wijkt af van edities daarvoor. Om toch gemakkelijk te kunnen zoeken naar dezelfde indicatoren, wijzigen we de TR-nummering van de indicatoren niet. Daarbij zijn alleen tweecijferige TR-nummers vanaf 2024 voorzien van een extra voorloopnul (van TR02 naar TR002).
- In vergelijking met het Trendrapport HO 2025, zijn in deze versie van 2026 24 nieuwe indicatoren opgenomen. Ook voor toekomstige iteraties (2027 en verder) geldt dat steeds geëvalueerd wordt welke indicatoren niet langer nodig zijn en welke nog zouden moeten worden opgenomen.

A young man with short brown hair, wearing a light blue t-shirt and grey jeans, stands next to a grey bus. He is looking back over his shoulder at the camera. He has a black backpack on. The bus has a digital display on top showing orange text. In the background, there are trees and a clear sky.

1 Onderwijsdeelname bachelors

Ieder jaar slagen een ruime 150.000 scholieren voor hun middelbare schooldiploma (of mbo-4-bol-opleiding), waarmee ze voor het eerst toegang krijgen tot de bachelorfase in het hoger beroepsonderwijs (hbo) of het wetenschappelijk onderwijs (wo). Voor de onderwijsinstellingen, de Tweede Kamer, beleidsmakers en beleidsuitvoerders is het cruciaal om een beeld van hen te krijgen. Wie zijn deze studenten? Waar komen ze vandaan? Hoe doen ze het in het hoger onderwijs?

Dit hoofdstuk brengt in beeld wie het hoger onderwijs instromen en hoe het hen vergaat in de hbo- en wo-bacheloropleidingen en hbo associate degree opleidingen. We stellen eerst vast hoe groot de instroom is (sectie 1.1) en waar die vandaan komt (sectie 1.2). Dan maken we de stand op na 1 jaar (sectie 1.3) en bekijken we de studenten die uitvallen of switchen (sectie 1.4). Tenslotte gaan we nader in op het moment van het kiezen van en inschrijven voor de studie en de tevredenheid over de keuze (sectie 1.5).

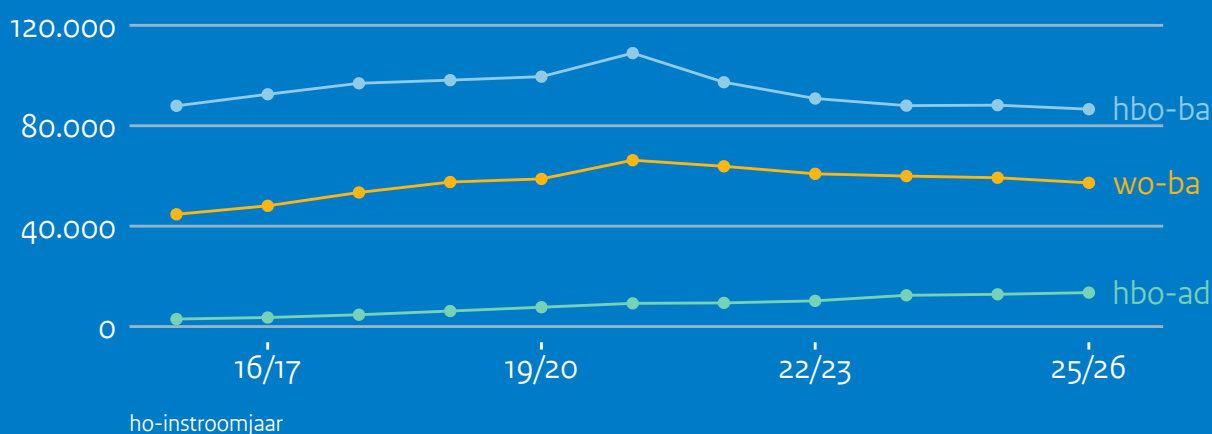
1.1 Instroom

Hoe groot is de groep die jaarlijks instroomt in het hoger onderwijs? We beschouwen dat voor de initiële opleidingen in het hbo en het wo (indicator 1.1.1). Dat is dus de instroom in de hbo- en wo-bacheloropleidingen en in de hbo associate degree opleidingen. Voor details over de instroom van internationale studenten verwijzen we u graag naar sectie 3.1. In sectie 4.1 zullen we nader kijken naar instroom in de tekortsectoren lerarenopleidingen en bètatechniek, terwijl we instroom verder zullen uitsplitsen naar achtergrondkenmerken in sectie 5.1. Sectie 5.3 bespreekt onder meer het aanmelden, toegelaten worden en instroom in opleidingen met selectiemaatregelen.

1.1.1 Instroom in initiële opleidingen naar type en soort hoger onderwijs [TR009]

Allereerst kijken we naar wat het absolute aantal studenten is dat jaarlijks instroomt in de hbo associate degree opleidingen en in de hbo- en wo-bacheloropleidingen. In het meest recente jaar zijn er 13.533 studenten ingestroomd in een hbo associate degree, 86.606 in een hbo-bachelor en 57.251 in een wo-bachelor.

In de jaren voor de COVID-19 pandemie zien we een stijgende lijn. Zowel in de hbo- als de wo-bachelor zien we een piek in instroom in het studiejaar 2020/2021, die waarschijnlijk gerelateerd is aan de genomen maatregelen in verband met de COVID-19 pandemie rondom het havo- en vwo-eindexamen. Deze maatregelen betroffen bijvoorbeeld het laten vervallen van de centraal examens en de zogenoemde 'slaag/zak regeling'. In de jaren daarna zien we voor de bachelors een daling (met uitzondering van hbo-ba in het voorlaatste jaar). De instroom in de associate degrees blijft gestaag toenemen. Deze toename sluit aan bij de uitbreiding van het aantal beschikbare associate degree-opleidingen. De associate degree opleidingen kennen relatief veel deeltijd- en duale inschrijvingen (zie ook indicator 5.1.1) en vullen wellicht de leemte tussen mbo-4 en hbo-bachelor, voor studenten en werkenden die een praktijkgerichte, korte hbo-opleiding zoeken.

Naar definitie en tabel

1.2 Doorstroom

Dit cluster indicatoren begint met cohorten gediplomeerden vanuit de vooropleidingen havo, vwo, en mbo-4-bol, om voor die groepen in beeld te brengen hoe het over de jaren heen gesteld is met de doorstroom naar het hoger onderwijs (indicator 1.2.1). In indicator 1.2.2 wordt het aandeel daarvan dat direct na het vo-diploma doorstroomt vergeleken met het aandeel dat indirect doorstroomt. In indicator 1.2.3 zien we welk deel van de vwo-gediplomeerden direct doorstromen naar het hbo en het wo (in sectie 5.4 splitsen we doorstroom verder uit naar achtergrondkenmerken). Waar die eerste indicatoren gaan over havo- en mbo-gediplomeerden die direct het ho instromen kijkt sectie 2.2 juist naar de onderwijsbestemming van de groep die niet direct doorstroomt.

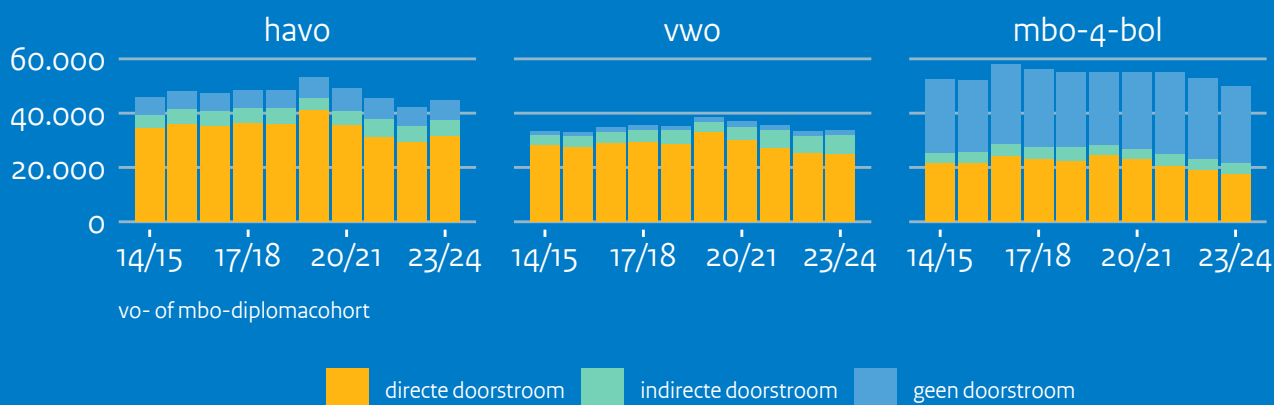
Net als in het hoger onderwijs is er voor een deel van de mbo-studenten studiefinanciering beschikbaar. Om die reden wordt hier een klein uitstapje gemaakt naar de (directe) doorstroom van vmbo-gediplomeerden naar het mbo, zodat een vergelijking kan worden gemaakt met gelijksoortige aantallen/aandelen in het ho. Deze sectie eindigt dus met indicatoren die de directe doorstroom van het vmbo naar het mbo beschrijven (indicator 1.2.5), ook naar opleidingsniveau van de ouders (indicator 1.2.6) en huishoudinkomen (indicator 1.2.7).

1.2.1

Directe en indirecte doorstroom van havo-, vwo- en mbo-4-bol-gediplomeerden naar het hoger onderwijs [TR002]

Hoeveel van de vo- en mbo-4-bol-gediplomeerden stromen door naar het ho? Bij deze indicator wordt apart voor de afgelopen tien diplomacohorten uit het havo, vwo, of mbo-4-bol de directe en indirecte doorstroom naar het hoger onderwijs getoond. Het restant van de gediplomeerden, dat niet binnen twee jaar doorstroomt naar het hoger onderwijs, is weergegeven als 'geen doorstroom'. Omdat de cohorten jaarlijks wijzigen van omvang, verwijzen we naar indicator 1.2.2 voor de relatieve verschillen.

Op de verticale as staan aantallen studenten. Op de horizontale as staat het jaar van de diplomacohort. Een vergelijkbare figuur voor alleen de zorgopleidingen vindt u in indicator 4.1.6.

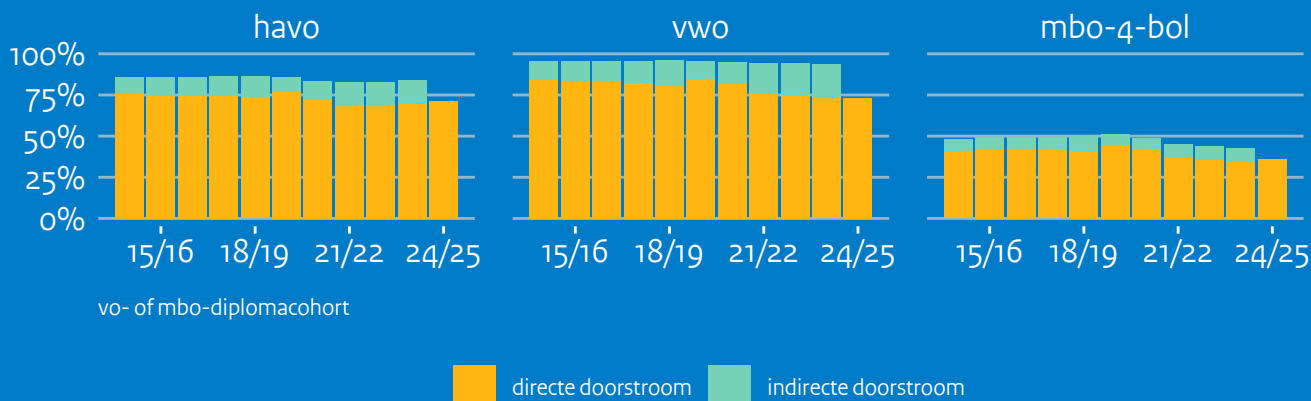

Naar definitie en tabel

1.2.2 Aandeel directe en indirecte doorstroom van havo-, vwo- en mbo-4-bol-gediplomeerden naar het hoger onderwijs [TR003]

Na de aantallen in indicator 1.2.1 te hebben gezien, bekijken we in dit figuur per diplomacohort voor het havo, vwo en mbo-4-bol het aandeel dat direct en indirect het hoger onderwijs instroomt. De vergelijking tussen de vooropleidingen laat zien dat mbo'ers minder vaak doorstromen naar het ho: in minder dan de helft van de gevallen. In de afgelopen 10 jaar is gemiddeld 85% van de havisten direct of indirect doorgestroomd naar het ho. Bij de vwo-gediplomeerden was dit aandeel gemiddeld 95%. Over de jaren heen is het aandeel havo- en vwo-gediplomeerden dat indirect doorstroomt toegenomen. Mogelijk kiezen steeds meer gediplomeerden ervoor om te stapelen of een tussenjaar te nemen.

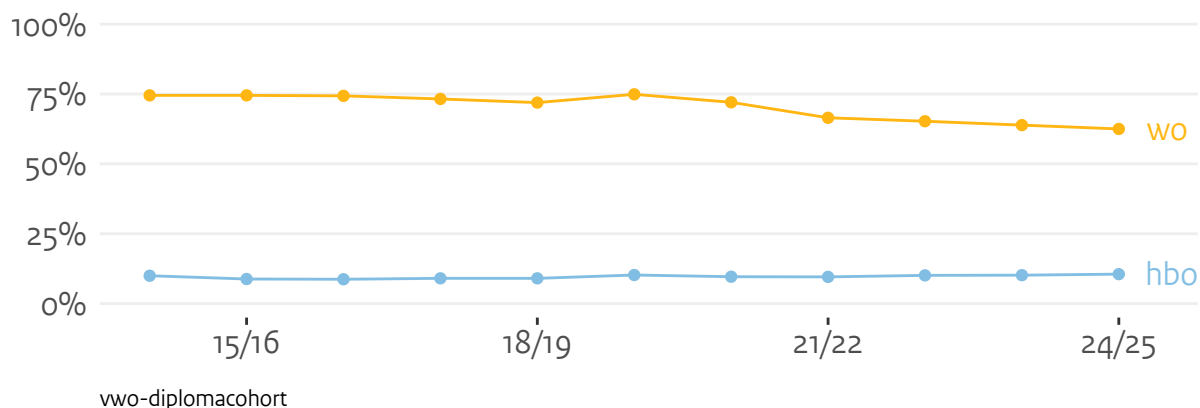
In de cohorten van 19/20 en 20/21 kunnen de effecten van de maatregelen als reactie op de COVID-19 pandemie een rol hebben gespeeld in de directe en indirecte doorstroom naar het ho.

[Naar definitie en tabel](#)

1.2.3 Aandeel gediplomeerden vwo die direct zijn doorgestroomd naar het hbo of wo [TR004]

We gaan dieper in op de vwo-gediplomeerden: deze grafiek toont hoeveel procent van de vwo-gediplomeerden direct doorstroomt naar het hbo en het wo. De grafiek toont een consistente voorkeur van vwo-gediplomeerden voor het wo. In het meest recente jaar stroomt 62,5 % direct door naar het wo en 10,5 % naar het hbo. Hierbij valt op dat het percentage dat direct het wo instroomt ieder jaar, met uitzondering van de coronaperiode, afneemt. indicator 1.2.2 toont een toename van indirecte doorstroom, wat deze trend kan verklaren. De aandelen tellen niet op tot 100%, omdat het gaat om aandelen ten opzichte van het totale vwo-dipomacohort per jaar. Daarbij tonen we niet het aandeel dat indirect of niet (binnen 2 jaar na het behalen van de diploma) doorstroomt naar het ho.

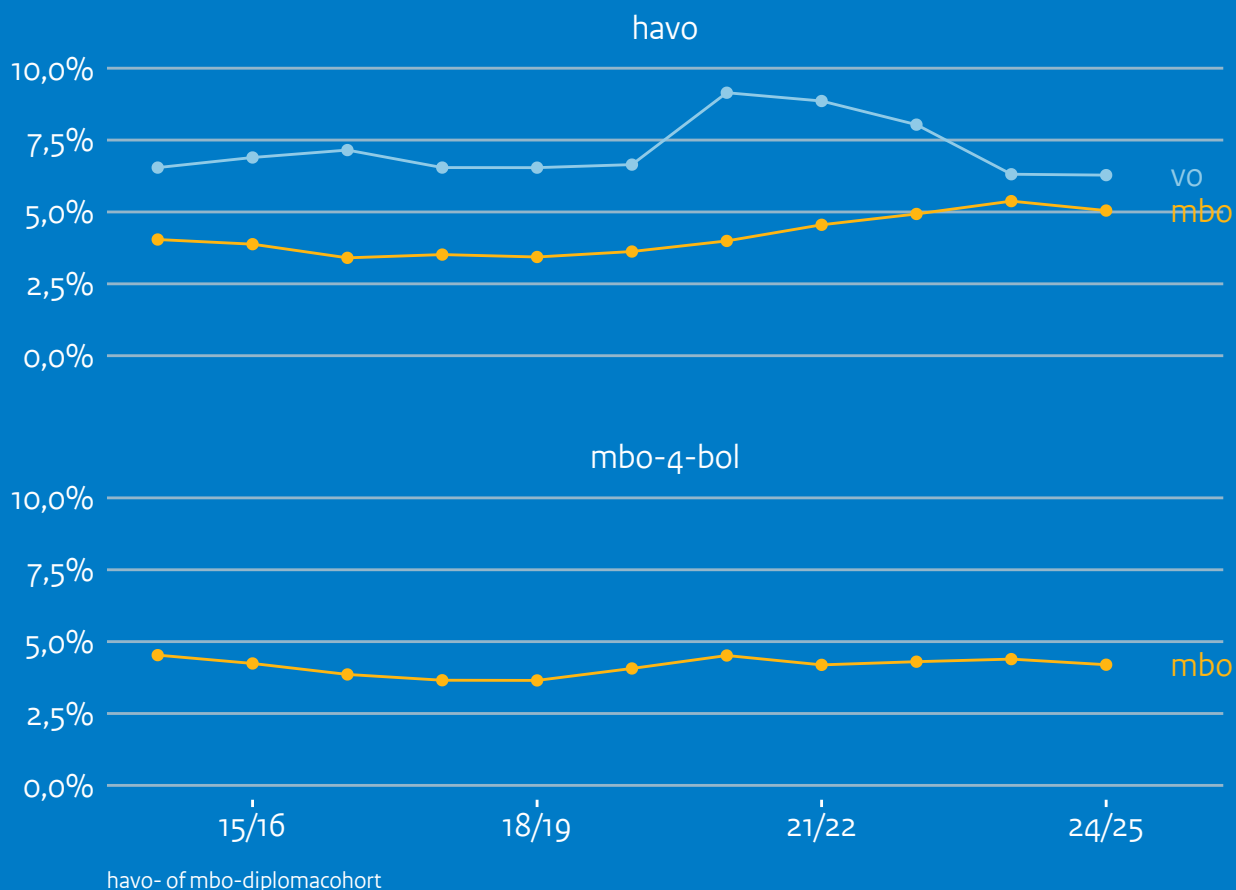
[Naar definitie en tabel](#)

1.2.4 Bestemming van gediplomeerden die het ho niet direct instromen [TR007]

Voorgaande indicatoren waren voornamelijk gericht op vo- en mbo-gediplomeerden die direct het ho instromen. Hoe vergaat het de populatie van gediplomeerden die niet direct het jaar na het diplomajaar doorstromen naar het ho? In deze grafieken zien we hoeveel procent van deze leerlingen terug te vinden zijn in ofwel het voortgezet onderwijs (vo), ofwel het middelbaar beroepsonderwijs (mbo), in het jaar na het behalen van hun diploma.

We zien dat ongeveer 3,5 - 5,5% van de havo-gediplomeerden hun onderwijscarrière vervolgt in het mbo. Dit percentage is iets groter voor de bestemming vo: 6 - 9%. De drie havo-diplomacohorten beginnend met diplomajaar 2020 kozen er relatief vaker voor om hun onderwijsloopbaan binnen het vo te vervolgen (stapelen) dan de eerdere havo-diplomacohorten, hoewel dat aandeel in 23/24 naar het niveau van cohort 19/20 is afgenomen. Mogelijk is dat gerelateerd aan de lagere slaagkans van stapelaars van havo naar vwo. In het meest recente jaar (24/25) is dit stabiel gebleven. Ook gaan gediplomeerde havisten tot vorig jaar vaker naar het mbo. Alleen in het meest recente jaar is sprake van een kleine daling en maken zij 5% van het diplomacohort uit.

Een klein deel van de mbo-4-bol-gediplomeerden, die niet direct het ho ingestroomd zijn, kiezen om terug te stromen in het mbo. Dit is vergelijkbaar met de havo-gediplomeerden. Vwo-gediplomeerden zijn vrijwel nooit terug te vinden in het vo of mbo na het afronden van hun middelbare school. Deze tonen we daarom niet in de figuur, maar wel in de tabel.

Naar definitie en tabel

1.2.5

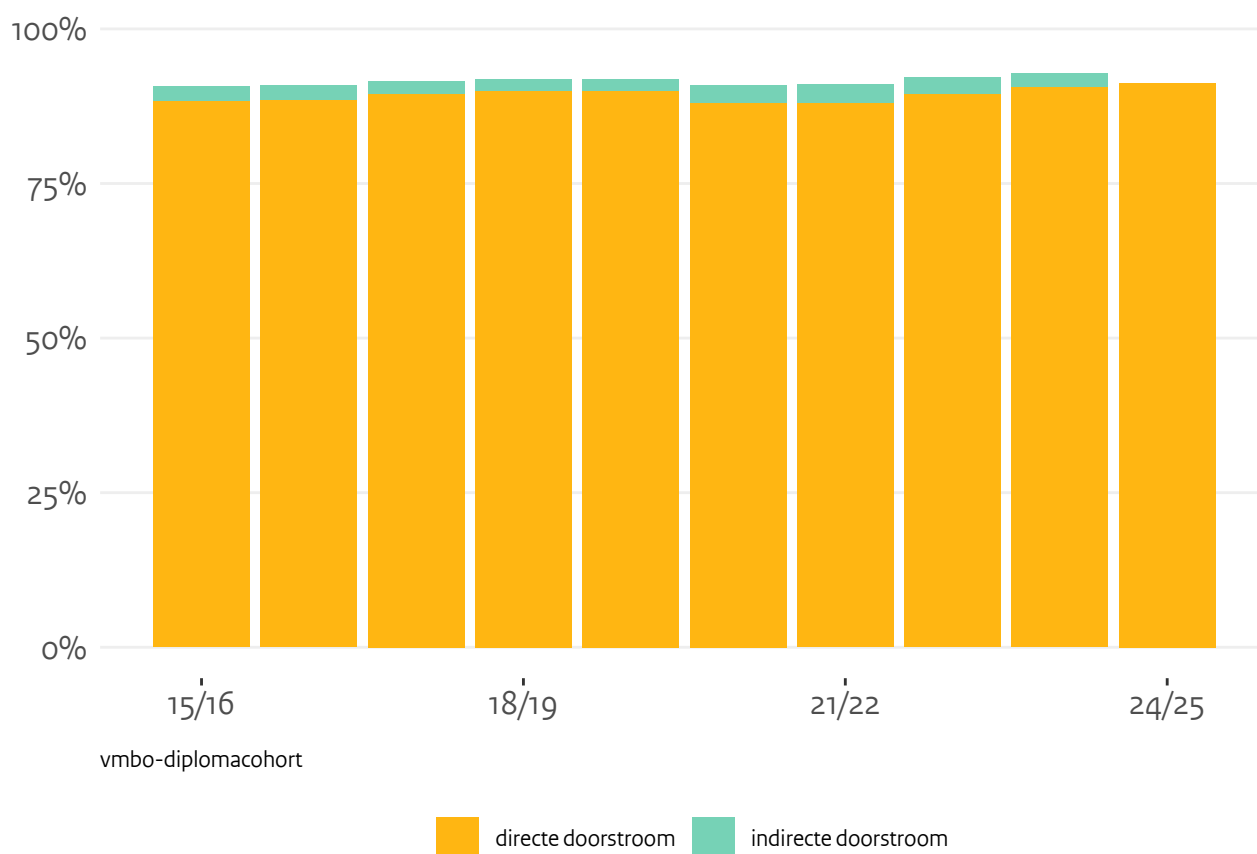
Doorstroom van vmbo-gediplomeerden naar het mbo [TR001m]

Met deze indicator maken we een kleine uitstap naar de groep vmbo-gediplomeerden en kijken we naar de ontwikkeling van de doorstroom vanuit het vmbo naar het mbo voor opeenvolgende vmbo-diplomacohorten (ongeacht vmbo-leerweg). Sommige vmbo-gediplomeerden beginnen niet meteen na hun diplomajaar met een mbo opleiding, maar nemen eerst een ‘tussenjaar’. Onderstaande grafiek beschrijft de relatieve omvang van deze groep (“indirecte doorstromers”) onder alle vmbo-gediplomeerden, en die van studenten die meteen na de vooropleiding het mbo instromen (“directe doorstromers”). De derde categorie vmbo-gediplomeerden, die niet instromen in het mbo, is in de grafiek weggelaten maar wel getoond in de tabellen.

De vergelijking tussen de twee staven laat zien dat het aandeel vmbo-gediplomeerden dat direct doorstroomt naar het mbo over diplomacohorten heen hetzelfde blijft (88%-91%, zie tabel voor exacte aantallen en percentages).

Vanaf het diplomacohort 2020/2021 is het aantal gediplomeerde vmbo’ers gedurende drie opeenvolgende jaren 6 tot 8% kleiner dan in de voorgaande cohorten, wat wellicht te relateren is aan de examenmaatregelen in het vmbo en de beperkte beschikbaarheid van stages tijdens de COVID-19 pandemie en de nasleep hiervan.

Het aandeel directe doorstromers naar het mbo is wel hoger in de meest recente vmbo-diplomacohorten. In indicator 1.2.6 splitsen we de directe doorstroom nog uit naar het opleidingsniveau van de ouders.

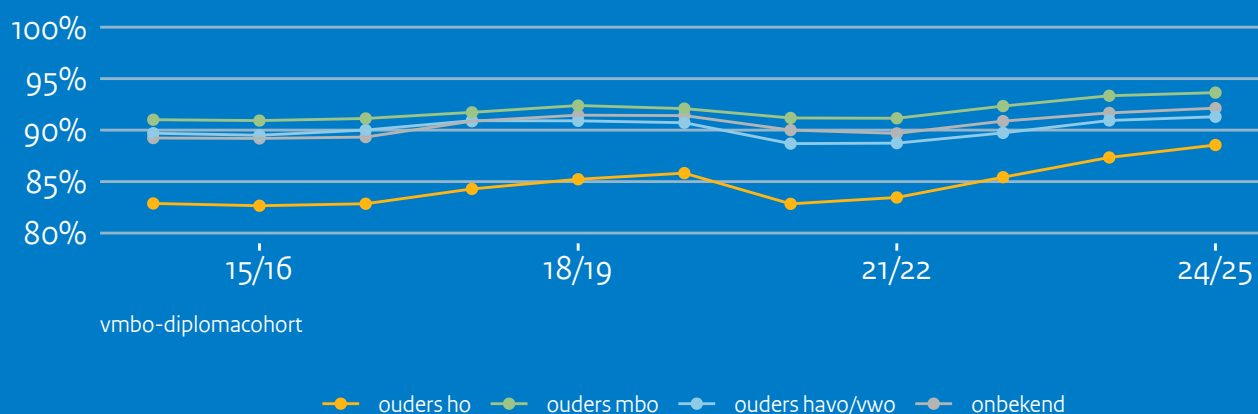

[Naar definitie en tabel](#)

1.2.6 Directe doorstroom vanuit vmbo naar opleidingsniveau ouders [TRoo5m]

We gaan nóg iets dieper in op de vmbo-gediplomeerden. In deze indicator kijken we naar dezelfde populatie van vmbo-gediplomeerden als in indicator 1.2.5. Echter, nu zijn er subpopulaties gemaakt op basis van de opleidingsniveau van de ouders. *Daarbinnen* bekijken we hoeveel procent direct doorgestroomd is naar het mbo. In het kader van kansengelijkheid is het opleidingsniveau van de ouders van studenten een relevant achtergrondkenmerk. Is er een verschil in doorstroomkansen tussen de groepen naar het opleidingsniveau van de ouders?

Voor de meeste groepen van opleidingsniveau niet: zij volgen dezelfde trend. Er is dus weinig verschil in het aandeel directe doorstroom van vmbo naar mbo tussen de groepen naar opleidingsniveau ouders, behalve voor studenten met ho-opgeleide ouders. Zij stromen minder vaak direct door dan de andere drie groepen, al wordt dat verschil steeds kleiner. Wellicht overwegen studenten met deze ho-opgeleide ouders andere opties voor het doorstuderen.

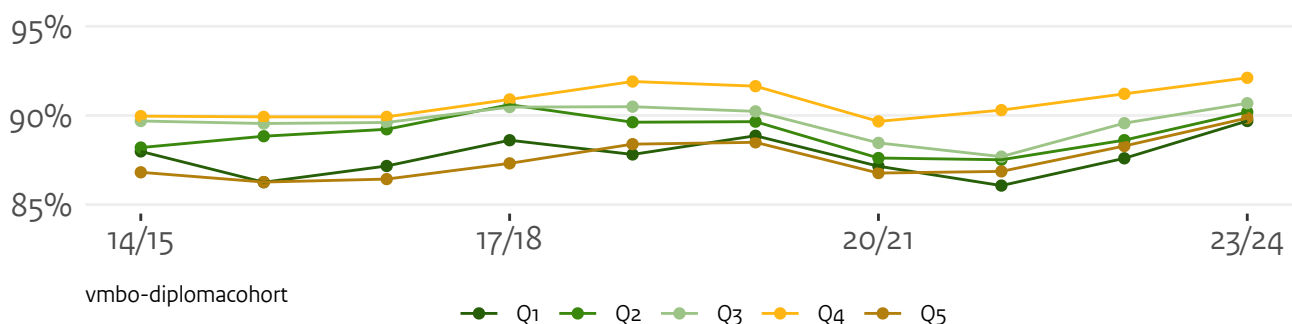

Naar definitie en tabel

1.2.7 Directe doorstroom vanuit het vmbo uitgesplitst naar huishoudinkomen [TRoo8m]

Net als in indicator 1.2.6, kijken we in deze indicator naar de populatie vmbo-gediplomeerden uit indicator 1.2.5, opgedeeld in subpopulaties. Nu zijn de subpopulaties gebaseerd op een ander achtergrondkenmerk dat men belangrijk acht voor het in beeld brengen van kansengelijkheid: het huishoudinkomen. Is er een verschil in doorstroomkansen binnen groepen met een lager of hoger huishoudinkomen? In de figuur tonen we dus het aandeel dat direct doorstroomt vanuit de vmbo-diplomacohorten die zijn opgedeeld in vijf subgroepen van verschillende huishoudinkomen niveaus (kwintielen).

De directe doorstroom is in alle kwintielen hoog; tussen het een-na-hoogste (Q4) en het laagste kwintiel (Q1) bedraagt het verschil in het meest recente jaar nog slechts 2,4 procentpunt. Het patroon naar huishoudinkomen wijkt alleen af voor het hoogste inkomenskwintiel (Q5). Het doorstroompercentage is hier juist lager dan voor de meeste andere kwintielen, wat mogelijk gerelateerd is aan [stapelgedrag in het voortgezet onderwijs](#).

1.3 Studiesucces na één jaar

In deze sectie wordt gekeken naar het eerstejaarsrendement van de studenten. We bekijken voor groepen studenten die in hetzelfde jaar zijn begonnen: de zogenaamde instroomcohorten, hoeveel studenten één jaar na instroom nog ingeschreven staan voor dezelfde opleiding, wie zijn geswitcht, wie zijn uitgevallen uit het hoger onderwijs en naar de kleine groep die intussen een diploma haalde (indicator 1.3.1). Een klein deel van uitvallers, verruilt het ho toch weer voor het vo of mbo. De omvang van die groep is bepaald in indicator 1.3.2.

Studiesucces van de internationale studenten vindt u in sectie 3.2, studiesucces van studenten in de tekortsectoren in sectie 4.2. In sectie 5.5 splitsen we studiesucces verder uit naar achtergrondkenmerken.

1.3.1

Rendementscijfers voor het jaar na instroom in voltijd bacheloropleidingen [TR050]

In onderstaande grafiek zijn eerstejaars rendementscijfers weergegeven voor de populatie eerstejaars voltijd bachelorstudenten. We bekijken apart voor de hbo-eerstejaars en wo-eerstejaars, maar ook voor deze groepen samen (geheel hoger onderwijs), het aandeel dat een jaar na instroom een diploma heeft behaald, doorstudeert, switcht of uitvalt. Op de horizontale as van ieder diagram staat het studiejaar waar er voor de eerste keer sprake is van een inschrijving in een voltijd bacheloropleiding in een bepaald soort hoger onderwijs (hbo of wo).

De resultaten tonen de status van instromers 1 jaar na instroom: staan ze nog ingeschreven in dezelfde opleiding (doorstuderen), hebben ze zich in plaats van die opleiding ingeschreven in een andere opleiding (switch), of staan ze niet langer ingeschreven in het hoger onderwijs, zonder te beschikken over het relevante ho diploma (uitval)? Als ze niet langer ingeschreven stonden, haalden ze dan binnen instroomjaar + 1 een ho diploma voor dezelfde (diploma voor opleiding) of voor een andere opleiding (diploma overige opleiding)? Alle instromers zijn verdeeld over deze vijf rendementscategorieën.

De vergelijking tussen hbo en wo onthult voornamelijk verschillen in uitval, die structureel hoger is in het hbo dan in het wo (we gaan in indicator 1.4.7 dieper in op de uitvallers). Opvallend is dat de eerste twee instroomcohorten tijdens de coronapandemie (2019/2020 en 2020/2021) in zowel hbo als wo vaker doorstudeerden dan de eerdere instroomcohorten én het cohort dat daarna volgde.

Let op: het jaarbereik van deze indicator verschilt van andere indicatoren, waardoor vergelijkingen beperkt zijn. Het meest recente instroomcohort waarvoor alle relevante gegevens beschikbaar zijn, is instroomcohort 2022-2023; voor latere instroomcohorten zijn de relevante inschrijfggegevens en diplomagegevens nog niet beschikbaar.

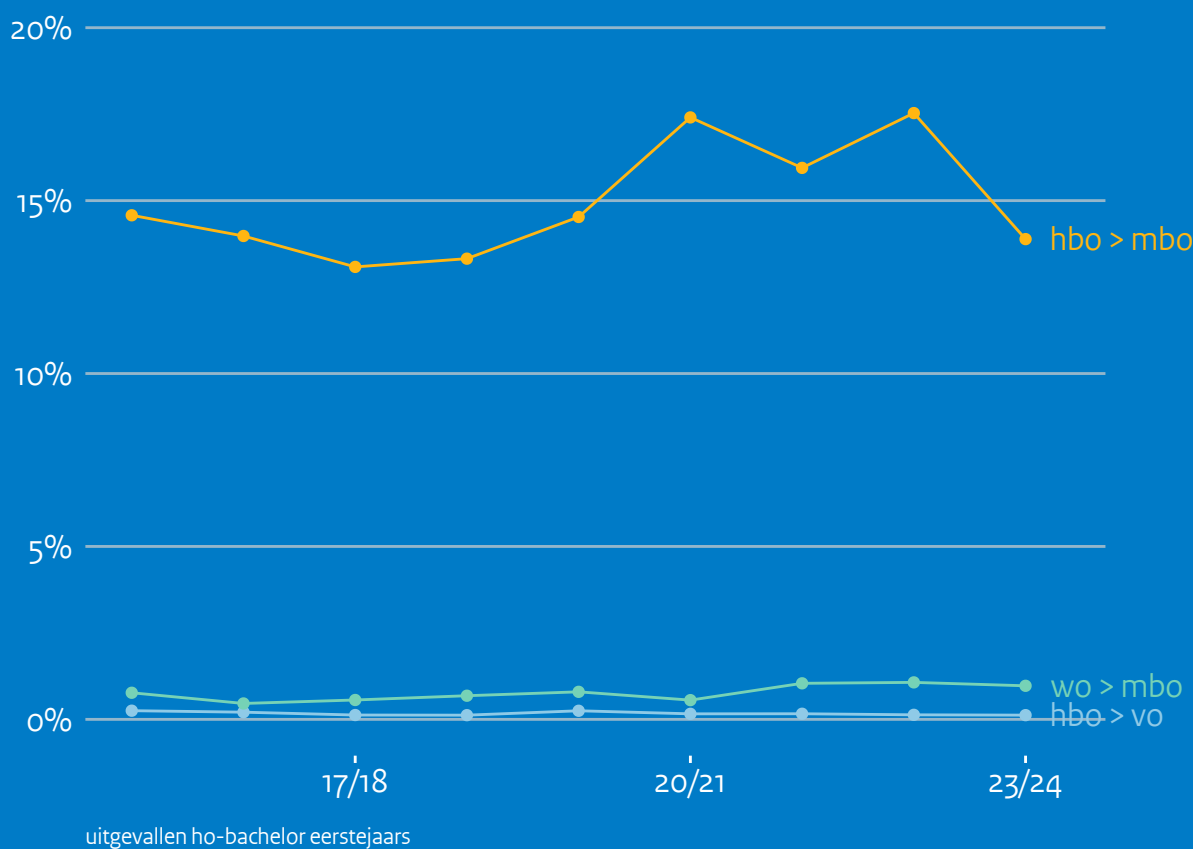
[Naar definitie en tabel](#)

1.3.2 Aandeel ho uitvallers: afstroom naar vo of mbo een jaar na ho instroom [TR051]

Hier nemen we de studenten die een jaar na instroom zijn uitgevallen uit het ho, onder de loep. Een deel van die uitvallers vinden we terug in andere onderwijssectoren.

Er zijn subpopulaties gemaakt op basis van het soort hoger onderwijs (hbo of wo) waarin ze ingeschreven stonden ten tijde van de instroom. We bekijken *binnen die subpopulaties* welk aandeel een jaar later een bepaalde onderwijsbestemming had. We onderscheiden drie van zulke bestemmingen: (a) een inschrijving in het vo; (b) een inschrijving in het mbo; en (c) geen enkele inschrijving in het bekostigde Nederlandse onderwijs.

De resultaten laten zien dat deze uitgevallen eerstejaars maar heel zelden terug te vinden zijn in het vo en ook zelden vanuit een wo-opleiding naar het mbo vertrekken. Eigenlijk is alleen de stroom van hbo-studenten die één jaar na instroom uitvallen om vervolgens een mbo-opleiding te beginnen noemenswaardig. Het overgrote deel van de uitvallers zien we nergens in het bekostigd onderwijs terug in het jaar na instroom.

Naar definitie en tabel

1.4 Uitval en switch na één jaar

In deze sectie nemen we de studenten onder de loep die hun studie niet voortzetten in het tweede jaar. We onderscheiden dan *uitval* -waarbij de student in het geheel verdwijnt uit het hoger onderwijs- en *switch*, waarbij de student wisselt van opleiding binnen het hoger onderwijs. Er wordt nader gekeken naar de achtergrond van uitvallers, bijvoorbeeld wat hun vooropleiding was (indicator 1.4.1) of in welke sector zij studeren (indicatoren 1.4.2 en 1.4.3). Voor de studenten die van studie wisselen binnen het ho, kijken we hoe ze het daarna doen in vergelijking met hun doorstuderende collegastudenten (indicatoren 1.4.4 en 1.4.5). Aan de uitvallers en switchers is in de Startmonitorenquête gevraagd waarom ze hun oorspronkelijke studie hebben afgebroken (indicator 1.4.6). Als laatste hebben we onderzocht wat er gebeurt met de uitvallers uit het hbo (indicator 1.4.7) en wo (indicator 1.4.8).

Uitval en switch van de internationale studenten vindt u in sectie 3.2, die van studenten in de tekortsectoren in sectie 4.3. In sectie 5.5 splitsen we uitval en switch verder uit naar achtergrondkenmerken.

1.4.1

Oorsprong ho uitval/switch: aandeel uitgesplitst naar vooropleiding voor ho [TR052]

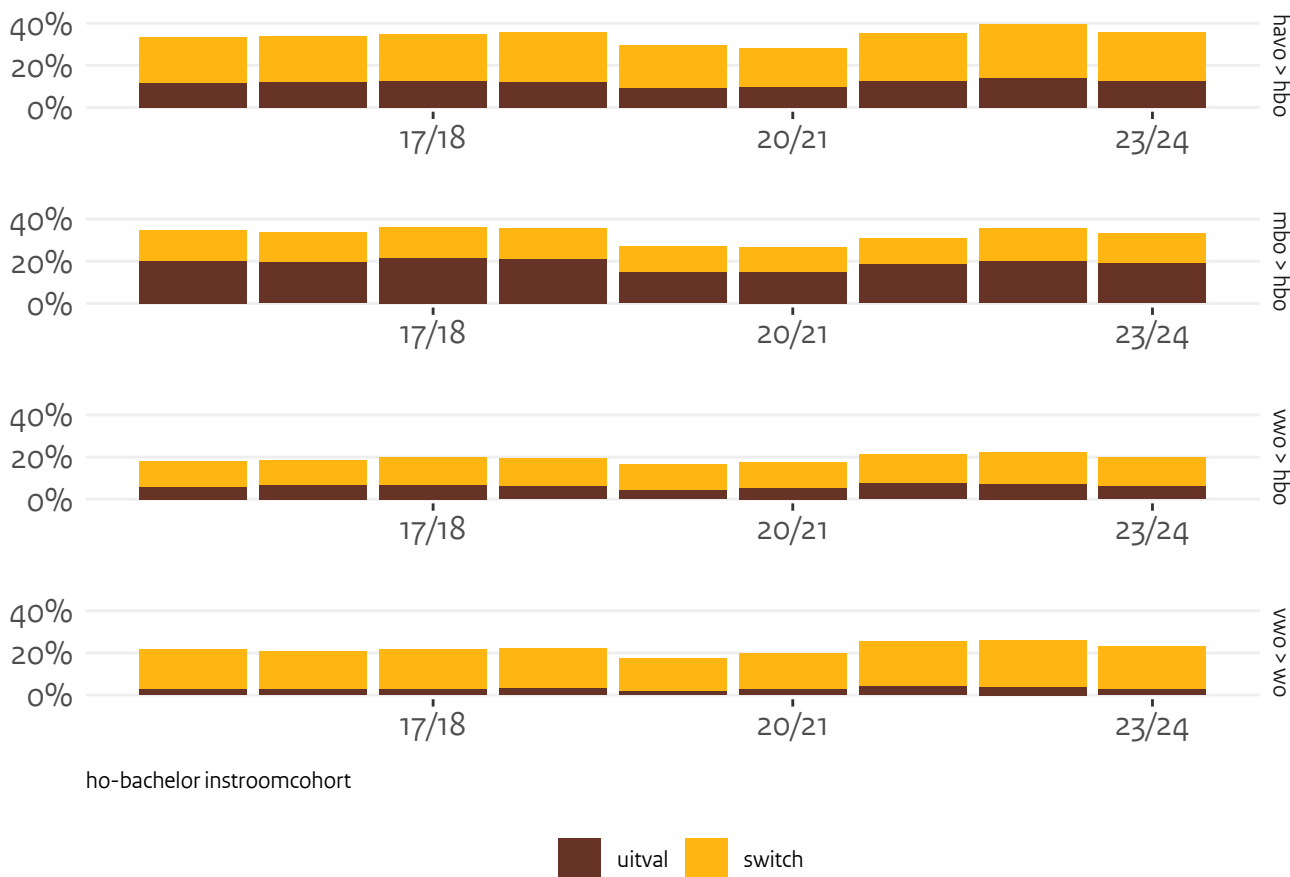
Maakt de vooropleiding uit voor de kans op doorstuderen na het eerste jaar in hoger onderwijs? In deze indicator kijken we naar instromers in voltijd bacheloropleidingen in het hoger onderwijs per soort hoger onderwijs (hbo/wo) en de vooropleiding vóór het hoger onderwijs. Alleen studenten die een havo-, vwo-, of mbo-opleiding hebben afgerond als hoogste vooropleiding voor het hoger onderwijs zijn meegenomen. Vervolgens is *binnen de subpopulaties* op basis van vooropleiding gekeken wat het aandeel uitval/switch één jaar na instroom is. Steeds is het aandeel uitval in bruin te zien en het aandeel switch in geel. De gestapelde staafdiagram toont het totale aandeel van de instromers die na hun eerste jaar niet doorstuderen of uitstromen met een diploma. Percentages zijn apart opgenomen in de tabel. De bovenste drie grafieken tonen deze switch/uitval na één jaar voor havisten (bovenste), mbo'ers (tweede), en vwo'ers (derde) die instromen in het hbo. De onderstaande grafiek toont vwo'ers die het wo in gaan.

Het valt op dat beide eerstejaars cohorten met een vwo-diploma minder vaak uitvallen en switchen dan eerstejaars met een mbo- of havo-diploma.

We zien dat de uitval/switch het laagst was bij onderwijsdeelnemers die tijdens de COVID-19 pandemie instroomden (instroomcohorten 2019/2020, 2020/2021 en 2021/2022). Dit geldt voor alle subpopulaties naar vooropleiding, maar inmiddels neemt de uitval en switch weer toe tot het niveau van vóór de pandemie of zelfs daarboven.

Verder valt op dat voormalige mbo'ers vaker uitvallen terwijl voormalige havisten juist vaker switchen. Een hogere uitval onder eerstejaars studenten met een mbo-diploma is niet vreemd, omdat men met een dergelijk diploma makkelijker op de arbeidsmarkt kan instromen.

In alle stromen zijn switch en uitval in het laatste studiejaar iets afgenomen.

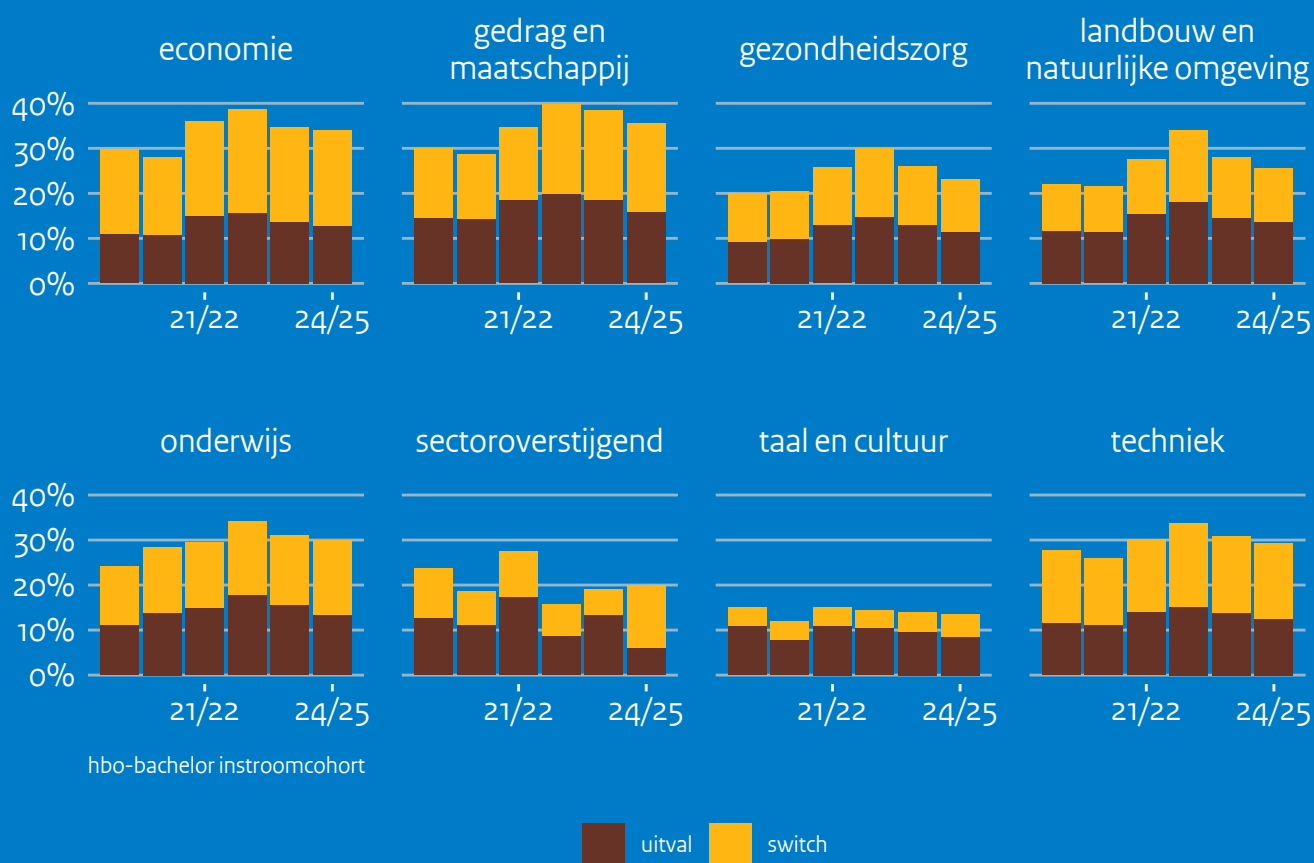
[Naar definitie en tabel](#)

1.4.2 Uitval en switch in hbo na 1 jaar uitgesplitst naar onderdeel [TR053]

Het eerstejaarsrendement kan verschillen tussen het hbo en het wo, maar ook binnen verschillende studierichtingen. In deze indicator bekijken we het eerstejaarsrendement onder hbo-bachelorstudenten binnen afzonderlijke studierichtingen (voorheen CROHO-onderdelen). Subpopulaties zijn dus bepaald op basis van het onderdeel (voorheen CROHO-onderdeel), waar de instroomopleidingen onder worden geschaard. We kijken *binnen de subpopulaties* hoeveel procent van de instroomcohort in het jaar na instroom is uitgevallen of geswitcht. Dat geeft een beeld van gelijkenissen of verschillen in de eerstejaarsrendementscijfers tussen sectoren. De staafdiagrammen moeten op dezelfde manier worden gelezen als voorgaande, alleen is het jaarbereik beperkt om de grafiek leesbaar te houden.

Tussen sectoren zijn op het eerste gezicht weinig opvallende verschillen, met uitzondering van de relatief lage switch in 'taal en cultuur'-opleidingen en de relatief hoge switch in 'economie'-opleidingen, gemiddeld over de jaren heen.

Voor bijna alle onderdelen zijn zowel uitval als switch afgenomen in 2023/2024, waar het in de twee voorgaande jaren juist was gegroeid. Voor wo, zie indicator 1.4.3.

Naar definitie en tabel

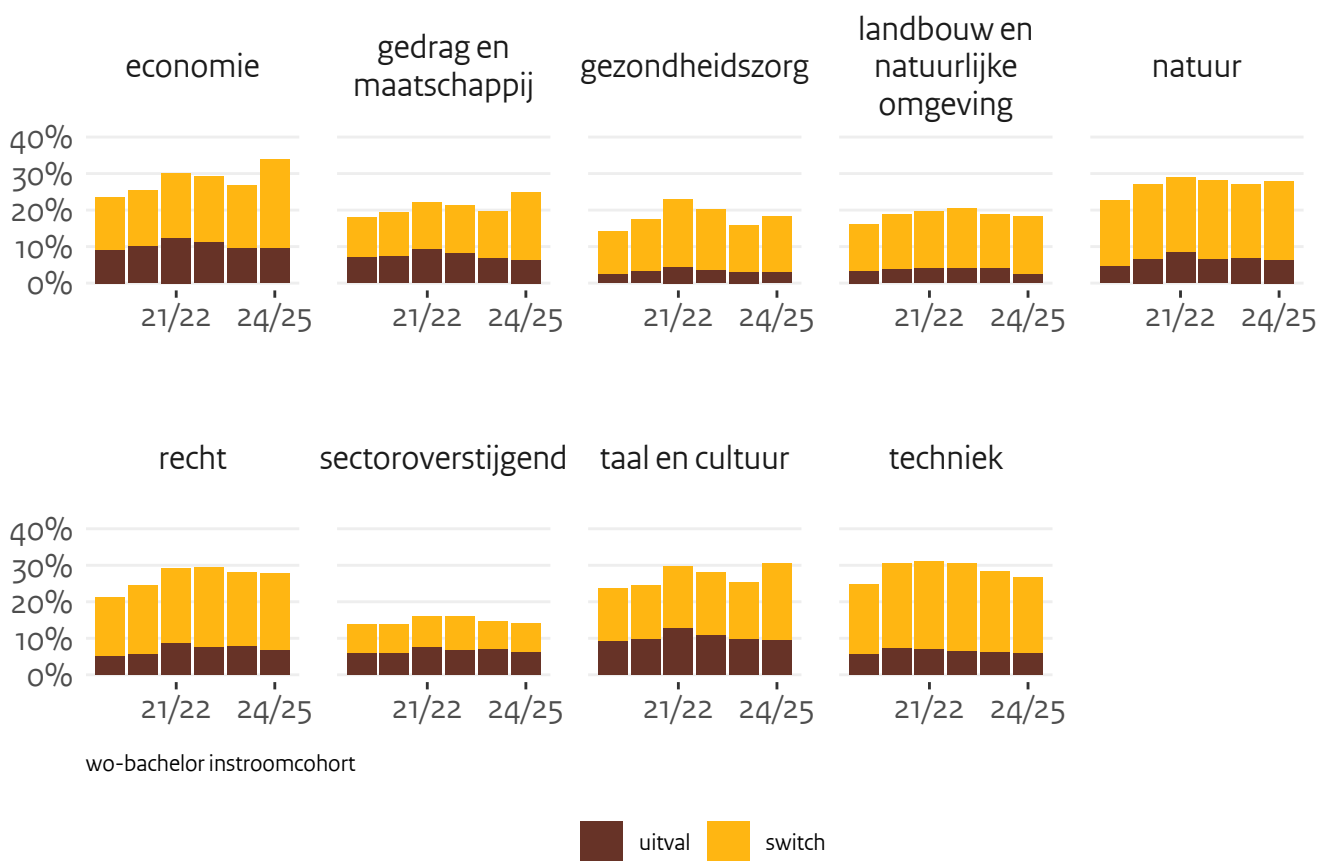
1.4.3

Uitval en switch in wo na 1 jaar uitgesplitst naar onderdeel [TR054]

Deze indicator beschrijft voor afzonderlijke studierichtingen (voorheen CROHO-onderdelen) het eerstejaarsrendement onder wo-bachelorstudenten. Subpopulaties zijn dus bepaald op basis van de studierichting, waar de instroomopleidingen onder worden geschaard. We kijken *binnen de subpopulaties* hoeveel procent van de eerstejaars uitvalt/switcht. Het is een vergelijkbare weergave met indicator 1.4.2, alleen dan voor het wo.

In het wo is aanzienlijk vaker sprake van switch dan van uitval. We zien over alle sectoren een relatief lagere switch en uitval één jaar na instroom voor het instroomcohort 2019/2020 (het eerste jaar van de coronapandemie). Sindsdien is met name de switch gestegen.

We zien verschillen in aandeel uitval/switch tussen de sectoren. Binnen de sector 'gezondheidszorg' en 'landbouw en natuurlijke omgeving' is de uitval lager dan in andere sectoren. Binnen de sector 'economie' en 'taal en cultuur' is de uitval juist hoger vergeleken met de rest. Voor de sectoren 'economie', 'gedrag en maatschappij', en 'taal en cultuur' is de switch van instroomcohort 2024/2025 jaar het hoogst van de afgelopen tien jaar.

[Naar definitie en tabel](#)

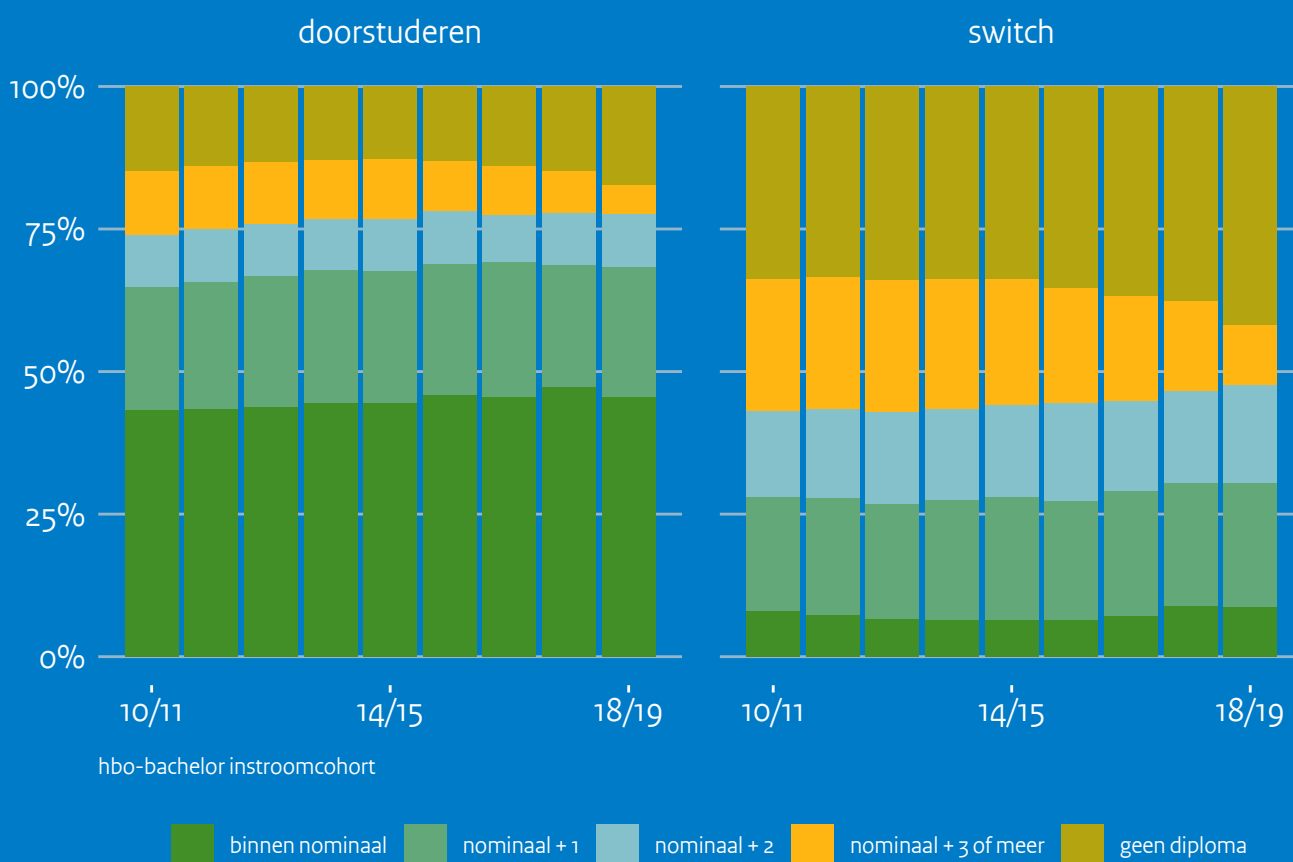
1.4.4 Diplomasucces in het hbo van switchers vergeleken met doorstudeerders [TR071]

In deze indicator bekijken we het diplomasucces van eerstejaars in voltijd hbo-bacheloropleidingen, apart voor twee groepen: de groep die een jaar na instroom doorstudeert aan dezelfde opleiding (ongeacht instelling) en de groep die één jaar na instroom is geswitcht. Het diplomasucces kan worden bekeken, door het aandeel te berekenen dat een diploma behaald en te kijken binnen welke tijdsduur dit was, gemeten vanaf het moment dat ze voor het eerst instroomden in het ho.

Let op: de 'categorie nominaal+3 of meer' nooit afgesloten is. Daarom hebben de recentere instroomcohorten minder tijd gehad om een diploma te behalen dan de eerdere cohorten. Dat veroorzaakt een vertekening in de relatieve grootte van de categorie 'nominaal+3 of meer' en 'geen diploma', waarbij 'nominaal+3 of meer' nog zal groeien ten koste van 'geen diploma' in de meest recente cohorten.

Het percentage hbo-studenten dat een diploma in het hoger onderwijs behaalt, is hoger onder doorstudeerders dan onder switchers. Switchers halen logischerwijs minder vaak een diploma binnen de nominale studieduur, berekend vanaf de instroom in de *eerste* hbo-bacheloropleiding. Een jaar na nominaal hebben switchers echter nog steeds minder vaak een diploma dan doorstudeerders binnen de nominale tijdsduur. We zien dat switchers pas binnen de tijdsduur van nominaal+2 even vaak het diploma behalen als de doorstudeerders binnen de tijdsduur van nominaal. In de loop der tijd stijgt het diplomasucces binnen de nominale termijn, zowel voor doorstromers als voor switchers.

De meest recente instroomjaren zijn niet weergegeven omdat we voor die jaren nog niet weten of de studenten die toen zijn begonnen, het diploma binnen de nominale tijdsduur +1, +2, of +3 hebben behaald of zullen behalen. Voor wo, zie indicator 1.4.5.

Naar definitie en tabel

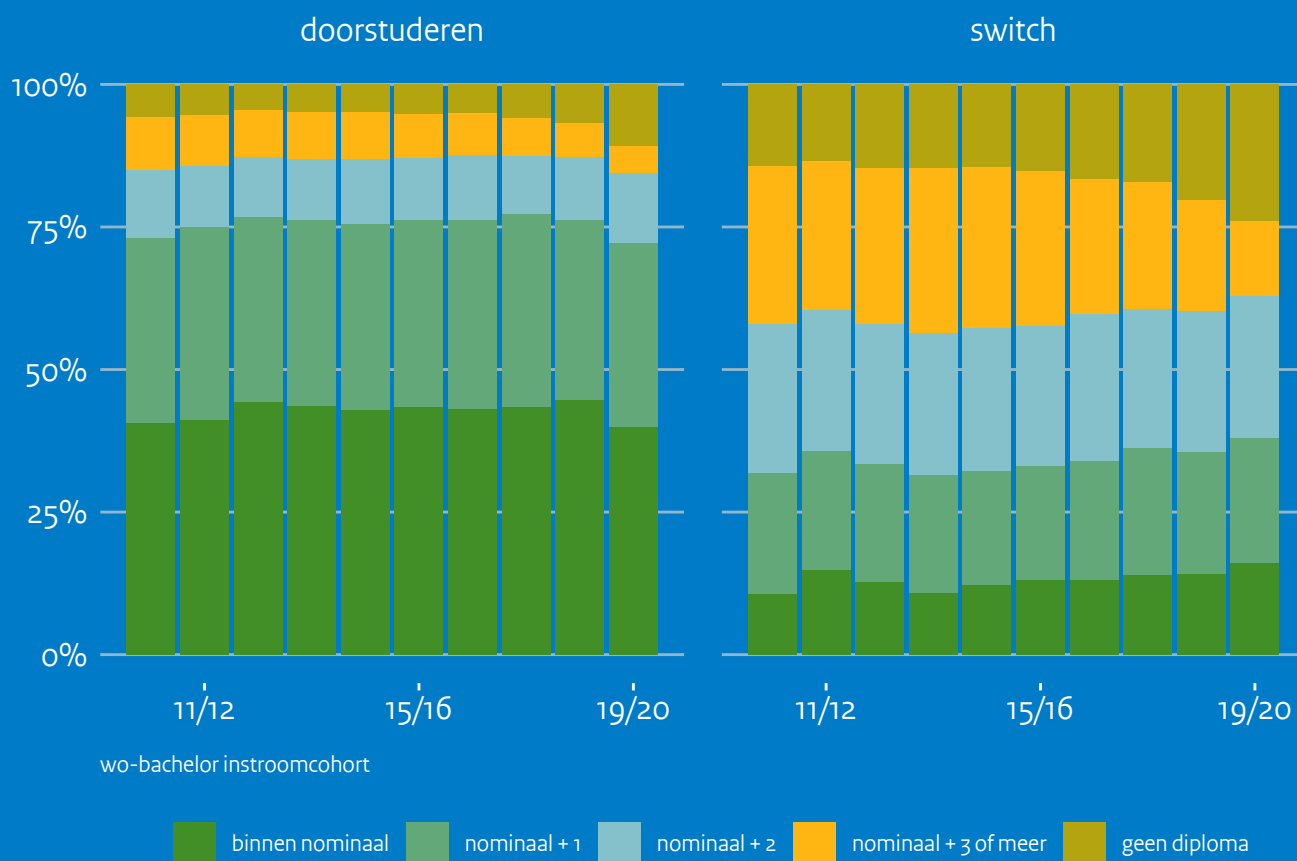
1.4.5 Diplomasucces in het wo van switchers vergeleken met doorstudeerders [TR072]

Net als in indicator 1.4.4, bekijken we hier eerstejaarsstudenten in voltijd bacheloropleidingen, maar nu voor het wo. De subpopulaties betreffen de eerstejaars, die een jaar na instroom doorstuderen aan dezelfde opleiding (ongeacht instelling) of een jaar na instroom zijn geswitcht. Vervolgens is *binnen de subpopulaties* bekeken wat het aandeel is dat een diploma binnen het ho behaalt en binnen welke tijdsduur, gemeten vanaf het moment dat ze voor het eerst instroomden in het hoger onderwijs.

Let op dat de ‘categorie nominaal+3 of meer’ nooit afgesloten is. Dat veroorzaakt een vertekening in de relatieve grootte van de categorie ‘nominaal+3 of meer’ en ‘geen diploma’, waarbij ‘nominaal+3 of meer’ nog zal groeien ten koste van ‘geen diploma’. Deze vertekening is grotendeels uitgewerkt voor de eerdere cohorten, maar zichtbaarder in de recentere cohorten.

Het percentage wo-studenten dat een diploma in het ho behaalt, is, consistent met de hbo'ers (indicator 1.4.4), hoger onder doorstudeerders dan onder switchers. Switchers halen logischerwijs minder vaak een diploma binnen de nominale studieduur, berekend vanaf de instroom in de *eerste* wo-bacheloropleiding. Een jaar na nominaal hebben switchers echter nog steeds minder vaak een diploma dan doorstudeerders binnen nominaal, al is dit verschil kleiner dan in het hbo. Het diplomasucces binnen nominaal stijgt voor switchers.

De meest recente instroomjaren zijn niet weergegeven omdat we voor die jaren nog niet weten of de studenten die toen zijn begonnen, het diploma binnen de nominale tijdsduur +1, +2, of +3 hebben behaald of zullen behalen.

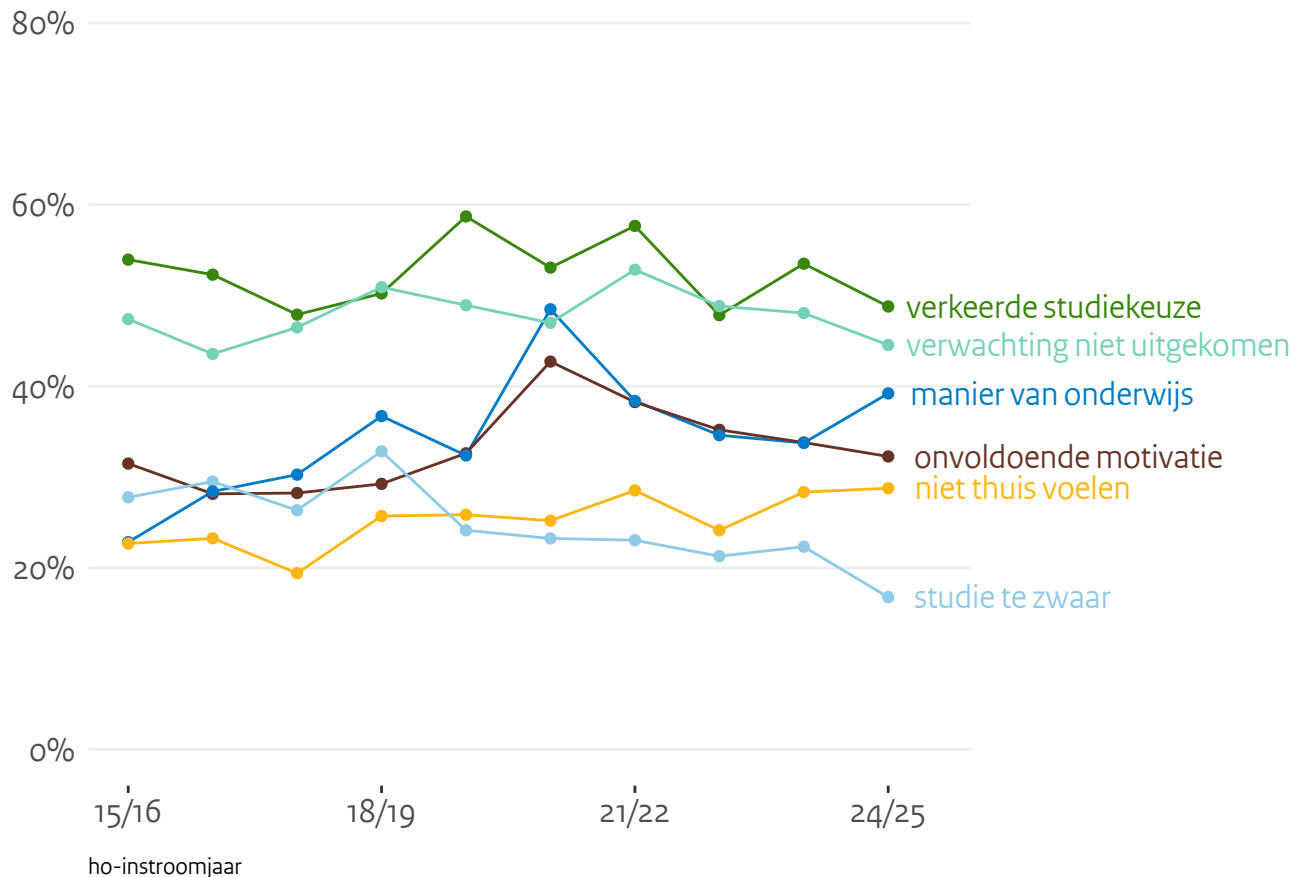

Naar definitie en tabel

1.4.6

Belangrijkste redenen van studieuitval en switch [TR123]

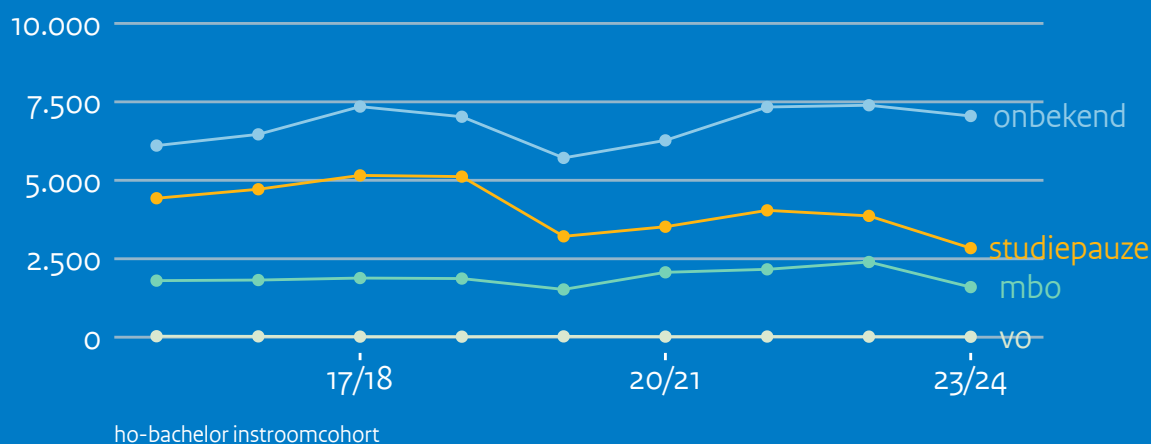
In de juni-meting van de Startmonitorenquête wordt gevraagd naar oorzaken van uitval en switch. Studenten konden meerdere redenen aangeven. Het betreft alleen studenten die aangeven dat zij zich niet opnieuw hebben ingeschreven voor de opleiding van instroom. In het meest recente studiejaar 2024/2025 gaf 48,8% de 'verkeerde studiekeuze' als voornaamste reden voor uitval of switch, een daling van bijna 5 procentpunt. De tweede belangrijkste reden is een niet uitgekomen verwachting van de studie. Iets meer switchers/uitvallers geven aan dat de manier van onderwijs niet goed paste (39,2% versus 33,8% in 2023/2024). De opvallende pieken van 'manier van onderwijs' en 'onvoldoende motivatie' in 2020/2021 reflecteren waarschijnlijk het onderwijs op afstand (dus geen/minder contacturen) tijdens de coronapandemie.

[Naar definitie en tabel](#)

1.4.7 Bestemming van hbo-bachelorstudenten die één jaar na instroom uitvallen [TR133a]

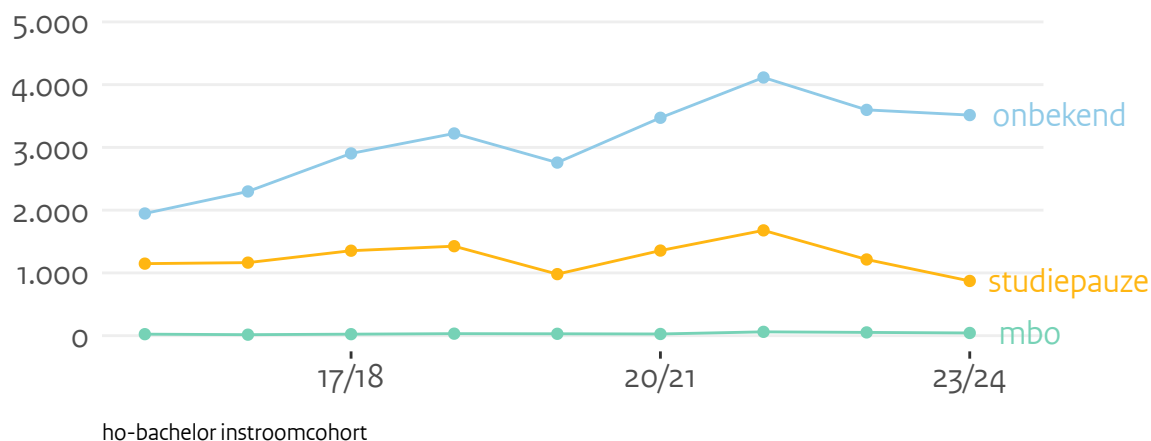
Deze grafiek laat in absolute aantallen zien waar de hbo-bachelorstudenten uit indicator 1.3.1 die één jaar na instroom zijn uitgevallen, terechtkomen. Iets meer dan 1500 studenten zien we het jaar erna terug in het mbo en enkele tientallen in het vo. Een groep van tussen de 2500 en 5000 zien we na een studiepauze van één of meerder jaren weer terug in het hoger onderwijs. De grootste groep, tussen de 6500 en 8000, vinden we niet terug aan een onderwijsinstelling: die zijn hoogstwaarschijnlijk toegetreden tot de arbeidsmarkt, of vertrokken naar het buitenland.

[Naar definitie en tabel](#)

1.4.8 Bestemming van wo-bachelorstudenten die één jaar na instroom uitvallen [TR133b]

Dit figuur laat in absolute aantallen zien waar de wo-bachelorstudenten uit indicator 1.3.2 die één jaar na instroom zijn uitgevallen, terechtkomen. Enkele tientallen studenten zien we het jaar erna terug in het mbo. Waar we van de meeste wo-instroomcohorten een groep van tussen de 1.000 en 1.500 studenten die na 1 jaar zijn uitgevallen terug zien in het hoger onderwijs, na een studiepauze van één of meerdere jaren, is dat in het laatst bekende instroomcohort wat minder (872). De grootste groep vinden we niet terug aan een onderwijsinstelling: die zijn hoogstwaarschijnlijk toegetreden tot de arbeidsmarkt, of vertrokken naar het buitenland. Tien jaar geleden ging dit nog om een aantal van rond de 2.000 studenten, maar dit aantal is inmiddels gestegen naar rond de 3.500 studenten.

[Naar definitie en tabel](#)

1.5 Studiekeuze en tevredenheid

Het al dan niet succesvol afronden van een studie in het hoger onderwijs is afhankelijk van meerdere factoren. Eén van de belangrijkste factoren die meespeelt is de studiekeuze. Naast de motivatie achter de studiekeuze, is ook de juiste hulp en voorlichting bij het uitzoeken van de studie een belangrijk onderdeel van het proces om ervoor te zorgen dat de student uiteindelijk een studie doet die goed aansluit bij de verwachting. Om hier inzicht in te krijgen, voert ResearchNed al jarenlang de Startmonitor en de Studentenmonitor uit: twee onderzoeken in opdracht van het ministerie van OCW, waarvoor jaarlijks grootschalige enquêtes worden afgenomen onder (startende) studenten. In deze sectie staan een aantal indicatoren die zijn gebaseerd op de data uit deze enquêtes.

Hieronder laten we zien wat de relatie is tussen het moment waarop een student besluit een studie te gaan doen en het moment dat de student zich daarvoor inschrijft. Daarbij kijken we ook of dat ervan afhangt of het om een studie met selectie gaat of niet (indicatoren 1.5.1 en 1.5.2). Deze informatie is afkomstig uit de Startmonitorenquête. Uit de Studentenmonitorenquête rapporteren we hoe tevreden studenten waren met de gevolgde opleiding als voorbereiding op hun verdere loopbaan (indicator 1.5.3).

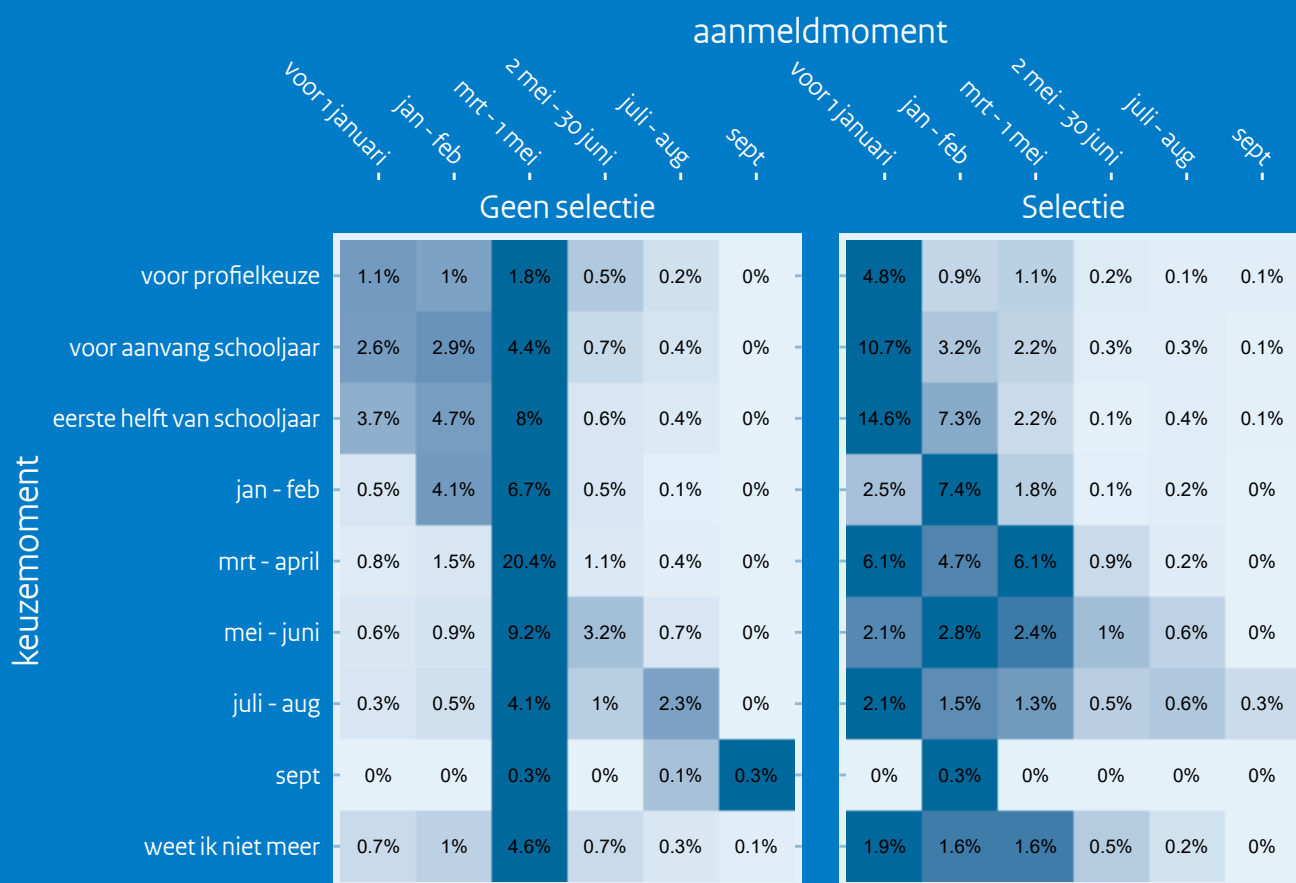
1.5.1

De interactie tussen het keuzemoment en het inschrijfmoment van de studie voor instromers uit het vo [TR103a]

In deze figuur zien we het verband tussen het moment waarop instromers uit het voortgezet onderwijs de keuze voor hun studie bepalen (verticale as) en het moment waarop ze zich aanmelden voor die studie (horizontale as). Het linker blok beschrijft aanmeldingen voor studies *zonder* selectie, het rechter blok voor studies *met* selectie. Dat zijn niet alleen fixusopleidingen, maar ook andere selectieve opleidingen, zoals bijvoorbeeld University Colleges.

De getallen beschrijven het aandeel onderwijsdeelnemers in de desbetreffende combinatie van keuzemoment en inschrijfmoment onder alle onderwijsdeelnemers in de categorieën 'geen selectie' en 'selectie'. Voor elk keuzemoment is (binnen geen selectie of selectie) met een kleurschaal aangegeven hoe voor dát keuzemoment de relatieve verdeling is over de aanmeldmomenten (kleurschaal van 0-1). Een donkere kleur geeft dus aan dat een relatief grote groep zich heeft aangemeld voor die specifieke combinatie van keuze- en aanmeldmoment.

Studenten die niet voor een selectieopleiding kiezen, melden zich veel vaker pas vlak voor 1 mei aan, ook als zij al eerder hebben gekozen. Bij studies met selectie zien we dat een veel groter deel al vroeg de keuze maakt. Daarnaast is te zien dat deze groep zich vroeg aanmeldt, wat verklaard wordt door de uiterste aanmelddatum van selectieve opleidingen.

Naar definitie en tabel

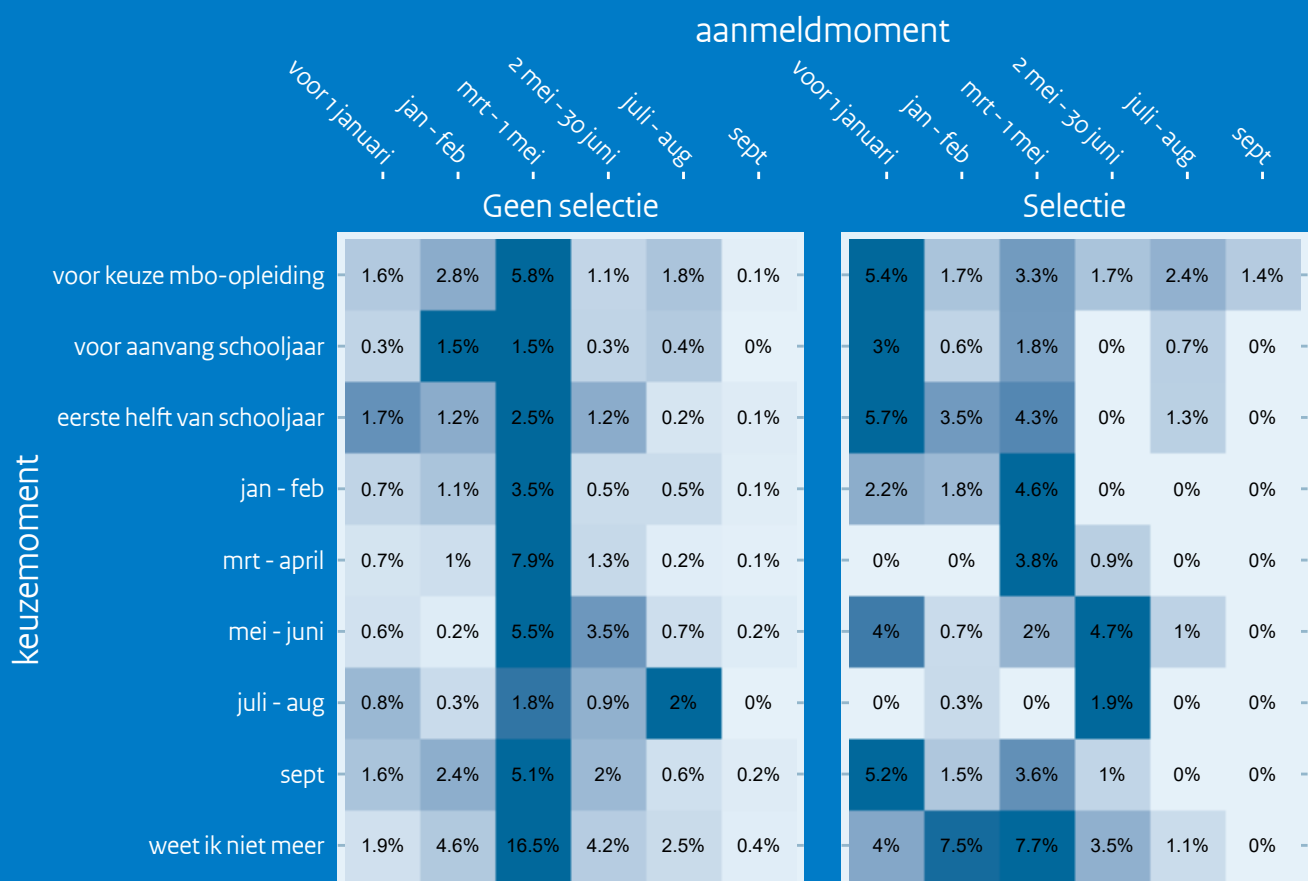
1.5.2 De interactie tussen het keuzemoment en het inschrijfmoment van de studie voor instromers uit het mbo [TR103b]

Net als in indicator 1.5.1, bekijken we hier het verband tussen het moment waarop instromers de keuze voor hun studie bepalen (verticale as) en het moment waarop ze zich aanmelden voor de studie (horizontale as), maar nu voor studenten die vanuit het mbo instromen. Het linker blok beschrijft aanmeldingen voor studies *zonder* selectie, het rechter blok voor studies *met* selectie. Dat zijn niet alleen fixusopleidingen, maar ook andere selectieve opleidingen.

De getallen in de vakjes zijn percentages; binnen elk van de twee blokken telt dit op tot 100%. Voor elk keuzemoment is (binnen Geen selectie of Selectie) met een kleurschaal aangegeven hoe voor dát keuzemoment de relatieve verdeling is over de aanmeldmomenten (kleurschaal van 0-1). Een donkere kleur geeft dus aan dat een relatief grote groep zich heeft aangemeld voor die specifieke combinatie van keuze- en aanmeldmoment.

Studenten die niet voor een selectieopleiding kiezen, melden zich veel vaker pas vlak voor 1 mei aan, ook als zij al eerder hebben gekozen. Alleen in de periode na de aanmelddeadline zien we dat keuzemoment en aanmeldmoment weer gelijk lopen. Bij studies met selectie zien we dat een veel groter deel al vroeg de keuze maakt en zich aanmeldt zodra zij de keuze hebben gemaakt. Het feit dat studenten die kiezen voor een selectieve opleiding zich in de regel vroeg aanmelden heeft ook te maken met de uiterste aanmelddatum van selectieve opleidingen.

Wanneer we de patronen in keuzemoment en aanmeldmoment van mbo studenten vergelijken met vo studenten valt op dat een groter aandeel van de mbo studenten niet meer weet wanneer ze zich hebben aangemeld.

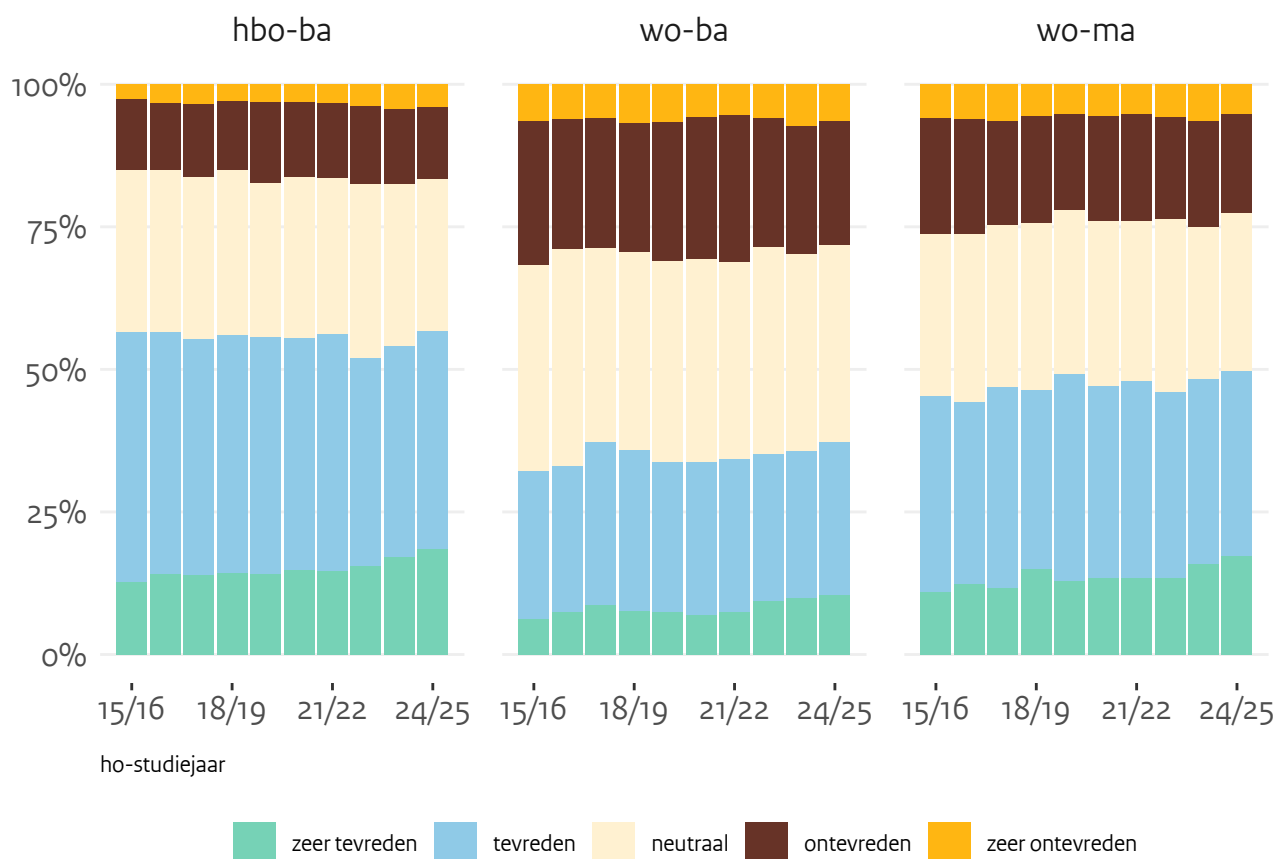

Naar definitie en tabel

1.5.3

Tevredenheid over voorbereiding op beroepsloopbaan [TR117]

Hoe goed bereidt de gekozen opleiding studenten voor op de beroepsloopbaan? In de Studentenmonitorenquête konden studenten aangeven hoe tevreden zij hierover zijn. De resultaten hiervan zijn in onderstaande figuur te zien voor hbo-bachelor-, wo-bachelor- en wo-masterstudenten. In deze gestapelde staafdiagrammen tellen de verschillende antwoordmogelijkheden steeds op tot 100%. Hbo-bachelorstudenten zijn duidelijk vaker tevreden over deze voorbereiding (meerjarig gemiddelde: 55%) dan wo-bachelorstudenten (meerjarig gemiddelde gemiddelde: 35%). Wo-masterstudenten vallen qua tevredenheid tussen hbo-bachelor- en wo-bachelorstudenten in (meerjarig gemiddelde: 47%).

[Naar definitie en tabel](#)

2 Onderwijsdeelname masters

Nederland kent sinds 2002 de bachelor-masterstructuur en daarmee is het relevant om instroom en doorstroom van masteropleidingen apart te monitoren. In sectie 2.1 besteden we aandacht aan de instroom in masteropleidingen. Om de doorstroom van bachelor naar master in kaart te brengen is per studiejaar een bachelordiplomacohort bepaald. Vervolgens kijken we of die bachelorgediplomeerden zich direct, of na een tussenjaar (indirect) inschrijven voor een masteropleiding. Deze bachelor-master doorstroom is uitgesplitst naar verschillende achtergrondkenmerken (sectie 2.2).

In andere hoofdstukken gaan we nog in op specifieke aspecten van instroom en doorstroom van masteropleidingen. In sectie 4.1 besteden we speciale aandacht aan de educatieve masters, die opleiden tot eerstegraads bevoegdheid, in sectie 5.2 splitsen we de instroom in de masteropleidingen uit naar vooropleiding en herkomst en in sectie 5.4 wordt de bachelor-master doorstroom uitgesplitst naar herkomst.

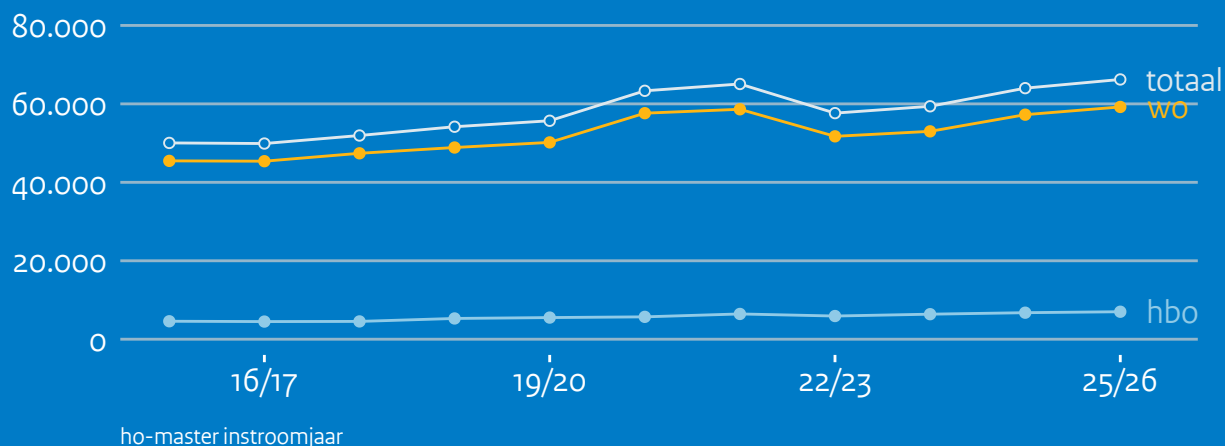
2.1 Instroom

In dit cluster indicatoren bekijken we de totale instroom in masteropleidingen. Daarbij worden bovendien de aantallen instromers in hbo-masters en wo-masters apart en in totaal weergegeven (indicator 2.1.1). Daarna ligt de focus op de meerjarige masters (indicator 2.1.2). De voorlaatste indicator in deze sectie (indicator 2.1.3) laat de ontwikkeling van het totaal aantal hbo-master studenten per sector zien. We sluiten de sectie af met een analyse van de vooropleiding van studenten die een masteropleiding starten (indicator 2.1.4).

In sectie 5.2 splitsen we de masterinstroom verder uit naar achtergrondkenmerken.

2.1.1 Instroom in masteropleidingen in wo en hbo [TR024]

In deze grafiek wordt de instroom in masteropleidingen in absolute aantallen weergegeven voor het wo, hbo en het gehele hoger onderwijs (totaal). De instroom in de wo-masteropleidingen volgt weer dezelfde stijgende trend die we zagen tussen 2013 en 2019. De instroom in hbo-masteropleidingen is sinds studiejaar 2015/2016 met 53% gegroeid tot 7.005, in de wo-opleidingen is die groei 30% tot een aantal van 59.219 in het meest recente jaar. De hogere instroom in 2020 en 2021 is hoogstwaarschijnlijk een gevolg van de verzachtende maatregelen naar aanleiding van de coronapandemie met betrekking tot de doorstroom van bachelor naar master die toentertijd zijn ingevoerd. Voor instroom in meerjarige masters, zie indicator 2.1.2.

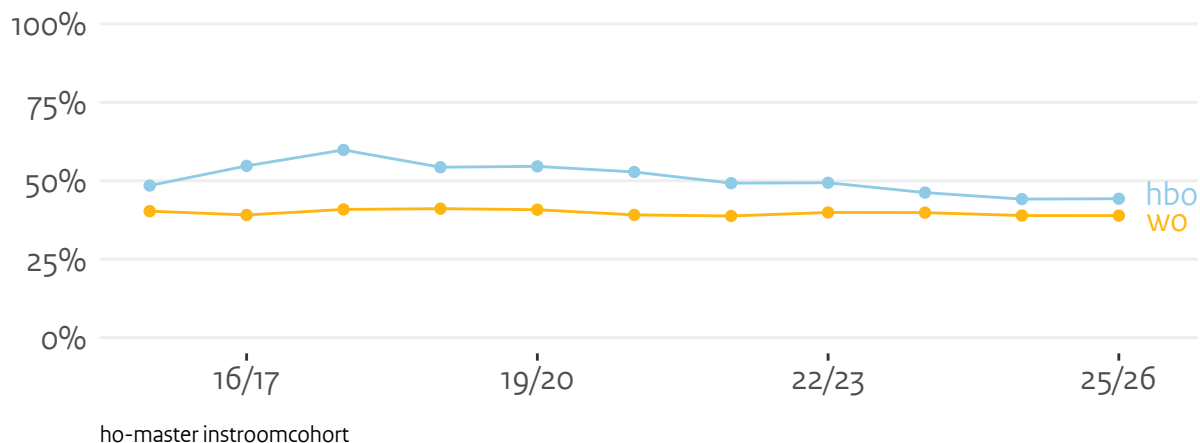

Naar definitie en tabel

2.1.2 Instroom in meerjarige masters [TR036]

Na het zien van de absolute aantallen van de populatie instromers in de masteropleidingen in indicator 2.1.1, bekijken we welk aandeel van de masterinstroom staat ingeschreven voor een meerjarige master binnen de subpopulaties op basis van soort hoger onderwijs (hbo/wo). De populatie is hier net even wat anders dan in voorgaande indicator: postmasters zijn buiten beschouwing gelaten.

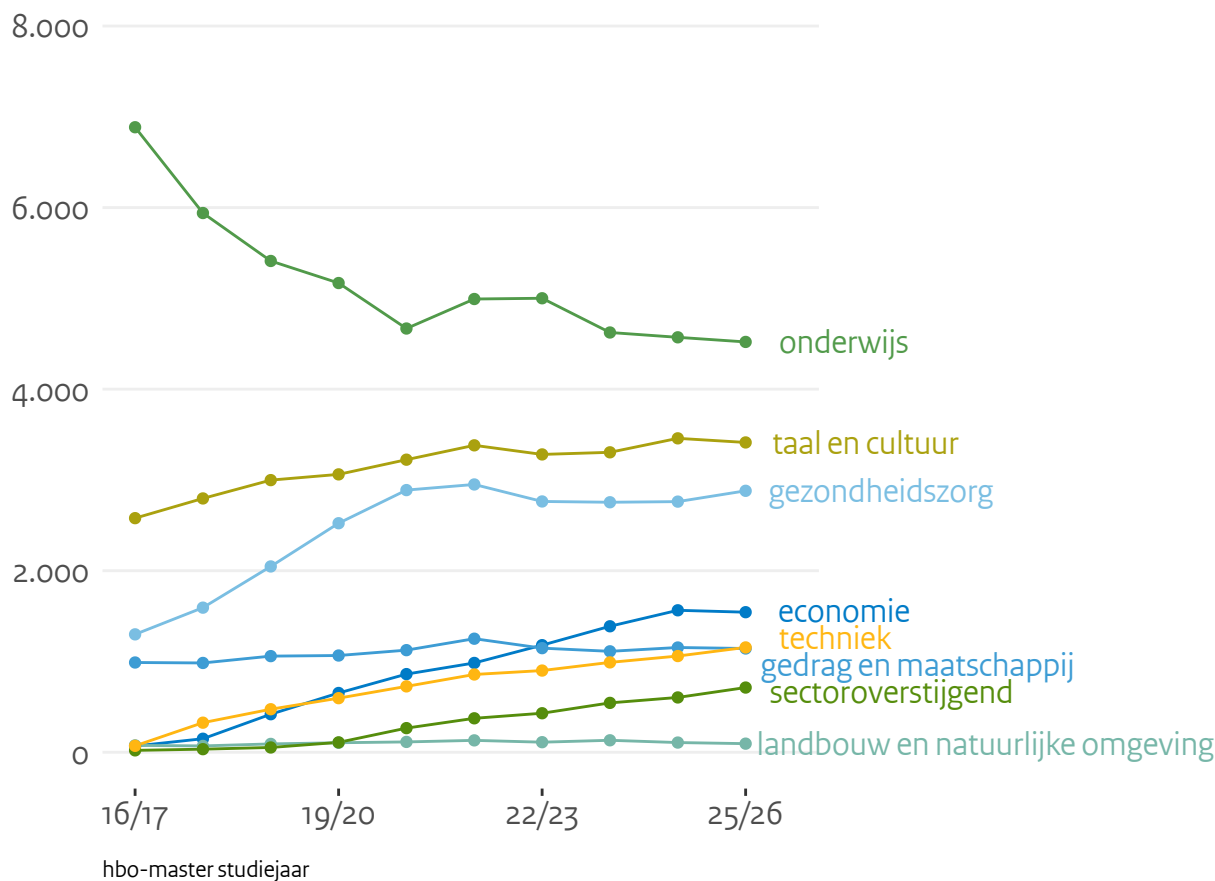
In het hbo zien we dat het aandeel studenten dat een meerjarige master volgt voor het eerst in jaren niet verder is gedaald. De aanwas in het wo is al jarenlang stabiel. Daarnaast valt op dat het aandeel van de master instromers dat een meerjarige master doet groter is in het hbo dan in het wo.

Naar definitie en tabel

2.1.3 Ontwikkeling inschrijvingen in hbo-masters naar onderdeel [TR037b]

Deze indicator toont het aantal hbo-master inschrijvingen, onderverdeeld naar onderdeel. Ondanks het laagste aantal inschrijvingen in de laatste 10 jaar, is bij de hbo-masters het onderdeel onderwijs nog altijd ruim het grootste, gevolgd door taal en cultuur. Het onderdeel techniek houdt de groeiende lijn vast en economie is iets gestagneerd. De onderdelen gezondheidszorg, taal en cultuur, gedrag en maatschappij en landbouw en natuurlijke omgeving zijn stabiel.

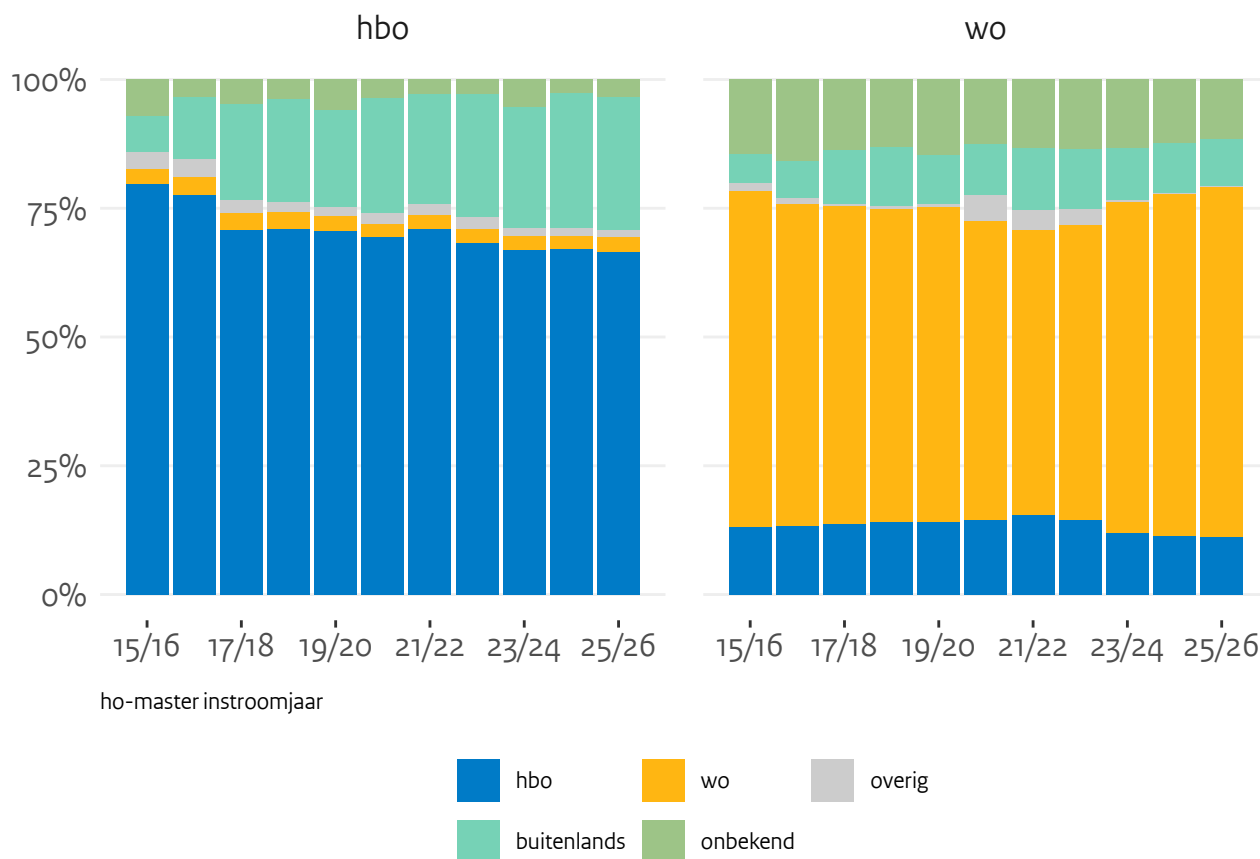

[Naar definitie en tabel](#)

2.1.4

Instroom in wo- en hbo-masters uitgesplitst naar vooropleiding [TR137]

In deze grafiek kijken we naar de instromers in de masteropleidingen, waarbij we apart voor hbo en wo hebben gekeken naar wat de hoogste vooropleiding is die is behaald op de peildatum. Het grootste deel van instromers in hbo-masters heeft een vooropleiding op hbo-niveau (bachelor of hoger) gedaan maar dit aandeel neemt door de jaren heen af. Het grootste deel van instromers in wo-masters heeft een wo-vooropleiding (bachelor of hoger) en dit aandeel neemt in de afgelopen jaren toe. Opvallend is de toename van studenten met een buitenlands diploma in hbo, en de afname van dit aandeel in wo.

[Naar definitie en tabel](#)

2.2 Doorstroom

De kernvraag in deze sectie is: hoe het is gesteld met de doorstroom van bachelor naar masteropleidingen. Doen studenten hun master in hetzelfde onderdeel (voorheen CROHO-onderdeel, ook wel sector genoemd) als hun bachelor (indicator 2.2.1)? Welk aandeel bachelor-master doorstromers doet een meerjarige master (indicator 2.2.2) of een research master (indicator 2.2.3)? En hoe honkvast zijn de studenten die een master gaan doen: doen ze die aan dezelfde instelling of aan een andere instelling (indicator 2.2.4)? Blijven hbo-bachelors binnen het hbo en wo-bachelors binnen het wo voor hun master, of juist niet (indicator 2.2.5)? En hoe succesvol zijn ze als ze dat wel, of juist niet doen (indicatoren 2.2.6, 2.2.7 en 2.2.8)?

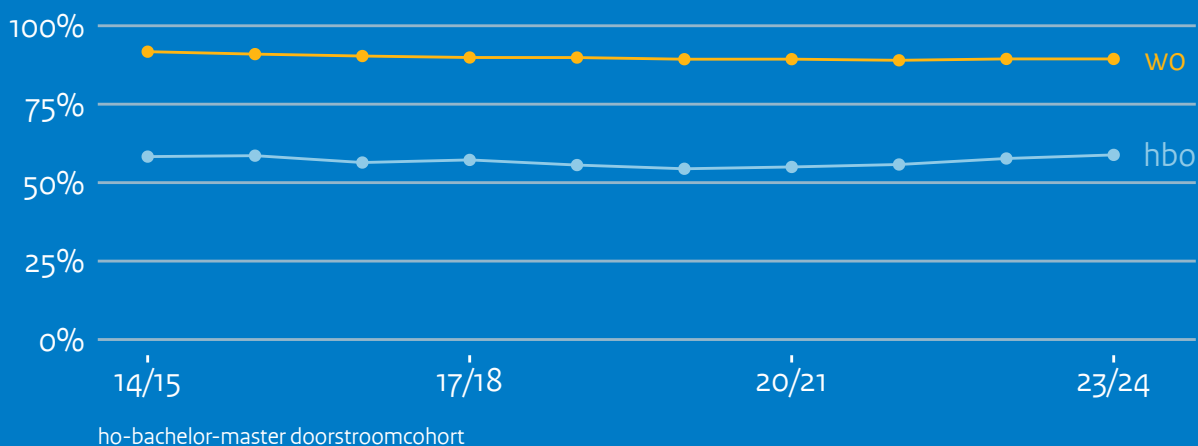
In sectie 5.4 splitsen we de bachelor-master doorstroom verder uit naar achtergrondkenmerken.

2.2.1

Aandeel bachelor-master doorstromers dat binnen hetzelfde onderdeel blijft [TR032]

Hoeveel van de bachelorgediplomeerden stromen door naar een master in dezelfde sector? In deze indicator bestaat de populatie uit bachelorgediplomeerden die direct of indirect doorstromen naar een master. Subpopulaties zijn bepaald op basis van soort hoger onderwijs van het bachelordiploma (hbo/wo). Vervolgens wordt *binnen de subpopulaties* bekeken welk aandeel van de studenten doorstroomt binnen hetzelfde onderdeel (voorheen CROHO-onderdeel).

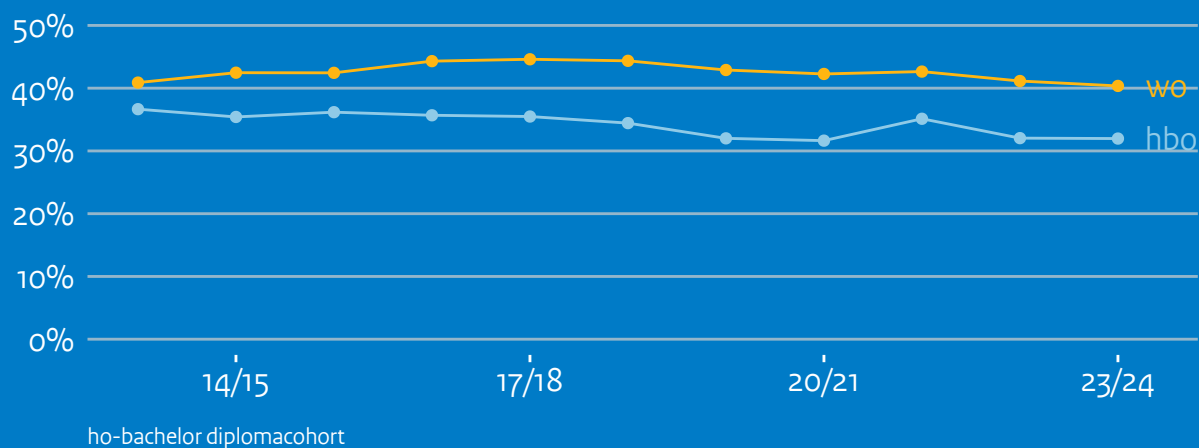
In zowel het hbo als het wo is de doorstroom binnen hetzelfde onderdeel vrij stabiel, al is in het wo over instroomcohortjaren 2014/2015 tot 2019/2020 te spreken van een lichte daling. De afgelopen vier jaar is het aandeel in het hbo juist weer gestegen tot het niveau van de beginperiode. Bachelorgediplomeerden die vanuit het wo naar een masteropleiding doorstromen blijven aanzienlijk vaker in hetzelfde onderdeel dan bachelorgediplomeerden uit het hbo.

Naar definitie en tabel

2.2.2 Aandeel bachelor-master doorstromers dat een meerjarige master volgt [TR034]

In deze indicator bekijken we hoeveel procent van de bachelorgediplomeerden direct of indirect doorstroomt naar een meerjarige master. Subpopulaties zijn bepaald op basis van soort hoger onderwijs (hbo/wo) waar het bachelor diploma behaald is. Vervolgens is *binnen de subpopulaties* gekeken wat het aandeel is dat voor een meerjarige master kiest. In beide subpopulaties kiest minder dan de helft van de doorstromers voor een meerjarige master. Wo-bachelorgediplomeerden kiezen over de gehele linie vaker voor meerjarige masters dan hbo-bachelorgediplomeerden. Voor research masters, zie indicator 2.2.3.

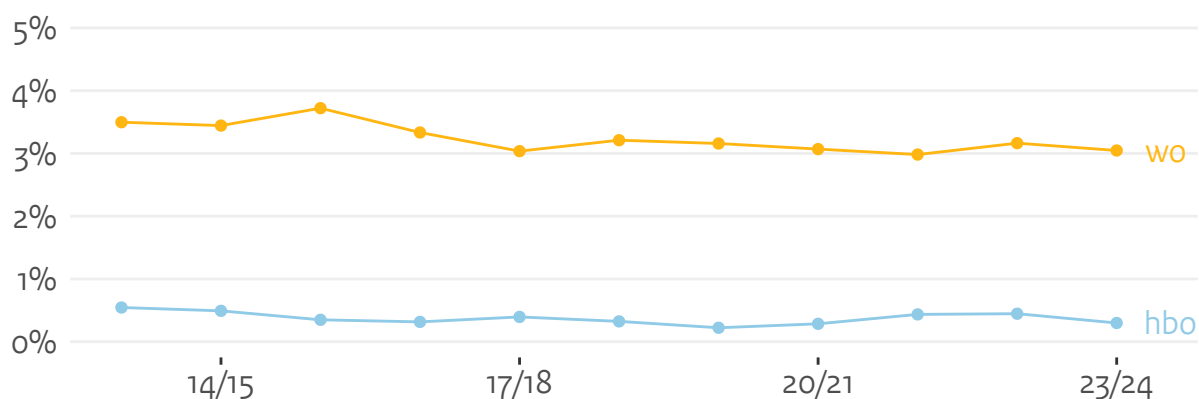
[Naar definitie en tabel](#)

2.2.3 Aandeel bachelor-master doorstromers dat een research master volgt [TR035]

Net zoals in indicator 2.2.2 gaat het bij deze indicator ook om de populatie bachelorgediplomeerden die direct en indirect doorstromen naar een master. We kijken nu echter naar het aandeel hiervan dat een researchmaster is gaan volgen. Research masters zijn tweejarige masteropleidingen met een extra nadruk op de ontwikkeling van onderzoeksvaardigheden.

Wederom zijn subpopulaties bepaald op basis van soort hoger onderwijs (hbo/wo) waarvoor het bachelor diploma is behaald. Vervolgens is *binnen die subpopulaties* gekeken welk aandeel een research master volgt.

De grafiek toont een stabiel relatief aandeel bachelorgediplomeerden dat doorstroomt naar een research master. Dit aandeel ligt voor het wo tussen de 3-4% en voor het hbo een factor 10 lager: rond de 0,3-0,4%. Het aantal hbo-gediplomeerden dat een research master doet ligt slechts rond de 20. De uitvouwtabel toont zowel absolute aantallen als percentages.

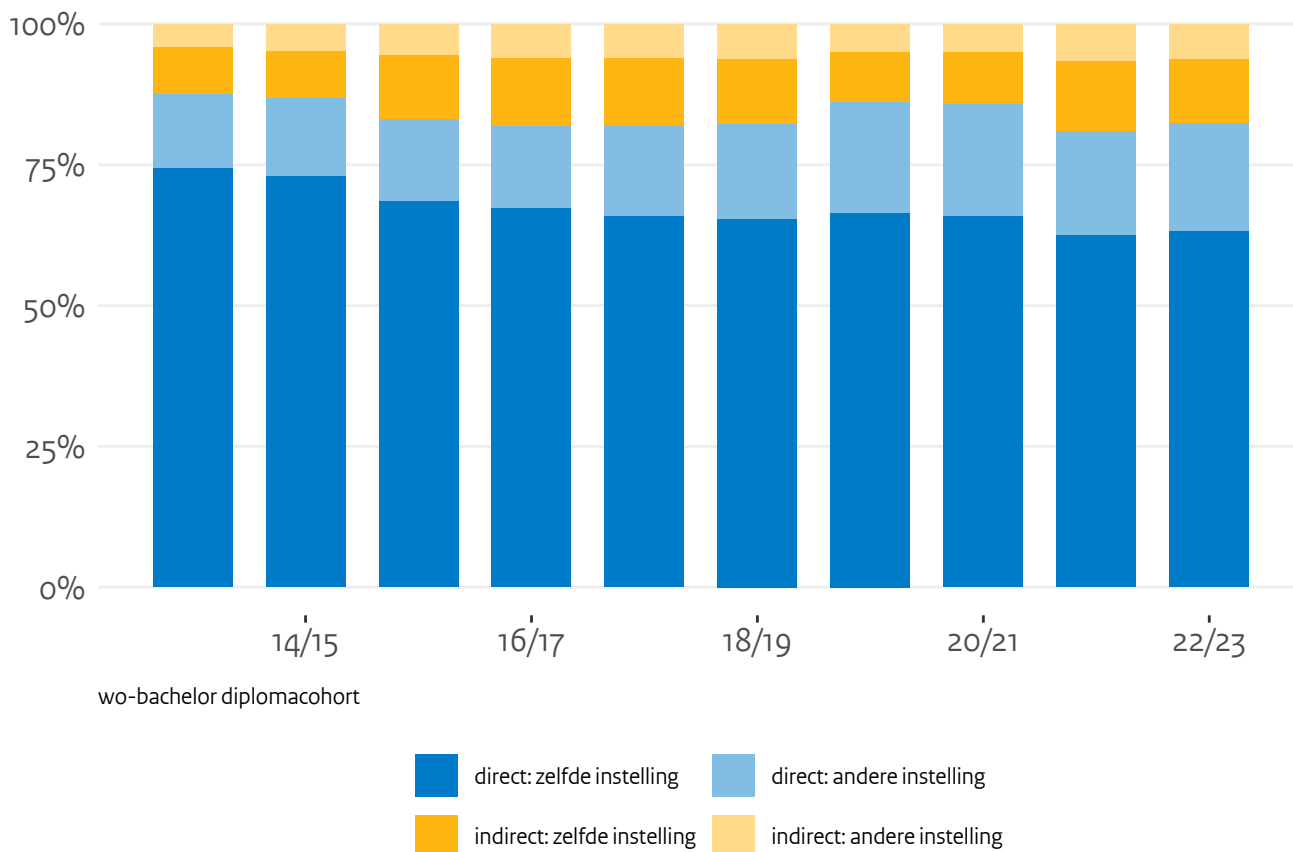

2.2.4

Aandeel wo-bachelorgediplomeerden dat doorstroomt naar dezelfde of een andere instelling [TRo38]

We gaan nog even door met het bekijken van de bachelor-master doorstroom. Deze indicator toont enkel de bachelorgediplomeerden in het wo die direct of indirect zijn doorgestroomd naar een master. Binnen die doorstroompopulatie is gekeken wat het aandeel is dat direct of indirect doorstroomt en of zij een master volgen aan dezelfde instelling als waar de bachelor is gevolgd, of aan een andere instelling.

In de figuur is te zien dat veruit de meeste bachelorgediplomeerden direct doorstromen naar de master. Daarnaast zien we dat studenten vooral kiezen voor masters aan dezelfde instelling. Bij indirecte doorstromers gaat het aandeel dat voor dezelfde instelling en het aandeel dat voor andere instelling kiest om de master te doen redelijk gelijk op.

[Naar definitie en tabel](#)

2.2.5

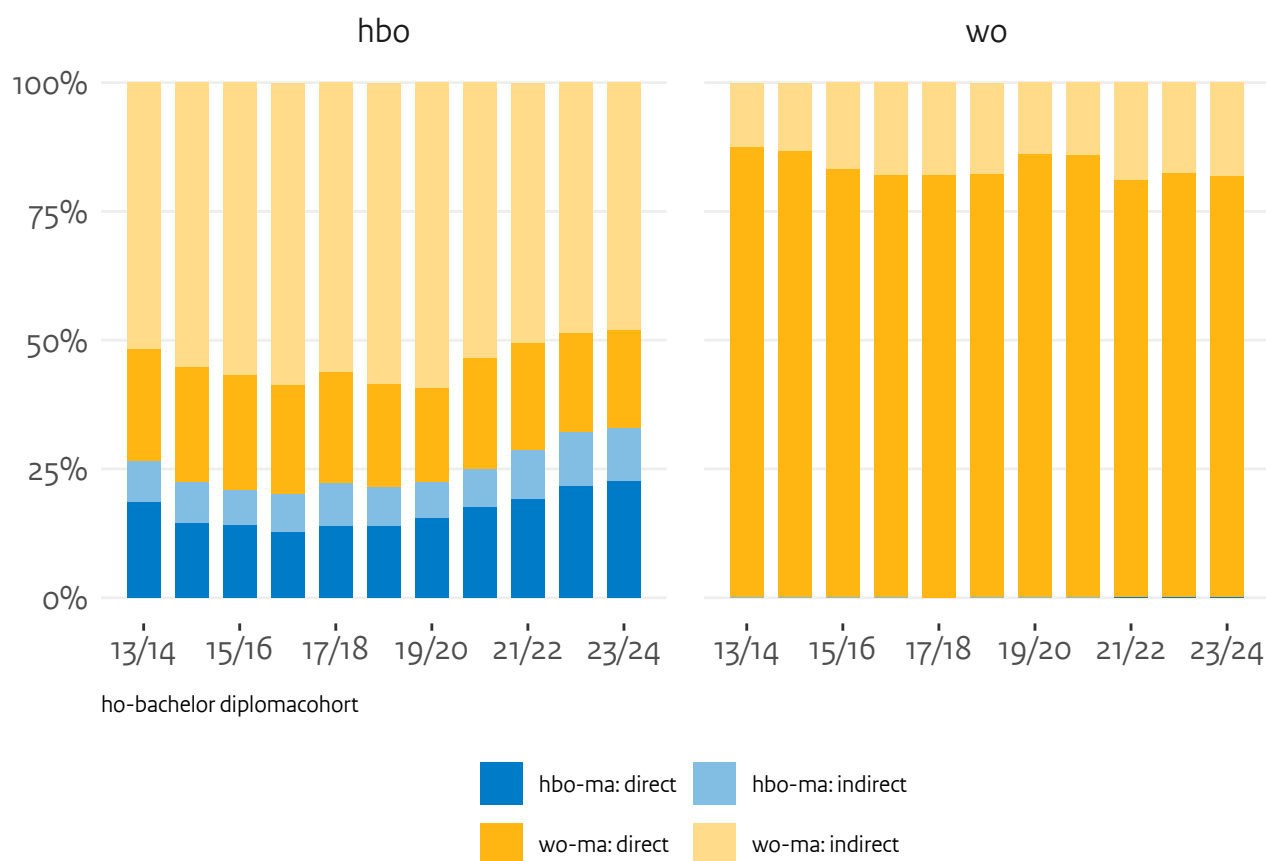
Bachelor-master doorstroom: wie blijft in hetzelfde soort hoger onderwijs? [TR135]

Deze indicator geeft een eerste inzicht in de populatie ho-bachelorgediplomeerden die direct en indirect naar een master doorstromen. We kijken apart naar hbo- en wo-gediplomeerden.

Het aandeel van hbo-bachelorgediplomeerden dat kiest voor een hbo-master groeide sinds 2018/2019 en is nu twee jaar stabiel op 32% (direct en indirect gecombineerd). Een mogelijke drijfveer om niet voor een wo-master te kiezen na een hbo-bachelor is de drempel om een schakelprogramma (pre-master) te moeten doorlopen. [Zo'n 23% van de wo-masters is helemaal niet toegankelijk voor hbo-bachelors.](#)

De meerderheid van wo-bachelorgediplomeerden kiest nog steeds voor een directe doorstroom naar een wo-master. In 2013 was dat 87% van alle wo-bachelorgediplomeerden die direct doorstromen naar een master, in het meest recente studiejaar 81%. De indirecte doorstromers bedraagt 18% van het hele cohort. De laatste 1%, enkele tientallen wo-bachelorgediplomeerden, kiezen voor een hbo-master.

De uitvouwtabel toont naast percentages ook de absolute aantallen. De oplettende lezer ziet dat die veel hoger zijn dan in het Trendrapport HO van 2025: een omissie in de code leidde daar tot een verkeerde optelling.

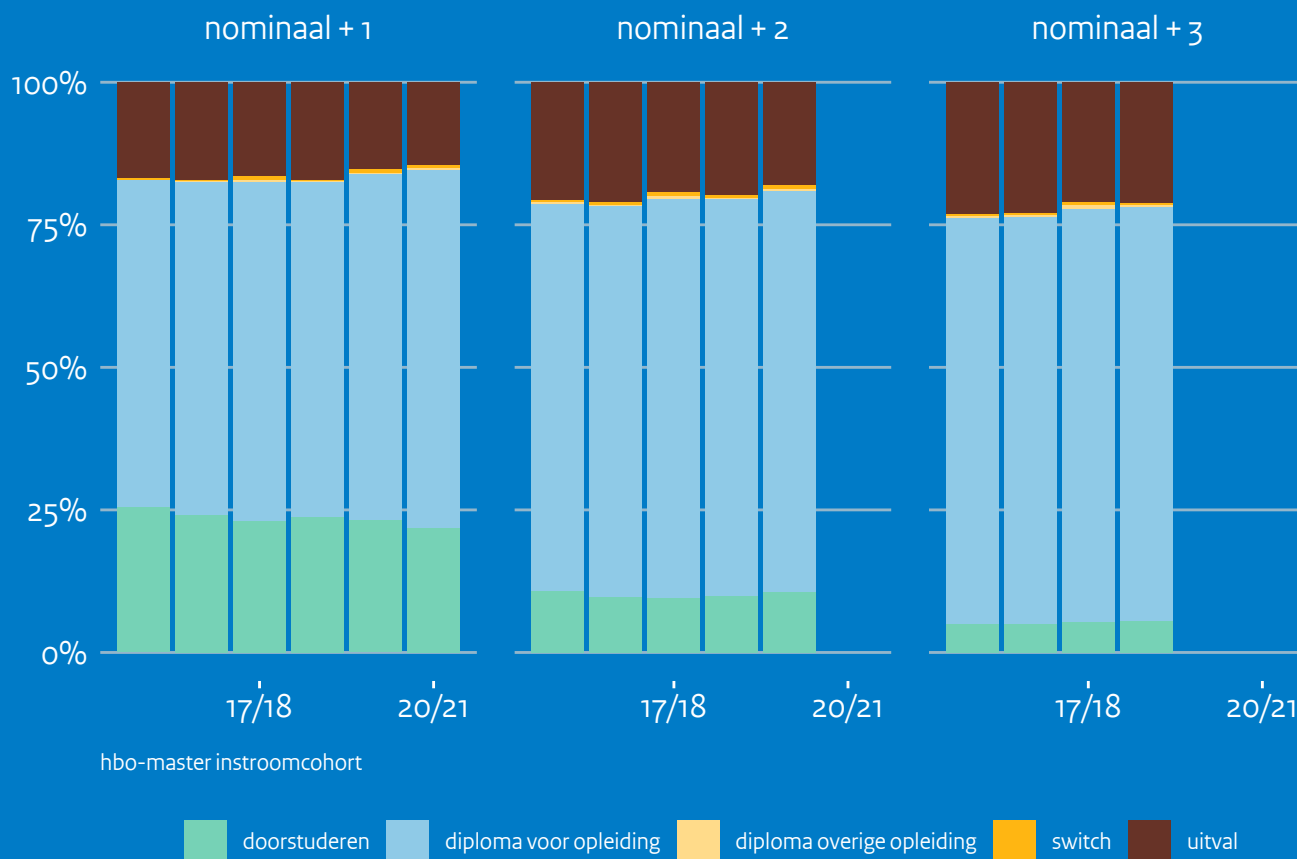

[Naar definitie en tabel](#)

2.2.6 Studiesucces in hbo-master vanuit hbo-bachelor [TR138a]

Hier bekijken we rendementen van hbo-bachelorgediplomeerden die (direct of indirect) zijn ingestroomd in een hbo-master.

De trend is redelijk stabiel over de jaren. Studenten die zijn geswitcht of een diploma voor een andere opleiding hebben komen nauwelijks voor. Elk extra jaar dat we na nominaal kijken neemt het aantal doorstudeerders af. De meesten halen het diploma, een kleiner deel valt uit. Er is een lichte toenemende trend van het behalen van het diploma bij nominaal + 1. Voor studiesucces van de hbo-bachelors in de wo-masters, zie indicator 2.2.7.

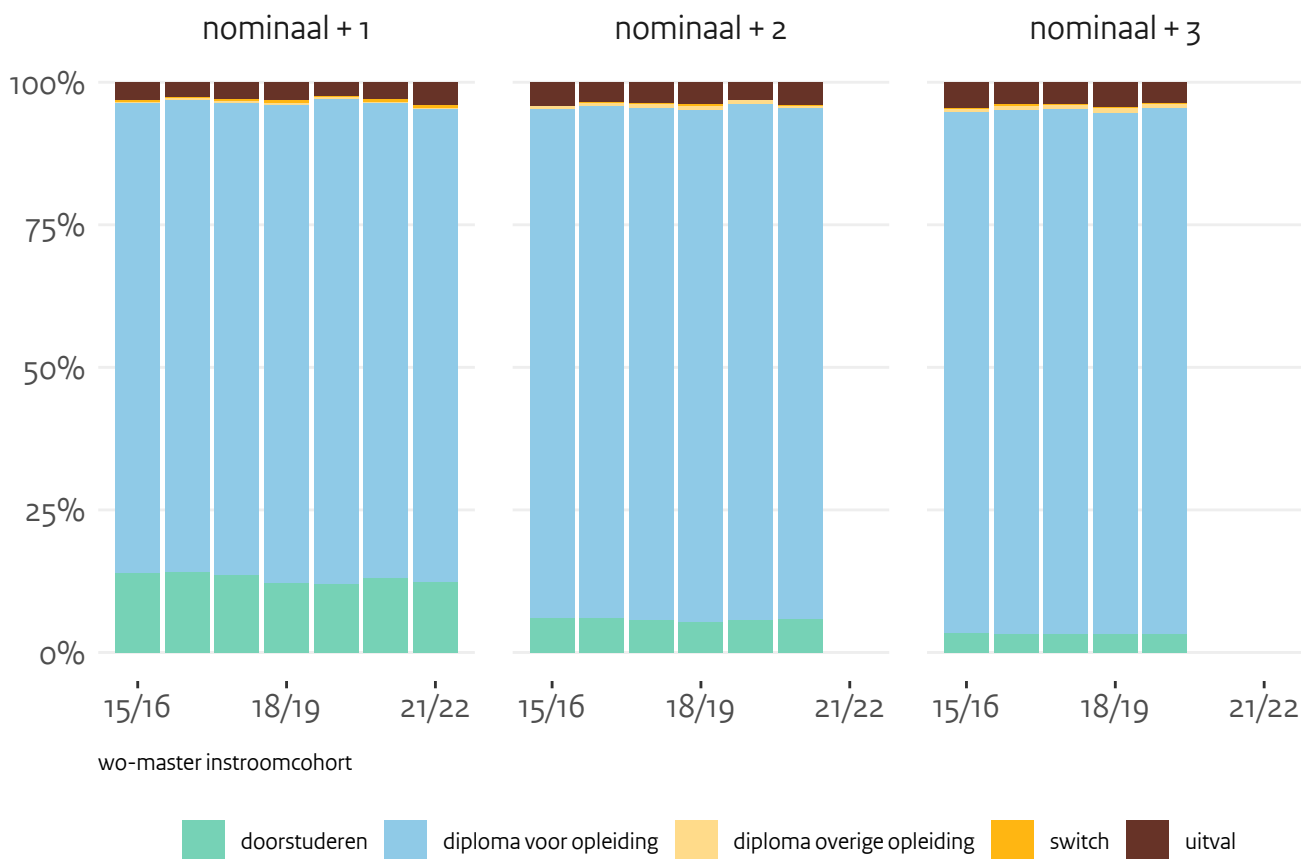

Naar definitie en tabel

2.2.7 Studiesucces in wo-master vanuit hbo-bachelor [TR138b]

We gaan verder met het bekijken van de rendementen van hbo-bachelorgediplomeerden, maar nu degenen die (direct of indirect) zijn ingestroomd in een wo-master.

Over de jaren heen zien we dat het aandeel gediplomeerde studenten, met lichte schommelingen, grotendeels stabiel blijft. Er is te zien dat de uitval bij nominaal + 1 het laatste jaar wel iets is toegenomen. Studenten die zijn geswitcht of een diploma voor een andere opleiding hebben, komen nauwelijks voor. Vergeleken met de doorstroom naar hbo-masters (indicator 2.2.6) zien we beduidend lagere uitval en een hoger aandeel gediplomeerden, veel meer zoals in indicator 2.2.8.

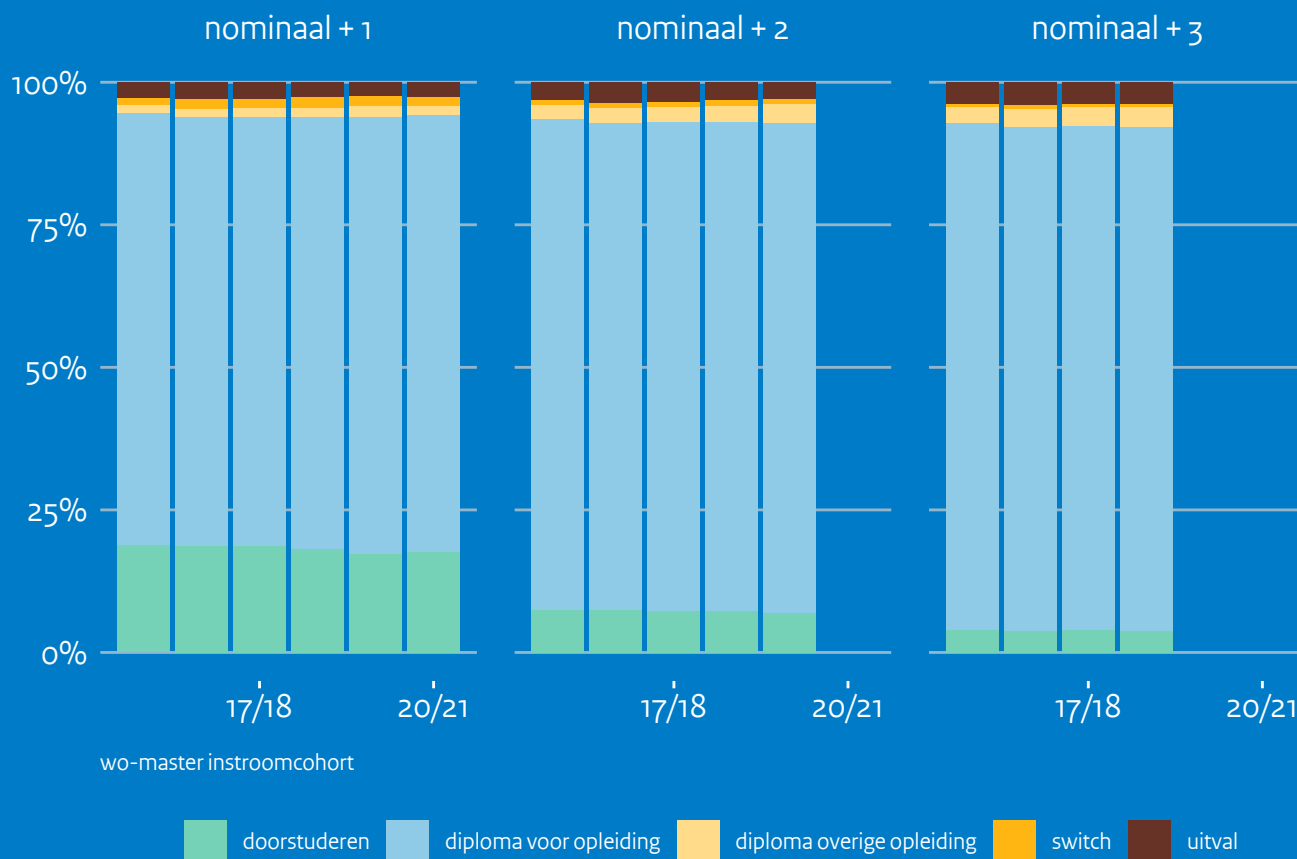

[Naar definitie en tabel](#)

2.2.8 Studiesucces in wo-master vanuit wo-bachelor [TR138C]

Hier bekijken we rendementen van wo-bachelorgediplomeerden die (direct of indirect) zijn ingestroomd in een wo-master.

De trend is redelijk stabiel over de jaren, met hetzelfde percentage gediplomeerden voor de opleiding en een lichte daling in de gediplomeerden in een andere opleiding. Vergeleken met de doorstroom van hbo-bachelorgediplomeerden naar wo-masters (indicator 2.2.7) zien we iets lagere diplomering voor dezelfde opleiding, iets lagere uitval, en relatief meer switch naar een andere opleiding.

Naar definitie en tabel

3 Internationalisering

De internationalisering van het hoger onderwijs ligt onder een vergrootglas. In mei 2024 is het wetsvoorstel voor de Wet Internationalisering in Balans ingediend ter behandeling in de Tweede Kamer. Het wetsvoorstel bevat maatregelen die erop gericht zijn de instroom van internationale studenten in het hoger onderwijs beter te kunnen beheersen (meer gerichte numerus fixus, niet-EER-fixus, noodfixus) en de doelmatigheid van het onderwijsaanbod van anderstalig hoger onderwijs te vergroten (invoering doelmatigheidstoets anderstalig onderwijs). Daarnaast is een doelstelling de positie van het Nederlands als taal in het hoger onderwijs te behouden en te versterken (versterking taalbeleid en uitbreiding zorgplicht).

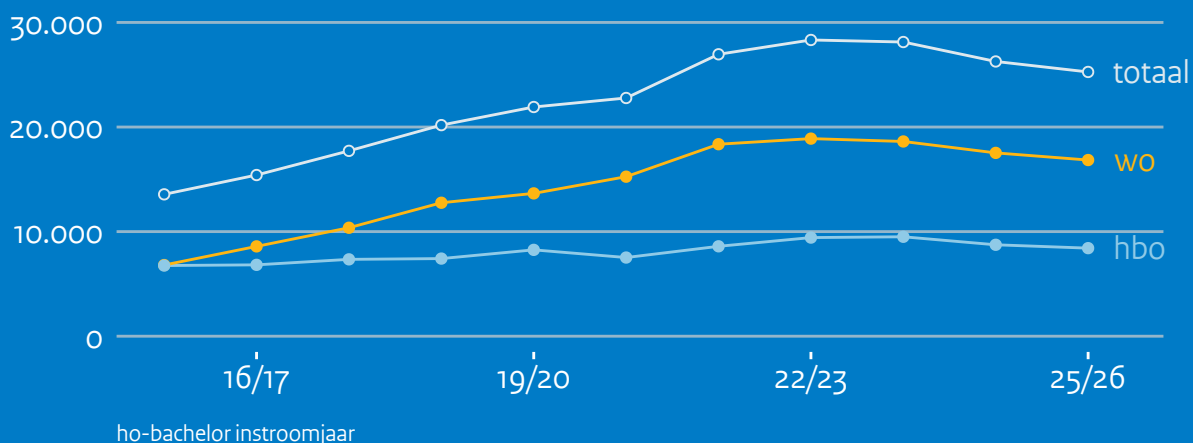
Voor de cijfers over de internationale studenten kijken we in dit hoofdstuk naar de ontwikkeling van de instroom en doorstroom van internationale studenten in het hoger onderwijs (sectie 3.1), naar hun studiesucces / rendement en zien we of uitval en switch van internationale studenten afwijkt van studenten met een Nederlandse vooropleiding (sectie 3.2). In de slotsectie gaan we met gegevens uit de Studentenmonitorenquête dieper in op de buitenlandervaringen van de Nederlandse studenten en de invloed van de voertaal van de opleiding bij de keuze voor die opleiding (sectie 3.3).

3.1 Instroom en doorstroom

Hoe groot is de instroom van internationale studenten en is deze veranderd in de tijd? Wat brengt de [Wet internationalisering in balans](#) met de Toets anderstalig onderwijs? Blijven ze na hun bachelor nog in Nederland om een master te doen? We kijken hieronder achtereenvolgens naar de absolute aantallen (indicator 3.1.1) en het aandeel van de internationale studenten ten opzichte van de totale instroom in de bacheloropleidingen (indicator 3.1.2). En waar komen die internationale studenten dan vandaan (indicator 3.1.3)? Of dezelfde ontwikkelingen ook gelden voor de masteropleidingen zien we in indicator 3.1.4, waarbij we specifiek kijken naar de internationale studenten die een bachelor hebben afgerond en doorstromen naar een masteropleiding (indicator 3.1.5).

3.1.1 Internationale instroom in voltijd bacheloropleidingen voor hbo en wo [TR017]

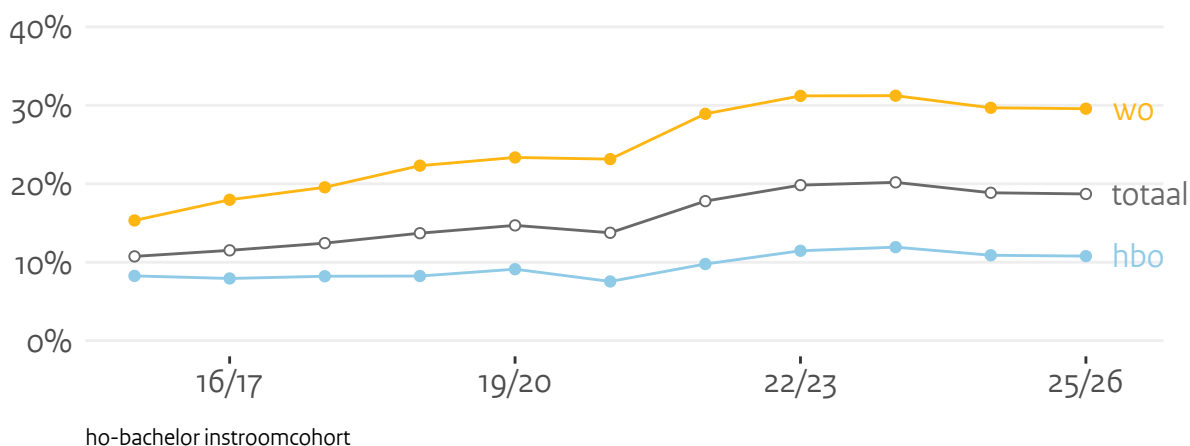
Deze grafiek toont de absolute aantallen internationale instromers in voltijd bacheloropleidingen in het wo, het hbo, en in het gehele ho. De internationale instroom in het hoger onderwijs is over de jaren heen sterk gestegen, waarbij deze momenteel iets minder dan twee keer zo hoog is als in 2015/2016. Die sterk stijgende trend was vooral zichtbaar in het wo. Zowel in hbo als wo zien we na 2022/2023 een afname. Nuffic publiceerde in 2025 een analyse hoe de groei in het studiejaar ervoor begon af te nemen. Hoe de afname van dit jaar zich verhoudt tot de niet-internationale studenten, zien we in indicator 3.1.2, en waar de internationale studenten vandaan komen in indicator 3.1.3.

Naar definitie en tabel

3.1.2 Aandeel internationale instroom in voltijd bacheloropleidingen van totale instroom in hbo en wo [TR018]

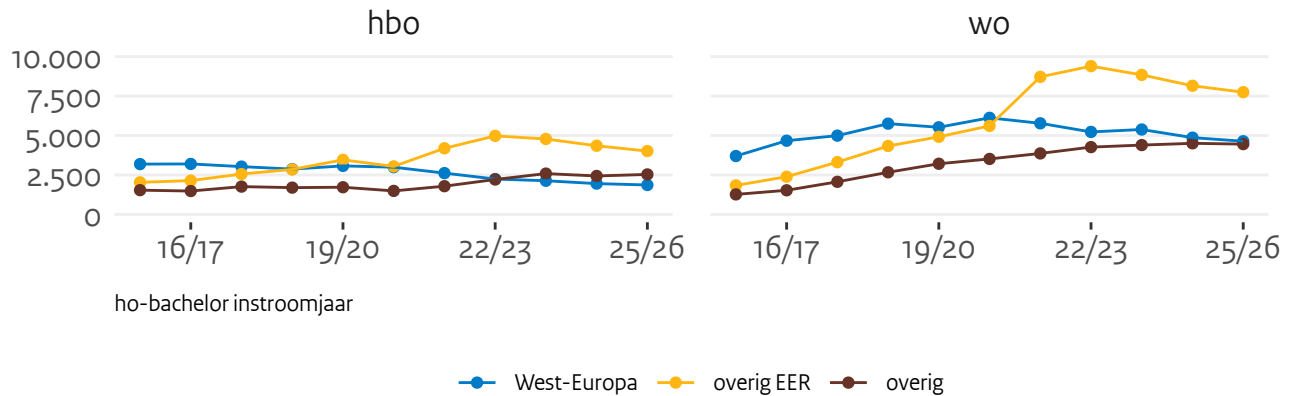
Naast de absolute instroom is het nuttig om te weten wat het aandeel internationale instromers is op de totale instroom in de voltijd bacheloropleidingen. We tonen dit opnieuw apart voor het hbo, wo en het gehele ho. Het aandeel internationale instroom in voltijd bacheloropleidingen volgt een vergelijkbare trend als de absolute aantallen, zoals te was zien in indicator 3.1.1. Ook hier zien we over de jaren heen een stijgende trend, met name in het wo. Opvallend is dat in 2024/2025 voor het eerst (buiten coronajaar 2020/2021) een daling te zien is in het aandeel internationale instromers in voltijd bacheloropleidingen in het ho als geheel. Dit aandeel blijft nagenoeg stabiel in 2025/2026.

Naar definitie en tabel

3.1.3 Internationale instroom in voltijd bacheloropleidingen in hbo en wo uitgesplitst naar nationaliteitsgroep [TR019]

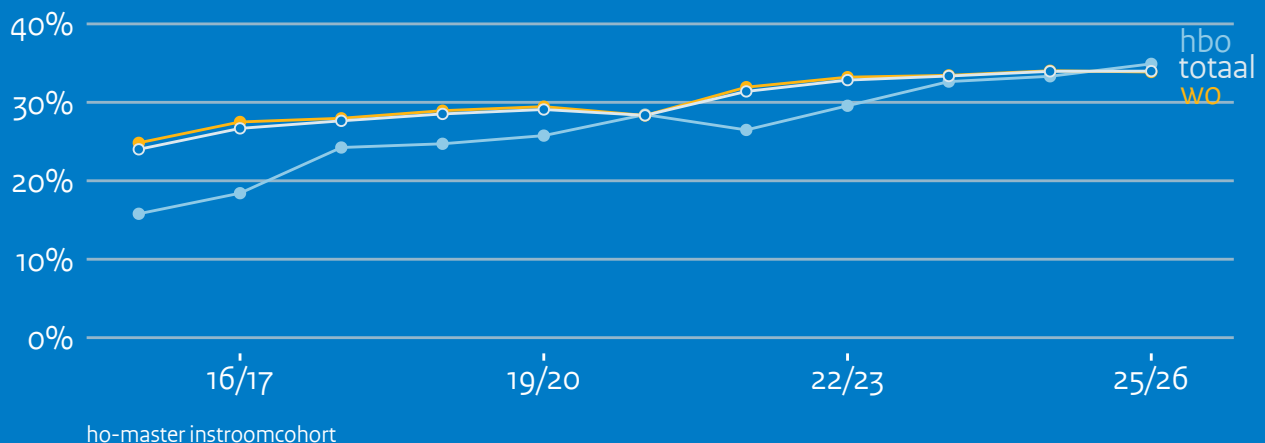
In deze grafieken worden de absolute aantallen van de internationale instroom in voltijd bacheloropleidingen per soort hoger onderwijs (uit indicator 3.1.1), uitgesplitst naar nationaliteitsgroep (West-Europa, overig EER en overig). In het hbo neemt het aantal internationale instromers met West-Europese nationaliteit af. Ook in het wo is sinds 2020/2021 een daling waar te nemen. Het aantal studenten uit overige EER-landen steeg jarenlang, met een bijzonder grote stijging in het wo in 2021/2022. Na 2022/2023 daalt deze instroom weer. De overige categorie in het wo toont voor het eerst een lichte daling in 2025/2026. De afname in internationale instroom in het wo hangt wellicht deels samen met de maatregelen die de universiteiten de afgelopen jaren namen, o.a. [minder werving](#).

[Naar definitie en tabel](#)

3.1.4 Aandeel internationale studenten in wo- en hbo-masterinstroom [TR026]

Door naar de internationale instroom in de *masteropleidingen*. We kijken naar het aandeel internationale instromers binnen hbo en wo en in het gehele ho (totaal). Van de totale instroom in masteropleidingen (indicator 2.1.1) is een groeiend aandeel internationaal, met wat schommelingen in de coronajaren. In het laatste studiejaar is dit aandeel in het hbo (34,9%) hoger dan in het wo (33,9%). In de uitvouwtabel tonen we ook de absolute aantallen, waarbij opvalt dat er veel meer internationale studenten instromen in wo-masteropleidingen dan in hbo-masteropleidingen. De daling in nieuwe internationale instromers bij voltijd hbo- en wo-bacheloropleidingen (indicator 3.1.1) zou op den duur kunnen doorwerken in een afname van de instroom van internationale masterstudenten.

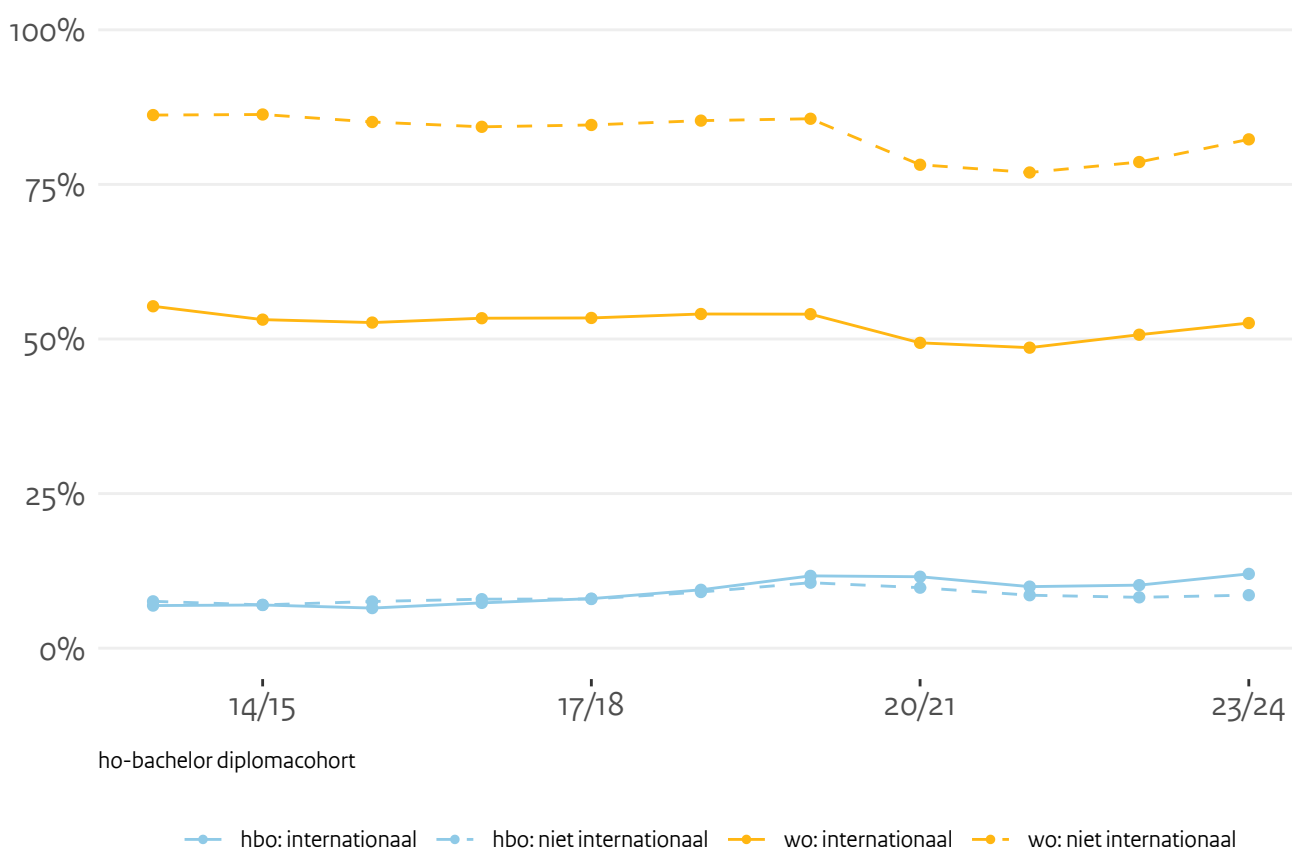
[Naar definitie en tabel](#)

3.1.5

Bachelor-master doorstroom uitgesplitst naar indicatie internationale student [TR031]

Stromen internationale bachelorgediplomeerden even vaak door naar een Nederlandse masteropleiding als niet-internationale (Nederlandse) bachelorgediplomeerden? In deze indicator bekijken we de populatie bachelorgediplomeerden en zijn de subpopulaties bepaald op basis van soort hoger onderwijs (hbo/wo) en indicatie internationaal (internationaal/niet-internationaal). Vervolgens is gekeken hoeveel procent *binnen de subpopulaties* binnen 2 jaar na het behalen van de Nederlandse bachelordiploma doorstroomt naar een masteropleiding in Nederland. De kleuren onderscheiden de verschillende soorten ho (hbo en wo) en de lijntypes onderscheiden internationale en Nederlandse studenten.

We zien een consistent verschil in de doorstroom van wo-bachelor naar wo-master. Internationale studenten met een Nederlands bachelordiploma kiezen minder vaak voor een doorstroom naar een masteropleiding in Nederland binnen twee jaar. De doorstroom van wo-bachelordiplomacohorten naar een master benadert weer het niveau van vóór de coronapandemie. In het hbo is nauwelijks verschil tussen de internationale studenten en niet internationale studenten.

[Naar definitie en tabel](#)

3.2 Studiesucces, uitval en switch

Deze sectie geeft inzicht in verschillen tussen het studiesucces van internationale studenten en niet-internationale studenten. Hoe groot is de groep die na het eerste studiejaar doorstudeert in dezelfde opleiding (indicator 3.2.1)? Van de groep die niet in dezelfde opleiding doorstudeert, kijken we wie er een andere studie is gaan doen binnen het hoger onderwijs (switch) en wie we niet meer terugzien in het hoger onderwijs (uitval, indicator 3.2.3). En welk aandeel van de (internationale) studenten behaalt het diploma binnen de nominale studieduur plus 1 jaar (indicator 3.2.2).

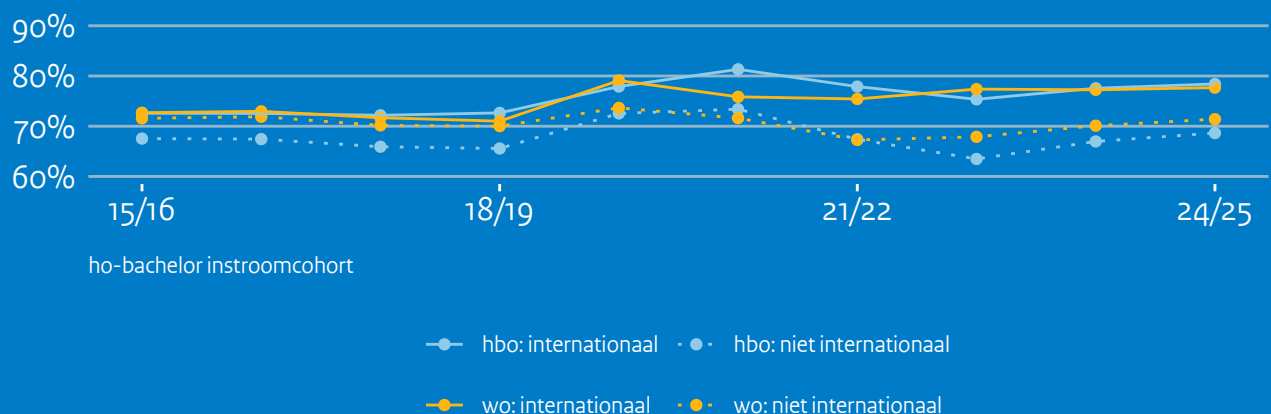
3.2.1 Studiesucces na 1 jaar: internationale versus niet-internationale studenten in hbo en wo [TR041a]

Hoe is de voortgang na één jaar studeren? Deze indicator vergelijkt, voor het hbo en wo afzonderlijk, het eerstejaarsrendement van internationale bachelorinstromers met dat van niet-internationale bachelorinstromers. Dat rendement is het aandeel (%) dat één jaar na instroom de opleiding nog volgt of het diploma voor de opleiding heeft behaald.

Over het algemeen zien we dat een hoger percentage van de internationale studenten zich herinschrijft voor dezelfde opleiding of daarvoor een diploma behaalt, vergeleken met de niet-internationale studenten.

Voor de instroomcohorten 2019/2020 en 2020/2021 zien we voor alle categorieën een piek in het percentage herinschrijvers. Het uitstel van het bindend studieadvies in verband met eventuele studieovertraging door het coronavirus kan daarbij een rol hebben gespeeld: studenten die door de corona-maatregelen studieovertraging opliepen, hoefden pas in het tweede studiejaar te voldoen aan de eisen van het bindend studieadvies.

Na deze ‘coronaschok’ zien we een opvallend verschil tussen internationale en niet-internationale studenten: het studiesucces ligt binnen de groep internationale studenten hoger dan voor corona, terwijl het percentage studiesucces binnen de groep niet-internationale studenten de afgelopen twee instroomcohorten onder het niveau van voor corona was gezakt. In het meest recente jaar is dat weer op ‘pre-coronaniveau’ teruggekeerd.

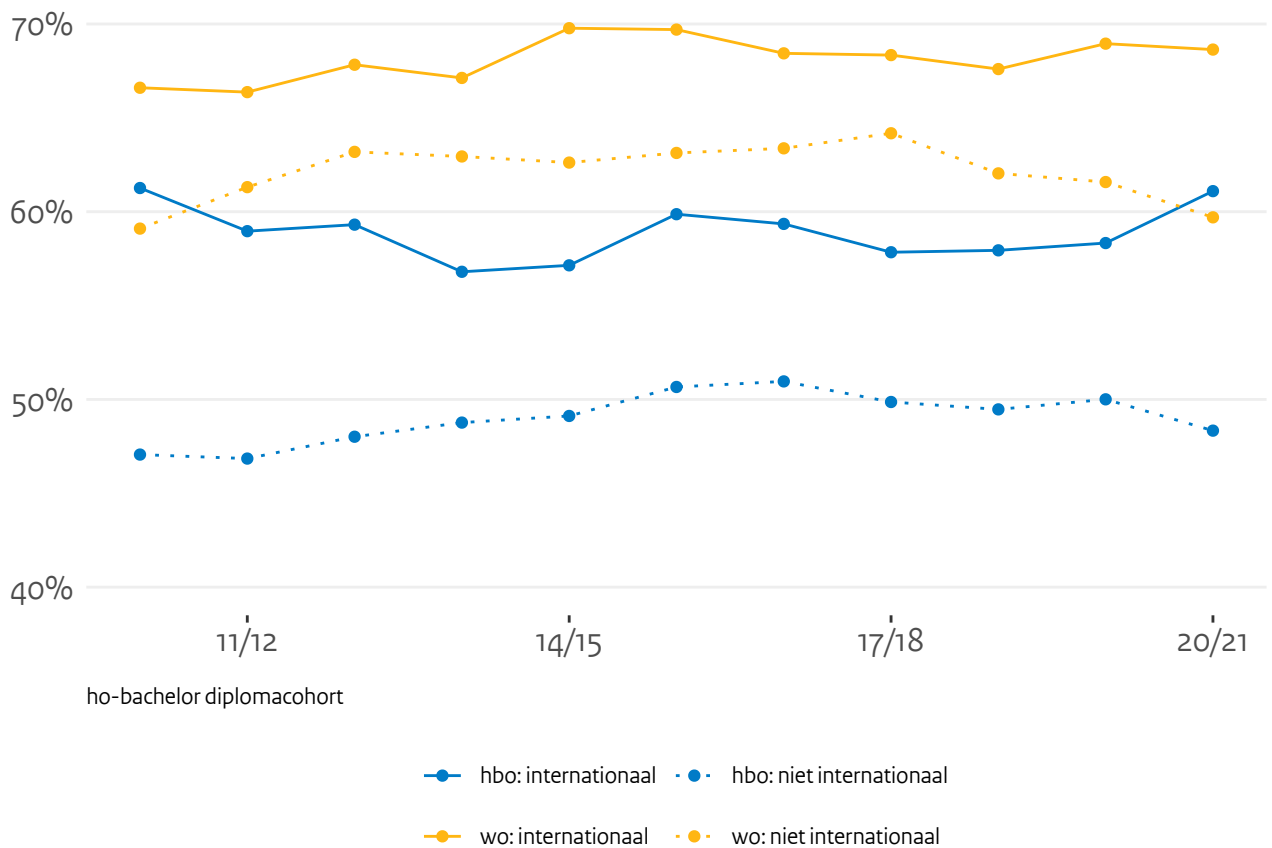
Naar definitie en tabel

3.2.2

Studiesucces binnen nominaal + 1 jaar: internationale studenten versus niet-internationaal in hbo en wo [TRoq1b]

Hoe is de voortgang één jaar na de nominale studieduur? Deze indicator vergelijkt, voor het hbo en wo afzonderlijk, het bachelorrendement van internationale instromers met dat van niet-internationale instromers. Dat rendement is het aandeel (%) dat binnen één jaar na de nominale studieduur de opleiding nog volgt of de diploma voor de opleiding heeft behaald.

De afgelopen jaren is het studiesucces van zowel internationale studenten als niet-internationale studenten behoorlijk stabiel gebleven. Het algemene beeld is dat internationale studenten vaker binnen nominaal + 1 jaar afstuderen, dan niet-internationale studenten. Dit zien we in zowel het hbo als in het wo. Daarnaast valt op dat het studiesucces in het wo hoger is dan in het hbo.

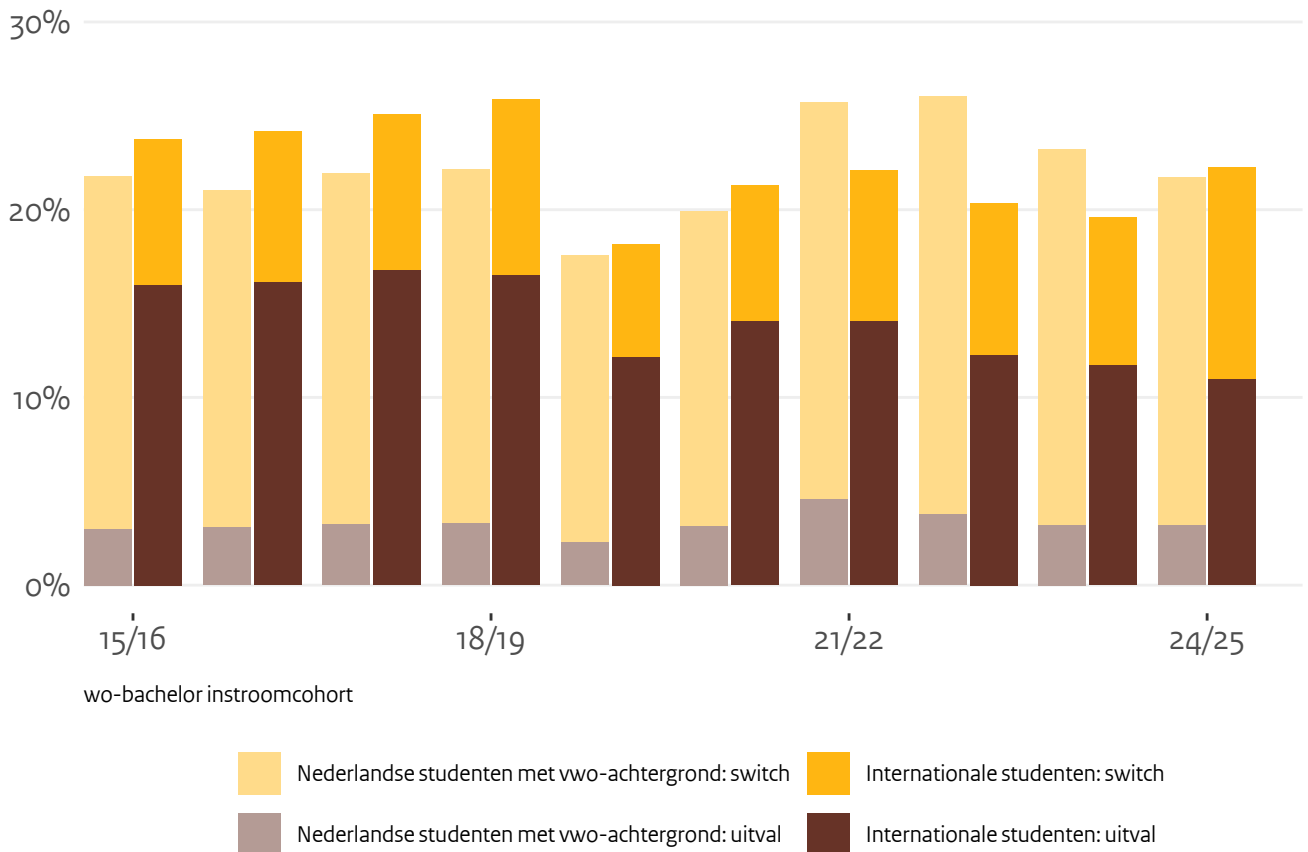
[Naar definitie en tabel](#)

3.2.3

Uitval en switch na 1 jaar wo-bachelor, internationale studenten versus Nederlandse vwo-gediplomeerden [TR070]

Hier zijn de uitval en switch na één jaar voor internationale instromers in wo-bacheloropleidingen vergeleken met de meest soortgelijke groep Nederlandse studenten, namelijk studenten met een vwo-vooropleiding die een wo-bacheloropleiding zijn gestart.

Tot en met instroomcohort 2020/2021 was de som van switch en uitval na één jaar hoger onder internationale studenten dan onder Nederlandse studenten. In de drie jaren daarna was dit omgekeerd. Daarbij valt op dat Nederlandse studenten vaker switchen dan uitvallen, terwijl internationale studenten juist vaker uitvallen dan switchen in het Nederlands hoger onderwijs.

[Naar definitie en tabel](#)

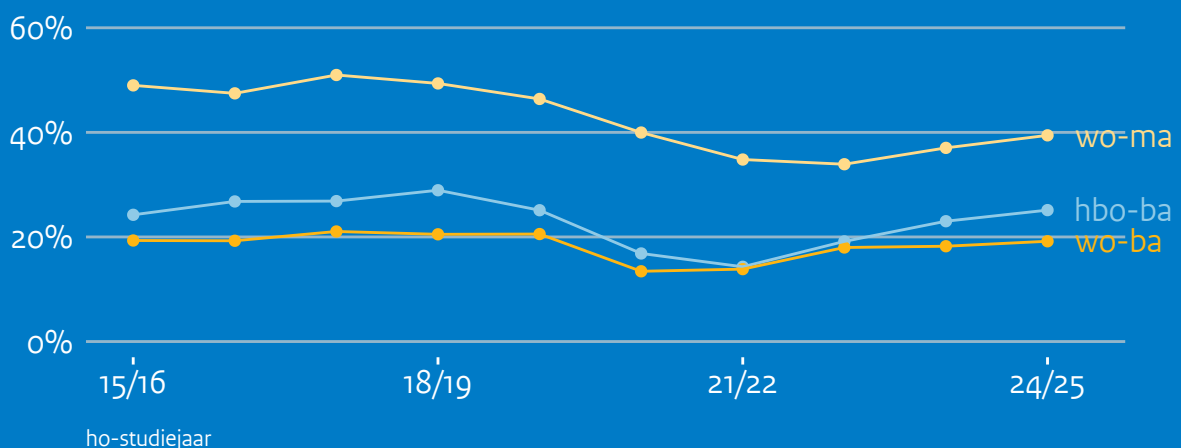
3.3 Studiekeuze

De internationalisering van het onderwijs werkt twee kanten op. Er is niet alleen de groep die met een buitenlandse vooropleiding in Nederland komt studeren, een aanzienlijke groep van de studenten aan de Nederlandse hogescholen en universiteiten kiest ervoor om tijdens hun studie ervaring op te doen aan een buitenlandse onderwijsinstelling. Gegevens daarover vinden we niet terug in het Register Onderwijsdeelnemers, dus voor inzichten hierover zijn we afhankelijk van de jaarlijkse enquête Studentenmonitor, die door ResearchNed in opdracht van het ministerie van OCW wordt afgenomen. We kijken naar aandeel en duur van de buitenlandervaring van zowel alle studenten (indicatoren 3.3.1 en 3.3.2), als alleen van de Nederlandse studenten (indicatoren 3.3.3 en 3.3.4). Ook is uitgevraagd of die buitenlandervaring is opgedaan tijdens de bachelorfase en/of de masterfase (indicator 3.3.5).

Tenslotte is in deze sectie gekeken naar de rol van de taal van de opleiding bij de studiekeuze. Hoe groot was de rol voor Nederlandstalige opleidingen (indicator 3.3.6) en hoe groot was die bij Engelstalige opleidingen (indicator 3.3.7)?

3.3.1 Percentage van alle voltijd studenten met studiegerelateerde buitenlandervaring [TR118a]

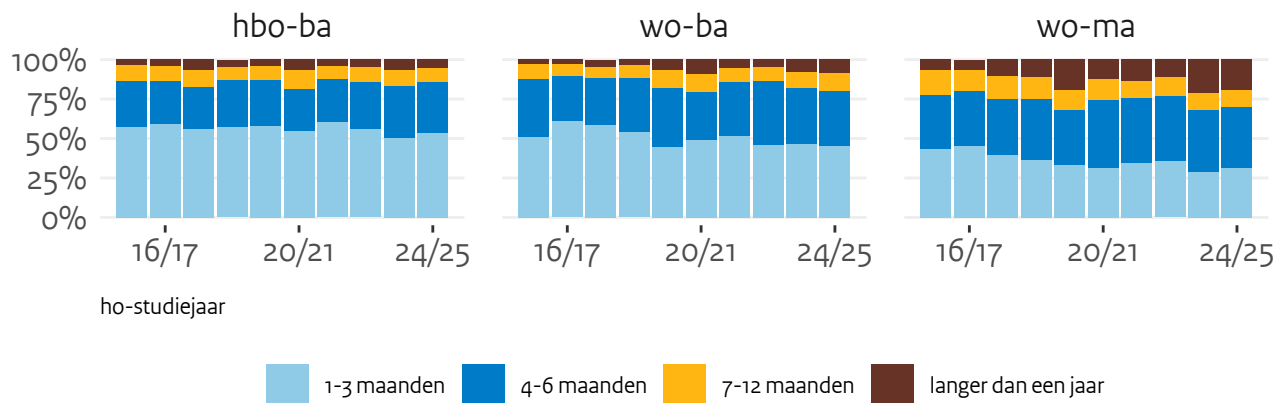
Welk deel van alle voltijdstudenten heeft ergens in hun studieloopbaan een studiegerelateerde buitenlandervaring opgedaan? En verschilt dit tussen hbo-bachelor-, wo-bachelor- en wo-masterstudenten? Onderstaande grafiek geeft hier antwoord op. Het verloop is voor alle groepen vergelijkbaar: groei tot 2018/2019, dan een afname en nieuwe groei in de meest recente studiejaar. In het laatste studiejaar heeft 39% van de wo-masterstudenten een buitenlandervaring, 25% van de hbo-bachelorstudenten en 17% van de wo-bachelorstudenten. Deze rangschikking van de drie studentengroepen is typerend voor de hele periode. Voor een vergelijkbare figuur voor alleen Nederlandse studenten: indicator 3.3.3.

Naar definitie en tabel

3.3.2 Duur van studiegerelateerde buitenlandervaring naar type en soort ho [TR118b]

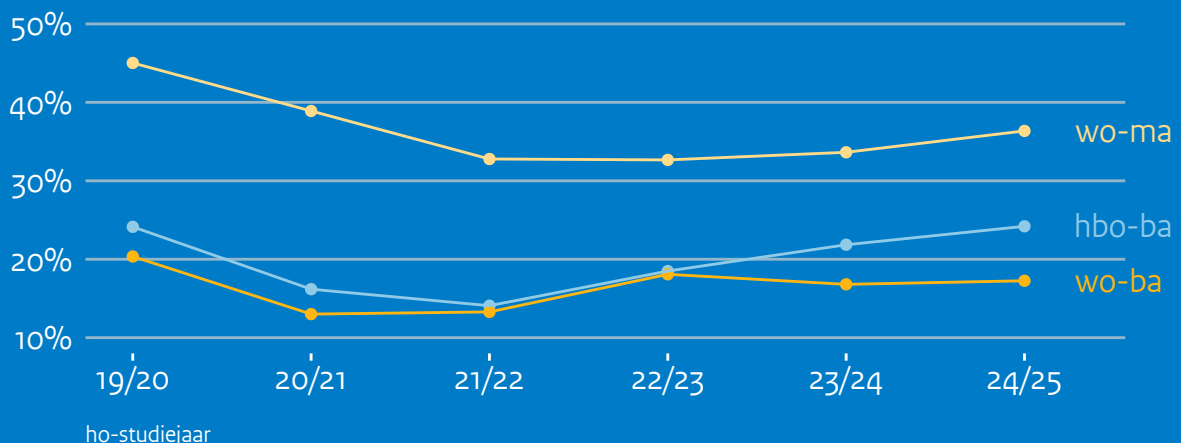
Deze grafiek toont dat ongeveer de helft van de bachelorstudenten die naar het buitenland gaat voor hun studie, relatief kort gaat: voor 1 tot 3 maanden. Van de bachelorstudenten die langer gaan, gaat het merendeel 4 tot 6 maanden. Hbo-bachelors studeren gemiddeld net iets langer in het buitenland dan wo-bachelors. Van de drie groepen hebben wo-masterstudenten de gemiddeld langste buitenlandervaring: in het laatste jaar is 30% langer dan een half jaar weggeweest en heeft 19% langer dan een jaar in het buitenland gestudeerd. Voor een vergelijkbare figuur voor alleen Nederlandse studenten: indicator 3.3.4.

Naar definitie en tabel

3.3.3 Percentage van de Nederlandse voltijd studenten met studiegerelateerde buitenlandervaring [TR118c]

Deze indicator is een verbijzondering van de groep uit indicator 3.3.1. De figuur geeft het aandeel weer van de Nederlandse hbo-bachelor-, wo-bachelor en wo-masterstudenten dat ergens in hun studieloopbaan een studiegerelateerde ervaring heeft opgedaan in het buitenland. De reeks gegevens is beperkt, omdat het onderscheid tussen Nederlandse en internationale studenten in de Studentenmonitor pas sinds 2019 wordt uitgevraagd. De trends zijn vergelijkbaar met indicator 3.3.1, maar de percentages zijn iets lager. Dit is niet verwonderlijk omdat de Nederlandse studenten de grootste groep vormen van die populatie en de internationale studenten per definitie buitenlandervaring hebben. In het laatste studiejaar heeft 36% van de Nederlandse wo-masterstudenten een buitenlandervaring, 24% van de hbo-bachelorstudenten en 17% van de wo-bachelorstudenten.

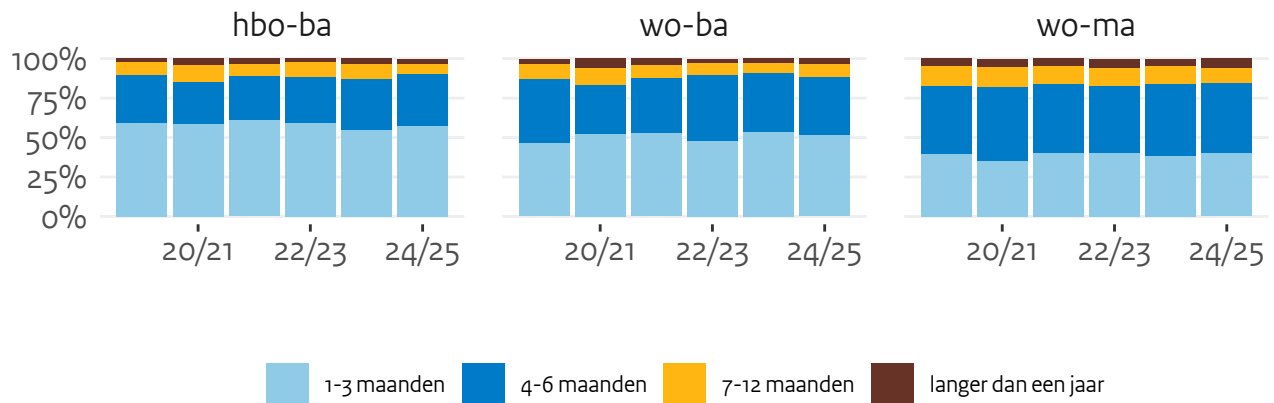

Naar definitie en tabel

3.3.4 Duur van de buitenlandervaring van de Nederlandse voltijd studenten [TR118d]

In dit figuur geven de vier kleuren weer hoe lang de studiegerelateerde buitenlandervaring is geweest van Nederlandse hbo-bachelor-, wo-bachelor- en wo-masterstudenten. Het is dus een verbijzondering van de groep uit indicator 3.3.2. De reeks gegevens is beperkt, omdat het onderscheid tussen Nederlandse en internationale studenten in de Studentenmonitor pas sinds 2019 wordt uitgevraagd.

Het aandeel studenten met een verblijf in het buitenland van meer dan een half jaar, is lager dan in indicator 3.3.2. Omdat de vraag ging om de duur van buitenlandervaring *buiten* Nederland, betekent dit dat de ondervraagde internationale studenten uit indicator 3.3.2 ook nog langdurig in een voor hen ánder buitenland hebben gestudeerd.

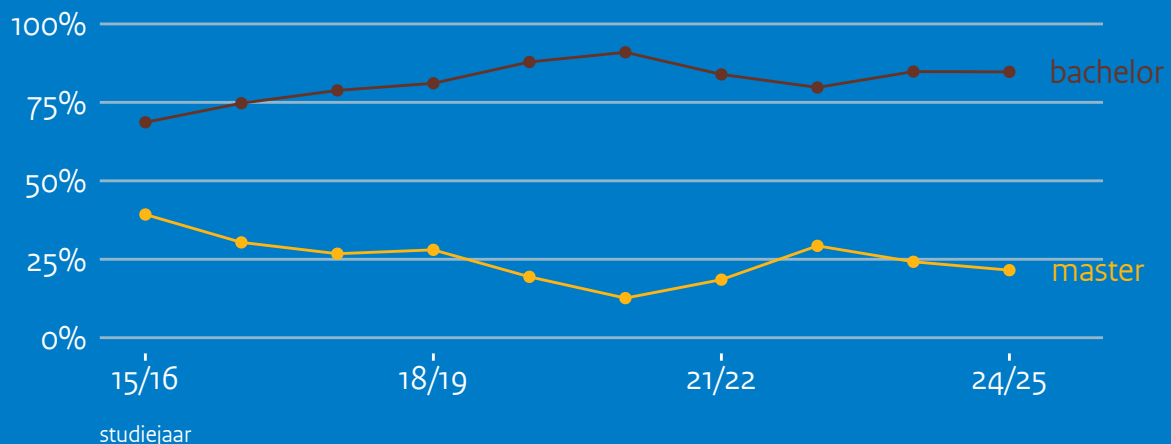
Naar definitie en tabel

3.3.5 Het hebben gevolgd van hoger onderwijs in het buitenland naar studiefase en jaar [TR120]

In de Studentenmonitorenquête is aan voltijd masterstudenten met een buitenlandervaring in het hoger onderwijs gevraagd wanneer zij deze ervaring hebben opgedaan. Ondervraagden hebben die buitenlandervaring het vaakst opgedaan tijdens hun bachelorfase. Dat percentage nam tussen 2015/2016 en 2020/2021 steeds verder toe, en lijkt nu stabiel op ongeveer 85%.

Hoewel studenten in theorie zowel tijdens hun bachelor- als hun masterfase buitenlandervaring kunnen opdoen, suggereert de figuur in sterke mate dat dit in de praktijk niet gebeurt: de lijnen zijn nagenoeg gespiegeld. In het laatst beschikbare jaar deed 21,5% een buitenlandervaring op tijdens de masterfase.

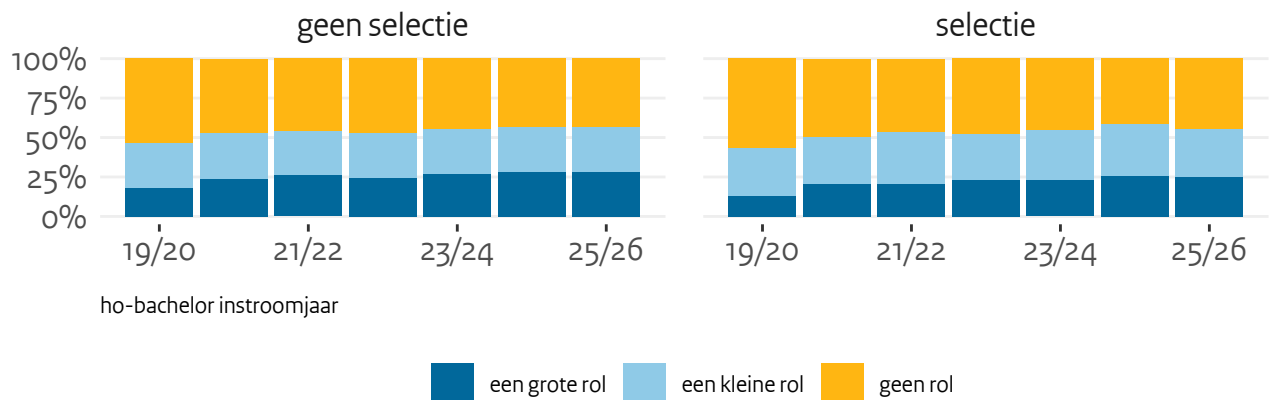
De ondervraagde masterstudenten hebben niet of nauwelijks in het buitenland gestudeerd tijdens hun eventuele associate-degree-, schakelprogramma-/premaster- en universitaire lerarenopleidingsfasen (te zien in de tabel).

3.3.6

De invloed van de taal van de opleiding op studiekeuze bij Nederlandstalige (selectie)opleidingen [TR104a]

De Startmonitorenquête vraagt jaarlijks aan eerstejaars voltijd bachelorstudenten, die een Nederlandstalige opleiding volgen, in welke mate de voertaal een rol heeft gespeeld bij het kiezen van de opleiding. Onderstaande figuur toont de resultaten apart voor selectieve en niet-selectieve opleidingen. Het feit dat de opleiding in het Nederlands wordt gegeven, speelt een nagenoeg even grote rol bij de studiekeuze voor selectie- en niet-selectieopleidingen. Voor beide groepen opleidingen lijkt het steeds belangrijker te worden of de opleiding in het Nederlands wordt gegeven. Eerstejaars geven in de loop der tijd steeds vaker aan dat dit ‘een grote rol’ speelt bij hun studiekeuze; in de laatste twee studiejaar geldt dit voor meer dan een kwart van de eerstejaars. Voor een vergelijkbare figuur voor de Engelse taal: indicator 3.3.7.

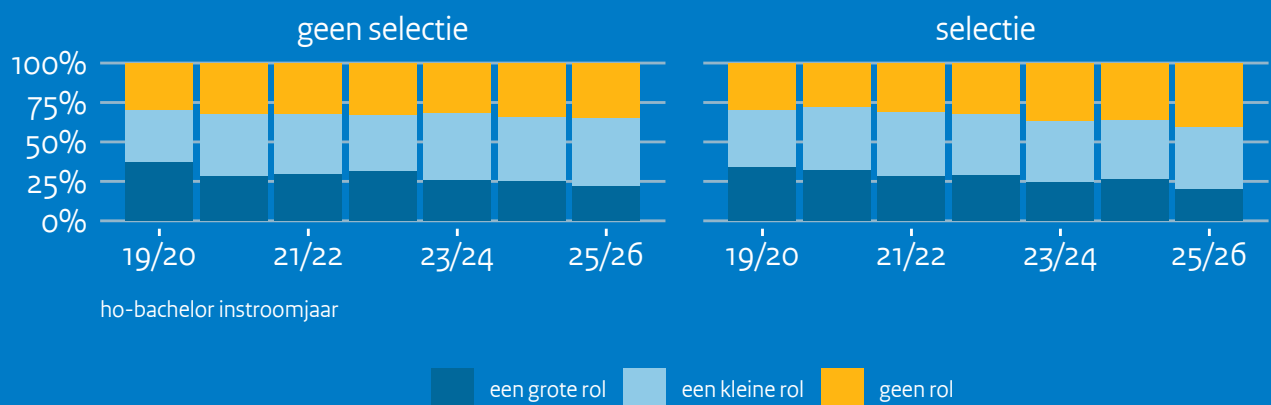

[Naar definitie en tabel](#)

3.3.7

De invloed van de taal van de opleiding op studiekeuze bij Engelstalige (selectie)opleidingen [TR104b]

Deze indicator lijkt op indicator 3.3.6, maar nu gaat het om de Engelstalige opleidingen. In welke mate speelt het feit dat de gekozen opleiding in het Engels wordt gegeven een rol bij de keuze voor de opleiding? De rol van de Engelse taal lijkt steeds minder belangrijk te worden bij de keuze voor beide typen opleidingen. Nog maar 19,7% van de studenten die kiezen voor een selectieopleiding, en 22,0% bij de opleidingen zonder selectie, geeft aan dat de taal een grote rol speelde in de keuze. De groep die aangeeft dat het geen rol speelt groeide tot 35,0% voor opleidingen zonder selectie en 40,4% voor opleidingen met selectie.

[Naar definitie en tabel](#)

4 Tekortsectoren: lerarenopleidingen, bètatechniek en zorgopleidingen

Dit hoofdstuk is gewijd aan sectoren met een (groot) tekort aan menskracht op de arbeidsmarkt: onderwijs, bètatechniek en gezondheidszorg. De indicatoren in dit hoofdstuk vormen een aanvulling op de [Beleidsindicatoren Hoger Onderwijs](#) en vallen daarmee onder het thema 'Gezonde arbeidsmarkt'. Om een gezonde arbeidsmarkt te stimuleren heeft het ministerie van OCW ingezet op een aantal maatregelen die investeren in hbo-opleidingen die opleiden voor zogeheten tekortsectoren.

Voor inzicht in een gezonde arbeidsmarkt in het onderwijs richten we de aandacht op de lerarenopleidingen voor primair en voortgezet onderwijs. Voor aantallen en aandelen studenten bètatechniek volgen we de definitie voor bètatechniek afkomstig van het [Platform Talent voor Technologie](#). Het gaat dan om de wo-opleidingen Natuur, hbo- en wo-opleidingen Techniek en een aantal opleidingen in andere hbo- en wo-sectoren met een bètagehalte van meer dan 50%. De lerarenopleiding bèta tellen we niet mee bij bètatechniek, maar bij de lerarenopleidingen.

In lijn met de volgorde van indicatoren in eerdere hoofdstukken kijken we voor deze tekortsectoren eerst naar de instroom in bètatechniekopleidingen, lerarenopleidingen en zorgopleidingen en naar de doorstroom in de bètatechniekopleidingen en zorgopleidingen (sectie 4.1), dan naar studiesucces van de lerarenopleidingen (sectie 4.2) en tenslotte naar uitval en switch in de bètatechniekopleidingen, lerarenopleidingen en zorgopleidingen (sectie 4.3).

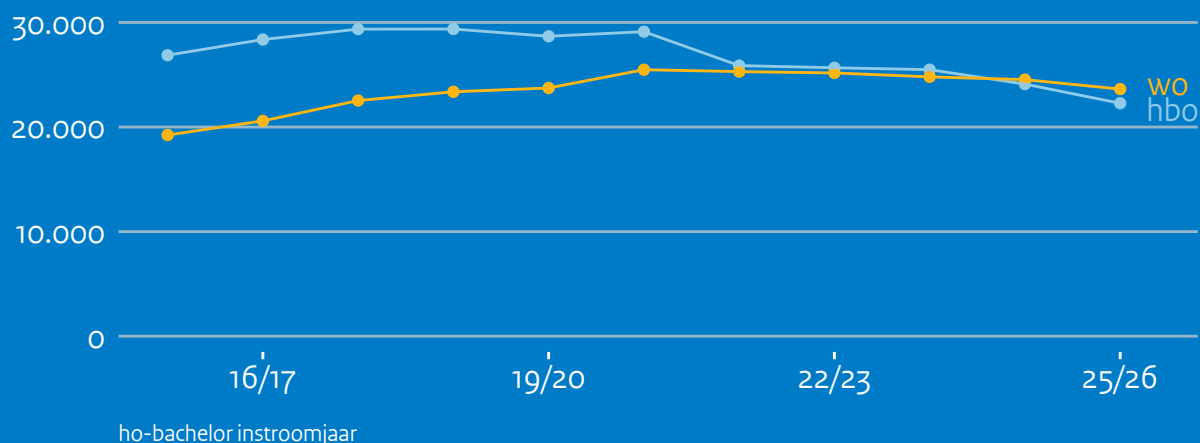
4.1 Instroom en doorstroom

Voor bètatechniek kijken we eerst naar de instroom in absolute aantallen studenten (indicator 4.1.1). Van de studenten die een bachelor bètatechniek hebben afgerond én doorstromen naar een masteropleiding, laten we zien welk aandeel naar een bètatechniek master doorstroomt (indicator 4.1.2). Ook voor de lerarenopleidingen beginnen we met de instroom, waarbij we uitsplitsen naar te behalen graad en vooropleiding (indicator 4.1.3). Voor de eerstegraads opleidingen bekijken we de soort ho (hbo of wo) en de duur van de opleiding (eenjarig of meerjarig, indicator 4.1.4). Daarna richten we de blik op de ontwikkeling van de educatieve masters in het hbo (die opleiden tot eerstegraads bevoegdheid) in vergelijking met alle overige hbo-masters (indicator 4.1.5). We sluiten de sectie af met twee indicatoren over de zorgopleidingen. Allereerst zien we hoe de doorstroom van mbo-4-bol-, havo- en vwo-gediplomeerden naar de zorgopleidingen zich ontwikkelt (indicator 4.1.6). Vervolgens blijkt daaruit hoe dat zich vertaalt naar instroom in de zorgopleidingen in hbo en wo (indicator 4.1.7).

4.1.1 Instroom in voltijd bacheloropleidingen bètatechniek naar soort ho [TR020]

Bij het aantal instromers in voltijd bètatechniek-bacheloropleidingen vallen er drie zaken op. Ten eerste is het grote verschil in het aantal instromers tussen het hbo en wo sinds 2021/2022 verdwenen. Ten tweede neemt het aantal instromers in beide sectoren na eerdere groei (wo) of een periode van stabilisatie (hbo) af sinds 2021/2022. Ten derde ligt de instroom in deze opleidingen sinds 2024/2025 hoger in het wo dan in het hbo.

Let op: hier worden alleen absolute aantallen getoond, dus uit deze grafiek/tabel wordt niet duidelijk hoe de ontwikkeling is ten opzichte van de totale instroom in het hbo en wo.

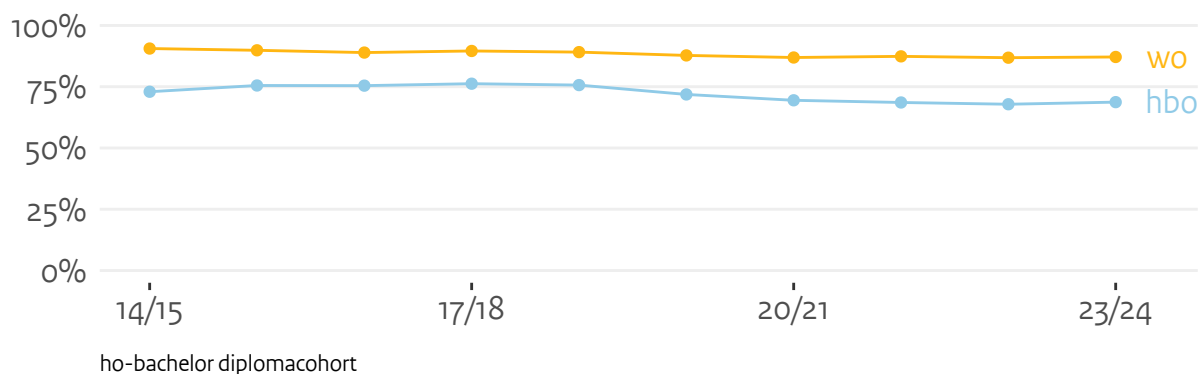

Naar definitie en tabel

4.1.2 Aandeel bètatechniek bachelor doorstromers dat een bètatechniek master volgt [TR033]

Vanwege een tekort aan bètatechniektalenten op de arbeidsmarkt, zijn bètatechniekopleidingen een aandachtsgebied binnen het onderwijsbeleid. Daarom is het zinvol om in kaart te brengen hoeveel studenten na het behalen van een bachelordiploma in de bètatechniek doorstromen naar een masteropleiding in deze studierichting, en hoeveel naar een masteropleiding in een andere studierichting, hetgeen wordt gezien als 'bètaverlies'.

In het wo kiest het grootste gedeelte bètatechniek gediplomeerden ook voor een bètatechniek vervolgonderwijs. In het hbo is dat aandeel lager. In de eerste helft van de onderzochte periode lagen deze aandelen rond de 90% in het wo en rond de 75% in het hbo. Daarna daalden de aandelen naar respectievelijk 87% en 69% in het laatste jaar.

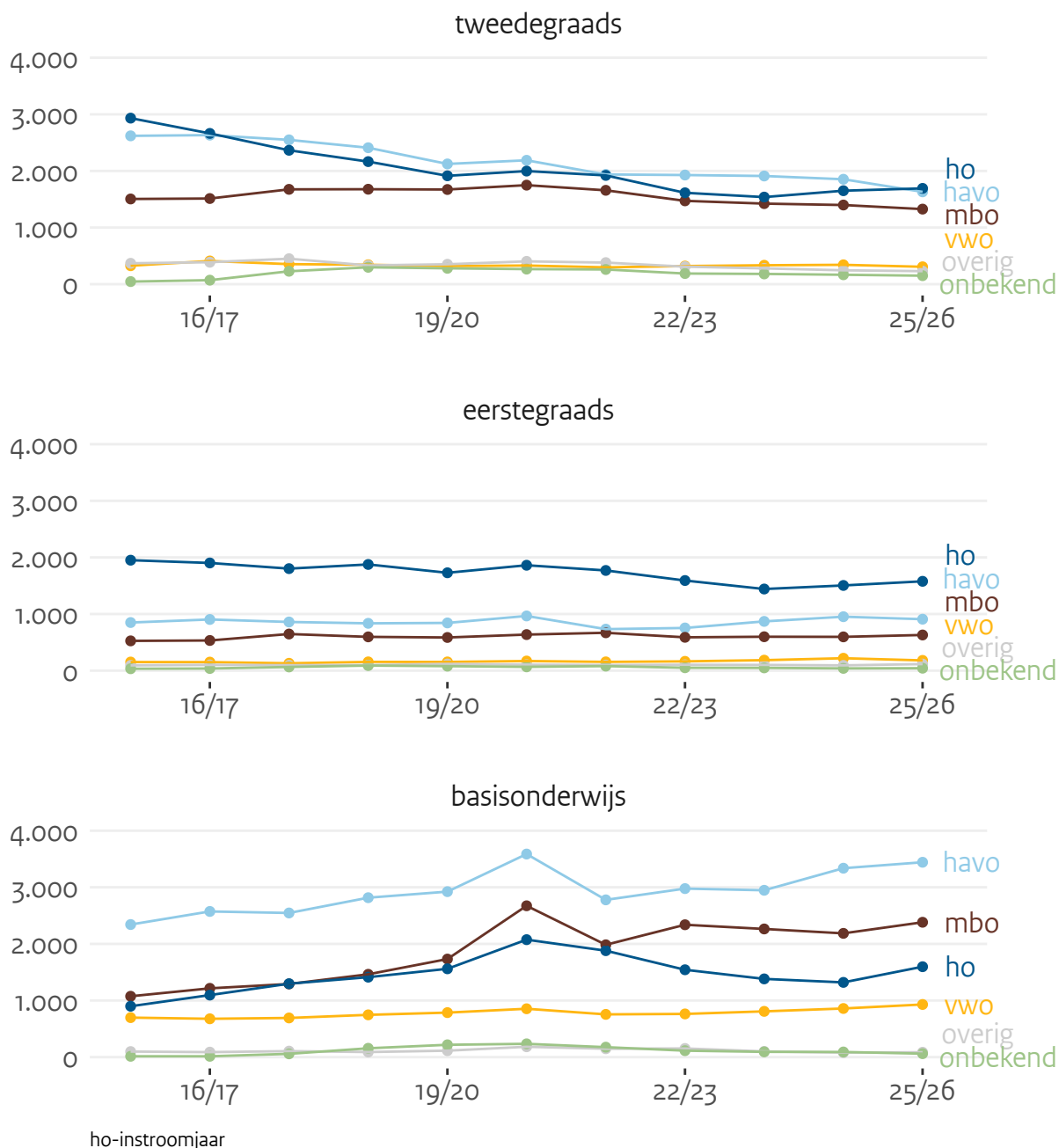

Naar definitie en tabel

4.1.3

Instroom in lerarenopleidingen naar bevoegdheid en vooropleiding [TR021]

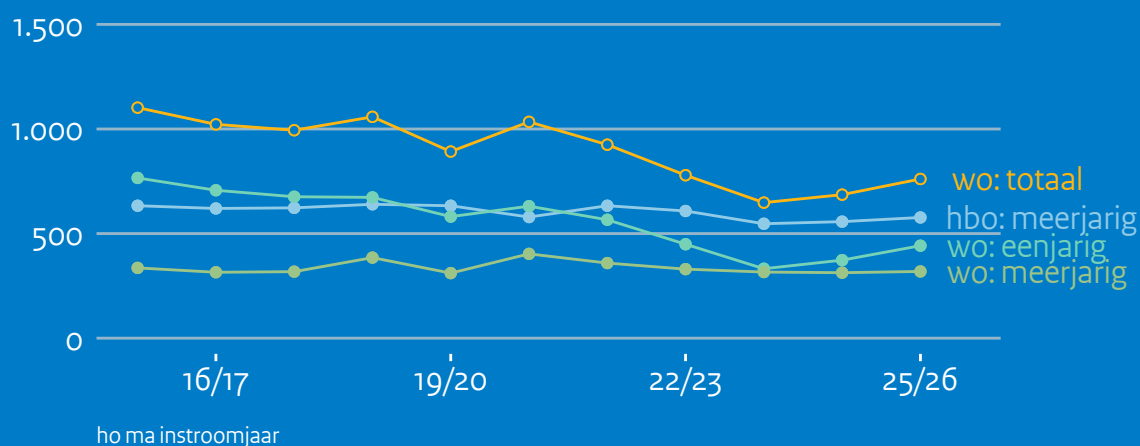
In onderstaande figuur is de instroom in de lerarenopleidingen weergegeven, uitgesplitst naar de te behalen bevoegdheid (de verschillende grafieken) en naar de vooropleiding van de student (de verschillende gekleurde lijnen). In de instroom voor bevoegdheid voor het basisonderwijs is er een stijgende lijn te zien voor de meeste vooropleidingen, die in coronajaar 2020 wordt onderbroken door een forse piek, maar in 2021 terugvalt naar de meerjarige trendlijn. De aantallen studenten met een ho vooropleiding daalde sinds studiejaar 2021/2022, maar in 2025 is er weer een stijging. In de opleidingen tot eerste- en tweedegraadsbevoegdheid is de piek in 2020 veel minder duidelijk en/of niet bij alle vooropleidingen te zien. Ook hier zien we dalende aantallen van studenten met een ho vooropleiding tot en met het studiejaar 2023/2024. In 2024 en 2025 zien we weer een stijging.

[Naar definitie en tabel](#)

4.1.4 Instroom in eerstegraads lerarenopleidingen [TR028]

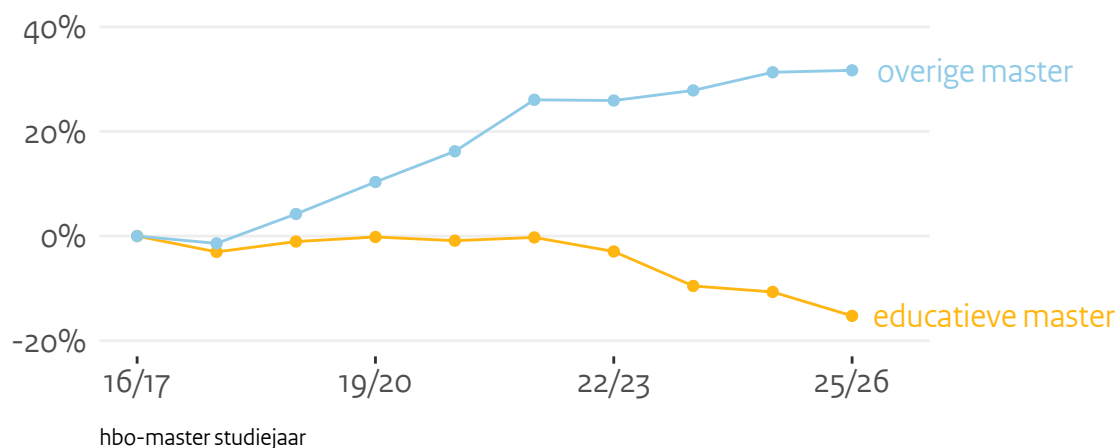
De instroom in eerstegraads lerarenopleidingen heeft twee kanten. De instroom in de eenjarige wo-master is meer dan gehalveerd tussen de studie jaren 2015/2016 en 2023/2024, maar sindsdien is een omslag zichtbaar en neemt de instroom weer toe. De instroom in de hbo eerstegraads lerarenopleidingen en de meerjarige wo-opleidingen blijft daarentegen relatief stabiel over de getoonde jaren heen.

Naar definitie en tabel

4.1.5 Ontwikkeling deelname educatieve en overige masters in het hbo [TR037a]

In deze grafiek wordt de krimp of groei van inschrijvingen in hbo-masteropleidingen getoond, in procenten ten opzichte van de inschrijvingen in 2016. Er is uitgesplitst naar educatieve-masteropleidingen (waarbij een eerstegraads lesbevoegdheid wordt behaald) en overige hbo-masteropleidingen. Als langjarige trend zien we een krimp voor educatieve masteropleidingen sinds 2016 en groei voor de overige masteropleidingen. Bij de overige opleidingen is de stijgende trend nog steeds zichtbaar in de laatste 4 jaar, maar de groei is afgevlakt. De eerste uitvouwtabel toont de data van de grafiek, de tweede uitvouwtabel het aantal instromers per educatieve masteropleiding. Wat onder andere opvalt, is de sterke daling in de instroom bij M Leraar Duits.

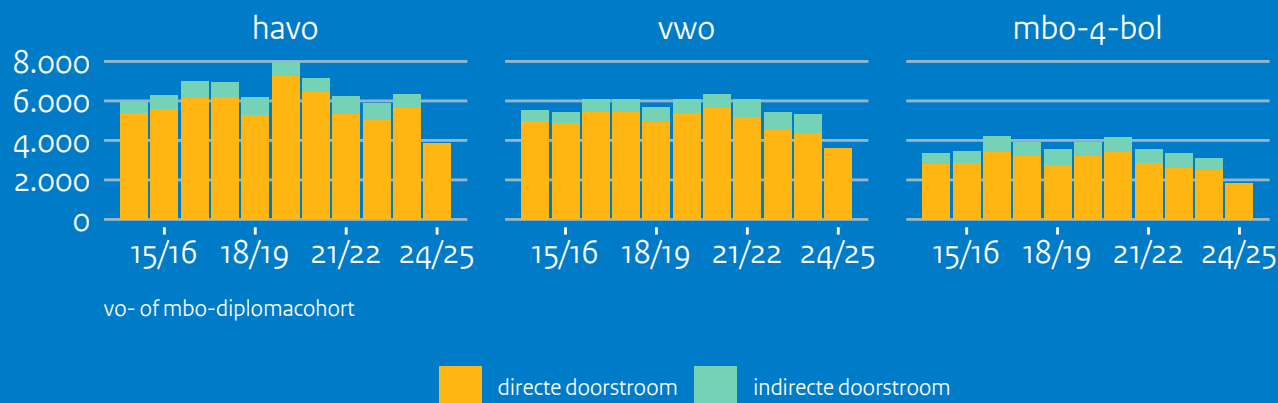

Naar definitie en tabel

4.1.6

Directe en indirecte doorstroom vanuit de vooropleiding naar zorgopleidingen [TR131]

In deze figuur - een verbijzondering van indicator 1.2.1 - bekijken we het aantal directe en indirecte doorstromers vanuit de vooropleiding naar ho-zorgopleidingen. In de figuur zijn de aantallen van vo- en mbo-diplomacohorten getoond die direct of indirect doorstroomden naar een zorgopleiding in het hoger onderwijs. De grootste doorstroom naar een zorgopleiding was vanuit de havodiplomacohort van 2019/2020. In de meest recente diplomacohorten is het aantal vwo- en mbo-4-bol-gediplomeerden dat naar zorgopleidingen in het ho stromen, minder dan in eerdere cohorten. Voor het meest recente jaar (diploma in studiejaar 2024/2025) zijn indirecte doorstromers nog onbekend, aangezien die pas in studiejaar 2026/2027 het ho instromen.

Naar definitie en tabel

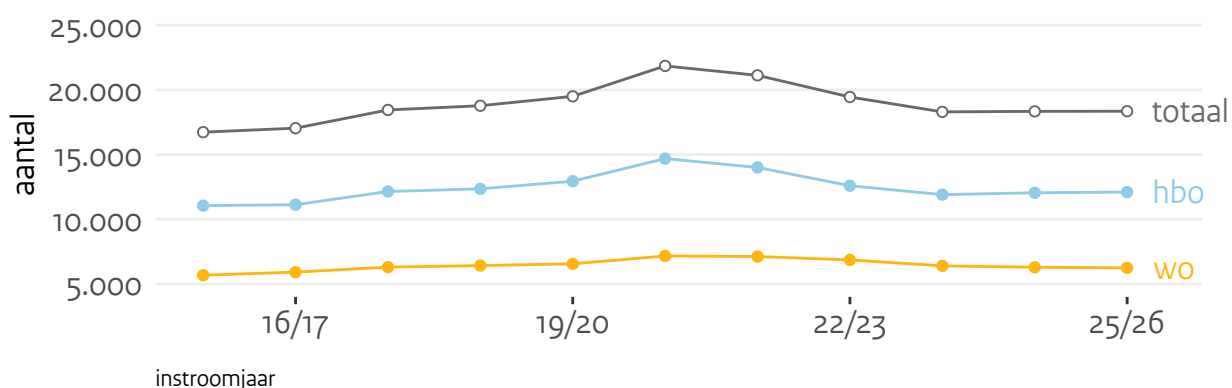
4.1.7

Instroom in voltijd bacheloropleidingen in de zorg [TR132]

Met deze indicator bekijken we de instroom in alle voltijd bacheloropleidingen in de studierichting gezondheidszorg. Hierbij valt op te merken dat een aantal van deze opleidingen een numerus fixus heeft. Hierbij wordt het aantal opleidingsplaatsen van bepaalde zorgopleidingen beperkt om de intensieve en dure opleidingstrajecten zo goed mogelijk af te stemmen op de benodigde capaciteit aan zorgprofessionals.

Tot en met 2020/2021 was er sprake van een duidelijke stijging in het aantal instromers, gevolgd door een afname tot en met 2023/2024, die met name zichtbaar was in het hbo. Deze daling is niet uniek voor het onderdeel (voorheen CROHO-sector) gezondheidszorg. In indicator 1.1.1 (instroom in initiële opleidingen) is te zien dat de instroom in het gehele ho in deze periode afneemt. Na een periode van daling is het aantal instromers grotendeels stabiel gebleven in de afgelopen drie jaar.

In de tabel is naast het totaal aantal instromers per jaar ook het aantal instromers per opleiding opgenomen.

4.2 Studiesucces

Het aantal potentiële leerkrachten dat jaarlijks van de lerarenopleidingen uitstroomt naar de arbeidsmarkt, is naast instroom en doorstroom natuurlijk ook afhankelijk van studiesucces: welk aandeel behaalt het diploma binnen de nominale studieduur plus 1 jaar (indicator 4.2.1)? Of we er in slagen om [meer mannen voor de klas](#) te krijgen, kunnen we deels afleiden aan de verhouding man/vrouw onder de gediplomeerden voor een primair-onderwijsbevoegdheid (indicator 4.2.2).

4.2.1

Studiesucces binnen de voltijd lerarenopleidingen [TRo42]

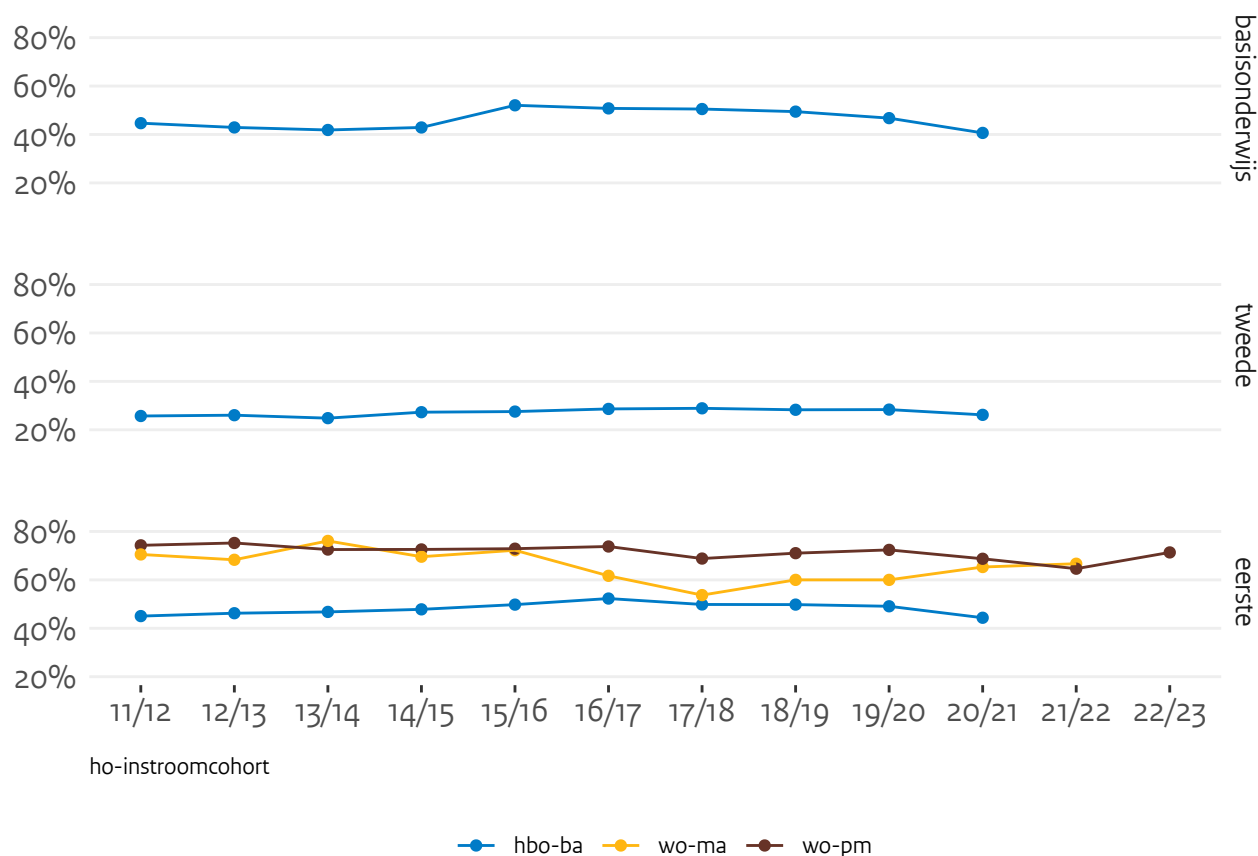
Deze figuur toont het percentage studenten dat de opleiding van instroom behaalt binnen de nominale studieduur + 1 jaar, voor de voltijd pabo-, tweedegraads- en eerstegraads lerarenopleidingen.

Binnen de voltijd pabo-opleidingen (hbo, eerste grafiek) is voor het instroomcohort van 2015/2016 een stijging te zien in het percentage dat de opleiding behaalt binnen nominaal + 1 jaar ten opzichte van de voorgaande cohorten. De toename in studiesucces voor instroomcohort 2015/2016 is mogelijk het gevolg van de invoering van toelatingseisen voor de pabo. Voor de instroomcohorten na 2015/2016 zien we echter een daling in studiesucces, met name voor de instroomcohorten van 2019/2020 en 2020/2021.

De gegevens over de academische lerarenopleidingen primair onderwijs zijn te beperkt om in de grafiek te laten zien, maar ze zijn wel in de tabel meegenomen.

Bij de voltijd tweedegraads opleidingen ligt het rendement binnen nominaal + 1 jaar al geruime tijd stabiel laag, rond de 27%.

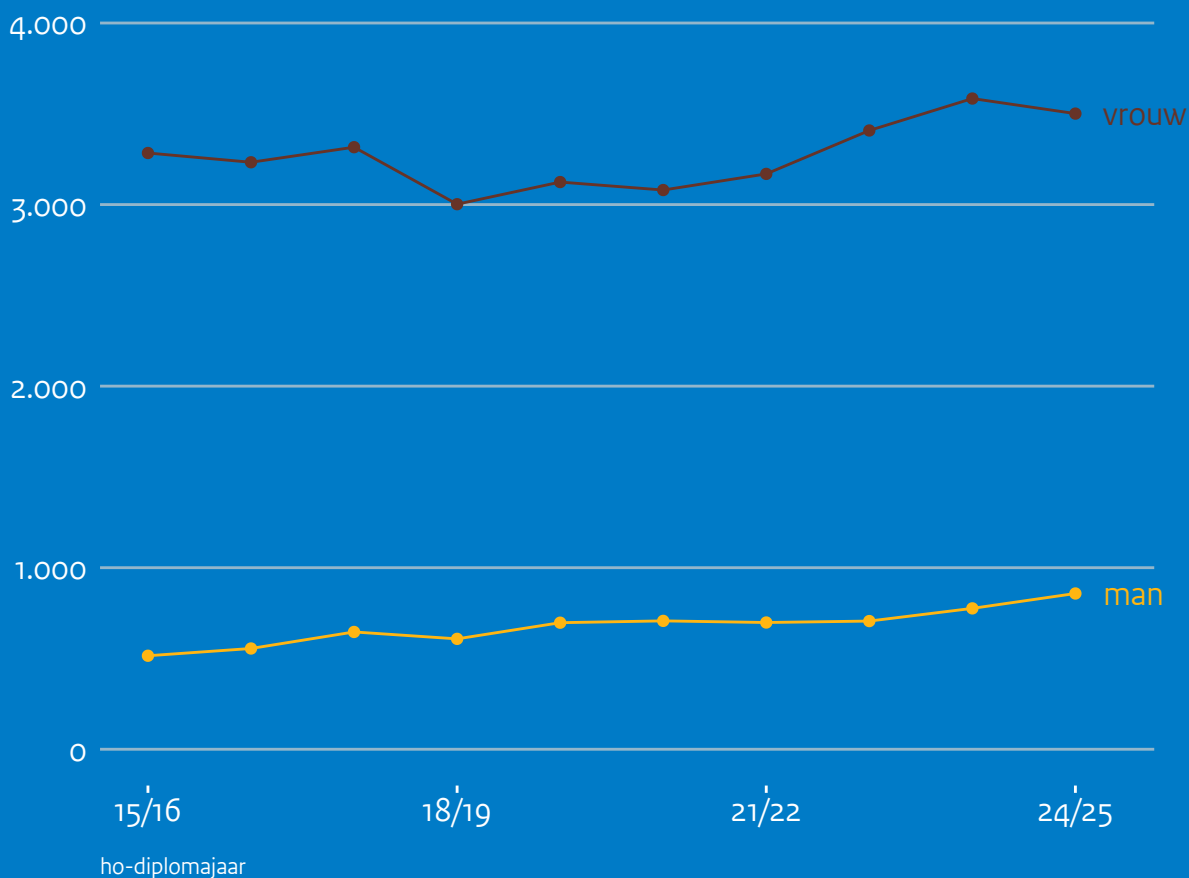
Binnen de voltijd eerstegraads opleidingen zijn er ongeveer twee keer zoveel hbo-bachelors dan wo-masters/post-masters. Het percentage studenten dat de opleiding behaalt binnen nominaal + 1 jaar ligt hoger bij de wo-master/post-master dan bij de hbo-bachelors.

[Naar definitie en tabel](#)

4.2.2 Gediplomeerden onderwijsbevoegdheid primair onderwijs naar geslacht [TR146]

In deze grafiek wordt het aantal gediplomeerden voor lerarenopleidingen voor het behalen van een bevoegdheid voor het primair onderwijs getoond, uitgesplitst naar mannen en vrouwen. Bij zowel mannen als vrouwen is sprake van een stijgende trend in het aantal gediplomeerden, respectievelijk sinds 2015 en 2018. Het aandeel mannen onder de gediplomeerden is gedurende de weergegeven periode gegroeid van ruim 13% naar bijna 20%.

Naar definitie en tabel

4.3 Uitval en switch

De eerste indicator in deze sectie beantwoordt de vraag of er in de bètatechniekopleidingen vaker of minder vaak wordt geswitcht of uitgevallen in vergelijking met niet-bètatechniekopleidingen (indicator 4.3.1). De studenten die zich na een jaar niet meer voor dezelfde bètatechniekopleiding hebben ingeschreven worden verder verkend in indicator 4.3.2: vallen zij uit, switchen ze naar een andere bètatechniekopleiding of juist naar een opleiding buiten de bètatechniek? Vervolgens beantwoorden we dezelfde twee vragen voor de lerarenopleidingen (indicatoren 4.3.3 en 4.3.4) en zorgopleidingen (indicatoren 4.3.5 en 4.3.6)

4.3.1

Uitval en switch na 1 jaar uitgesplitst naar soort ho en bètatechniek classificatie [TRo69a]

Is er meer of minder switch/uitval onder eerstejaars aan bètatechniekoopleidingen vergeleken met eerstejaars aan niet-bètatechniekoopleidingen? We bekijken dat hier voor het hbo en het wo apart, maar ook voor het gehele ho.

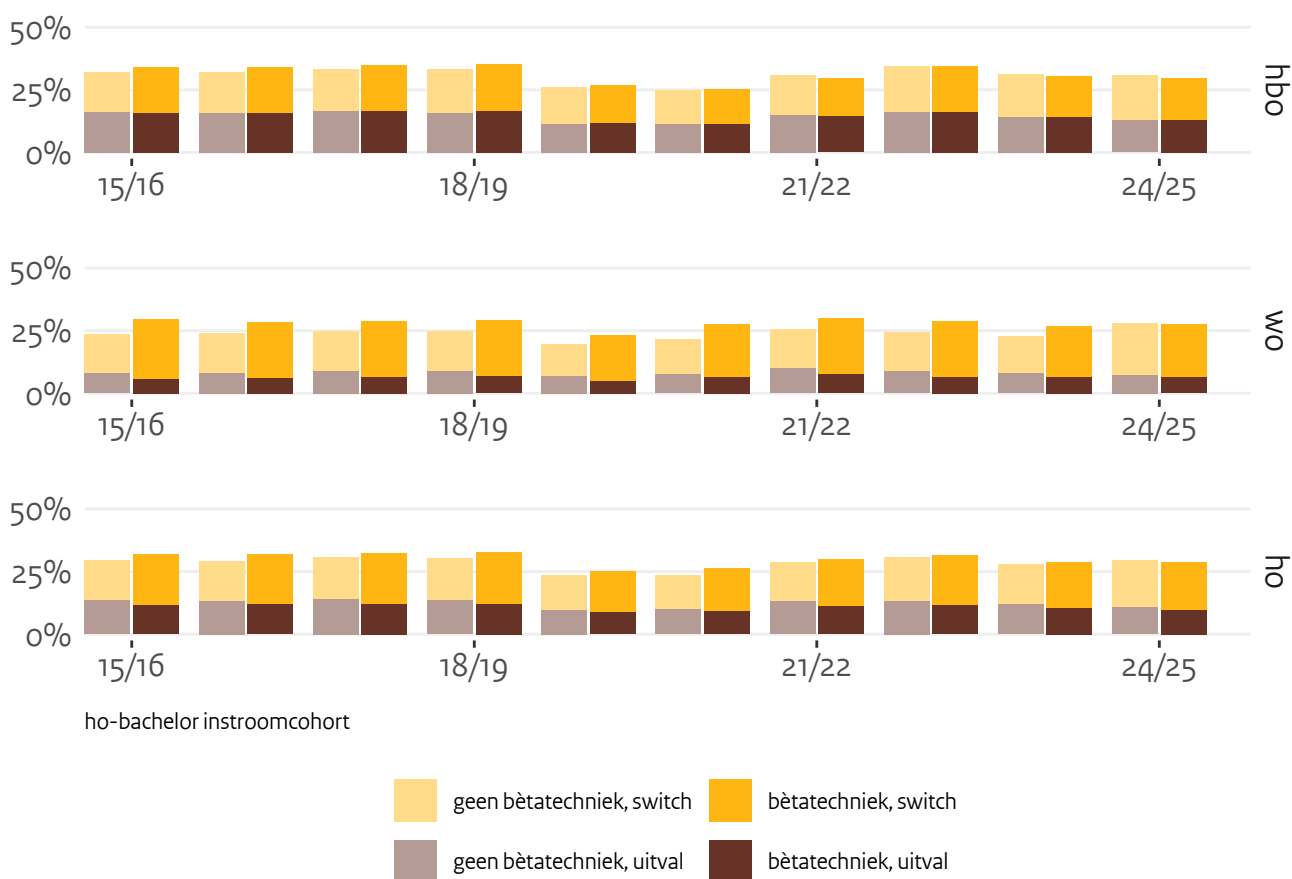
Een vergelijking tussen de twee groepen opleidingen laat een iets ander beeld zien in het hbo dan in het wo. In het hbo is het percentage uitval steeds nagenoeg hetzelfde voor bètatechniekoopleidingen en overige opleidingen. Die uitval is in de laatste twee jaar iets gedaald.

Er was traditioneel iets meer switch in de bètatechniekoopleidingen dan in de overige opleidingen in het hbo, dat is niet nu langer het geval.

Uitval is in het wo consequent lager dan in het hbo en bij bètatechniekoopleidingen consequent lager dan bij overige opleidingen. Net als in het hbo was er altijd meer switch in de bètatechniekoopleidingen dan in de overige opleidingen, die is nu echter bijna gelijk geworden, door een toename bij geen bètatechniek.

Cijfers voor het meest recente jaar kunnen nog worden bijgesteld, omdat studenten die later een diploma behalen uit de categorie switch/uitval verdwijnen en worden heringedeeld.

De vergelijkbare indicator over lerarenopleidingen vindt u in indicator 4.3.3, die over zorgopleidingen vindt u in indicator 4.3.5.

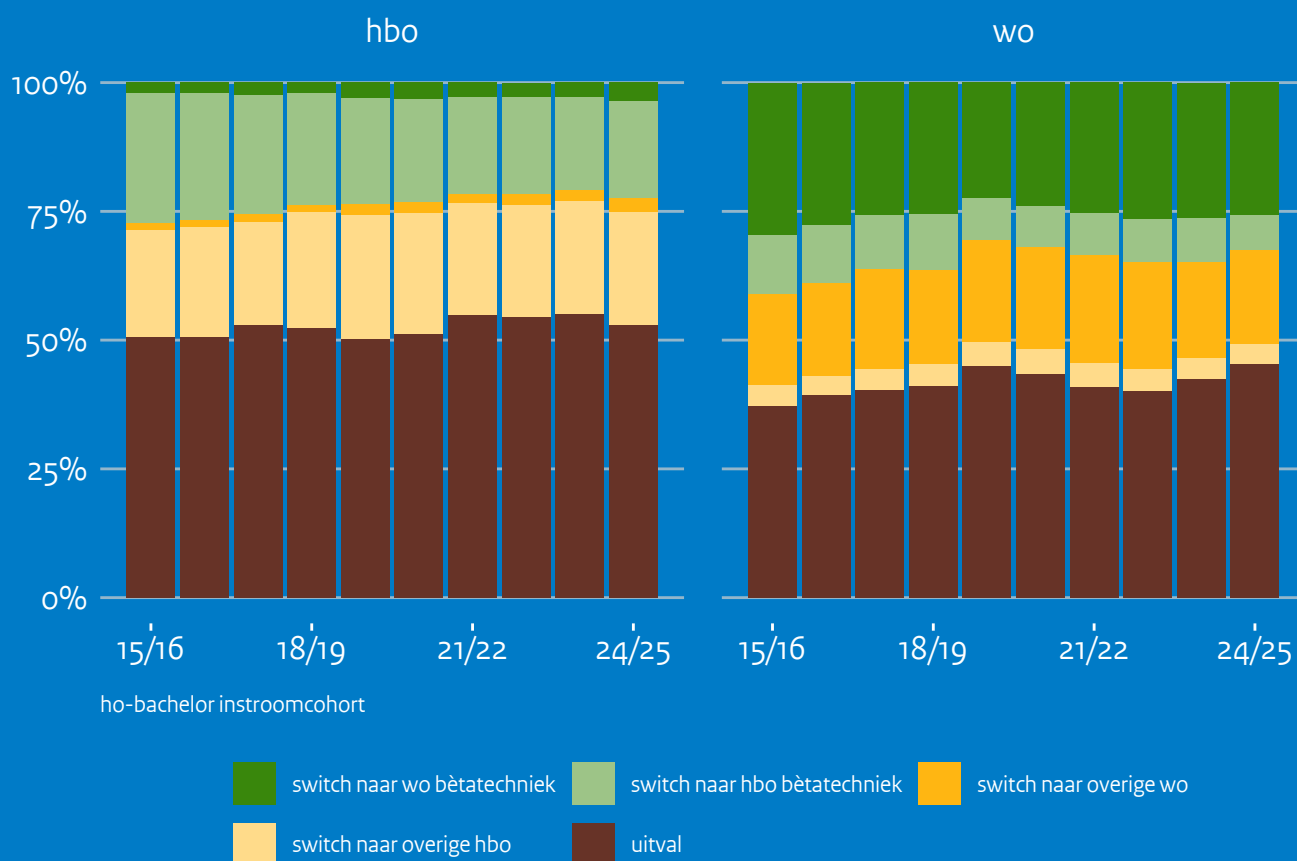
[Naar definitie en tabel](#)

4.3.2 Bestemming in het ho van uitvallers/switchers uit bètatechniek opleidingen naar soort ho [TRo6gb]

Als studenten na een jaar in een bètatechniekopleiding in het hbo of wo niet herinschrijven in dezelfde opleiding, wat gaan ze dan doen? Kiezen ze voor een andere bètatechniekopleiding, of voor een opleiding in een andere sector? In deze diagrammen is ook de uitval weer opgenomen. De switch is echter opgesplitst naar de bestemming van de switchers. Een nieuwe bètatechniek opleiding in hbo of wo zou betekenen dat er geen sprake is van 'bètaverlies'. Een nieuwe opleiding die niet geclassificeerd is als bètatechniek in hbo of wo komt neer op 'bètaverlies', samen met de uitvallende groep.

Van de bètatechniekstudenten in het wo kiest 25,6% opnieuw voor wo bètatechniek. In het hbo kiest 18,8% opnieuw voor hbo bètatechniek. Duidelijk is dat switchers voornamelijk binnen de eigen soort ho blijven (hbo of wo). Tenslotte valt op dat de uitval onder hbo bètatechniek studenten een stuk hoger is dan onder de wo bètatechniek studenten. Dit beeld past bij de algemene trend dat uitval in het hbo hoger is dan in het wo (indicator 1.3.1).

Vergelijking met lerarenopleidingen vindt u in (indicator 4.3.4). Vergelijking met zorgopleidingen vindt u in (indicator 4.3.6).

Naar definitie en tabel

4.3.3

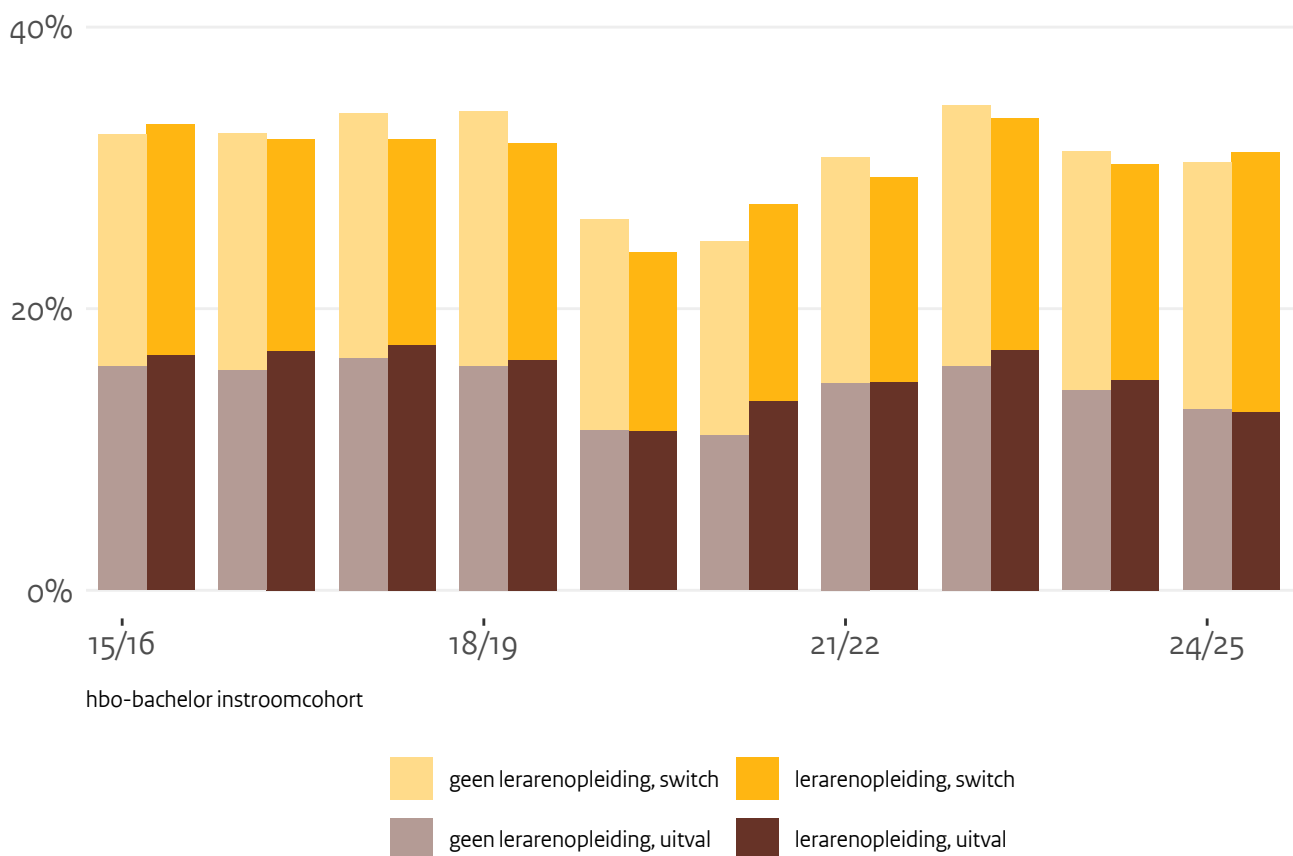
Uitval en switch na 1 jaar uitgesplitst naar soort ho en lerarenopleidingen [TR145a]

Is er meer of minder switch/uitval onder eerstejaars in de lerarenopleidingen vergeleken met eerstejaars in alle overige opleidingen? Vanwege de kleine aantallen toont de grafiek alleen de getallen in het hbo. Het aantal eerstejaars in de wo ba-lerarenopleidingen is zeer beperkt en pas sinds studiejaar 2018/2019 beschikbaar, voor de volledigheid zijn die gegevens daarvan wel meegenomen in de uitvouwtabel. Zowel de grafiek als de uitvouwtabel tonen alleen bachelor lerarenopleidingen in de voltijd opleidingsvorm. In de gegevens zijn alle lerarenopleidingen meegenomen die leiden tot een bevoegdheid voor het primair onderwijs, een tweedegraads bevoegdheid en een eerstegraads bevoegdheid.

Over de getoonde jaren wordt er in het hbo in de lerarenopleidingen iets minder vaak geswitcht dan in de overige opleidingen, maar er is net iets meer uitval, waardoor het totaal van switch en uitval een zeer vergelijkbare trend laat zien voor beide groepen.

Cijfers voor het meest recente jaar kunnen nog worden bijgesteld, omdat studenten die later een diploma behalen uit de categorie switch/uitval verdwijnen en worden heringedeeld.

De vergelijkbare indicator over zorgopleidingen vindt u in indicator 4.3.5, die over bètatechniekopleidingen in indicator 4.3.1.

[Naar definitie en tabel](#)

4.3.4 Bestemming in het ho van uitvallers/switchers uit lerarenopleidingen naar soort ho [TR145b]

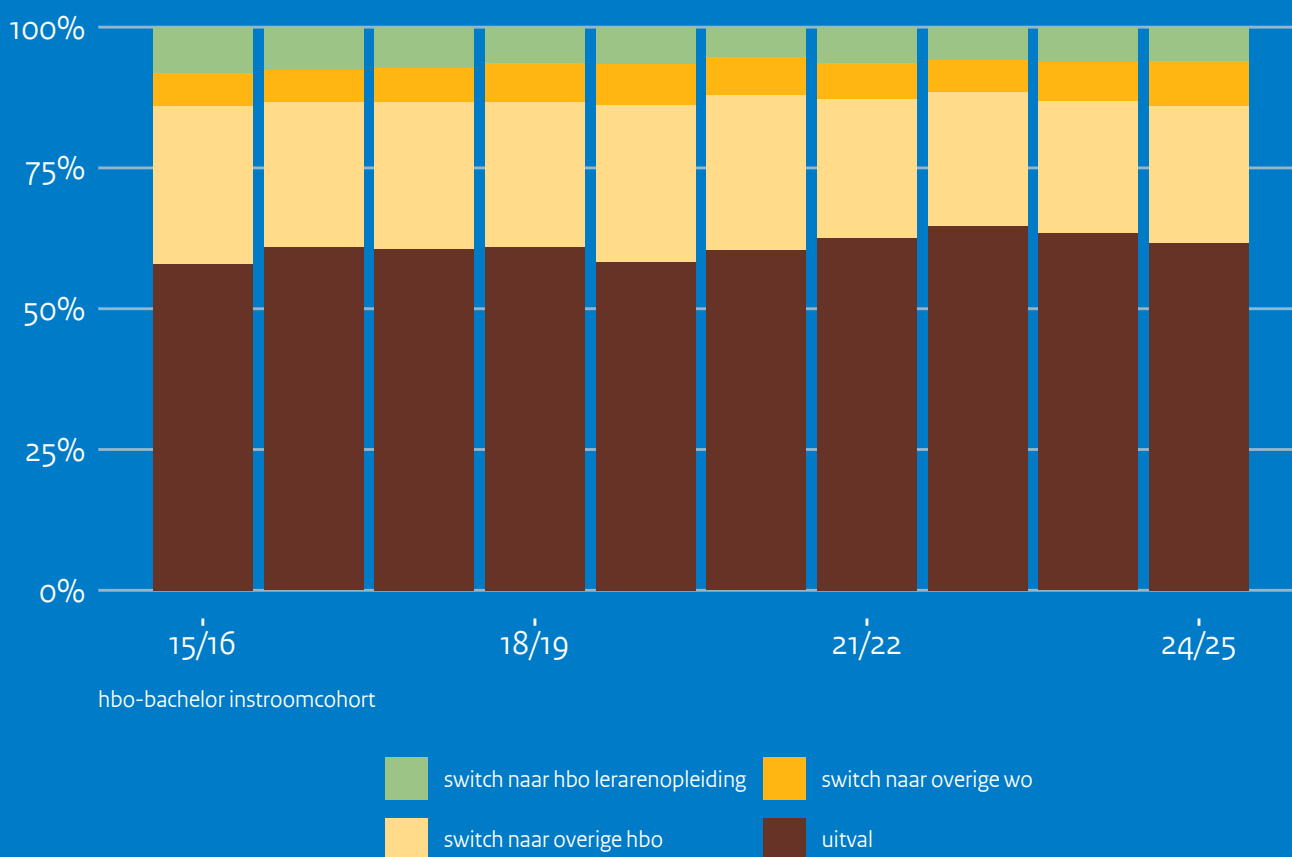
Wanneer studenten na een jaar in een lerarenopleiding in het hbo of wo zich niet opnieuw inschrijven voor dezelfde opleiding, wat gaan ze dan wel doen? Kiezen ze voor een andere lerarenopleiding, of voor een opleiding in een andere sector? Vanwege de kleine aantallen toont de grafiek alleen de getallen in het hbo. Het aantal eerstejaars in de wo-ba-lerarenopleidingen is zeer beperkt en pas sinds studiejaar 2018/2019 beschikbaar, voor de volledigheid zijn die gegevens daarvan wel meegenomen in de uitvouwtabel. Zowel de grafiek als de uitvouwtabel tonen alleen ba-lerarenopleidingen in de voltijd opleidingsvorm. In de gegevens zijn alle lerarenopleidingen meegenomen die leiden tot een bevoegdheid voor het primair onderwijs, een tweedegraads bevoegdheid en een eerstegraads bevoegdheid.

De grafiek toont ook uitval en splitst switchers uit naar hun nieuwe bestemming. Een switch naar een andere lerarenopleiding betekent geen verlies voor het onderwijs; een switch naar een andere opleiding of uitval wel.

Van de hbo-studenten die switchen of uitvallen, kiest 6% opnieuw voor een lerarenopleiding, 25% voor een andere hbo-opleiding en 8% voor een wo-opleiding. Bijna 62% valt uit.

De uitvouwtabel toont de cijfers voor het wo. Door de kleine aantallen (6–23 studenten, gemiddeld 12) zijn hieruit geen betrouwbare trenduitspraken mogelijk.

De vergelijkbare indicator over zorgopleidingen vindt u in indicator 4.3.6, die over bètatechniek opleidingen in indicator 4.3.2.

Naar definitie en tabel

4.3.5

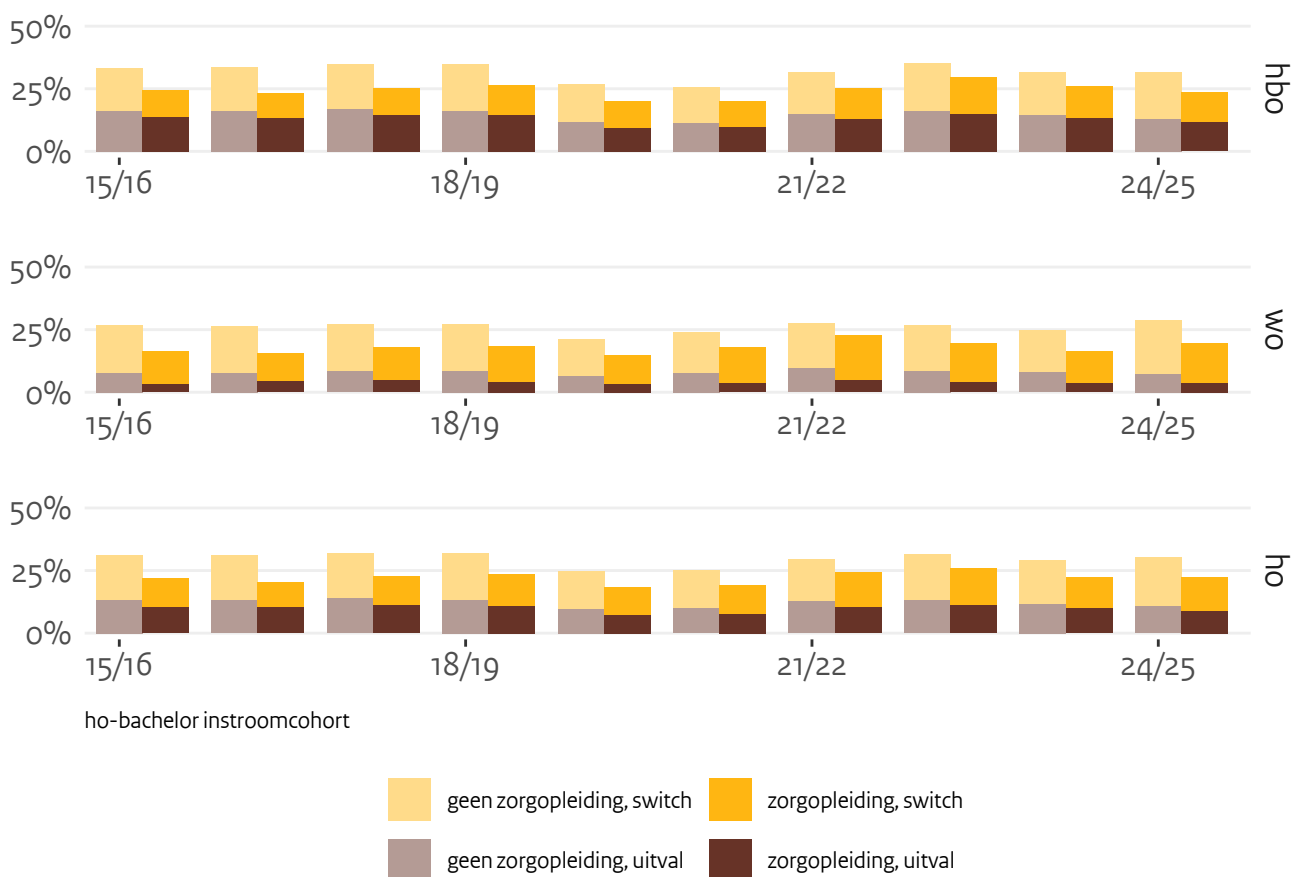
Uitval en switch na 1 jaar uitgesplitst naar soort ho en zorgopleidingen [TR147a]

Is er meer of minder switch/uitval onder eerstejaars in de zorgopleidingen vergeleken met eerstejaars in alle overige opleidingen? De grafiek toont dit voor de zorgopleidingen in het hbo, wo en geheel ho.

De studenten die kiezen voor een zorgopleiding zijn honkvaster en vallen minder vaak uit. Over de getoonde jaren wordt er in het hbo in de zorgopleidingen ongeveer een derde minder vaak geswitcht dan in de overige opleidingen, en ongeveer een tiende minder vaak uitgevallen. In het wo zien we in de zorgopleidingen ongeveer een kwart minder switch en is bovendien de uitval ongeveer de helft van wat die is in de overige opleidingen. Over het gehele ho genomen zien we een vijfde minder uitval en drie tiende minder switch in de zorgopleidingen dan in de overige opleidingen.

Cijfers voor het meest recente jaar kunnen nog worden bijgesteld, omdat studenten die later een diploma behalen uit de categorie switch/uitval verdwijnen en worden heringedeeld.

De vergelijkbare indicator over lerarenopleidingen vindt u in (indicator 4.3.3, die over bètatechniekopleidingen in (indicator 4.3.1).

[Naar definitie en tabel](#)

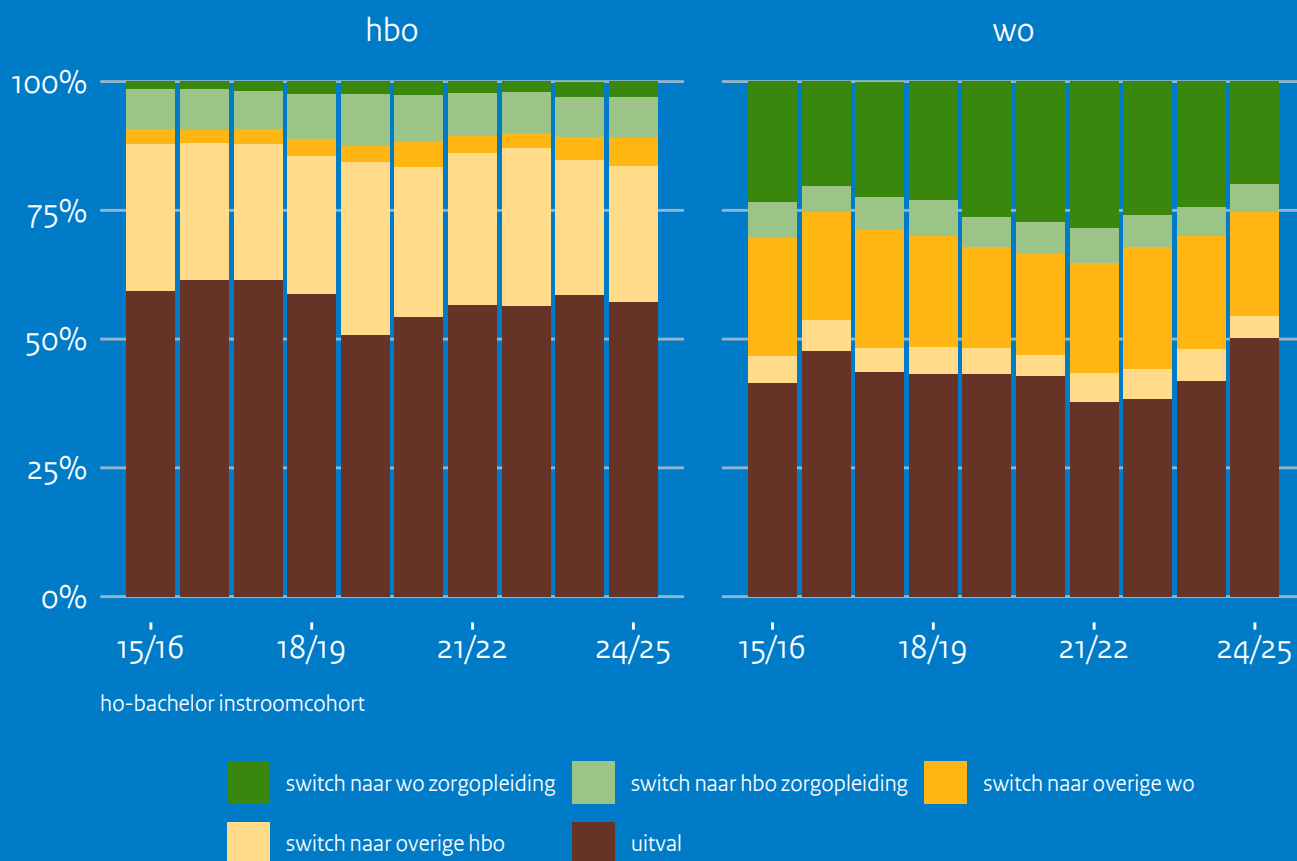
4.3.6

Bestemming in het ho van uitvallers/switchers uit zorgopleidingen naar soort ho [TR147b]

Als studenten na een jaar in een zorgopleiding in het hbo of wo niet herinschrijven in dezelfde opleiding, wat gaan ze dan doen? Kiezen ze voor een andere zorgopleiding, of voor een opleiding in een andere sector? In deze diagrammen is ook de uitval opnieuw opgenomen. Een nieuwe inschrijving in een zorgopleiding in hbo of wo zou betekenen dat er geen sprake is van 'zorgverlies'. Een nieuwe inschrijving in een opleiding die niet geassocieerd is als zorgopleiding in hbo of wo komt neer op 'zorgverlies', samen met de uitvallende groep.

Ook in de zorgopleidingen blijven switchers voornamelijk binnen de eigen soort ho (hbo of wo). Van de uitvallende en switchende hbo-studenten aan een zorgopleiding kiest in het meeste recente jaar 11% opnieuw voor een zorgopleiding, in het wo is dat 25%. De uitval onder hbo-studenten aan een zorgopleiding is hoger dan onder de wo-studenten aan een zorgopleiding. Dit komt overeen met de algemene trend van hogere uitval in het hbo in vergelijking met het wo (indicator 1.3.1).

De vergelijkbare indicator over lerarenopleidingen vindt u in (indicator 4.3.4), die over bètatechniek opleidingen in (indicator 4.3.2).

Naar definitie en tabel

5 Toegankelijkheid en kansengelijkheid

Kansengelijkheid binnen het onderwijs is een thema waar het ministerie van OC&W veel waarde aan hecht. Dat streven naar gelijke kansen en toegankelijkheid van het onderwijs voor iedereen, begint al bij de peuters en kleuters en blijft een aandachtspunt tijdens de hele onderwijsloopbaan. Dit hoofdstuk richt zich op kenmerken die iets vertellen over die gelijke toegankelijkheid en kansen van en binnen het hoger onderwijs. Om dat te kunnen doen vergelijken we instroom, directe en indirecte doorstroom, studiesucces, uitval en switch in het hoger onderwijs tussen groepen studenten van verschillende achtergronden. Voor die subpopulaties splitsen we wanneer er aanleiding is om aan te nemen dat het een relevant kenmerk is, uit naar achtergrondkenmerken zoals geslacht, de vooropleiding van de student, de vooropleiding en het inkomen van de ouders van de student, de herkomst, naar studenten met een vooropleiding in Caribisch Nederland of naar combinaties van deze kenmerken. In de uitsplitsingen wordt ook regelmatig soort ho (hbo of wo), type ho (associate degree, bachelor, master) en opleidingsvorm (voltijd, deeltijd, duaal) meegenomen om te kijken of daar verschillen tussen bestaan. Ook hebben we indicatoren die laten zien of er verschillen zijn in de toegankelijkheid van selectieve en niet selectieve opleidingen, onder meer op basis van de Studentenmonitor. Voor uitsplitsingen naar opleidingsniveau en huishoudinkomen van ouders en instroom uit Caribische delen van het koninkrijk, is gebruik gemaakt van de remote access omgeving van het CBS. De indicatoren die uitsplitsen naar functiebeperking maken gebruik van de Studentenmonitor- en/of Startmonitorenquête data van ResearchNed. Alle uitsplitsingen bij elkaar resulteert dit in een hoofdstuk met meer dan 40 indicatoren die laten zien hoe het is gesteld met de toegankelijkheid van het hoger onderwijs, en of studenten met verschillende achtergrondkenmerken daarin gelijk of ongelijk presteren. In hoofdstuk 6 gaan we nader in op de rol die studiefinanciering speelt in toegankelijkheid van het ho.

5.1 Bachelorinstroom naar achtergrondkenmerken

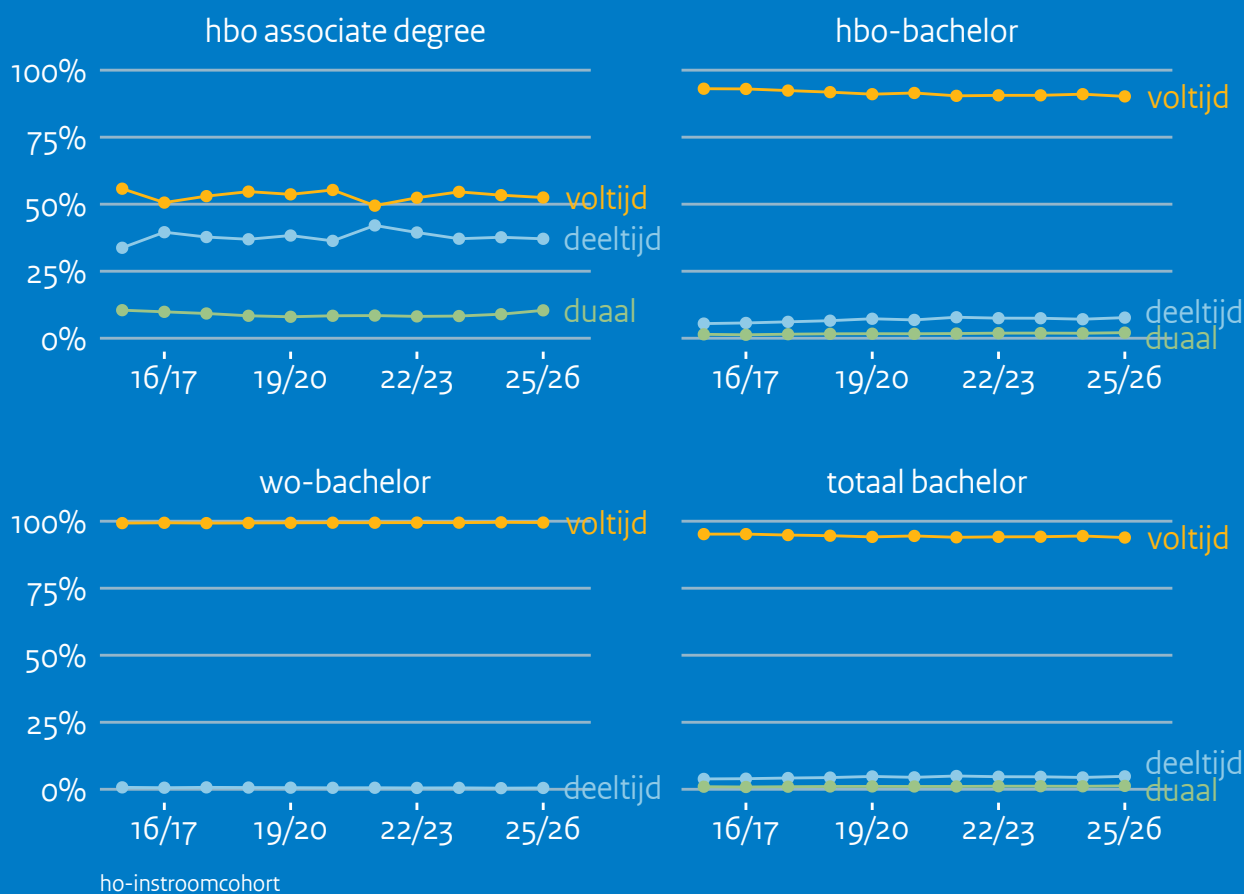
Waar de sectiekop spreekt van bachelorinstroom bedoelen we feitelijk de instroom in de initiële opleidingen in het hoger onderwijs. Dat zijn dus de associatie degree- en bacheloropleidingen in het hbo en de bacheloropleidingen in het wo, die we eerder zagen in sectie 1.1. Van deze instroom is op acht verschillende manieren een doorsnede gemaakt. Dit begint met twee indicatoren die tegelijkertijd uitsplitsen naar soort ho (hbo of wo) en type ho (associate degree of bachelor) en nog een derde achtergrondkenmerk. In het geval van indicator 5.1.1 is dat voltijd versus deeltijd opleiding en in het geval van indicator 5.1.2 gaat dat om vooropleiding. Hoeveel studenten jaarlijks instromen uit Caribisch Nederland zien we in indicator 5.1.3. In de volgende drie indicatoren splitsen we de instroom steeds uit naar vooropleiding in combinatie met één ander achtergrondkenmerk: het opleidingsniveau van de ouders (indicator 5.1.4), het huishoudinkomen (indicator 5.1.5) en herkomst (indicator 5.1.6). De voorlaatste indicator in deze sectie splitst uit naar huishoudinkomen en opleidingsniveau van de ouders (indicator 5.1.7), terwijl in de laatste grafiek daar bovenop ook nog wordt uitgesplitst naar soort ho en herkomst (indicator 5.1.8).

5.1.1

Instroom in initiële opleidingen per type en soort hoger onderwijs, uitgesplitst naar opleidingsvorm [TR010]

In indicator 1.1.1 wierpen we een eerste blik op het aantal instromers in de hbo associate degree en hbo- en wo-bachelor. In deze indicator zijn op basis van soort (hbo/wo) en type (ad/ba) hoger onderwijs subpopulaties bepaald. Vervolgens is *binnen deze subpopulaties* gekeken naar het aandeel studenten dat ingeschreven staat voor een bepaalde opleidingsvorm: voltijd, deeltijd en duaal.

We zien dan een groot verschil tussen de beide bachelor soorten en de associate degree. De instromers in de hbo- en wo-bachelor kiezen massaal voor voltijd, met consistent rond de 1-7% instromers die een deeltijd of duale opleidingsvorm kiezen. Bij hbo associate degree opleidingen zien we een andere verdeling, waarbij slechts de helft van de studenten een voltijd inschrijving heeft. Dit is wellicht te verklaren doordat deze opleidingen aantrekkelijk zijn voor werkenden, die in hun interesses en mogelijkheden wellicht meer aansluiting vinden bij een hbo associate degree dan bij een vierjarige hbo-bachelor. Ook bij de hbo associate degree opleidingen is de verdeling wel consistent te noemen over de cohorten heen.

[Naar definitie en tabel](#)

5.1.2

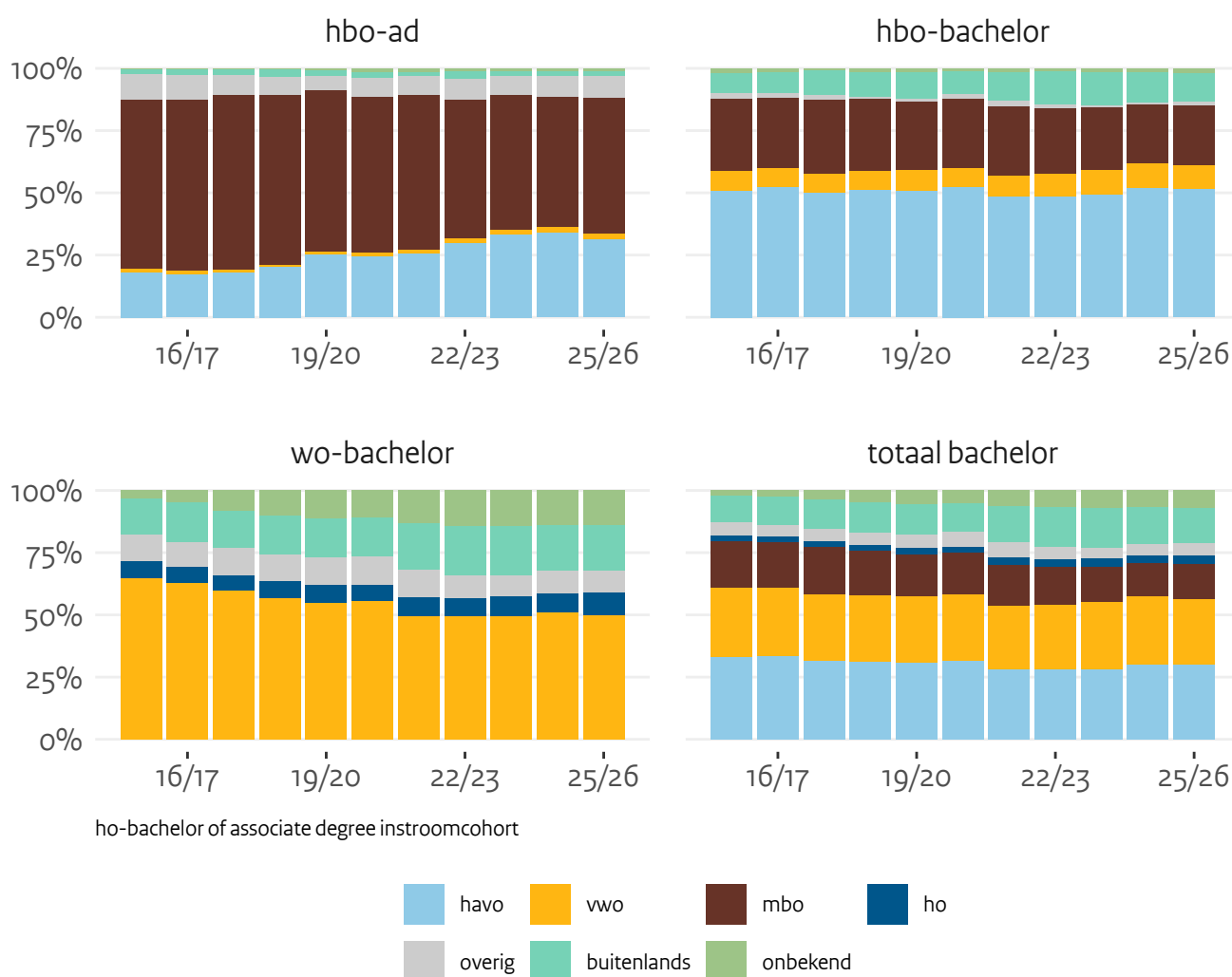
Instroom in voltijd initiële opleidingen per type en soort hoger onderwijs, uitgesplitst naar vooropleiding [TR013]

Wanneer we kijken naar instroom binnen de hbo associate degrees, hbo-bachelors en wo-bachelors, zien we wederom grote verschillen. Vooral tussen de groep instromers in hbo-associate degrees versus de groep instromers in hbo- en wo-bachelors. *Let op:* het gaat hier om hoogste vooropleiding op het moment van inschrijving, niet om de hoogste vooropleiding voor eerste deelname aan het hoger onderwijs.

Bij associate degree-instromers is veruit het grootste gedeelte van de voltijd inschrijvers afkomstig uit het mbo. Dit aandeel neemt na een dalende trend weer iets toe, en is 54,6% in 2025. Havo staat als herkomst op de tweede plaats met 31,5%, dit aandeel is iets afgenomen ten opzichte van vorig jaar. Het kleine restant is verdeeld onder vwo, buitenlandse, onbekende of overige vooropleidingen.

Bij instromers in hbo-bachelors zien we een vrij consistente verdeling over de instroomcohorten heen, met voornamelijk voormalige havisten, gevolgd door mbo'ers.

Bij wo-bachelor stroomde in de laatste vijf jaar de helft in met een vwo-diploma op zak. Dat aandeel maakte de afgelopen tien jaar langzaam plaats voor meer instroom vanuit andere vooropleidingen, inclusief buitenlandse (meest recent op 17,9%).

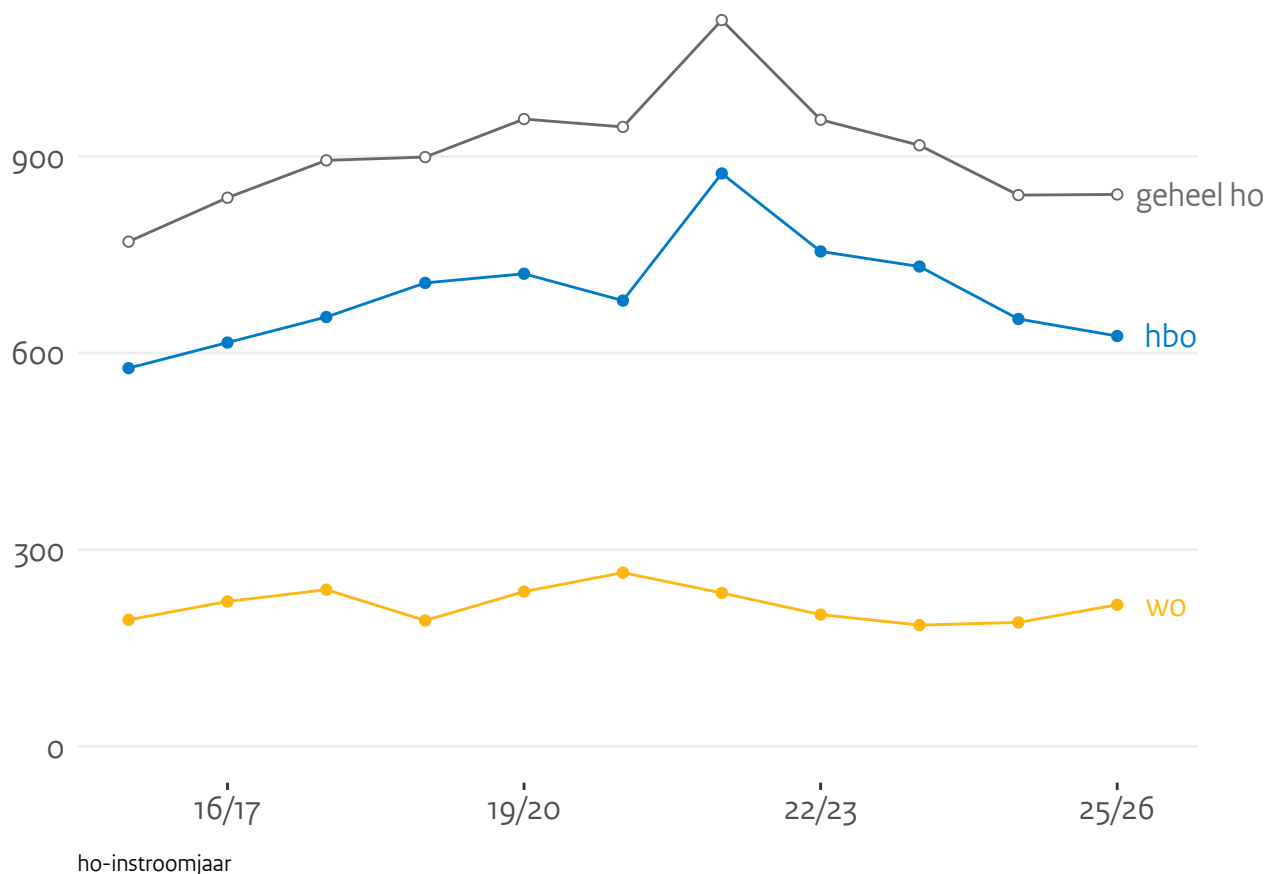

[Naar definitie en tabel](#)

5.1.3

Instroom uit de Caribische delen van het Koninkrijk [TR023]

Elk studiejaar stromen ongeveer duizend studenten met een vooropleiding in het Caribische deel van het Koninkrijk het Nederlandse hoger onderwijs in. Het Caribische deel van het koninkrijk bestaat uit Aruba, Curaçao, Sint Maarten, Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Het grootste deel van deze Caribische studenten kiest voor het hbo. De sterke toename in het hbo in 2021/2022 lijkt een uitschieter te zijn geweest: de 626 hbo instromers in 2025/2026 is niet alleen flink lager dan vorig studiejaar, maar ook het laagste van de afgelopen 9 jaar. Instroom in het wo is stabiel. De oplettende lezer ziet dat de trends gelijk zijn aan die in het Trendrapport ho van 2025, maar dat de absolute aantallen hoger liggen, ook voor de oudere jaren. Dat heeft te maken met verbeterde data in de CBS remote access omgeving.

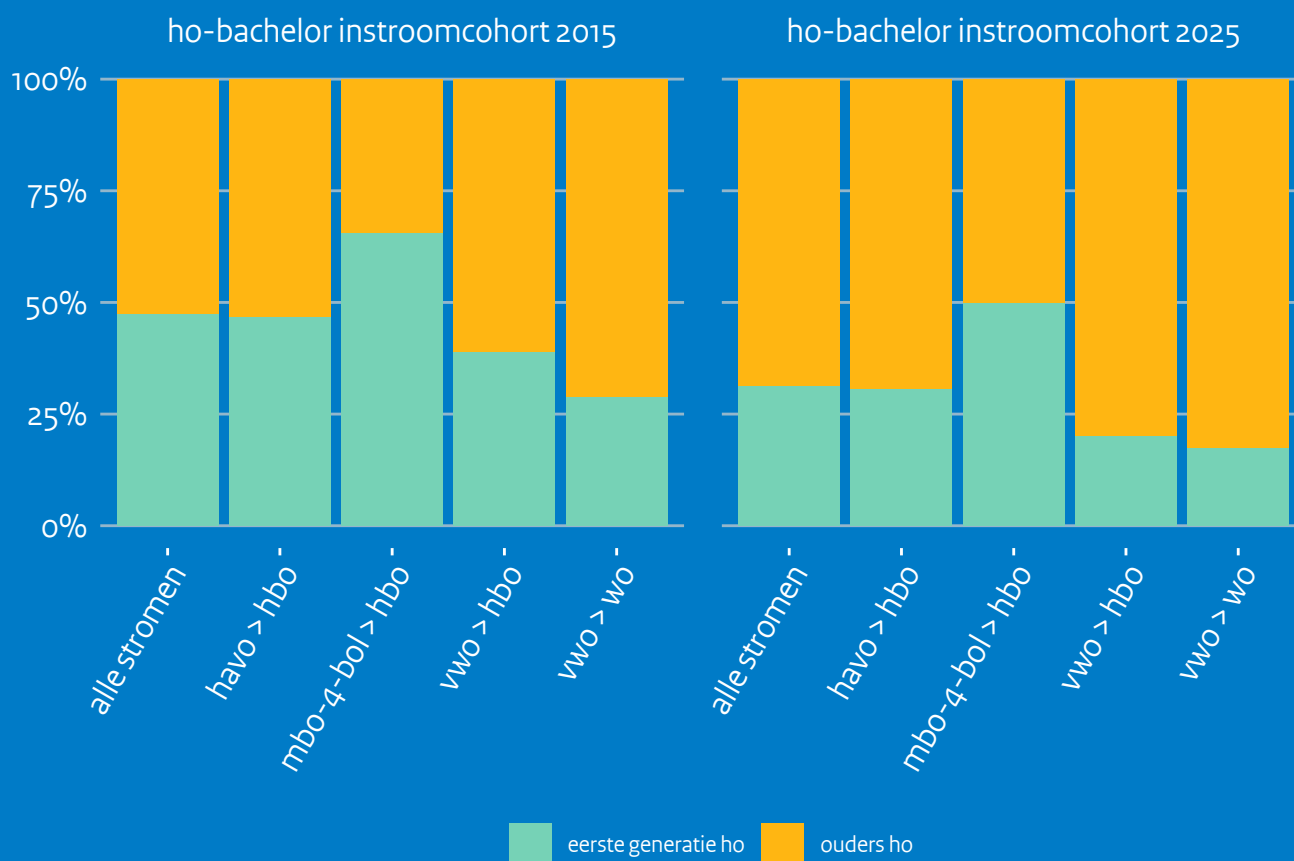

[Naar definitie en tabel](#)

5.1.4 Instroom uitgesplitst naar vooropleiding en opleidingsniveau van de ouders [TR015a]

Welk deel van de instromende bachelorstudenten hebben tenminste één ouder met een hoger onderwijs diploma? In deze indicator zijn op basis van stromen van de vooropleiding naar soort hoger onderwijs subpopulaties bepaald. Vervolgens is *binnen deze subpopulaties* gekeken naar het aandeel studenten met één of meer ouders die een hoger onderwijs opleiding hebben genoten en het aandeel studenten waarvan geen van de ouders een hoger onderwijs opleiding hebben gedaan (eerste generatie ho). Er wordt een vergelijking gemaakt tussen het instroomcohort van 2015 en instroomcohort 2025.

Eerste generatie ho studenten zijn in de meerderheid in de groep hbo instromers met een mbo-4-bol-diploma. Daarentegen zijn studenten met ho-opgeleide ouders oververtegenwoordigd in de groepen wo en hbo instromers met een havo- en vwo-diploma. Had in 2015 nog 'maar' 52% van de studenten ouders die ho-opgeleid zijn, tien jaar later is dat toegenomen tot 69%. Dat zien we terug in de vier toegelichte stromen.

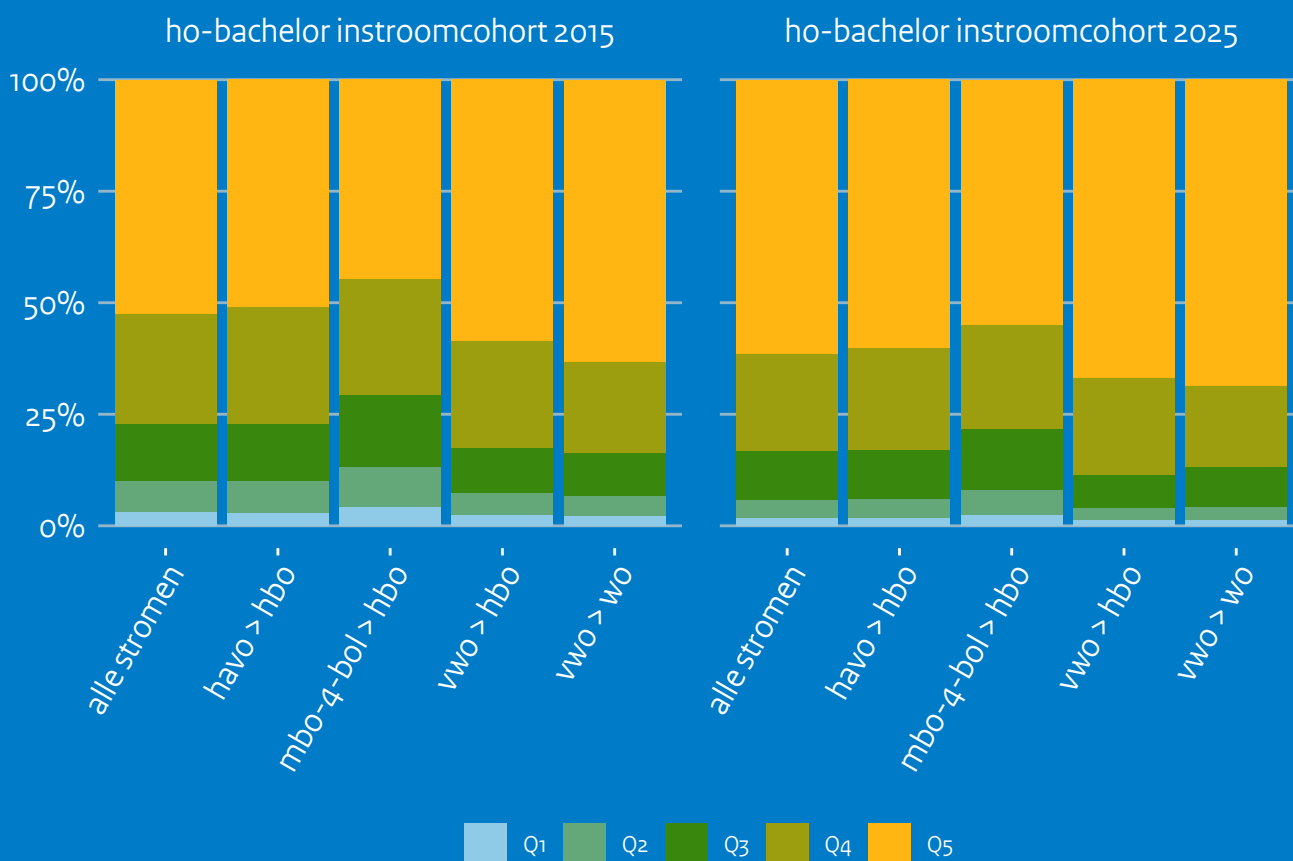
Naar definitie en tabel

5.1.5 Instroom uitgesplitst naar vooropleiding en huishoudinkomen [TR015b]

Hoe zijn de instromende bachelorstudenten verdeeld over huishoudinkomenskwintielen, en vooropleidingsgroepen? We kijken hier naar subpopulaties op basis van stromen van de vooropleiding en soort hoger onderwijs. Vervolgens is binnen deze subpopulaties gekeken naar aandelen van huishoudinkomenskwintielen.

Er wordt een vergelijking gemaakt tussen het instroomcohort van 2015 en instroomcohort 2025. We zien dat instroom in het hoger onderwijs gedomineerd wordt door studenten uit een huishoudinkomen van de bovenste twee kwintielen (Q4 en Q5). Die oververtegenwoordiging is in de afgelopen jaren gestaag toegenomen. Dit zou geïnterpreteerd kunnen worden als een afname in ho-deelname door jongeren uit de laagste huishoudinkomensgroepen, onder de voorwaarde dat de verdeling van huishoudinkomen in de algemene populatie dezelfde als in 2015 blijft. Een alternatieve verklaring is dat de algehele bevolkingsverdeling verschoven is door een toename in eenpersoonshuishoudens en gepensioneerden met een laag huishoudinkomen, waardoor de gezinnen van ho-deelnemers vanzelf in hogere kwintielen terechtkomen, zonder dat de huishoudinkomenspositie veranderd is.

Studenten uit het laagste huishoudinkomenskwintiel (Q1) zijn het vaakst te zien in de groep die met een mbo-4-bol-diploma het hbo instroomt. Daarentegen zijn studenten vanuit de twee hoogste huishoudinkomenskwintielen oververtegenwoordigd in de stroom vwo naar hbo en wo.

Naar definitie en tabel

5.1.6

Instroom uitgesplitst naar vooropleiding en herkomst [TR015c]

Wat is de verdeling van de herkomstgroepen binnen de vooropleidingsstromen? Hier zijn per jaar op basis van stromen van de vooropleiding vóór het ho naar soort ho groepen gemaakt. Vervolgens is *binnen deze groepen* gekeken naar herkomst. Zo is bijvoorbeeld het aandeel studenten met vooropleiding havo en herkomst 'Buiten Europa' dat het hbo instroomde berekend als de verhouding tussen het aantal studenten in deze categorie (teller) en de totale groep van havisten die het hbo instroomde (noemer).

In de getoonde figuur vergelijken we de samenstelling van het instroomcohort van 2015 en het instroomcohort 2025. De relatieve verhoudingen van de instroomcohorten lijken behoorlijk stabiel te zijn gebleven in de afgelopen 10 jaar. Hierbij vormt de groep studenten in de categorie Nederlandse herkomst in alle categorieën het grootste aandeel, gevolgd door studenten met de herkomst 'Buiten Europa'. Studenten uit de herkomstcategorie 'Europa (exclusief Nederland)' vormen in elke stroom de kleinste groep.

Wat opvalt is dat het aandeel studenten uit de herkomstcategorie 'Buiten Europa' oververtegenwoordigd is in de stroom mbo-4-bol naar hbo (derde staaf) vergeleken met het aandeel van deze groep in het gehele ho onafhankelijk van vooropleiding (eerste staaf). In de stroom vwo naar hbo zien we echter een omgekeerd patroon; het aandeel studenten met herkomst 'Buiten Europa' is in deze stroom juist kleiner.

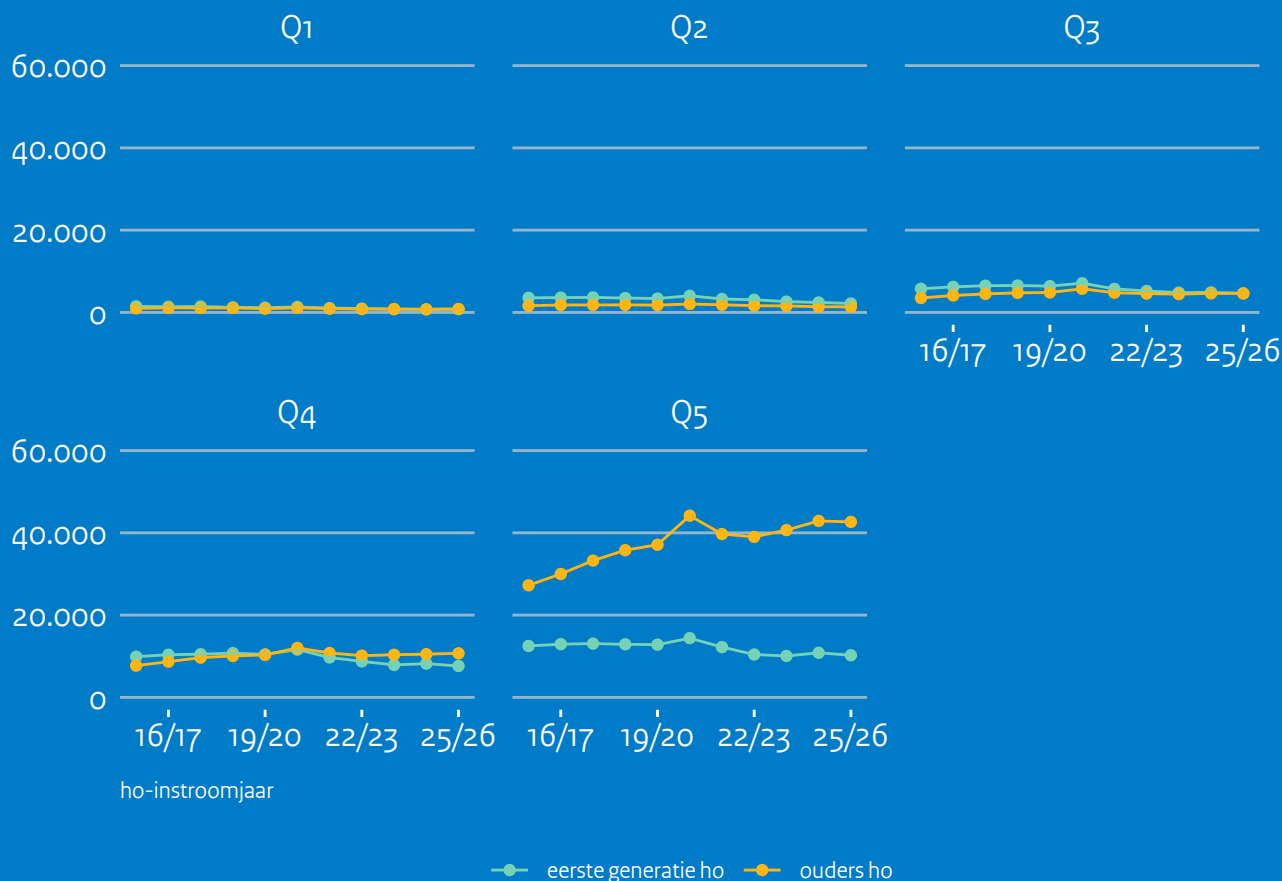
[Naar definitie en tabel](#)

5.1.7 Instroom uitgesplitst naar inkomensniveau en opleidingsniveau van de ouders [TR014]

Voor deze grafiek zijn er voor de instroom in initiële opleidingen op basis van kwintielen van huishoudinkomen subpopulaties bepaald. Vervolgens is *binnen deze subpopulaties* gekeken naar het aantal studenten met één of meer ouders die een hoger onderwijs opleiding hebben genoten, en het aantal studenten waarvan geen van de ouders een hoger onderwijs opleiding hebben gedaan (eerste generatie ho).

Instroom in aantallen (op de y-as) is uitgezet tegen het studiejaar (op de x-as) in vijf deelgrafieken, die elk een kwintiel van inkomensniveau van de ouders beslaan. Twee zaken vallen dan meteen op. Ten eerste, neemt het aantal studenten dat instroomt toe met het inkomen, waarbij het hoogste kwintiel onevenredig is vertegenwoordigd. Ten tweede, stromen er in dat hoogste kwintiel veel meer studenten in met ouders met een ho opleiding dan zonder ho opleiding. Wat eveneens opvalt, is dat in het tweede en derde kwintiel over alle jaren meer studenten waarvan de ouders geen ho-diploma hebben behaald instromen, dan studenten waarvan de ouders wel een ho-diploma hebben behaald. Dit verschil verdwijnt echter in de laatste jaren in het derde kwintiel.

De oplettende lezer ziet dat de trends gelijk zijn aan die in het Trendrapport ho van 2025, maar dat de absolute aantallen hoger liggen, ook voor de oudere jaren. Dat heeft te maken met verbeterde data in de CBS remote access omgeving.

[Naar definitie en tabel](#)

5.1.8

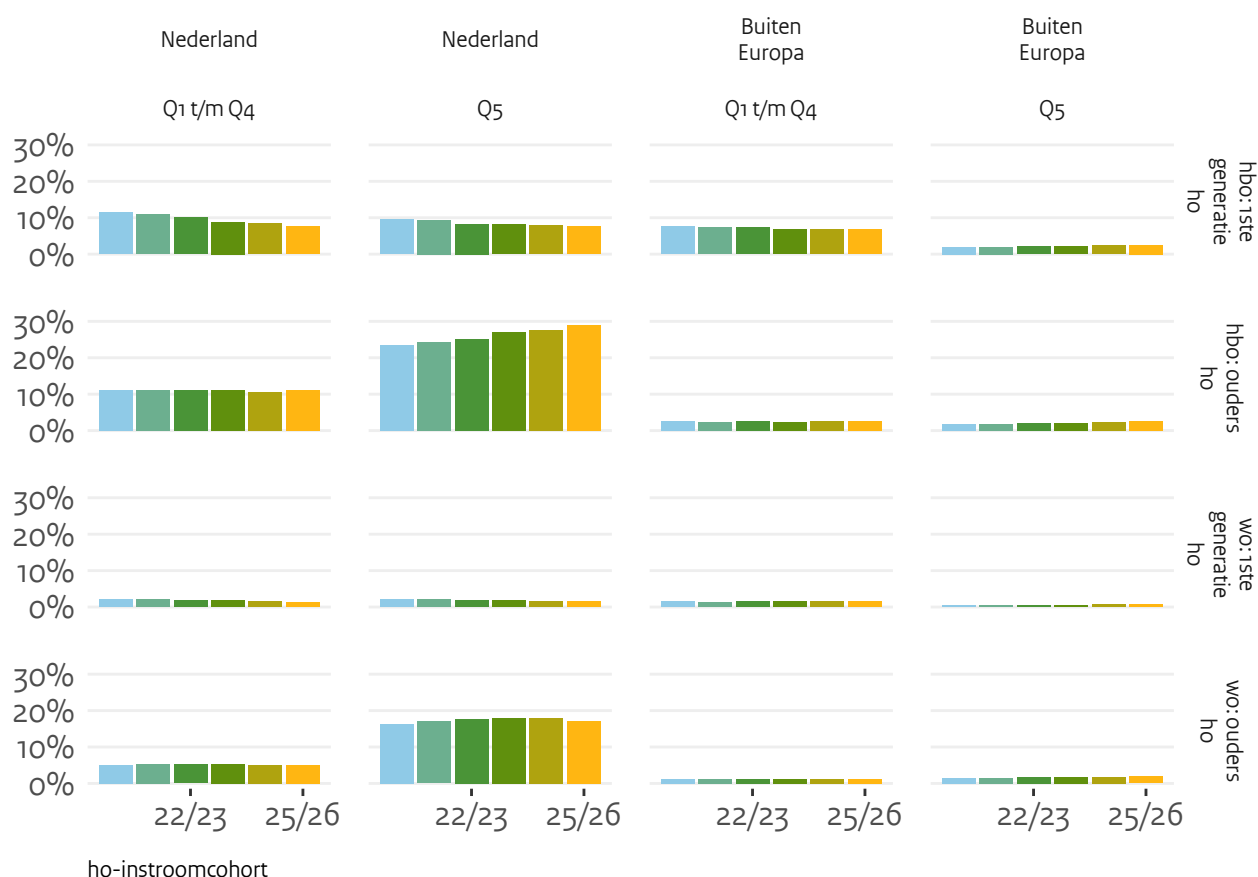
Instroom uitgesplitst naar herkomst, opleidingsniveau van de ouders, soort ho en huishoudinkomen [TR016]

In onderstaande grafiek wordt de interactie tussen soort ho (hbo, wo), huishoudinkomen (kwintielen 1 t/m 5, Q1 t/m Q5), opleidingsniveau van de ouders en herkomst getoond. De staven geven *per jaar* aan welk deel van het hbo- of wo-instroomcohort in de initiële opleidingen een bepaalde combinatie van soort ho, huishoudinkomen, ouderlijk opleidingsniveau en herkomst had. Staafjes van dezelfde kleur tellen dus in de hele figuur steeds op tot 100%.

Voor de overzichtelijkheid zijn de huishoudinkomen groepen van Q1 tot en met Q4 in de grafiek samengevoegd, maar in de uitvouwtable blijven ze apart.

In zowel het hbo als wo vormen studenten met herkomst uit Nederland en met ho-opgeleide ouders, en dan vooral studenten uit huishoudens met inkomens in Q5, verreweg de grootste groep instromers. Er is een positief verband tussen deelname in het hbo en huishoudinkomen en ho-opgeleide ouders, dat is duidelijker voor mensen met herkomst uit Nederland en (niet zo sterk, maar wel aanwezig) voor mensen met herkomst buiten Europa (zie tabel).

In de laatste jaren stijgt, binnen de groep ‘herkomst uit Nederland’, de deelname van studenten met ho-opgeleide ouders ten koste van studenten eerste generatie ho. Dat kan het gevolg zijn van toename van het aandeel ouders met een ho-opleiding.

[Naar definitie en tabel](#)

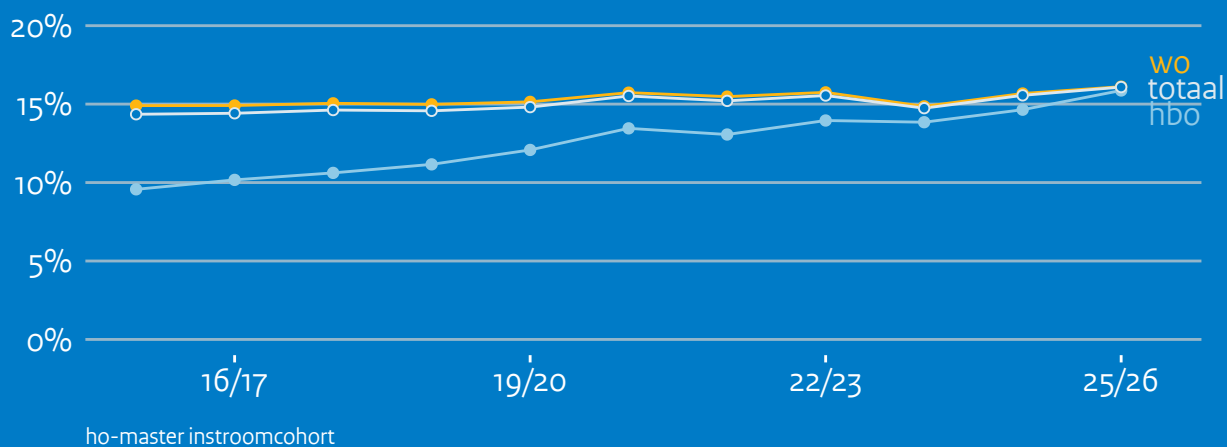
5.2 Masterinstroom naar achtergrondkenmerken

Instroom in de masteropleidingen bekijken we iets minder uitgebreid. We splitsen die instroom uit sectie 2.1 alleen uit naar herkomst (indicator 5.2.1) en de vooropleiding vóór het hoger onderwijs (indicator 5.2.2).

5.2.1 Aandeel niet-internationale masterinstromers met herkomstland buiten Europa [TR027]

Onderstaande figuur laat voor de niet-internationale eerstejaars masterstudenten zien welk aandeel een buiten-Europees herkomstland heeft (zie definitie). Dit aandeel is apart weergegeven voor wo-masters, hbo-masters en voor alle masterinstroom (totaal) bij elkaar.

Een over het algemeen stijgende lijn is zichtbaar binnen zowel wo-masters als hbo-masters. Voor het wo was het aandeel in het laatste jaar 16,1%, binnen de hbo-masters stijgt dit aandeel nog sneller door, tot inmiddels bijna hetzelfde niveau als in het wo (15,9%).

Naar definitie en tabel

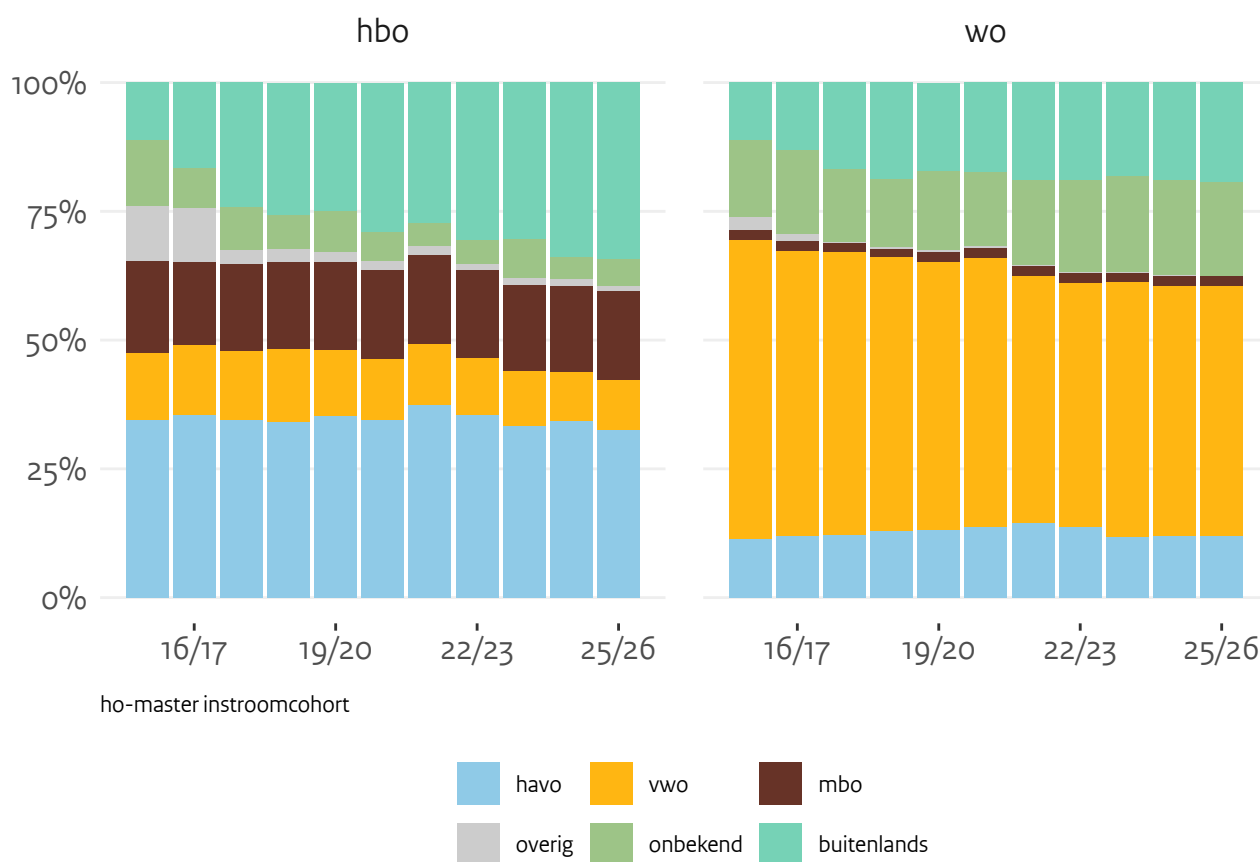
5.2.2

Instroom in wo- en hbo-masters uitgesplitst naar vooropleiding vóór het ho [TRo25]

Van welke vooropleiding vóór het hoger onderwijs komen de hbo- en wo-masterinstromers en hoe groot zijn die groepen naar vooropleiding? We onderscheiden de instroom in masteropleidingen in het hbo (links) en het wo (rechts). Daarbinnen zien we hoeveel procent daarvan vanuit de verschillende vooropleidingen vóór het hoger onderwijs komt (zie definitie). Er zijn duidelijke verschillen tussen het hbo en wo, met meer voormalig havo-leerlingen onder de hbo-master instromers en meer voormalig vwo-leerlingen onder de wo-master instromers.

We zien binnen de wo-master instromers geleidelijke verandering in recente cohorten: relatief minder vwo'ers en meer instromers met buitenlandse vooropleidingen.

Ook in het hbo is toename in buitenlandse vooropleidingen opvallend, ten koste van de aandelen 'buitenlands' en 'overig'. Deze verandering kan ook betekenen dat de registratie van buitenlandse vooropleidingen beter is geworden.

[Naar definitie en tabel](#)

5.3 Selectieve opleidingen naar achtergrondkenmerken

Waar toegankelijkheid van het onderwijs een relevant thema is, zijn opleidingen waar selectie plaats vindt automatisch een aandachtsgebied. Opleidingen zijn, binnen wettelijke kaders, vrij om bijvoorbeeld hun fixusselectieprocedure in te richten. Naast fixusopleidingen zijn bovendien opleidingen te vinden waar sprake is van kleinschalig intensieve selectie of van ‘nadere aanvullende eisen’. Collectief noemen we dit selectieve opleidingen, die we kunnen onderscheiden op basis van ‘selectievorm’.

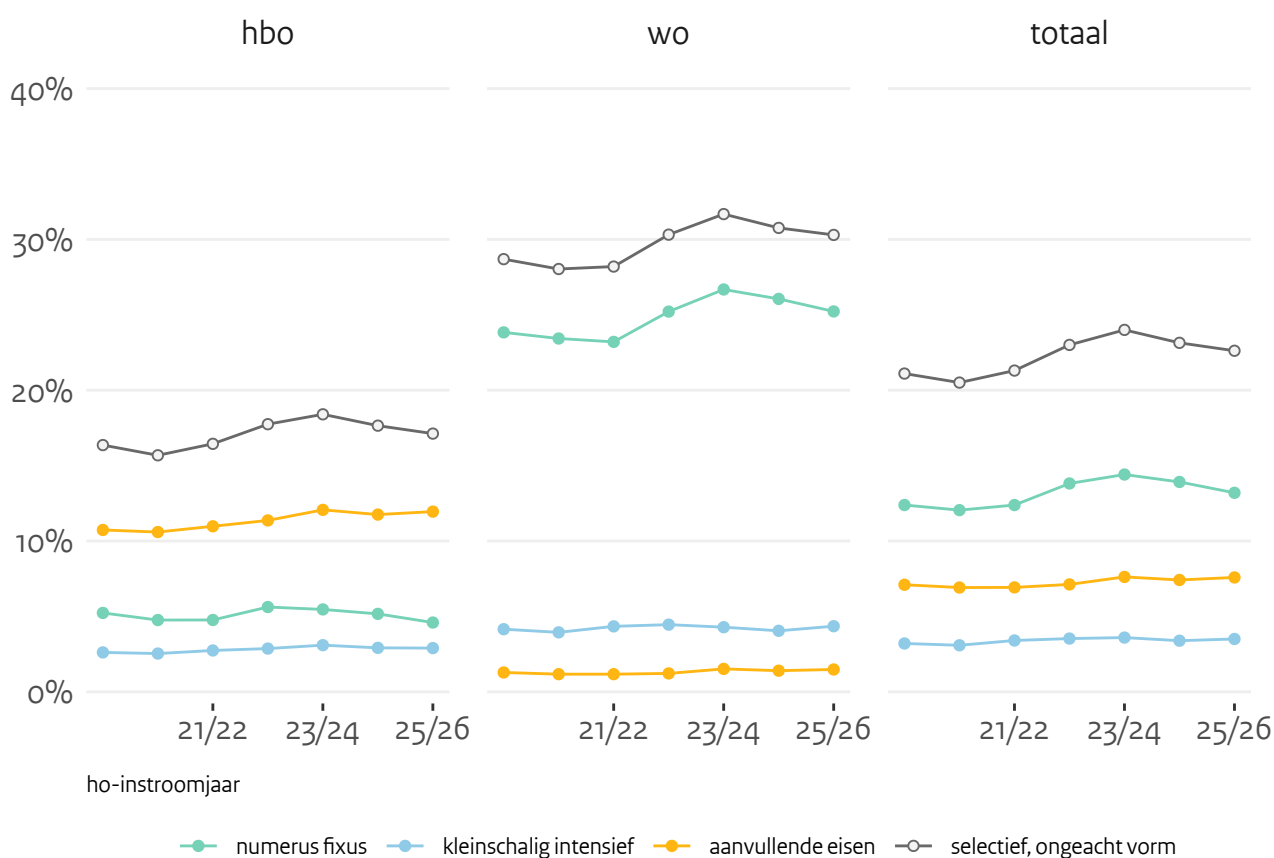
We beginnen de sectie met de werkelijke instroom in selectieve voltijd bacheloropleidingen (indicator 5.3.1) en splitsen daarna uit naar geslacht, herkomst en soort ho (hbo of wo, indicator 5.3.2). In indicator 5.3.3 vergelijken we de instroom van studenten uit Caribisch Nederland in de (niet-) selectieve (zorg)opleidingen met die van andere studenten. Vervolgens gaan we dieper in op achtergrondkenmerken van studenten die zich *aanmelden* voor selectieve opleidingen (indicator 5.3.4 t/m indicator 5.3.7) en daadwerkelijk worden *toegelaten of afgewezen* (indicator 5.3.8 t/m indicator 5.3.11).

5.3.1

Instroom in voltijd bacheloropleidingen uitgesplitst naar soort ho en selectievorm [TR011]

Hoeveel procent van de eerstejaars in voltijd bacheloropleidingen stroomt in bij een *selectieve* opleiding? In deze indicator bekijken we dit apart voor subpopulaties op basis van de soort hoger onderwijs (hbo/wo) en voor hbo en wo samen. *Binnen de subpopulaties* is gekeken wat het aandeel studenten is dat in een selectieve opleiding instroomt, uitgesplitst naar de selectievormen 'numerus fixus', 'kleinschalig intensief' of 'aanvullende (toelatings) eisen'. Ook de optelsom wordt getoond: dit is het aandeel studenten dat instroomt in een selectieve opleiding, ongeacht de selectievorm. Er zijn voor de afgelopen 7 jaar gegevens beschikbaar over de vorm van selectie.

Alle percentages zijn ten opzichte van de totale instroom in voltijd bacheloropleidingen. Veranderingen sinds 2019/2020 komen met name door wijzigingen van het aandeel dat instroomt in fixusopleidingen. Over het algemeen wordt er in het wo aanzienlijk vaker ingestroomd in een opleiding met een numerus fixus (25%), terwijl in het hbo bij bijna 12% van de voltijd bachelorinstroom sprake is van nadere aanvullende eisen.

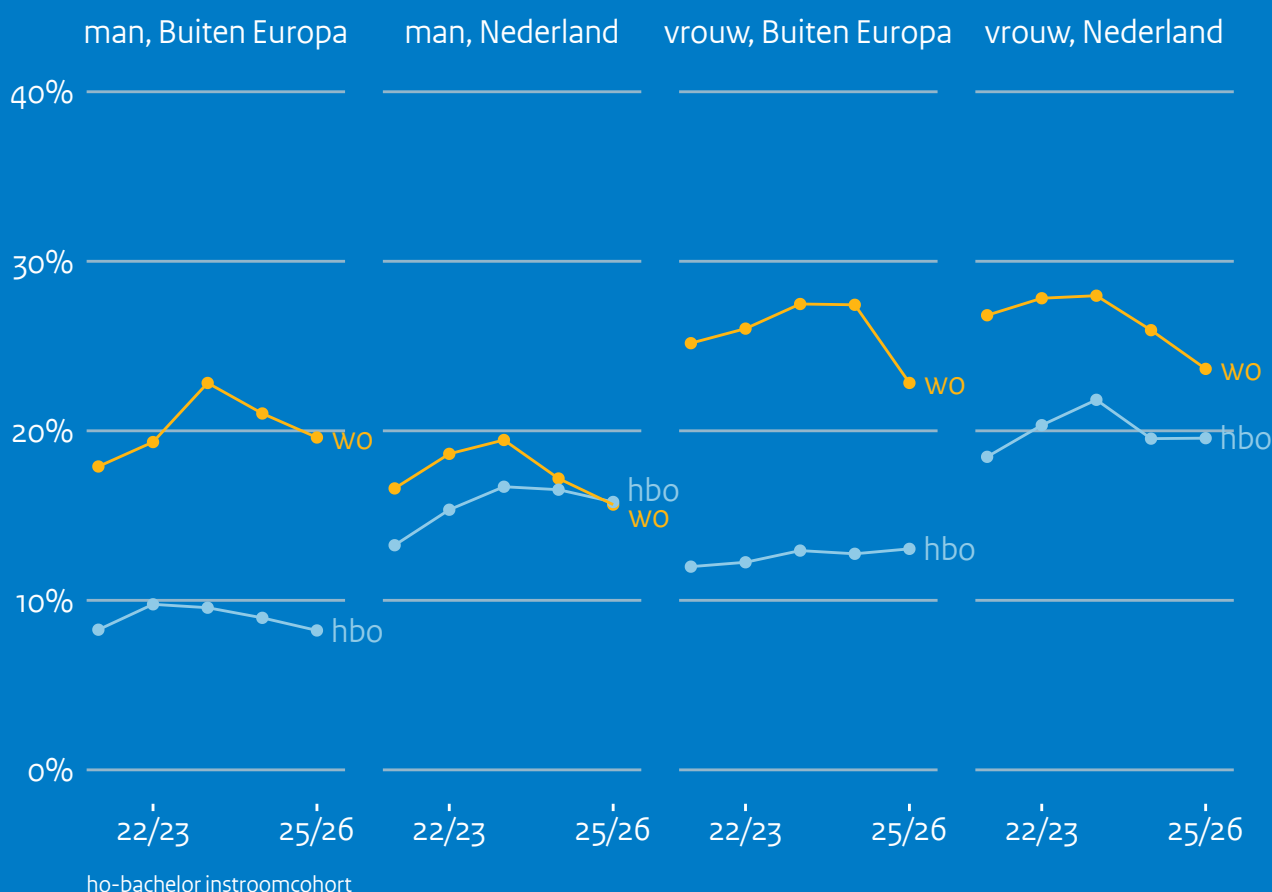
[Naar definitie en tabel](#)

5.3.2 Instroom in selectieve voltijd bacheloropleidingen uitgesplitst naar geslacht, herkomst en soort ho [TR012]

Selectieve opleidingen vormen op zichzelf een interessant thema in het kader van toegankelijkheid en kansengelijkheid, maar het is waardevol om de instroom in juist die selectieve bacheloropleidingen te splitsen naar subpopulaties op basis van geslacht (man, vrouw) in combinatie met herkomst (buiten Europa, Nederland). In deze indicator kijken we uitsluitend naar niet-internationale studenten. Elke combinatie is weergegeven in een aparte grafiek, waarbij steeds, voor zowel binnen het hbo als het wo, het percentage is weergegeven van alle studenten met die kenmerken, dat instroomt in selectieve opleidingen.

De instroom in selectieve opleidingen is niet voor alle subpopulaties gelijk. Een kleiner percentage mannen en vrouwen met een niet-Europese herkomst stroomt in een selectieve hbo-opleiding in (in vergelijking met studenten met Nederlandse herkomst). In het wo daarentegen, stromen mannen met een niet-Europese herkomst vaker in een selectieve opleiding in dan hun geslachtsgenoten met een Nederlandse herkomst. Bij vrouwen is het verschil gering voor het wo, maar zien we dat een iets groter percentage studenten met Nederlandse herkomst instroomt in selectieve opleidingen in vergelijking met vrouwen met een niet-Europese herkomst. Over het algemeen zien we binnen alle subpopulaties in het laatste cohortjaar een afname in het percentage dat instroomt in selectieve opleidingen, met consistent meer instroom in selectieve opleidingen in het wo dan in het hbo en bij vrouwen dan bij mannen.

In verband met de beperkte ruimte is ervoor gekozen om alleen de gegevens van de afgelopen vijf jaar in de figuur op te nemen. In de tabel zijn ook de cijfers van de zes studiejaar daarvoor opgenomen.

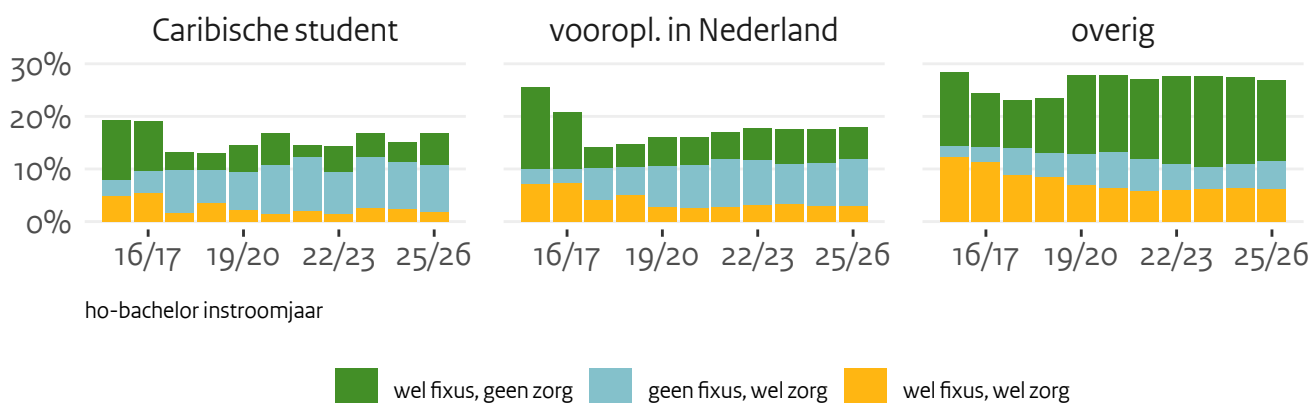
Naar definitie en tabel

5.3.3

Instroom van studenten uit de Caribische delen van het Koninkrijk in (niet) selectieve (zorg)opleidingen vergeleken met andere studenten [TR125]

Deze indicator vergelijkt de Caribische instroom met twee andere groepen studenten: zij met een Nederlandse vooropleiding en zij die hun vooropleiding elders in het buitenland hebben gehad ('overig'). We onderscheiden steeds opleidingen in en buiten de zorg en met of zonder numerus fixus.

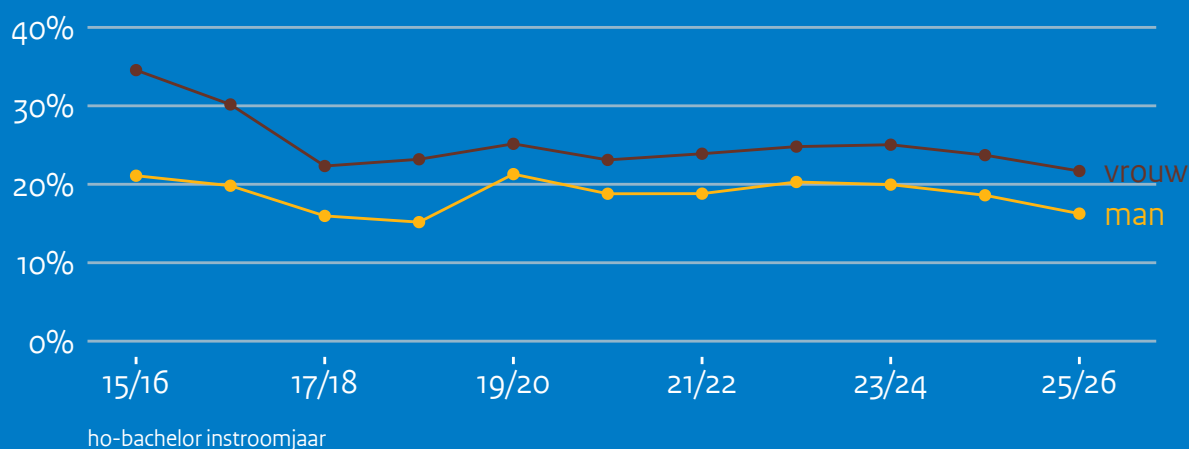
De drie categorieën in elke staaf in de grafiek tellen samen met een vierde categorie (geen fixus, geen zorg) op tot 100% van die groep in dat jaar. Om de verschillen goed te laten zien is ervoor gekozen om die vierde categorie niet in de grafiek te tonen, maar alleen in de uitvouwtabellen op te nemen. De instromende Caribische studenten kiezen verhoudingsgewijs even vaak voor een zorgopleiding als andere studenten (in het meest recente instroomjaar kiest ongeveer 11-12% voor een zorgopleiding). Het aandeel dat daarbij kiest voor een zorgopleiding met numerus fixus daalt over de tijd voor alle drie groepen. Dat aandeel is het laagst onder Caribische studenten, iets hoger onder studenten met een vooropleiding in Nederland en het hoogst onder elders opgeleide studenten. Diezelfde verdeling zien we bij de keuze voor numerus-fixusopleidingen buiten de zorg: vooral elders opgeleide studenten kiezen daar relatief vaak voor, deels ten koste van een keuze voor de zorg. Voor alle drie groepen geldt dat veruit de meerderheid (73-85%) kiest voor de niet getoonde opleiding zonder fixus, buiten de zorg. In de uitvouwtabellen zijn zowel deze percentages als de bijbehorende aantallen te vinden. Daar is bovendien nog een extra referentietabel opgenomen, met de ontwikkeling in het aanbod aan fixusopleidingen binnen en buiten de zorg.

[Naar definitie en tabel](#)

5.3.4 Aandeel studenten dat zich aanmeldt voor een fixusopleiding, uitgesplitst naar geslacht [TR101a]

Hoeveel procent van de vrouwen meldt zich aan voor een fixusopleiding en hoeveel procent van de mannen? Met behulp van de Startmonitor (zie definitie), kunnen we deze vraag beantwoorden. Het aandeel dat zich aanmeldt voor een fixusopleiding ligt bij vrouwen hoger dan bij mannen. Het verschil tussen man en vrouw is vanaf 2019 stabiel rond vijf procentpunt.

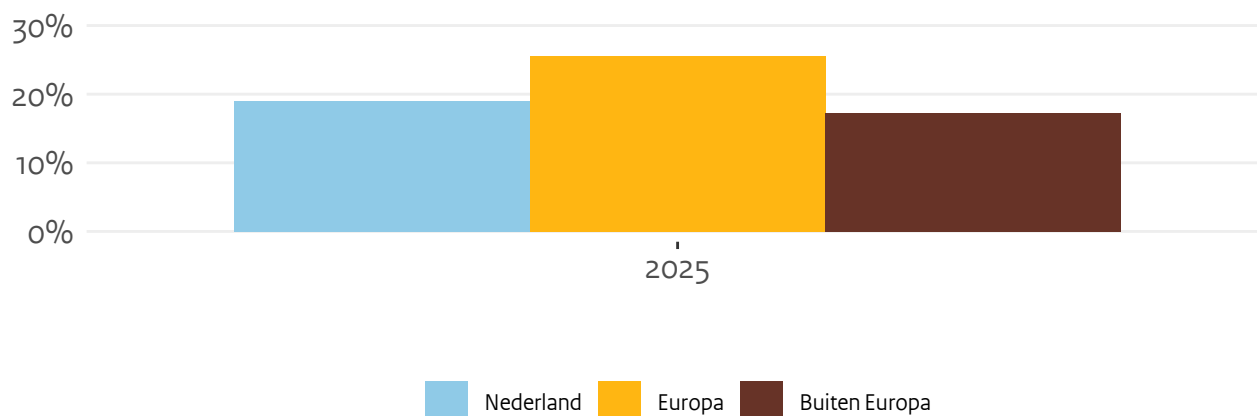

Naar definitie en tabel

5.3.5 Aandeel studenten dat zich aanmeldt voor een fixusopleiding, uitgesplitst naar herkomst [TR101b]

In deze indicator zijn de ondervraagden uit de Startmonitor (zie definitie) uitgesplitst naar herkomst. Vervolgens wordt *binnen die drie groepen* gekeken naar het aandeel dat zich heeft aangemeld voor een fixusopleiding. Het aandeel studenten uit Europa dat zich aanmeldt voor een fixusopleiding springt in het oog, dit aandeel is namelijk 6,4 procentpunt hoger dan bij studenten van Nederlandse herkomst en 7,8 procentpunt hoger dan bij studenten van buiten Europa.

Om aan te sluiten bij de nieuwe herkomstindeling van OCW is de enquêtevraag over herkomst vanaf 2025 aangepast. Door deze verandering zijn voor deze indicator uitsluitend de gegevens van 2025 beschikbaar.

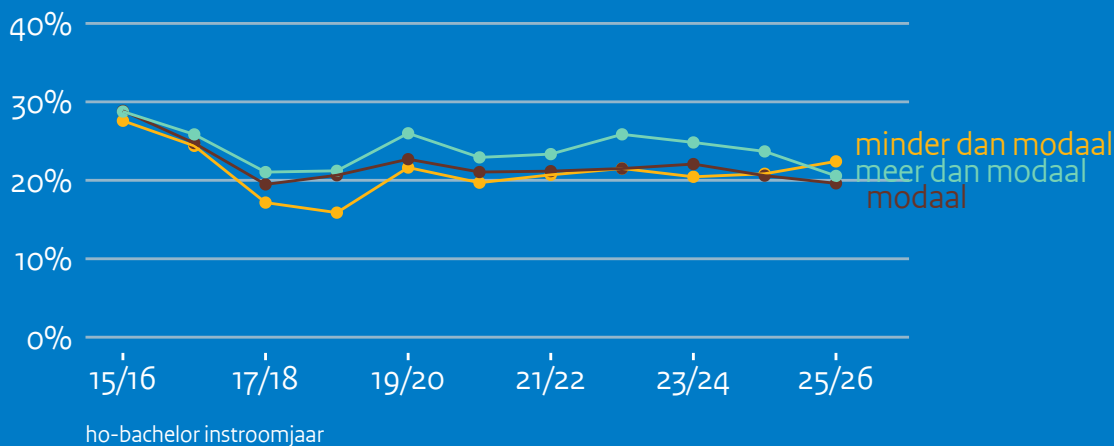

Naar definitie en tabel

5.3.6

Aandeel studenten dat zich aanmeldt voor een fixusopleiding, uitgesplitst naar inkomen van de ouders [TR101C]

In deze indicator zijn de ondervraagden in de Startmonitor (zie definitie) uitgesplitst naar het inkomensniveau van hun ouders. *Binnen* die drie groepen is gekeken wat het aandeel is dat zich aanmeldt voor een fixusopleiding. Jaren lang zagen we dat studenten met ouders die een bovenmodaal inkomen hebben zich relatief vaker aanmeldden voor een fixusopleiding dan studenten van ouders met een inkomen dat modaal of minder dan modaal is. In het meest recente rapportagejaar valt echter op dat juist de studenten met ouders die minder dan modaal verdienen zich vaker hebben aangemeld voor een fixusopleiding dan de studenten uit de andere categorieën.

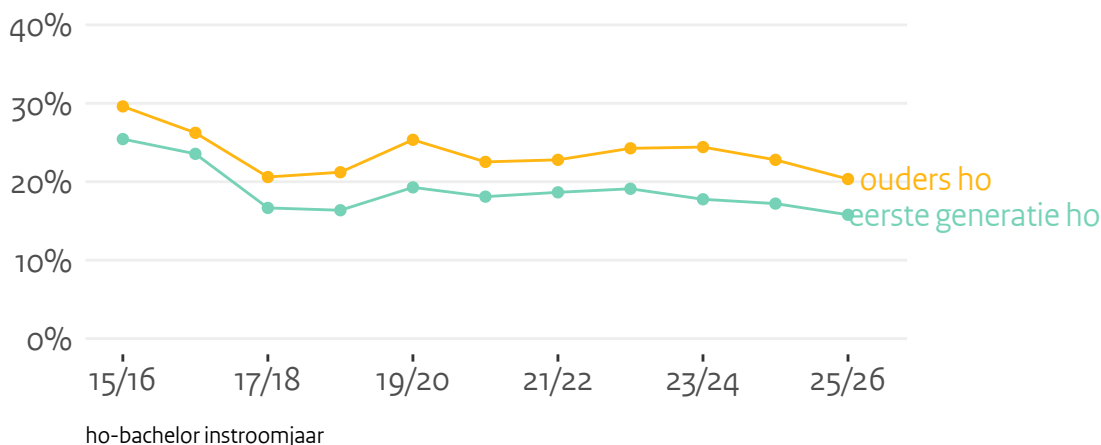

Naar definitie en tabel

5.3.7

Aandeel studenten dat zich aanmeldt voor een fixusopleiding, uitgesplitst naar opleidingsniveau van de ouders [TR101d]

Ook hier zijn de ondervraagden uit de Startmonitor (zie definitie) uitgesplitst, ditmaal naar het opleidingsniveau van de ouders. We kijken *daarbinnen* naar het aandeel dat zich heeft aangemeld voor een fixusopleiding. Van de studenten met ouders die beiden geen ho opleiding hebben gevolgd, is het aandeel dat zich aanmeldt voor een fixusopleiding over de laatste 5 jaren gemiddeld rond de 18%. Dat aandeel ligt bij studenten van wie tenminste één ouder een ho opleiding heeft gedaan, zo'n 5 procentpunt hoger.

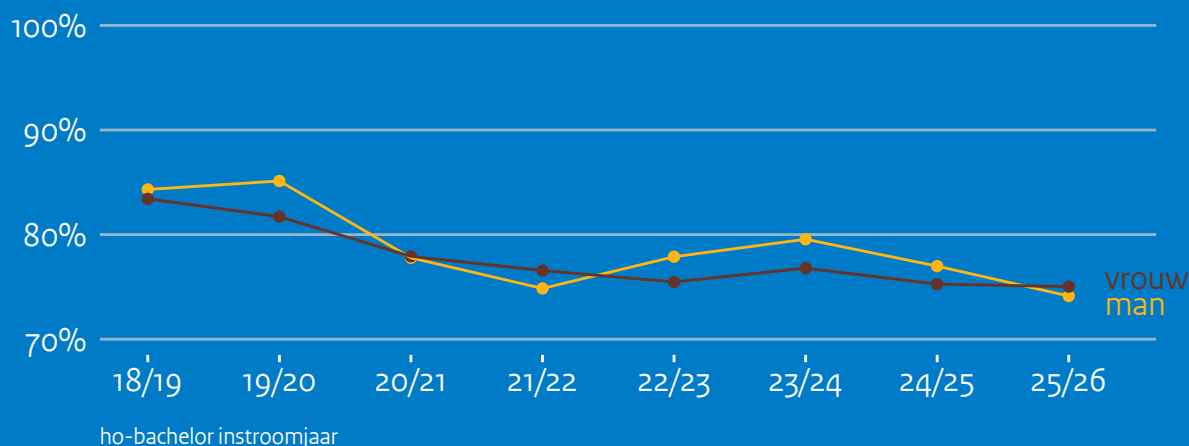

Naar definitie en tabel

5.3.8

Aandeel studenten dat wordt toegelaten voor een fixusopleiding, uitgesplitst naar geslacht [TR102a]

Hoeveel procent van de studenten, die zich hebben aangemeld voor een fixusopleiding, wordt ook daadwerkelijk toegelaten tot de opleiding? En verschilt dit tussen mannen en vrouwen? De ondervraagden uit de Startmonitor (zie definitie) die zich hebben aangemeld voor een fixusopleiding, zijn uitgesplitst naar geslacht. Vervolgens wordt *binnen die twee groepen* gekeken naar het aandeel dat is toegelaten voor een fixusopleiding. De ontwikkeling van het aandeel studenten dat wordt toegelaten tot een fixusopleiding is vergelijkbaar tussen mannen en vrouwen. Het aandeel fluctueert iets meer bij de mannen dan bij de vrouwen.

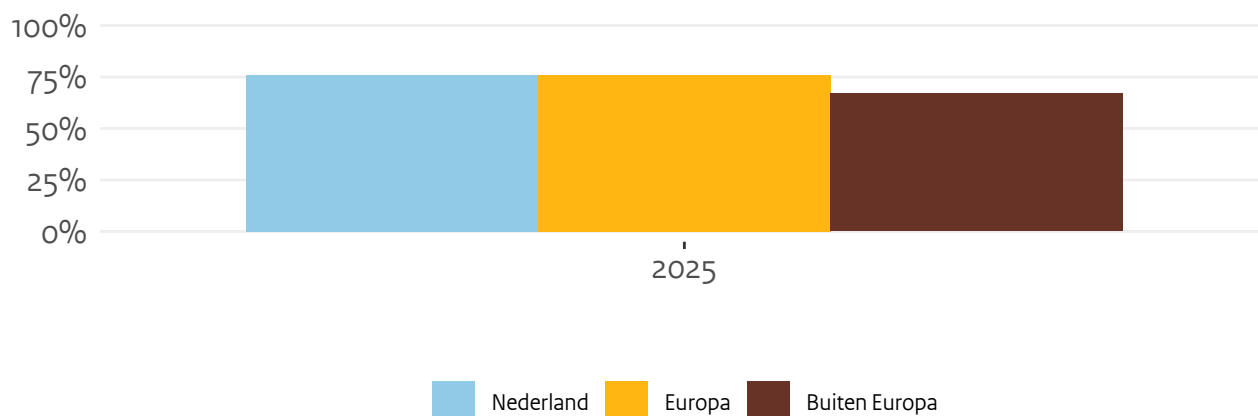
Naar definitie en tabel

5.3.9

Aandeel studenten dat wordt toegelaten tot een fixusopleiding, uitgesplitst naar herkomst [TR102b]

In deze indicator zijn subpopulaties bepaald op basis van de startmonitor (zie definitie), met als voorwaarde dat ze zich hebben aangemeld voor een fixusopleiding, uitgesplitst naar herkomst. Daarna wordt *binnen de subpopulaties* gekeken wat het aandeel is dat voor een fixusopleiding wordt toegelaten. Om aan te sluiten bij de nieuwe herkomstindeling van OCW is de enquêtevraag over herkomst vanaf 2025 aangepast. Door deze verandering zijn voor deze indicator enkel de gegevens van 2025 beschikbaar.

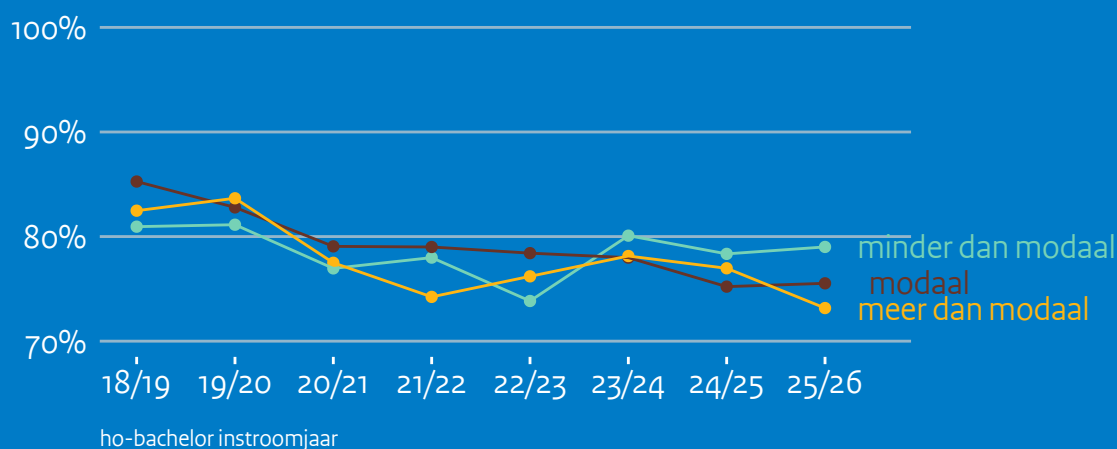
We zien dat in 2025 het aandeel studenten dat wordt toegelaten tot een fixusopleiding bijna gelijk is in alle drie de herkomstcategorieën, alleen studenten van buiten Europa worden iets minder vaak toegelaten.

Naar definitie en tabel

5.3.10 Aandeel studenten dat wordt toegelaten voor een fixusopleiding, uitgesplitst naar inkomensniveau van de ouders [TR102C]

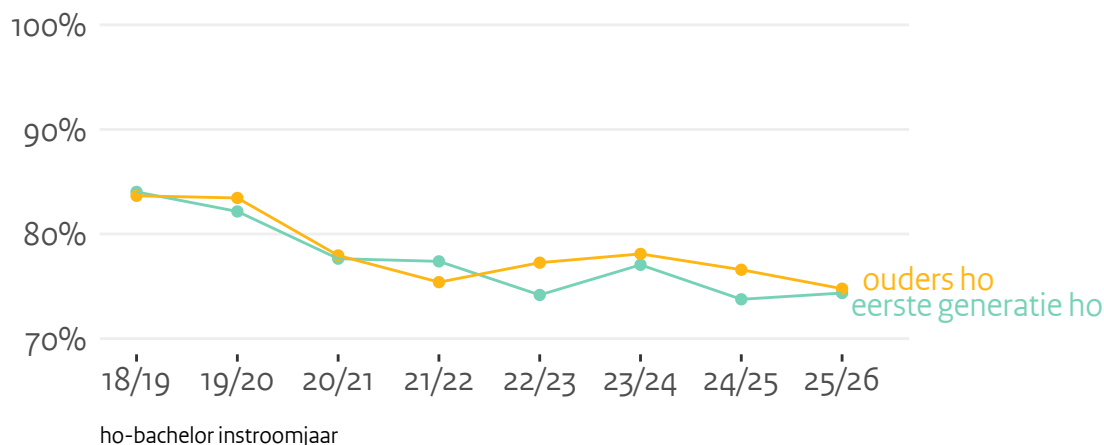
We kijken verder naar hoeveel procent van de aanmelders (op basis van de Startmonitor, zie definitie) wordt toegelaten tot de fixusopleiding, maar nu binnen de groepen naar inkomensniveau van de ouders. In de figuur is te zien dat er over langere tijd nauwelijks verschil is tussen studenten met ouders uit verschillende inkomensgroepen, in hoe vaak zij toegelaten worden tot een fixusopleiding.

Naar definitie en tabel

5.3.11 Aandeel studenten dat wordt toegelaten voor een fixusopleiding, uitgesplitst naar opleidingsniveau van de ouders [TR102D]

Is het aandeel van de aanmelders dat wordt toegelaten voor een fixusopleiding verschillend voor groepen op basis van het opleidingsniveau van de ouders? Net als bij de vorige indicator waar uitgesplitst werd naar het inkomensniveau van de ouders, zien we hieronder ook geen verschil met betrekking tot de toelating tot fixusopleidingen tussen de groep studenten waarvan minstens één van de ouders een ho opleidingsniveau heeft en de groep studenten waarvan geen van de ouders een ho opleidingsniveau heeft.

Naar definitie en tabel

5.4 Doorstroom naar achtergrondkenmerken

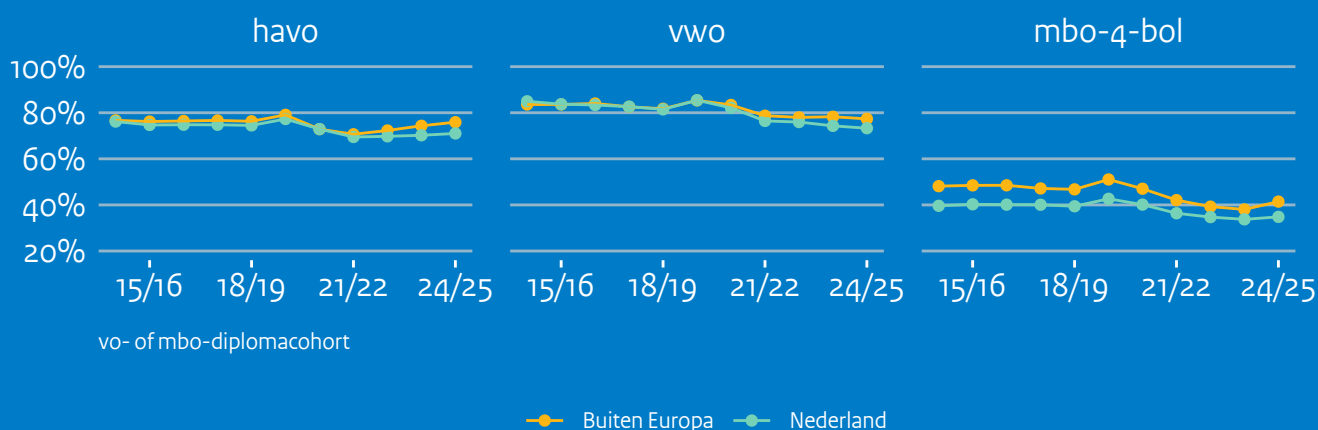
Voor de studenten die het ho binnenstromen vanuit mbo-4-bol, havo of vwo zonder eerst een tussenjaar te nemen (uit sectie 1.2 en sectie 2.2), kijken we of, en zo ja, hoe die verschillen als we rekeninghouden met herkomst (indicator 5.4.1), het opleidingsniveau van de ouders (indicator 5.4.2) of huishoudinkomen (indicator 5.4.3). Bij de doorstroom van bachelor naar masteropleidingen kijken we eerst naar de absolute aantallen van studenten die dat direct doen, of na een tussenjaar (indicator 5.4.4). Vervolgens splitsen we de gehele doorstroom van bachelor naar master uit naar soort ho (hbo/wo) en herkomst (indicator 5.4.5).

5.4.1 Directe doorstroom vanuit vooropleiding, uitgesplitst naar herkomst [TRoo6]

In het kader van kansengelijkheid is de herkomst van doorstromers een relevant kenmerk om dieper op in te gaan, zoals hier voor havo, vwo, en mbo-4-bol apart is gedaan. In onderstaand figuur zien we wat het percentage is van gediplomeerde leerlingen dat direct (zonder tussenjaar) doorstroomt naar het ho. We vergelijken dat tussen gediplomeerden met een herkomst buiten Europa en gediplomeerden met een herkomst uit Nederland.

Hier is een populatie bepaald binnen elke combinatie van cohortjaar, vooropleiding en herkomst. Het percentage is berekend als verhouding tussen directe doorstromers en de hele populatie.

De vergelijking toont dat het aandeel gediplomeerden met een herkomst buiten Europa dat doorstroomt naar het ho, consistent (iets) hoger ligt dan voor gediplomeerden met een herkomst uit Nederland. Bij mbo-4-bol-gediplomeerden is het verschil in aandeel doorstromers tussen de groepen naar herkomst groter dan bij havo- en vwo-gediplomeerden.

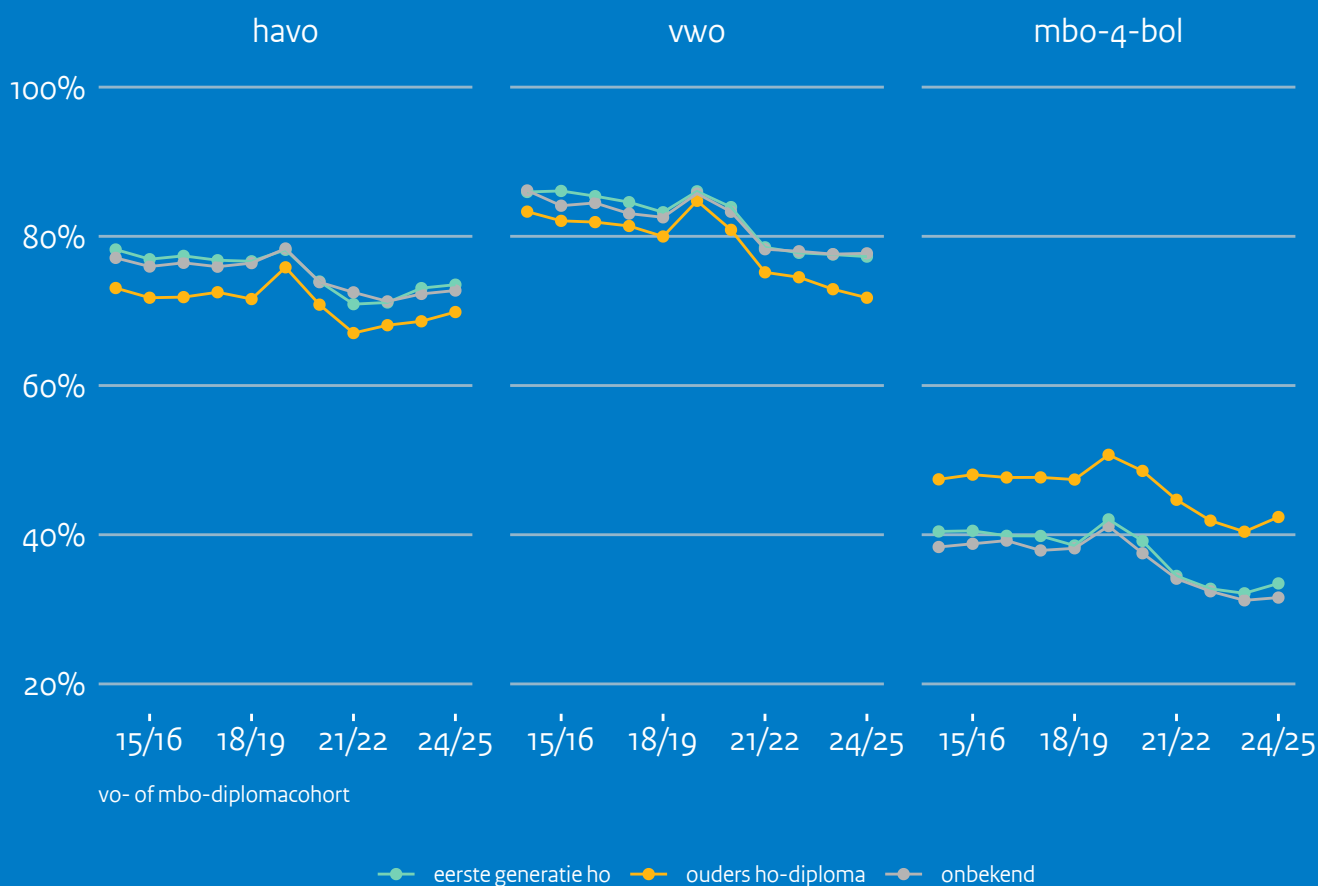

Naar definitie en tabel

5.4.2 Directe doorstroom vanuit vooropleiding, uitgesplitst naar opleidingsniveau van de ouders [TR005]

Verschilt het aandeel dat direct doorstroomt bij vo- en mbo- gediplomeerden als we de groepen onderverdelen naar het opleidingsniveau van de ouders? Hier worden havo-, vwo- en mbo-4-bol-gediplomeerden elk onderscheiden in drie groepen: 1) waarvan de ouders geen ho-diploma hebben behaald (eerste generatie ho) 2) waarvan de ouders dat wel hebben (ouders ho-diploma) en 3) waarvan we het opleidingsniveau van de ouders niet hebben kunnen achterhalen (onbekend). We kijken hoeveel procent van deze gediplomeerden direct na het behalen van hun diploma ingestroomd is in het hoger onderwijs. Het getoonde percentage is het aandeel directe doorstromers binnen de groep: van de havo-gediplomeerden uit diplomacohort 2024/2025 stroomde bijvoorbeeld 73,5% van de eerste generatie studenten direct het bekostigde hoger onderwijs in.

Vwo-gediplomeerden als geheel tonen de hoogste directe doorstroom, gevolgd door havisten en gediplomeerden vanuit mbo-4-bol. Binnen elk type vooropleiding zien we verschillende patronen. Bij havo-gediplomeerden vertonen opeenvolgende diplomacohorten een vrij consistent verschil, waar gediplomeerden met ouders zonder ho-diploma vaker direct doorstromen naar het ho dan gediplomeerden met ho-opgeleide ouders. Een vergelijkbaar patroon zien we bij vwo-gediplomeerden, al wordt het verschil daar in de laatste drie diplomacohorten groter. Bij mbo-gediplomeerden is het patroon andersom, gediplomeerden met ho-opgeleide ouders stromen juist vaker direct door dan gediplomeerden wier ouders geen ho-diploma hebben. Verder valt op dat, onafhankelijk van de vooropleiding van de ouders, de directe doorstroom onder de mbo-4-bol-gediplomeerden in de meest recente diplomacohorten na eerdere daling weer is toegenomen.

Naar definitie en tabel

5.4.3

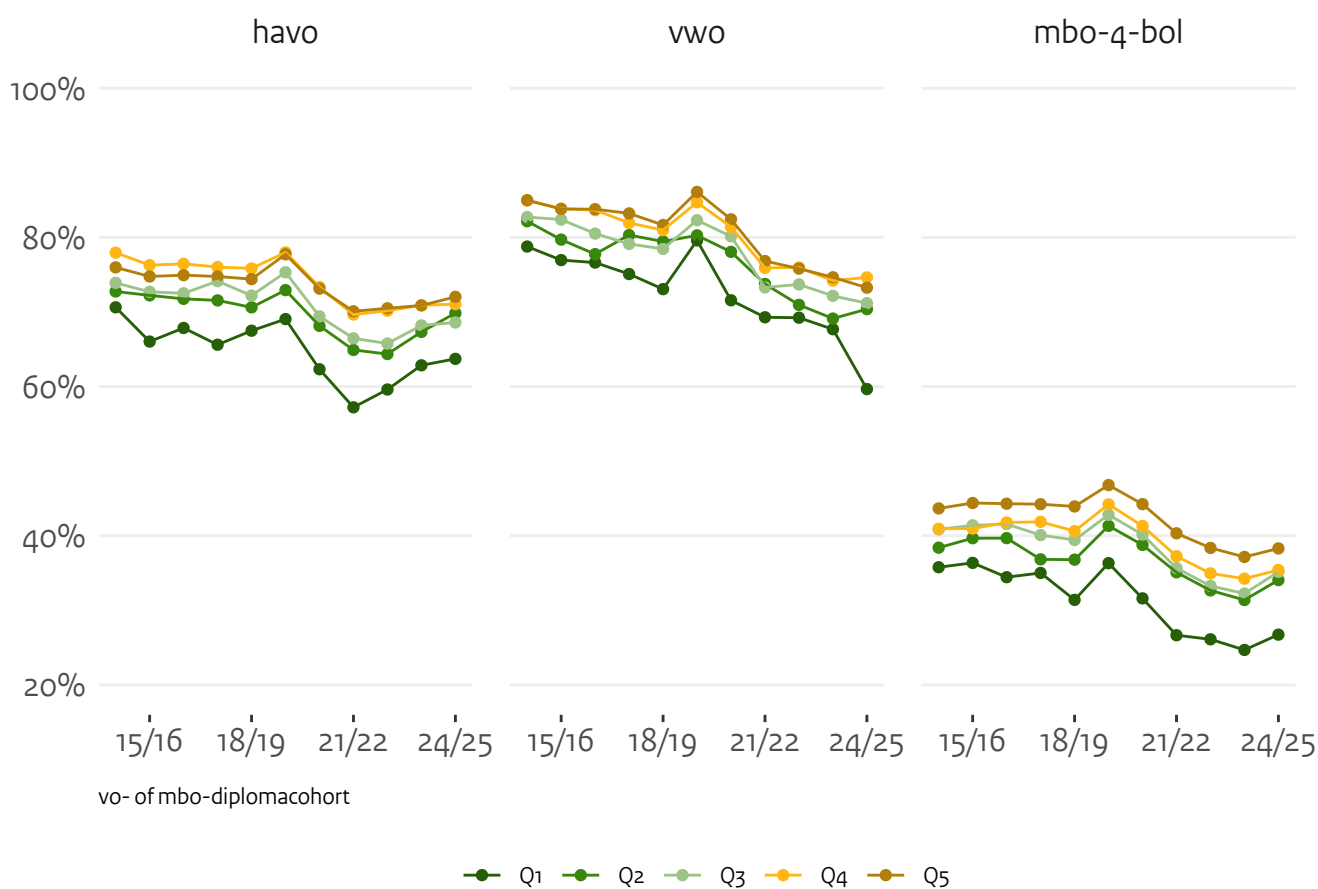
Directe doorstroom vanuit vooropleiding, uitgesplitst naar huishoudinkomen [TRoo8]

Hier zien we welk aandeel van de havo-, vwo- en mbo-4-bol-gediplomeerden direct na het behalen van hun diploma ingestroomd zijn in het hoger onderwijs. Per groep is dat uitgesplitst naar huishoudinkomen in kwintielen. Dat wil zeggen dat Q1 de 20% van de huishoudens in Nederland omvat met de laagste inkomens, en Q5 de 20% van de huishoudens met de hoogste inkomens omvat.

De subpopulaties bestaan uit combinaties van cohortjaar, vooropleiding en huishoudinkomenskwintielen. Het getoonde percentage is het aandeel directe doorstromers binnen een subpopulatie. Van de vwo-gediplomeerden uit diplomacohort 2024/2025 stroomde bijvoorbeeld 73,3% van de Q5 studenten direct het bekostigde hoger onderwijs in.

Vwo'ers stromen vaker direct door dan havisten, die weer veel vaker direct doorstromen dan mbo-4-bol-gediplomeerden. De verschillen in directe doorstroom naar huishoudinkomen zijn klein, doch helder: des te lager het huishoudinkomen, des te lager het aandeel directe doorstroom. Hierbij valt met name de groep in het laagste inkomenskwintiel uit mbo-4-bol-gediplomeerden op.

Na een periode van relatieve stabiliteit en een piek tijdens de coronapandemie voor het diplomacohort 2019/2020, zagen we een dalende trend in het aandeel vwo- en mbo-4-bol-gediplomeerden dat direct doorstroomt naar het hoger onderwijs. Die trend is nu gekeerd, behalve voor de huishoudinkomenskwintielen 1, 3, en 5 onder de vwo-gediplomeerden. Voor de havo-gediplomeerden was deze toename al voor de meeste huishoudinkomenskwintielen zichtbaar vanaf het diplomacohort 2022/2023, dit is vergelijkbaar met het patroon in de directe doorstroom vanuit het vmbo in het mbo (indicator 1.2.7).

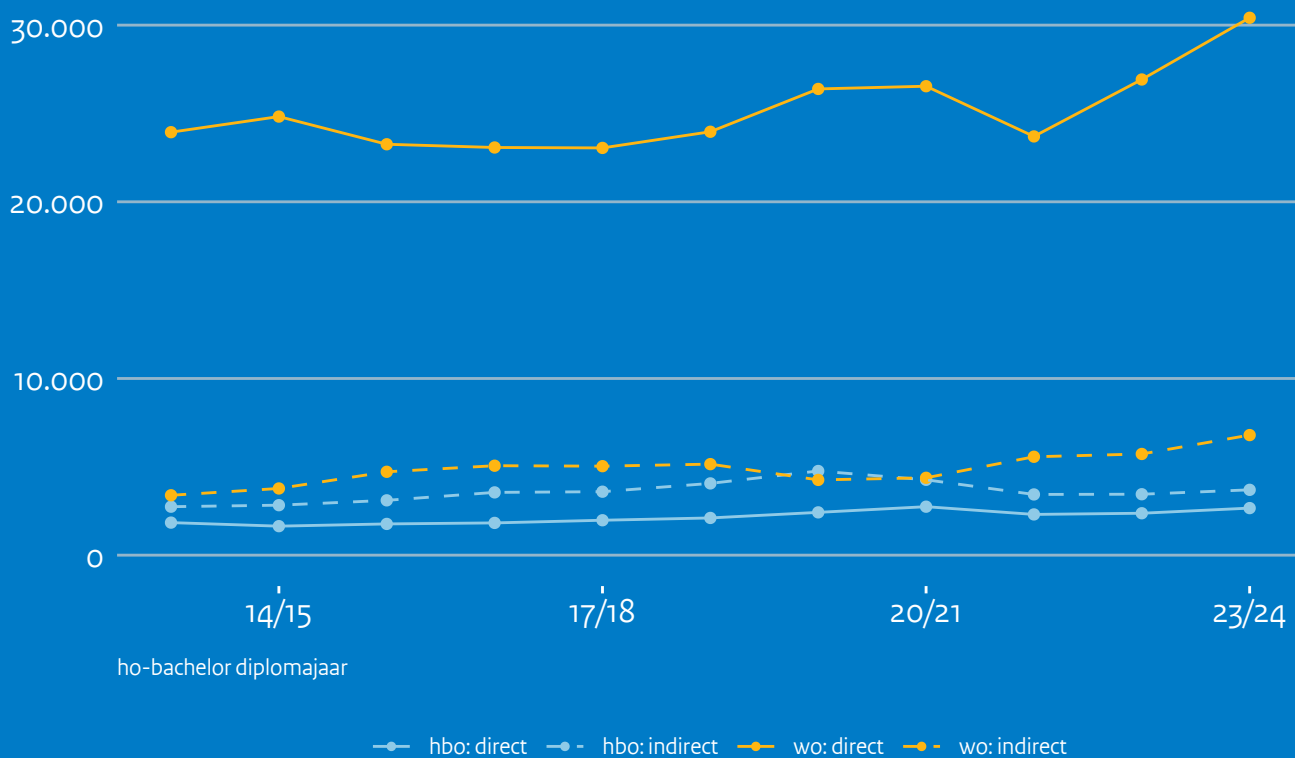

[Naar definitie en tabel](#)

5.4.4 Directe en indirecte bachelor-masterdoorstroom [TR029]

In onderstaande grafiek zijn doorstromers vanuit een wo-bachelor of een hbo-bachelor naar een masteropleiding weergegeven, met aparte lijnen voor directe doorstroom en indirecte doorstroom. De groep indirecte doorstromers bestaat uitsluitend uit doorstroom met 1 tussenjaar. Als er meer tijd zit tussen het behalen van het bachelordiploma en de masterinschrijving dan worden studenten niet meer geteld als indirecte doorstromers. Dit om te voorkomen dat gegevens in de grafieken niet kunnen doorlopen tot de meer recente jaren. Het meest recente jaar is dan ook 23/24, omdat voor diplomajaar 24/25 de indirecte doorstromers pas in najaar 2025 zullen instromen.

In absolute aantallen steekt de groep directe doorstromers vanuit wo-bachelors er bovenuit. De indirecte doorstroom vanuit de wo-bachelor lijkt echter ook de afgelopen vier jaar toegenomen te zijn. In het hbo zien we voor zowel de directe als de indirecte bachelor-master doorstroom een toename in het meest recent beschikbare diplomacohort. De uitklap tabel toont naast de aantallen ook het aandeel dat deze aantallen vertegenwoordigen van het volledige diplomacohort (de drie categorieën - direct, niet direct, niet door - samengevoegd). Uit de percentages blijkt alle bachelor-master doorstroom toegenomen te zijn.

Naar definitie en tabel

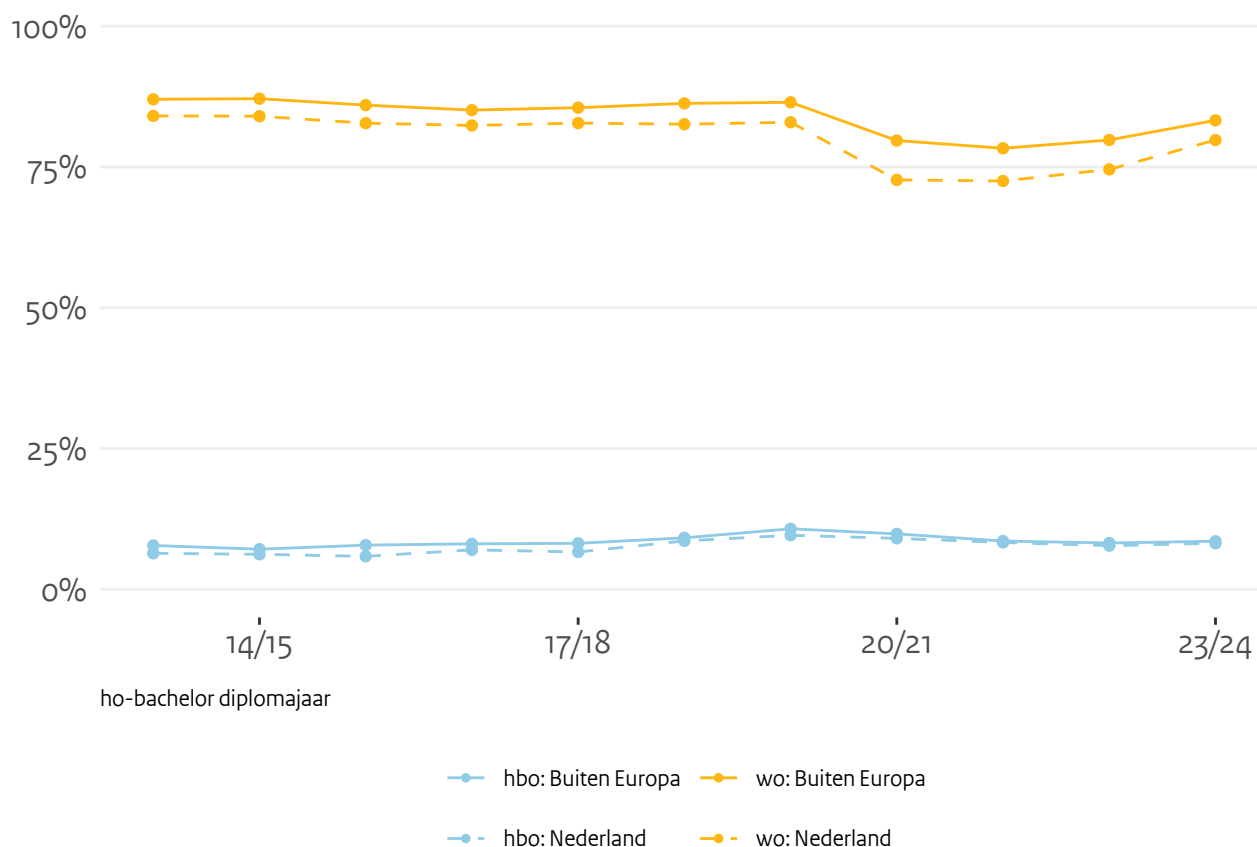
5.4.5

Bachelor-masterdoorstroom uitgesplitst naar herkomst [TR030]

Ook hier zijn doorstromers vanuit een wo-bachelor of een hbo-bachelor naar een masteropleiding weergegeven, met aparte lijnen voor directe doorstroom en indirecte doorstroom. De groep indirecte doorstromers bestaat uitsluitend uit doorstroom met 1 tussenjaar. Als er meer tijd zit tussen het behalen van het bachelordiploma en de masterinschrijving dan worden studenten niet meer geteld als indirecte doorstromers. Dit om te voorkomen dat gegevens in de grafieken niet kunnen doorlopen tot de meer recente jaren. Het meest recente jaar is dan ook 23/24, omdat voor diplomajaar 24/25 de indirecte doorstromers pas in najaar 2025 zullen instromen.

Nu het cohort bachelorgediplomeerden is gedefinieerd, kan doorstroom naar masters worden vergeleken tussen verschillende subpopulaties. We kijken hier naar de doorstroom van bachelorgediplomeerden uitgesplitst naar herkomst buiten Europa en Nederland. Hier wordt steeds voor iedere subpopulatie het aandeel getoond dat binnen die subpopulatie (in)direct doorstroomt naar een master.

Dat aandeel is het hoogst vanuit wo-bachelorgediplomeerden met een Nederlandse herkomst, hoger dan vanuit wo-bachelorgediplomeerden met een herkomst buiten Europa. Vanuit hbo-bachelorgediplomeerden zien we veel minder doorstroom. Daarnaast is er nauwelijks verschil zichtbaar tussen de groepen op basis van herkomst. De afgelopen vier jaar is vanuit de wo-bachelors minder doorstroom geweest dan in de jaren daarvoor. Dit geldt voor zowel de doorstroom met herkomst Nederland als buiten Europa. Het dal ligt duidelijk tijdens de coronapandemiejaren.

[Naar definitie en tabel](#)

5.5 Studiesucces naar achtergrondkenmerken

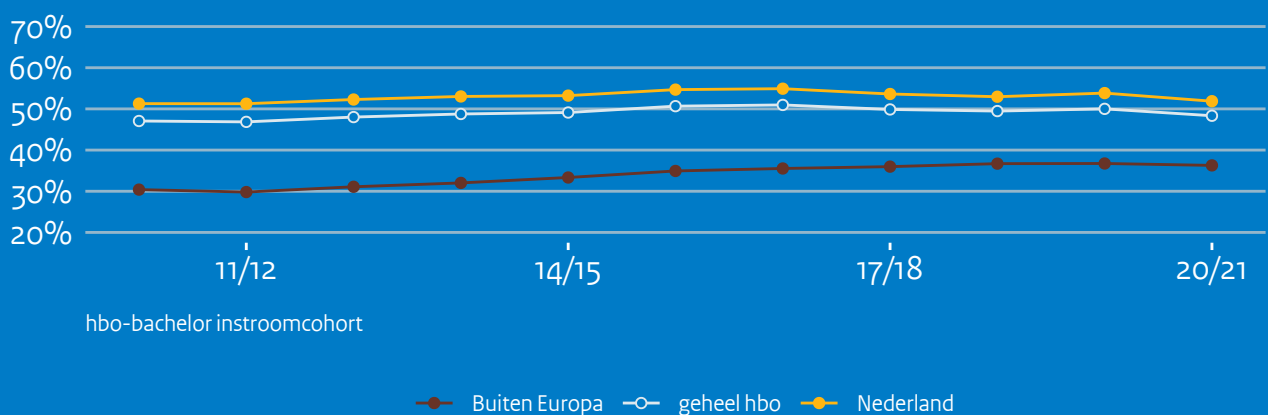
Wanneer studenten eenmaal zijn ingeschreven in het hoger onderwijs, kunnen we hun studievoortgang monitoren. We doen dat aan de hand van zogenaamde instroomcohorten: we weten wie er allemaal in hetzelfde studiejaar zijn ingestroomd (uit sectie 1.3). We tellen dan hoeveel studenten één jaar na instroom nog ingeschreven staan voor dezelfde opleiding of voor hetzelfde niveau als waar de student mee begon. Ook bekijken we hoeveel studenten binnen de nominale tijdsduur van de opleiding + 1 jaar het diploma voor de opleiding behalen (uit sectie 1.4). Deze uitkomsten worden hier uitgesplitst naar (combinaties van) herkomst, vooropleiding, geslacht, opleiding ouders, huishoudinkomen en Caribische versus Nederlandse vooropleiding (indicator 5.5.1 t/m indicator 5.5.9). Nieuw is indicator 5.5.1, als aanvulling op indicatoren 5.5.12 en 5.5.13. Die beschouwen welk aandeel van de studenten hun diploma haalt binnen 4 jaar na de nominale studieduur, naar respectievelijk Caribische herkomst, soort ho & herkomst en vooropleiding. In sectie 5.6 zullen we dieper ingaan op de bestemming van studenten die switchen of uitvallen.

5.5.1 Studiesucces binnen nominaal + 1 jaar in het hbo, uitgesplitst naar herkomst [TRo43a]

In het kader van kansengelijkheid in het hoger onderwijs, kijken we naar het studiesucces tussen studenten van verschillende herkomst. Er zijn hier van instroomcohorten van hbo-studenten, subpopulaties bepaald op basis van herkomst. Vervolgens is *binnen deze subpopulaties* gekeken naar de aandelen studiesucces binnen nominaal + 1 jaar. Internationale studenten laten we buiten beschouwing.

Onderstaand figuur toont het percentage hbo-studenten dat een diploma op het niveau van instroom, of hoger, behaalt binnen de nominale tijdsduur + 1 jaar (studiesucces). Studiesucces ligt in de groep met een herkomst buiten Europa een stuk lager dan bij studenten met herkomst uit Nederland. Beide groepen laten wel vergelijkbare schommelingen zien in studiesucces over de tijd tot instroomcohort 2016/17. Voor het meest recente instroomcohort zien we dat het studiesucces bij de groep studenten met Nederlandse herkomst is gedaald en bij de groep studenten met een herkomst buiten Europa nagenoeg hetzelfde is.

De lijn 'geheel hbo' toont het percentage van het gehele instroomcohort dat een diploma behaalt op het niveau van instroom, of hoger, ongeacht herkomst. Voor de figuur over succes in het wo: zie indicator 5.5.5.

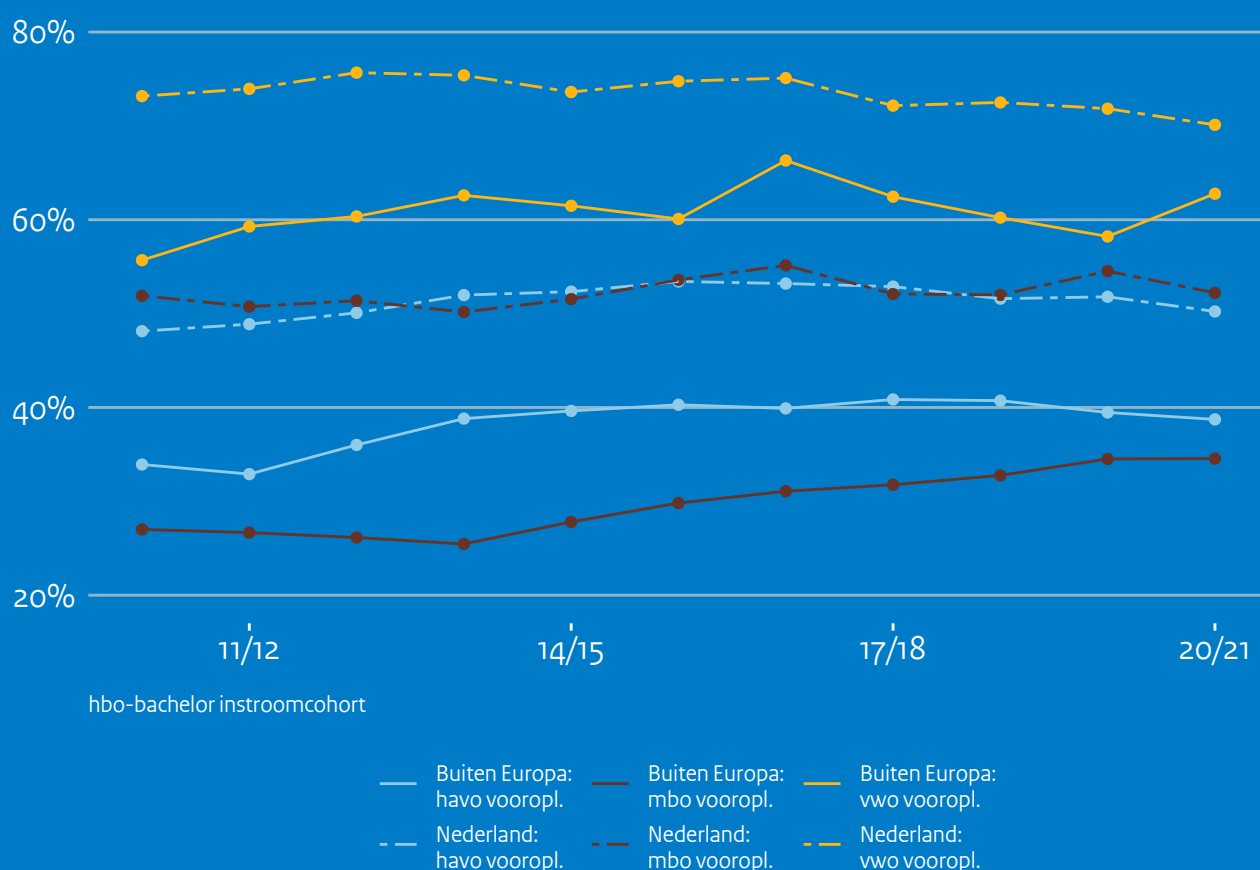

Naar definitie en tabel

5.5.2 Studiesucces binnen nominaal + 1 jaar in het hbo, uitgesplitst naar herkomst en vooropleiding [TRo43b]

Wat is het aandeel studiesucces binnen nominaal + 1 jaar onder hbo-studenten binnen subpopulaties op basis van vooropleiding en herkomst? Ook hier zien we grote verschillen tussen de groepen.

Onder alle instroomcohorten vertonen vwo-gediplomeerden het hoogste diplomarendement, ongeacht herkomstgroep. Instromers met een vwo-diploma van buiten Europese herkomst, bijvoorbeeld, beschikken één jaar na afloop van de nominale studieduur vaker over het relevante hbo-diploma dan havisten en mbo-gediplomeerden met een Nederlandse of buiten-Europese herkomst. Mbo-gediplomeerden en havo-gediplomeerden met een Nederlandse herkomst zijn al een aantal jaren even succesvol in het hbo, waarbij daar voor niet-Europees studenten juist een verschil blijft bestaan. Studenten met een niet-Europees herkomst die vanuit het mbo het hbo instromen behalen het minst vaak hun diploma binnen de nominale studieduur plus 1 jaar. Sowieso boeken niet-Europese studenten minder studiesucces dan hun studiegenoten van Nederlandse herkomst.

Naar definitie en tabel

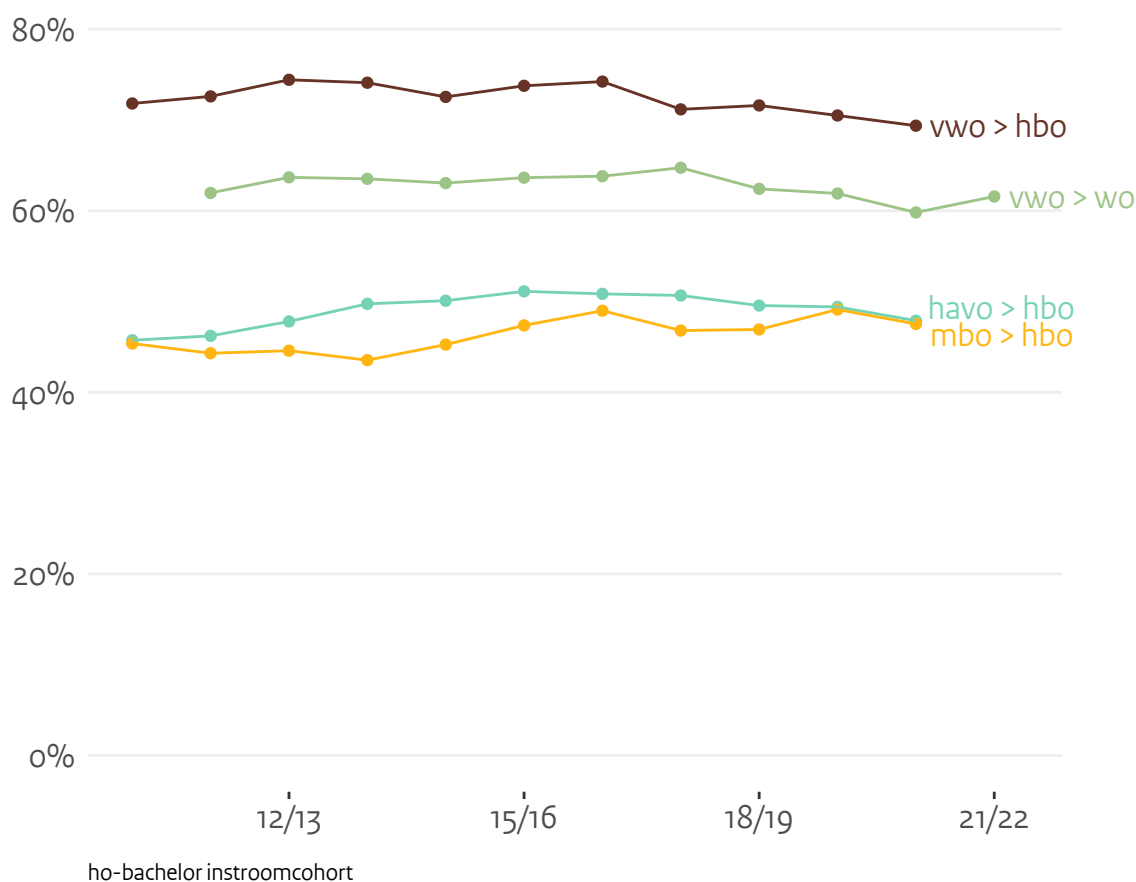
5.5.3

Studiesucces binnen nominaal + 1 jaar in het hbo en wo, uitgesplitst naar vooropleiding [TRo43c]

Voor onderstaande grafiek zijn binnen het hbo en het wo, op basis van vooropleiding, subpopulaties bepaald. Vervolgens is *binnen deze subpopulaties* gekeken naar de aandelen studiesucces binnen nominaal + 1 jaar. Voor het wo loopt de tijdsreeks van instroomjaar 2011/2012 tot en met 2021/2022 en voor het hbo vanaf 2010/2011 tot en met 2020/2021. De reden hiervoor is dat een voltijd hbo-opleiding 4 jaar duurt en een wo-opleiding 3 jaar, waardoor we voor het wo een jaar verder kunnen rapporteren met betrekking tot het behalen van de studie in een tijdsduur van nominaal + 1 jaar.

Binnen het hbo hebben studenten in 2020/2021 met een vwo vooropleiding het hoogste slagingspercentage binnen nominaal + 1 jaar (69,3%). Minder dan de helft van de studenten met mbo als vooropleiding voor het ho haalt de studie binnen nominaal + 1 jaar. Bij studenten met een havo vooropleiding lag het percentage iets hoger dan bij studenten met een mbo vooropleiding, maar in de twee meest recente jaren waarover we kunnen rapporteren, is dat juist omgekeerd.

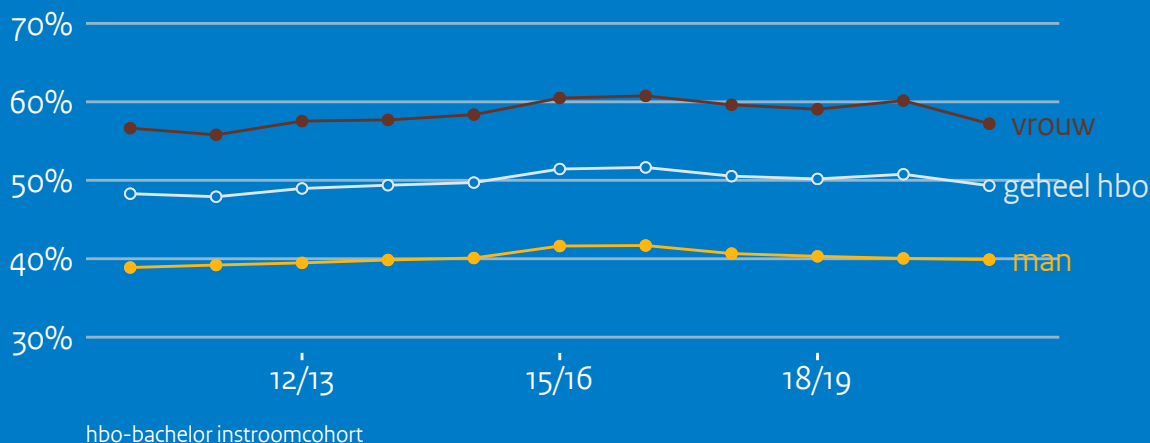
Het is niet regulier om het wo in te stromen met een andere vooropleiding vóór het ho dan vwo, dus rapporteren we alleen over de instromers met een vwo-diploma. Van hen behaalt rond de 60% de studie binnen nominaal + 1 jaar. Zie ook indicator 5.5.13 voor studiesucces na nominaal + 4 jaar.

[Naar definitie en tabel](#)

5.5.4 Studiesucces binnen nominaal + 1 jaar in het hbo, uitgesplitst naar geslacht [TR044a]

Hier kijken we, onder de hbo-studenten, naar verschillen in studiesucces (binnen nominaal + 1) tussen mannen en vrouwen. In het hbo is een duidelijk verschil te zien tussen mannen en vrouwen in het studiesucces. In alle instroomcohortjaren studeert rond de 18-20 procentpunt meer vrouwen dan mannen binnen de tijdsduur nominaal + 1 jaar af. Meest recent geldt dat circa 58% van de vrouwen en circa 40% van de mannen uit het instroomcohort 2020/2021 binnen nominaal+1 is afgestudeerd.

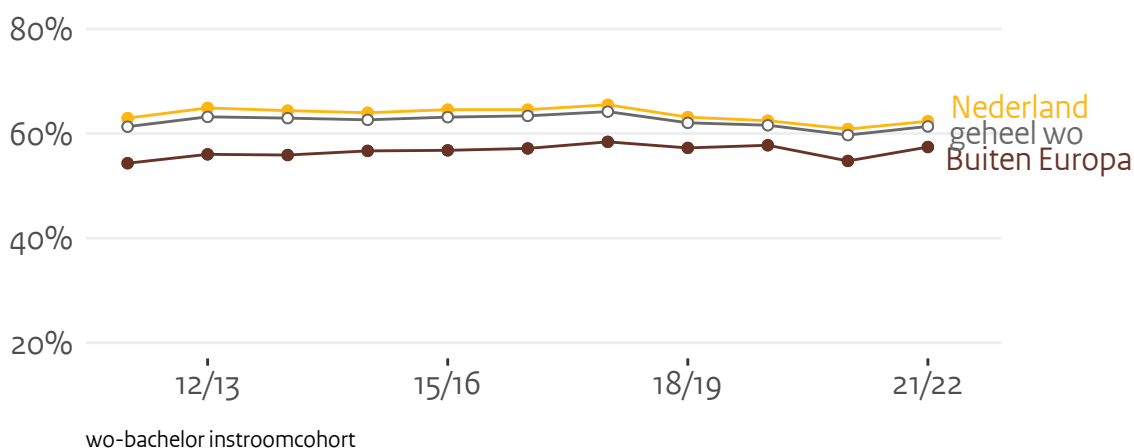

Naar definitie en tabel

5.5.5 Studiesucces binnen nominaal + 1 jaar in het wo, uitgesplitst naar herkomst [TR045]

Verschildt het studiesucces (binnen nominaal + 1 jaar) tussen herkomstgroepen onder wo-studenten?

Ook in het wo scoort de groep met een herkomst buiten Europa lager op studiesucces. Maar de verschillen tussen de groep uit Nederland en de groep met een herkomst buiten Europa zijn veel kleiner dan in het hbo. In het hbo (indicator 5.5.1) nam dit verschil in 10 jaar tijd af van 21 naar 16 procentpunt. In het wo nam het verschil in 10 jaar tijd af van 8,6 naar 4,9 procentpunt. Die afname kan een aanwijzing kan zijn voor groeiende kansengelijkheid tussen verschillende herkomstgroepen in het wetenschappelijk onderwijs. Wat verder nog opvalt is dat het percentage studiesucces binnen nominaal + 1 jaar in het instroomcohort van 2020/2021 lager is dan in andere nabijgelegen instroomcohorten.

Naar definitie en tabel

5.5.6

Studiesucces binnen nominaal + 1 jaar in het hbo, uitgesplitst naar vooropleiding en geslacht [TRo44b]

In deze indicator zijn op basis van geslacht en vooropleiding subpopulaties bepaald. Vervolgens is *binnen deze subpopulaties* gekeken naar de aandelen studiesucces binnen nominaal + 1 jaar.

Ook als wordt uitgesplitst naar vooropleiding en geslacht zien we dat de vwo-gediplomeerden het hoogste rendement halen. We zien tevens dat het aandeel studiesucces binnen de subpopulatie vrouwen voor alle vooropleidingen consistent hoger ligt dan binnen de subpopulatie mannen. Dat vrouw-man verschil is het kleinst bij hbo-studenten met een mbo-vooropleiding en het grootst bij hbo-studenten met een havo-vooropleiding.

[Naar definitie en tabel](#)

5.5.7 Studiesucces binnen nominaal + 1 jaar naar opleidingsniveau ouders [TRo47]

Voor onderstaand figuur zijn op basis van het opleidingsniveau van de ouders en het soort ho (hbo/wo) subpopulaties bepaald. Vervolgens is *binnen deze subpopulaties* gekeken naar de aandelen studiesucces binnen nominaal + 1 jaar.

In onderstaand figuur zien we dat het aandeel studenten dat een diploma behaalt binnen de nominale tijdsduur plus 1 jaar, in het wo hoger ligt dan in het hbo. We zien over het algemeen dat studenten, waarvan de ouders geen hoger onderwijs opleiding hebben behaald, minder snel een diploma behalen binnen de nominale tijdsduur + 1 jaar dan studenten waarvan de ouders wel een hoger onderwijs diploma hebben behaald. In het hbo is het verschil tussen de beiden groepen groter dan in het wo.

De reeks gegevens voor hbo is een jaar korter omdat hbo-bachelors 4 jaar duren en wo-bachelors 3 jaar. Voor hbo instromers in het laatste jaar weten we nog niet of de studenten binnen nominaal + 1 afgestudeerd zijn, maar voor wo wel.

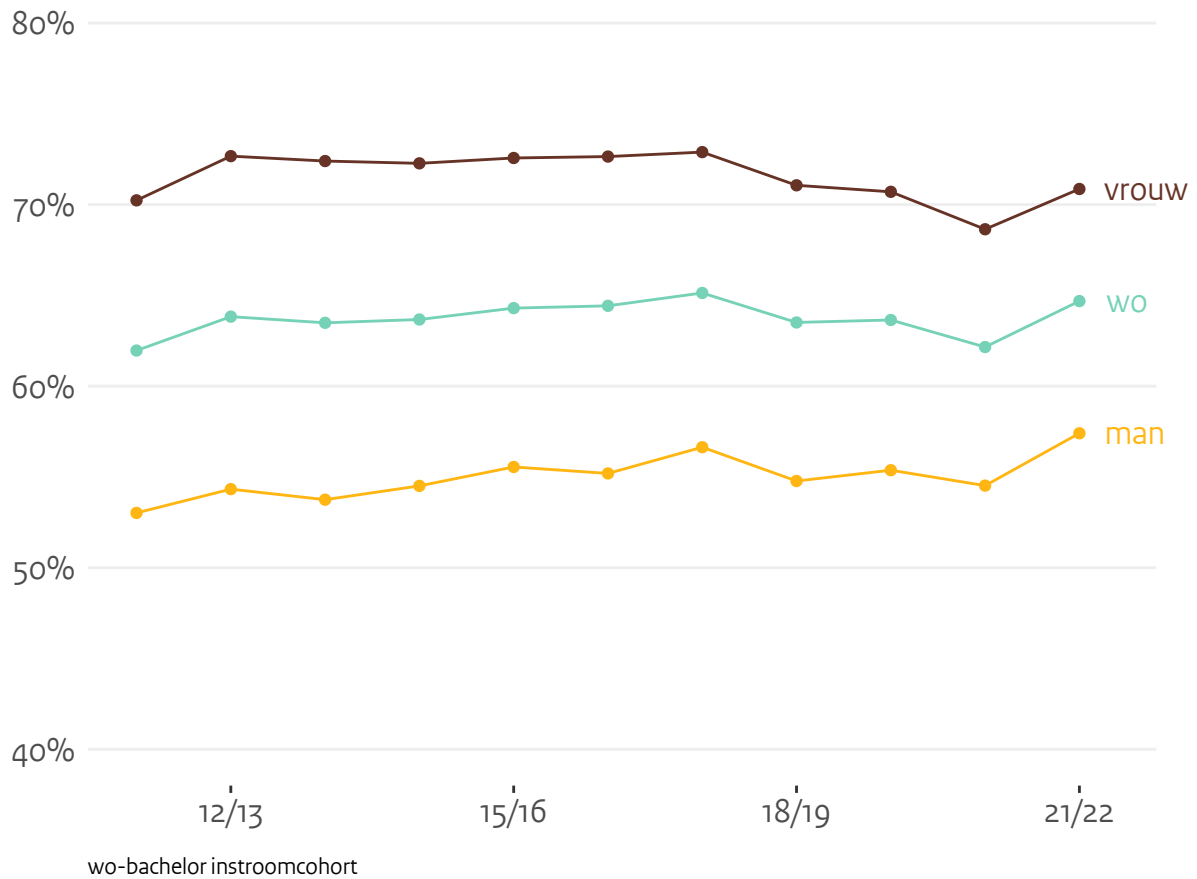
Naar definitie en tabel

5.5.8

Studiesucces binnen nominaal + 1 jaar in het wo naar geslacht [TRo46]

In deze indicator zijn binnen het wo, op basis van geslacht, subpopulaties bepaald. Vervolgens is *binnen deze subpopulaties* gekeken naar de aandelen studiesucces binnen nominaal + 1 jaar.

In onderstaande figuur wordt het percentage studiesucces binnen nominaal + 1 jaar getoond, voor mannen en vrouwen. Net zoals in het hbo, zien we dat ook in het wo vrouwen een hoger percentage studiesucces binnen nominaal + 1 jaar hebben. In het meest recente jaar is het verschil tussen mannen en vrouwen rond de 13,5 procentpunt.

[Naar definitie en tabel](#)

5.5.9

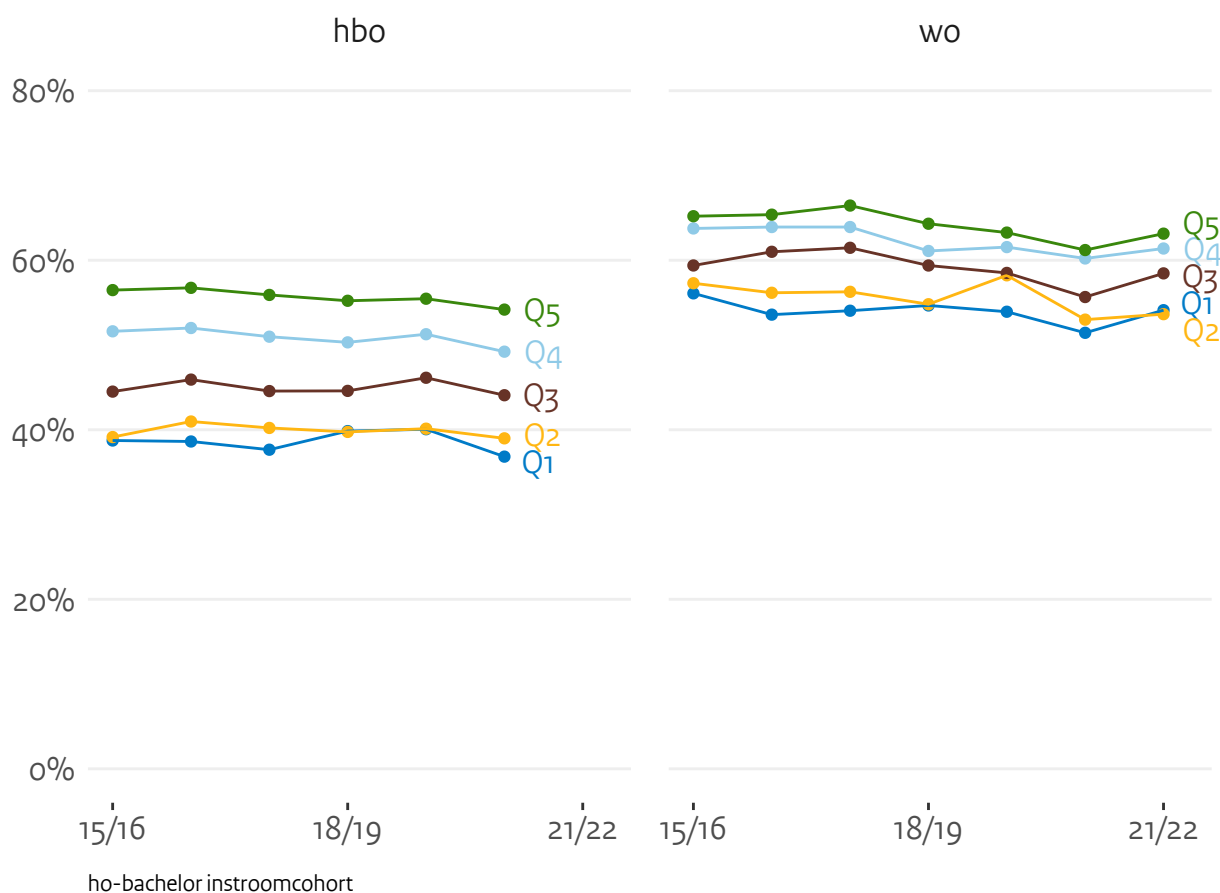
Studiesucces binnen nominaal + 1 jaar naar huishoudinkomen [TRo48]

Zijn er verschillen in studiesucces tussen studenten als we groepen vergelijken op basis van het niveau van het huishoudinkomen? We bekijken hier subpopulaties op basis van de soort ho (hbo/wo) en het huishoudinkomen. Vervolgens is *binnen deze subpopulaties* gekeken naar de aandelen studiesucces binnen nominaal + 1 jaar.

Tussen de groepen naar inkomenskintielen zit een zichtbaar verschil in het aandeel studenten dat een diploma behaalt binnen de nominale tijdsduur + 1 jaar. Voor de meeste jaren in deze tijdsreeks geldt: hoe hoger het huishoudinkomen, hoe groter het aandeel studenten dat niet later dan één jaar na afloop van de nominale studieduur een diploma behaalt, en dit is meer uitgesproken in het hbo.

Het studiesucces in het hbo is over de jaren heen licht dalend voor alle huishoudinkomensgroepen. In het wo daarentegen zien we in het laatste studiejaar een stijging, onafhankelijk van de huishoudinkomenskintielen.

De reeks gegevens voor hbo is een jaar korter omdat de hbo-opleidingen 4 jaar duren en de wo-opleidingen 3 jaar. Voor hbo instromers in het laatste jaar weten we daarom nog niet of de studenten nominaal + 1 afgestudeerd zijn, voor wo wel.

[Naar definitie en tabel](#)

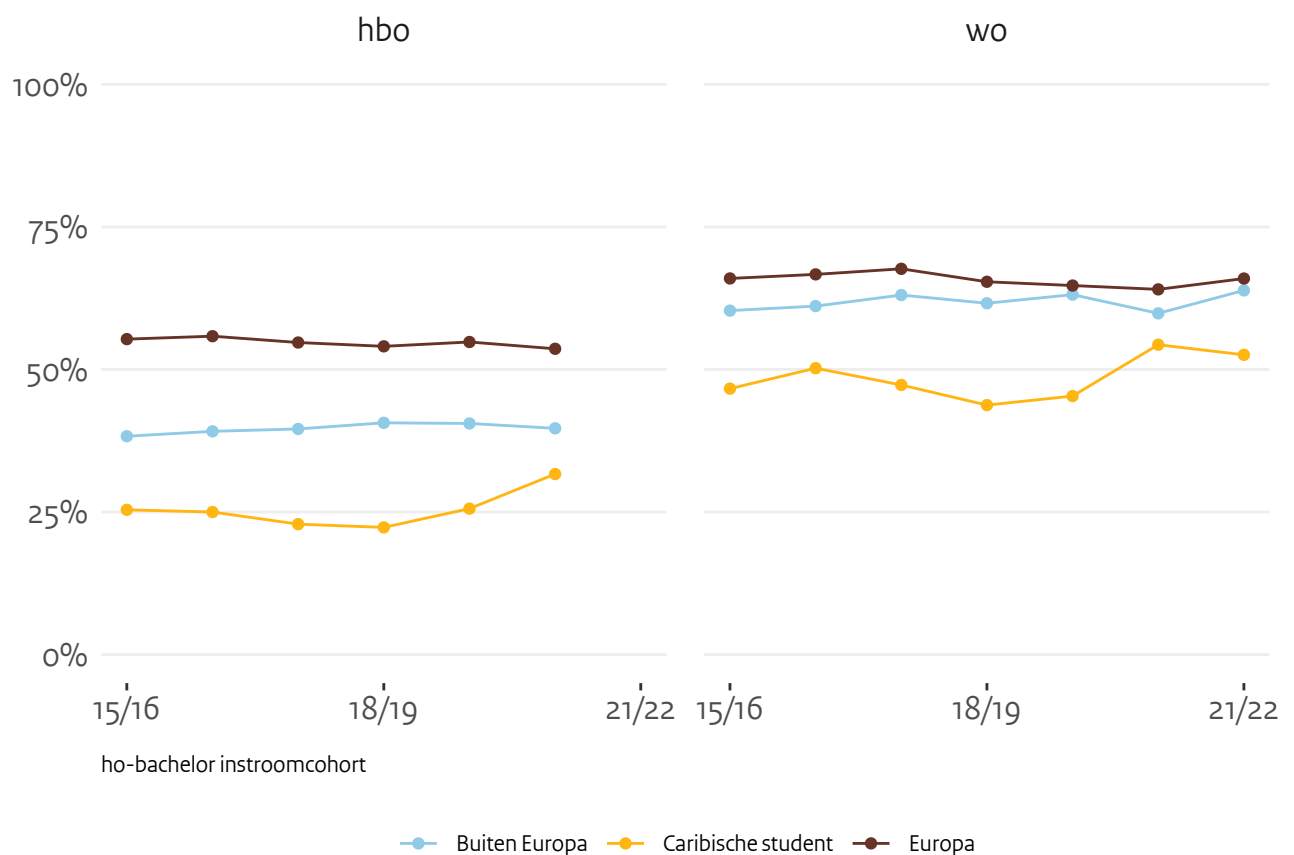
5.5.10 Studiesucces binnen nominaal + 1 jaar bij Caribische studenten [TRo49]

In deze indicator zijn op basis van herkomst en soort ho subpopulaties bepaald. Vervolgens is *daarbinnen* gekeken naar de aandelen studiesucces binnen nominaal + 1 jaar.

In dit figuur zien we het aandeel van de studenten dat binnen de nominale tijdsduur + 1 jaar een diploma behaalt voor het hbo en wo en in hoeverre dit verschilt tussen studenten afkomstig uit het Caribisch deel van het Koninkrijk, studenten afkomstig uit Europa of buiten Europa.

Over het algemeen is het studiesucces van studenten uit Europa en buiten Europa vrij stabiel gebleven in de afgelopen jaren.

Studenten uit het Caribisch deel van het Koninkrijk behalen opmerkelijk minder vaak hun diploma binnen de nominale studieduur plus 1 jaar dan overige studenten met een andere herkomst. Het studiesucces van Caribische studenten in het hbo groeide in de laatste twee jaren naar 36%, terwijl hun studiesucces in het wo schommelt rond de 50%, in meest recent jaar had 53% van de Caribische studenten hun opleiding binnen 1 jaar na de nominale studieduur afgerond.

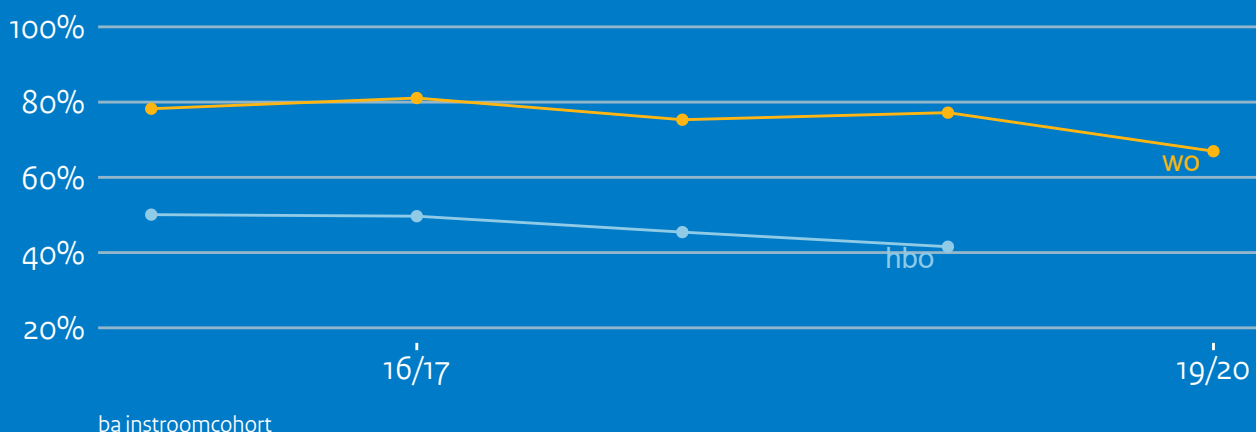

[Naar definitie en tabel](#)

5.5.11 Studiesucces binnen nominaal + 4 jaar naar soort ho bij Caribische studenten [TR136a]

Hier kijken we naar studiesucces binnen nominaal + 4 jaar onder bachelorstudenten uit de Caribische delen van het Koninkrijk. Het behalen van een diploma voor de gevolgde opleiding, dan wel voor een opleiding op hetzelfde of een hoger niveau dan de instroomopleiding, komt vaker voor onder studenten in het wo dan onder studenten in het hbo. Gemiddeld bedraagt het verschil ongeveer 30 procentpunt. Voor het hbo is één observatie minder beschikbaar, omdat de nominale opleidingsduur daar een jaar langer is.

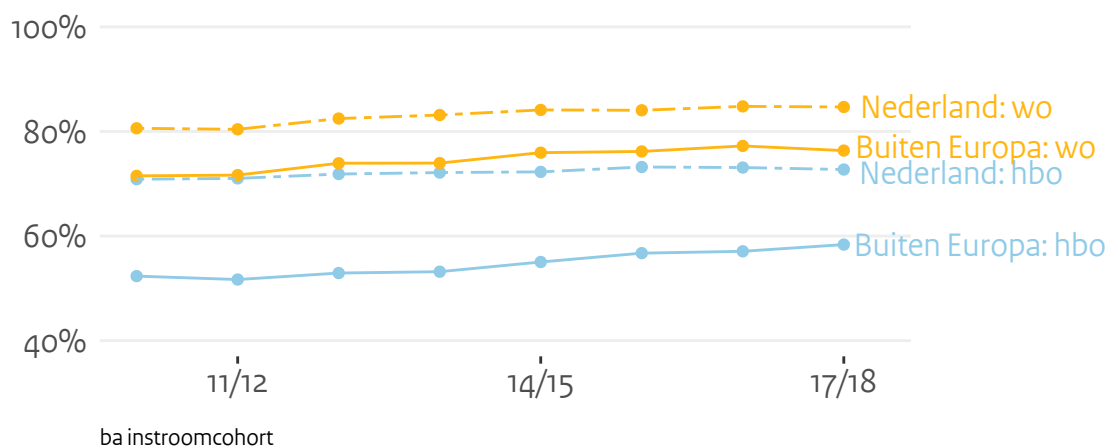
Het is relevant deze cijfers, en met name de neerwaartse trend, te vergelijken met indicator 5.5.12. Ook bij die indicator is het studiesucces binnen nominaal + 4 jaar hoger in het wo dan in het hbo, maar het verschil is daar kleiner. Bovendien laten de trends voor indicator 5.5.12 een stijgende ontwikkeling zien.

Naar definitie en tabel

5.5.12 Studiesucces binnen nominaal + 4 jaar naar herkomst en soort ho [TR136b]

Voor deze grafiek zijn op basis van herkomst en soort ho subpopulaties van bachelorstudenten bepaald. Vervolgens is gekeken naar het aandeel studiesucces binnen nominaal + 4 jaar binnen deze groepen. In het algemeen is er voor alle groepen een stijgende trend in het aandeel studiesucces, waarbij niet-Europese studenten de grootste stijging laten zien. Het aandeel studiesucces is het hoogst onder wo-studenten uit Nederland (boven de 80%). Niet-Europese wo-studenten hebben consistent een studiesucces van ongeveer 8 procentpunt minder. In het hbo is het verschil tussen de twee herkomstgroepen groter (14 tot 19 procentpunt), al wordt het steeds kleiner. Zie ook indicator 5.5.1 (hbo) en indicator 5.5.5 (wo) voor studiesucces na nominaal +1 jaar.

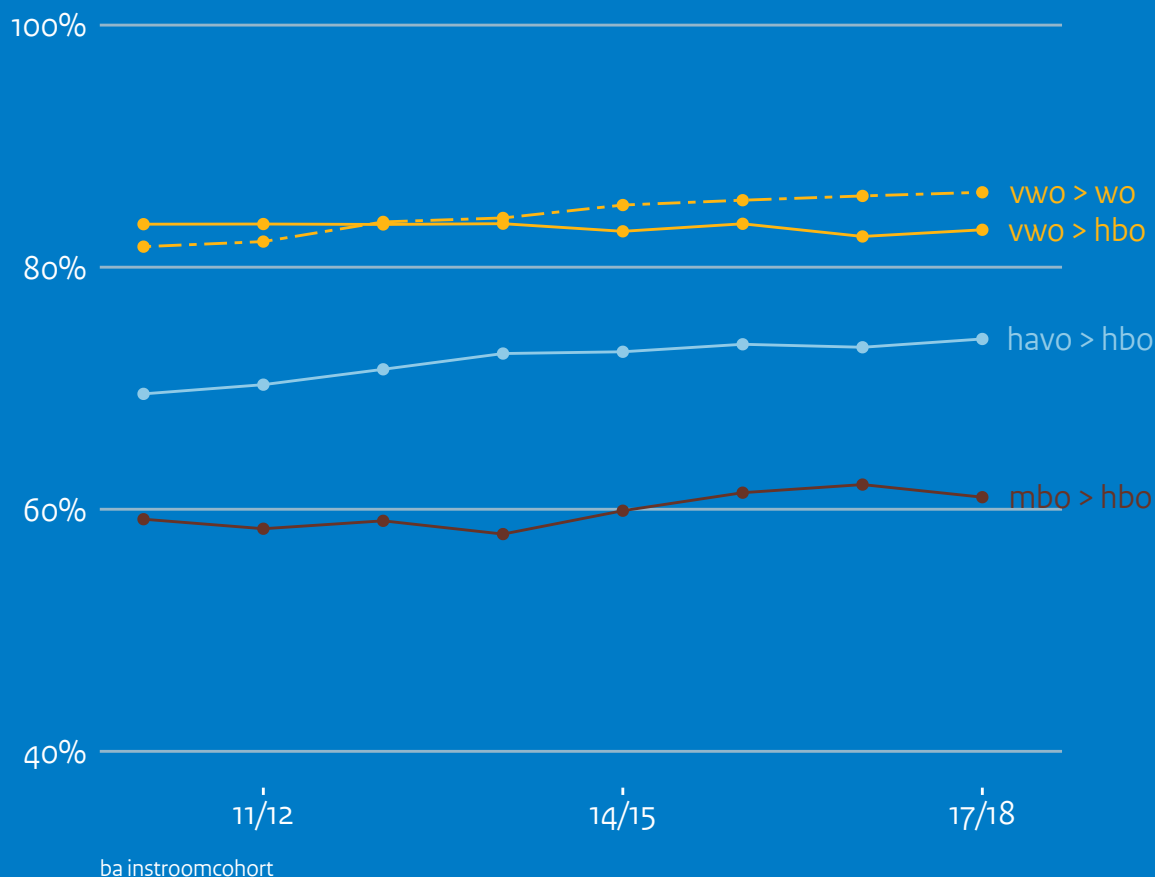

Naar definitie en tabel

5.5.13 Studiesucces binnen nominaal + 4 jaar naar vooropleiding en soort ho [TR136C]

Ook hier kijken we naar studiesucces binnen nominaal + 4 jaar onder bachelorstudenten. Op basis van vooropleiding vóór het ho en soort ho zijn er subpopulaties bepaald en binnen deze groepen is gekeken naar het aandeel studiesucces.

Bij de vooropleiding vwo zien we het grootste studiesucces. In vergelijking met peilmoment nominaal + 1 (indicator 5.5.3) valt op dat vanuit de vooropleiding havo duidelijk vaker alsnog het diploma wordt behaald dan vanuit mbo, waar dat één jaar na nominaal ongeveer gelijk is. Het studiesucces in de stroom van vwo naar wo toont een stijging (circa 5 procentpunt) en haalt het studiesucces van vwo naar hbo in bij het studiecohort van 2012/2013. Voor de stroom van havo naar hbo zien we ook een stijging in het studiesucces (circa 5 procentpunt), bij de vooropleiding mbo is de groei kleiner. Het studiesucces van vwo naar hbo blijft stabiel rond 83%.

Naar definitie en tabel

5.6 Uitval en switch naar achtergrondkenmerken

De indicatoren in deze sectie zijn feitelijk een aanvulling op sectie 5.5: we analyseren de studenten die na 1 jaar *niet* verder studeren aan dezelfde opleiding. Als we die niet terugvinden in het ho spreken we van uitval, als ze iets anders zijn gaan studeren spreken we van switch. Ook voor uitval en switch kijken we naar de uitsplitsingen naar (combinaties van) achtergrondkenmerken: vooropleiding en herkomst (indicator 5.6.1), vooropleiding, opleidingsniveau ouders en soort ho (indicator 5.6.2), huishoudinkomen en soort ho (indicator 5.6.3), het al dan niet hebben genomen van een tussenjaar en soort ho (indicator 5.6.4), of de vooropleiding in Caribisch Nederland was of in Nederland en soort ho (indicator 5.6.5) en tenslotte alleen kijkend naar studenten die instromen vanuit Caribisch Nederland (indicator 5.6.6).

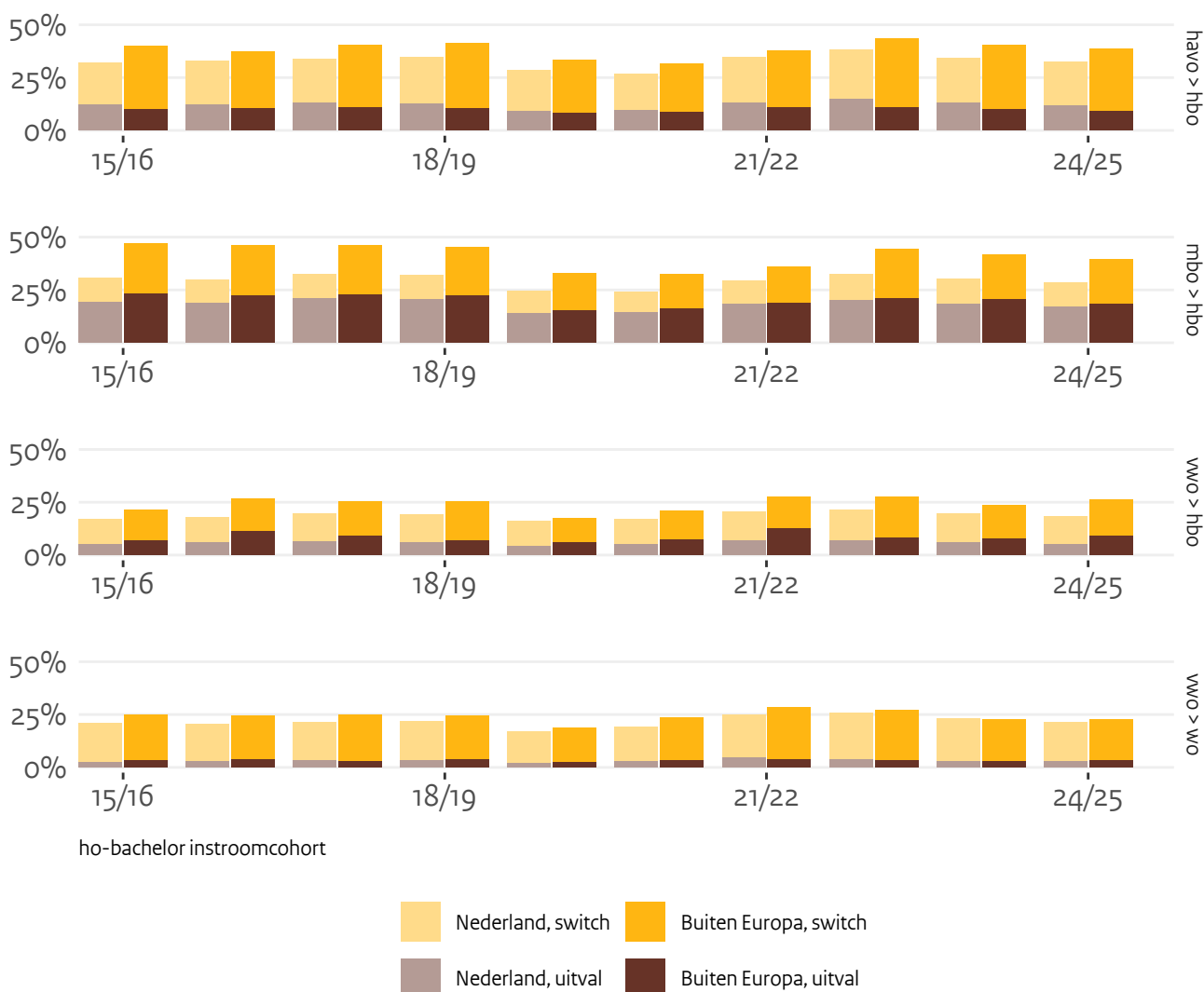
5.6.1

Uitval en switch na 1 jaar naar vooropleiding en herkomst [TRo6o]

Bij deze indicator kijken we naar eerstejaars bachelorstudenten in het hoger onderwijs. Op basis van vooropleiding, herkomst en ho bestemming zijn subpopulaties bepaald. *Binnen deze groepen* is vervolgens gekeken of het aandeel switch en uitval verschilt. Internationale studenten zijn niet meegerekend.

De uitsplitsingen naar vooropleiding en bestemming zijn als aparte staafdiagrammen te zien. Van boven naar beneden zien we de instroom van havo-gediplomeerden in hbo, instroom van mbo-gediplomeerden in hbo en de instroom van vwo-gediplomeerden in het hbo en het wo.

Wat opvalt is, dat er meer uitval/switch is onder eerstejaars studenten met een havo- of mbo-diploma, dan studenten met een vwo-diploma. Verder zien we dat, vooral binnen de groep studenten die van het mbo naar het hbo stroomt (mbo > hbo), studenten met een herkomst van buiten Europa een hogere uitval+switch hebben dan studenten met een herkomst uit Nederland. De uitval in de groep havo-gediplomeerden is opvallend hoger in de groep studenten uit Nederland. Daarnaast is de omvang van het verschil tussen de groep studenten uit Nederland versus de groep studenten met een herkomst van buiten Europa groter in de categorie 'switch' dan in de categorie 'uitval'. Het algemene beeld is dat dit verschil kleiner is bij de groep studenten die het wo als bestemming heeft.

[Naar definitie en tabel](#)

5.6.2 Uitval en switch na 1 jaar uitgesplitst naar soort ho, opleidingsniveau ouders en vooropleiding [TRo62]

Voor onderstaande grafiek zijn op basis van vooropleiding, opleiding ouders en ho bestemming subpopulaties bepaald. Vervolgens is *binnen deze subpopulaties* gekeken naar de aandelen switch en uitval.

In het hbo zien we dat de hoogte van de uitval met name gerelateerd is aan de vooropleiding, en dat dit effect nog iets wordt versterkt bij studenten met ouders die geen ho-diploma hebben behaald (eerste generatie ho). Hbo-studenten met vooropleiding havo switchen het vaakst, die met vooropleiding mbo-4-bol vallen het vaakst uit. Wanneer de ouders een ho-opleiding hebben lijkt men iets minder vaak te switchen.

[Naar definitie en tabel](#)

5.6.3

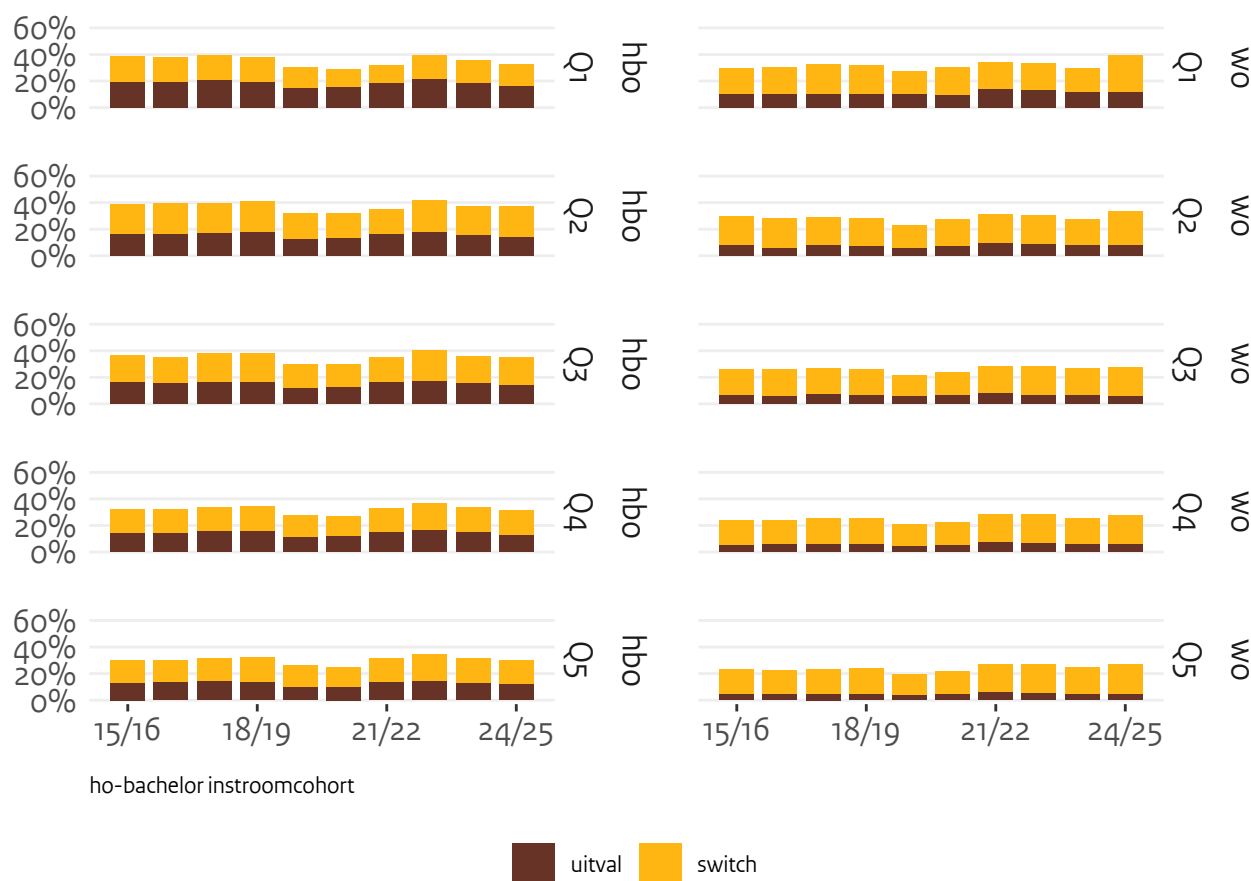
Uitval en switch na 1 jaar uitgesplitst naar soort ho en huishoudinkomen [TRo63]

Hier zijn, van de bachelor instromers, op basis van soort ho en huishoudinkomen subpopulaties bepaald. Vervolgens is *binnen deze subpopulaties* gekeken naar de aandelen switch en uitval.

Over het algemeen switchen of vallen studenten uit huishoudens met een lager inkomen vaker uit dan studenten uit huishoudens met een hoger inkomen. In het hbo zien we vooral in hogere uitval onder studenten uit het laagste huishoudinkomenskintiel (Q1), terwijl er in alle andere kwintielen juist een groter aandeel van de studenten voor een andere opleiding in het hoger onderwijs kiest (switch). In het wo is er relatief minder uitval, waarbij deze uitval ook met name voorkomt bij huishoudens met een lager inkomen. In het wo is vooral een hogere switch zichtbaar, met vergelijkbare percentages voor alle vijf huishoudinkomengroepen.

Als we kijken naar de ontwikkeling over de hbo-diplomacohorten heen, is de cumulatieve switch en uitval in de afgelopen tien jaar licht afgenomen. Onder de wo-studenten is juist een kleine toename te zien in de gecombineerde uitval en switch.

In alle subpopulaties zien we in de studie jaren 2019/2020 en 2020/2021 een lager aandeel gecombineerde switch en uitval. Dit is waarschijnlijk een effect van de coronapandemie en de daaruit volgende (beleids)maatregelen.

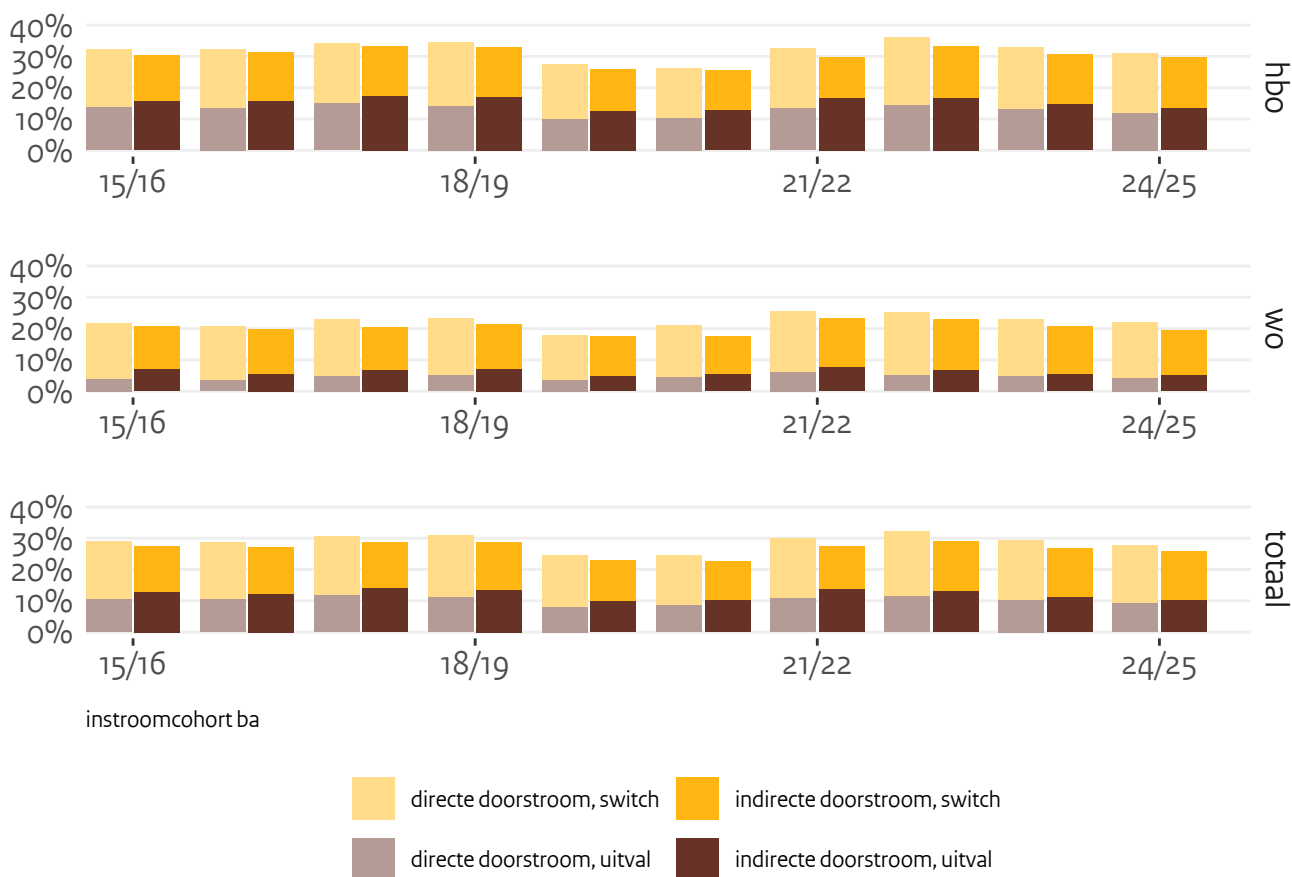

[Naar definitie en tabel](#)

5.6.4 Uitval en switch na 1 jaar naar soort ho en tussenjaar [TRo64]

Sommige ho-instromers beginnen niet meteen na hun diplomajaar met hun ho-opleiding, maar nemen eerst een ‘tussenjaar’. In de onderstaande grafieken is te zien of de studieloopbaan van deze groep (“indirecte doorstromers”) op het gebied van uitval en switch afwijkt van die van studenten die direct na hun vooropleiding instromen (“directe doorstromers”). Van boven naar beneden worden de rendementscijfers weergegeven voor hbo, wo en totaal.

De verschillen tussen directe en indirecte doorstromers zijn klein, maar consistent. Indirecte doorstromers maken vaker een keuze die leidt tot herinschrijving, zoals blijkt uit de lagere gecombineerde uitval- en switchpercentages. Met andere woorden, een jaar na inschrijving vervolgt een iets groter deel van de indirecte doorstromers de studie vergeleken met de directe doorstromers. Wanneer we uitval en switch afzonderlijk bekijken, valt op dat uitval onder indirecte doorstromers hoger ligt dan onder directe doorstromers. Het wisselen van opleiding (switch) volgt een omgekeerd patroon: dit percentage is lager onder indirecte doorstromers dan onder directe doorstromers.

[Naar definitie en tabel](#)

5.6.5

Uitval en switch na 1 jaar uitgesplitst naar soort ho en Caribische of Europees Nederlandse vooropleiding [TRo66]

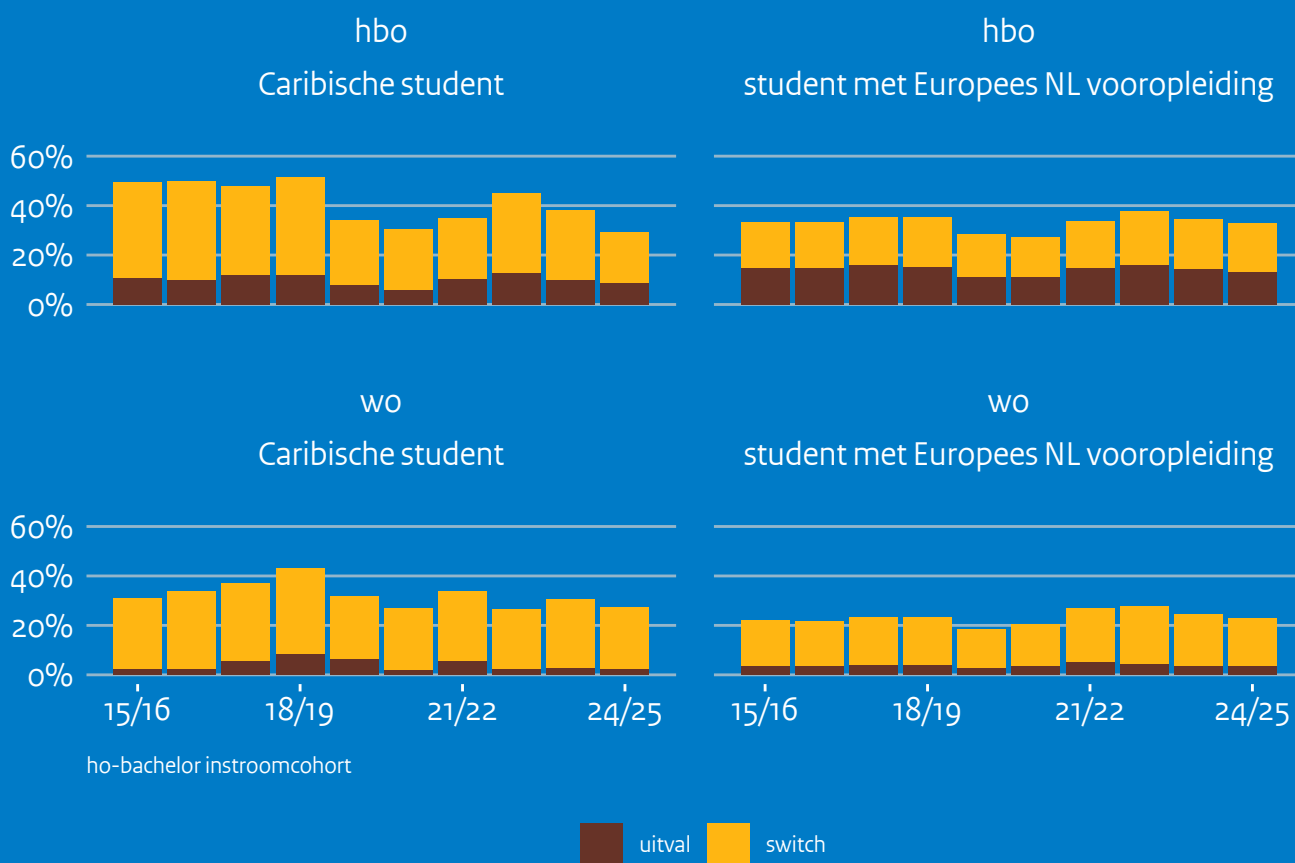
In deze indicator zijn er op basis van herkomst en soort ho subpopulaties bepaald. Vervolgens is *binnen deze subpopulaties* gekeken naar de aandelen switch en uitval.

Over de laatste twee inschrijvingsjaren blijft het totale percentage dat switcht/uitvalt na 1 jaar dalen voor alle subpopulaties, behalve Caribische wo-studenten.

In het hbo is het switchpercentage hoger onder Caribische studenten, terwijl het uitvalspercentage hoger is onder studenten met een Europees-Nederlandse vooropleiding.

Uitval binnen de wo-subpopulaties ligt lager dan binnen de hbo-subpopulaties. Daarnaast zijn er onder de wo-studenten meer studenten die doorstuderen (= geen uitval en geen switch), vergeleken met hbo-studenten, onafhankelijk van de afkomst van vooropleiding.

In de instroomcohorten 2019/2020 en 2020/2021 is het aandeel uitvallers/switchers in beide groepen lager dan in andere jaren. Dit is waarschijnlijk te verklaren door de (beleids)maatregelen die naar aanleiding van de coronapandemie zijn ingevoerd in het hoger onderwijs.

Naar definitie en tabel

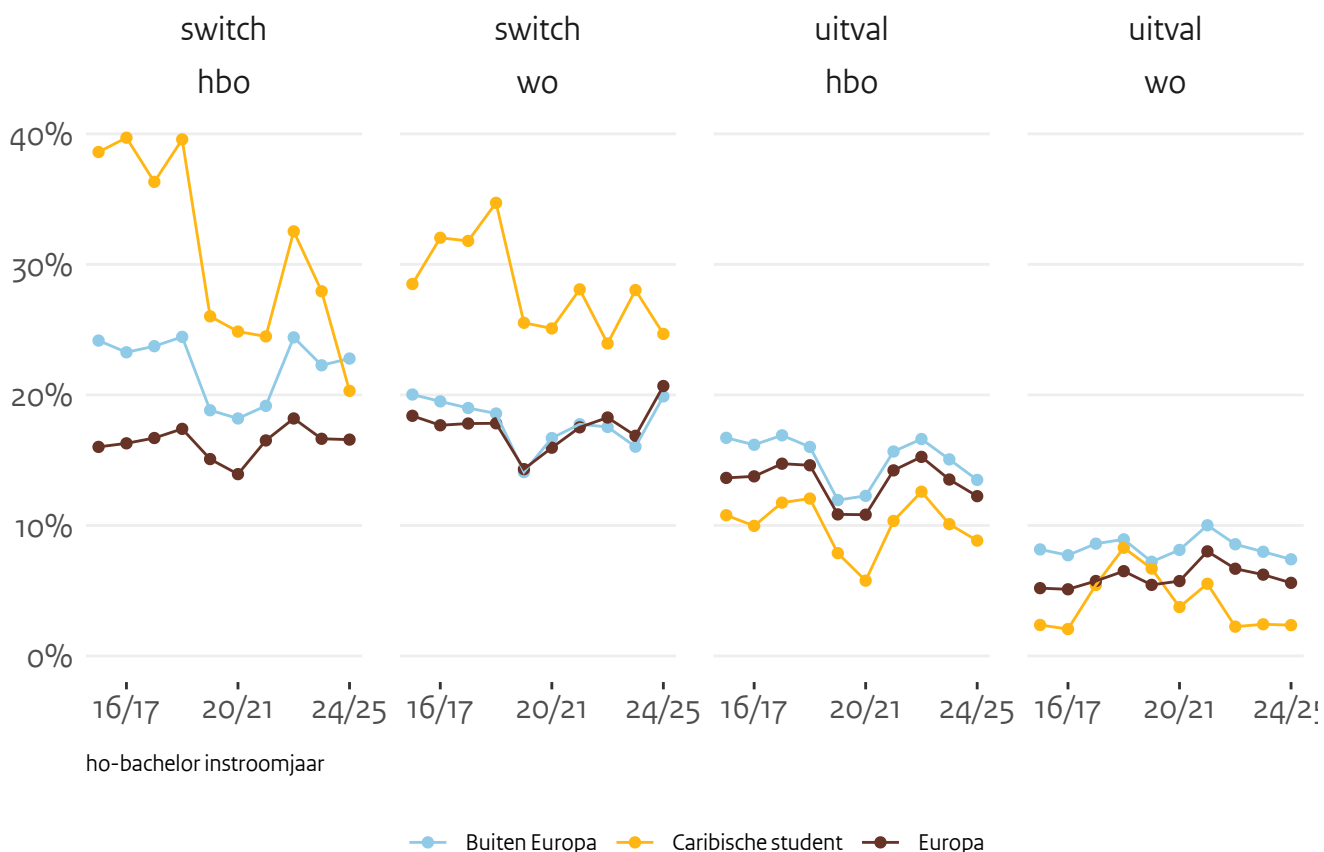
5.6.6

Uitval en switch in instroom + 1 jaar bij Caribische studenten [TRo67]

In deze indicator zijn er op basis van herkomst en soort ho subpopulaties bepaald. Vervolgens is *binnen deze subpopulaties* gekeken naar de aandelen switch en uitval, één jaar na instroom.

Over de jaren heen, is het percentage switch binnen de groep Caribische studenten in zowel het hbo als het wo relatief hoog vergeleken met de andere groepen. Opvallend is dat er in het laatste inschrijvingsjaar relatief minder Caribische studenten tussen hbo-opleidingen switchen dan Europees studenten. Daarnaast is het percentage dat uitvalt in de groep Caribische studenten in zowel hbo als wo juist lager vergeleken met de andere groepen.

De groep studenten uit de Caribische delen van het Koninkrijk is niet heel groot (tussen circa 760 en 1.100 instromers per jaar), waardoor we door de jaren heen grotere fluctuaties zien, dan het geval is bij uitsplitsingen naar subpopulaties op andere kenmerken.

[Naar definitie en tabel](#)

5.7 Studeren met een functiebeperking

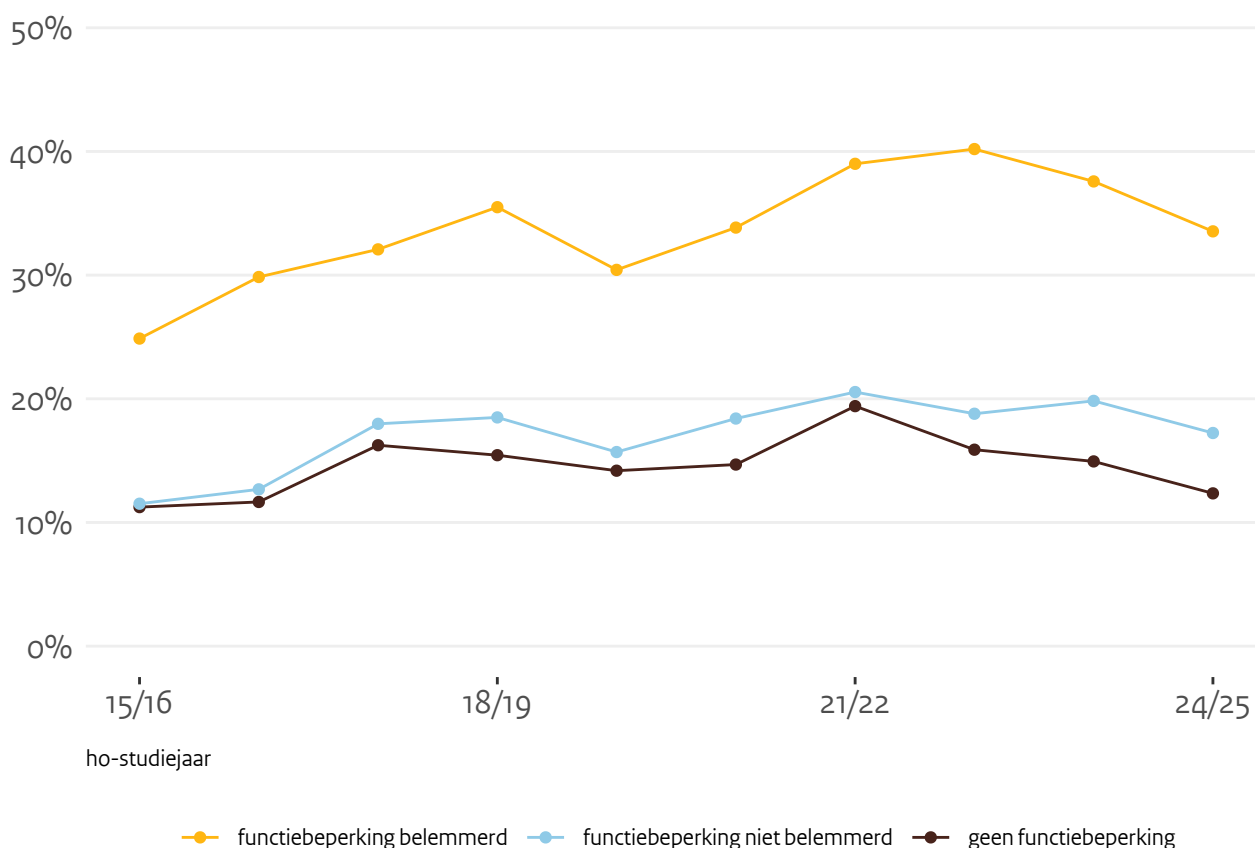
Dit onderdeel gaat over studenten met een functiebeperking. Functiebeperkingen worden niet in het register onderwijsdeelnemers vastgelegd. Om er toch iets over te kunnen zeggen, wordt hiernaar gevraagd in de Studentenmonitorenquête, een enquête die jaarlijks door ResearchNed in opdracht van OCW wordt uitgezet. Wanneer in onderstaande figuren een student wordt meegerekend tot de categorie ‘functiebeperking’ betekent dit dat de student heeft aangegeven minimaal één van de volgende beperkingen te hebben: concentratieproblemen, autisme, dyslexie/dyscalculie, chronische of psychische aandoening, bewegings- of sensorische beperking of anders. De studenten met een functiebeperking hebben daarover aangegeven of het ze belemmert in hun studie of niet. Dan gaat indicator 5.7.1 in op hun ervaren financiële moeilijkheden. In indicator 5.7.2 is in een nieuwe opzet gekeken of een functiebeperking belemmerend werkt, uitgesplitst naar stroom van vooropleiding naar soort en type ho. Het onderdeel sluit af met uitvalpercentages van studenten met en zonder functiebeperking in het hbo en wo (indicator 5.7.3).

5.7.1

Ervaren financiële moeilijkheden van studenten met een functiebeperking [TR110]

We bekijken hier welk aandeel studenten financiële moeilijkheden ervaart. We vergelijken daarin drie groepen: studenten zonder functiebeperking, studenten met een functiebeperking die zich daardoor níet in hun studie belemmerd voelen, en studenten met een functiebeperking die zich daardoor wél in hun studie belemmerd voelen.

Voor alle groepen zien we een daling in de ervaren financiële moeilijkheden in de laatste twee jaar. De figuur laat zien dat met name de groep studenten met een functiebeperking, die aangeeft zich daardoor bij de studie belemmerd te voelen, kampt met financiële moeilijkheden. Van deze groep groeide het aandeel dat financiële moeilijkheden ervaart in de jaren 2019 tot en met 2022 van 30% naar 40%. In de laatste twee jaar is dit aandeel gedaald tot 33,5%. In de groep die zich niet belemmerd voelt door hun functiebeperking, ervoer in 2025 'slechts' 17,2% financiële moeilijkheden. Dat aandeel ligt het laagst in de referentiegroep zonder functiebeperking: 12,4%.

[Naar definitie en tabel](#)

5.7.2 Aandeel studenten met functiebeperking en daarvan ervaren belemmering naar vooropleiding en soort en type ho [TR121]

In de Studentenmonitor wordt gevraagd of studenten een functiebeperking hebben en of zij daar tijdens hun studie belemmering van ervaren. In de figuur is dit per meest voorkomende doorstroomroute weergegeven: van havo, mbo-4-bol of vwo naar hbo-bachelor, en van vwo naar wo-bachelor. Omdat het enquêtegegevens betreft, is de populatie een steekproef en niet de volledige studentenpopulatie.

Het aandeel studenten met een functiebeperking (met en zonder ervaren belemmering) lijkt iets lager in de vwo-stromen en is het hoogst in de mbo->hbo-stroom, maar schommelt in alle stromen. Zie de tweede uitvouwtable om te zien welk aandeel van de studenten mét een functiebeperking daardoor wordt belemmerd. Ook dit aandeel schommelt tussen de stromen: het is het laagst in de mbo->hbo-ba stroom (25%) en het hoogst in de vwo->wo-ba stroom (30%) in het meest recente instroomcohort.

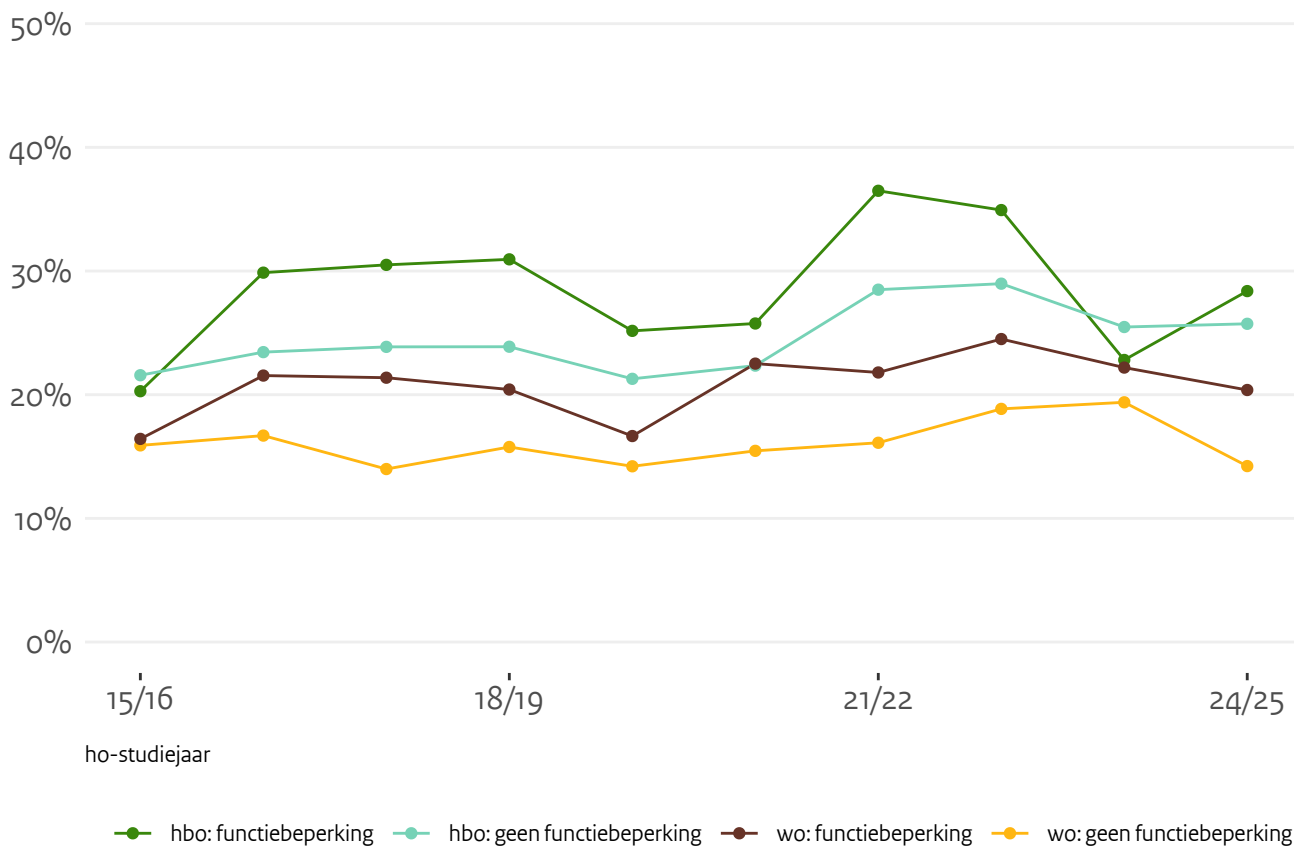

Naar definitie en tabel

5.7.3

Percentage studenten dat uitvalt naar functiebeperking [TR122]

In onderstaande figuur zien we dat binnen het soort ho (hbo of wo) het aandeel uitval hoger is bij studenten met een functiebeperking dan bij studenten zonder functiebeperking (op 2023/2024 voor het hbo na). De uitval van hbo-studenten zónder functiebeperking (25,7% in 2024/2025) blijft hoger dan die van wo-studenten mét een functiebeperking (20,7%). Wo-ers zonder functiebeperking vallen het minst vaak uit (14,2%), hbo-er met een functiebeperking het vaakst (28,4%).

[Naar definitie en tabel](#)

6 Studiefinanciering

Het doel van het studiefinancieringsstelsel is het waarborgen van de financiële toegankelijkheid van het mbo, hbo en wo en ervoor te zorgen dat er geen onoverkomelijke financiële belemmeringen zijn om te gaan studeren. Uitgangspunt daarbij is dat de financiële verantwoordelijkheid voor het volgen van een opleiding wordt gedeeld door de overheid, de ouders en de student zelf.

De overheid draagt bij aan de toegankelijkheid van het onderwijs via de bekostiging van onderwijsinstellingen, waardoor het lesgeld en collegegeld lager kunnen blijven. Daarnaast biedt de overheid verschillende vormen van studiefinanciering aan. Voor mbo-studenten in de beroepsopleidende leerweg (bol) en voor studenten in het hbo en wo bestaat de studiefinanciering uit een basisbeurs, een reisvoorziening (het studentenreisproduct), een aanvullende beurs voor studenten van wie de ouders onvoldoende draagkracht hebben én de mogelijkheid om geld te lenen. Voor studenten in het hbo en wo bestaat daarnaast de mogelijkheid gebruik te maken van het collegegeldkrediet.

Binnen het stelsel wordt rekening gehouden met de veronderstelde ouderlijke bijdrage aan de studiekosten. Wanneer ouders onvoldoende inkomen hebben om deze bijdrage te leveren, neemt de overheid dit over via de aanvullende beurs. Ook van studenten zelf wordt een bijdrage verwacht, bijvoorbeeld door middel van inkomsten uit werk of het aangaan van een lening.

De basisbeurs is beschikbaar voor mbo-studenten van 18 jaar en ouder in de bol en voor studenten in het hbo en wo. Sinds de herinvoering van de basisbeurs op 1 september 2023 hebben studenten in het hoger onderwijs hier weer recht op gekregen. Daarnaast is per 1 januari 2024 de aanvullende beurs verruimd voor

hbo- en wo-studenten met ouders met een middeninkomen. Voor de studenten in het mbo is de regeling rondom de basisbeurs onveranderd gebleven, en daarmee ook geen sprake geweest van een herinvoering.

Voor mbo-studenten in de bol op niveau 1 en 2 zijn de basisbeurs, aanvullende beurs en reisvoorziening direct een gift. Voor mbo-studenten op niveau 3 en 4 en voor studenten in het hoger onderwijs geldt het prestatiebeursregime. Dit betekent dat de ontvangen basisbeurs, aanvullende beurs en reisvoorziening in eerste instantie als lening worden verstrekt, maar worden omgezet in een gift wanneer de student binnen tien jaar (het diplomatermijn) een diploma behaalt. Hiermee stimuleert het stelsel studenten om hun opleiding met succes af te ronden.

In dit hoofdstuk bekijken we eerst in welke mate studenten in het hbo, wo en het mbo gebruik maken van studiefinanciering (sectie 6.1) en dan naar opgebouwde leningen door studenten en het gedrag van debiteuren in de aflofase (sectie 6.2). Studenten met meeneembare studiefinanciering laten we buiten beschouwing.

In dit hoofdstuk spreken we over rechthebbenden. Een rechthebbende wordt gedefinieerd als iemand die in aanmerking komt voor het afnemen van een studiefinancieringsproduct, omdat hij/zij voldoet aan de voorwaarden. De voorwaarden worden getoetst wanneer iemand studiefinanciering aanvraagt. Of zo'n aanvraag wordt toegekend hangt in sommige gevallen af van de bewijsmiddelen die de aanvrager aanlevert (denk aan de details van verblijfsvergunning type I of gegevens over het inkomen van de ouders). In de enkele gevallen dat deze aanvullende gegevens nodig zijn, is het in dit rapport niet mogelijk om het recht sluitend te bepalen. Deze studenten zijn in de rechthebbendenbepaling achterwege gelaten. We benaderen de groep rechthebbenden door enkel studenten te tellen van wie we het recht sluitend kunnen bepalen.

Of iemand *recht heeft* op een studiefinancieringsproduct staat los van het daadwerkelijke gebruik van het product. Er is namelijk een groep studenten die wel voldoet aan de voorwaarden om een studiefinancieringsproduct af te nemen, maar er bewust of onbewust voor kiest om dat niet te doen. De student heeft *in theorie* recht, maar maakt geen gebruik van het product. Dit noemen we het niet-gebruik. Ook niet-gebruik bepalen we alleen voor de groep waar we het recht sluitend van kunnen bepalen.

Hbo- en wo-studenten tellen we als rechthebbenden als zij:

1. jonger zijn dan 30, of in september van het peiljaar een toekenning hebben ontvangen (doorlopend recht);
2. de Nederlandse nationaliteit hebben of als zodanig behandeld worden, of een verblijfsvergunning hebben die recht geeft op studiefinanciering;
3. een erkende voltijd of duale associate degree, bachelor, master, of postmaster van tenminste één jaar volgen;
4. nog recht op het betreffende studiefinancieringsproduct hebben, gegeven het aantal al gebruikte maanden studiefinanciering en eventuele verlenging door de duur van hun opleiding of de verlenging van het reisproduct wegens covid;
5. minder dan 10 jaar geleden voor het eerst studiefinanciering ontvingen in het domein ho.

Mbo-studenten tellen we als rechthebbenden als zij:

1. ouder dan 17 en jonger dan 30 zijn (ook jonger dan 18 voor studentenreisproduct), of in september van het peiljaar een toekenning hebben ontvangen (doorlopend recht);
2. de Nederlandse nationaliteit hebben of als zodanig behandeld worden, of een verblijfsvergunning hebben die recht geeft op studiefinanciering;
3. studeren in leerweg BOL aan een erkende opleiding;
4. nog recht op het betreffende studiefinancieringsproduct hebben, gegeven het aantal al gebruikte maanden studiefinanciering en eventuele verlenging door een specialistenopleiding;
5. minder dan 10 jaar geleden voor het eerst studiefinanciering ontvingen in het domein mbo.

Alle voorwaarden zijn getoetst op basis van het ééncijferbestand voor ho of mbo en het toekennenbestand studiefinanciering. Studenten van wie het recht niet met zekerheid kon worden bepaald op basis van het ééncijferbestand zijn buiten beschouwing gelaten (met name studenten uit de EER, Zwitserland en het VK die recht zouden kunnen hebben op basis van arbeid), ook als zij wel een toekenning hebben ontvangen. (Voor specifieke producten gelden soms specifiekere eisen.)

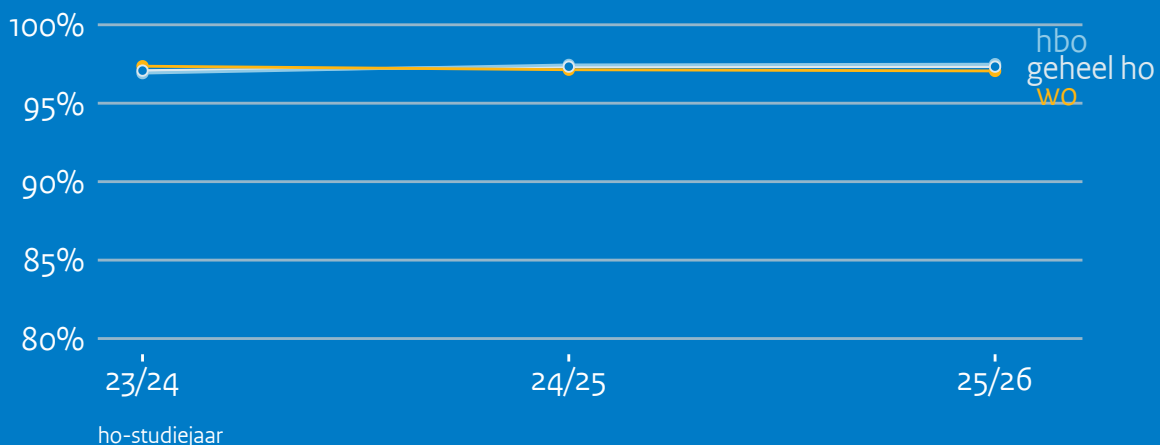
6.1 Gebruik

Deze paragraaf brengt het gebruik van de verschillende studiefinancieringsproducten in kaart. Eerst wordt ingegaan op het gebruik van de basisbeurs (indicatoren 6.1.1 en 6.1.2) en de aanvullende beurs (indicatoren 6.1.3 en 6.1.4). Dan kijken we naar het aandeel gebruikers van de rentedragende lening (indicatoren 6.1.5 en 6.1.6), en naar verschillen in leengedrag gedurende de studieloopbaan (indicatoren 6.1.7 en 6.1.8). Ook de gemiddelde hoogte van geleende bedragen voor zowel de rentedragende lening als het collegegeldkrediet (indicatoren 6.1.9, 6.1.10 en 6.1.11) hebben we uitgesplitst naar verblijfsjaar (indicatoren 6.1.12, 6.1.13 en 6.1.14). De gegevens voor opbouw van de maandinkomsten van studenten naar ouderbijdrage, lening, aanvullende beurs en arbeid zijn in het meest recente jaar niet uitgevraagd in de Studentenmonitor. Indicator 6.1.15 beperkt zich daarom tot inkomen uit arbeid, uitgesplitst naar studenten met en zonder lening en de vooropleiding van de ouders. Tot slot geven we inzicht in het leengedrag van studenten met en zonder aanvullende beurs (indicatoren 6.1.16, 6.1.17 en 6.1.18), en in wat studenten extra lenen na het aflopen van hun recht op basisbeurs (indicatoren 6.1.19 en 6.1.20).

6.1.1 Gebruik basisbeurs naar soort ho [TR128]

Met ingang van studiejaar 2023/2024 is de basisbeurs heringevoerd voor studenten in het ho. In deze indicator wordt gekeken naar het gebruik van de basisbeurs bij alle rechthebbende studenten, vanaf het moment van herinvoering tot 1 oktober 2025/2026. Dit is inclusief studenten die voor studiejaar 2023/2024 zijn begonnen met studeren, maar later door de herinvoering recht hebben gekregen op de basisbeurs. Subpopulaties zijn gemaakt op basis van soort hoger onderwijs (hbo, wo en geheel ho). Vervolgens is *binnen de subpopulaties* gekeken welk aandeel in de maand oktober gebruik heeft gemaakt van de basisbeurs.

Van de rechthebbende hbo-studenten heeft 97,5% gebruik gemaakt van de basisbeurs. Voor de wo-studenten is dit 97,1%. Er zit nauwelijks verschil tussen het gebruik in oktober in 2024 en 2025.

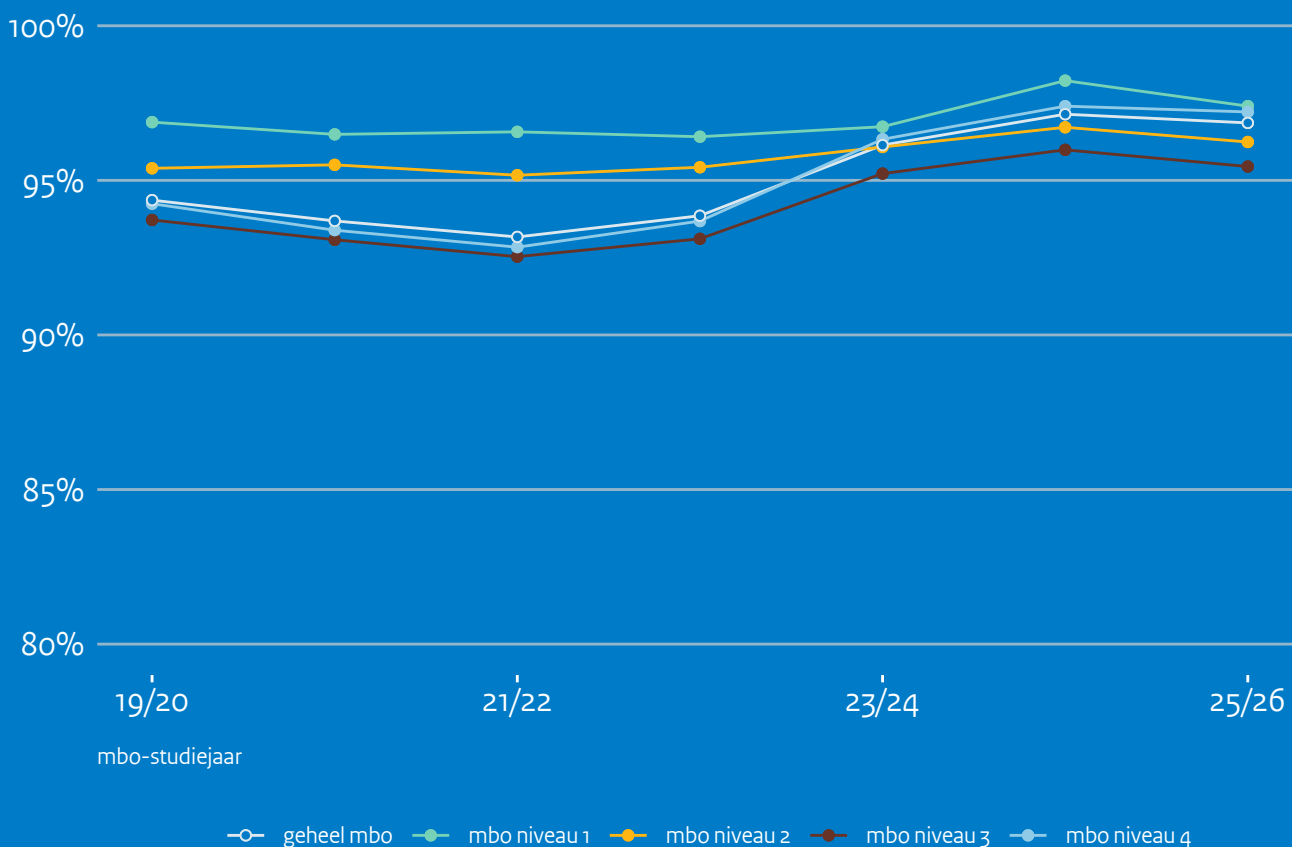
Naar definitie en tabel

6.1.2 Gebruik basisbeurs naar niveau mbo [TR128m]

De populatie van deze indicator bestaat uit alle mbo-studenten die recht hebben op de basisbeurs op 1 oktober van het bijbehorende studiejaar. Binnen deze populatie zijn subpopulaties gemaakt op basis van het niveau waarvoor de studenten ingeschreven staan: niveau 1 t/m niveau 4. Binnen deze subpopulaties is berekend wat het aandeel is dat gebruik maakt van de basisbeurs.

Het percentage gebruikers van de basisbeurs op niveau 3 en 4 is het afgelopen studiejaar voor alle niveaus weer wat afgenomen. Op niveau 4 is slechts een lichte daling te zien. Het gebruik op niveau 1 en 2 was lange tijd hoger, maar inmiddels ligt niveau 4 bijna net zo hoog als niveau 1.

De waarden van *geheel mbo* liggen dicht bij die van *niveau 4*. Dit komt omdat het grootste deel van de mbo studenten een opleiding op niveau 4 volgt.

Naar definitie en tabel

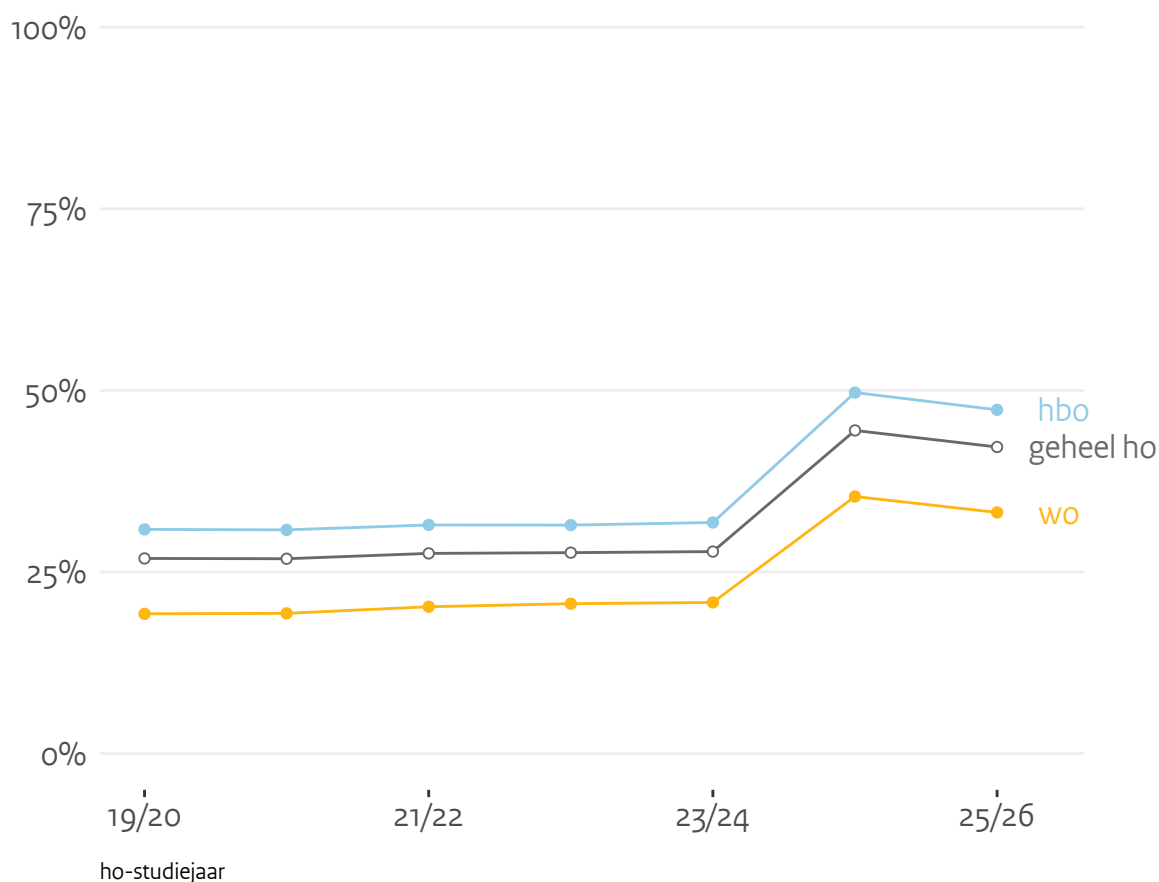
6.1.3

Gebruik aanvullende beurs naar soort ho [TR129]

De aanvullende beurs is bedoeld om het vervolgonderwijs financieel toegankelijk te houden. De hoogte van de aanvullende beurs is afhankelijk van het aantal broers/zussen en het verzamelinkomen van de ouder(s)/verzorger(s). Van ouders wordt verwacht dat zij een ouderbijdrage leveren, studenten met ouders met een lager inkomen komen in aanmerking voor een aanvullende beurs.

De populatie waar we naar kijken bestaat uit alle ho-studenten die op 1 oktober voldoen aan de voorwaarden voor prestatiebeurs. Binnen deze populatie zijn subpopulaties gemaakt op basis van soort hoger onderwijs (hbo/wo en geheel ho). Vervolgens is binnen deze subpopulaties gekeken naar welk aandeel studenten gebruik maakt van de aanvullende beurs in de maand oktober, waarbij de inkomensvoorwaarde van de ouders buiten beschouwing is gelaten. Het aandeel in de grafiek dat **geen aanvullende beurs** ontvangt kan **niet** geïnterpreteerd worden als het niet-gebruik van de aanvullende beurs. Een deel voldoet wel aan de voorwaarden voor een prestatiebeurs, maar niet aan de inkomensvoorwaarde. Het andere deel voldoet aan de prestatiebeursvoorwaarden én inkomensvoorwaarde, maar besluit (on)bewust geen gebruik te maken van de aanvullende beurs.

Het gebruik van de aanvullende beurs was licht gestegen in de periode 2021/2022 tot en met 2023/2024, zowel in hbo als in wo. In het jaar 2024/2025 zien we een verdubbeling t.o.v. 2019/2020. Daarin spelen twee zaken in elk geval een rol: de verhoging van de inkomensgrens van de ouders en een wijziging waardoor de aanvraag voor een aanvullende beurs automatisch staat aangevinkt in 'Mijn DUO'. In 2025/2026 daalt het gebruik weer. Wat verder opvalt is dat studenten in het hbo vaker gebruik maken van de aanvullende beurs dan wo-studenten. Voor de mbo-variant: zie indicator 6.1.4.

[Naar definitie en tabel](#)

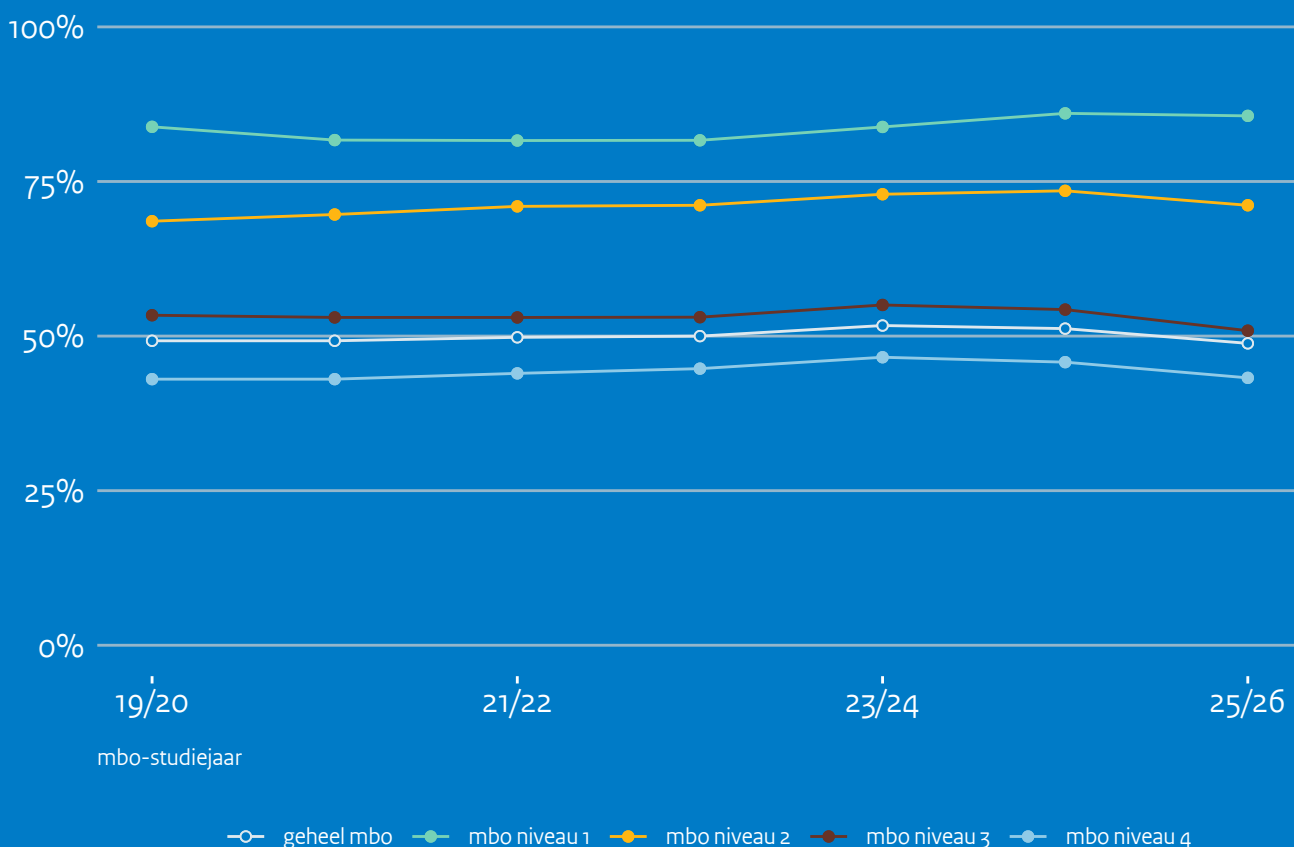
6.1.4 Gebruik aanvullende beurs naar niveau mbo [TR129m]

De aanvullende beurs is bedoeld om het vervolgonderwijs financieel toegankelijk te houden. De hoogte van de aanvullende beurs is afhankelijk van het aantal broers/zussen en het verzamelinkomen van de ouder(s)/verzorger(s). Van ouders wordt verwacht dat zij een ouderbijdrage leveren, studenten met ouders met een lager inkomen komen in aanmerking voor een aanvullende beurs.

De populatie van deze indicator bestaat uit alle mbo-studenten die recht hebben op een aanvullende beurs op 1 oktober van het bijbehorende studiejaar. Binnen deze populatie zijn subpopulaties gemaakt op basis van het niveau waarvoor de studenten ingeschreven staan: niveau 1 t/m niveau 4. Binnen deze subpopulaties is berekend wat het aandeel is dat op 1 oktober gebruik maakt van de aanvullende beurs, waarbij de inkomensvoorwaarde van de ouders buiten beschouwing is gelaten. Het aandeel in de grafiek dat **geen aanvullende beurs** ontvangt kan **niet** geïnterpreteerd worden als het niet-gebruik. Een deel voldoet wel aan de meeste voorwaarden voor een aanvullende beurs, maar niet aan de inkomensvoorwaarde. Het andere deel voldoet aan de aanvullende beurs voorwaarden én inkomensvoorwaarde, maar besluit (on)bewust geen gebruik te maken van de aanvullende beurs.

Het percentage gebruikers van aanvullende beurs leek tussen 2020/2021 en 2023/2024 licht toe te nemen, maar daalt in het meest recente jaar op alle niveaus. Het gebruik van de aanvullende beurs ligt op niveau 1 en 2 duidelijk hoger dan op niveau 3 en 4.

De waarden van *geheel mbo* liggen dicht bij die van *niveau 4*. Dit komt omdat het grootste deel van de mbo-studenten een opleiding op niveau 4 volgt.

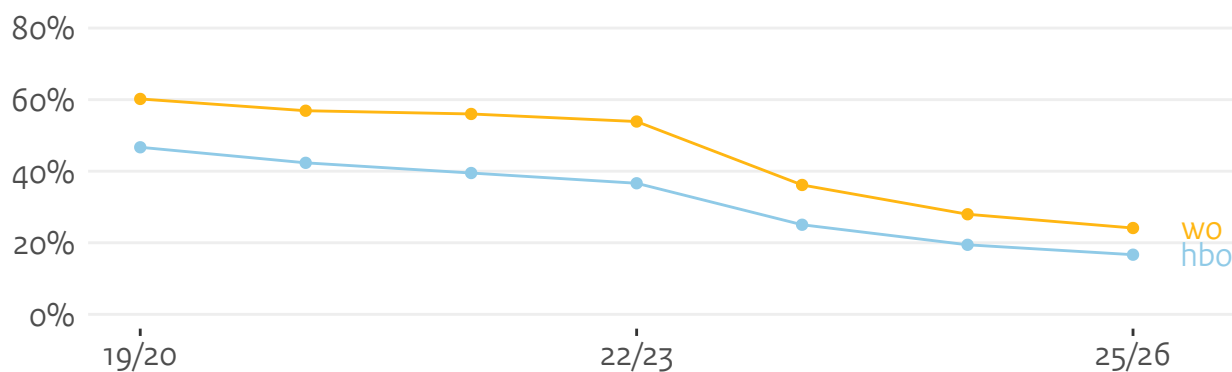

Naar definitie en tabel

6.1.5 Percentage gebruikers rentedragende lening naar soort ho [TR075]

Van de populatie rechthebbende ho-studenten zijn subpopulaties gemaakt op basis van soort ho. Daarbinnen is berekend welk aandeel gebruikmaakt van een rentedragende lening in de maand oktober.

In het hbo en wo neemt het percentage leners over de jaren gestaag af. In het wo wordt structureel meer geleend dan in het hbo. Vanaf studiejaar 23/24 is het aandeel studenten dat gebruikmaakt van de rentedragende lening flink gedaald. Mogelijke verklaringen voor de afname zijn de herinvoering van de basisbeurs, de stijgende rente op studieleningen en een veranderende houding ten aanzien van schulden (bijv. vanwege de kansen op de woningmarkt). In indicator 6.1.7 splitsen we dit uit naar verblijfsjaren.

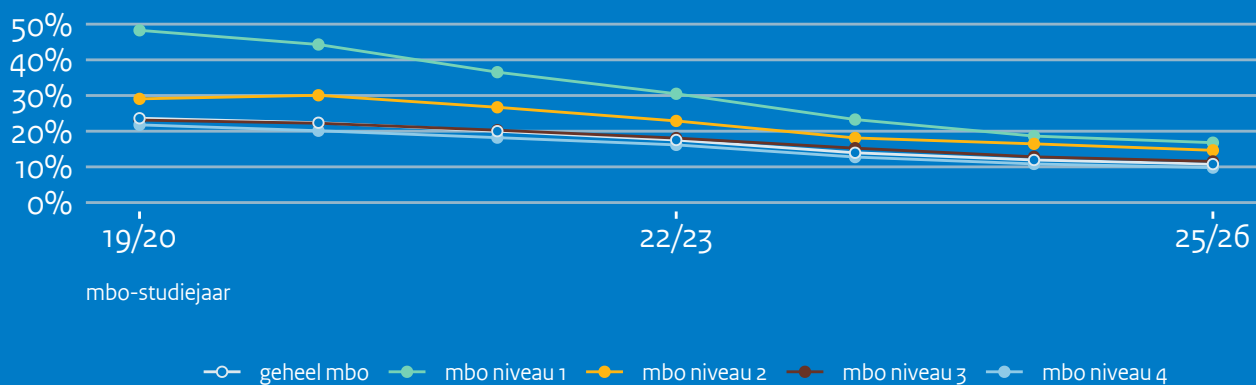

Naar definitie en tabel

6.1.6 Percentage gebruikers rentedragende lening naar niveau mbo [TR075m]

Van de populatie rechthebbende mbo-studenten zijn subpopulaties gemaakt op basis van het mbo-niveau. Daarbinnen is berekend welk aandeel gebruikmaakt van de rentedragende lening in de maand oktober.

Binnen alle niveaus is te zien dat het percentage gebruik van de rentedragende lening afneemt. Verder is het opvallend dat het percentage het hoogst ligt voor niveau 1, terwijl voor hen de prestatiebeurs een gift is. Dit betreft een relatief kleine groep: zo'n 800 studenten in studiejaar 2025/26. Mogelijke verklaringen voor de afname zijn de stijgende rente op studieleningen en een veranderende houding ten aanzien van schulden (bijv. vanwege de kansen op de woningmarkt). In indicator 6.1.8 splitsen we deze figuur uit naar verblijfsjaren.

Naar definitie en tabel

6.1.7

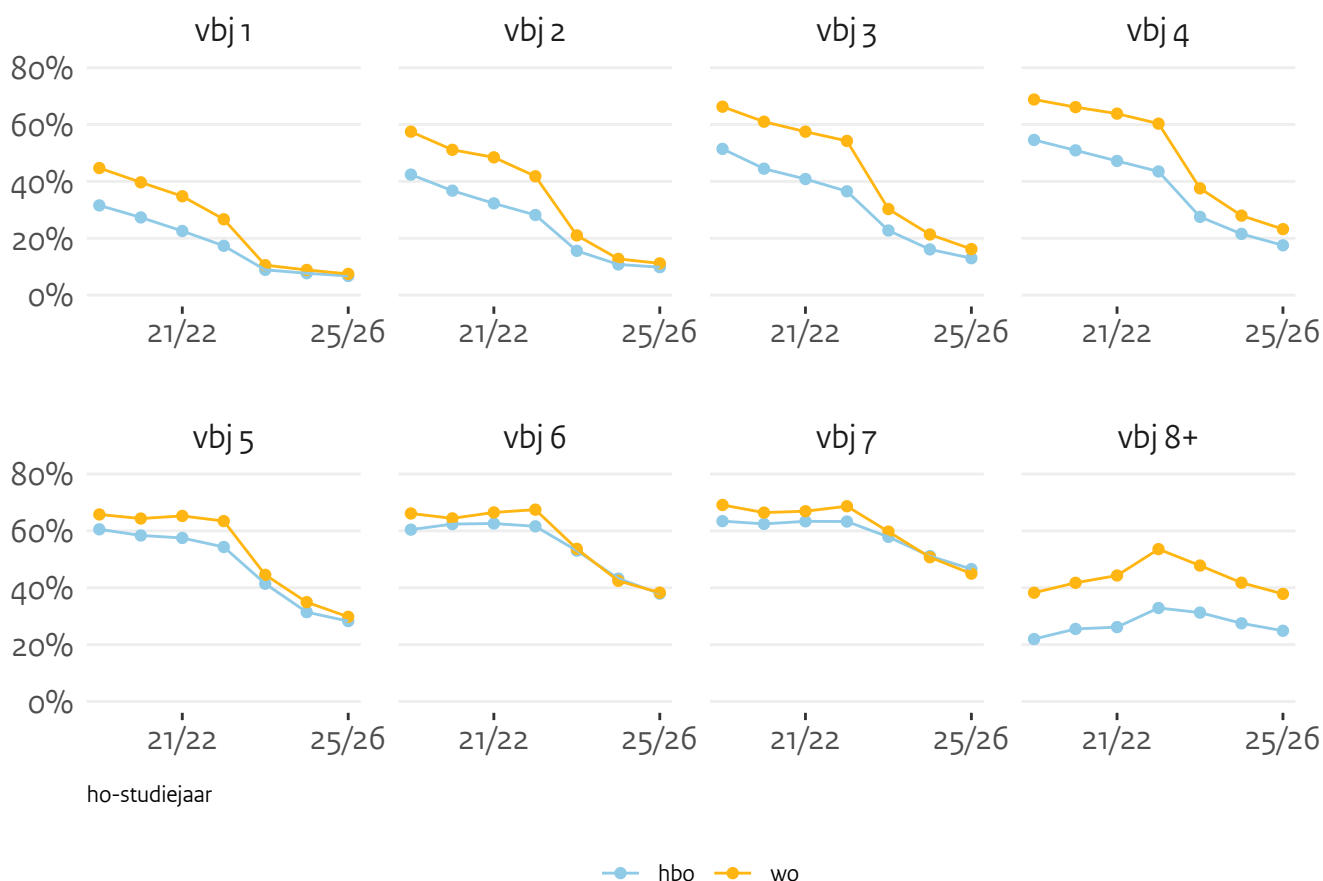
Percentage gebruikers rentedragende lening naar soort en verblijfsjaar ho [TR076]

In deze indicator bekijken we dezelfde populatie als in indicator 6.1.5, maar de subpopulaties zijn nu op basis van soort ho en verblijfsjaren. Voor *elke subpopulatie* is berekend welk aandeel gebruikmaakt van de rentedragende lening in de maand oktober.

We zien in alle verblijfsjaren dat het aandeel leners hoger ligt in het wo dan het hbo, maar het verschil neemt steeds meer af. We zien ook in de tijd een daling van het aandeel studenten dat leent, waarbij die daling sterker is in de eerdere verblijfsjaren. Een mogelijke verklaring voor deze daling is de herinvoering van de basisbeurs, waar studenten uit de hogere verblijfsjaren vaak geen recht meer op hebben. In de meest recente studiejaar (24/25 en 25/26), zien we dat het gebruik van de rentedragende lening in de eerste twee verblijfsjaren stabiliseert. In de overige verblijfsjaren is dat gebruik opnieuw afgenomen in studiejaar 25/26.

Studenten in de hoogste verblijfsjaren hebben doorgaans geen recht (meer) op basisbeurs en maken vaker gebruik van een rentedragende lening. Toch is ook in de hogere verblijfsjaren een lichte afname van het gebruik van de rentedragende lening te zien. Deze daling kan met name verklaard worden door de stijgende rente op studieleningen en een veranderende houding ten aanzien van schulden — bijvoorbeeld omdat de studieschuld meetelt bij de hypotheekaanvraag.

Het CBS rapporteerde in 2025 een dalend aantal studenten met een studieschuld. We zien hier dat er niet alleen in aantal, maar ook in aandeel een duidelijke daling is van het gebruik van de rentedragende lening, een trend die ook in het mbo zichtbaar is (indicator 6.1.8).

[Naar definitie en tabel](#)

6.1.8

Percentage gebruikers rentedragende lening naar niveau en verblijfsjaar mbo
[TRo76m]

Hier is indicator 6.1.6 naast mbo-niveau ook uitgesplitst naar verblijfsjaren. Het aandeel dat gebruik maakt van een rentedragende lening in de maand oktober is berekend *binnen deze subpopulaties*.

De verschillen tussen de niveaus zijn klein in de eerste verblijfsjaren. Niveaus 3 en 4 volgen steeds hetzelfde patroon, met het laagste gebruik in het derde verblijfsjaar. Voor niveau 1 en 2 stijgt het gebruik wel na respectievelijk het eerste en tweede verblijfsjaar, maar voor deze niveaus nemen de aantallen ook af voor de hogere verblijfsjaren. Voor zinvolle groepsaantallen zijn alle verblijfsjaren van 5 of hoger samengevoegd in de laatste grafiek met 'vbj 5+'. Hier ligt het gebruik van de rentedragende lening voor niveau 1 en 2 nog steeds hoger dan voor niveau 3 en 4. Door het kleine aantal studenten in niveau 1 in verblijfsjaar 5 en hoger is de lijn daar sneller veranderlijk. Ondanks die veranderlijkheid lijkt dit de enige groep te zijn die geen afname van gebruik over de jaren laat zien.

In de meest recente studie jaren (24/25 en 25/26), zien we dat het gebruik van de rentedragende lening in de eerste twee verblijfsjaren lijkt te stabiliseren, of zelfs de eerste drie met uitzondering van niveau 1. In de overige verblijfsjaren is nog steeds sprake van een afname in het gebruik hiervan. Hoewel er al voor een langere periode een dalende trend is te zien in het gebruik van de rentedragende lening, kan de stijging van het rentepercentage in combinatie met een veranderende houding ten aanzien van schulden ook hebben bijgedragen aan de afname van dit gebruik.

Naar definitie en tabel

6.1.9

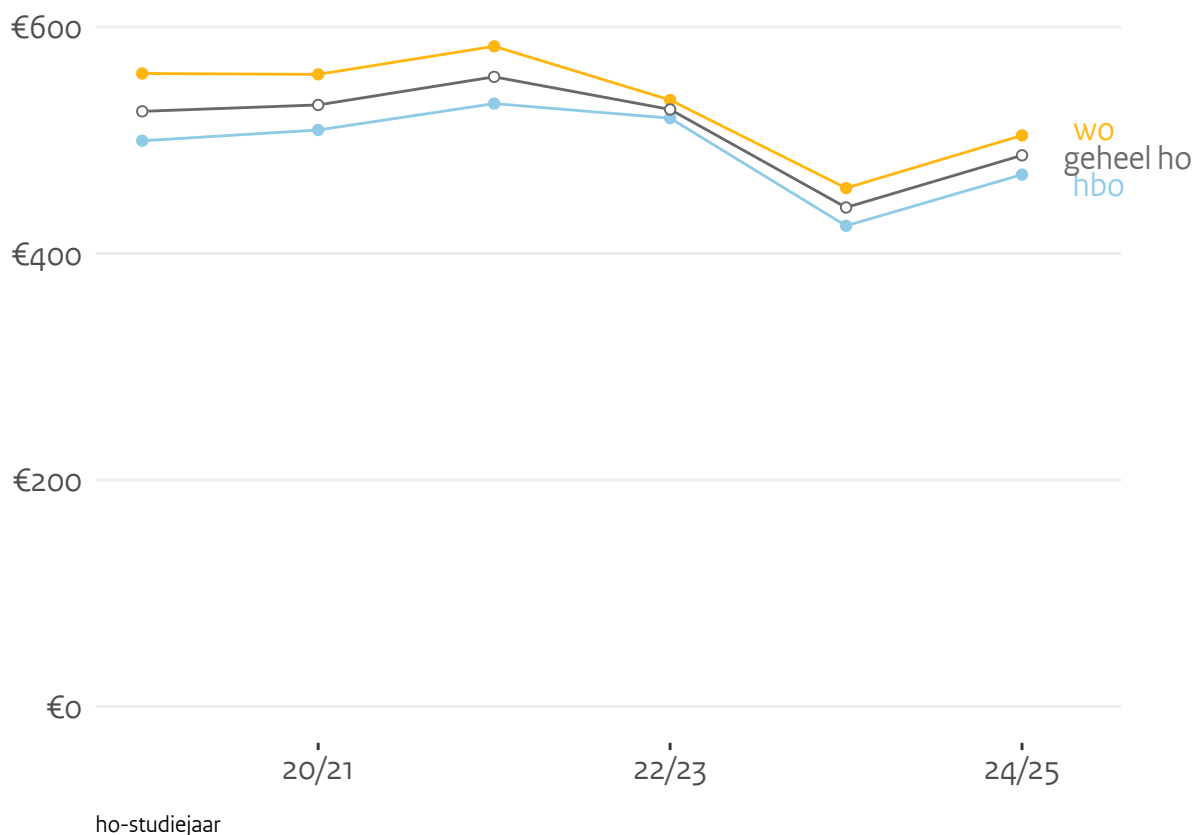
Gemiddelde rentedragende lening in het ho [TR079a]

In de onderstaande grafiek bekijken we de gemiddelde rentedragende lening per maand van studenten in het hoger onderwijs die hier gebruik van maken.

Het gemiddelde maandbedrag van de rentedragende lening is in het wo hoger dan in het hbo. Waar voor beide onderwijssoorten het gemiddelde maandbedrag over de getoonde tijdsreeks tot en met 2021/2022 ieder jaar hoger werd, is dit in studiejaar 2023/2024 gedaald naar een lager bedrag dan in 2019/2020. Een mogelijke verklaring hiervoor is de herinvoering van de basisbeurs in het hoger onderwijs. Echter valt het op dat het gemiddelde bedrag van de rentedragende lening het laatste jaar juist weer is toegenomen.

Uitgesloten van de grafiek zijn studenten met meeneembare studiefinanciering of een studie aan een niet-bekostigde instelling. Studenten met meeneembare studiefinanciering en een lening (4474 in 2024/2025, van wie 35% in het hbo) lenen in 2024/2025 gemiddeld €438 in het hbo en €482 in het wo, respectievelijk €32 en €23 euro minder dan de reguliere groep. Studenten aan een niet-bekostigde instelling met een lening (2582 in 2024/2025, van wie 88% in het hbo) lenen in 2024/2025 gemiddeld €490 in het hbo (ofwel €21 euro meer), en €339 in het wo (ofwel €165 euro minder) dan in de reguliere groep.

De bedragen die studenten maximaal kunnen lenen, worden jaarlijks geïndexeerd (voor inflatie gecorrigeerd). Hierdoor betekenen hogere absolute bedragen in de grafiek niet per se dat de studenten ook relatief meer lenen. In indicator 6.1.12 splitsen we dit figuur uit naar verblijfsjaren. De vergelijkbare figuur voor het mbo is indicator 6.1.11.

[Naar definitie en tabel](#)

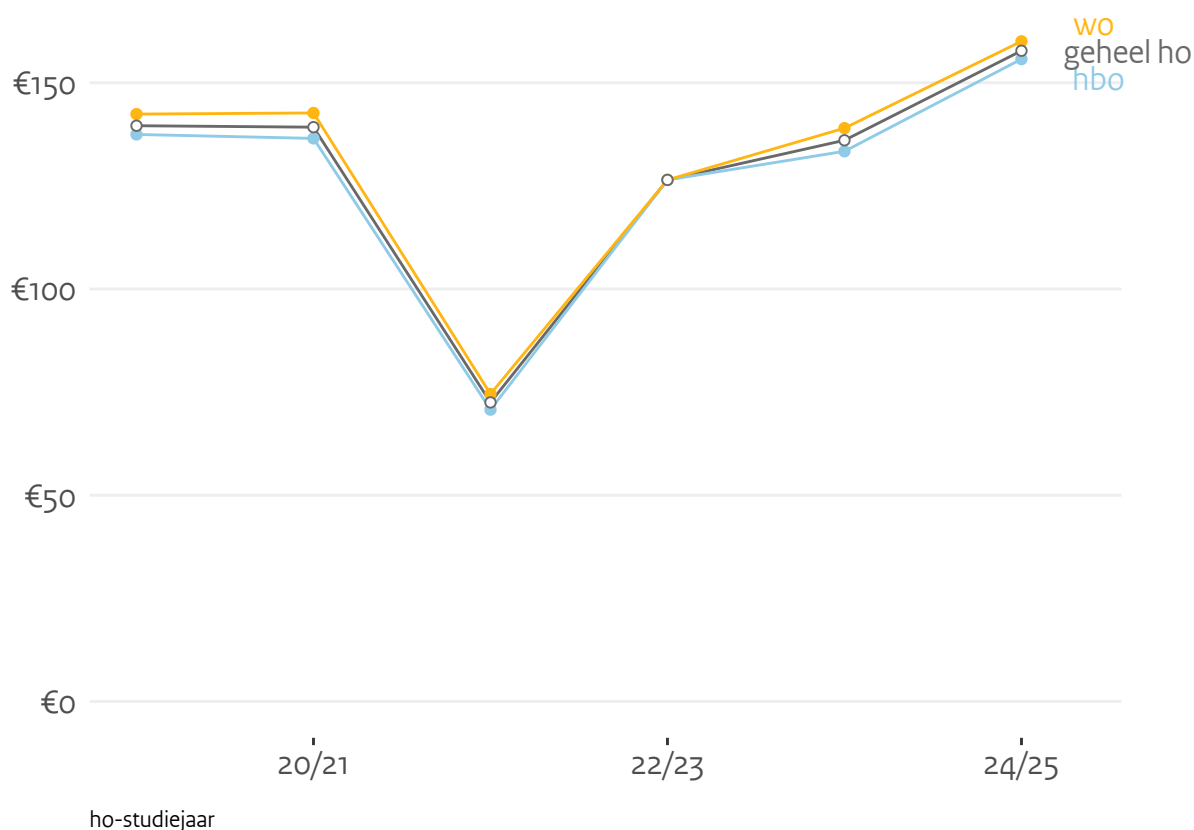
6.1.10 Gemiddelde collegegeldkrediet in het ho [TR079b]

In deze indicator bekijken we het gemiddelde collegegeldkrediet per maand van studenten in het hoger onderwijs die hier gebruik van maken.

Het gemiddelde leenbedrag van het collegegeldkrediet is in het wo consistent iets hoger dan in het hbo. De dip voor beide onderwijssoorten in studiejaar 2021/2022 komt door de korting op het collegegeld die naar aanleiding van de coronapandemie voor dit studiejaar werd doorgevoerd. In het meest recente studiejaar is het gemiddelde bedrag van het collegegeldkrediet toegenomen, in lijn met de toename van de gemiddelde rentedragende lening (indicator 6.1.9). Hier speelt echter ook een effect van verblijfsjaar, te zien in indicator 6.1.13.

Uitgesloten van de grafiek zijn studenten met meeneembare studiefinanciering of een studie aan een niet-bekostigde instelling, omdat het collegegeld daar vaak een stuk hoger ligt. Studenten met meeneembare studiefinanciering en collegegeldkrediet (2026 in 2024/2025, van wie 38% in het hbo) lenen in 2024/2025 gemiddeld €339 in het hbo en €343 in het wo, respectievelijk €184 en €183 euro meer dan de reguliere groep. Studenten aan een niet-bekostigde instelling met collegegeldkrediet (1791 in 2024/2025, van wie 91% in het hbo) lenen in 2024/2025 gemiddeld €481 in het hbo en €325 in het wo, respectievelijk €325 en €165 euro meer dan de reguliere groep.

De hoogte van het collegegeld en de bedragen die studenten daarvoor maximaal kunnen lenen, worden jaarlijks geïndexeerd (voor inflatie gecorrigeerd). Hierdoor betekenen hogere absolute bedragen in de grafiek niet per se dat de studenten ook relatief meer lenen. In indicator 6.1.13 splitsen we deze figuur uit naar verblijfsjaren.

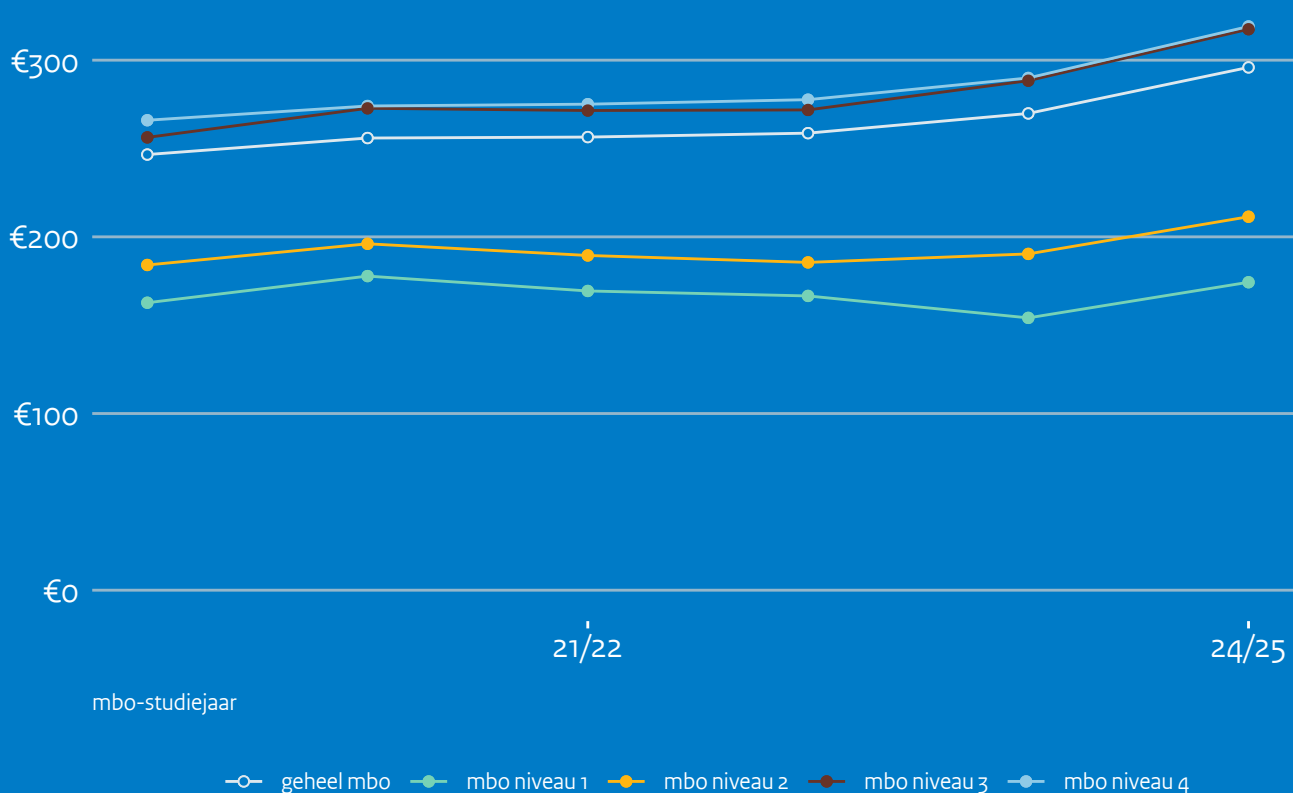
[Naar definitie en tabel](#)

6.1.11 Gemiddelde lening in het mbo [TR079m]

De gemiddelde rentedragende lening per maand van studenten die lenen stijgt met het niveau in het mbo. Hoe hoger het niveau, hoe hoger het gemiddelde van de rentedragende lening, waarbij niveau 3 en 4 relatief dicht bij elkaar liggen. De afgelopen twee studie jaren steeg het geleende maandbedrag voor alle mbo niveaus met uitzondering van niveau 1. Op niveau 1 steeg het maandbedrag alleen het afgelopen studiejaar terwijl in 2023/2024 nog een daling te zien was ten opzichte van het studiejaar ervoor.

De grafiek omvat ook de mbo'ers aan de niet-bekostigde instellingen. Als we die apart beschouwen, dan zien we dat studenten aan niet-bekostigde instellingen (dit betreft enkel studenten in niveaus 2, 3 en 4) in de afgelopen jaren vergelijkbaar leengedrag vertoonden met studenten aan bekostigde instellingen. In 2024/2025 ging dit om 2515 studenten met een gemiddelde lening van €279 per maand. De kleine groep mbo-4 studenten met meeneembare studiefinanciering is niet meegenomen in de grafiek.

De bedragen die studenten maximaal kunnen lenen, worden jaarlijks geïndexeerd (voor inflatie gecorrigeerd). In het afgelopen jaar is te zien dat de meeste studenten gebruik maken van een deel van deze extra leenruimte. Een lichte stijging in deze grafiek betekent dus niet per se dat de studenten ook relatief meer lenen. In indicator 6.1.14 splitsen we dit figuur uit naar verblijfsjaren.

Naar definitie en tabel

6.1.12

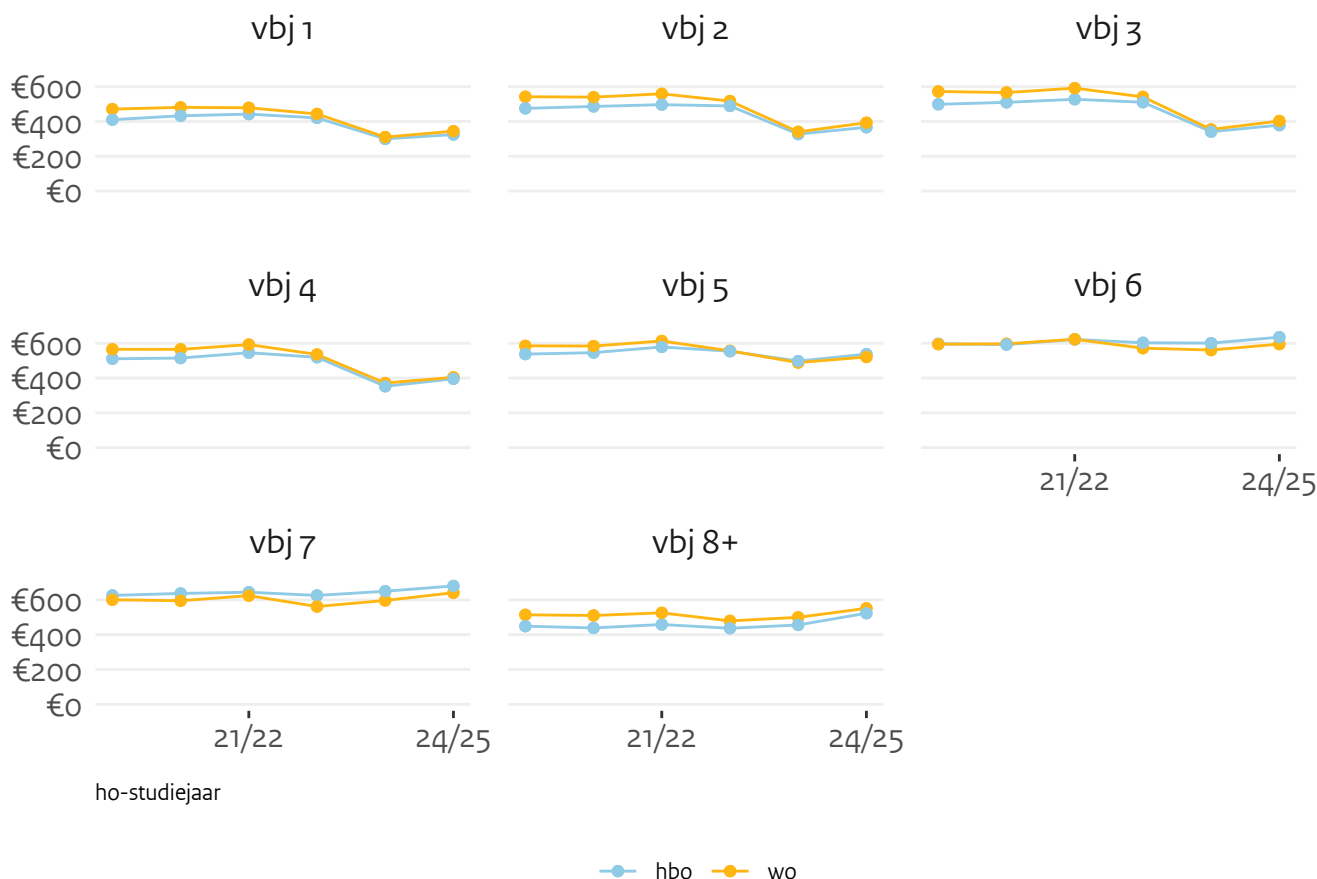
Gemiddelde rentedragende lening in het ho naar soort ho en verblijfsjaar
[TRo80a]

Net zoals in indicator 6.1.9, bekijken we hier de gemiddelde rentedragende lening van studenten in het hoger onderwijs die lenen. Nu voor subpopulaties op basis van soort ho en verblijfsjaren, waarbinnen de gemiddelde lening wordt berekend.

Ouderejaars lenen over het algemeen meer dan studenten aan het begin van hun ho-carrière. In verblijfsjaren 8 en hoger ligt het gemiddelde van de rentedragende lening echter lager dan in bijvoorbeeld verblijfsjaar 6 en 7. Dit komt omdat studenten na 7 jaar vaak geen recht meer hebben op de rentedragende lening, en de maanden zonder recht dat jaar als nul meetellen in het gemiddelde.

Het maandelijks geleende bedrag in beide soorten hoger onderwijs wordt met elk verblijfsjaar hoger. In 2023/2024 zien we door de herinvoering van de basisbeurs binnen de verblijfsjaren 1 t/m 5 een afname van het maandelijks geleende bedrag. Verblijfsjaar 5 is het laatste jaar waarin nog een duidelijke daling te zien is. Dit komt doordat studenten in eerste instantie 4 jaar recht op een basisbeurs hebben en iets langer wanneer een master wordt gevolgd (1 à 2 jaar). Hierdoor is er in latere verblijfsjaren geen grote afname in de rentedragende lening in 2023/2024. In het meest recente studiejaar is er voor alle verblijfsjaren sprake van een lichte stijging in de gemiddelde rentedragende lening.

De bedragen die studenten maximaal kunnen lenen, zijn jaarlijks geïndexeerd (voor inflatie gecorrigeerd). Hierdoor betekenen hogere absolute bedragen in de grafiek niet per se dat de studenten ook relatief meer lenen.

[Naar definitie en tabel](#)

6.1.13

Gemiddelde collegegeldkrediet in het ho naar soort ho en verblijfsjaar [TRo8ob]

In de onderstaande grafiek tonen we, net zoals in indicator 6.1.10, het gemiddelde collegegeldkrediet per maand van studenten in het hoger onderwijs die daar gebruik van maken. Nu voor subpopulaties op basis van soort ho en verblijfsjaren, waarbinnen het gemiddelde collegegeldkrediet wordt berekend.

Tussen beide onderwijssoorten is weinig verschil te zien in het gemiddelde collegegeldkrediet. Binnen het eerste verblijfsjaar zien we dat het gemiddelde collegegeldkrediet tot en met studiejaar 2023/2024 lager is dan bij andere verblijfsjaren. Dit is echter niet het geval in 2024/2025. Van studiejaar 2018/2019 tot en met studiejaar 2023/2024 kregen eerstejaarsstudenten korting op hun collegegeld. Vanaf 2024/2025 is dit afgeschaft en als gevolg hiervan zijn eerstejaarsstudenten gemiddeld meer collegegeldkrediet gaan lenen. In alle verblijfsjaren is de dip door de korting op het collegegeld naar aanleiding van de coronapandemie zichtbaar. In verblijfsjaren 8 en hoger ligt het gemiddelde van het collegegeldkrediet lager dan in bijvoorbeeld verblijfsjaar 6 en 7. Dit komt omdat studenten na 7 jaar vaak geen recht meer hebben op collegegeldkrediet, en de maanden zonder recht dat jaar als nul meetellen in het gemiddelde.

De hoogte van het collegegeld en de bedragen die studenten daarvoor maximaal kunnen lenen, zijn jaarlijks geïndexeerd (voor inflatie gecorrigeerd). Hierdoor betekenen hogere absolute bedragen in de grafiek niet per se dat de studenten ook relatief meer lenen.

[Naar definitie en tabel](#)

6.1.14 Gemiddelde lening in het mbo naar niveau en verblijfsjaar [TRo8om]

Hier is indicator 6.1.11 nader uitgesplitst tot subpopulaties van verschillende niveaus en verblijfsjaren. De gemiddelde rentedragende lening van studenten die lenen is berekend binnen deze subpopulaties.

Als we kijken naar de verschillende verblijfsjaren, zien we dat de verschillen in de vroege verblijfsjaren tussen de niveaus klein zijn waarbij niveaus 3 en 4 steeds boven niveaus 1 en 2 uitkomen. In verblijfsjaar 5 en hoger zien we grotere verschillen tussen deze niveaus.

De bedragen die studenten maximaal kunnen lenen, zijn jaarlijks geïndexeerd (voor inflatie gecorrigeerd). Een lichte stijging in deze grafiek betekent dus niet per se dat de studenten ook relatief meer lenen.

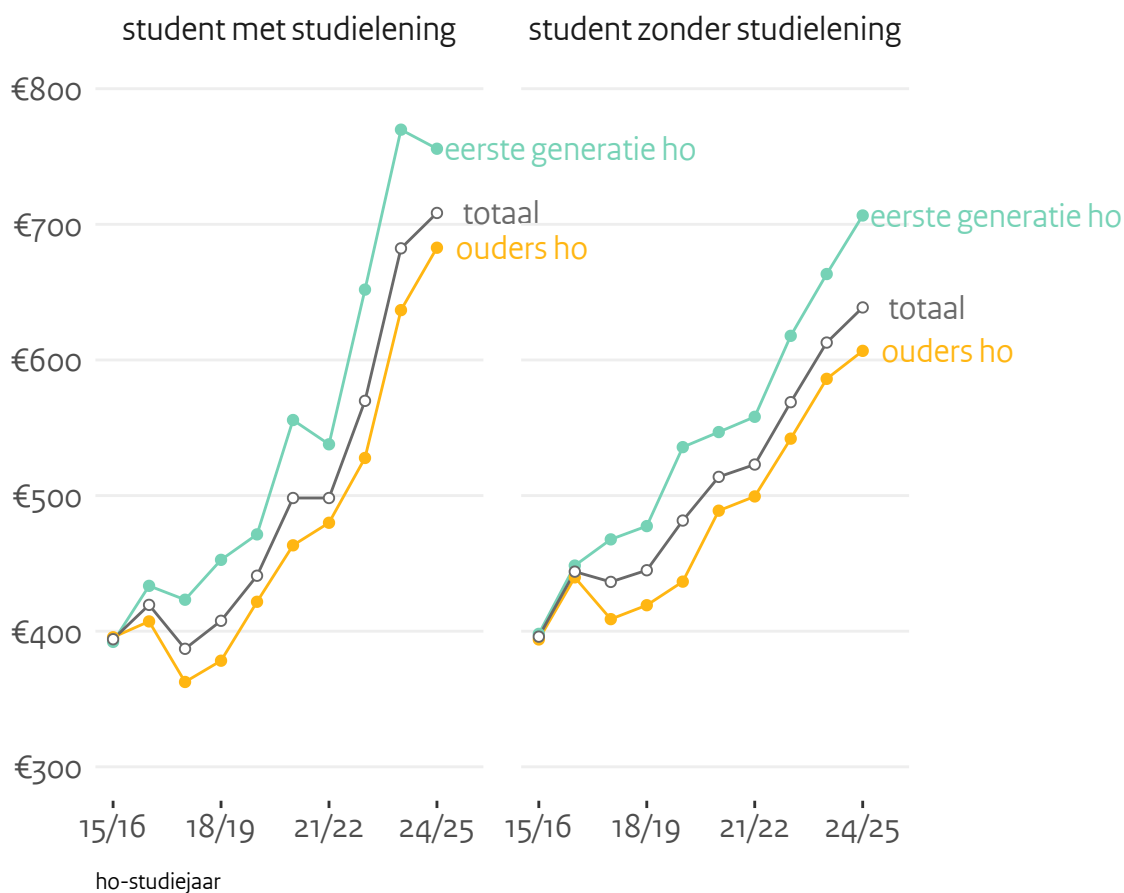
Naar definitie en tabel

6.1.15 Bijverdiensten uit werk per maand naar leenstatus en opleidingsniveau ouders [TR107a]

In deze indicator zien we de gemiddelde maandinkomsten van studenten ho uit werk, uitgesplitst naar leenstatus en het opleidingsniveau van de ouders (die is 'ho' als minimaal één ouder een opleiding in het hoger onderwijs heeft afgerond). Getoonde bedragen zijn **alleen de inkomsten uit werk**.

Allereerst valt op dat er een sterke stijging is in de inkomsten uit werk over de jaren. Hiervoor kunnen meerdere oorzaken mogelijk zijn, die we hier niet kunnen onderscheiden. In ieder geval is aannemelijk dat de stijging van het minimumloon een deel van de stijging verklaart.

Verder zijn ook tussen de groepen verschillen te zien: eerstegeneratiestudenten halen meer inkomsten uit werk dan studenten met hoog opgeleide ouders; en studenten mét een studielening halen meer inkomsten uit werk dan die zonder lening. Eerstegeneratiestudenten mét een lening verdienen het meest bij (€756), ook al zijn die inkomsten in het meest recente studiejaar iets gedaald. Studenten van ho-ouders zonder lening verdienen het minst bij (€607). Zij verdienen in het laatste jaar gemiddeld €149 per maand minder dan de meestverdieners, waar dat verschil vorig jaar nog €184 was.

[Naar definitie en tabel](#)

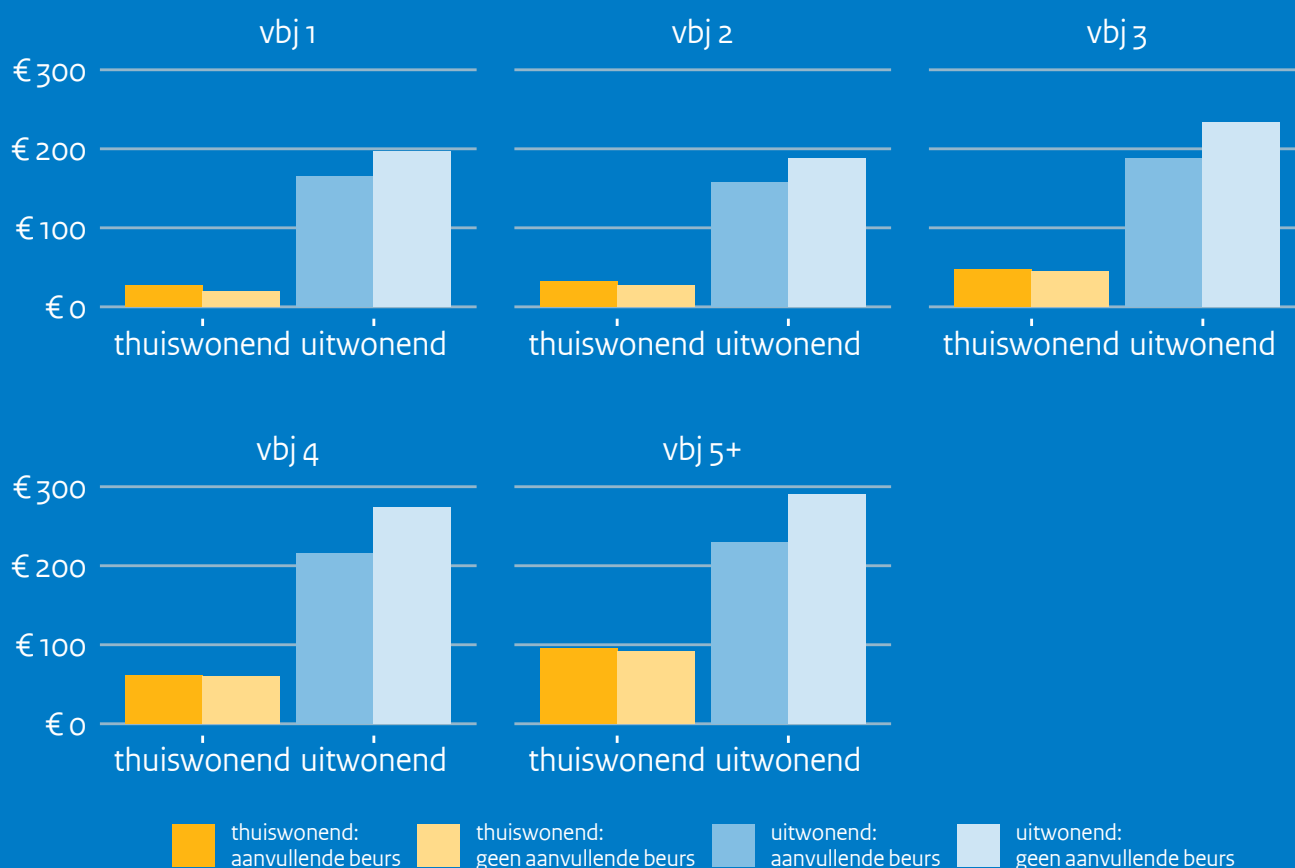
6.1.16 Gemiddeld leenbedrag studenten met en zonder aanvullende beurs hbo [TR143a]

Deze indicator geeft inzicht in de gemiddelde lening (rentedragende lening en collegegeldkrediet) per maand in studiejaar 24/25 voor studenten die de basisbeurs ontvingen in het hbo. Dit is verder uitgesplitst naar verblijfsjaar, de woonsituatie van de student en of deze tenminste één maand in studiejaar 24/25 een aanvullende beurs heeft ontvangen. Ook leenbedragen van nul zijn meegewogen in het gemiddelde. In principe hebben studenten vier jaar recht op basisbeurs. De categorie verblijfsjaar 5+ bestaat uit studenten die een hbo-master volgen en daardoor verlengd recht hebben.

Het studiefinancieringsstelsel gaat ervan uit dat ouders bijdragen aan de studiekosten van hun kinderen. Wanneer ouders vanwege een ontoereikend inkomen niet in staat zijn deze bijdrage te leveren, compenseert de overheid dit via de aanvullende beurs. In het hbo bedroeg de gemiddelde aanvullende beurs in studiejaar 2024/2025 circa € 275 per maand.

In alle verblijfsjaren lenen thuiswonenden gemiddeld veel minder dan uitwonenden. Voor thuiswonende studenten maakt het daarbij weinig uit of ze wel of geen aanvullende beurs ontvangen. Bij uitwonende studenten wordt gemiddeld meer geleend door studenten zonder aanvullende beurs. Dit kan erop wijzen dat ouders van uitwonende studenten zonder aanvullende beurs gemiddeld genomen minder bijdragen dan de veronderstelde ouderbijdrage. Tot slot zien we dat de leenbedragen over het algemeen ieder verblijfsjaar iets hoger worden. Alleen uitwonende studenten lenen in het eerste jaar meer dan het tweede.

In de tabel zien we dat de meeste studenten in de eerdere verblijfsjaren thuiswonend zijn. Pas vanaf verblijfsjaar 5+ zijn er ongeveer evenveel thuiswonende als uitwonende studenten.

Naar definitie en tabel

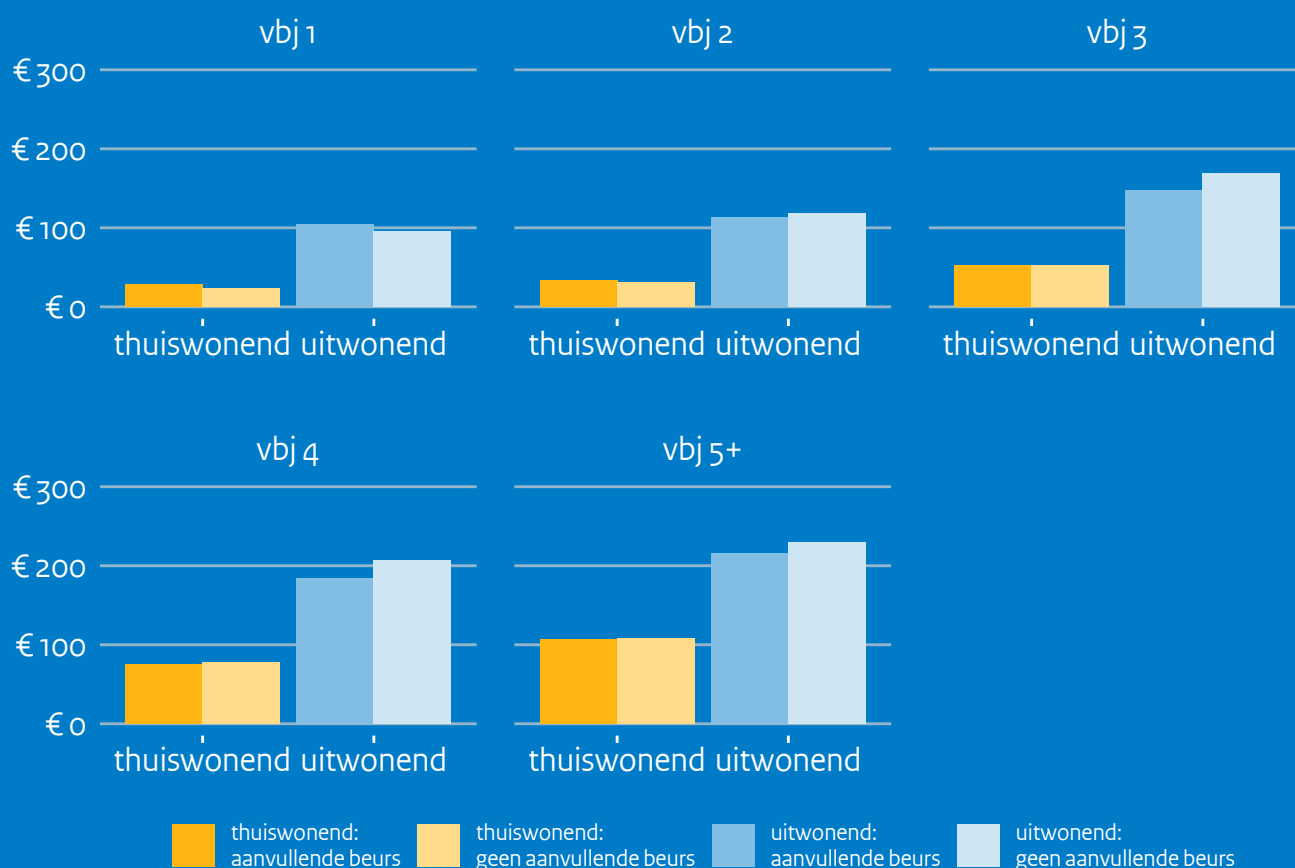
6.1.17 Gemiddeld leenbedrag studenten met en zonder aanvullende beurs wo [TR143b]

Deze indicator geeft inzicht in de gemiddelde lening (rentedragende lening en collegegeldkrediet) per maand in studiejaar 24/25 voor studenten die de basisbeurs ontvingen in het wo. Dit is verder uitgesplitst naar verblijfsjaar, de woonsituatie van de student en of deze tenminste één maand in studiejaar 24/25 een aanvullende beurs heeft ontvangen. Ook leenbedragen van nul zijn meegewogen in het gemiddelde. In principe hebben studenten vier jaar recht op basisbeurs. De categorie verblijfsjaar 5+ bestaat uit studenten die een wo-master volgen en daardoor verlengd recht hebben.

Het studiefinancieringsstelsel gaat ervan uit dat ouders bijdragen aan de studiekosten van hun kinderen. Wanneer ouders vanwege een ontoereikend inkomen niet in staat zijn deze bijdrage te leveren, compenseert de overheid dit via de aanvullende beurs. In het wo bedroeg de gemiddelde aanvullende beurs in studiejaar 2024/2025 circa € 260 per maand.

In alle verblijfsjaren lenen thuiswonende studenten gemiddeld veel minder dan uitwonende studenten, al zijn de verschillen kleiner dan in het hbo. Voor thuiswonende studenten maakt het daarbij weinig uit of ze wel of geen aanvullende beurs ontvangen. Bij uitwonende studenten lenen de studenten zonder aanvullende beurs gemiddeld nauwelijks meer dan studenten die wel een aanvullende beurs ontvangen, en in het eerste verblijfsjaar zelfs iets minder. Leenbedragen worden ieder verblijfsjaar hoger en liggen lager dan in het hbo.

In de tabel zien we dat er in het wo relatief veel uitwonende studenten zijn vergeleken met het hbo. Al vanaf het tweede verblijfsjaar zijn de meeste wo-studenten uitwonend, en dat aandeel wordt in latere verblijfsjaren steeds groter.

Naar definitie en tabel

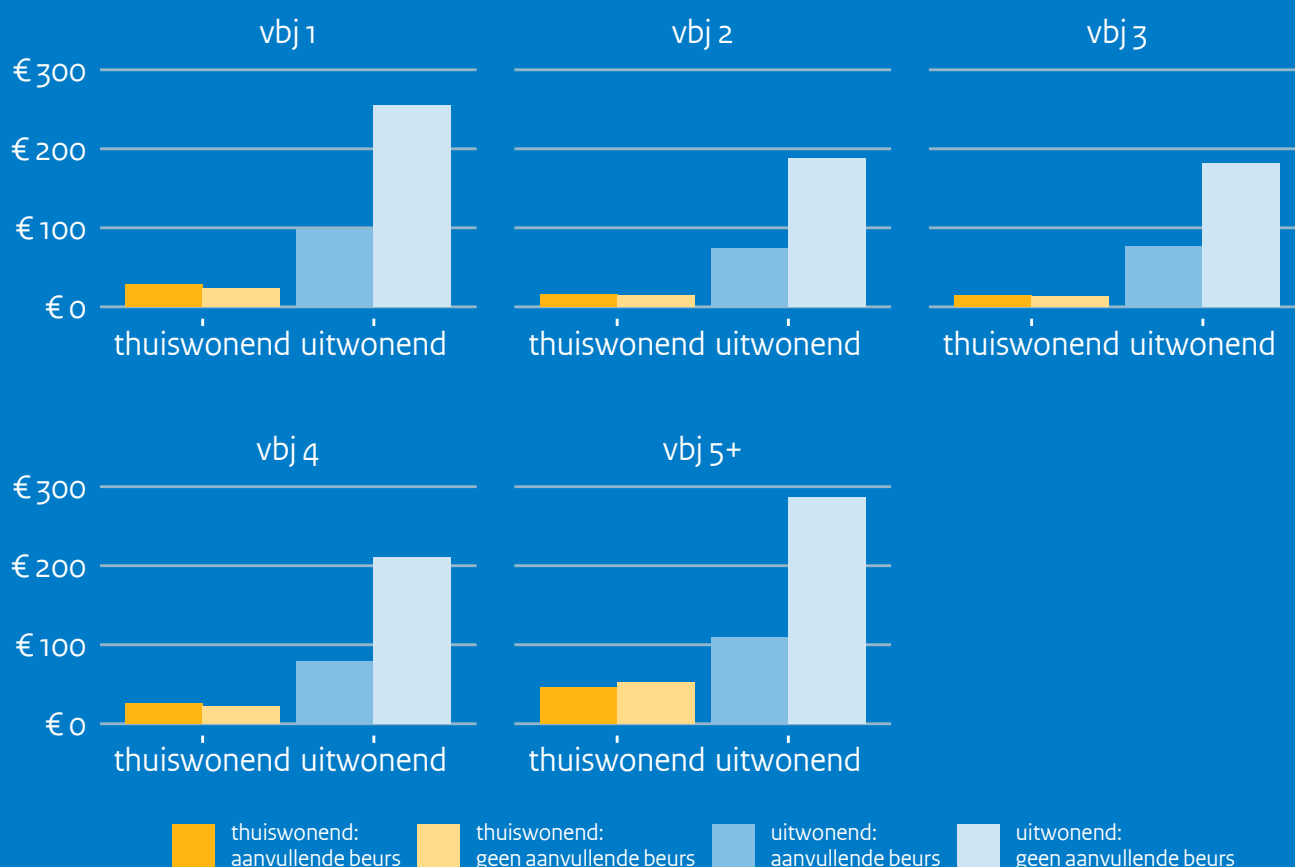
6.1.18 Gemiddeld leenbedrag studenten met en zonder aanvullende beurs mbo [TR143m]

Deze indicator toont de gemiddelde rentedragende lening per maand in studiejaar 24/25 voor studenten die de basisbeurs ontvingen in mbo niveau 3 en 4. Dit is verder uitgesplitst naar verblijfsjaar, de woonsituatie van de student en of deze tenminste één maand in studiejaar 24/25 een aanvullende beurs heeft ontvangen. Ook leenbedragen van nul zijn meegewogen in het gemiddelde. In principe hebben studenten vier jaar recht op basisbeurs. De categorie verblijfsjaar 5+ bestaat uit studenten die jonger dan 18 jaar waren toen ze gingen studeren. Hun recht op basisbeurs ging pas in een later verblijfsjaar in.

Het studiefinancieringsstelsel gaat ervan uit dat ouders bijdragen aan de studiekosten van hun kinderen. Wanneer ouders vanwege een ontoereikend inkomen niet in staat zijn deze bijdrage te leveren, compenseert de overheid dit via de aanvullende beurs. In het mbo (niveaus 3 en 4) bedroeg de gemiddelde aanvullende beurs in studiejaar 2024/2025 circa € 310 per maand.

In alle verblijfsjaren lenen thuiswonenden gemiddeld veel minder dan uitwonenden. Voor thuiswonende studenten maakt het daarbij weinig uit of ze wel of geen aanvullende beurs ontvangen. Bij uitwonende studenten lenen de studenten zonder aanvullende beurs gemiddeld meer dan het dubbele vergeleken met studenten die wel een aanvullende beurs ontvangen. Dit kan erop wijzen dat ouders van uitwonende studenten zonder aanvullende beurs gemiddeld genomen minder bijdragen dan de veronderstelde ouderbijdrage. Tot slot zien we dat eerstejaars en ouderejaars daarbij doorgaans iets meer lenen dan studenten in verblijfsjaar 2 t/m 4.

In de tabel zien we dat er in het mbo relatief weinig uitwonende studenten zijn vergeleken met het ho.

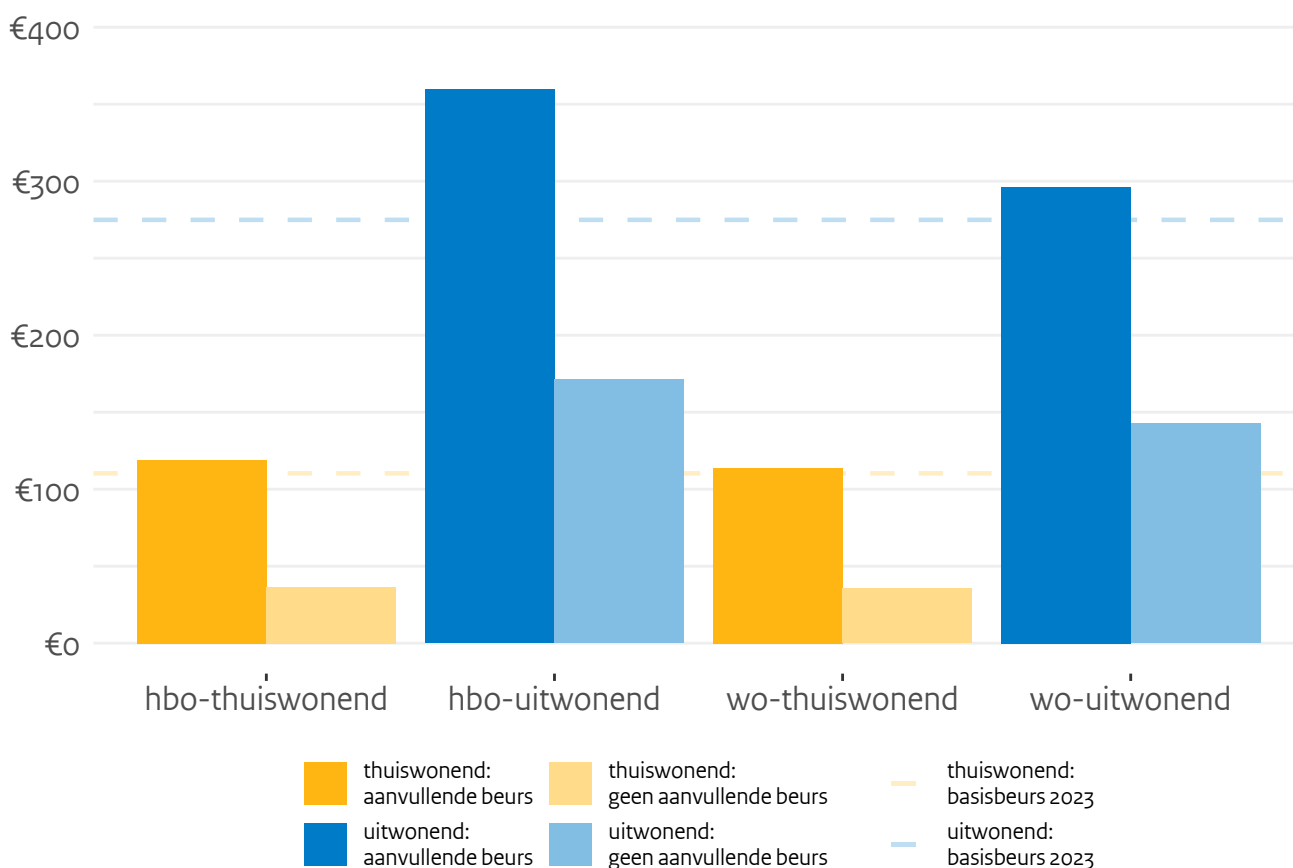
Naar definitie en tabel

Gemiddeld extra leenbedrag studenten met en zonder aanvullende beurs na aflopen basisbeurs ho [TR144]

In de figuur zien we het **verschil** in wat ho studenten gemiddeld lenen (rentedragende lening en collegegeldkrediet) in 2024/2025 (geen recht meer op de basisbeurs) ten opzichte van 2023/2024 (voor het laatst recht op basisbeurs). Hierdoor zien we hoeveel studenten bijlenen in het jaar dat hun basisbeurs wegvalt. Dit is verder uitgesplitst naar de woonsituatie van de student in 2023/2024 en of deze tenminste één maand in studiejaar 2023/2024 een aanvullende beurs heeft ontvangen.

Zowel voor het hbo als wo zien we dat uitwonende studenten meer bijlenen dan thuiswonende studenten. Ook zijn studenten met een aanvullende beurs in 2023/2024 meer gaan bijlenen in het daaropvolgende studiejaar dan studenten die eerder geen aanvullende beurs hebben ontvangen. In de tabel zijn ook de aantallen studenten te zien.

Ter referentie zijn de basisbeursbedragen uit 2023/2024 van thuis- en uitwonende studenten zichtbaar als stippellijn (respectievelijk 110 en 275 euro). Dit is exclusief het bedrag van de tijdelijke toelage die studenten in 2023/2024 ontvingen vanwege de inflatie. Zowel de thuis- als uitwonende studenten die in 2023/2024 geen aanvullende beurs ontvingen, lenen gemiddeld minder bij dan het bedrag van de basisbeurs van het jaar ervoor. Verder zien we dat thuiswonende studenten in zowel het hbo als wo, en uitwonende studenten in het wo die in 2023/2024 een aanvullende beurs ontvingen in 2024/2025 gemiddeld net iets meer leenden dan het bedrag van de basisbeurs van het jaar ervoor. Uitwonende hbo-studenten met een aanvullende beurs leenden meer dan 80 euro meer dan de het basisbeursbedrag van het voorafgaande jaar. De aanvullende beurs bedroeg gemiddeld €275 in het ho in 2023/2024. Een mogelijke verklaring is dat de ouders minder financiële mogelijkheden hebben om bij te dragen aan de studiekosten.

[Naar definitie en tabel](#)

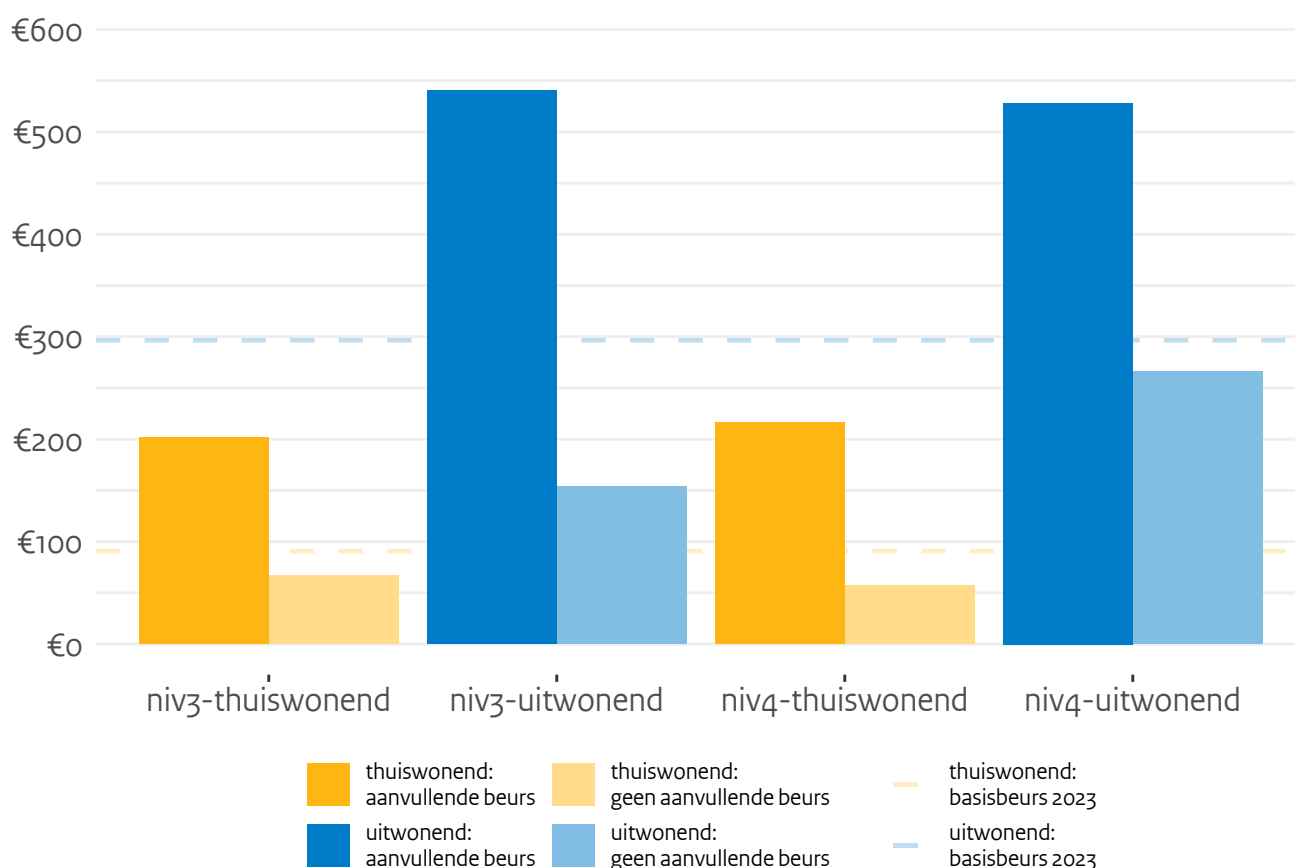
6.1.20

Gemiddeld extra leenbedrag studenten met en zonder aanvullende beurs na aflopen basisbeurs mbo [TR144m]

In de figuur zien we het **verschil** in wat mbo studenten gemiddeld lenen in 2024/2025 (geen recht meer op de basisbeurs) ten opzichte van 2023/2024 (voor het laatst recht op basisbeurs). Hierdoor zien we hoeveel studenten bijlenen in het jaar dat hun basisbeurs wegvalt. Dit is verder uitgesplitst naar de woonsituatie van de student in 2023/2024 en of deze tenminste één maand in studiejaar 2023/2024 een aanvullende beurs heeft ontvangen.

Voor beide mbo niveaus zien we dat uitwonende studenten meer bijlenen dan thuiswonende studenten, en dat studenten die eerder een aanvullende beurs hadden meer bijlenen dan studenten die dat niet hadden. In de tabel zijn ook de aantallen studenten te zien. Het gaat om relatief kleine groepen studenten. Veel studenten ronden de opleiding namelijk al af voordat ze uit hun basisbeursrecht lopen. Doorgaans starten studenten in het mbo op 16-jarige leeftijd, en vanaf 18-jarige leeftijd hebben ze pas recht op basisbeurs.

Ter referentie zijn de basisbeursbedragen uit 2023/2024 van thuis- en uitwonende studenten zichtbaar als stippellijn (respectievelijk 91 en 297 euro). Dit is exclusief het bedrag van de tijdelijke toelage die studenten in 2023/2024 ontvingen vanwege de inflatie. Studenten die in 2023/2024 geen aanvullende beurs ontvingen, lenen gemiddeld minder bij dan het bedrag van de basisbeurs in 2023/2024. Studenten die zowel een basisbeurs als aanvullende beurs ontvingen (aanvullende beurs bedroeg gemiddeld €300 in mbo bol niveau 3-4), lenen gemiddeld meer bij dan het basisbeursbedrag van 2023/2024. Een mogelijke verklaring is dat de ouders minder financiële mogelijkheden hebben om bij te dragen aan de studiekosten.

[Naar definitie en tabel](#)

6.2 Studieleningen en studieschuld

Met de mogelijkheid om te lenen, bouwen studenten ook een schuld op. Na het stopzetten van studiefinanciering begint op 1 januari van het daaropvolgende jaar voor hen de *aanloophase*. Vanaf dat moment zijn de studenten debiteuren. De aanloophase is een periode van twee jaar waarin nog niets terugbetaald hoeft te worden. Twee jaar na de start van de *aanloophase* begint de *aflophase*. Vanaf dat moment moeten debiteuren maandelijks verplicht terugbetalen. In dit hoofdstuk hebben we het over debiteuren in de aflophase.

Debiteuren lossen hun schuld af onder één van de drie verschillende afbetalingsregimes: SF15-oud, SF15 en SF35. In de onderstaande tabel is het onderscheid tussen de regimes te zien.

	SF15-oud	SF15	SF35
Doelgroep	Mbo, hbo en wo-studenten: studiefinanciering ontvangen voor studiejaar 2009/10	Mbo: studiefinanciering vanaf 2009/10 en voor 2022/23; Hbo/wo: studiefinanciering vanaf 2009/10 en voor 2014/15	Mbo: studiefinanciering vanaf 2023/24; Hbo/wo: studiefinanciering vanaf 2015/16
Looptijd	15 jaar	15 jaar	35 jaar
Draagkracht en inkomen partner	Zelf aanvragen	Automatisch	Automatisch
Draagkrachtvrije voet	Alleenstaand zonder kind: 50% wettelijk minimumloon (wml); Anders: 100% wml	Alleenstaand zonder kind: 84% wml; Anders: 120% wml	Alleenstaand zonder kind: 100% wml; Anders: 143% wml
Draagkrachtberekening	Schrijvensystematiek (7,9% - 30% draagkracht) en draagkrachtvrij bedrag	12% van gezamenlijk inkomen boven draagkrachtvrije voet	4% van gezamenlijk inkomen boven draagkrachtvrije voet
Koppeling rente	Staatsobligaties met looptijd 3 tot 5 jaar	Staatsobligaties met looptijd 3 tot 5 jaar	Staatsobligaties looptijd 5 jaar
Renteberekening	Maandgemiddelde: september	Maandgemiddelde: september	Jaargemiddelde oktober tot en met september

Het maandbedrag dat terugbetaald moet worden is afhankelijk van de hoogte van de studieschuld en het inkomen van de debiteur (en eventueel dat van de partner). DUO berekent het *wettelijke maandbedrag* van een debiteur op basis van de hoogte van de studieschuld. Vervolgens toetst DUO aan de hand van het inkomen van een debiteur of het maandbedrag verlaagd moet worden. In dat geval betaalt de debiteur het lagere bedrag op basis van *draagkracht*.

Voor de interpretatie van de indicatoren van dit hoofdstuk is het van belang om rekening te houden met de verschillen tussen de regimes, in regimekeuze van verschillende cohorten en hoelang cohorten al terugbetalen. Debiteuren die al langer studeerden hebben tijdens hun studie potentieel een regimewissel gehad, waardoor zij konden kiezen tussen twee regimes. Afhankelijk van de eigen situatie zullen de regels van het ene regime gunstiger zijn dan het andere. Verder is het van belang om in acht te nemen dat debiteuren die behoren tot oudere instroomcohorten al langer aan het aflossen zijn en meer tijd hebben gehad om hun inkomenspositie te verbeteren. Daarom hebben zij vaak al een groter deel van hun schuld afgelost. Wanneer debiteuren hun schuld al volledig hebben afgelost worden zij ook niet meer meegenomen in de indicatoren en blijven dus relatief meer debiteuren in de data achter die minder snel aflossen. Een cohort uit SF15-oud bestaat doorgaans dus uit debiteuren die al langer aan het aflossen zijn en een relatief hoge startschuld hadden. Een cohort uit SF35, dat net is begonnen

met aflossen, bestaat doorgaans juist uit debiteuren met allerlei verschillende startschulden. Kortom, niet alleen de regels, maar ook de samenstelling van de groepen debiteuren van elk regime en instroomcohort lopen uiteen.

In deze paragraaf staan studieleningen en -schulden centraal. Eerst gaan we in op wat rechthebbende studenten tijdens de studie hebben geleend. De indicatoren 6.2.1 en 6.2.2 geven inzicht in de gemiddelde maximaal opgebouwde lening per instroomcohort. Vervolgens wordt deze maximaal opgebouwde lening onderverdeeld naar schuldhoogte (indicatoren 6.2.3 en 6.2.4). Tenslotte worden deze schuldhoogtes verder uitgesplitst naar huishoudinkomen voor ho en mbo (indicatoren 6.2.5, 6.2.6, 6.2.8 en 6.2.9) en de opleiding van de ouders voor ho en mbo (indicatoren 6.2.7 en 6.2.10).

Nadat duidelijk is wat studenten hebben opgebouwd aan leningen, gaan we ons verdiepen in de groep debiteuren in de aflosfase die worden onderscheiden door het aflosregime waar zij onder vallen. Als eerst behandelen we de actuele studieschulden in indicatoren 6.2.11 en 6.2.12, waarna inzicht wordt gegeven in wat debiteuren maandelijks moeten terugbetalen in indicatoren 6.2.13 en 6.2.14. Deze maandelijkse termijnbedragen worden vervolgens gesplitst in twee groepen: met draagkrachtregeling en zonder draagkrachtregeling (zie indicatoren 6.2.15, 6.2.16, 6.2.17, 6.2.18, 6.2.19 en 6.2.20). Tot slot wordt er aandacht besteed aan de extra aflossingen in indicatoren 6.2.21 en 6.2.22.

6.2.1

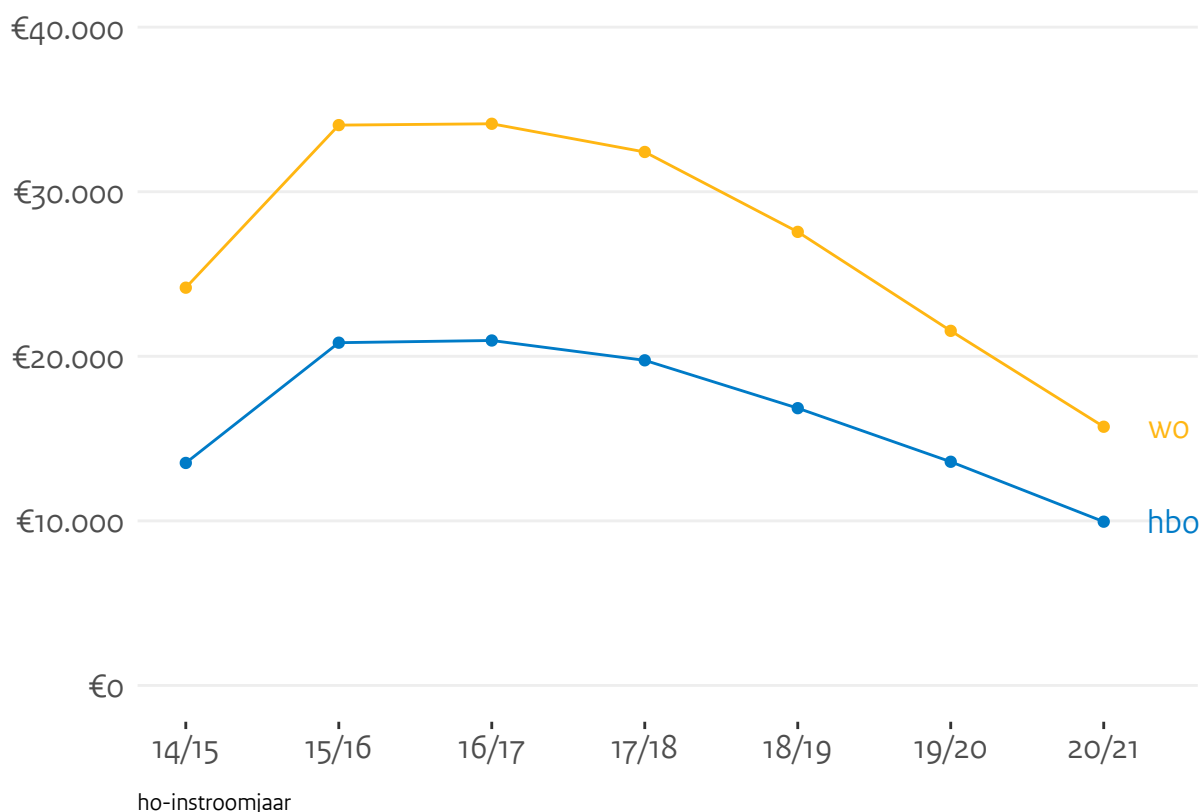
Gemiddelde maximaal opgebouwde lening per startcohort in het hbo en wo [TR127]

Per instroomcohort wordt het gemiddelde van de maximaal opgebouwde lening (rentedragende lening en collegegeldkrediet, hoogst bekende totaalbedrag per student tot schooljaar 2025) inclusief rente getoond. Voor elk instroomcohort zijn de studenten die gedurende hun studieloopbaan tenminste één jaar op 1 oktober recht hebben gehad op een rentedragende lening meegenomen (ook als zij hier geen gebruik van hebben gemaakt).

Voor alle cohorten zien we dat de gemiddelde leensom in het wo hoger ligt dan in het hbo. In de meest recente cohorten lijkt dit verschil kleiner te worden. Verder zien we een piek voor cohort 15/16, gelijk met de invoering van het leenstelsel. Na deze piek zien we dat de gemiddelde totale lening onder rechthebbenden consistent daalt. De maximale lening van recentere cohorten kan daarbij nog wel toenemen als zij nog recht op een studielening hebben.

Als we enkel kijken naar de studenten die wel geleend hebben (niet in de figuur) ligt het per cohort zo'n €5.000 à €9.000 hoger. In recentere instroomcohorten is dit verschil relatief groter, dit wordt verklaard door een toename in de groep studenten dat niet leent.

In indicator 6.2.3 splitsen we dit uit naar verdeling van de omvang van de leensom onder de studenten. De actuele schuld is te vinden in indicator 6.2.11.

[Naar definitie en tabel](#)

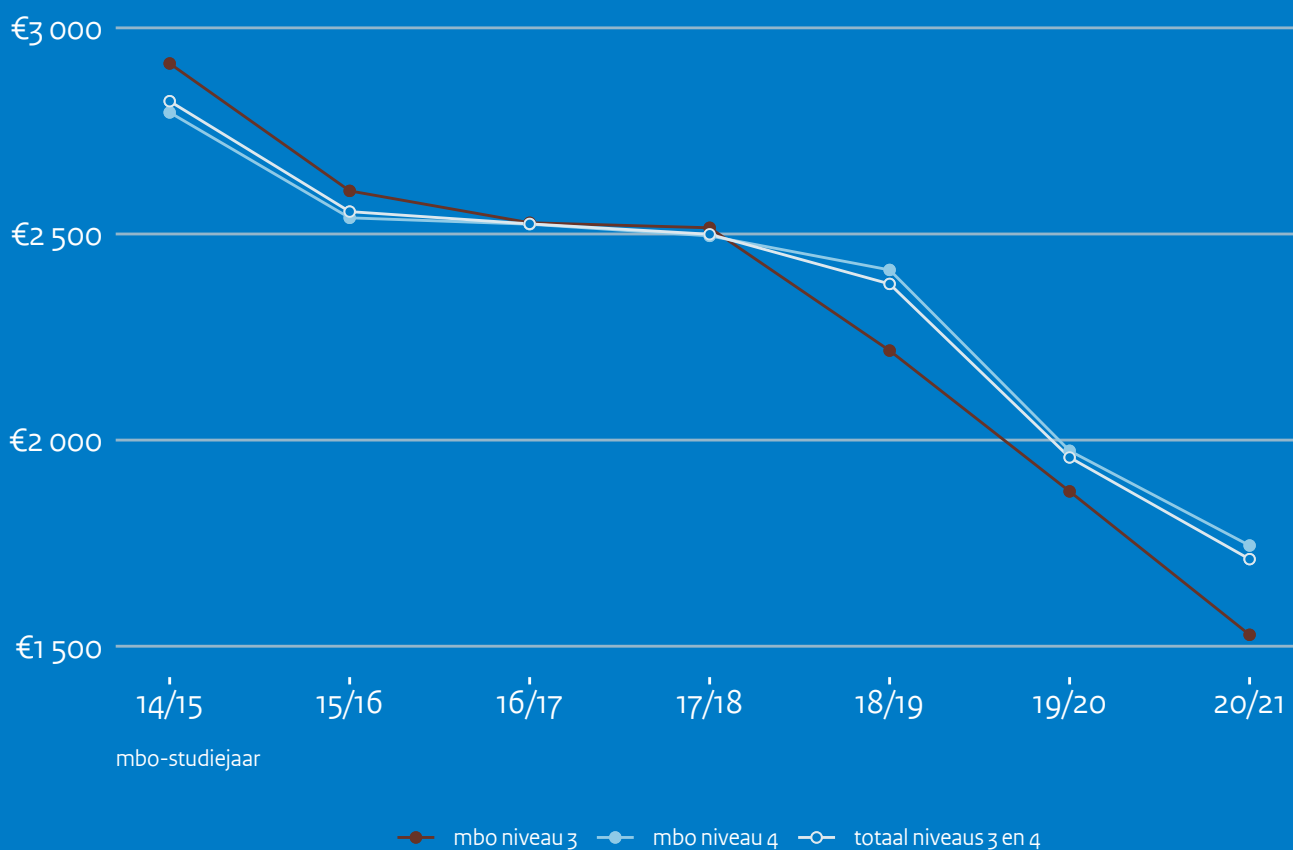
6.2.2 Gemiddelde maximaal opgebouwde lening per startcohort in het mbo niveau 3 en 4 [TR127m]

Per instroomcohort wordt het gemiddelde van de maximaal opgebouwde lening (rentedragende lening, hoogst bekende totaalbedrag per student tot schooljaar 2025) inclusief rente getoond. Voor elk instroomcohort zijn de studenten die gedurende hun studieloopbaan tenminste één jaar op 1 oktober recht hebben gehad op een rentedragende lening meegenomen (ook als zij hier geen gebruik van hebben gemaakt).

De gemiddelde maximaal opgebouwde lening is in het mbo een stuk lager dan in het ho. Dit komt o.a. omdat mbo-studenten vaak jonger zijn en pas boven de 18 kunnen lenen. Ook zijn ze vaker thuiswonend. We zien dat de hoogte van de gemiddelde totale leensom afneemt in de afgelopen jaren. Dat komt deels omdat we momenteel alleen data hebben over leningen tot en met studiejaar 2024. Voor recentere cohorten kan de totale leensom dus nog hoger zijn omdat studenten nu nog schuld opbouwen. De komende jaren zal moeten blijken of deze daling stand houdt.

Als we enkel kijken naar de studenten die wel geleend hebben (niet in de figuur) ligt het per cohort zo'n €1.000 à €3.500 hoger. In recentere instroomcohorten is dit verschil relatief kleiner. Dit kan worden verklaard doordat de studenten die gebruik hebben gemaakt van een lening minder zijn gaan lenen.

De waarden van geheel mbo liggen dicht bij die van niveau 4. Dit komt omdat het grootste deel van de mbo-studenten een opleiding op niveau 4 volgt. In indicator 6.2.4 splitsen we deze figuur uit naar categorieën. De actuele schuld is te vinden in indicator 6.2.12.

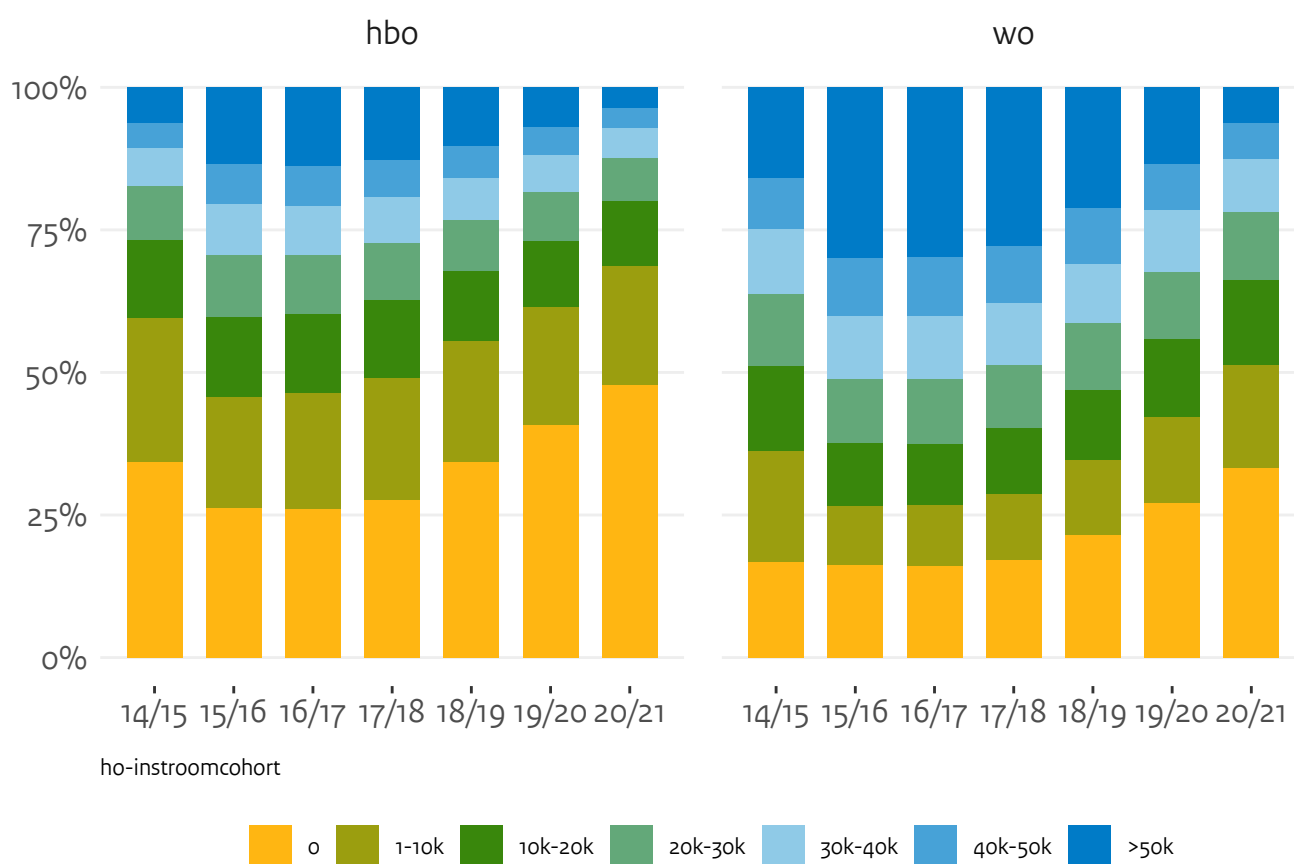
Naar definitie en tabel

6.2.3

Verdeling maximaal opgebouwde lening per startcohort in het hbo en wo [TR130]

Hier kijken we naar dezelfde populatie als in indicator 6.2.1, maar in plaats van naar de gemiddelde lening, kijken we naar de verdeling van de maximaal opgebouwde lening.

We zien dat in het hbo meer studenten relatief weinig of niet hebben geleend. Ook in de hoogste categorie zijn relatief minder hbo'ers dan wo'ers. Verder zien we voor zowel het hbo als het wo ongeveer een verdubbeling van het aandeel studenten in de hoogste categorie in cohort 15/16, gelijk met de invoering van het leenstelsel. Voor dit cohort zien we ook het aandeel studenten in de laagste twee categorieën dalen. Alleen het aandeel wo'ers dat niet heeft geleend is met de invoering van het leenstelsel nagenoeg gelijkgebleven. Tenslotte zien we dat het aandeel studenten dat niet leent toeneemt, maar ook de studenten die wel lenen, lenen steeds minder. Bij het interpreteren van de data moet rekening worden gehouden met nog studerende in de recente cohorten, waardoor de maximaal opgebouwde lening van deze cohorten nog kan toenemen indien zij recht hebben op een studielening.

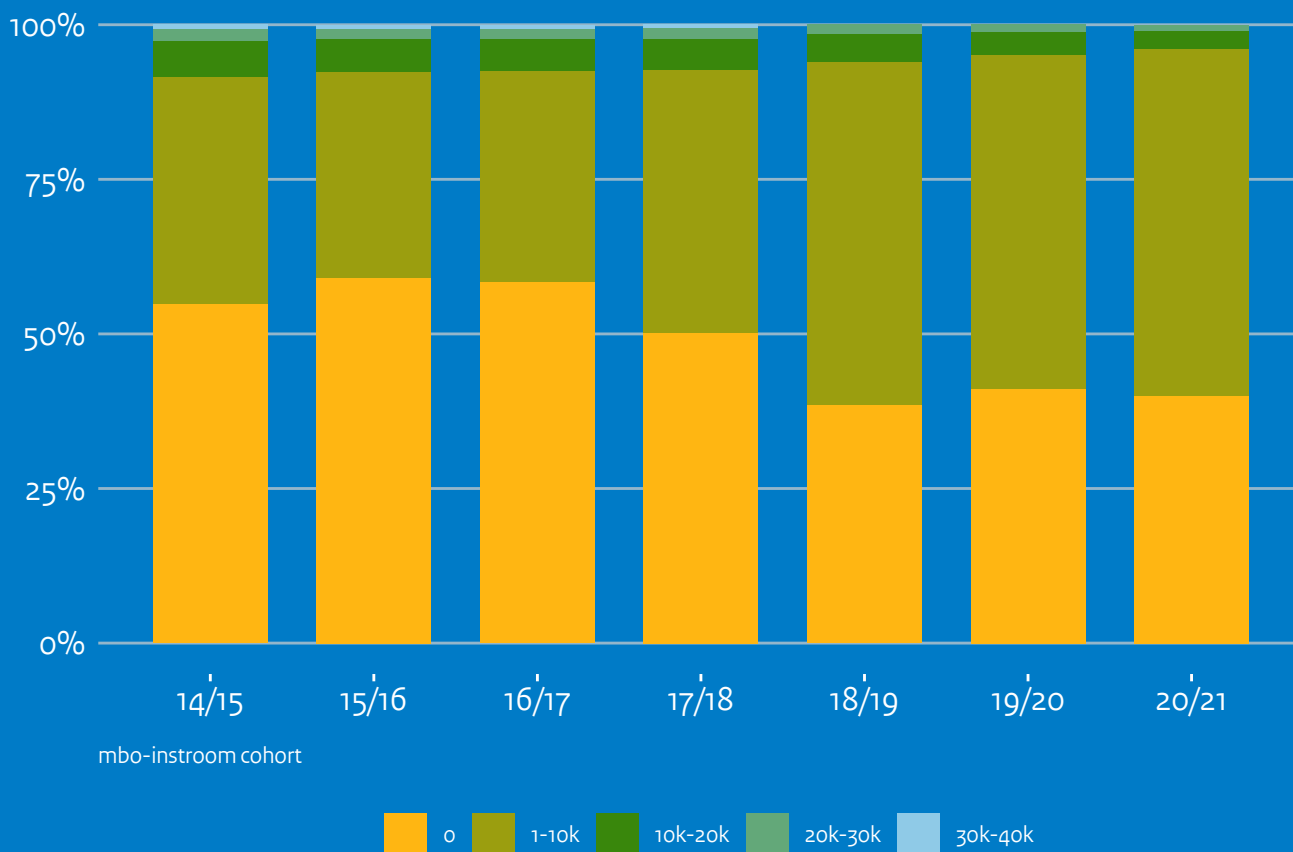
[Naar definitie en tabel](#)

6.2.4

Verdeling maximaal opgebouwde lening per startcohort in het mbo niveau 3 en 4 [TR130m]

Hier kijken we naar dezelfde populatie als in indicator 6.2.2, maar in plaats van naar de gemiddelde lening, kijken we naar de verdeling van de maximaal opgebouwde rentedragende lening, voor verschillende instroomjaren in het mbo.

We zien dat in het mbo bijna alle studenten weinig of niet hebben geleend. Binnen deze groep is er in de laatste twee jaren een langzame verandering te zien van geen lening naar een lage lening van €1.000 tot €10.000. Bij het interpreteren van de data moet rekening worden gehouden met nog studerende in de recente cohorten, waardoor de maximaal opgebouwde lening van deze cohorten nog kan toenemen indien zij recht hebben op een studielening.

Naar definitie en tabel

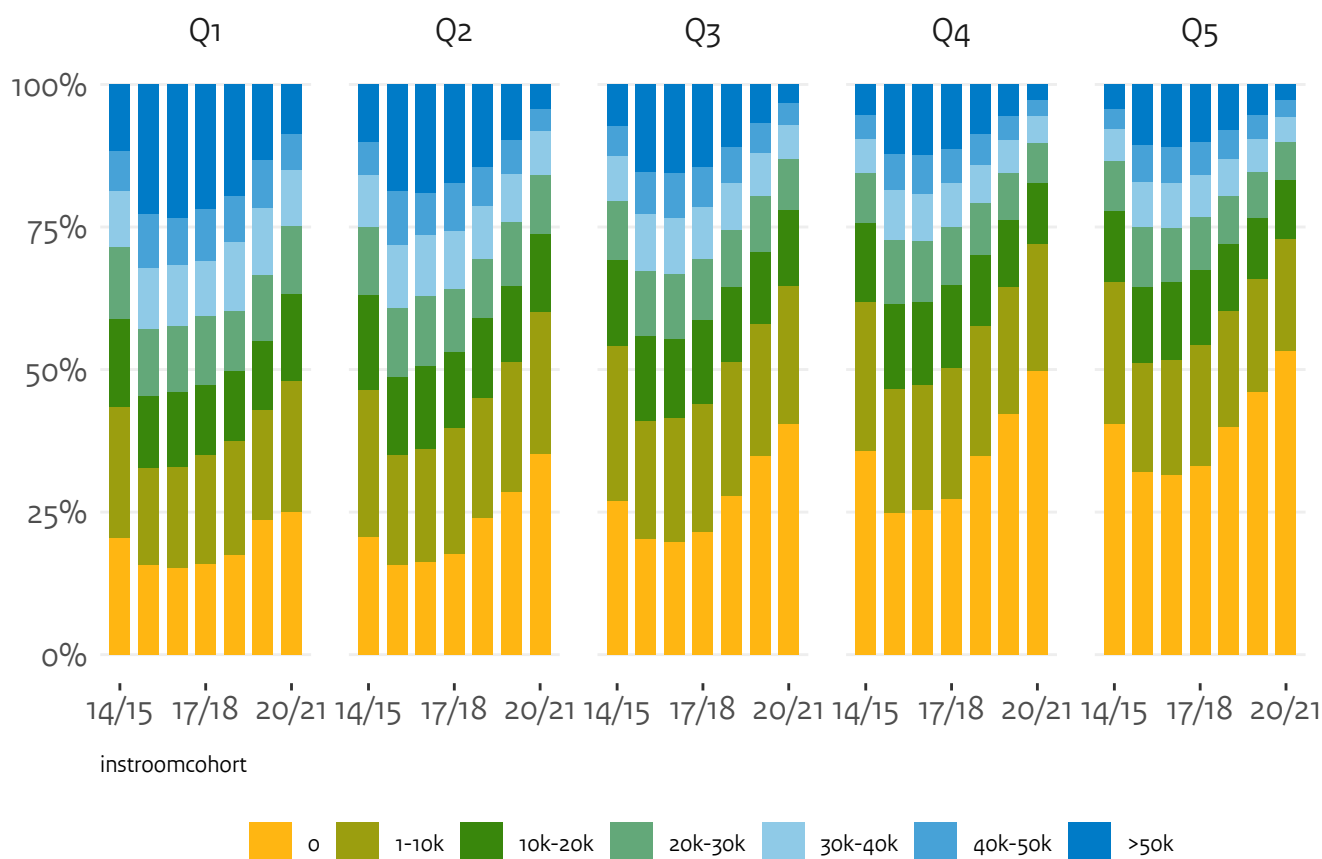
6.2.5

Verdeling maximaal opgebouwde lening in het hbo per startcohort naar huishoudinkomen [TR126a]

In deze indicator bekijken we de verdeling van de maximaal opgebouwde lening (bestaande uit rentedragende lening en het collegegeldkrediet) voor verschillende instroomjaren in het hbo uitgesplitst naar huishoudinkomen (voor uitleg zie definitie), waarbij Q1 het inkomenskintiel met het laagste inkomen is en Q5 het kwintiel met het hoogste inkomen (zie tabel voor exacte percentages). Er is gekeken naar studenten die tenminste één jaar recht hadden op studiefinanciering (ook als zij hier geen gebruik van hebben gemaakt).

Opvallend is dat de invoering van het leenstelsel duidelijk zichtbaar is; als we de instroomcohorten 14/15 en 15/16 vergelijken zien we ongeveer een verdubbeling van het aandeel studenten in de hoogste categorie. Als voorbeeld: in Q1 zien we voor instroomcohort 15/16 dat 22,7% van de studenten in de hoogste categorie valt, terwijl dat in 14/15 nog 11,6% was. Dit patroon zien we voor studenten uit alle huishoudinkomenskintielen. Ook in de overige categorieën is deze toename zichtbaar, waarbij dit effect groter is in de hogere categorieën. Verder valt op dat de groep studenten in de hoogste huishoudinkomenskintielen zonder lening of met een lage lening aanzienlijk groter is dan de groep studenten uit huishoudens met een geringer inkomen.

Als laatst valt op dat de maximaal opgebouwde leningen in de recentere cohorten steeds lager liggen. Een belangrijke kanttekening daarbij is dat de maximale leningen van recentere cohorten nog wel kan toenemen als zij nog recht op een studielening hebben. De volgende figuur (indicator 6.2.6) laat hetzelfde zien voor het wo.

[Naar definitie en tabel](#)

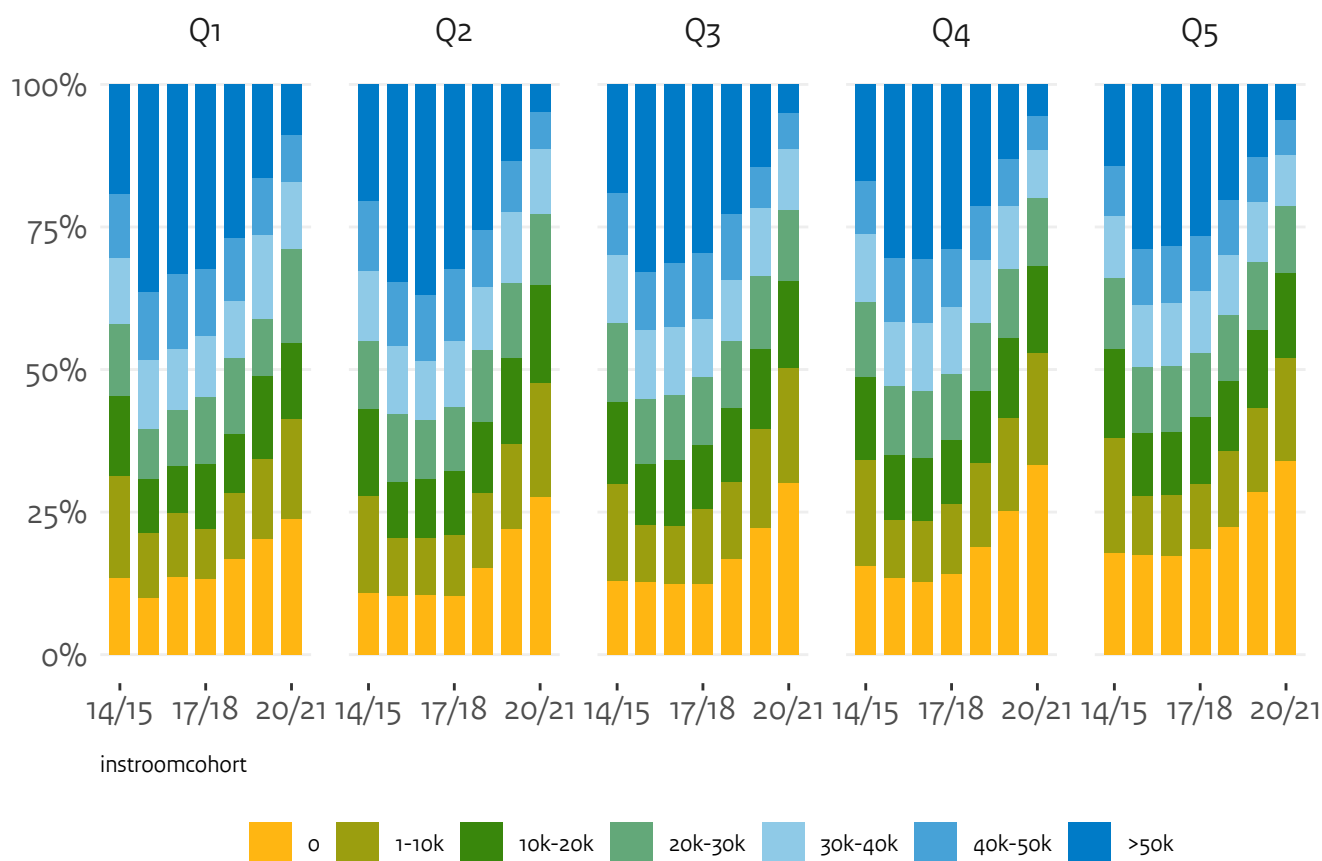
6.2.6

Verdeling maximaal opgebouwde lening in het wo per startcohort naar huishoudinkomen [TR126b]

Net zoals in indicator 6.2.5 -voor het hbo- bekijken we de verdeling van de maximaal opgebouwde lening (bestaande uit de rentedragende lening en het collegegeldkrediet) voor verschillende instroomjaren uitgesplitst naar huishoudinkomen (zie tabel voor exacte percentages), maar nu voor het wo. Hierbij is Q1 het inkomenskintiel met het laagste inkomen en Q5 is het kwintiel met het hoogste inkomen (zie tabel voor exacte percentages). Er is gekeken naar studenten die tenminste één jaar recht hadden op studiefinanciering (ook als zij hier geen gebruik van hebben gemaakt).

De invoering van het leenstelsel is goed in de cijfers terug te zien; als we de instroomcohorten 14/15 en 15/16 vergelijken zien we een forse toename in het aandeel studenten in de hoogste groep. Ter illustratie: in Q1 zien we voor instroomcohort 15/16 dat 36,4% van de studenten in de hoogste categorie valt, terwijl dat in 14/15 nog 19,2% was. Dit patroon zien we voor studenten uit alle huishoudinkomenskintielen. Als we de verdeling van de leningen van de wo-studenten vergelijken met eenzelfde verdeling van studenten uit het hbo, indicator 6.2.5, valt op dat het aandeel studenten in de hoogste categorie een stuk groter is onder de wo-studenten. Tegelijkertijd zien we dat de groep die niet leent bij de wo-studenten kleiner is dan bij de hbo'ers.

Als laatst valt op dat de leningen in de recentere cohorten steeds lager liggen. Een belangrijke kanttekening daarbij is dat de maximaal opgebouwde leningen van recentere cohorten nog wel kan toenemen als zij nog recht op een studielening hebben.

[Naar definitie en tabel](#)

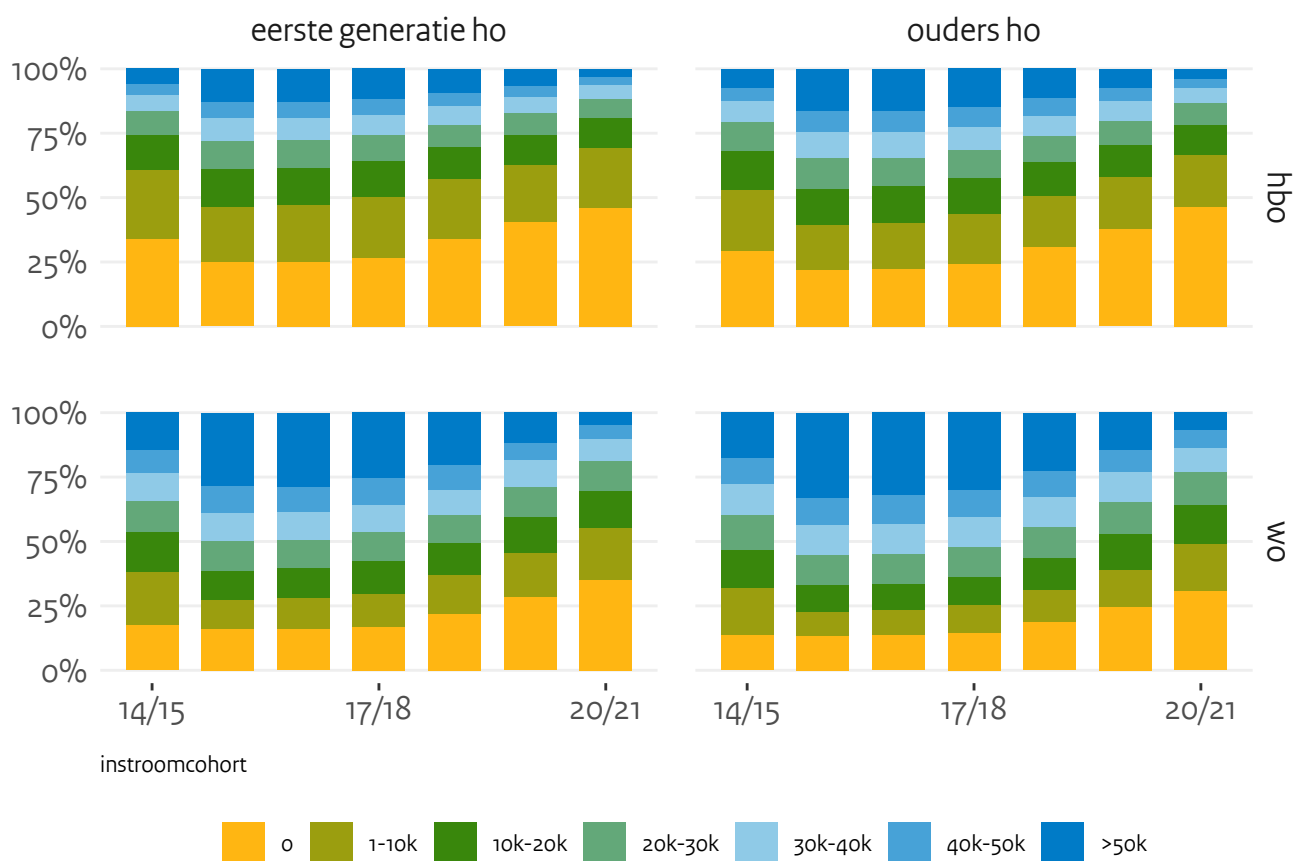
6.2.7

Verdeling maximaal opgebouwde lening in het ho per startcohort naar opleiding ouders [TR126c]

Deze indicator geeft inzicht in de verdeling van de maximaal opgebouwde lening (bestaande uit de rentedragende lening en het collegegeldkrediet) voor verschillende instroomjaren in het ho uitgesplitst naar opleidingsniveau van de ouders. Hierbij is Q1 het inkomenskintiel met het laagste inkomen en Q5 is het kwintiel met het hoogste inkomen (zie tabel voor exacte percentages). Er is gekeken naar studenten die tenminste één jaar recht hadden op studiefinanciering (ook als zij hier geen gebruik van hebben gemaakt). Verder zijn de percentages berekend binnen de verschillende subpopulaties, zodat deze per instroomjaar telkens optellen tot honderd procent.

Opvallend is dat de patronen die zichtbaar zijn, niet afhankelijk lijken van het opleidingsniveau van de ouders. Ter illustratie: in 2020/2021 is het aandeel nulleningen in het hbo 46,2% voor zowel de groep 'eerste generatie ho' als de groep 'ouders ho'. Verder zien we weer terug dat de groep studenten die een lening heeft in de hoogste categorie (>50k) aanzienlijk groter is onder de wo-studenten, en dat hbo'ers vaker niet lenen (een zogenaamde nullening hebben) dan wo-studenten. Tenslotte is de invoering van het leenstelsel ook duidelijk zichtbaar, waarbij een grote toename in leningen zichtbaar is bij instroomcohort 15/16.

Als laatste valt op dat de leningen in de recentere cohorten steeds lager liggen. Een belangrijke kanttekening daarbij is dat de maximaal opgebouwde lening van recentere cohorten nog wel kan toenemen als zij nog recht op een studielening hebben.

[Naar definitie en tabel](#)

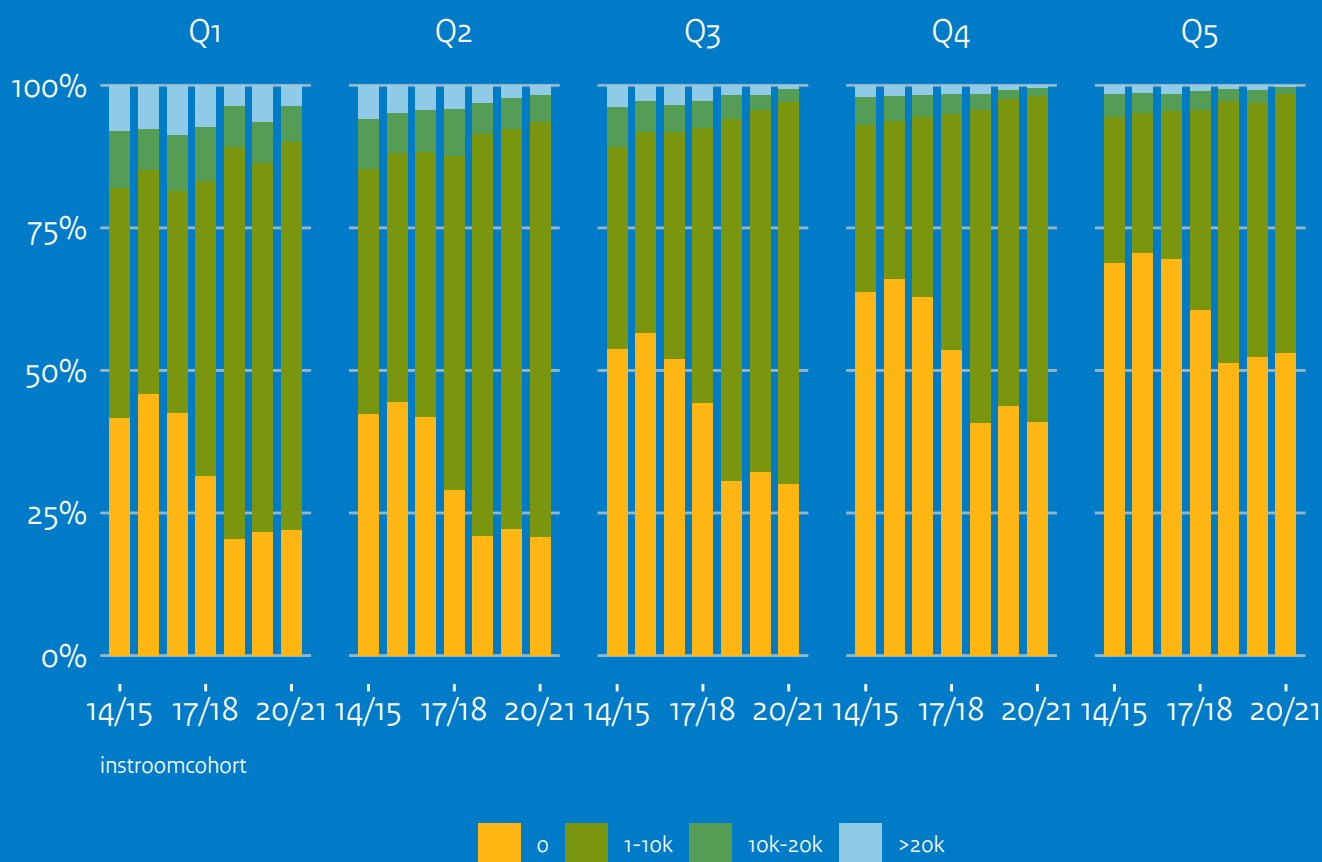
6.2.8

Verdeling maximaal opgebouwde lening in mbo niveau 3 per startcohort naar huishoudinkomen [TR126ma]

Deze indicator toont de verdeling van de maximaal opgebouwde rentedragende lening voor verschillende instroomjaren in mbo niveau 3 uitgesplitst naar huishoudinkomen, waarbij Q1 het inkomenskintiel met het laagste inkomen is en Q5 het kwintiel met het hoogste inkomen (zie tabel voor exacte percentages).

Opvallend is dat de laatste jaren meer studenten lenen dan in eerdere jaren. Als voorbeeld: in Q3 zien we dat 41,8% in instroomcohort 14/15 geen lening had, in 20/21 is dit nog maar 22%. Dit patroon zien we voor studenten uit alle huishoudinkomenskintielen. Studenten uit de hoogste huishoudinkomenskintielen hebben minder vaak geleend of een lagere lening dan studenten uit huishoudens met een geringer inkomen. Als we de verdeling van de studielening van niveau 3-studenten vergelijken met eenzelfde verdeling van niveau 4-studenten (indicator 6.2.9), valt op dat beide groepen vergelijkbaar gedrag vertonen.

Een belangrijke kanttekening bij deze figuur is dat de maximaal opgebouwde lening van recentere cohorten nog wel kan toenemen als zij nog recht op een studielening hebben.

Naar definitie en tabel

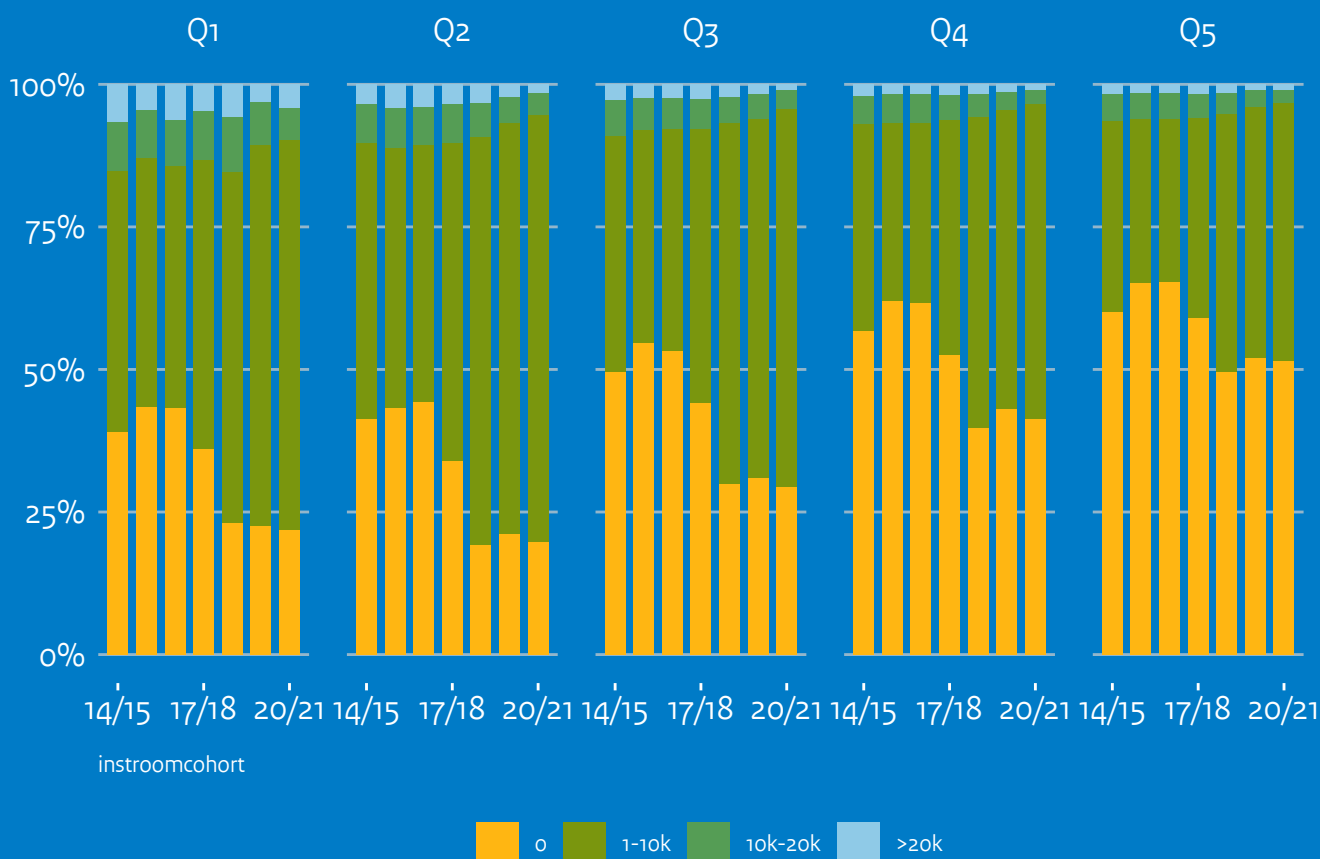
6.2.9

Verdeling maximaal opgebouwde lening in mbo niveau 4 per startcohort naar huishoudinkomen [TR126mb]

In deze indicator bekijken we de verdeling van de maximaal opgebouwde rentedragende lening voor verschillende instroomjaren in het mbo niveau 4 uitgesplitst naar huishoudinkomen, waarbij Q1 het inkomenskintiel met het laagste inkomen is en Q5 het kwintiel met het hoogste inkomen (zie tabel voor exacte percentages).

Opvallend is dat steeds meer studenten lenen. Ter illustratie: in Q1 zien we dat 39,1% in instroomcohort 14/15 geen lening had, in 20/21 is dit nog maar 21,9%. Dit patroon zien we voor studenten uit alle huishoudinkomenskintielen. Verder lijkt het erop dat de groep studenten in de hoogste huishoudinkomenskintielen zonder lening of met een lage lening groter is dan de groep studenten uit huishoudens met een geringer inkomen. Als we de verdeling van de studieschuld van niveau 4-studenten vergelijken met eenzelfde verdeling van niveau 3-studenten (indicator 6.2.8), valt op dat beide groepen vergelijkbaar gedrag vertonen.

Een belangrijke kanttekening bij deze figuur is dat de maximaal opgebouwde lening van recentere cohorten nog wel kan toenemen als zij nog recht op een studielening hebben.

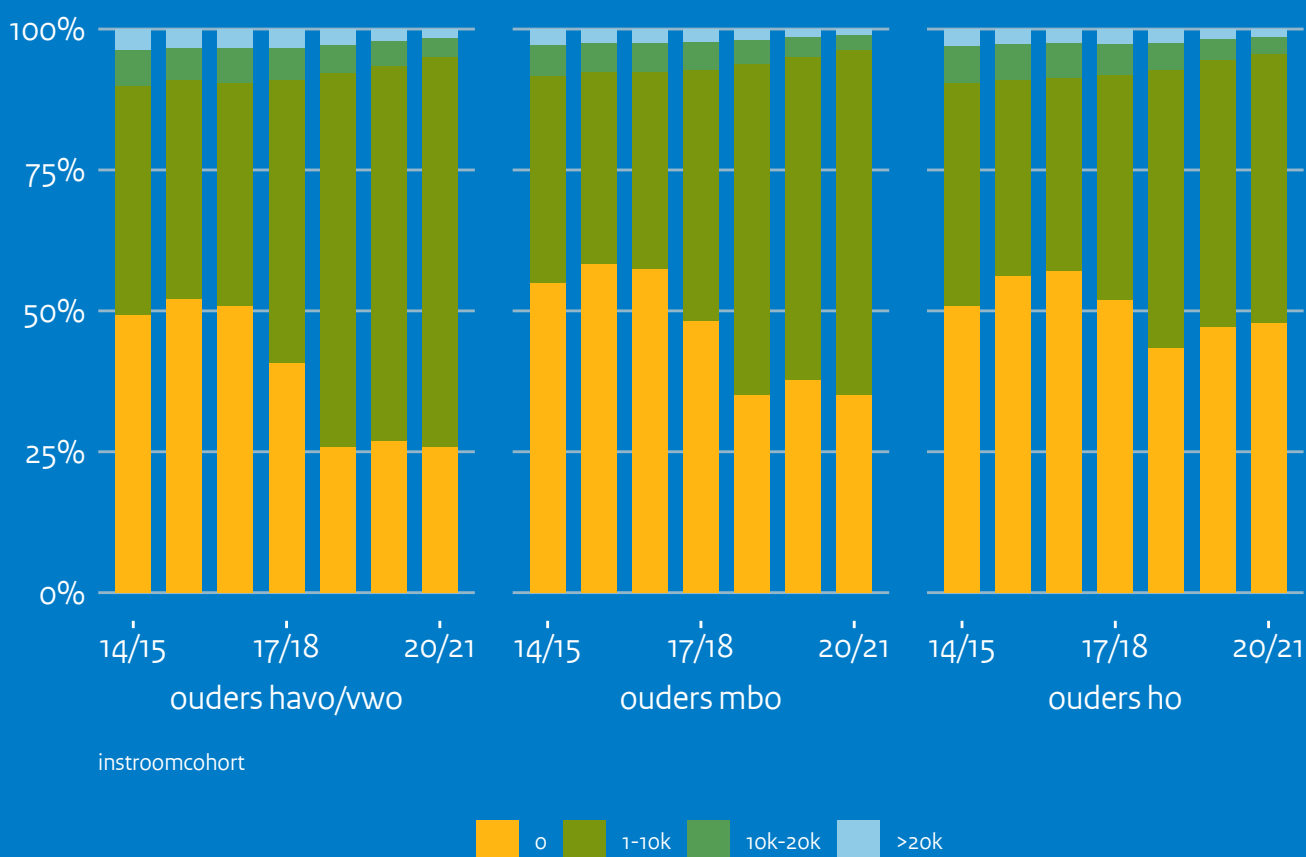
Naar definitie en tabel

6.2.10 Verdeling maximaal opgebouwde lening in het mbo niveaus 3 en 4 per startcohort naar opleiding ouders [TR126mc]

Deze indicator geeft inzicht in de verdeling van de maximaal opgebouwde lening van de rentedragende lening voor verschillende instroomjaren in mbo niveaus 3 en 4 uitgesplitst naar opleidingsniveau van de ouders, waarbij Q1 het inkomenskwintiel met het laagste inkomen is en Q5 het kwintiel met het hoogste inkomen (zie tabel voor exacte percentages). Gegevens over ouders met een vmbo, ontbrekend of geen diploma zijn buiten beschouwing gelaten.

We zien dat er relatief iets minder studenten met ouders met een mbo- en ho-achtergrond een rentedragende lening hebben dan studenten met ouders van wie de hoogst behaalde opleiding havo/vwo is. Ter illustratie: in 20/21 zien we dat 35,1% van studenten met ouders met een mbo-achtergrond geen lening hadden, voor ouders met een ho-achtergrond was dit 47,9% en voor ouders met een havo/vwo-achtergrond was dit 25,9%. Verder valt op dat steeds meer studenten leenden tot 2018/2019, ongeacht opleidingsniveau ouders. Dit lijkt nu te stabiliseren bij de recentere instroomcohorten, en bij studenten met ouders met een ho-diploma, weer af te nemen.

Een belangrijke kanttekening bij deze figuur is dat de maximaal opgebouwde lening van recentere cohorten nog wel kan toenemen als zij nog recht op een studielening hebben.

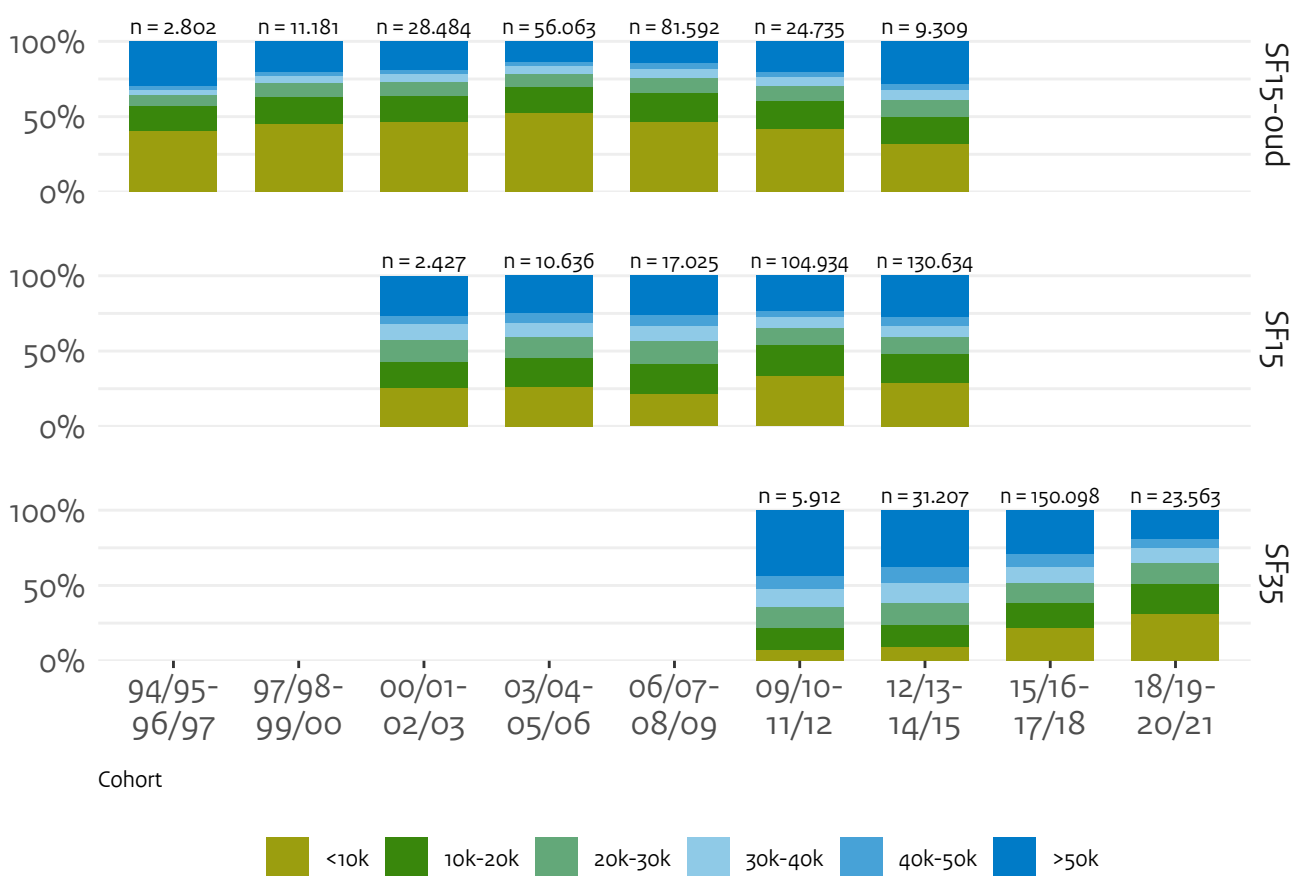

Naar definitie en tabel

De verdeling van de actuele studieschuld (inclusief rente) wordt getoond per cohort en aflosregime. Het aantal debiteuren (n) in het betreffende cohort en aflossingsregime staat boven de balken in de grafiek. Alleen debiteuren in de aflosfase met een openstaande vordering op 31 december 2025 worden meegenomen. Debiteuren worden ingedeeld in cohorten op basis van het studiejaar waarin hun diplomatermijn (zie definities) is begonnen.

Op de peildatum hebben debiteuren die aflossen onder SF15-oud meer kleinere (<10k) en minder grotere (>50k) openstaande studieschulden dan debiteuren die aflossen onder SF15. Het aandeel debiteuren met een actuele studieschuld van >50k is het grootst voor SF35 in de cohorten 09/10-11/12 en 12/13-14/15. Van deze relatief kleine groep debiteuren met een schuld van >50k in cohort 09/10-11/12 heeft 70% zelfs een schuld van >75k. De debiteuren in deze cohorten hebben tijdens hun studieloopbaan een regimewissel gehad, waardoor zij konden kiezen tussen SF15 en SF35. Een deel van deze debiteuren heeft relatief lang gestudeerd en waarschijnlijk meer schuld opgebouwd. De soepelere draagkrachtregeling van SF35 was voor deze langstudeerders mogelijk een reden om te kiezen voor SF35.

In recentere cohorten lijkt het aandeel hoge studieschulden lager te zijn. Een deel van de studenten uit de recentere cohorten die langer studeren (en daardoor waarschijnlijk een hogere schuld hebben) zit alleen nog niet in de aflosfase. Zij zijn daarom nog niet meegenomen in deze figuur. Dit kan ervoor zorgen dat het aandeel hoge schulden zal toenemen in de toekomst. Bij de oudere cohorten is een deel van de schulden al volledig afgelost en daardoor niet weergegeven, ook te zien aan de kleinere aantallen. Met name de hoogste schulden blijven over.

[Naar definitie en tabel](#)

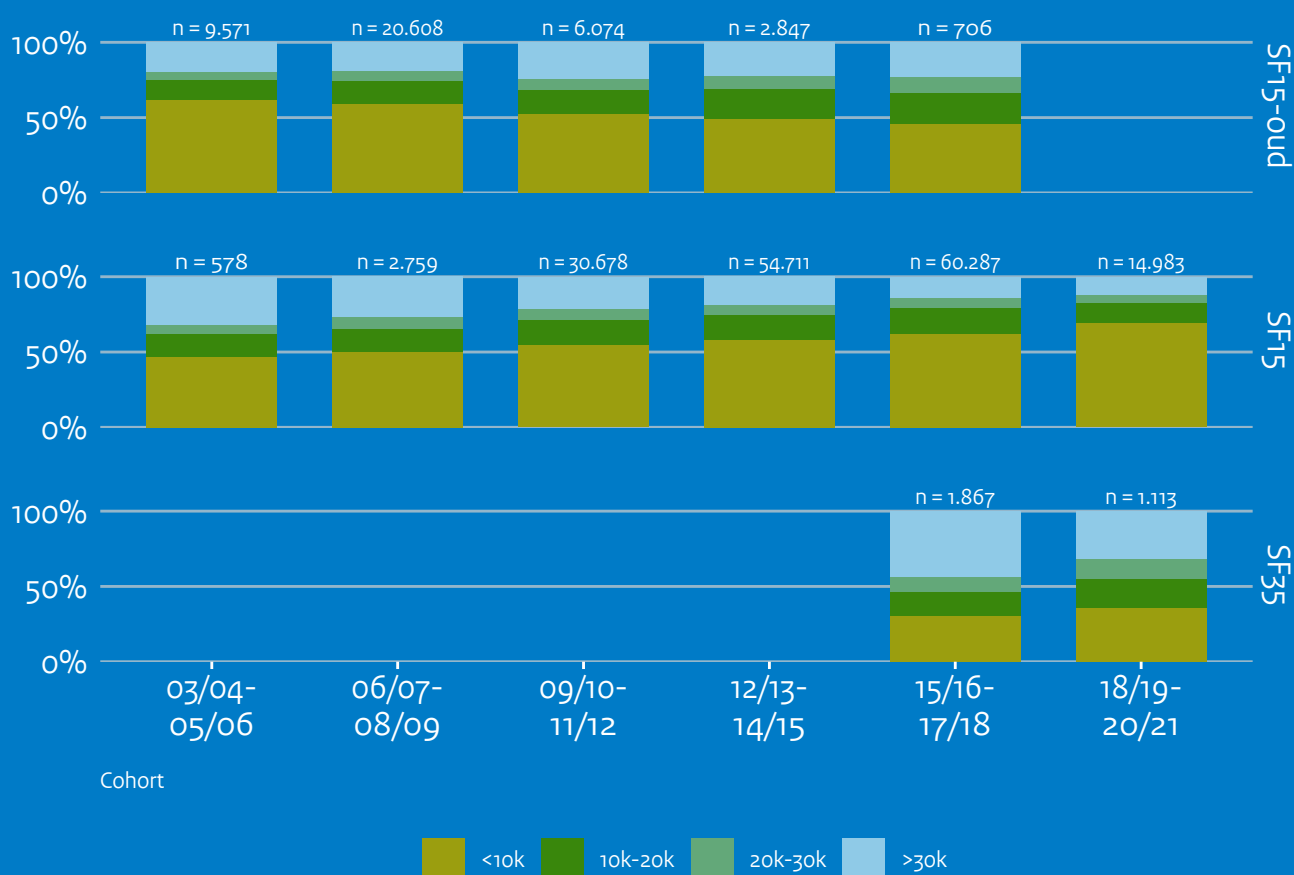
6.2.12 Actuele studieschuld debiteuren mbo [TR141m]

De verdeling van de actuele studieschuld (inclusief rente) wordt getoond per cohort en aflosregime. Het aantal debiteuren (n) in het betreffende cohort en aflossingsregime staat boven de balken in de grafiek. Alleen debiteuren in de aflosfase met een openstaande vordering op 31 december 2025 worden meegenomen. Debiteuren worden ingedeeld in cohorten op basis van het studiejaar waarin hun diplomatermijn (zie definities) is begonnen.

In de figuur is te zien dat in vrijwel alle cohorten meer dan de helft van de debiteuren een schuld hebben van <10k voor zowel SF15-oud als SF15.

Het aandeel debiteuren met een actuele studieschuld van >30k is het grootst voor SF35 in het cohort 15/16-17/18. SF35 is voor het mbo pas in studiejaar 2023 ingevoerd. De debiteuren in dit cohort hebben tijdens hun studieloopbaan een regimewissel gehad, waardoor zij konden kiezen tussen SF15 en SF35. Deze debiteuren hebben relatief lang gestudeerd en waarschijnlijk meer schuld opgebouwd. De soepelere draagkrachtregeling van SF35 was voor deze langstudeerders mogelijk een reden om te kiezen voor SF35.

In recentere cohorten lijkt het aandeel hoge studieschulden lager te zijn. Wel is het van belang om te vermelden dat een deel van de studenten uit de recentere cohorten die langer studeren (en daardoor waarschijnlijk een hogere schuld hebben) nog niet in de aflosfase zit. Zij zijn daarom nog niet meegenomen in deze figuur. Dit kan ervoor zorgen dat het aandeel hoge schulden zal toenemen in de toekomst. Bij de oudere cohorten is een deel van de schulden al volledig afgelost en daardoor niet weergegeven, ook te zien aan de kleinere aantallen. Met name de hoogste schulden blijven over.

Naar definitie en tabel

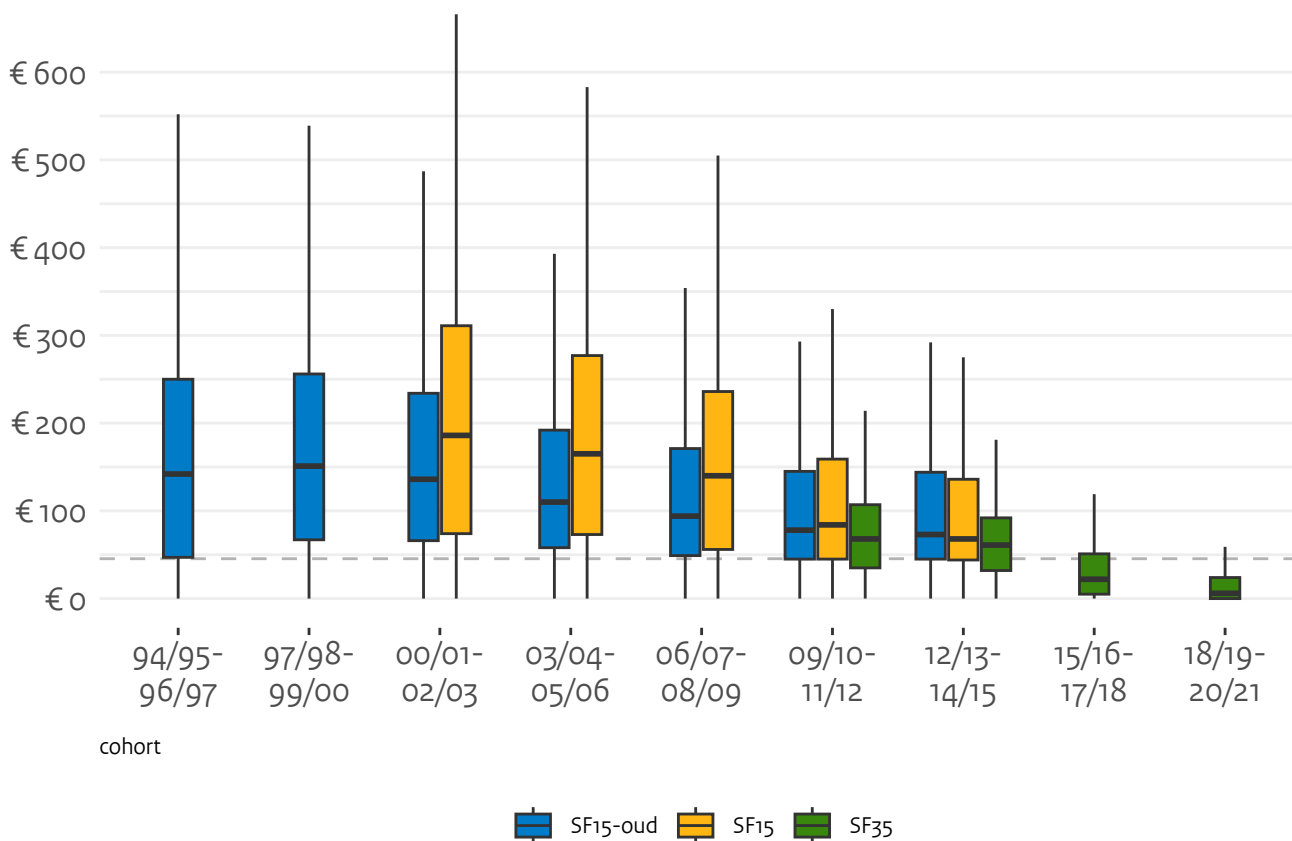
6.2.13 Termijnbedrag debiteuren ho [TR139]

Hier tonen we de verdeling van termijnbedragen die maandelijks betaald worden door debiteuren in de aflofase, uitgesplitst naar regime en instroomcohort. In de definitie wordt toegelicht hoe dit type grafiek moet worden afgelezen. Het minimale termijnbedrag voor SF15 en SF15-oud is zonder draagkrachtregeling €45,41 (weergegeven met een stippellijn).

In alle cohorten (behalve in 12/13-14/15) ligt het mediane termijnbedrag voor SF15 hoger dan voor SF15-oud. In indicator 6.2.11 wordt duidelijk dat SF15 over het algemeen hogere schulden heeft dan SF15-oud. Verder zien we dat het termijnbedrag voor SF15-oud en SF15 lager ligt voor recentere cohorten. Dit kan komen doordat debiteuren die langer geleden zijn begonnen met studeren inmiddels meer verdienen en daardoor meer kunnen aflossen. Voor deze debiteuren wordt het termijnbedrag dan minder of niet meer verlaagd door de draagkrachtberekening.

Voor cohorten 09/10-11/12 en 12/13-14/15 is te zien dat het termijnbedrag van SF35 iets lager ligt dan van SF15-oud en SF15. De debiteuren in deze cohorten hebben tijdens hun studieloopbaan een regimewissel gehad, waardoor zij konden kiezen tussen SF15 en SF35. Een deel van deze debiteuren heeft relatief lang gestudeerd en waarschijnlijk meer schuld opgebouwd. De soepelere draagkrachtregeling van SF35 was voor deze langstudeerders mogelijk een reden om te kiezen voor SF35. Daarnaast hebben debiteuren onder SF35 meer tijd om hun schuld af te lossen. Dit kan leiden tot een lager termijnbedrag. Bij het interpreteren van de data van vooral het recentste cohort moet rekening gehouden worden met het feit dat een deel van de toekomstige debiteuren nog studeert of nog in de aanloopfase zit. Vanwege hun studieduur zijn zij waarschijnlijk degenen met een hogere schuld, en daarmee ook een hoger termijnbedrag (tenzij zij onder draagkracht vallen).

In indicator 6.2.15, indicator 6.2.16 en indicator 6.2.17 splitsen we het termijnbedrag uit naar met en zonder draagkrachtregeling.

[Naar definitie en tabel](#)

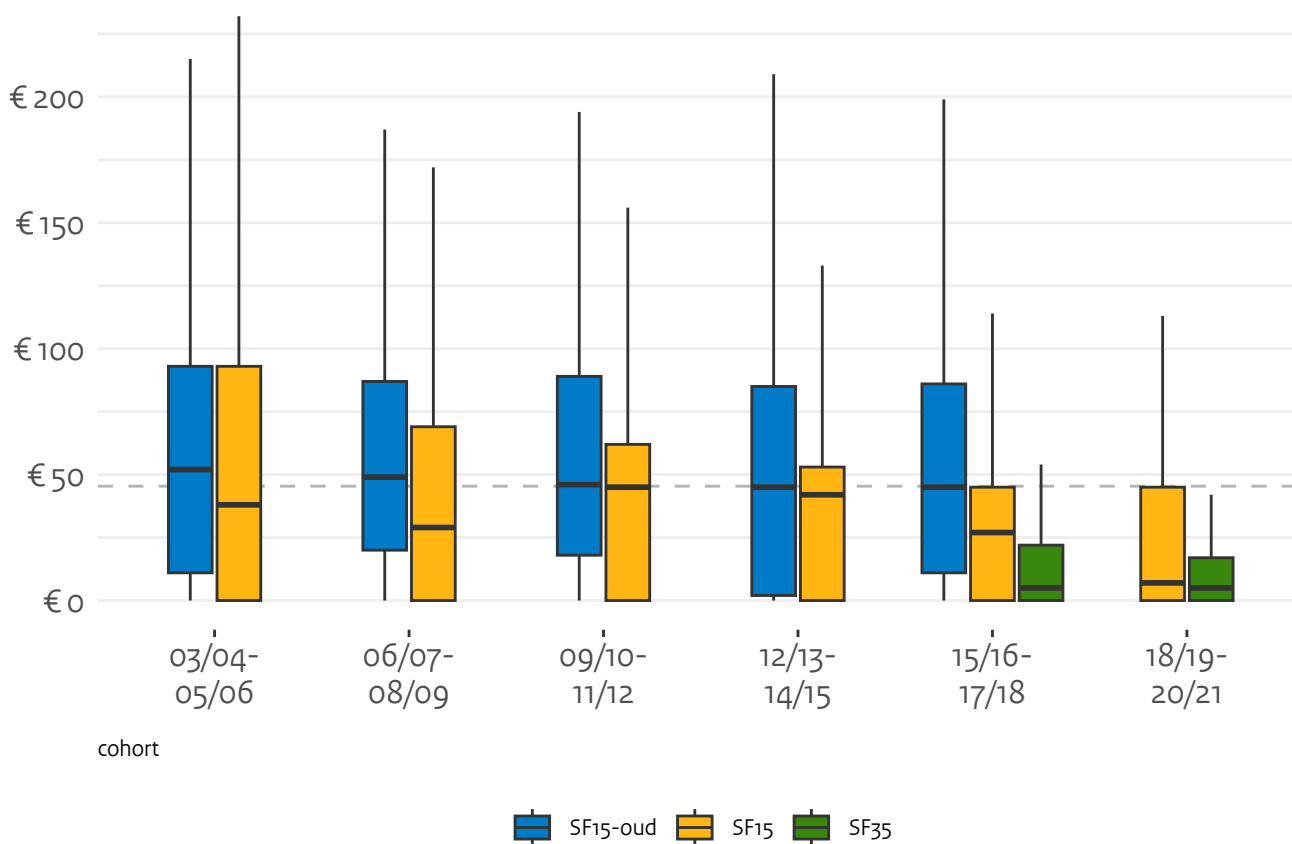
6.2.14 Termijnbedrag debiteuren mbo [TR139m]

Hier tonen we de verdeling van termijnbedragen die maandelijks betaald worden door debiteuren in de aflosfase uitgesplitst, naar regime en instroomcohort. In de definitie wordt toegelicht hoe dit type grafiek moet worden afgelezen. Het minimale termijnbedrag voor SF15 en SF15-oud is zonder draagkrachtregeling €45,41 (weergegeven met een stippellijn).

Voor bijna alle cohorten ligt het mediane termijnbedrag voor SF15-oud hoger dan voor SF15. We zien over de tijd heen ook een lichte daling van het termijnbedrag voor SF15-oud. Voor SF15 lijkt het termijnbedrag in cohort 09/10-11/12 (t.o.v. voorgaande cohorten 03/04-05/06 en 06/07-08/09) plotseling toe te nemen. Echter zijn de aantallen in de voorgaande cohorten erg laag (zie tabel), dit heeft te maken met een regimewissel in 2009 (van SF15-oud naar SF15).

Voor SF35 zien we hetzelfde patroon als voor het ho. Voor cohorten 15/16-17/18 en 18/19-20/21 is te zien dat het termijnbedrag van SF35 iets lager ligt dan bij de andere regimes. Naast het feit dat de draagkrachtregels verschillen, hebben debiteuren die aflossen onder SF35 meer tijd om hun schuld af te lossen. Dit kan leiden tot een lager termijnbedrag. Bij het interpreteren van de data van vooral het recentste cohort moet rekening gehouden worden met het feit dat een deel van de toekomstige debiteuren nog studeert of nog in de aanloophase zit. Zij zijn waarschijnlijk degenen met een hogere schuld omdat ze langer studeren. Debiteuren met een hogere schuld zullen gemiddeld ook een hoger termijnbedrag hebben (tenzij het termijnbedrag lager wordt door de draagkrachtberekening).

In indicator 6.2.18, indicator 6.2.19 en indicator 6.2.20 splitsen we deze gegevens verder uit naar het termijnbedrag met en zonder draagkrachtregeling.

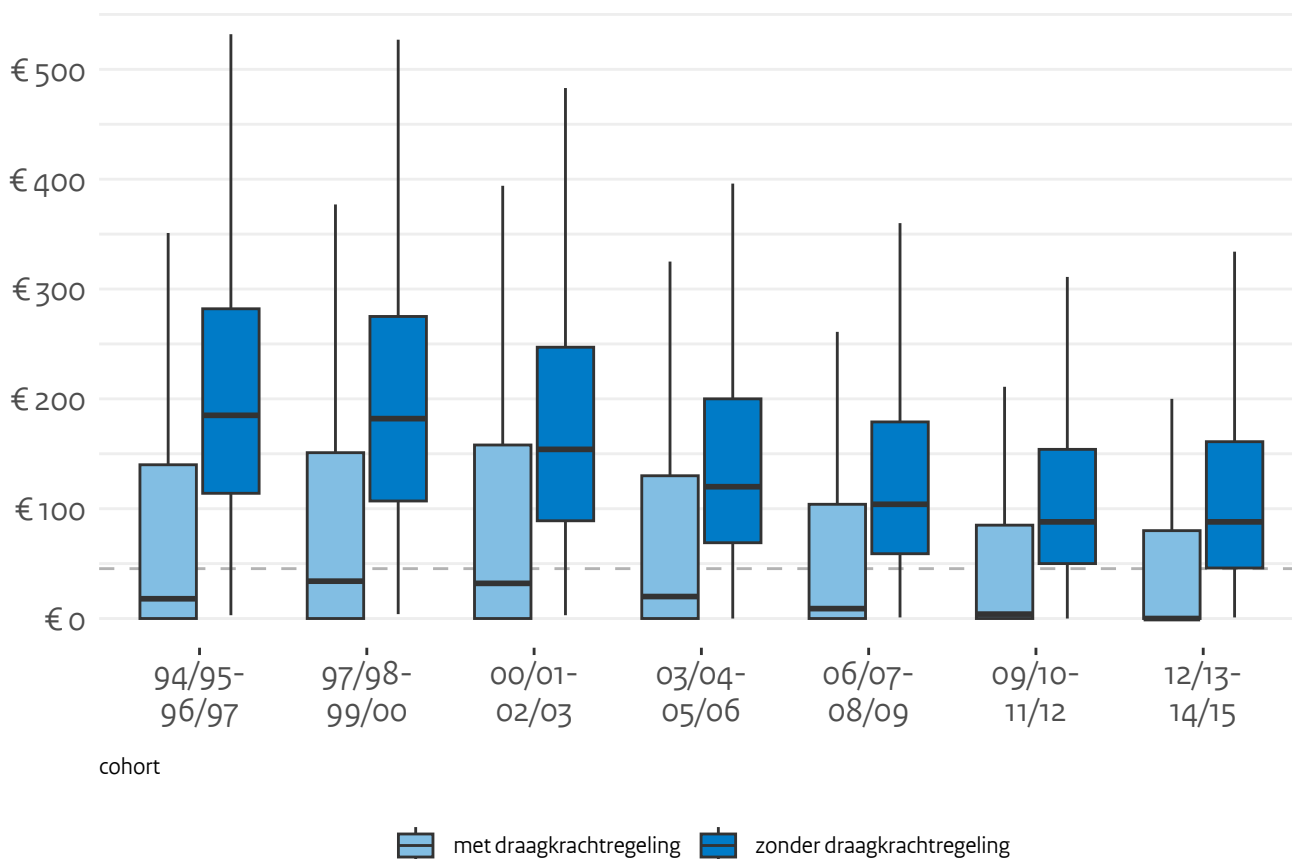
[Naar definitie en tabel](#)

6.2.15

Termijnbedrag ho, SF15-oud: uitsplitsing naar debiteuren met en zonder draagkrachtregeling [TR140a]

In deze indicator wordt de verdeling van termijnbedragen van debiteuren in de aflofase die onder SF15-oud vallen vergeleken. Hierin onderscheiden we twee groepen: 1. debiteuren die gebruik maken van de draagkrachtregeling, waardoor ze een verlaagd maandbedrag hebben (in de figuur: 'met draagkrachtregeling'), 2. debiteuren die geen verlaagd maandbedrag hebben, en dus het wettelijke termijnbedrag moeten betalen (in de figuur: 'zonder draagkrachtregeling'). Voor SF15-oud is hiervoor het minimumbedrag €45,41, aangegeven met een stippellijn. De debiteuren zijn ingedeeld in cohorten van 3 jaar op basis van de start van hun diplomatermijn (het eerste moment van ontvangen van studiefinanciering).

In alle cohorten met een verlaagd maandbedrag is de groep met een termijnbedrag van €0 groot. Voor al deze cohorten valt het eerste kwartiel op de nullijn. Voor recentere cohorten ligt de mediaan ook op, of dichtbij, de nullijn. Debiteuren die geen gebruik maken van de draagkrachtregeling, betalen over het algemeen ook hogere termijnbedragen. Daarnaast hebben oudere cohorten steeds hogere termijnbedragen. Dit heeft mogelijk te maken met stijgende inkomens. Verder blijven debiteuren met hogere startschulden over in oudere cohorten, en verdwijnen debiteuren met lagere startschulden (met termijnbedragen van €45,41 of de mogelijkheid om sneller af te lossen) eerder uit de populatie. Dit is ook te zien aan de aantallen debiteuren, die in de tabel staan weergegeven. In oudere cohorten zitten steeds minder debiteuren. Het aantal debiteuren in oudere cohorten daalt ook omdat debiteuren uit de populatie verdwijnen als zij door hun gehele termijnperiode van 15 jaar zijn, omdat dan de nog niet afgeloste schuld wordt kwijtgescholden.

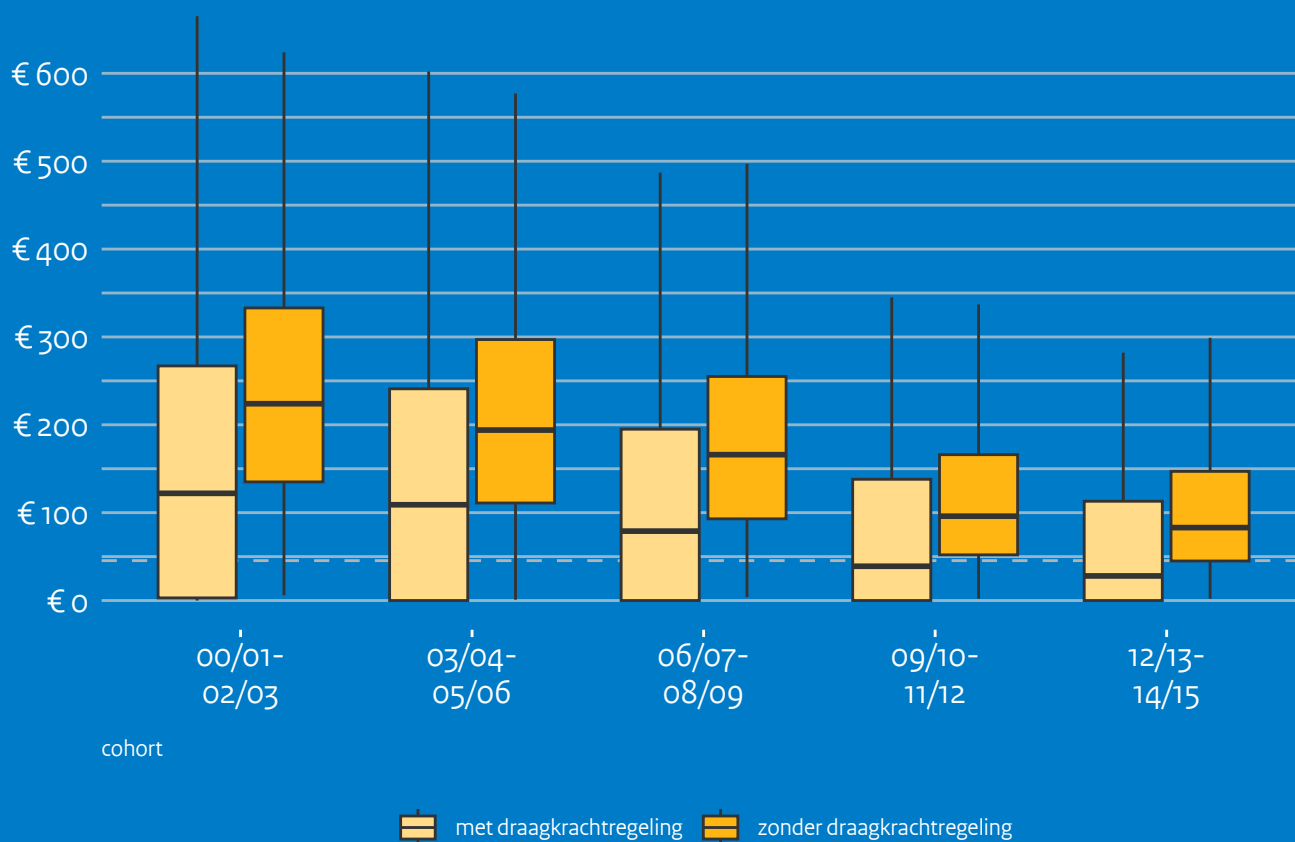

[Naar definitie en tabel](#)

6.2.16 Termijnbedrag ho, SF15: uitsplitsing naar debiteuren met en zonder draagkrachtregeling [TR140b]

In deze indicator wordt de verdeling van termijnbedragen van debiteuren in de aflofsfase die onder SF15 vallen vergeleken. Hierin onderscheiden we twee groepen: 1. debiteuren die gebruik maken van de draagkrachtregeling, waardoor ze een verlaagd maandbedrag hebben (in de figuur: 'met draagkrachtregeling'), 2. debiteuren die geen verlaagd maandbedrag hebben, en dus het wettelijke termijnbedrag moeten betalen (in de figuur: 'zonder draagkrachtregeling'). Voor SF15 is hiervoor het minimumbedrag €45,41, aangegeven met een stippellijn. De debiteuren zijn ingedeeld in cohorten van 3 jaar op basis van de start van hun diplomatermijn (het eerste moment van ontvangen van studiefinanciering).

In alle cohorten met een verlaagd maandbedrag is de groep met een termijnbedrag van €0 groot. Voor al deze cohorten valt het eerste kwartiel op de nullijn. De mediaan ligt wel hoger dan voor de cohorten onder SF15-oud, zie indicator 6.2.15. Debiteuren die geen verlaagd maandbedrag hebben betalen over het algemeen ook hogere termijnbedragen. Daarnaast hebben oudere cohorten hogere termijnbedragen. De verklaring hiervoor is vierledig. Ten eerste heeft het mogelijk te maken met stijgende inkomens. Verder blijven debiteuren met hogere startschulden over in oudere cohorten, en verdwijnen debiteuren met lagere startschulden (met termijnbedragen van €45,41 of de mogelijkheid om sneller af te lossen) eerder uit de populatie. Dit is ook te zien aan de aantallen debiteuren, die in de tabel staan weergegeven. Daarnaast hebben de oudere cohorten (van voor 2009) tijdens hun studieloopbaan een regimewissel gehad, waardoor zij konden kiezen tussen SF15-oud of SF15. Een deel van deze debiteuren heeft relatief lang gestudeerd en waarschijnlijk meer schuld opgebouwd (zie indicator 6.2.11). De soepelere draagkrachtregeling van SF15 was voor deze langstudeerders mogelijk een reden om te kiezen voor SF15. Tot slot zijn debiteuren met hoge schulden in latere cohorten waarschijnlijk meer geneigd om te kiezen voor SF35, wat ervoor zorgt dat de termijnbedragen in de latere cohorten lager uitvallen.

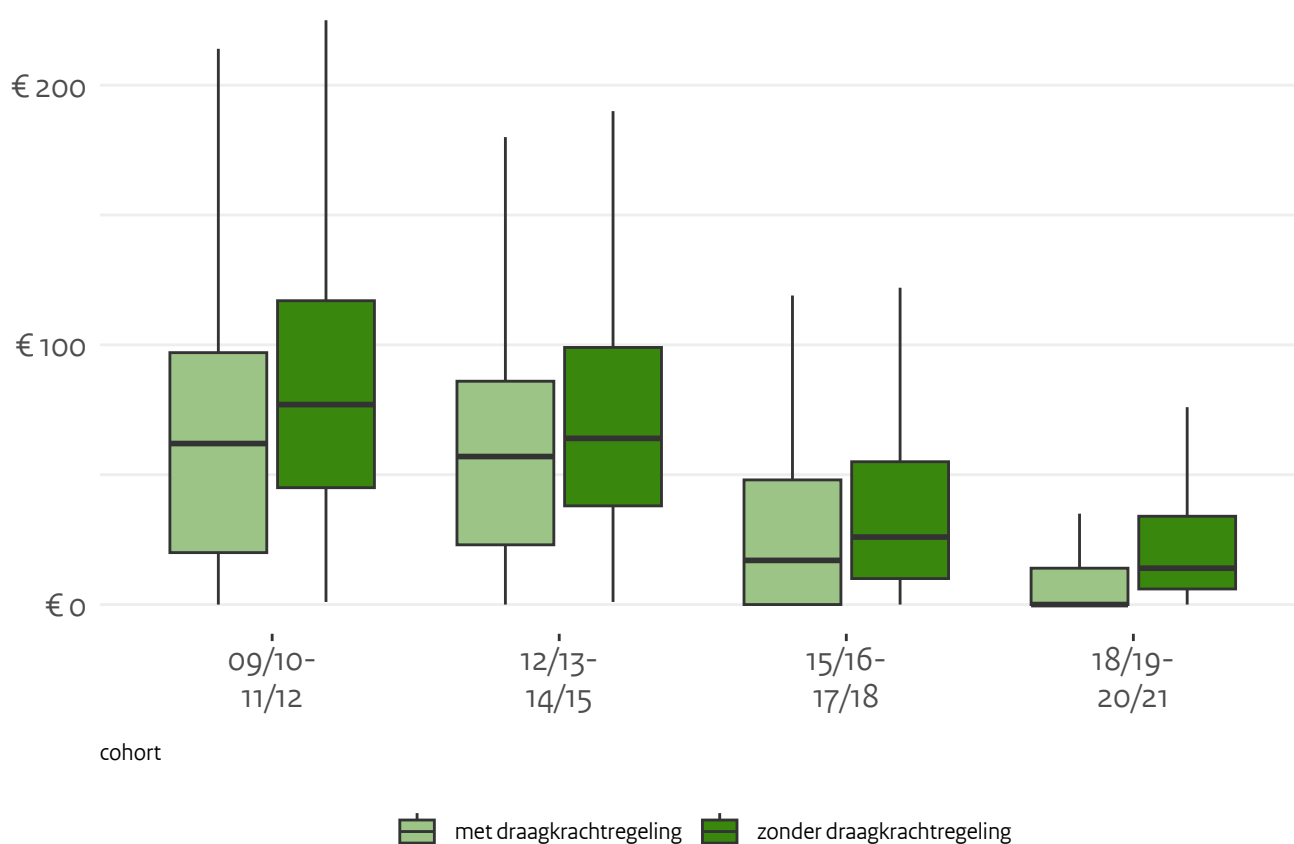
Naar definitie en tabel

6.2.17

Termijnbedrag ho, SF35: uitsplitsing naar debiteuren met en zonder draagkrachtregeling [TR140C]

In deze indicator wordt de verdeling van termijnbedragen van debiteuren in de aflofase die onder SF35 vallen vergeleken. Hierin onderscheiden we twee groepen: 1. debiteuren die gebruik maken van de draagkrachtregeling, waardoor ze een verlaagd maandbedrag hebben (in de figuur: 'met draagkrachtregeling'), 2. debiteuren die geen verlaagd maandbedrag hebben, en dus het wettelijke termijnbedrag moeten betalen (in de figuur: 'zonder draagkrachtregeling'). Voor SF35 is hiervoor het minimumbedrag €5. De debiteuren zijn ingedeeld in cohorten van 3 jaar op basis van de start van hun diplomatermijn (het eerste moment van ontvangen van studiefinanciering).

Er is geen groot verschil zichtbaar tussen de twee groepen. Daarnaast zijn er relatief veel debiteuren die gebruikmaken van de draagkrachtregeling (zie tabel). Debiteuren uit recente cohorten vallen mogelijk eerder onder de draagkrachtregeling dan debiteuren die meer tijd hebben gehad om hun inkomenspositie te verbeteren. Ook de soepelere draagkrachtregeling van SF35 zorgt ervoor dat debiteuren met eenzelfde schuld en inkomen in SF35 eerder onder de draagkrachtregeling vallen dan in SF15. Voor recente cohorten met een verlaagd maandbedrag valt het eerste kwartiel op €0, maar voor de oudere cohorten ligt het eerste kwartiel al wat hoger. Net als bij indicator 6.2.15 en indicator 6.2.16 zien we ook hier dat oudere cohorten steeds hogere termijnbedragen hebben. Dit komt doordat debiteuren met hogere startschulden overblijven in oudere cohorten, en debiteuren met lagere startschulden verdwijnen eerder uit de populatie. Daarnaast hebben de oudere cohorten (van voor 2015) tijdens hun studieloopbaan een regimewissel gehad, waardoor zij konden kiezen tussen SF15 of SF35. Een deel van deze debiteuren heeft relatief lang gestudeerd en waarschijnlijk meer schuld opgebouwd (zie indicator 6.2.11). Het aantal debiteuren is in ieder geval een stuk kleiner voor de cohorten voor 2015.

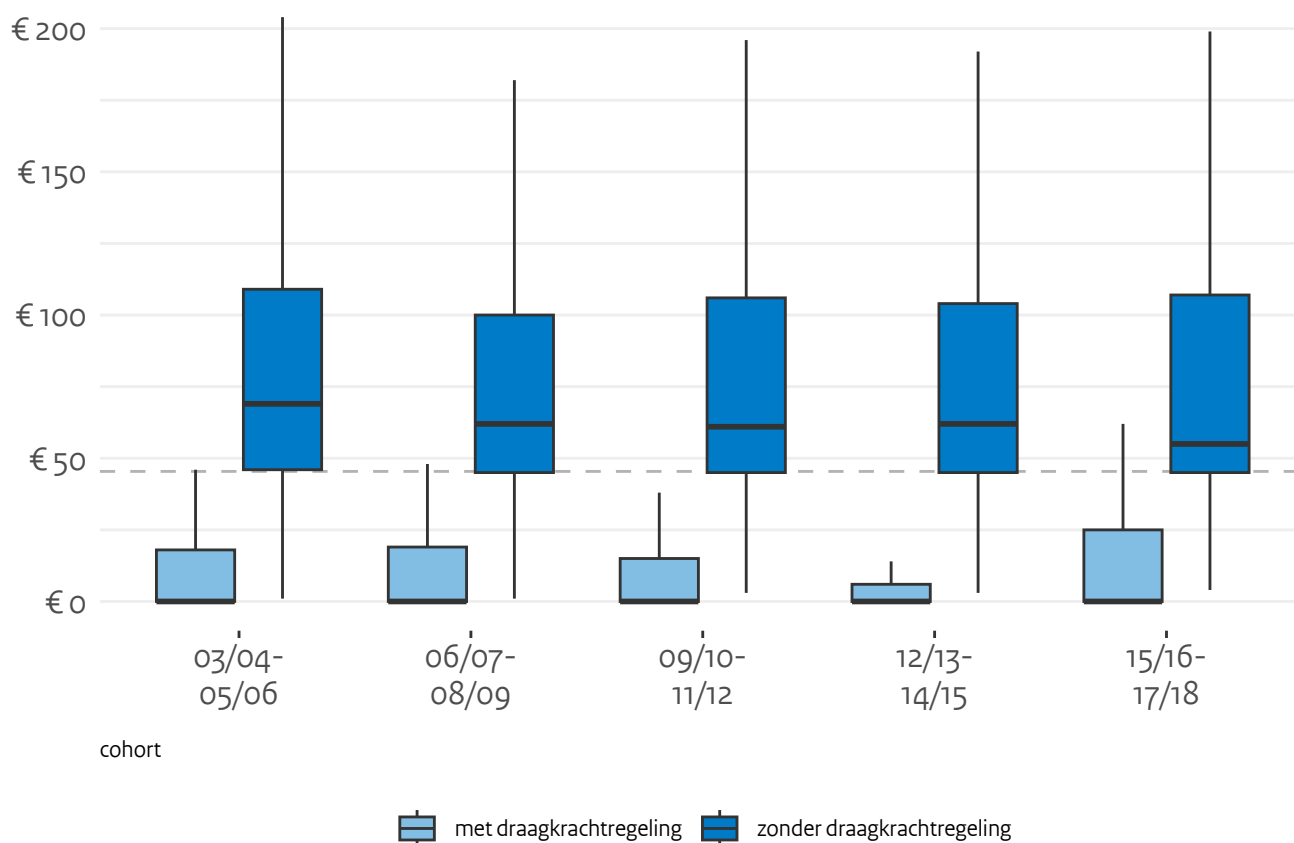

[Naar definitie en tabel](#)

6.2.18 Termijnbedrag mbo, SF15-oud: uitsplitsing naar debiteuren met en zonder draagkrachtregeling [TR14oma]

In deze indicator wordt de verdeling van termijnbedragen van debiteuren in de aflofase die onder SF15-oud vallen en een mbo-opleiding hebben gevolgd vergeleken. Hierin onderscheiden we twee groepen: 1. debiteuren die gebruik maken van de draagkrachtregeling, waardoor ze een verlaagd maandbedrag hebben (in de figuur: 'met draagkrachtregeling'), 2. debiteuren die geen verlaagd maandbedrag hebben, en dus het wettelijke termijnbedrag moeten betalen (in de figuur: 'zonder draagkrachtregeling'). Voor SF15-oud is hiervoor het minimumbedrag €45,41, aangegeven met een stippellijn. De debiteuren zijn ingedeeld in cohorten van 3 jaar op basis van de start van hun diplomatermijn (het eerste moment van ontvangen van studiefinanciering).

In alle cohorten met een verlaagd maandbedrag (met draagkrachtregeling) is de groep met een termijnbedrag van €0 erg groot. Voor al deze cohorten valt de mediaan op de nullijn. Debiteuren die geen verlaagd maandbedrag hebben betalen hogere termijnbedragen, maar bij bijna alle cohorten valt het eerste kwartiel op €45,41, het minimale termijnbedrag. Een groot deel van deze debiteuren hebben dus een schuld die in minder dan 15 jaar afbetaald wordt. Het aantal debiteuren staat in de tabel beschreven. In 2009 is er een regimewissel geweest. De debiteuren die op dat moment studeerden hebben de regimewissel meegemaakt, waardoor zij konden kiezen tussen SF15-oud of SF15. Hierom zijn de aantallen debiteuren kleiner na 2009.

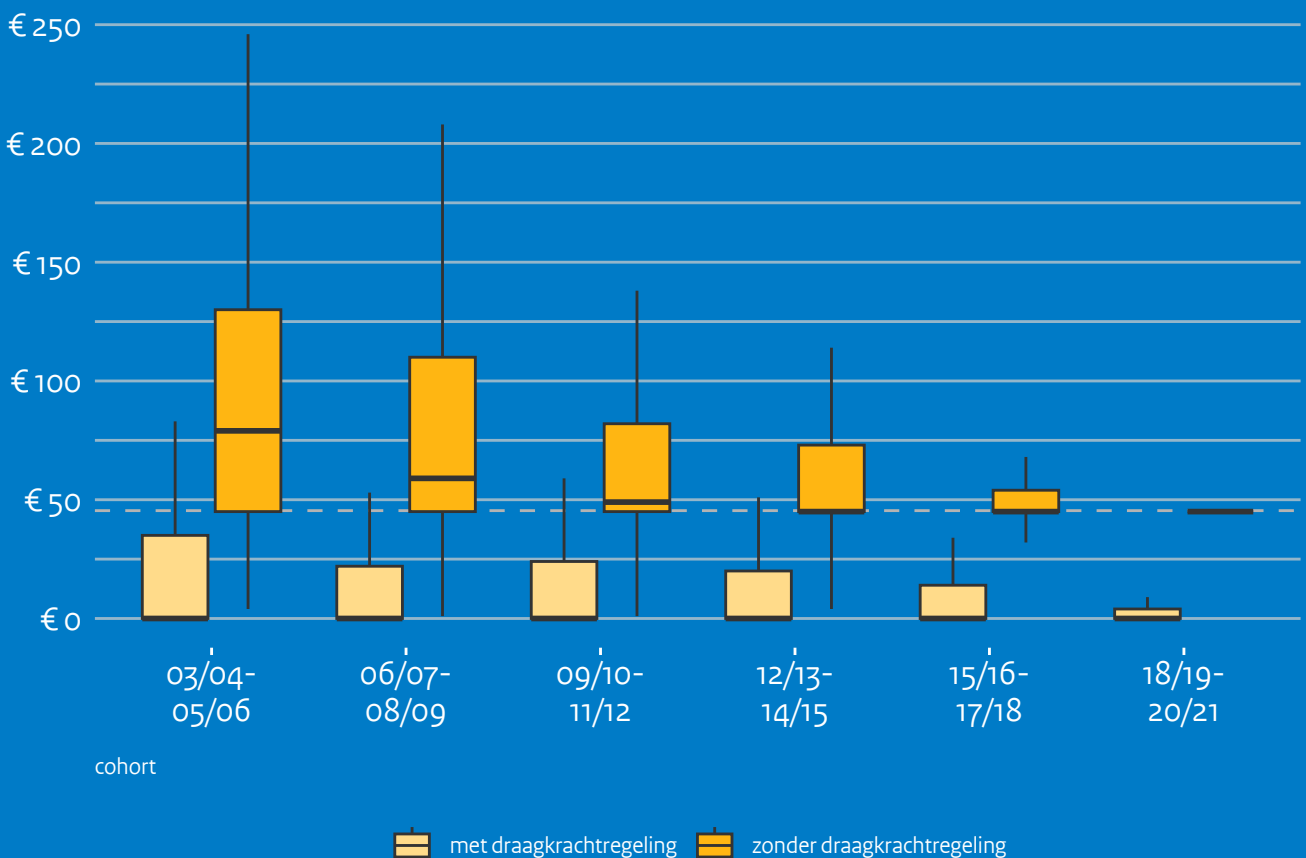

[Naar definitie en tabel](#)

6.2.19 Termijnbedrag mbo, SF15: uitsplitsing naar debiteuren met en zonder draagkrachtregeling [TR14omb]

In deze indicator wordt de verdeling van termijnbedragen van debiteuren in de aflofase die onder SF15 vallen en een mbo-opleiding hebben gevolgd vergeleken. Hierin onderscheiden we twee groepen: 1. debiteuren die gebruik maken van de draagkrachtregeling, waardoor ze een verlaagd maandbedrag hebben (in de figuur: 'met draagkrachtregeling'), 2. debiteuren die geen verlaagd maandbedrag hebben, en dus het wettelijke termijnbedrag moeten betalen (in de figuur: 'zonder draagkrachtregeling'). Voor SF15 is hiervoor het minimumbedrag €45,41, aangegeven met een stippellijn. De debiteuren zijn ingedeeld in cohorten van 3 jaar op basis van de start van hun diplomatermijn (het eerste moment van ontvangen van studiefinanciering).

In alle cohorten met een verlaagd maandbedrag (met draagkrachtregeling) is de groep met een termijnbedrag van €0 erg groot. Voor al deze cohorten valt de mediaan op de nullijn. Debiteuren die geen verlaagd maandbedrag hebben betalen hogere termijnbedragen, maar bij bijna alle cohorten valt het eerste kwartiel op €45,41, het minimale termijnbedrag. Voor recente cohorten valt ook de mediaan op dit bedrag. Deze debiteuren hebben dus een schuld die in minder dan 15 jaar afbetaald wordt. Wel neemt de spreiding, en in mindere mate de mediaan, toe bij oudere cohorten. Dit kan worden verklaard doordat debiteuren die het minimale bedrag moeten betalen, en daarmee hun schuld hebben afgelost, eerder uit de populatie verdwijnen. Dit blijkt ook uit de aantallen debiteuren (in de tabel). Deze nemen ook af voor oudere cohorten. Let wel: de cohorten 03/04-05/06 en 06/07-08/09 hebben tijdens hun studieloopbaan een regimewissel gehad, waardoor zij konden kiezen tussen SF15-oud of SF15. De grootste groep debiteuren uit deze cohorten heeft gekozen voor SF15-oud.

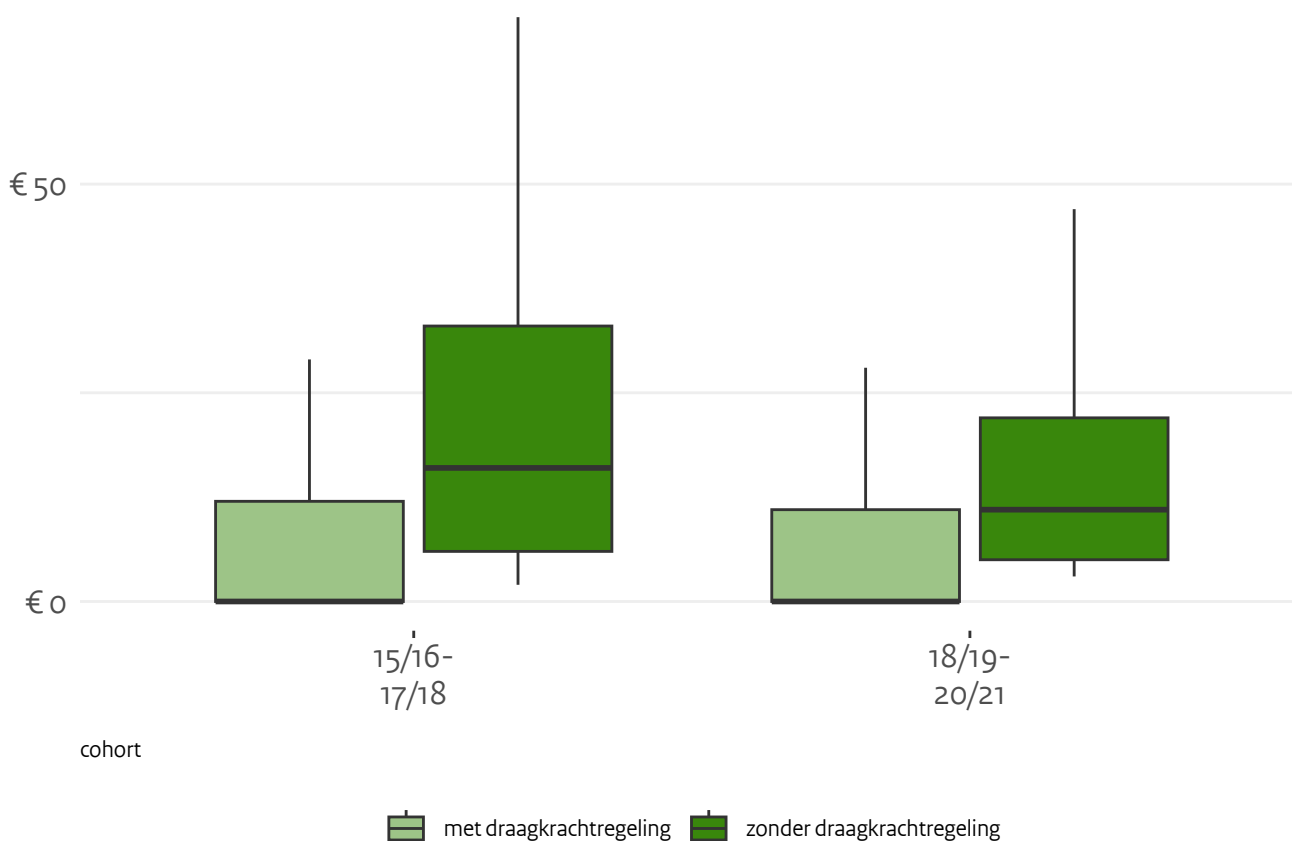

Naar definitie en tabel

6.2.20 Termijnbedrag mbo, SF35: uitsplitsing naar debiteuren met en zonder draagkrachtregeling [TR140mc]

In deze indicator wordt de verdeling van termijnbedragen van debiteuren in de aflofase die onder SF35 vallen en een mbo-opleiding hebben gevolgd vergeleken. Hierin onderscheiden we twee groepen: 1. debiteuren die gebruik maken van de draagkrachtregeling, waardoor ze een verlaagd maandbedrag hebben (in de figuur: 'met draagkrachtregeling'), 2. debiteuren die geen verlaagd maandbedrag hebben, en dus het wettelijke termijnbedrag moeten betalen (in de figuur: 'zonder draagkrachtregeling'). Voor SF35 is hiervoor het minimumbedrag €5. De debiteuren zijn ingedeeld in cohorten van 3 jaar op basis van de start van hun diplomatermijn (het eerste moment van ontvangen van studiefinanciering). Mbo-studenten kunnen pas sinds 2023 kiezen voor SF35. De getoonde cohorten hebben tijdens hun studieloopbaan een regimewissel gehad, waardoor zij konden kiezen tussen SF15 of SF35. Hierom is de omvang van deze cohorten beperkt, en niet representatief voor het gehele mbo, omdat deze debiteuren lang hebben gestudeerd. Ze hebben namelijk in ieder geval in 2023 of later nog een mbo-opleiding gevolgd.

In de cohorten met een verlaagd maandbedrag (met draagkrachtregeling) is de groep met een termijnbedrag van €0 erg groot. Voor al deze cohorten valt de mediaan op de nullijn. Debiteuren die niet onder draagkracht vallen, betalen hogere termijnbedragen, maar bij bijna alle cohorten valt het eerste kwartiel rond €5, het minimale termijnbedrag. Echter gaat het in deze indicator nog om hele kleine aantallen debiteuren (zie tabel)

[Naar definitie en tabel](#)

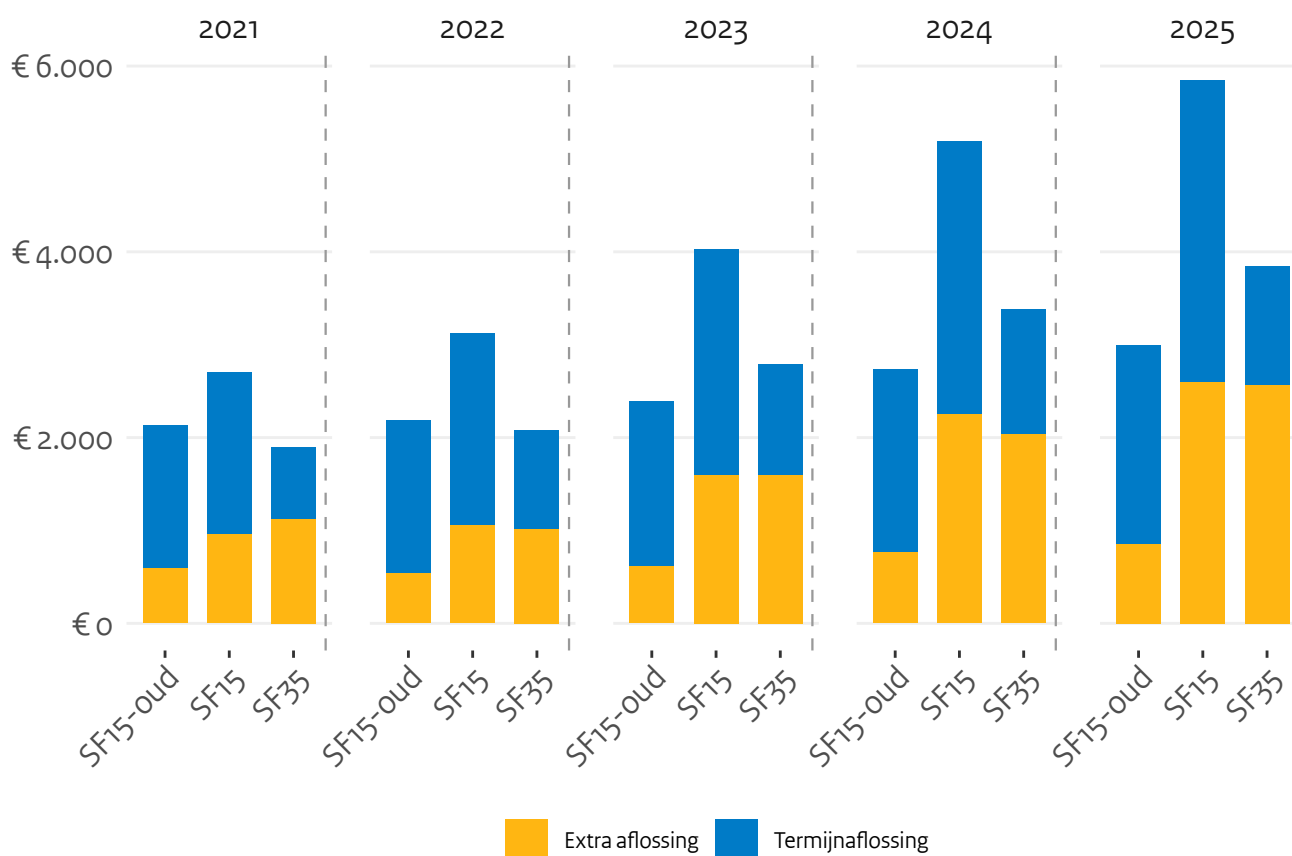
6.2.21 Vergelijking extra aflossing en termijnaflossing debiteuren ho [TR142]

We bekijken hier de verhouding tussen de **gemiddelde jaarlijkse aflossingen** die bestaan uit de extra aflossingen en termijnaflossingen. Het gaat om aflossingen per kalenderjaar door debiteuren in de aflosfase.

Opvallend is dat de gemiddelde extra aflossingen jaarlijks toenemen vanaf 2022, terwijl de termijnaflossingen ook toenemen (enkel voor debiteuren in SF35 heeft er een lichte daling in termijnaflossingen plaatsgevonden tussen 2024 en 2025). Voor de regimes van SF15 en SF35 zijn extra aflossingen (bijna) verdubbeld sinds 2021. Met de toename aan extra aflossingen veranderen ook de verhoudingen tussen de beide soorten aflossingen. Voor alle regimes is het aandeel extra aflossingen gestegen t.o.v. 2021. Voor SF35 bestaat de totale aflossing in 2025 zelfs voor 67% uit extra aflossingen.

Een mogelijke verklaring voor de toename van de extra aflossingen zijn de toegenomen rentes op studieschulden. Verder kunnen de nieuwe hypotheekregels van invloed zijn geweest op de toename van extra aflossingen. Waar banken eerder keken naar de oorspronkelijke hoogte van een studieschuld, wordt sinds 2024 gekeken naar de actuele schuld. Ook kan een toegenomen wens om schuldenvrij te zijn meespelen, evenals het toenemende aantal werkgeversregelingen waarbij via de werkgever (op een fiscaal vriendelijke manier) extra afgelost kan worden.

Voor elk studiejaar is de totale aflossing het hoogste voor SF15. Een verklaring hiervoor kan zijn dat SF35 lagere termijnbedragen heeft door de langere aflosperiode (35 in plaats van 15 jaar) terwijl SF15-oud lagere extra aflossingen heeft dan SF15.

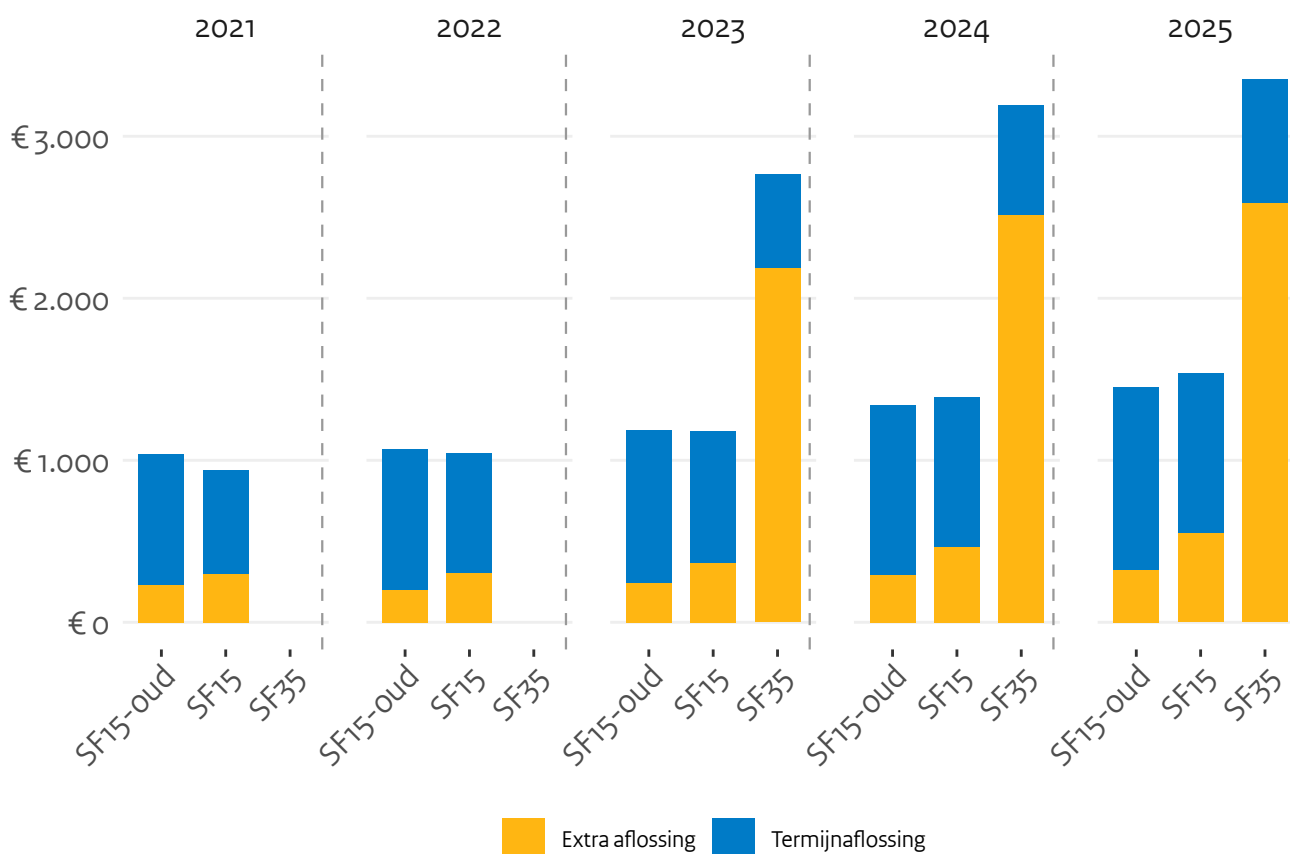
[Naar definitie en tabel](#)

6.2.22 Vergelijking extra aflossing en termijnaflossing debiteuren mbo [TR142m]

In deze indicator wordt inzicht verschaft in (het verloop van) de verhouding tussen de **gemiddelde jaarlijkse aflossingen** die bestaan uit de extra aflossingen en termijnaflossingen. Het gaat om aflossingen per kalenderjaar door debiteuren in de aflosfase. Voor SF35 zijn de gemiddeldes buiten beschouwing gelaten voor 2021 en 2022 omdat de groepen hier kleiner dan 500 debiteuren waren.

Opvallend is het grote aandeel extra aflossingen voor de groep debiteuren in SF35. Verder zien we ook dat de gemiddelde extra aflossingen jaarlijks toenemen voor SF15, voor SF15-oud vanaf 2022 en voor SF35. Voor alle aflosregimes is te zien dat de gemiddelde termijnaflossing jaarlijks toeneemt. Met de toename aan extra aflossingen veranderen ook de verhoudingen tussen de beide soorten aflossingen. Waar de verhouding voor SF15-oud tussen beide soorten aflossingen gelijk is gebleven, is het aandeel voor extra aflossingen voor SF15-oud licht gestegen, en voor SF35 is dit licht gedaald over de tijd.

Een mogelijke verklaring voor de absolute toename van de extra aflossingen zijn de toegenomen rentes op studieschulden. Verder kunnen de nieuwe hypotheekregels van invloed zijn geweest op de toename van extra aflossingen. Waar banken eerder keken naar de oorspronkelijke hoogte van een studieschuld, wordt sinds 2024 gekeken naar de actuele schuld. Ook kan een toegenomen wens om schuldenvrij te zijn meespelen, evenals het toenemende aantal werkgeversregelingen waarbij via de werkgever (op een fiscaal vriendelijke manier) extra afgelost kan worden.

[Naar definitie en tabel](#)

Appendix: definities en tabellen

Managementsamenvatting

Gebruikerstoelichting

1 Onderwijsdeelname bachelors

1.1 Instroom

1.1.1 Instroom in initiële opleidingen naar type en soort hoger onderwijs [TRoo9]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor en associate degree. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein type ho binnen soort ho.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
hbo-ad	2.999	3.603	4.712	6.194	7.707	9.249	9.426	10.246	12.460	12.857	13.533
hbo-ba	87.936	92.547	96.909	98.171	99.553	108.936	97.338	90.847	88.014	88.197	86.606
wo-ba	44.732	48.097	53.428	57.578	58.827	66.277	63.844	60.855	59.947	59.295	57.251

1.2 Doorstroom

1.2.1 Directe en indirecte doorstroom van havo-, vwo- en mbo-4-bol- gediplomeerden naar het hoger onderwijs [TR002]

Cohorten gediplomeerden zijn gemaakt op basis van DUO stromengegevens. Om cohorten gediplomeerden van een havo-, vwo- of mbo-4-bol-opleiding te bepalen, is per onderwijsdeelnemer per jaar gekeken of ze in dat jaar een diploma behaald hebben voor de desbetreffende vooropleiding. Bbl-opgeleide mbo'ers zijn geëxcludeerd, omdat zij zelden direct doorstromen naar het hbo. Om dezelfde reden zijn mbo'ers uitgesloten die aan het examen deelnemen zonder (bekostigd) onderwijs te hebben gevolgd. Havo- en vwo-gediplomeerden die via het vavo of staatsexamen hun diploma halen zijn wel meegenomen. Deze definitie sluit automatisch internationale studenten uit, omdat zij mede geïdentificeerd worden aan de hand van hun niet-nederlandse vooropleiding.

Vervolgens is gekeken of ze in het daaropvolgende jaar een inschrijving hadden in het bekostigd hoger onderwijs (directe doorstroom), of in het jaar daarna (indirecte doorstroom). Voor het meest recente jaar (diploma in studiejaar T) zijn indirecte doorstromers nog onbekend, aangezien die pas in T+2 of T+3 het ho instromen. De categorie 'geen doorstroom' bevat de mensen die niet binnen 2 jaar na het behalen van het diploma het ho zijn ingestroomd.

	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
havo: directe doorstroom	34.604	35.912	35.239	36.190	35.925	40.986	35.383	31.298	29.360	31.343
havo: indirecte doorstroom	4.661	5.398	5.275	5.618	6.014	4.748	5.440	6.331	5.777	6.129
havo: geen doorstroom	6.390	6.933	6.717	6.727	6.548	7.485	8.161	7.756	7.194	7.110
vwo: directe doorstroom	28.181	27.370	28.764	29.155	28.574	32.822	30.079	27.120	25.206	25.040
vwo: indirecte doorstroom	3.796	4.087	4.389	4.655	5.256	3.991	4.852	6.489	6.362	6.763
vwo: geen doorstroom	1.385	1.400	1.485	1.627	1.467	1.746	1.905	2.053	1.880	2.018
mbo-4-bol: directe doorstroom	21.704	21.699	24.164	23.148	22.430	24.346	22.847	20.593	18.820	17.394
mbo-4-bol: indirecte doorstroom	3.627	3.909	4.346	4.393	5.005	3.887	3.781	4.272	4.248	4.125
mbo-4-bol: geen doorstroom	27.229	26.334	29.608	28.482	27.522	26.805	28.421	30.041	29.779	28.583

1.2.2 Aandeel directe en indirecte doorstroom van havo-, vwo- en mbo-4-bol-gediplomeerden naar het hoger onderwijs
[TRoo3]

Cohorten gediplomeerden zijn gemaakt op basis van DUO stromengegevens. Om cohorten gediplomeerden van een havo-, vwo- of mbo-4-bol-opleiding te bepalen, is per onderwijsdeelnemer per jaar gekeken of ze in dat jaar een diploma behaald hebben voor de desbetreffende vooropleiding. Bbl-opgeleide mbo'ers zijn geëxcludeerd, omdat zij zelden direct doorstromen naar het hbo. Om dezelfde reden zijn mbo'ers uitgesloten die aan het examen deelnemen zonder (bekostigd) onderwijs te hebben gevolgd. Havo- en vwo-gediplomeerden die via het vavo of staatsexamen hun diploma halen zijn wel meegenomen. Deze definitie sluit automatisch internationale studenten uit, omdat zij mede geïdentificeerd worden aan de hand van hun niet-nederlandse vooropleiding.

Vervolgens is gekeken of ze in het daaropvolgende jaar een inschrijving hadden in het bekostigd hoger onderwijs (directe doorstroom), of in het jaar daarna (indirecte doorstroom). Voor het meest recente jaar (diploma in studiejaar T) zijn indirecte doorstromers nog onbekend, aangezien die pas in T+2 of T+3 het ho instromen. De derde categorie, 'geen doorstroom', is voor het overzicht weggelaten, maar wel meegeteld bij het maken van de aandelen. De categorie 'geen doorstroom' bevat de mensen die niet binnen 2 jaar na het behalen van het diploma het ho zijn ingestroomd.

	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
havo: directe doorstroom	75,8%	74,4%	74,6%	74,6%	74,1%	77,0%	72,2%	69,0%	69,4%	70,3%	71,1%
havo: indirecte doorstroom	10,2%	11,2%	11,2%	11,6%	12,4%	8,9%	11,1%	13,9%	13,6%	13,7%	
havo: geen doorstroom	14,0%	14,4%	14,2%	13,9%	13,5%	14,1%	16,7%	17,1%	17,0%	15,9%	28,9%
vwo: directe doorstroom	84,5%	83,3%	83,0%	82,3%	81,0%	85,1%	81,7%	76,0%	75,4%	74,0%	73,0%
vwo: indirecte doorstroom	11,4%	12,4%	12,7%	13,1%	14,9%	10,4%	13,2%	18,2%	19,0%	20,0%	
vwo: geen doorstroom	4,2%	4,3%	4,3%	4,6%	4,2%	4,5%	5,2%	5,8%	5,6%	6,0%	27,0%
mbo-4-bol: directe doorstroom	41,3%	41,8%	41,6%	41,3%	40,8%	44,2%	41,5%	37,5%	35,6%	34,7%	36,3%
mbo-4-bol: indirecte doorstroom	6,9%	7,5%	7,5%	7,8%	9,1%	7,1%	6,9%	7,8%	8,0%	8,2%	
mbo-4-bol: geen doorstroom	51,8%	50,7%	50,9%	50,8%	50,1%	48,7%	51,6%	54,7%	56,3%	57,0%	63,7%

1.2.3 Aandeel gediplomeerden vwo die direct zijn doorgestroomd naar het hbo of wo [TR004]

Cohorten gediplomeerden zijn gemaakt op basis van DUO stromengegevens. Het betreft hier de vwo-gediplomeerden die direct doorstromen naar het hbo of het wo. Vwo-gediplomeerden die via het staatsexamen hun diploma behaalden zijn ook meegenomen. Voor de vwo-gediplomeerden is bepaald of ze in het studiejaar na het diplomajaar een hbo- of wo-inschrijving hadden in het bekostigd hoger onderwijs.

	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
hbo	10,0%	8,8%	8,7%	9,0%	9,0%	10,2%	9,6%	9,6%	10,1%	10,2%	10,5%
wo	74,5%	74,5%	74,3%	73,2%	71,9%	74,9%	72,0%	66,5%	65,3%	63,9%	62,5%

1.2.4 Bestemming van gediplomeerden die het ho niet direct instromen [TR007]

Cohorten gediplomeerden zijn gemaakt op basis van DUO stromengegevens. Om cohorten gediplomeerden van een havo-, vwo- of mbo-4-bol-opleiding te bepalen, is per onderwijsdeelnemer per jaar gekeken of ze in dat jaar een diploma behaald hebben voor de desbetreffende vooropleiding. Bbl-opgeleide mbo'ers zijn geëxcludeerd, omdat zij zelden direct doorstromen naar het hbo. Om dezelfde reden zijn mbo'ers uitgesloten die aan het examen deelnemen zonder (bekostigd) onderwijs te hebben gevolgd. Havo- en vwo-gediplomeerden die via het vavo of staatsexamen hun diploma halen zijn wel meegenomen. Deze definitie sluit automatisch internationale studenten uit, omdat zij mede geïdentificeerd worden aan de hand van hun niet-nederlandse vooropleiding.

Bij de havo- en mbo-4-bol-gediplomeerden is gekeken welke studenten *niet* direct na het behalen van het diploma het hoger onderwijs ingestroomd zijn. Vervolgens is gekeken of de gediplomeerden zich bevinden in een onderwijssector, en zo ja, in welke.

	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
havo > mbo	4,0%	3,9%	3,4%	3,5%	3,4%	3,6%	4,0%	4,6%	4,9%	5,4%	5,0%
havo > vo	6,5%	6,9%	7,2%	6,5%	6,5%	6,6%	9,1%	8,9%	8,0%	6,3%	6,3%
vwo > mbo	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%	0,2%	0,3%	0,3%
vwo > vo	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,3%
mbo-4-bol > mbo	4,5%	4,2%	3,9%	3,7%	3,7%	4,1%	4,5%	4,2%	4,3%	4,4%	4,2%
mbo-4-bol > vo	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

1.2.5 Doorstroom van vmbo-gediplomeerden naar het mbo [TR001m]

Cohorten gediplomeerden zijn gemaakt op basis van DUO stromengegevens. Om cohorten gediplomeerden vmbo te bepalen, is per onderwijsdeelnemer per jaar gekeken of in dat jaar een diploma is behaald voor het vmbo (ongeacht leerweg en inclusief studenten die via het staatsexamen hun diploma haalden). Deze definitie sluit automatisch internationale studenten uit, omdat zij mede geïdentificeerd worden aan de hand van hun niet-nederlandse vooropleiding. Vervolgens is gekeken of ze in het daaropvolgende jaar een mbo-inschrijving hadden (directe doorstroom).

In het laatste beschikbare jaar zijn de groepen 'indirecte doorstroom' en 'geen doorstroom' nog niet van elkaar te onderscheiden. Er moet nog een jaar aflopen om de indirecte doorstromers te kunnen identificeren. Voorlopig vallen ze onder de categorie 'geen doorstroom'. Daarom is in de grafiek alleen de vastgestelde categorie 'directe doorstroom' weergegeven.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
vmbo: directe doorstroom	88,3%	88,5%	89,4%	90,0%	89,9%	88,1%	88,1%	89,4%	90,7%	91,3%
vmbo: indirecte doorstroom	2,4%	2,4%	2,0%	1,9%	1,9%	2,8%	3,0%	2,7%	2,1%	0,0%
vmbo: geen doorstroom	9,3%	9,2%	8,5%	8,2%	8,2%	9,2%	8,9%	7,9%	7,2%	8,7%
	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
vmbo: directe doorstroom	90.042	90.529	88.727	87.331	88.652	80.198	75.419	71.477	77.398	75.780
vmbo: indirecte doorstroom	2.450	2.427	2.029	1.799	1.856	2.517	2.574	2.142	1.810	0
vmbo: geen doorstroom	9.497	9.386	8.443	7.940	8.087	8.362	7.605	6.306	6.150	7.230

1.2.6 Directe doorstroom vanuit vmbo naar opleidingsniveau ouders [TRoo5m]

Gegevens op basis van CBS microdata. Cohorten gediplomeerden zijn gemaakt op basis van DUO stromengegevens. Om cohorten gediplomeerden vmbo te bepalen, is per onderwijsdeelnemer per jaar gekeken of in dat jaar een diploma is behaald voor het vmbo (ongeacht leerweg en inclusief studenten die via het staatsexamen hun diploma haalden). Deze definitie sluit automatisch internationale studenten uit, omdat zij mede geïdentificeerd worden aan de hand van hun niet-nederlandse vooropleiding. Vervolgens is gekeken of ze in het daaropvolgende jaar een mbo-inschrijving hadden (directe doorstroom).

Per instromer is het opleidingsniveau van beide ouders gekoppeld. Deze opleidingsniveaus zijn bepaald op basis van DUO registergegevens, maar ook geïmputeerd uit andere bronnen en enquêtes. We hebben de onderwijsdeelnemers vervolgens ingedeeld in één van drie categorieën, op basis van die opleidingsniveaus. Wanneer het opleidingsniveau van één van de ouders bekend is en de andere onbekend, is alleen het bekende opleidingsniveau gebruikt om de onderwijsdeelnemer in een categorie in te delen. In het geval dat bekend is dat tenminste één ouder een hoger onderwijs diploma heeft behaald, is de categorie 'ouders ho-diploma'. In het geval dat er geen registratie is van de ouders van de onderwijsdeelnemer, of dat er geen bekende hoogst behaalde opleiding bekend is voor de ouders, is de categorie 'onbekend'. In de andere gevallen is de categorie 'eerste generatie ho'. Voor de jaren 2014-2024 is het opleidingsniveau van ouders bekend voor gemiddeld 81% van de gediplomeerden.

Let op: de y-as van deze grafiek begint niet op nul. Dit is een bewuste keuze om in beperkte ruimte toch verschillen te kunnen tonen.

	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
vmbo: ouders ho	82,9%	82,7%	82,8%	84,3%	85,2%	85,8%	82,8%	83,5%	85,4%	87,3%	88,6%
vmbo: ouders mbo	91,0%	90,9%	91,1%	91,7%	92,4%	92,1%	91,2%	91,2%	92,3%	93,3%	93,6%
vmbo: ouders havo/vwo	89,7%	89,5%	90,0%	90,9%	90,9%	90,7%	88,7%	88,7%	89,7%	90,9%	91,3%
vmbo: onbekend	89,2%	89,2%	89,3%	90,9%	91,5%	91,4%	90,0%	89,7%	90,9%	91,7%	92,1%

1.2.7 Directe doorstroom vanuit het vmbo uitgesplitst naar huishoudinkomen [TRoo8m]

Gegevens op basis van CBS microdata.

Cohorten gediplomeerden zijn gemaakt op basis van DUO stromengegevens. Om cohorten gediplomeerden vmbo te bepalen, is per onderwijsdeelnemer per jaar gekeken of in dat jaar een diploma is behaald voor het vmbo (ongeacht leerweg en inclusief studenten die via het staatsexamen hun diploma haalden). Deze definitie sluit automatisch internationale studenten uit, omdat zij mede geïdentificeerd worden aan de hand van hun niet-nederlandse vooropleiding. Vervolgens is gekeken of ze in het daaropvolgende jaar een mbo-inschrijving hadden (directe doorstroom).

Per instromer is het huishoudinkomen gekoppeld. Aangezien er een vertraging zit in de registratie van huishoudinkomens, zijn de inkomensgegevens gekoppeld aan het jaar voor het inschrijffjaar (inschrijffjaar - 1). Dat betekent dat in de meeste gevallen wordt gekeken naar het inkomen van het ouderlijke huishouden van instromende studenten. Het huishoudinkomen is ingedeeld in kwintielen. Huishoudinkomens van studentenhuishoudens of institutionele huishoudens worden niet meegenomen bij het bepalen van de kwintielen. Voor de jaren 2014-2024 is het huishoudinkomen bekend voor gemiddeld 97% van de gediplomeerden.

Let op: de y-as van deze grafiek begint niet op nul. Dit is een bewuste keuze om in beperkte ruimte toch verschillen te kunnen tonen.

	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
vmbo: Q1	88,0%	86,3%	87,2%	88,6%	87,8%	88,9%	87,2%	86,1%	87,6%	89,7%
vmbo: Q2	88,2%	88,8%	89,2%	90,6%	89,6%	89,7%	87,6%	87,5%	88,6%	90,2%
vmbo: Q3	89,7%	89,5%	89,6%	90,5%	90,5%	90,2%	88,5%	87,7%	89,6%	90,7%
vmbo: Q4	90,0%	89,9%	89,9%	90,9%	91,9%	91,6%	89,7%	90,3%	91,2%	92,1%
vmbo: Q5	86,8%	86,3%	86,4%	87,3%	88,4%	88,5%	86,8%	86,9%	88,3%	89,9%

1.3 Studiesucces na één jaar

1.3.1 Rendementscijfers voor het jaar na instroom in voltijd bacheloropleidingen [TR050]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein type ho binnen soort ho.

Alle meetmomenten betreffen het studiejaar na het instroomjaar (instroomjaar + 1). Doorstuderen betekent: de student heeft een herinschrijving in dezelfde opleiding. Diploma voor opleiding betekent: de student heeft het diploma voor de opleiding behaald. Diploma overige opleiding betekent: de student heeft een diploma behaald voor een andere opleiding in het hoger onderwijs. Switch betekent: de student heeft geen herinschrijving in de instroom-opleiding, maar is nog wel ingeschreven in het hoger onderwijs. Switch kan plaatsvinden naar andere soort ho (van hbo naar wo of andersom). Uitval betekent: de student staat niet meer ingeschreven in het hoger onderwijs en haalde niet binnen 2 jaar een ho diploma.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
hbo: doorstuderen	67,1%	67,1%	65,8%	65,6%	72,5%	73,6%	67,7%	64,2%	67,6%
hbo: diploma voor opleiding	0,9%	0,7%	0,7%	0,6%	0,6%	0,4%	0,7%	0,6%	0,6%
hbo: diploma overige opleiding	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%
hbo: switch	17,2%	17,3%	17,7%	18,6%	15,6%	14,6%	16,8%	19,2%	17,5%
hbo: uitval	14,8%	14,8%	15,8%	15,2%	11,3%	11,4%	14,7%	15,9%	14,2%
wo: doorstuderen	71,3%	71,7%	70,0%	69,9%	74,6%	72,3%	69,3%	70,5%	72,0%
wo: diploma voor opleiding	0,5%	0,4%	0,4%	0,4%	0,3%	0,3%	0,3%	0,4%	0,3%
wo: diploma overige opleiding	3,3%	3,3%	4,0%	4,0%	4,5%	4,3%	3,8%	3,5%	4,0%
wo: switch	18,0%	17,3%	17,5%	17,6%	14,1%	15,8%	17,3%	17,6%	16,3%
wo: uitval	7,0%	7,3%	8,1%	8,2%	6,4%	7,4%	9,2%	8,0%	7,4%
totaal: doorstuderen	68,6%	68,8%	67,4%	67,2%	73,3%	73,1%	68,4%	66,9%	69,5%
totaal: diploma voor opleiding	0,7%	0,6%	0,6%	0,5%	0,5%	0,4%	0,5%	0,5%	0,5%
totaal: diploma overige opleiding	1,2%	1,2%	1,5%	1,6%	1,8%	1,7%	1,6%	1,5%	1,8%
totaal: switch	17,5%	17,3%	17,7%	18,2%	15,0%	15,1%	17,0%	18,5%	17,0%
totaal: uitval	12,1%	12,1%	12,9%	12,5%	9,4%	9,8%	12,4%	12,5%	11,3%

1.3.2 Aandeel ho uitvallers: afstroom naar vo of mbo een jaar na ho instroom [TR051]

De uitvallers zijn bepaald op basis van instroomcohorten in zowel het hbo als het wo, die één jaar na instroom zijn uitgevallen. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein type ho binnen soort ho.

Alle meetmomenten betreffen het studiejaar na het instroomjaar (instroomjaar + 1). Uitval betekent: de student staat niet meer ingeschreven in het hoger onderwijs en haalde niet binnen 2 jaar een ho-diploma.

Cijfers gebaseerd op 1cijfer ho, 1cijfer vo, 1cijfer mbo.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
hbo > mbo	14,6%	14,0%	13,1%	13,3%	14,5%	17,4%	15,9%	17,5%	13,9%
hbo > vo	0,3%	0,2%	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%	0,2%	0,1%	0,1%
wo > mbo	0,8%	0,5%	0,6%	0,7%	0,8%	0,6%	1,0%	1,1%	1,0%

1.4 Uitval en switch na één jaar

1.4.1 Oorsprong ho uitval/switch: aandeel uitgesplitst naar vooropleiding voor ho [TR052]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Er is hier een selectie gemaakt op basis van indicatie internationale student, zodat alleen niet-internationale studenten zijn meegenomen. Studenten met een vooropleiding behaald in het Nederlandse onderwijs worden dus geteld als niet-internationaal, ongeacht hun nationaliteit. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein type ho binnen soort ho.

Alle meetmomenten betreffen het studiejaar na het instroomjaar (instroomjaar + 1). Switch betekent: de student heeft geen herinschrijving in de instroom-opleiding, maar is nog wel ingeschreven in het hoger onderwijs. Switch kan plaatsvinden naar andere soort ho (van hbo naar wo of andersom). Uitval betekent: de student staat niet meer ingeschreven in het hoger onderwijs en haalde niet binnen 2 jaar een ho diploma.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
havo > hbo: switch	21,5%	21,5%	22,2%	23,4%	20,2%	18,3%	22,6%	25,2%	23,0%
havo > hbo: uitval	12,0%	12,3%	12,7%	12,5%	9,4%	9,6%	12,7%	14,2%	12,5%
mbo > hbo: switch	14,4%	14,0%	14,4%	14,7%	12,3%	11,4%	12,3%	15,6%	14,2%
mbo > hbo: uitval	20,5%	19,8%	21,5%	20,9%	14,7%	14,9%	18,9%	20,4%	19,4%
vwo > hbo: switch	12,1%	11,9%	13,2%	13,1%	11,9%	12,0%	13,7%	14,8%	13,6%
vwo > hbo: uitval	5,7%	6,7%	6,8%	6,5%	4,7%	5,3%	7,5%	7,2%	6,4%
vwo > wo: switch	18,8%	17,9%	18,7%	18,9%	15,2%	16,8%	21,1%	22,2%	20,0%
vwo > wo: uitval	3,0%	3,1%	3,2%	3,3%	2,3%	3,1%	4,6%	3,8%	3,2%

1.4.2 Uitval en switch in hbo na 1 jaar uitgesplitst naar onderdeel [TR053]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Soort hoger onderwijs is alleen hbo. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein type ho binnen soort ho.

Alle meetmomenten betreffen het studiejaar na het instroomjaar (instroomjaar + 1). Switch betekent: de student heeft geen herinschrijving in de instroom-opleiding, maar is nog wel ingeschreven in het hoger onderwijs. Switch kan plaatsvinden naar andere soort ho (van hbo naar wo of andersom). Uitval betekent: de student staat niet meer ingeschreven in het hoger onderwijs en haalde niet binnen 2 jaar een ho diploma.

De indeling naar onderdeel is zoals geregistreerd in het 1cijfer ho. Die registratie is licht aangepast ten opzichte van de originele bron (de actuele tabel uit RIO, voorheen CROHO) volgens afspraken binnen de 1cijfer ho werkgroep.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
economie: uitval	14,9%	14,8%	15,7%	14,8%	11,1%	10,8%	15,0%	15,6%	13,6%	12,8%
economie: switch	20,5%	21,2%	21,8%	22,4%	18,8%	17,2%	20,9%	23,2%	21,1%	21,2%
gedrag en maatschappij: uitval	17,2%	17,4%	18,8%	17,9%	14,6%	14,3%	18,4%	19,8%	18,5%	16,0%
gedrag en maatschappij: switch	13,8%	13,7%	15,9%	17,2%	15,5%	14,4%	16,4%	20,1%	19,8%	19,7%
gezondheidszorg: uitval	13,2%	12,9%	13,8%	13,9%	9,1%	9,8%	13,1%	14,8%	13,1%	11,3%
gezondheidszorg: switch	11,2%	10,0%	10,7%	12,3%	11,1%	10,6%	12,8%	15,2%	12,9%	11,8%
landbouw en natuurlijke omgeving: uitval	15,4%	15,1%	18,4%	17,4%	11,6%	11,5%	15,4%	18,1%	14,6%	13,7%
landbouw en natuurlijke omgeving: switch	11,7%	12,1%	13,0%	11,9%	10,2%	10,0%	12,0%	16,0%	13,4%	11,9%
onderwijs: uitval	15,0%	16,1%	16,6%	15,6%	11,0%	13,8%	14,8%	17,7%	15,4%	13,2%
onderwijs: switch	17,1%	15,4%	15,3%	16,3%	13,2%	14,5%	14,7%	16,5%	15,7%	16,8%
sectoroverstijgend: uitval	10,3%	10,8%	13,2%	11,1%	12,5%	11,2%	17,5%	8,5%	13,5%	6,2%
sectoroverstijgend: switch	10,3%	15,4%	7,4%	20,8%	11,1%	7,5%	10,0%	7,3%	5,8%	13,8%
taal en cultuur: uitval	13,3%	13,1%	13,6%	14,4%	10,8%	7,9%	10,9%	10,5%	9,6%	8,5%
taal en cultuur: switch	5,1%	4,6%	4,8%	4,4%	4,4%	4,1%	4,2%	4,0%	4,2%	5,0%
techniek: uitval	14,3%	14,4%	15,2%	15,2%	11,5%	11,3%	14,1%	15,1%	13,8%	12,5%
techniek: switch	18,9%	19,2%	19,0%	19,9%	16,0%	14,7%	16,0%	18,7%	17,0%	16,8%

1.4.3 Uitval en switch in wo na 1 jaar uitgesplitst naar onderdeel [TR054]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Soort hoger onderwijs is alleen wo. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein type ho binnen soort ho.

Alle meetmomenten betreffen het studiejaar na het instroomjaar (instroomjaar + 1). Switch betekent: de student heeft geen herinschrijving in de instroom-opleiding, maar is nog wel ingeschreven in het hoger onderwijs. Switch kan plaatsvinden naar andere soort ho (van hbo naar wo of andersom). Uitval betekent: de student staat niet meer ingeschreven in het hoger onderwijs en haalde niet binnen 2 jaar een ho diploma.

Onderdeel onderwijs is hier weggelaten vanwege het zeer beperkte aantal voltijd bachelorstudenten.

De indeling naar onderdeel is zoals geregistreerd in het 1cijfer ho. Die registratie is licht aangepast ten opzichte van de originele bron (de actuele tabel uit RIO, voorheen CROHO) volgens afspraken binnen de 1cijfer ho werkgroep.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
economie: uitval	9,9%	9,7%	11,0%	11,0%	9,1%	10,1%	12,3%	11,0%	9,8%	9,5%
economie: switch	16,3%	17,8%	17,3%	19,3%	14,3%	15,3%	17,8%	18,2%	17,1%	24,6%
gedrag en maatschappij: uitval	8,5%	8,6%	9,6%	9,8%	7,0%	7,5%	9,5%	8,2%	7,1%	6,3%
gedrag en maatschappij: switch	15,9%	14,2%	14,9%	13,5%	11,2%	11,9%	12,8%	13,0%	12,6%	18,4%
gezondheidszorg: uitval	2,9%	3,9%	4,4%	3,5%	2,6%	3,2%	4,4%	3,7%	3,0%	3,0%
gezondheidszorg: switch	13,0%	10,8%	13,4%	14,2%	11,6%	14,3%	18,5%	16,6%	12,8%	15,3%
landbouw en natuurlijke omgeving: uitval	3,0%	3,2%	2,3%	3,4%	3,3%	3,8%	4,3%	4,4%	3,9%	2,7%
landbouw en natuurlijke omgeving: switch	12,8%	11,1%	14,9%	14,7%	12,8%	15,0%	15,5%	16,2%	15,0%	15,7%
natuur: uitval	6,1%	6,0%	6,4%	6,8%	4,6%	6,6%	8,3%	6,5%	6,9%	6,3%
natuur: switch	24,3%	22,0%	21,7%	21,7%	17,9%	20,4%	20,8%	21,6%	20,3%	21,5%
recht: uitval	6,1%	5,9%	6,7%	6,3%	5,3%	5,8%	8,7%	7,8%	7,7%	6,9%
recht: switch	19,8%	19,4%	21,8%	19,9%	16,1%	18,8%	20,5%	21,7%	20,3%	20,9%
sectoroverstijgend: uitval	6,0%	5,9%	5,6%	6,3%	5,9%	6,0%	7,7%	6,8%	7,1%	6,2%
sectoroverstijgend: switch	7,0%	9,5%	9,5%	9,5%	7,9%	7,9%	8,3%	9,1%	7,6%	7,9%
taal en cultuur: uitval	9,7%	9,7%	11,1%	10,2%	9,1%	9,8%	13,0%	11,0%	10,0%	9,3%
taal en cultuur: switch	15,7%	16,1%	14,3%	16,7%	14,6%	14,6%	16,9%	17,1%	15,4%	21,3%
techniek: uitval	5,2%	6,5%	6,9%	7,4%	5,5%	7,3%	7,1%	6,5%	6,2%	5,9%
techniek: switch	27,0%	27,2%	25,2%	24,8%	19,2%	23,3%	23,9%	23,9%	22,1%	20,8%

1.4.4 Diplomasucces in het hbo van switchers vergeleken met doorstudeerders [TR071]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Soort hoger onderwijs is alleen hbo. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein type ho binnen soort ho.

De meetmomenten betreffen de nominale studieduur (binnen nominaal) en de drie studie jaren na de nominale studieduur (nominaal + 1, nominaal + 2 of nominaal + 3). Doorstuderen betekent: de student heeft een herinschrijving in dezelfde opleiding. Switch betekent: de student heeft geen herinschrijving in de instroomopleiding, maar is nog wel ingeschreven in het hoger onderwijs. Switch kan plaatsvinden naar andere soort ho (van hbo naar wo of andersom). Diploma betekent: de student heeft een diploma behaald in het hoger onderwijs. De groep 'geen diploma' omvat alle studenten van dat instroomcohort die (nog) geen diploma hebben behaald, ongeacht of zij nog binnen het ho studeren of niet.

Omdat de peilperiode *nominaal+3 of meer* nog altijd doorloopt, is er een vertekening aanwezig in de categorieën *nominaal + 3 of meer* en *geen diploma*, waarbij het aandeel studenten zonder diploma lijkt toe te nemen ten koste van de groep *nominaal + 3 of meer*. Studenten die ver boven nominaal (zullen gaan) diplomeren zijn voor de eerdere jaren bij *nominaal + 3 of meer* geteld. Studenten die in de toekomst nog zullen gaan diplomeren vallen voornamelijk in de categorie *geen diploma*. Dit geldt voor de recentste jaren.

	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19
doorstuderen: geen diploma	14,8%	13,9%	13,3%	12,9%	12,8%	13,1%	13,9%	14,9%	17,3%
switch: geen diploma	33,9%	33,4%	34,0%	33,8%	33,8%	35,3%	36,8%	37,7%	41,9%
doorstuderen: nominaal + 3 of meer	11,2%	11,0%	10,8%	10,2%	10,4%	8,7%	8,6%	7,3%	5,0%
switch: nominaal + 3 of meer	23,1%	23,0%	23,1%	22,8%	22,0%	20,1%	18,4%	15,7%	10,5%
doorstuderen: nominaal + 2	9,1%	9,4%	9,2%	9,0%	9,2%	9,2%	8,3%	9,0%	9,4%
switch: nominaal + 2	14,9%	15,7%	16,1%	15,9%	16,2%	17,3%	15,8%	16,0%	17,1%
doorstuderen: nominaal + 1	21,6%	22,2%	22,9%	23,3%	23,0%	23,1%	23,6%	21,5%	22,8%
switch: nominaal + 1	20,1%	20,5%	20,2%	21,1%	21,4%	20,8%	21,9%	21,7%	21,8%
doorstuderen: binnen nominaal	43,3%	43,5%	43,9%	44,6%	44,6%	45,8%	45,7%	47,3%	45,6%
switch: binnen nominaal	8,0%	7,4%	6,7%	6,4%	6,6%	6,5%	7,2%	8,9%	8,7%

1.4.5 Diplomasucces in het wo van switchers vergeleken met doorstudeerders [TR072]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Soort hoger onderwijs is alleen wo. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein type ho binnen soort ho.

De meetmomenten betreffen de nominale studieduur (binnen nominaal) en de drie studie jaren na de nominale studieduur (nominaal + 1, nominaal + 2 of nominaal + 3). Doorstuderen betekent: de student heeft een herinschrijving in dezelfde opleiding. Switch betekent: de student heeft geen herinschrijving in de instroomopleiding, maar is nog wel ingeschreven in het hoger onderwijs. Switch kan plaatsvinden naar andere soort ho (van hbo naar wo of andersom). Diploma betekent: de student heeft een diploma behaald in het hoger onderwijs. De groep 'geen diploma' omvat alle studenten van dat instroomcohort die (nog) geen diploma hebben behaald, ongeacht of zij nog binnen het ho studeren of niet.

Omdat de peilperiode *nominaal+3 of meer* nog altijd doorloopt, is er een vertekening aanwezig in de categorieën *nominaal + 3 of meer* en *geen diploma*, waarbij het aandeel studenten zonder diploma lijkt toe te nemen ten koste van de groep *nominaal + 3 of meer*. Studenten die ver boven nominaal (zullen gaan) diplomeren zijn voor de eerdere jaren bij *nominaal + 3 of meer* geteld. Studenten die in de toekomst nog zullen gaan diplomeren vallen vooralsnog in de categorie *geen diploma*. Dit geldt voor de recentste jaren.

	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
doorstuderen: geen diploma	5,7%	5,5%	4,6%	4,8%	4,8%	5,3%	5,1%	5,9%	6,8%	10,8%
switch: geen diploma	14,4%	13,5%	14,6%	14,6%	14,5%	15,1%	16,6%	17,1%	20,2%	24,1%
doorstuderen: nominaal + 3 of meer	9,2%	8,9%	8,1%	8,2%	8,2%	7,7%	7,3%	6,6%	6,0%	4,7%
switch: nominaal + 3 of meer	27,6%	26,1%	27,4%	28,9%	28,1%	27,1%	23,6%	22,2%	19,4%	13,0%
doorstuderen: nominaal + 2	12,1%	10,5%	10,4%	10,7%	11,5%	10,8%	11,4%	10,0%	11,0%	12,3%
switch: nominaal + 2	26,2%	24,6%	24,6%	24,9%	25,2%	24,6%	25,7%	24,4%	24,9%	24,9%
doorstuderen: nominaal + 1	32,3%	33,9%	32,5%	32,5%	32,6%	32,7%	33,1%	34,0%	31,6%	32,3%
switch: nominaal + 1	21,2%	20,8%	20,8%	20,8%	20,0%	19,9%	20,8%	22,3%	21,3%	21,9%
doorstuderen: binnen nominaal	40,8%	41,2%	44,4%	43,7%	43,0%	43,5%	43,2%	43,5%	44,7%	39,9%
switch: binnen nominaal	10,6%	14,9%	12,7%	10,8%	12,2%	13,2%	13,2%	14,0%	14,1%	16,2%

1.4.6 Belangrijkste redenen van studieuitval en switch [TR123]

Bron: Startmonitor 2015 - 2024 , juni-meting. De Startmonitor wordt jaarlijks uitgevoerd onder eerstejaars studenten die voor het eerst in het Hoger Onderwijs beginnen. Voor de Startmonitor is er een weging toegepast die gebaseerd is op de kenmerken instelling, sector van de opleiding, geslacht en vooropleiding.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
manier van onderwijs	22,8%	28,4%	30,3%	36,7%	32,4%	48,5%	38,4%	34,6%	33,8%	39,2%
niet thuis voelen	22,7%	23,2%	19,4%	25,7%	25,8%	25,2%	28,5%	24,1%	28,3%	28,8%
onvoldoende motivatie	31,5%	28,1%	28,2%	29,2%	32,6%	42,7%	38,3%	35,2%	33,8%	32,3%
studie te zwaar	27,8%	29,5%	26,3%	32,8%	24,1%	23,2%	23,0%	21,3%	22,3%	16,8%
verkeerde studiekeuze	53,9%	52,3%	47,9%	50,2%	58,7%	53,1%	57,7%	47,8%	53,5%	48,8%
verwachting niet uitgekomen	47,4%	43,6%	46,5%	50,9%	48,9%	47,0%	52,8%	48,8%	48,1%	44,5%

1.4.7 Bestemming van hbo-bachelorstudenten die één jaar na instroom uitvallen [TR133a]

Cijfers gebaseerd op 1cijfer ho, 1cijfer vo, 1cijfer mbo. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Soort hoger onderwijs is alleen hbo. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein type ho binnen soort ho. Uitval betekent: de student staat niet meer ingeschreven in het hoger onderwijs en haalde niet binnen 2 jaar een ho diploma.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
mbo	1.803	1.821	1.885	1.869	1.522	2.068	2.163	2.397	1.597
vo	31	27	18	17	26	19	22	18	14
studiepauze	4.429	4.715	5.156	5.118	3.215	3.521	4.043	3.866	2.839
onbekend	6.107	6.465	7.349	7.026	5.714	6.273	7.336	7.392	7.050

1.4.8 Bestemming van wo-bachelorstudenten die één jaar na instroom uitvallen [TR133b]

Cijfers gebaseerd op 1cijfer ho, 1cijfer vo, 1cijfer mbo. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Soort hoger onderwijs is alleen wo. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein type ho binnen soort ho. Uitval betekent: de student staat niet meer ingeschreven in het hoger onderwijs en haalde niet binnen 2 jaar een ho diploma.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
mbo	24	16	24	32	30	27	61	52	43
studiepauze	1.148	1.164	1.354	1.426	981	1.356	1.678	1.214	872
onbekend	1.947	2.298	2.904	3.222	2.758	3.472	4.114	3.598	3.515

1.5 Studiekeuze en tevredenheid

1.5.1 De interactie tussen het keuzemoment en het inschrijfmoment van de studie voor instromers uit het vo [TR103a]

Bron: Startmonitor september 2025. De populatie betreft voltijd eerstejaars bachelorstudenten die voor het eerst zijn ingestroomd in het hoger onderwijs. Met selectieve opleidingen worden opleidingen bedoeld die een selectieprocedure kennen (numerus fixus, aanvullende eisen of kleinschalig en intensief onderwijs zoals University Colleges). In de Startmonitor is uitgevraagd of een student een dergelijke opleiding volgt. Voor de Startmonitor is er een weging toegepast die gebaseerd is op de kenmerken instelling, sector van de opleiding, geslacht en vooropleiding.

Geen selectie

selectie	keuzemoment	aangemeld voor 1 januari	aangemeld jan - feb	aangemeld mrt - 1 mei	aangemeld 2 mei - 30 juni	aangemeldaangemeld juli - aug	aangemeld sept
Geen selectie	voor profielkeuze	1,1%	1,0%	1,8%	0,5%	0,2%	0,0%
Geen selectie	voor aanvang schooljaar	2,6%	2,9%	4,4%	0,7%	0,4%	0,0%
Geen selectie	eerste helft van schooljaar	3,7%	4,7%	8,0%	0,6%	0,4%	0,0%
Geen selectie	jan - feb	0,5%	4,1%	6,7%	0,5%	0,1%	0,0%
Geen selectie	mrt - april	0,8%	1,5%	20,4%	1,1%	0,4%	0,0%
Geen selectie	mei - juni	0,6%	0,9%	9,2%	3,2%	0,7%	0,0%
Geen selectie	juli - aug	0,3%	0,5%	4,1%	1,0%	2,3%	0,0%
Geen selectie	sept	0,0%	0,0%	0,3%	0,0%	0,1%	0,3%
Geen selectie	weet ik niet meer	0,7%	1,0%	4,6%	0,7%	0,3%	0,1%

Selectie

selectie	huidopl	keuzemoment	aangemeld voor 1 januari	aangemeld jan - feb	aangemeld mrt - 1 mei	aangemeld 2 mei - 30 juni	aangemeldaangemeld juli - aug	aangemeld sept
Selectie		voor profielkeuze	4,8%	0,9%	1,1%	0,2%	0,1%	0,1%
Selectie		voor aanvang schooljaar	10,7%	3,2%	2,2%	0,3%	0,3%	0,1%
Selectie		eerste helft van schooljaar	14,6%	7,3%	2,2%	0,1%	0,4%	0,1%
Selectie		jan - feb	2,5%	7,4%	1,8%	0,1%	0,2%	0,0%
Selectie		mrt - april	6,1%	4,7%	6,1%	0,9%	0,2%	0,0%
Selectie		mei - juni	2,1%	2,8%	2,4%	1,0%	0,6%	0,0%
Selectie		juli - aug	2,1%	1,5%	1,3%	0,5%	0,6%	0,3%
Selectie		sept	0,0%	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Selectie		weet ik niet meer	1,9%	1,6%	1,6%	0,5%	0,2%	0,0%

1.5.2 De interactie tussen het keuzemoment en het inschrijfmoment van de studie voor instromers uit het mbo [TR103b]
Bron: Startmonitor september 2025. De populatie betreft voltijd eerstejaars bachelorstudenten die voor het eerst zijn ingestroomd in het hoger onderwijs. Met selectieve opleidingen worden opleidingen bedoeld die een selectieprocedure kennen (numerus fixus, aanvullende eisen of kleinschalig en intensief onderwijs zoals University Colleges). In de Startmonitor is uitgevraagd of een student een dergelijke opleiding volgt. Voor de Startmonitor is er een weging toegepast die gebaseerd is op de kenmerken instelling, sector van de opleiding, geslacht en vooropleiding.

Geen selectie

selectiehuidopl	keuzemoment	aangemeld voor 1 januari	aangemeld jan - feb	aangemeld mrt - 1 mei	aangemeld 2 mei - 30 juni	aangemeldaangemeld juli - aug	aangemeldaangemeld sept
Geen selectie	voor keuze mbo-opleiding	1,6%	2,8%	5,8%	1,1%	1,8%	0,1%
Geen selectie	voor aanvang schooljaar	0,3%	1,5%	1,5%	0,3%	0,4%	0,0%
Geen selectie	eerste helft van schooljaar	1,7%	1,2%	2,5%	1,2%	0,2%	0,1%
Geen selectie	jan - feb	0,7%	1,1%	3,5%	0,5%	0,5%	0,1%
Geen selectie	mrt - april	0,7%	1,0%	7,9%	1,3%	0,2%	0,1%
Geen selectie	mei - juni	0,6%	0,2%	5,5%	3,5%	0,7%	0,2%
Geen selectie	juli - aug	0,8%	0,3%	1,8%	0,9%	2,0%	0,0%
Geen selectie	sept	1,6%	2,4%	5,1%	2,0%	0,6%	0,2%
Geen selectie	weet ik niet meer	1,9%	4,6%	16,5%	4,2%	2,5%	0,4%

Selectie

selectie	huidopl	keuzemoment	aangemeld voor 1 januari	aangemeld jan - feb	aangemeld mrt - 1 mei	aangemeld 2 mei - 30 juni	aangemeldaangemeld juli - aug	aangemeld sept
Selectie		voor keuze mbo-opleiding	5,4%	1,7%	3,3%	1,7%	2,4%	1,4%
Selectie		voor aanvang schooljaar	3,0%	0,6%	1,8%	0,0%	0,7%	0,0%
Selectie		eerste helft van schooljaar	5,7%	3,5%	4,3%	0,0%	1,3%	0,0%
Selectie		jan - feb	2,2%	1,8%	4,6%	0,0%	0,0%	0,0%
Selectie		mrt - april	0,0%	0,0%	3,8%	0,9%	0,0%	0,0%
Selectie		mei - juni	4,0%	0,7%	2,0%	4,7%	1,0%	0,0%
Selectie		juli - aug	0,0%	0,3%	0,0%	1,9%	0,0%	0,0%
Selectie		sept	5,2%	1,5%	3,6%	1,0%	0,0%	0,0%
Selectie		weet ik niet meer	4,0%	7,5%	7,7%	3,5%	1,1%	0,0%

1.5.3 Tevredenheid over voorbereiding op beroepsloopbaan [TR117]

Bron: Studentenmonitor 2015-2024. De populatie betreft voltijd studenten in hbo-bachelor, wo-bachelor of en wo-master. Voor de Studentenmonitor is er een weging toegepast die gebaseerd is op de kenmerken soort ho, type ho, sector van de opleiding, geslacht en eerstejaars/ouderejaars.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
hbo-ba: zeer ontevreden	2,7%	3,3%	3,4%	3,0%	3,1%	3,2%	3,4%	3,9%	4,4%	3,9%
hbo-ba: ontevreden	12,3%	11,9%	13,0%	12,1%	14,3%	13,0%	13,1%	13,5%	13,1%	12,8%
hbo-ba: neutraal	28,4%	28,3%	28,4%	29,1%	26,9%	28,3%	27,3%	30,7%	28,5%	26,7%
hbo-ba: tevreden	43,8%	42,5%	41,3%	41,6%	41,5%	40,6%	41,5%	36,4%	36,8%	38,1%
hbo-ba: zeer tevreden	12,8%	14,0%	14,0%	14,4%	14,1%	14,8%	14,7%	15,5%	17,1%	18,5%
wo-ba: zeer ontevreden	6,5%	6,2%	5,9%	6,8%	6,6%	5,8%	5,4%	6,0%	7,2%	6,5%
wo-ba: ontevreden	25,2%	22,8%	22,8%	22,7%	24,5%	24,9%	25,8%	22,5%	22,6%	21,6%
wo-ba: neutraal	36,3%	38,0%	34,1%	34,7%	35,3%	35,5%	34,5%	36,5%	34,5%	34,6%
wo-ba: tevreden	25,8%	25,5%	28,4%	28,1%	26,2%	26,8%	26,8%	25,7%	25,6%	26,8%
wo-ba: zeer tevreden	6,2%	7,5%	8,7%	7,7%	7,4%	7,0%	7,5%	9,4%	10,0%	10,4%
wo-ma: zeer ontevreden	5,9%	6,1%	6,5%	5,5%	5,3%	5,6%	5,2%	5,8%	6,6%	5,2%
wo-ma: ontevreden	20,3%	20,2%	18,1%	18,8%	16,8%	18,4%	18,9%	17,8%	18,6%	17,5%
wo-ma: neutraal	28,5%	29,4%	28,6%	29,5%	28,8%	29,0%	28,0%	30,4%	26,5%	27,7%
wo-ma: tevreden	34,3%	31,9%	35,2%	31,3%	36,2%	33,6%	34,5%	32,5%	32,5%	32,4%
wo-ma: zeer tevreden	10,9%	12,4%	11,6%	15,0%	12,9%	13,4%	13,5%	13,5%	15,8%	17,3%

2 Onderwijsdeelname masters

2.1 Instroom

2.1.1 Instroom in masteropleidingen in wo en hbo [TR024]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein type ho binnen ho zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen master en post-master. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein type ho binnen ho.

Post-masteropleidingen zijn meegenomen. Iemand met een masterinschrijving én een post-masterinschrijving is maar één keer geteld. Wanneer een student in een bepaald jaar voor beide voor het eerst is ingeschreven, tellen we de masterinschrijving en niet post-masterinschrijving. Eén en dezelfde onderwijsdeelnemer telt hooguit één keer mee in de berekening van de percentages. D.w.z., als een onderwijsdeelnemer in meerdere studie jaren een masterinstromer is, telt uitsluitend de (hoofd)inschrijving die correspondeert met de eerste (hoofd)inschrijving in een masteropleiding, ongeacht de soort ho (hbo, wo).

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
hbo	4.578	4.501	4.538	5.296	5.517	5.704	6.446	5.916	6.384	6.762	7.005
wo	45.469	45.387	47.401	48.878	50.179	57.628	58.623	51.725	52.996	57.246	59.219
totaal	50.047	49.888	51.939	54.174	55.696	63.332	65.069	57.641	59.380	64.008	66.224

2.1.2 Instroom in meerjarige masters [TR036]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Zowel hbo- als wo-masterinschrijvingen zijn meegenomen. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein type ho binnen ho zijn geteld. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein type ho binnen ho.

Post-masters zijn niet meegenomen in de berekening van de categorie masters. Eén en dezelfde onderwijsdeelnemer telt hooguit één keer mee in de berekening van de percentages. D.w.z., als een onderwijsdeelnemer in meerdere studie jaren een masterinstromer is, telt uitsluitend de (hoofd)inschrijving die correspondeert met de eerste (hoofd)inschrijving in een masteropleiding, ongeacht de soort ho (hbo, wo).

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
hbo	48,5%	54,7%	59,8%	54,3%	54,6%	52,8%	49,2%	49,4%	46,2%	44,2%	44,3%
wo	40,3%	39,1%	40,9%	41,1%	40,8%	39,1%	38,8%	39,9%	39,8%	38,9%	38,9%

2.1.3 Ontwikkeling inschrijvingen in hbo-masters naar onderdeel [TR037b]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein actuele opleiding zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen master. Soort hoger onderwijs is alleen hbo.

De opleiding M Leren en Innoveren behoort bij sommige instellingen tot onderdeel onderwijs, en bij andere instellingen tot onderdeel landbouw en natuurlijke omgeving.

	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
economie	69	149	419	653	861	984	1.180	1.388	1.564	1.543
gedrag en maatschappij	989	984	1.059	1.066	1.125	1.251	1.147	1.112	1.154	1.143
gezondheidszorg	1.299	1.593	2.047	2.523	2.888	2.950	2.763	2.754	2.761	2.880
landbouw en natuurlijke omgeving	76	70	92	105	114	131	111	132	107	95
onderwijs	6.885	5.940	5.412	5.169	4.668	4.993	5.001	4.624	4.571	4.520
sectoroverstijgend	21	34	53	109	266	374	430	544	604	713
taal en cultuur	2.579	2.796	2.998	3.061	3.223	3.381	3.281	3.304	3.458	3.413
techniek	71	326	474	596	726	857	900	990	1.060	1.155

2.1.4 Instroom in wo- en hbo-masters uitgesplitst naar vooropleiding [TR137]

Gegevens op basis van cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein type ho binnen ho zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen master. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein type ho binnen ho. Eén en dezelfde onderwijsdeelnemer telt hooguit één keer mee in de berekening van de percentages. D.w.z., als een onderwijsdeelnemer in meerdere studiejaar een masterinstromer is, telt uitsluitend de (hoofd)inschrijving die correspondeert met de eerste (hoofd)inschrijving in een masteropleiding, ongeacht de soort ho (hbo, wo).

De vooropleidingen zijn de hoogste behaalde vooropleiding op de peildatum. Studenten die een vooropleiding vóór ho, of een hbo/wo propedeuse of een associate degree in Nederland hebben behaald vallen in de categorie 'overig'. Daarnaast vallen onder 'overig' ook meer uitzonderlijke zaken zoals het colloquium doctum. Internationale studenten waarvan de buitenlandse vooropleiding bekend is, vallen onder 'buitenlands', de rest onder 'onbekend'. Categorieën 'hbo' en 'wo' bevatten alle opleidingen van de betreffende ho sector.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
hbo: hbo	79,8%	77,7%	70,9%	71,1%	70,5%	69,4%	71,0%	68,3%	67,0%	67,1%	66,6%
hbo: wo	2,8%	3,5%	3,2%	3,2%	2,9%	2,4%	2,7%	2,7%	2,7%	2,5%	2,7%
hbo: overig	3,3%	3,4%	2,4%	2,0%	1,8%	2,3%	2,1%	2,2%	1,5%	1,5%	1,4%
hbo: buitenlands	7,1%	12,0%	18,8%	20,1%	18,9%	22,4%	21,4%	23,9%	23,4%	26,3%	25,9%
hbo: onbekend	7,1%	3,5%	4,8%	3,7%	5,9%	3,5%	2,8%	2,9%	5,4%	2,5%	3,4%
wo: hbo	13,2%	13,4%	13,7%	14,2%	14,3%	14,5%	15,4%	14,4%	11,9%	11,3%	11,2%
wo: wo	65,1%	62,4%	61,6%	60,6%	61,0%	57,9%	55,3%	57,2%	64,2%	66,3%	67,9%
wo: overig	1,6%	1,2%	0,5%	0,5%	0,4%	5,2%	3,8%	3,2%	0,3%	0,3%	0,3%
wo: buitenlands	5,6%	7,2%	10,6%	11,6%	9,7%	9,8%	12,1%	11,6%	10,2%	9,8%	9,1%
wo: onbekend	14,5%	15,8%	13,6%	13,1%	14,7%	12,6%	13,3%	13,5%	13,3%	12,3%	11,5%

2.2 Doorstroom

2.2.1 Aandeel bachelor-master doorstromers dat binnen hetzelfde onderdeel blijft [TR032]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft diploma's en inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Directe en indirecte doorstromers zijn samengenomen. Het diplomacohort is gebaseerd op hoofddiploma's in bacheloropleidingen per diplomajaar, in het domein soort ho. Vervolgens is gekeken naar die gediplomeerden die een hoofdinschrijving in een post-master of masteropleiding in hbo of wo in het selectiedomein type ho, waarbij de onderwijsdeelnemers voor de eerste keer staan ingeschreven het betreffende type hoger onderwijs. Gelijktijdige post-master en masterinschrijvingen werden ontdebeld door de masterinschrijving voorrang te geven. Dat wil zeggen: studenten kunnen per jaar maar 1 keer worden geteld als ingeschreven aan een (post-)masteropleiding. Ook worden ze hier tijdens hun studieloopbaan maximaal één keer in het hoger onderwijs als instromer in masteronderwijs geteld (de eerste keer). Een student die instroomt in een tweede master wo, of een master wo na al eens eerder en master hbo te volgen, wordt niet meer geteld als masterinstromer/doorstromer. Wo en hbo in de grafiek/tabel betreft het soort onderwijs van het bachelordiploma, het soort ho van de masteropleiding is hier niet onderscheiden. We spreken van directe doorstroom als het halen van het diploma van de vooropleiding en het inschrijven in de vervolgopleiding in aansluitende studiejaren gebeurt. We spreken van indirecte doorstroom als daar 1 studiejaar tussen zit.

De indeling naar onderdeel is zoals geregistreerd in het 1cijfer ho. Die registratie is licht aangepast ten opzichte van de originele bron (de actuele tabel uit RIO, voorheen CROHO) volgens afspraken binnen de 1cijfer ho werkgroep. Doorstroom van of naar een opleiding met onderdeel 'sectoroverstijgend' wordt altijd geteld als doorstroom binnen hetzelfde onderdeel.

	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
hbo	58,3%	58,6%	56,4%	57,2%	55,6%	54,4%	55,0%	55,8%	57,7%	58,8%
wo	91,7%	91,0%	90,3%	89,9%	89,9%	89,3%	89,4%	89,0%	89,4%	89,4%

2.2.2 Aandeel bachelor-master doorstromers dat een meerjarige master volgt [TR034]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft diploma's en inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Directe en indirecte doorstromers zijn samengenomen. Het diplomacohort is gebaseerd op hoofddiploma's in bacheloropleidingen per diplomajaar, in het domein soort ho. Vervolgens is gekeken naar die gediplomeerden die een hoofdschrijving in een post-master of masteropleiding in hbo of wo in het selectiedomein type ho, waarbij de onderwijsdeelnemers voor de eerste keer staan ingeschreven het betreffende type hoger onderwijs. Gelijktijdige post-master en masterinschrijvingen werden ontdebeld door de masterinschrijving voorrang te geven. Dat wil zeggen: studenten kunnen per jaar maar 1 keer worden geteld als ingeschreven aan een (post-)masteropleiding. Ook worden ze hier tijdens hun studieloopbaan maximaal één keer in het hoger onderwijs als instromer in masteronderwijs geteld (de eerste keer). Een student die instroomt in een tweede master wo, of een master wo na al eens eerder en master hbo te volgen, wordt niet meer geteld als masterinstromer/doorstromer. Wo en hbo in de grafiek/tabel betreft het soort onderwijs van het bachelordiploma, het soort ho van de masteropleiding is hier niet onderscheiden. We spreken van directe doorstroom als het halen van het diploma van de vooropleiding en het inschrijven in de vervolgopleiding in aansluitende studiejaren gebeurt. We spreken van indirecte doorstroom als daar 1 studiejaar tussen zit.

Masters zijn geclassificeerd als een- of meerjarig op basis van geregistreerde studielast (uit de actuele RIO-tabel met aanvullingen) per opleidingscode.

	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
hbo	36,7%	35,4%	36,2%	35,7%	35,5%	34,4%	32,0%	31,6%	35,1%	32,0%	32,0%
wo	40,9%	42,5%	42,4%	44,3%	44,6%	44,4%	42,9%	42,3%	42,6%	41,1%	40,4%

2.2.3 Aandeel bachelor-master doorstromers dat een research master volgt [TR035]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft diploma's en inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Directe en indirecte doorstromers zijn samengenomen.

Het diplomacohort is gebaseerd op hoofddiploma's in bacheloropleidingen per diplomajaar, in het domein soort ho. Vervolgens is gekeken naar die gediplomeerden die een hoofdschrijving in een post-master of masteropleiding in hbo of wo in het selectiedomein type ho, waarbij de onderwijsdeelnemers voor de eerste keer staan ingeschreven het betreffende type hoger onderwijs. Gelijktijdige post-master en masterinschrijvingen werden ontdubbeld door de masterinschrijving voorrang te geven. Dat wil zeggen: studenten kunnen per jaar maar 1 keer worden geteld als ingeschreven aan een (post-)masteropleiding. Ook worden ze hier tijdens hun studieloopbaan maximaal één keer in het hoger onderwijs als instromer in masteronderwijs geteld (de eerste keer). Een student die instroomt in een tweede master wo, of een master wo na al eens eerder en master hbo te volgen, wordt niet meer geteld als masterinstromer/doorstromer. Wo en hbo in de grafiek/tabel betreft het soort onderwijs van het bachelordiploma, het soort ho van de masteropleiding is hier niet onderscheiden. We spreken van directe doorstroom als het halen van het diploma van de vooropleiding en het inschrijven in de vervolgopleiding in aansluitende studiejaren gebeurt. We spreken van indirecte doorstroom als daar 1 studiejaar tussen zit. Research masters zijn als zodanig geregistreerd bij DUO.

	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
hbo	25	22	17	17	22	20	16	20	25	26	19
wo	956	985	1.041	938	853	935	968	949	873	1.033	1.134
	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
hbo	0,5%	0,5%	0,3%	0,3%	0,4%	0,3%	0,2%	0,3%	0,4%	0,4%	0,3%
wo	3,5%	3,4%	3,7%	3,3%	3,0%	3,2%	3,2%	3,1%	3,0%	3,2%	3,0%

2.2.4 Aandeel wo-bachelorgediplomeerden dat doorstroomt naar dezelfde of een andere instelling [TR038]

Gegevens op basis van 1 cijfer ho. Het betreft diploma's en inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs.

Het diplomacohort is gebaseerd op hoofddiploma's in wo-bacheloropleidingen per diplomajaar, in het domein soort ho. Vervolgens is gekeken of die gediplomeerden die een hoofdinschrijving in een post-master of masteropleiding in wo in het selectiedomein type ho, waarbij de onderwijsdeelnemers voor de eerste keer staan ingeschreven het betreffende type hoger onderwijs. Gelijktijdige post-master en masterinschrijvingen werden ontdebeld door de masterinschrijving voorrang te geven. Dat wil zeggen: studenten kunnen per jaar maar 1 keer worden geteld als ingeschreven aan een (post-)masteropleiding. Ook worden ze hier tijdens hun studieloopbaan maximaal één keer in het hoger onderwijs als instromer in masteronderwijs geteld (de eerste keer). Een student die instroomt in een tweede master wo, of een master wo na al eens eerder en master hbo te volgen, wordt niet meer geteld als masterinstromer/bachelor-masterdoorstromer.

We spreken van directe doorstroom als het halen van het diploma van de vooropleiding en het inschrijven in de vervolgopleiding in aansluitende studiejaren gebeurt. We spreken van indirecte doorstroom als daar 1 studiejaar tussen zit.

	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23
direct: andere instelling	13,2%	13,9%	14,6%	14,8%	16,2%	17,0%	19,7%	20,1%	18,6%	19,3%
direct: zelfde instelling	74,4%	72,9%	68,5%	67,2%	65,9%	65,4%	66,4%	65,8%	62,4%	63,2%
indirect: andere instelling	4,1%	4,9%	5,5%	6,0%	6,1%	6,2%	5,1%	4,9%	6,6%	6,3%
indirect: zelfde instelling	8,3%	8,3%	11,3%	12,0%	11,9%	11,5%	8,8%	9,2%	12,4%	11,2%

2.2.5 Bachelor-master doorstroom: wie blijft in hetzelfde soort hoger onderwijs? [TR135]

Het diplomacohort is gebaseerd op hoofddiploma's in bacheloropleidingen per diplomajaar, in het domein soort ho. Vervolgens is gekeken naar die gediplomeerden die een hoofdinschrijving in een post-master of masteropleiding in hbo of wo in het selectiedomein type ho, waarbij de onderwijsdeelnemers voor de eerste keer staan ingeschreven het betreffende type hoger onderwijs. Gelijktijdige post-master en masterinschrijvingen werden ontdubbeld door de masterinschrijving voorrang te geven. Dat wil zeggen: studenten kunnen per jaar maar 1 keer worden geteld als ingeschreven aan een (post-)masteropleiding. Ook worden ze hier tijdens hun studieloopbaan maximaal één keer in het hoger onderwijs als instromer in masteronderwijs geteld (de eerste keer). Een student die instroomt in een tweede master wo, of een master wo na al eens eerder en master hbo te volgen, wordt niet meer geteld als masterinstromer/doorstromer. Wo en hbo boven de grafiek betreft het soort onderwijs van het bachelordiploma, het soort ho van de masteropleiding en type van doorstroom is door verschillende kleuren weergegeven.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen bachelorgediplomeerden die in het daaropvolgende jaar een inschrijving op de het hoger onderwijs hebben (directe doorstroom), of in het jaar daarna (indirecte doorstroom). Indirect doorstromers zijn dus studenten die een tussenjaar hebben genomen.

	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
hbo-ba > hbo-ma: direct	852	648	689	687	779	868	1.114	1.241	1.104	1.263	1.452
hbo-ba > hbo-ma: indirect	369	361	337	400	463	457	503	514	540	618	645
hbo-ba > wo-ma: direct	991	994	1.079	1.138	1.197	1.239	1.308	1.503	1.202	1.109	1.212
hbo-ba > wo-ma: indirect	2.374	2.467	2.766	3.153	3.130	3.605	4.261	3.752	2.896	2.831	3.053
wo-ba > hbo-ma: direct	18	11	18	20	13	21	27	30	39	37	45
wo-ba > hbo-ma: indirect	5	8	7	9	8	12	16	16	24	21	29
wo-ba > wo-ma: direct	23.924	24.813	23.239	23.055	23.038	23.944	26.362	26.513	23.663	26.887	30.373
wo-ba > wo-ma: indirect	3.385	3.767	4.711	5.054	5.030	5.140	4.244	4.363	5.545	5.706	6.767

	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
hbo-ba > hbo-ma: direct	18,6%	14,5%	14,1%	12,8%	14,0%	14,1%	15,5%	17,7%	19,2%	21,7%	22,8%
hbo-ba > hbo-ma: indirect	8,0%	8,1%	6,9%	7,4%	8,3%	7,4%	7,0%	7,3%	9,4%	10,6%	10,1%
hbo-ba > wo-ma: direct	21,6%	22,2%	22,2%	21,2%	21,5%	20,1%	18,2%	21,4%	20,9%	19,1%	19,1%
hbo-ba > wo-ma: indirect	51,8%	55,2%	56,8%	58,6%	56,2%	58,4%	59,3%	53,5%	50,4%	48,6%	48,0%
wo-ba > hbo-ma: direct	0,1%	0,0%	0,1%	0,1%	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
wo-ba > hbo-ma: indirect	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
wo-ba > wo-ma: direct	87,5%	86,8%	83,1%	81,9%	82,0%	82,2%	86,0%	85,7%	80,8%	82,3%	81,6%
wo-ba > wo-ma: indirect	12,4%	13,2%	16,8%	18,0%	17,9%	17,7%	13,8%	14,1%	18,9%	17,5%	18,2%

2.2.6 Studiesucces in hbo-master vanuit hbo-bachelor [TR138a]

Gegevens op basis van 1 cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen master. Eén en dezelfde onderwijsdeelnemer telt hooguit één keer mee in de berekening van de percentages. D.w.z., als een onderwijsdeelnemer in meerdere studiejaar een masterinstromer is, telt uitsluitend de (hoofd)inschrijving die correspondeert met de eerste (hoofd)inschrijving in een masteropleiding, ongeacht de soort ho (hbo, wo).

De meetmomenten betreffen drie studiejaar na de nominale studieduur (nominaal + 1, nominaal + 2 of nominaal + 3). Doorstuderen betekent: de student heeft een herinschrijving in dezelfde opleiding. Diploma voor opleiding betekent: de student heeft het diploma voor de opleiding behaald. Diploma overige opleiding betekent: de student heeft een diploma behaald voor een andere opleiding in het hoger onderwijs. Switch betekent: de student heeft geen herinschrijving in de instroom-opleiding, maar is nog wel ingeschreven in het hoger onderwijs. Switch kan plaatsvinden naar andere soort ho (van hbo naar wo of andersom). Uitval betekent: de student staat niet meer ingeschreven in het hoger onderwijs en haalde niet binnen 2 jaar een ho diploma.

Van de meest recente instroomcohorten ligt het peilmoment voor nominaal+2 of nominaal+3 voor een deel van de masters in de toekomst, daarom kunnen we deze niet weergeven.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21
doorstuderen: nominaal + 1	25,6%	24,1%	23,1%	23,8%	23,3%	21,9%
diploma voor opleiding: nominaal + 1	57,3%	58,6%	59,4%	58,6%	60,6%	62,9%
diploma overige opleiding: nominaal + 1	0,1%	0,1%	0,4%	0,2%	0,3%	0,3%
switch: nominaal + 1	0,3%	0,2%	0,7%	0,3%	0,6%	0,5%
uitval: nominaal + 1	16,7%	17,1%	16,3%	17,1%	15,2%	14,5%
doorstuderen: nominaal + 2	10,9%	9,7%	9,6%	10,0%	10,7%	
diploma voor opleiding: nominaal + 2	68,0%	68,5%	70,0%	69,6%	70,3%	
diploma overige opleiding: nominaal + 2	0,2%	0,3%	0,6%	0,3%	0,5%	
switch: nominaal + 2	0,3%	0,4%	0,6%	0,5%	0,5%	
uitval: nominaal + 2	20,7%	21,0%	19,3%	19,7%	18,0%	
doorstuderen: nominaal + 3	5,0%	5,1%	5,5%	5,6%		
diploma voor opleiding: nominaal + 3	71,3%	71,3%	72,3%	72,6%		
diploma overige opleiding: nominaal + 3	0,3%	0,5%	0,8%	0,4%		
switch: nominaal + 3	0,4%	0,3%	0,5%	0,4%		
uitval: nominaal + 3	23,0%	22,9%	20,9%	21,0%		

2.2.7 Studiesucces in wo-master vanuit hbo-bachelor [TR138b]

Gegevens op basis van 1 cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen master. Eén en dezelfde onderwijsdeelnemer telt hooguit één keer mee in de berekening van de percentages. D.w.z., als een onderwijsdeelnemer in meerdere studiejaren een masterinstromer is, telt uitsluitend de (hoofd)inschrijving die correspondeert met de eerste (hoofd)inschrijving in een masteropleiding, ongeacht de soort ho (hbo, wo).

De meetmomenten betreffen drie studiejaren na de nominale studieduur (nominaal + 1, nominaal + 2 of nominaal +3). Doorstuderen betekent: de student heeft een herinschrijving in dezelfde opleiding. Diploma voor opleiding betekent: de student heeft het diploma voor de opleiding behaald. Diploma overige opleiding betekent: de student heeft een diploma behaald voor een andere opleiding in het hoger onderwijs. Switch betekent: de student heeft geen herinschrijving in de instroom-opleiding, maar is nog wel ingeschreven in het hoger onderwijs. Switch kan plaatsvinden naar andere soort ho (van hbo naar wo of andersom). Uitval betekent: de student staat niet meer ingeschreven in het hoger onderwijs en haalde niet binnen 2 jaar een ho diploma.

Van de meest recente instroomcohorten ligt het peilmoment voor nominaal+2 of nominaal+3 voor een deel van de masters in de toekomst, daarom kunnen we deze niet weergeven.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22
doorstuderen: nominaal + 1	14,1%	14,2%	13,7%	12,3%	12,1%	13,1%	12,4%
diploma voor opleiding: nominaal + 1	82,3%	82,7%	82,7%	83,7%	84,9%	83,3%	82,8%
diploma overige opleiding: nominaal + 1	0,3%	0,4%	0,3%	0,5%	0,5%	0,2%	0,3%
switch: nominaal + 1	0,2%	0,3%	0,5%	0,4%	0,2%	0,4%	0,4%
uitval: nominaal + 1	3,1%	2,5%	2,8%	3,1%	2,3%	2,9%	4,0%
doorstuderen: nominaal + 2	6,1%	6,0%	5,7%	5,5%	5,8%	6,0%	
diploma voor opleiding: nominaal + 2	89,3%	89,8%	89,9%	89,7%	90,5%	89,5%	
diploma overige opleiding: nominaal + 2	0,4%	0,5%	0,6%	0,7%	0,6%	0,4%	
switch: nominaal + 2	0,1%	0,3%	0,2%	0,3%	0,2%	0,2%	
uitval: nominaal + 2	4,1%	3,4%	3,5%	3,8%	3,0%	3,9%	
doorstuderen: nominaal + 3	3,5%	3,3%	3,2%	3,3%	3,3%		
diploma voor opleiding: nominaal + 3	91,3%	91,9%	92,0%	91,5%	92,2%		
diploma overige opleiding: nominaal + 3	0,6%	0,7%	0,8%	0,8%	0,7%		
switch: nominaal + 3	0,1%	0,2%	0,1%	0,2%	0,1%		
uitval: nominaal + 3	4,6%	3,8%	3,7%	4,3%	3,7%		

2.2.8 Studiesucces in wo-master vanuit wo-bachelor [TR138c]

Gegevens op basis van 1 cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen master. Eén en dezelfde onderwijsdeelnemer telt hooguit één keer mee in de berekening van de percentages. D.w.z., als een onderwijsdeelnemer in meerdere studiejaren een masterinstromer is, telt uitsluitend de (hoofd)inschrijving die correspondeert met de eerste (hoofd)inschrijving in een masteropleiding, ongeacht de soort ho (hbo, wo).

De meetmomenten betreffen drie studiejaren na de nominale studieduur (nominaal + 1, nominaal + 2 of nominaal +3). Doorstuderen betekent: de student heeft een herinschrijving in dezelfde opleiding. Diploma voor opleiding betekent: de student heeft het diploma voor de opleiding behaald. Diploma overige opleiding betekent: de student heeft een diploma behaald voor een andere opleiding in het hoger onderwijs. Switch betekent: de student heeft geen herinschrijving in de instroom-opleiding, maar is nog wel ingeschreven in het hoger onderwijs. Switch kan plaatsvinden naar andere soort ho (van hbo naar wo of andersom). Uitval betekent: de student staat niet meer ingeschreven in het hoger onderwijs en haalde niet binnen 2 jaar een ho diploma.

Van de meest recente instroomcohorten ligt het peilmoment voor nominaal+2 of nominaal+3 voor een deel van de masters in de toekomst, daarom kunnen we deze niet weergeven.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21
doorstuden: nominaal + 1	18,9%	18,7%	18,7%	18,1%	17,3%	17,6%
diploma voor opleiding: nominaal + 1	75,6%	75,3%	75,4%	75,9%	76,7%	76,7%
diploma overige opleiding: nominaal + 1	1,4%	1,5%	1,5%	1,6%	1,9%	1,5%
switch: nominaal + 1	1,4%	1,6%	1,7%	1,8%	1,8%	1,6%
uitval: nominaal + 1	2,7%	3,0%	2,8%	2,6%	2,3%	2,6%
doorstuden: nominaal + 2	7,5%	7,5%	7,3%	7,3%	7,0%	
diploma voor opleiding: nominaal + 2	86,1%	85,4%	85,7%	85,7%	86,0%	
diploma overige opleiding: nominaal + 2	2,4%	2,6%	2,7%	2,9%	3,2%	
switch: nominaal + 2	0,9%	1,0%	1,0%	1,0%	0,9%	
uitval: nominaal + 2	3,1%	3,6%	3,3%	3,1%	2,9%	
doorstuden: nominaal + 3	4,0%	3,8%	4,0%	3,8%		
diploma voor opleiding: nominaal + 3	88,8%	88,4%	88,5%	88,4%		
diploma overige opleiding: nominaal + 3	3,0%	3,3%	3,2%	3,4%		
switch: nominaal + 3	0,5%	0,5%	0,6%	0,6%		
uitval: nominaal + 3	3,7%	4,0%	3,7%	3,7%		

3 Internationalisering

3.1 Instroom en doorstroom

3.1.1 Internationale instroom in voltijd bacheloropleidingen voor hbo en wo [TR017]

Gegevens op basis van 1 cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein type ho binnen soort ho. Een student wordt beschouwd als internationale student indien de hoogste vooropleiding vóór het ho beschreven staat als overig of onbekend én de eerste nationaliteit van de student niet gelijk is aan 'Nederlandse' of 'Behandeld als Nederlander' of 'Afgeleide bijzonder Nederlanderschap'. Studenten met een vooropleiding behaald in het Nederlandse onderwijs worden dus geteld als niet-internationaal, ongeacht hun nationaliteit. Totaal is de som van hbo en wo.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
wo	6.806	8.587	10.372	12.760	13.656	15.252	18.356	18.892	18.620	17.527	16.845
hbo	6.757	6.824	7.349	7.423	8.257	7.523	8.597	9.431	9.506	8.742	8.421
totaal	13.563	15.411	17.721	20.183	21.913	22.775	26.953	28.323	28.126	26.269	25.266

3.1.2 Aandeel internationale instroom in voltijd bacheloropleidingen van totale instroom in hbo en wo [TR018]

Gegevens op basis van 1 cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein type ho binnen soort ho. Een student wordt beschouwd als internationale student indien de hoogste vooropleiding vóór het ho beschreven staat als overig of onbekend én de eerste nationaliteit van de student niet gelijk is aan 'Nederlandse' of 'Behandeld als Nederlander' of 'Afgeleide bijzonder Nederlanderschap'. Studenten met een vooropleiding behaald in het Nederlandse onderwijs worden dus geteld als niet-internationaal, ongeacht hun nationaliteit. Totaal is de som van hbo en wo.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
hbo	8,3%	7,9%	8,2%	8,2%	9,1%	7,5%	9,8%	11,5%	11,9%	10,9%	10,8%
wo	15,3%	18,0%	19,6%	22,3%	23,4%	23,1%	28,9%	31,2%	31,2%	29,7%	29,6%
totaal	10,7%	11,5%	12,4%	13,7%	14,7%	13,8%	17,8%	19,8%	20,2%	18,9%	18,7%

3.1.3 Internationale instroom in voltijd bacheloropleidingen in hbo en wo uitgesplitst naar nationaliteitsgroep [TR019]
 Gegevens op basis van 1 cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein type ho binnen soort ho.

Een student wordt beschouwd als internationale student indien de hoogste vooropleiding vóór het ho beschreven staat als overig of onbekend én de eerste nationaliteit van de student niet gelijk is aan 'Nederlandse' of 'Behandeld als Nederlander' of 'Afgeleide bijzonder Nederlanderschap'. Studenten met een vooropleiding behaald in het Nederlandse onderwijs worden dus geteld als niet-internationaal, ongeacht hun nationaliteit.

Een internationale student wordt beschouwd als West-Europees als de eerste nationaliteit overeenkomt met één van de West-Europese landen zoals gedefinieerd door EuroVoc (Andorra, België, Duitsland, Frankrijk, Verenigd Koninkrijk, Ierland, Liechtenstein, Luxemburg, Oostenrijk, Monaco, Zwitserland). Een internationale student wordt beschouwd als Overig EER als de eerste nationaliteit niet West-Europees is, maar wel van één van de landen in de Europese Economische Ruimte, aangevuld met Suriname, volgens de samenstelling van de EER op moment van inschrijving.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
hbo: West-Europa	3.188	3.198	3.029	2.871	3.075	2.992	2.617	2.241	2.133	1.952	1.864
hbo: overig	1.536	1.480	1.761	1.697	1.723	1.489	1.788	2.213	2.587	2.436	2.534
hbo: overig EER	2.032	2.144	2.557	2.854	3.458	3.041	4.189	4.977	4.779	4.350	4.014
wo: West-Europa	3.699	4.671	4.993	5.752	5.524	6.122	5.774	5.228	5.382	4.866	4.639
wo: overig	1.267	1.527	2.066	2.669	3.211	3.517	3.864	4.265	4.393	4.506	4.455
wo: overig EER	1.838	2.388	3.312	4.334	4.918	5.611	8.717	9.397	8.843	8.153	7.747

3.1.4 Aandeel internationale studenten in wo- en hbo-masterinstroom [TR026]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein type ho binnen ho zijn geteld.

Type hoger onderwijs is alleen master en post-master. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein type ho binnen ho. Post-masteropleidingen zijn meegenomen. Iemand met een masterinschrijving én een post-masterinschrijving is maar één keer geteld. Wanneer een student in een bepaald jaar voor beide voor het eerst is ingeschreven, tellen we de masterinschrijving en niet post-masterinschrijving. Eén en dezelfde onderwijsdeelnemer telt hooguit één keer mee in de berekening van de percentages. D.w.z., als een onderwijsdeelnemer in meerdere studiejaar een masterinstromer is, telt uitsluitend de (hoofd)inschrijving die correspondeert met de eerste (hoofd)inschrijving in een masteropleiding, ongeacht de soort ho (hbo, wo).

Een student wordt beschouwd als internationale student indien de hoogste vooropleiding vóór het ho beschreven staat als overig of onbekend én de eerste nationaliteit van de student niet gelijk is aan 'Nederlandse' of 'Behandeld als Nederlander' of 'Afgeleide bijzonder Nederlanderschap'. Studenten met een vooropleiding behaald in het Nederlandse onderwijs worden dus geteld als niet-internationaal, ongeacht hun nationaliteit.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
hbo	15,8%	18,4%	24,2%	24,7%	25,8%	28,4%	26,5%	29,6%	32,6%	33,3%	34,9%
wo	24,8%	27,5%	28,0%	28,9%	29,5%	28,3%	31,9%	33,2%	33,4%	34,0%	33,9%
totaal	24,0%	26,7%	27,6%	28,5%	29,1%	28,3%	31,4%	32,8%	33,4%	34,0%	34,0%

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
hbo	723	829	1.100	1.309	1.421	1.622	1.707	1.749	2.084	2.253	2.445
wo	11.293	12.480	13.257	14.143	14.778	16.325	18.720	17.177	17.721	19.479	20.055
totaal	12.016	13.309	14.357	15.452	16.199	17.947	20.427	18.926	19.805	21.732	22.500

3.1.5 Bachelor-master doorstroom uitgesplitst naar indicatie internationale student [TR031]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft diploma's en inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Directe en indirecte doorstromers zijn samengenomen.

Het diplomacohort is gebaseerd op hoofddiploma's in bacheloropleidingen per diplomajaar, in het domein soort ho. Vervolgens is gekeken naar die gediplomeerden die een hoofdinschrijving in een post-master of masteropleiding in hbo of wo in het selectiedomein type ho, waarbij de onderwijsdeelnemers voor de eerste keer staan ingeschreven het betreffende type hoger onderwijs. Gelijktijdige post-master en masterinschrijvingen werden ontdebeld door de masterinschrijving voorrang te geven. Dat wil zeggen: studenten kunnen per jaar maar 1 keer worden geteld als ingeschreven aan een (post-)masteropleiding. Ook worden ze hier tijdens hun studieloopbaan maximaal één keer in het hoger onderwijs als instromer in masteronderwijs geteld (de eerste keer). Een student die instroomt in een tweede master wo, of een master wo na al eens eerder en master hbo te volgen, wordt niet meer geteld als masterinstromer/doorstromer. Wo en hbo in de grafiek/tabel betreft het soort onderwijs van het bachelordiploma, het soort ho van de masteropleiding is hier niet onderscheiden.

Een student wordt beschouwd als internationale student indien de hoogste vooropleiding vóór het ho beschreven staat als overig of onbekend én de eerste nationaliteit van de student niet gelijk is aan 'Nederlandse' of 'Behandeld als Nederlander' of 'Afgeleide bijzonder Nederlanderschap'. Studenten met een vooropleiding behaald in het Nederlandse onderwijs worden dus geteld als niet-internationaal, ongeacht hun nationaliteit.

	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
hbo: internationaal	6,9%	7,0%	6,5%	7,3%	8,0%	9,4%	11,7%	11,6%	10,0%	10,2%	12,0%
hbo: niet internationaal	7,6%	7,0%	7,6%	7,9%	8,0%	9,1%	10,6%	9,8%	8,6%	8,2%	8,6%
wo: internationaal	55,3%	53,1%	52,7%	53,4%	53,4%	54,0%	54,0%	49,4%	48,6%	50,7%	52,6%
wo: niet internationaal	86,2%	86,3%	85,1%	84,3%	84,6%	85,3%	85,6%	78,2%	76,9%	78,6%	82,3%

3.2 Studiesucces, uitval en switch

3.2.1 Studiesucces na 1 jaar: internationale versus niet-internationale studenten in hbo en wo [TR041a]

Gegevens op basis van 1 cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein type ho binnen soort ho.

Studiesucces houdt in dat de student zich het jaar na instroom opnieuw heeft ingeschreven voor dezelfde opleiding, of in het jaar van instroom het diploma voor de opleiding heeft behaald. Voor het meest recent beschikbare studiejaar, zou het aantal gediplomeerden iets onderschat kunnen zijn, omdat de registratie daarvan maximaal één jaar achterloopt. Let op dat het hier gaat om instroomcohorten: 20/21 op de x-as geeft dus aan welk aandeel van de instromers uit studiejaar 2020/2021 een jaar later nog hetzelfde studeert of een diploma heeft gehaald, dus in dit geval in jaar 2021/2022.

Let op: de y-as van deze grafiek begint niet op nul. Dit is een bewuste keuze om in beperkte ruimte toch verschillen te kunnen tonen.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
hbo: internationaal	72,6%	72,6%	72,2%	72,7%	77,9%	81,3%	77,9%	75,4%	77,6%	78,4%
hbo: niet internationaal	67,5%	67,4%	65,9%	65,6%	72,5%	73,4%	67,4%	63,5%	67,0%	68,6%
wo: internationaal	72,7%	73,0%	71,7%	71,0%	79,1%	75,9%	75,4%	77,4%	77,2%	77,7%
wo: niet internationaal	71,6%	71,9%	70,2%	70,0%	73,6%	71,6%	67,3%	67,9%	70,1%	71,4%

3.2.2 Studiesucces binnen nominaal + 1 jaar: internationale studenten versus niet-internationaal in hbo en wo [TRo41b]
 Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein ho.

Studiesucces houdt in dat de student het diploma voor de opleiding, dan wel voor een opleiding van hetzelfde of hoger niveau als de opleiding van instroom, heeft behaald, uiterlijk 1 jaar na de nominale studieduur. Let op dat het hier gaat om instroomcohorten: 19/20 op de x-as geeft dus aan welk aandeel van de instromers uit studiejaar 2019/2020 een jaar ná de nominale studieduur nog hetzelfde studeert of een diploma heeft gehaald.

Let op: de y-as van deze grafiek begint niet op nul. Dit is een bewuste keuze om in beperkte ruimte toch verschillen te kunnen tonen.

	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21
hbo: internationaal	61,3%	59,0%	59,3%	56,8%	57,1%	59,9%	59,3%	57,8%	57,9%	58,3%	61,1%
hbo: niet internationaal	47,1%	46,8%	48,0%	48,8%	49,1%	50,7%	51,0%	49,9%	49,5%	50,0%	48,3%
wo: internationaal	66,6%	66,4%	67,8%	67,1%	69,8%	69,7%	68,4%	68,3%	67,6%	69,0%	68,6%
wo: niet internationaal	59,1%	61,3%	63,2%	62,9%	62,6%	63,1%	63,4%	64,2%	62,0%	61,6%	59,7%

3.2.3 Uitval en switch na 1 jaar wo-bachelor, internationale studenten versus Nederlandse vwo-geëdiplomeerden [TR070]
 Gegevens op basis van 1 cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Soort hoger onderwijs is alleen wo. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein type ho binnen soort ho.

Alle meetmomenten betreffen het studiejaar na het instroomjaar (instroomjaar + 1). Switch betekent: de student heeft geen herinschrijving in de instroom-opleiding, maar is nog wel ingeschreven in het hoger onderwijs. Switch kan plaatsvinden naar andere soort ho (van hbo naar wo of andersom). Uitval betekent: de student staat niet meer ingeschreven in het hoger onderwijs en haalde niet binnen 2 jaar een ho diploma.

Een student wordt beschouwd als internationale student indien de hoogste vooropleiding vóór het ho beschreven staat als overig of onbekend én de eerste nationaliteit van de student niet gelijk is aan 'Nederlandse' of 'Behandeld als Nederlander' of 'Afgeleide bijzonder Nederlanderschap'. Studenten met een vooropleiding behaald in het Nederlandse onderwijs worden dus geteld als niet-internationaal, ongeacht hun nationaliteit.

Voor de vergelijkingsgroep is gefilterd op Nederlandse nationaliteit en een vwo vooropleiding.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
Nederlandse studenten met vwo-achtergrond: switch	18,8%	17,9%	18,7%	18,9%	15,2%	16,8%	21,1%	22,2%	20,0%	18,6%
Nederlandse studenten met vwo-achtergrond: uitval	3,0%	3,1%	3,2%	3,3%	2,3%	3,1%	4,6%	3,8%	3,2%	3,2%
Internationale studenten: switch	7,8%	8,0%	8,3%	9,4%	6,0%	7,2%	8,1%	8,0%	7,8%	11,3%
Internationale studenten: uitval	16,0%	16,2%	16,8%	16,5%	12,1%	14,1%	14,1%	12,3%	11,8%	11,0%

3.3 Studiekeuze

3.3.1 Percentage van alle voltijd studenten met studiegerelateerde buitenlandervaring [TR118a]

Bron: Studentenmonitor 2015 - 2024. De populatie betreft voltijd studenten in hbo-bachelor, wo-bachelor of en wo-master. Voor de Studentenmonitor is er een weging toegepast die gebaseerd is op de kenmerken soort ho, type ho, sector van de opleiding, geslacht en eerstejaars/ouderejaars. Met een studiegerelateerde buitenlandervaring wordt minimaal 1 van de volgende zaken bedoeld: officiële inschrijving HO-instelling buitenland, stage/coschappen, talencursus, onderzoek/studiereis, summerschool, andere studiegerelateerde activiteit.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
hbo-ba	24,2%	26,8%	26,9%	28,9%	25,1%	16,8%	14,3%	19,2%	23,0%	25,1%
wo-ba	19,3%	19,3%	21,0%	20,5%	20,6%	13,4%	13,8%	18,0%	18,2%	19,2%
wo-ma	49,0%	47,5%	51,0%	49,4%	46,4%	40,0%	34,8%	33,9%	37,0%	39,4%

3.3.2 Duur van studiegerelateerde buitenlandervaring naar type en soort ho [TR118b]

Bron: Studentenmonitor 2015 - 2024. De populatie betreft voltijd studenten in hbo-bachelor, wo-bachelor of en wo-master. Voor de Studentenmonitor is er een weging toegepast die gebaseerd is op de kenmerken soort ho, type ho, sector van de opleiding, geslacht en eerstejaars/ouderejaars. Met een studiegerelateerde buitenlandervaring wordt minimaal 1 van de volgende zaken bedoeld: officiële inschrijving HO-instelling buitenland, stage/coschappen, talencursus, onderzoek/studiereis, summerschool, andere studiegerelateerde activiteit.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
hbo-ba: 1-3 mnd.	57,4%	59,2%	56,0%	57,6%	58,0%	54,9%	60,7%	56,3%	50,3%	53,4%
hbo-ba: 4-6 mnd.	29,5%	27,3%	26,6%	29,3%	29,5%	26,9%	27,3%	29,5%	32,8%	32,7%
hbo-ba: 7-12 mnd.	9,7%	9,7%	10,9%	8,7%	8,6%	11,4%	7,7%	9,5%	10,1%	8,6%
hbo-ba: > 12 mnd.	3,4%	3,8%	6,5%	4,3%	3,9%	6,8%	4,2%	4,7%	6,8%	5,2%
wo-ba: 1-3 mnd.	51,2%	61,5%	58,7%	54,4%	44,5%	49,1%	51,7%	45,7%	46,3%	45,4%
wo-ba: 4-6 mnd.	36,4%	28,1%	29,7%	33,8%	37,8%	30,4%	34,5%	41,1%	35,8%	34,9%
wo-ba: 7-12 mnd.	9,8%	7,6%	7,2%	8,2%	11,0%	11,2%	8,7%	8,6%	10,2%	11,1%
wo-ba: > 12 mnd.	2,6%	2,9%	4,4%	3,6%	6,7%	9,3%	5,1%	4,6%	7,6%	8,6%
wo-ma: 1-3 mnd.	43,3%	45,3%	39,6%	36,4%	33,2%	31,4%	34,9%	36,1%	29,2%	31,3%
wo-ma: 4-6 mnd.	34,4%	34,8%	35,8%	39,0%	35,4%	43,5%	40,9%	41,4%	38,8%	38,6%
wo-ma: 7-12 mnd.	15,9%	13,7%	14,4%	13,4%	12,1%	12,9%	10,7%	11,5%	11,1%	10,9%
wo-ma: > 12 mnd.	6,4%	6,2%	10,2%	11,2%	19,3%	12,2%	13,5%	11,1%	21,0%	19,1%

3.3.3 Percentage van de Nederlandse voltijd studenten met studiegerelateerde buitenlandervaring [TR118c]

Bron: Studentenmonitor 2019 - 2024. De populatie betreft voltijd Nederlandse studenten in hbo-bachelor, wo-bachelor of en wo-master. Voor de Studentenmonitor is er een weging toegepast die gebaseerd is op de kenmerken soort ho, type ho, sector van de opleiding, geslacht en eerstejaars/ouderejaars. Met een studiegerelateerde buitenlandervaring wordt minimaal 1 van de volgende zaken bedoeld: stage/coschappen, talencursus, onderzoek/studiereis, summerschool, andere studiegerelateerde activiteit.

Let op: de y-as van deze grafiek begint niet op nul. Dit is een bewuste keuze om in beperkte ruimte toch verschillen te kunnen tonen.

	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
hbo-ba	24,1%	16,2%	14,1%	18,5%	21,8%	24,2%
wo-ba	20,4%	13,0%	13,3%	18,1%	16,8%	17,3%
wo-ma	45,0%	38,9%	32,8%	32,7%	33,6%	36,4%

3.3.4 Duur van de buitenlandervaring van de Nederlandse voltijd studenten [TR118d]

Bron: Studentenmonitor 2019 - 2024. De populatie betreft voltijd Nederlandse studenten in hbo-bachelor, wo-bachelor of en wo-master. Voor de Studentenmonitor is er een weging toegepast die gebaseerd is op de kenmerken soort ho, type ho, sector van de opleiding, geslacht en eerstejaars/ouderejaars. Met een studiegerelateerde buitenlandervaring wordt minimaal 1 van de volgende zaken bedoeld: stage/coschappen, talencursus, onderzoek/studiereis, summerschool, andere studiegerelateerde activiteit.

	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
hbo-ba: 1-3 mnd.	59,4%	58,4%	61,4%	59,3%	54,8%	57,3%
hbo-ba: 4-6 mnd.	30,1%	27,2%	27,8%	29,0%	32,6%	32,8%
hbo-ba: 7-12 mnd.	8,6%	10,3%	7,6%	9,5%	9,1%	6,9%
hbo-ba: > 12 mnd.	2,0%	4,1%	3,2%	2,2%	3,4%	3,0%
wo-ba: 1-3 mnd.	46,9%	52,4%	53,2%	48,0%	53,5%	51,9%
wo-ba: 4-6 mnd.	40,0%	31,3%	34,9%	41,9%	37,7%	37,0%
wo-ba: 7-12 mnd.	10,0%	10,4%	8,0%	7,6%	6,2%	7,6%
wo-ba: > 12 mnd.	3,0%	5,9%	3,8%	2,5%	2,6%	3,5%
wo-ma: 1-3 mnd.	40,0%	35,1%	40,2%	40,4%	38,3%	40,6%
wo-ma: 4-6 mnd.	43,2%	47,1%	44,2%	42,7%	45,9%	44,0%
wo-ma: 7-12 mnd.	12,1%	12,8%	10,8%	11,4%	11,4%	9,7%
wo-ma: > 12 mnd.	4,7%	5,0%	4,8%	5,6%	4,3%	5,8%

3.3.5 Het hebben gevolgd van hoger onderwijs in het buitenland naar studiefase en jaar [TR120]

Bron: Studentenmonitor 2015-2024. De populatie betreft voltijd masterstudenten met een buitenlandervaring in het hoger onderwijs. Voor de Studentenmonitor is er een weging toegepast die gebaseerd is op de kenmerken soort ho, type ho, sector van de opleiding, geslacht en eerstejaars/ouderejaars. Hoger onderwijs in het buitenland kan in meer dan één studiefase zijn gevolgd.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
bachelor	68,6%	74,7%	78,8%	81,1%	87,9%	91,0%	83,9%	79,8%	84,8%	84,7%
master	39,3%	30,4%	26,8%	28,0%	19,4%	12,6%	18,5%	29,3%	24,2%	21,5%
associate degree	0,0%	0,7%	0,3%	0,0%	0,4%	0,8%	1,5%	0,3%	0,5%	1,5%
universitaire lerarenopleiding	0,0%	0,4%	0,2%	0,2%	0,6%	0,1%	0,2%	0,2%	0,3%	0,2%
premaster/schakelstudie	0,0%	0,1%	0,3%	0,1%	1,1%	0,2%	0,9%	0,7%	0,1%	0,2%

3.3.6 De invloed van de taal van de opleiding op studiekeuze bij Nederlandstalige (selectie)opleidingen [TR104a]

Bron: Startmonitor 2019 - 2025 . De populatie betreft voltijd eerstejaars bachelorstudenten die voor het eerst zijn ingestroomd in het hoger onderwijs. Vanaf 2020-2021 is de vraag naar rol van de taal anders geformuleerd. Gehercodeerd naar driedeling: geen rol = geen rol; enigszins negatief + enigszins positief = kleine rol; sterk negatief + sterk positief = grote rol. Er is geselecteerd op studenten die een studie in het Nederlands volgen. Selectieve opleidingen betreffen de university colleges en opleidingen met een numerus fixus en/of aanvullende eisen.

	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
geen selectie: geen rol	53,9%	47,4%	45,9%	47,3%	44,8%	43,5%	43,2%
geen selectie: een kleine rol	28,2%	28,8%	28,1%	28,5%	28,1%	28,5%	28,5%
geen selectie: een grote rol	17,9%	23,7%	25,9%	24,2%	27,1%	27,9%	28,4%
selectie: geen rol	57,2%	50,0%	46,8%	47,8%	45,0%	41,4%	44,8%
selectie: een kleine rol	30,0%	29,7%	32,4%	29,4%	32,2%	33,1%	30,0%
selectie: een grote rol	12,9%	20,3%	20,8%	22,8%	22,8%	25,5%	25,2%

3.3.7 De invloed van de taal van de opleiding op studiekeuze bij Engelstalige (selectie)opleidingen [TR104b]

Bron: Startmonitor 2019 - 2025 . De populatie betreft voltijd eerstejaars bachelorstudenten die voor het eerst zijn ingestroomd in het hoger onderwijs. Vanaf 2020-2021 is de vraag naar rol van de taal anders geformuleerd. Gehercodeerd naar driedeling: geen rol = geen rol; enigszins negatief + enigszins positief = kleine rol; sterk negatief + sterk positief = grote rol. Geselecteerd op studenten die een studie in het Engels volgen. Selectieve opleidingen betreffen de university colleges en opleidingen met een numerus fixus en/of aanvullende eisen..

	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
geen selectie: geen rol	30,0%	32,8%	32,5%	33,3%	31,9%	34,1%	35,0%
geen selectie: een kleine rol	32,8%	39,3%	38,0%	35,1%	42,5%	40,9%	43,0%
geen selectie: een grote rol	37,3%	27,9%	29,5%	31,6%	25,6%	25,1%	22,0%
selectie: geen rol	29,9%	28,0%	31,1%	32,3%	36,9%	36,4%	40,4%
selectie: een kleine rol	35,9%	39,7%	40,4%	39,1%	38,7%	37,3%	39,8%
selectie: een grote rol	34,2%	32,2%	28,5%	28,6%	24,4%	26,3%	19,7%

4 Tekortsectoren: lerarenopleidingen, bètatechniek en zorgopleidingen

4.1 Instroom en doorstroom

4.1.1 Instroom in voltijd bacheloropleidingen bètatechniek naar soort ho [TR020]

Gegevens op basis van 1 cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein actuele opleiding zijn geteld. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein actuele opleiding. Wanneer een student in dezelfde jaar aan meerdere bètatechnische opleidingen begint, wordt die student maar één keer geteld. De definitie voor bètatechniek is afkomstig van het Platform Talent voor Technologie, waarbij onderdelen Natuur (alleen wo), Techniek en een aantal opleidingen in andere onderdelen met een bètagehalte van meer dan vijftig procent samen genomen zijn. Opleidingen vallen onder bètatechniek als ze zijn ingedeeld in cluster 1 of cluster 2. De clusterindeling is als volgt: 0 = Overig hoger onderwijs; 1 = Bèta Natuur & Techniek; 2 = Meer dan 50% bèta; 3 = Lerarenopleiding bèta; 4 = Minder dan 50% bèta. Deze indeling is identiek aan de internationaal gehanteerde STEM-indeling: Science, Technology, Engineering, Mathematics.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
hbo	26.866	28.363	29.358	29.369	28.678	29.114	25.872	25.663	25.483	24.103	22.270
wo	19.236	20.585	22.529	23.368	23.733	25.480	25.298	25.169	24.795	24.531	23.627

4.1.2 Aandeel bètatechniek bachelor doorstromers dat een bètatechniek master volgt [TR033]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft diploma's en inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Directe en indirecte doorstromers zijn samengenomen. Het diplomacohort is gebaseerd op hoofddiploma's in bacheloropleidingen per diplomajaar, in het domein soort ho. Vervolgens is gekeken naar die gediplomeerden die een hoofdschrijving in een post-master of masteropleiding in hbo of wo in het selectiedomein type ho, waarbij de onderwijsdeelnemers voor de eerste keer staan ingeschreven het betreffende type hoger onderwijs. Gelijktijdige post-master en masterinschrijvingen werden ontdebeld door de masterinschrijving voorrang te geven. Dat wil zeggen: studenten kunnen per jaar maar 1 keer worden geteld als ingeschreven aan een (post-)masteropleiding. Ook worden ze hier tijdens hun studieloopbaan maximaal één keer in het hoger onderwijs als instromer in masteronderwijs geteld (de eerste keer). Een student die instroomt in een tweede master wo, of een master wo na al eens eerder en master hbo te volgen, wordt niet meer geteld als masterinstromer/doorstromer. Wo en hbo in de grafiek/tabel betreft het soort onderwijs van het bachelordiploma, het soort ho van de masteropleiding is hier niet onderscheiden. We spreken van directe doorstroom als het halen van het diploma van de vooropleiding en het inschrijven in de vervolgoopleiding in aansluitende studiejaren gebeurt. We spreken van indirecte doorstroom als daar 1 studiejaar tussen zit.

De definitie voor bètatechniek is afkomstig van het Platform Talent voor Technologie, waarbij onderdelen Natuur (alleen wo), Techniek en een aantal opleidingen in andere onderdelen met een bètagehalte van meer dan vijftig procent samen genomen zijn. Opleidingen vallen onder bètatechniek als ze zijn ingedeeld in cluster 1 of cluster 2. De clusterindeling is als volgt: 0 = Overig hoger onderwijs; 1 = Bèta Natuur & Techniek; 2 = Meer dan 50% bèta; 3 = Lerarenopleiding bèta; 4 = Minder dan 50% bèta. Deze indeling is identiek aan de internationaal gehanteerde STEM-indeling: Science, Technology, Engineering, Mathematics. Ook zijn alleen bètatechniek bachelorgediplomeerden meegenomen. In de noemer van de aandelen zien we alle bachelor-masterdoorstromers, die een bachelor bètatechniek hebben afgerond, in de teller alleen zij die ook in de bètatechniek een master zijn gaan doen.

	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
hbo	73,0%	75,5%	75,4%	76,2%	75,7%	71,8%	69,5%	68,6%	67,9%	68,7%
wo	90,6%	89,9%	88,9%	89,6%	89,1%	87,8%	86,9%	87,4%	86,8%	87,1%

4.1.3 Instroom in lerarenopleidingen naar bevoegdheid en vooropleiding [TRo21]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein actuele opleiding zijn geteld. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein actuele opleiding. Vooropleiding is de hoogste vooropleiding waarvoor een diploma behaald is, vóór en binnen het ho op moment van inschrijving. Een propedeuse tellen we voor dit doeleinde als diploma. Een opleiding wordt beschreven als lerarenopleiding wanneer deze is geclassificeerd als het verlenen van een onderwijsbevoegdheid volgens de indeling van de Inspectie van het Onderwijs.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
tweedegraads: havo	2.620	2.633	2.549	2.410	2.124	2.188	1.938	1.928	1.911	1.853	1.631
tweedegraads: mbo	1.505	1.513	1.675	1.677	1.672	1.749	1.658	1.472	1.423	1.398	1.326
tweedegraads: vwo	326	410	354	343	320	329	297	320	334	342	307
tweedegraads: ho	2.933	2.663	2.365	2.165	1.914	1.998	1.921	1.614	1.538	1.651	1.692
tweedegraads: overig	369	388	450	331	352	403	381	309	279	245	230
tweedegraads: onbekend	46	71	228	298	280	266	260	188	181	166	150
eerstegraads: havo	850	904	860	836	843	966	733	754	870	953	909
eerstegraads: mbo	526	533	647	597	586	637	669	589	599	597	630
eerstegraads: vwo	152	151	130	155	154	170	155	164	185	219	181
eerstegraads: ho	1.951	1.902	1.802	1.876	1.729	1.862	1.770	1.592	1.442	1.505	1.578
eerstegraads: overig	93	102	96	98	118	106	99	104	101	93	116
eerstegraads: onbekend	34	38	65	90	79	67	80	51	49	40	43
basisonderwijs: havo	2.342	2.573	2.546	2.816	2.923	3.587	2.778	2.977	2.947	3.337	3.442
basisonderwijs: mbo	1.075	1.215	1.292	1.463	1.732	2.673	1.984	2.338	2.264	2.186	2.382
basisonderwijs: vwo	698	677	692	747	786	854	755	763	808	859	930
basisonderwijs: ho	899	1.096	1.297	1.412	1.560	2.075	1.880	1.543	1.382	1.320	1.597
basisonderwijs: overig	98	88	106	90	114	183	148	153	101	80	86
basisonderwijs: onbekend	15	15	58	156	218	235	176	114	93	91	61

4.1.4 Instroom in eerstegraads lerarenopleidingen [TR028]

Gegevens op basis van cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein actuele opleiding zijn geteld. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein actuele opleiding.

Omdat het hier specifiek over educatieve masters gaat, is voor deze indicator gekozen voor het domein opleiding, gefilterd op indicatie eerstejaars, type onderwijs master of post-master (veel educatieve masters zijn post-masteropleidingen). Vervolgens zijn inschrijvingen gefilterd op opleidingscode, op basis van een door DUO samengestelde lijst van educatieve opleidingen, en met specificatie 'eerstegraads' zodat alleen masters die resulteren in een eerstegraads docentbevoegdheid, zijn meegenomen.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
hbo: meerjarig	633	620	623	640	633	579	633	608	547	557	577
wo: eenjarig	766	707	676	673	581	631	566	449	332	373	442
wo: meerjarig	336	315	318	385	311	403	359	330	316	313	319
wo: totaal	1.102	1.022	994	1.058	892	1.034	925	779	648	686	761

4.1.5 Ontwikkeling deelname educatieve en overige masters in het hbo [TR037a]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein actuele opleiding zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen master. Soort hoger onderwijs is alleen hbo.

Onder educatieve hbo-masters, verstaan we de hbo-masteropleidingen die tot eerstegraads onderwijsbevoegdheid opleiden. *Overige master* betekent in deze context alle hbo-masteropleidingen die niet tot eerstegraads onderwijsbevoegdheid opleiden, ook opleidingen ingedeeld in CROHO-onderdeel onderwijs, bijvoorbeeld specialistenopleidingen voor (reeds bevoegde) onderwijsprofessionals. Opleidingen met minder dan 30 inschrijvingen zijn niet meegenomen in de analyse.

	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
educatieve master	0,0%	-3,0%	-1,1%	-0,2%	-0,9%	-0,3%	-2,9%	-9,5%	-10,7%	-15,3%
overige master	0,0%	-1,4%	4,2%	10,3%	16,2%	26,1%	25,9%	27,8%	31,3%	31,7%
	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
M Leraar Aardrijkskunde	162	156	143	118	122	122	131	139	150	144
M Leraar Algemene Economie	223	220	238	250	256	245	208	194	185	166
M Leraar Bedrijfseconomie	47	40	50	54	54	55	56	56	68	58
M Leraar Biologie	151	131	140	134	142	147	155	142	146	126
M Leraar Duits	160	165	143	147	131	113	113	105	100	87
M Leraar Engels	328	309	297	312	317	339	330	309	296	274
M Leraar Frans	80	81	82	87	87	94	90	84	79	75
M Leraar Geschiedenis	125	118	117	120	128	131	113	105	114	137
M Leraar Maatschappijleer	43	39	37	34	44	39	41	42	38	47
M Leraar Natuurkunde	168	157	153	165	156	159	150	133	131	133
M Leraar Nederlands	297	301	310	294	275	263	244	229	247	230
M Leraar Scheikunde	119	125	129	117	117	124	122	115	99	103
M Leraar Wiskunde	371	363	411	438	425	437	454	404	378	347

4.1.6 Directe en indirecte doorstroom vanuit de vooropleiding naar zorgopleidingen [TR131]

Cohorten gediplomeerden zijn gemaakt op basis van DUO stromengegevens. Om cohorten gediplomeerden van een havo-, vwo- of mbo-4-bol-opleiding te bepalen, is per onderwijsdeelnemer per jaar gekeken of ze in dat jaar een diploma behaald hebben voor de desbetreffende vooropleiding. Bbl-opgeleide mbo'ers zijn geëxcludeerd, omdat zij zelden direct doorstromen naar het hbo. Om dezelfde reden zijn mbo'ers uitgesloten die aan het examen deelnemen zonder (bekostigd) onderwijs te hebben gevolgd. Havo- en vwo-gediplomeerden die via het vavo of staatsexamen hun diploma halen zijn wel meegenomen. Deze definitie sluit automatisch internationale studenten uit, omdat zij mede geïdentificeerd worden aan de hand van hun niet-nederlandse vooropleiding.

Vervolgens is gekeken of ze in het daaropvolgende jaar een inschrijving hadden in het bekostigd hoger onderwijs (directe doorstroom), of in het jaar daarna (indirecte doorstroom). Zorgopleidingen zijn geselecteerd op basis van het onderdeel (voorheen CROHO-sector) 'gezondheidszorg'.

	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
havo: directe doorstroom	5.376	5.537	6.150	6.205	5.278	7.240	6.429	5.312	5.013	5.660	3.855
havo: indirecte doorstroom	556	740	814	718	892	750	754	929	877	674	
vwo: directe doorstroom	5.000	4.860	5.444	5.427	4.927	5.400	5.635	5.152	4.518	4.380	3.609
vwo: indirecte doorstroom	525	597	616	641	728	661	687	958	924	952	
mbo-4-bol: directe doorstroom	2.794	2.846	3.434	3.209	2.752	3.196	3.398	2.848	2.612	2.514	1.831
mbo-4-bol: indirecte doorstroom	563	588	764	701	769	724	755	709	741	561	

4.1.7 Instroom in voltijd bacheloropleidingen in de zorg [TR132]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein actuele opleiding zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Opleidingsvorm is alleen voltijd.

Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein actuele opleiding.

Zorgopleidingen zijn geselecteerd op basis van het onderdeel (voorheen CROHO-sector) 'gezondheidszorg'. Let op: de y-as van deze grafiek begint niet op nul. Dit is een bewuste keuze om in beperkte ruimte toch verschillen te kunnen tonen.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
hbo	11.055	11.126	12.147	12.353	12.943	14.688	14.004	12.591	11.903	12.048	12.102
wo	5.676	5.916	6.302	6.422	6.558	7.163	7.121	6.861	6.398	6.291	6.248
totaal	16.731	17.042	18.449	18.775	19.501	21.851	21.125	19.452	18.301	18.339	18.350

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
hbo: B Farmakunde	167	73	122	133	120	154	151	161	121	87	116
hbo: B Gezondheid							9	13	13	14	6
hbo: B Huidtherapie	218	210	211	215	220	225	225	224	227	228	252
hbo: B Management in de Zorg	54	75	78	78	100	130	113	99	135	93	80
hbo: B Medisch Beeldvormende en Radiotherapeutische Technieken	416	385	411	557	526	573	472	408	424	465	476
hbo: B Medische Hulpverlening	98	91	98	128	166	158	143	62	91	88	118
hbo: B Mondzorgkunde	334	323	320	338	364	365	368	355	346	362	378
hbo: B Oefentherapie Cesar	63	60	37	78	61	63	20				
hbo: B Opleiding Podotherapie	91	86	70	56	44	37	32	31	25	30	17
hbo: B Opleiding tot Fysiotherapeut	2.121	2.240	2.394	2.790	2.895	3.161	3.073	3.060	2.938	2.756	2.787
hbo: B Opleiding tot Oefentherapeut	102	111	80	61	46	29	31	105	118	97	85
hbo: B Opleiding tot Verpleegkundige	4.532	4.659	5.401	5.073	5.757	6.702	6.602	5.431	4.749	5.054	5.027
hbo: B Opleiding voor Ergotherapie	580	596	545	540	452	463	536	442	524	534	468
hbo: B Opleiding voor Logopedie	652	600	552	523	521	577	426	442	442	491	464
hbo: B Optometrie	133	135	129	98	102	103	82	86	65	113	131
hbo: B Orthoptie	43	40	41	45	62	78	48	53	44	39	35
hbo: B Psychomotorische Therapie en Bewegingsagogie	130	147	134	139	134	135	129	126	137	143	133
hbo: B Toegepaste Gerontologie	59	31	44	38	36	22	9				
hbo: B Vaktherapie	356	365	416	387	380	545	467	479	518	461	496
hbo: B Verloskunde	220	219	213	215	219	222	220	220	251	254	256
hbo: B Voeding en Dietetiek	686	680	851	861	738	946	848	794	735	739	777
wo: B Bewegingswetenschappen	331	309	393	432	476	558	534	555	549	564	482
wo: B Biomedical Sciences				226	274	404	508	132	140	118	124
wo: B Biomedische Wetenschappen	839	932	1.147	843	818	898	912	960	700	707	807
wo: B Diergeneeskunde	223	223	226	223	227	223	227	224	225	226	226
wo: B European Public Health	114	100	96	99	91	103	71	64	69	54	64
wo: B Geneeskunde	2.912	2.893	2.902	2.924	2.956	3.008	2.959	2.928	2.938	2.949	2.873
wo: B Gezondheid en Leven	150	245	255	291	290	378	373	353	88	84	75
wo: B Gezondheidswetenschappen	555	659	735	836	856	1.031	971	1.008	1.049	939	849
wo: B Klinische Technologie	136	132	134	134	150	149	151	141	143	105	129
wo: B Klinische Technologie (joint degree)	99	98	98	102	102	120	110	114	112	131	131
wo: B Medische Informatiekunde	57	36	32	31	47	37	36	69	57	65	88
wo: B Regenerative Medicine and Technology									24	39	30
wo: B Tandheelkunde	260	289	284	281	271	254	269	265	254	256	295
wo: B Zorg, Gezondheid & Samenleving								48	50	54	75

4.2 Studiesucces

4.2.1 Studiesucces binnen de voltijd lerarenopleidingen [TR042]

Gegevens op basis van cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein actuele opleiding zijn geteld. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein actuele opleiding.

Het gaat hier om alle voltijd inschrijvingen binnen de opleiding. Als een student meerdere voltijd lerarenopleidingen volgt, wordt deze voor elke opleiding meegeteld. De studenten zijn wel ontdubbeld, wanneer zij voor dezelfde opleiding twee keer staan ingeschreven.

Studiesucces binnen nominaal + 1 jaar betekent dat de opleiding van instroom is behaald binnen het daarvoor bepaald aantal benodigde jaren plus één jaar. Het aantal benodigde jaren is berekend op basis van studiepunten (ECT's) en het aantal uur dat nodig is per ECT.

Let op: de y-as van deze grafiek begint niet op nul. Dit is een bewuste keuze om in beperkte ruimte toch verschillen te kunnen tonen.

% studiesucces

	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23
hbo-ba: basisonderwijs	44,7%	42,9%	41,9%	42,9%	52,1%	50,8%	50,5%	49,4%	46,8%	40,6%		
wo-ba: basisonderwijs								60,9%	39,1%	52,5%		
hbo-ba: tweede	25,7%	26,0%	24,8%	27,3%	27,5%	28,6%	28,9%	28,3%	28,3%	26,2%		
hbo-ba: eerste	45,0%	46,2%	46,8%	47,8%	49,8%	52,3%	49,8%	49,8%	49,1%	44,4%		
wo-ma: eerste	70,5%	68,3%	76,1%	69,6%	72,2%	61,7%	53,7%	60,0%	60,0%	65,3%	66,7%	
wo-pm: eerste	74,3%	75,2%	72,5%	72,6%	72,9%	73,8%	68,8%	71,0%	72,4%	68,7%	64,6%	71,3%

gemiddelde cohortgrootte

	Gemiddeld cohort
hbo-ba: basisonderwijs	5.598
wo-ba: basisonderwijs	36
hbo-ba: tweede	5.102
hbo-ba: eerste	1.869
wo-ma: eerste	50
wo-pm: eerste	864

4.2.2 Gediplomeerden onderwijsbevoegdheid primair onderwijs naar geslacht [TR146]

Gegevens op basis van 1 cijfer ho. Het betreft diploma's in het bekostigd hoger onderwijs. Propedeusediploma's worden niet meegenomen. Het aantal gediplomeerden wordt geteld per diplomajaar, dat loopt van 1 oktober van dat jaar, tot 1 oktober van het opvolgende jaar.

Een opleiding wordt beschreven als lerarenopleiding wanneer deze is geclassificeerd als het verlenen van een onderwijsbevoegdheid volgens de indeling van de Inspectie van het Onderwijs.

In deze grafiek zijn de gediplomeerden weergegeven van de lerarenopleidingen voor het behalen van een bevoegdheid voor het primair onderwijs.

Veruit de meeste van deze gediplomeerden hebben een pabo-diploma (de hbo bachelor-opleiding die opleidt tot leraar basisonderwijs). Daarnaast tellen we hier de gediplomeerden uit de wo-opleidingen tot leraar in het primair onderwijs, de opleiding Pedagogische Wetenschappen van Primair Onderwijs (PWPO) en de Educatieve Master Primair Onderwijs (EMPO). De PWPO en EMPO bestaan pas sinds respectievelijk 2018 en 2022, en kennen nog nauwelijks gediplomeerden.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
man	515	555	646	608	697	707	698	706	776	858
vrouw	3.284	3.233	3.316	3.002	3.124	3.080	3.169	3.408	3.584	3.501

4.3 Uitval en switch

4.3.1 Uitval en switch na 1 jaar uitgesplitst naar soort ho en bètatechniek classificatie [TRo69a]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein actuele opleiding zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein actuele opleiding.

Alle meetmomenten betreffen het studiejaar na het instroomjaar (instroomjaar + 1). Switch betekent: de student heeft geen herinschrijving in de instroom-opleiding, maar is nog wel ingeschreven in het hoger onderwijs. Switch kan plaatsvinden naar andere soort ho (van hbo naar wo of andersom). Uitval betekent: de student staat niet meer ingeschreven in het hoger onderwijs en haalde niet binnen 2 jaar een ho diploma.

De definitie voor bètatechniek is afkomstig van het Platform Talent voor Technologie, waarbij onderdelen Natuur (alleen wo), Techniek en een aantal opleidingen in andere onderdelen met een bètagehalte van meer dan vijftig procent samen genomen zijn. Opleidingen vallen onder bètatechniek als ze zijn ingedeeld in cluster 1 of cluster 2. De clusterindeling is als volgt: 0 = Overig hoger onderwijs; 1 = Bèta Natuur & Techniek; 2 = Meer dan 50% bèta; 3 = Lerarenopleiding bèta; 4 = Minder dan 50% bèta. Deze indeling is identiek aan de internationaal gehanteerde STEM-indeling: Science, Technology, Engineering, Mathematics.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
hbo, bètatechniek, switch	18,1%	18,3%	18,2%	18,9%	15,1%	13,9%	15,4%	18,2%	16,3%	16,8%
hbo, bètatechniek, uitval	15,7%	15,8%	16,5%	16,4%	11,7%	11,4%	14,3%	16,1%	14,3%	13,0%
hbo, geen bètatechniek, switch	16,0%	16,1%	16,7%	17,4%	14,7%	13,8%	16,0%	18,3%	17,0%	18,0%
hbo, geen bètatechniek, uitval	16,0%	15,8%	16,6%	15,8%	11,2%	11,2%	14,8%	16,0%	14,3%	12,8%
wo, bètatechniek, switch	23,7%	22,3%	22,4%	22,4%	18,1%	21,0%	22,6%	22,3%	20,4%	21,2%
wo, bètatechniek, uitval	5,7%	6,2%	6,4%	6,7%	5,0%	6,5%	7,5%	6,6%	6,5%	6,3%
wo, geen bètatechniek, switch	15,9%	15,6%	15,9%	16,0%	12,6%	13,9%	15,7%	15,8%	14,9%	20,5%
wo, geen bètatechniek, uitval	7,9%	8,1%	8,9%	8,8%	6,8%	7,6%	9,9%	8,8%	7,9%	7,3%
ho, bètatechniek, switch	20,4%	20,0%	20,0%	20,4%	16,5%	17,2%	18,9%	20,2%	18,3%	19,0%
ho, bètatechniek, uitval	11,6%	11,7%	12,1%	12,1%	8,7%	9,1%	11,0%	11,4%	10,5%	9,6%
ho, geen bètatechniek, switch	15,9%	16,0%	16,5%	16,9%	13,9%	13,9%	15,9%	17,4%	16,2%	18,9%
ho, geen bètatechniek, uitval	13,5%	13,3%	14,1%	13,4%	9,7%	9,9%	12,9%	13,3%	11,8%	10,7%

4.3.2 Bestemming in het ho van uitvallers/switchers uit bètatechniek opleidingen naar soort ho [TRo69b]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein actuele opleiding zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein actuele opleiding.

Alle meetmomenten betreffen het studiejaar na het instroomjaar (instroomjaar + 1). Switch betekent: de student heeft geen herinschrijving in de instroom-opleiding, maar is nog wel ingeschreven in het hoger onderwijs. Switch kan plaatsvinden naar andere soort ho (van hbo naar wo of andersom). Uitval betekent: de student staat niet meer ingeschreven in het hoger onderwijs en haalde niet binnen 2 jaar een ho diploma.

De definitie voor bètatechniek is afkomstig van het Platform Talent voor Technologie, waarbij onderdelen Natuur (alleen wo), Techniek en een aantal opleidingen in andere onderdelen met een bètagehalte van meer dan vijftig procent samen genomen zijn. Opleidingen vallen onder bètatechniek als ze zijn ingedeeld in cluster 1 of cluster 2. De clusterindeling is als volgt: 0 = Overig hoger onderwijs; 1 = Bèta Natuur & Techniek; 2 = Meer dan 50% bèta; 3 = Lerarenopleiding bèta; 4 = Minder dan 50% bèta. Deze indeling is identiek aan de internationaal gehanteerde STEM-indeling: Science, Technology, Engineering, Mathematics.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
hbo: switch naar hbo bètatechniek	25,4%	24,6%	23,2%	21,7%	20,6%	20,0%	18,8%	19,1%	18,2%	18,8%
hbo: switch naar overige hbo	20,8%	21,5%	20,2%	22,5%	24,2%	23,8%	21,8%	21,8%	22,0%	22,0%
hbo: switch naar overige wo	1,2%	1,3%	1,4%	1,3%	1,9%	2,0%	1,7%	2,0%	2,0%	2,5%
hbo: switch naar wo bètatechniek	2,1%	2,1%	2,4%	2,1%	3,1%	3,1%	2,8%	2,7%	2,8%	3,6%
hbo: uitval	50,6%	50,5%	52,9%	52,4%	50,2%	51,1%	54,9%	54,5%	55,1%	53,0%
wo: switch naar hbo bètatechniek	11,7%	11,4%	10,5%	10,9%	8,0%	7,9%	8,2%	8,4%	8,7%	6,9%
wo: switch naar overige hbo	4,1%	3,7%	4,1%	4,4%	4,7%	4,9%	4,8%	4,5%	4,2%	4,0%
wo: switch naar overige wo	17,6%	18,0%	19,3%	18,2%	19,8%	19,8%	20,8%	20,7%	18,5%	18,2%
wo: switch naar wo bètatechniek	29,5%	27,6%	25,8%	25,5%	22,5%	24,0%	25,3%	26,4%	26,2%	25,6%
wo: uitval	37,2%	39,4%	40,3%	41,0%	45,0%	43,3%	40,9%	40,0%	42,5%	45,3%

4.3.3 Uitval en switch na 1 jaar uitgesplitst naar soort ho en lerarenopleidingen [TR145a]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein actuele opleiding zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein actuele opleiding.

Alle meetmomenten betreffen het studiejaar na het instroomjaar (instroomjaar + 1). Switch betekent: de student heeft geen herinschrijving in de instroom-opleiding, maar is nog wel ingeschreven in het hoger onderwijs. Switch kan plaatsvinden naar andere soort ho (van hbo naar wo of andersom). Uitval betekent: de student staat niet meer ingeschreven in het hoger onderwijs en haalde niet binnen 2 jaar een ho diploma.

Een opleiding wordt beschreven als lerarenopleiding wanneer deze is geclassificeerd als het verlenen van een onderwijsbevoegdheid volgens de indeling van de Inspectie van het Onderwijs. In de gegevens zijn alle lerarenopleidingen meegenomen die leiden tot een bevoegdheid voor het primair onderwijs, een tweedegraads bevoegdheid en een eerstegraads bevoegdheid (kunst of lichamelijke oefening).

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
hbo, lerarenopleiding, switch	16,4%	15,0%	14,6%	15,4%	12,7%	14,0%	14,6%	16,5%	15,3%	18,5%
hbo, lerarenopleiding, uitval	16,7%	17,0%	17,4%	16,4%	11,3%	13,4%	14,7%	17,1%	15,0%	12,6%
hbo, geen lerarenopleiding, switch	16,5%	16,9%	17,4%	18,1%	15,0%	13,8%	16,0%	18,5%	17,0%	17,6%
hbo, geen lerarenopleiding, uitval	15,9%	15,6%	16,5%	15,9%	11,4%	11,0%	14,7%	15,9%	14,2%	12,8%
wo, geen lerarenopleiding, switch	18,6%	17,9%	18,1%	18,1%	14,4%	16,2%	17,9%	18,0%	16,7%	20,7%
wo, geen lerarenopleiding, uitval	7,2%	7,4%	8,0%	8,1%	6,2%	7,2%	9,1%	8,0%	7,4%	7,0%
wo, lerarenopleiding, switch				19,6%	21,7%	10,0%	23,9%	26,5%	14,8%	13,8%
wo, lerarenopleiding, uitval					8,7%	5,0%	6,5%	7,4%	9,3%	1,7%
ho, lerarenopleiding, switch	16,4%	15,0%	14,6%	15,4%	12,7%	14,0%	14,6%	16,5%	15,3%	18,4%
ho, lerarenopleiding, uitval	16,7%	17,0%	17,4%	16,3%	11,3%	13,4%	14,7%	17,0%	14,9%	12,6%
ho, geen lerarenopleiding, switch	17,2%	17,3%	17,7%	18,1%	14,8%	14,8%	16,8%	18,3%	16,9%	19,0%
ho, geen lerarenopleiding, uitval	12,7%	12,6%	13,2%	12,8%	9,3%	9,4%	12,3%	12,5%	11,2%	10,2%

4.3.4 Bestemming in het ho van uitvallers/switchers uit lerarenopleidingen naar soort ho [TR145b]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein actuele opleiding zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein actuele opleiding.

Alle meetmomenten betreffen het studiejaar na het instroomjaar (instroomjaar + 1). Switch betekent: de student heeft geen herinschrijving in de instroom-opleiding, maar is nog wel ingeschreven in het hoger onderwijs. Switch kan plaatsvinden naar andere soort ho (van hbo naar wo of andersom). Uitval betekent: de student staat niet meer ingeschreven in het hoger onderwijs en haalde niet binnen 2 jaar een ho diploma.

Een opleiding wordt beschreven als lerarenopleiding wanneer deze is geclassificeerd als het verlenen van een onderwijsbevoegdheid volgens de indeling van de Inspectie van het Onderwijs. In de gegevens zijn alle lerarenopleidingen meegenomen die leiden tot een bevoegdheid voor het primair onderwijs, een tweedegraads bevoegdheid en een eerstegraads bevoegdheid (kunst of lichamelijke oefening).

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
hbo: switch naar hbo lerarenopleiding	8,2%	7,8%	7,4%	6,4%	6,6%	5,3%	6,3%	5,8%	6,2%	6,0%
hbo: switch naar overige hbo	28,1%	25,8%	26,1%	25,8%	27,9%	27,6%	24,7%	23,9%	23,4%	24,4%
hbo: switch naar overige wo	5,7%	5,5%	5,9%	6,8%	7,1%	6,7%	6,4%	5,6%	6,9%	7,9%
hbo: uitval	58,0%	60,9%	60,6%	61,0%	58,3%	60,4%	62,6%	64,7%	63,4%	61,6%
hbo: switch naar wo lerarenopleiding				0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
wo: switch naar hbo lerarenopleiding				44,4%			35,7%	34,8%	15,4%	11,1%
wo: switch naar overige wo				55,6%	57,1%	33,3%	35,7%	17,4%	30,8%	11,1%
wo: switch naar overige hbo					14,3%	33,3%	7,1%	21,7%	7,7%	11,1%
wo: uitval					28,6%	33,3%	21,4%	26,1%	46,2%	66,7%

4.3.5 Uitval en switch na 1 jaar uitgesplitst naar soort ho en zorgopleidingen [TR147a]

Gegevens op basis van 1 cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein actuele opleiding zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein actuele opleiding.

Alle meetmomenten betreffen het studiejaar na het instroomjaar (instroomjaar + 1). Switch betekent: de student heeft geen herinschrijving in de instroom-opleiding, maar is nog wel ingeschreven in het hoger onderwijs. Switch kan plaatsvinden naar andere soort ho (van hbo naar wo of andersom). Uitval betekent: de student staat niet meer ingeschreven in het hoger onderwijs en haalde niet binnen 2 jaar een ho diploma.

Zorgopleidingen zijn geselecteerd op basis van het onderdeel (voorheen CROHO-sector) 'gezondheidszorg'.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
hbo, geen zorgopleiding, switch	17,1%	17,4%	17,9%	18,5%	15,3%	14,4%	16,4%	18,8%	17,3%	18,5%
hbo, geen zorgopleiding, uitval	16,2%	16,0%	16,8%	16,2%	11,6%	11,5%	15,0%	16,2%	14,4%	13,0%
hbo, zorgopleiding, switch	10,8%	9,7%	10,4%	11,9%	10,7%	10,0%	12,2%	14,4%	12,4%	11,9%
hbo, zorgopleiding, uitval	13,7%	13,4%	14,6%	14,4%	9,3%	9,8%	13,0%	14,9%	13,3%	11,6%
wo, geen zorgopleiding, switch	19,2%	18,7%	18,7%	18,5%	14,7%	16,4%	17,9%	18,2%	17,1%	21,2%
wo, geen zorgopleiding, uitval	7,6%	7,8%	8,4%	8,6%	6,5%	7,6%	9,5%	8,5%	7,8%	7,3%
wo, zorgopleiding, switch	13,4%	11,2%	13,2%	14,1%	11,5%	14,5%	17,9%	15,8%	12,8%	15,7%
wo, zorgopleiding, uitval	3,2%	4,3%	4,7%	4,0%	3,3%	3,5%	4,7%	3,9%	3,5%	3,7%
ho, geen zorgopleiding, switch	17,8%	17,9%	18,2%	18,5%	15,0%	15,2%	17,0%	18,5%	17,2%	19,6%
ho, geen zorgopleiding, uitval	13,3%	13,2%	13,8%	13,3%	9,6%	9,9%	12,7%	13,0%	11,6%	10,6%
ho, zorgopleiding, switch	11,6%	10,2%	11,4%	12,7%	11,0%	11,5%	14,1%	14,9%	12,6%	13,2%
ho, zorgopleiding, uitval	10,1%	10,2%	11,2%	10,8%	7,3%	7,7%	10,2%	11,0%	9,9%	8,9%

4.3.6 Bestemming in het ho van uitvallers/switchers uit zorgopleidingen naar soort ho [TR147b]

Gegevens op basis van 1 cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein actuele opleiding zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein actuele opleiding.

Alle meetmomenten betreffen het studiejaar na het instroomjaar (instroomjaar + 1). Switch betekent: de student heeft geen herinschrijving in de instroom-opleiding, maar is nog wel ingeschreven in het hoger onderwijs. Switch kan plaatsvinden naar andere soort ho (van hbo naar wo of andersom). Uitval betekent: de student staat niet meer ingeschreven in het hoger onderwijs en haalde niet binnen 2 jaar een ho diploma.

Zorgopleidingen zijn geselecteerd op basis van het onderdeel (voorheen CROHO-sector) 'gezondheidszorg'.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
hbo: switch naar hbo zorgopleiding	7,9%	8,0%	7,5%	8,8%	10,1%	9,1%	8,3%	8,0%	8,0%	8,0%
hbo: switch naar overige hbo	28,6%	26,6%	26,4%	26,9%	33,7%	29,3%	29,6%	30,6%	26,2%	26,6%
hbo: switch naar overige wo	2,8%	2,5%	2,9%	3,2%	2,9%	4,8%	3,3%	2,9%	4,4%	5,4%
hbo: switch naar wo zorgopleiding	1,4%	1,5%	1,8%	2,4%	2,5%	2,6%	2,2%	2,1%	2,9%	3,0%
hbo: uitval	59,4%	61,4%	61,4%	58,6%	50,8%	54,2%	56,6%	56,5%	58,5%	57,1%
wo: switch naar hbo zorgopleiding	7,0%	5,0%	6,5%	6,9%	6,0%	6,4%	6,9%	6,2%	5,6%	5,6%
wo: switch naar overige hbo	5,4%	6,2%	4,9%	5,5%	5,1%	4,1%	5,7%	5,9%	6,2%	4,3%
wo: switch naar overige wo	22,8%	20,9%	22,8%	21,5%	19,6%	19,5%	21,2%	23,6%	21,9%	20,1%
wo: switch naar wo zorgopleiding	23,3%	20,3%	22,3%	23,0%	26,2%	27,2%	28,4%	25,9%	24,4%	19,9%
wo: uitval	41,4%	47,6%	43,5%	43,1%	43,1%	42,9%	37,8%	38,3%	41,9%	50,1%

5 Toegankelijkheid en kansengelijkheid

5.1 Bachelorinstroom naar achtergrondkenmerken

5.1.1 Instroom in initiële opleidingen per type en soort hoger onderwijs, uitgesplitst naar opleidingsvorm [TR010]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor en associate degree. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein type ho binnen soort ho.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
hbo associate degree: deeltijd	33,7%	39,6%	37,8%	36,9%	38,3%	36,3%	42,1%	39,4%	37,1%	37,7%	37,1%
hbo associate degree: duaal	10,5%	9,9%	9,2%	8,4%	8,0%	8,4%	8,5%	8,1%	8,3%	9,0%	10,4%
hbo associate degree: voltijd	55,8%	50,6%	53,0%	54,7%	53,7%	55,3%	49,5%	52,4%	54,6%	53,4%	52,5%
hbo-bachelor: deeltijd	5,5%	5,7%	6,1%	6,5%	7,3%	6,8%	7,8%	7,5%	7,5%	7,1%	7,7%
hbo-bachelor: duaal	1,5%	1,3%	1,5%	1,7%	1,7%	1,7%	1,7%	1,9%	1,9%	1,9%	2,1%
hbo-bachelor: voltijd	93,1%	93,0%	92,4%	91,8%	91,0%	91,5%	90,4%	90,6%	90,6%	91,0%	90,2%
wo-bachelor: deeltijd	0,7%	0,6%	0,7%	0,6%	0,6%	0,5%	0,6%	0,5%	0,5%	0,4%	0,5%
wo-bachelor: voltijd	99,3%	99,4%	99,3%	99,4%	99,4%	99,5%	99,4%	99,5%	99,5%	99,6%	99,5%
totaal bachelor: deeltijd	3,9%	4,0%	4,2%	4,4%	4,8%	4,5%	5,0%	4,7%	4,7%	4,4%	4,8%
totaal bachelor: duaal	1,0%	0,9%	1,0%	1,0%	1,1%	1,0%	1,1%	1,1%	1,1%	1,1%	1,3%
totaal bachelor: voltijd	95,2%	95,2%	94,8%	94,6%	94,1%	94,5%	94,0%	94,2%	94,2%	94,5%	93,9%

5.1.2 Instroom in voltijd initiële opleidingen per type en soort hoger onderwijs, uitgesplitst naar vooropleiding [TR013]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor en associate degree. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein type ho binnen soort ho. Vooropleiding is de hoogste vooropleiding waarvoor een diploma behaald is, vóór en binnen het ho op moment van inschrijving. Een propedeuse tellen we voor dit doeleinde als diploma. Aandeel is berekend als instroom per jaar, soort ho, type ho en type vooropleiding ten opzichte van instroom per jaar, soort ho en type ho.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
hbo-ad: havo	18,1%	17,5%	18,0%	20,3%	25,5%	24,7%	25,7%	29,9%	33,3%	33,9%	31,5%
hbo-ad: vwo	1,5%	1,2%	1,3%	0,9%	1,0%	1,3%	1,6%	2,0%	2,0%	2,5%	2,2%
hbo-ad: mbo	68,0%	69,0%	70,2%	68,2%	65,0%	62,8%	61,9%	55,5%	54,2%	52,3%	54,6%
hbo-ad: overig	10,2%	9,8%	8,0%	7,3%	5,6%	7,4%	7,6%	8,7%	7,6%	8,3%	8,5%
hbo-ad: buitenlands	2,2%	2,5%	2,4%	3,0%	2,3%	2,5%	1,9%	2,9%	2,1%	2,1%	2,1%
hbo-ad: onbekend	0,1%	0,1%	0,2%	0,3%	0,7%	1,2%	1,3%	1,0%	0,8%	0,9%	1,0%
hbo-bachelor: havo	50,8%	52,3%	50,3%	51,1%	51,1%	52,3%	48,7%	48,6%	49,2%	52,2%	51,9%
hbo-bachelor: vwo	8,3%	7,6%	7,5%	7,8%	8,1%	7,8%	8,2%	9,3%	10,3%	9,8%	9,3%
hbo-bachelor: mbo	28,7%	28,4%	29,8%	28,8%	27,6%	27,7%	28,0%	26,0%	24,8%	23,5%	24,1%
hbo-bachelor: overig	2,2%	1,9%	1,8%	1,0%	1,1%	2,0%	2,3%	1,9%	1,1%	1,1%	1,4%
hbo-bachelor: buitenlands	8,4%	8,4%	10,0%	10,0%	10,5%	9,1%	11,6%	13,2%	13,3%	12,3%	11,6%
hbo-bachelor: onbekend	1,7%	1,3%	0,7%	1,3%	1,5%	1,1%	1,1%	1,0%	1,4%	1,2%	1,7%
wo-bachelor: vwo	64,9%	63,1%	59,8%	57,0%	54,9%	55,8%	49,7%	49,5%	49,8%	51,2%	50,0%
wo-bachelor: ho	6,7%	6,2%	6,1%	6,7%	7,1%	6,5%	7,5%	7,4%	7,6%	7,6%	9,0%
wo-bachelor: overig	10,7%	10,1%	11,1%	10,5%	11,1%	11,5%	11,0%	8,9%	8,5%	8,9%	8,9%
wo-bachelor: buitenlands	14,5%	15,8%	14,9%	15,6%	15,5%	15,3%	18,6%	19,8%	19,7%	18,2%	17,9%
wo-bachelor: onbekend	3,2%	4,7%	8,1%	10,3%	11,3%	10,9%	13,3%	14,3%	14,3%	14,1%	14,1%
totaal bachelor: havo	32,9%	33,6%	31,6%	31,3%	31,1%	31,5%	28,3%	28,0%	28,1%	30,1%	30,0%
totaal bachelor: vwo	28,2%	27,4%	26,9%	26,9%	26,5%	26,9%	25,6%	26,3%	27,2%	27,3%	26,5%
totaal bachelor: mbo	18,6%	18,3%	18,7%	17,6%	16,8%	16,7%	16,3%	15,0%	14,2%	13,5%	13,9%
totaal bachelor: ho	2,3%	2,2%	2,3%	2,6%	2,8%	2,6%	3,1%	3,2%	3,3%	3,2%	3,8%
totaal bachelor: overig	5,2%	4,9%	5,3%	4,7%	5,0%	5,8%	5,9%	4,9%	4,3%	4,4%	4,6%
totaal bachelor: buitenlands	10,5%	11,1%	11,8%	12,2%	12,5%	11,6%	14,5%	16,0%	16,0%	14,8%	14,3%
totaal bachelor: onbekend	2,2%	2,5%	3,5%	4,8%	5,3%	5,0%	6,2%	6,7%	6,9%	6,6%	6,9%

5.1.3 Instroom uit de Caribische delen van het Koninkrijk [TRo23]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Gegevens op basis van CBS microdata.

Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor en associate degree. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein ho.

Studenten die vanuit de Caribische delen van het Koninkrijk zijn ingestroomd in het hoger onderwijs worden gedefinieerd op basis van migratiegeschiedenis en onderwijshistorie:

- ze zijn ingestroomd in een voltijd initiële hoger onderwijs opleiding
- ze hebben geen Nederlandse vo-opleiding gevolgd
- ze zijn van één van de Caribische eilanden naar Nederland gemigreerd in het kalenderjaar van eerste inschrijving of één kalenderjaar daarvoor
- ze zijn 25 jaar of jonger.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
hbo	577	616	655	707	721	680	874	755	732	652	626
wo	193	221	239	192	236	265	234	201	185	189	216
geheel ho	770	837	894	899	957	945	1.108	956	917	841	842

5.1.4 Instroom uitgesplitst naar vooropleiding en opleidingsniveau van de ouders [TR015a]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Gegevens op basis van CBS microdata. Datapunten kleiner dan 10 worden bij output uit de CBS Remote Access omgeving gemaskeerd. Voor de grafiek van deze indicator worden zij door de gemiddelde waarde 4,5 vervangen. Voor de berekeningen in de uitvouwtable wordt er met ondergrens 1 en bovengrens 9 gesubstitueerd.

Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor en associate degree. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein ho.

Er is hier een selectie gemaakt op basis van indicatie internationale student, zodat alleen niet-internationale studenten zijn meegenomen. Studenten met een vooropleiding behaald in het Nederlandse onderwijs worden dus geteld als niet-internationaal, ongeacht hun nationaliteit. Een student wordt beschouwd als internationale student indien de hoogste vooropleiding vóór het ho beschreven staat als overig of onbekend én de eerste nationaliteit van de student niet gelijk is aan 'Nederlandse' of 'Behandeld als Nederlander' of 'Afgeleide bijzonder Nederlanderschap'. Studenten met een vooropleiding behaald in het Nederlandse onderwijs worden dus geteld als niet-internationaal, ongeacht hun nationaliteit.

Per instromer is het opleidingsniveau van beide ouders gekoppeld. Deze opleidingsniveaus zijn bepaald op basis van DUO registergegevens, maar ook geïmputeerd uit andere bronnen en enquêtes. We hebben de onderwijsdeelnemers vervolgens ingedeeld in één van drie categorieën, op basis van die opleidingsniveaus. Wanneer het opleidingsniveau van één van de ouders bekend is en de andere onbekend, is alleen het bekende opleidingsniveau gebruikt om de onderwijsdeelnemer in een categorie in te delen. In het geval dat bekend is dat tenminste één ouder een hoger onderwijs diploma heeft behaald, is de categorie 'ouders ho-diploma'. In het geval dat er geen registratie is van de ouders van de onderwijsdeelnemer, of dat er geen bekende hoogst behaalde opleiding bekend is voor de ouders, is de categorie 'onbekend'. In de andere gevallen is de categorie 'eerste generatie ho'. Voor de jaren 2015-2025 is het opleidingsniveau van ouders bekend voor gemiddeld 69% van de instromers.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
alle stromen:											
eerste generatie ho	47,6%	45,8%	44,2%	42,2 - 42,3%	40,9%	39,4%	37,8%	35,8%	33,3%	32,9%	31,3%
havo > hbo: eerste generatie ho	46,9%	45,2%	42,9%	40,9%	40,2%	38,5%	36,2%	34,8%	32,2%	32,3%	30,6%
mbo-4-bol > hbo: eerste generatie ho	65,6%	63,7%	62,0%	60,2%	58,6%	58,2%	56,6%	54,0%	51,6%	50,8%	50,0%
vwo > hbo: eerste generatie ho	39,0%	36,0 - 36,1%	33,0 - 33,3%	31,2 - 31,5%	28,9 - 29,1%	27,3 - 27,6%	26,4 - 26,8%	24,6%	22,3 - 22,5%	22,1 - 22,4%	20,0 - 20,6%
vwo > wo: eerste generatie ho	28,9%	27,5%	25,4%	24,8%	22,9%	21,8%	20,1%	19,5%	17,8%	18,0%	17,4%
alle stromen: ouders ho	52,4%	54,2%	55,8%	57,7 - 57,8%	59,1%	60,6%	62,2%	64,2%	66,7%	67,1%	68,7%
havo > hbo: ouders ho	53,1%	54,8%	57,1%	59,1%	59,8%	61,5%	63,8%	65,2%	67,8%	67,7%	69,4%
mbo-4-bol > hbo: ouders ho	34,4%	36,3%	38,0%	39,8%	41,4%	41,8%	43,4%	46,0%	48,4%	49,2%	50,0%
vwo > hbo: ouders ho	61,0%	63,9 - 64,0%	66,7 - 67,0%	68,5 - 68,8%	70,9 - 71,1%	72,4 - 72,7%	73,2 - 73,6%	75,4%	77,5 - 77,7%	77,6 - 77,9%	79,4 - 80,0%
vwo > wo: ouders ho	71,1%	72,5%	74,6%	75,2%	77,1%	78,2%	79,9%	80,5%	82,2%	82,0%	82,6%

5.1.5 Instroom uitgesplitst naar vooropleiding en huishoudinkomen [TR015b]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Gegevens op basis van CBS microdata. Datapunten kleiner dan 10 worden bij output uit de CBS Remote Access omgeving gemaskeerd. Voor de grafiek van deze indicator worden zij door de gemiddelde waarde 4,5 vervangen. Voor de berekeningen in de uitvouwtable wordt er met ondergrens 1 en bovengrens 9 gesubstitueerd.

Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor en associate degree. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein ho.

Er is hier een selectie gemaakt op basis van indicatie internationale student, zodat alleen niet-internationale studenten zijn meegenomen. Studenten met een vooropleiding behaald in het Nederlandse onderwijs worden dus geteld als niet-internationaal, ongeacht hun nationaliteit. Een student wordt beschouwd als internationale student indien de hoogste vooropleiding vóór het ho beschreven staat als overig of onbekend én de eerste nationaliteit van de student niet gelijk is aan 'Nederlandse' of 'Behandeld als Nederlander' of 'Afgeleide bijzonder Nederlanderschap'. Studenten met een vooropleiding behaald in het Nederlandse onderwijs worden dus geteld als niet-internationaal, ongeacht hun nationaliteit.

Per instromer is het huishoudinkomen gekoppeld. Aangezien er een vertraging zit in de registratie van huishoudinkomens, zijn de inkomensgegevens gekoppeld aan het jaar voor het inschrijfsjaar (inschrijfsjaar - 1). Dat betekent dat in de meeste gevallen wordt gekeken naar het inkomen van het ouderlijke huishouden van instromende studenten. Het huishoudinkomen is ingedeeld in kwintielen. Huishoudinkomens van studentenhuishoudens of institutionele huishoudens worden niet meegenomen bij het bepalen van de kwintielen. Voor de jaren 2015-2025 is het huishoudinkomen bekend voor gemiddeld 83% van de instromers.

huishoudinkomen Q1

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
alle stromen	3,1%	3,0%	2,8%	2,5%	2,1 - 2,2%	2,2%	2,0 - 2,1%	1,9 - 2,0%	1,8%	1,5 - 1,6%	1,8%
havo > hbo	3,0%	2,7%	2,5%	2,2%	1,9%	1,9%	1,7%	1,7%	1,5%	1,4%	1,7%
mbo-4-bol > hbo	4,3%	4,1%	3,7%	3,5%	3,0%	3,1%	3,0%	2,6%	2,7%	2,3%	2,5%
vwo > hbo	2,1 - 2,7%	2,2 - 2,7%	1,8 - 2,2%	1,5 - 2,1%	1,3 - 1,9%	1,4 - 1,7%	1,2 - 1,9%	1,6 - 2,1%	1,4 - 1,9%	0,9 - 1,4%	0,9 - 1,9%
vwo > wo	2,1%	2,4%	2,3%	2,0%	1,7%	1,7%	1,5%	1,7%	1,5%	1,3 - 1,4%	1,4%

huishoudinkomen Q2

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
alle stromen	6,9 - 7,0%	6,9%	6,6%	6,0 - 6,1%	5,8%	5,8%	5,6%	5,6%	4,9 - 5,0%	4,4%	4,1%
havo > hbo	7,1%	7,1%	6,8%	6,2%	6,0%	6,1%	5,7%	5,7%	5,2%	4,6%	4,2%
mbo-4-bol > hbo	8,9%	8,7%	8,4%	7,6%	7,3%	7,3%	7,4%	7,4%	6,4%	5,7%	5,6%
vwo > hbo	4,9 - 5,2%	3,5 - 3,9%	3,4 - 3,8%	3,7 - 4,0%	2,9 - 3,4%	2,9 - 3,2%	3,1 - 3,4%	3,7 - 3,9%	3,0%	2,3 - 2,6%	2,5 - 2,9%
vwo > wo	4,7%	4,8%	4,1%	4,3%	4,1%	4,0%	3,8%	4,0%	3,4%	3,1%	3,0%

huishoudinkomen Q3

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
alle stromen	6,9 - 7,0%	6,9%	6,6%	6,0 - 6,1%	5,8%	5,8%	5,6%	5,6%	4,9 - 5,0%	4,4%	4,1%
havo > hbo	7,1%	7,1%	6,8%	6,2%	6,0%	6,1%	5,7%	5,7%	5,2%	4,6%	4,2%
mbo-4-bol > hbo	8,9%	8,7%	8,4%	7,6%	7,3%	7,3%	7,4%	7,4%	6,4%	5,7%	5,6%
vwo > hbo	4,9 - 5,2%	3,5 - 3,9%	3,4 - 3,8%	3,7 - 4,0%	2,9 - 3,4%	2,9 - 3,2%	3,1 - 3,4%	3,7 - 3,9%	3,0%	2,3 - 2,6%	2,5 - 2,9%
vwo > wo	4,7%	4,8%	4,1%	4,3%	4,1%	4,0%	3,8%	4,0%	3,4%	3,1%	3,0%

huishoudinkomen Q4

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
alle stromen	24,7%	24,7%	24,5%	24,7%	24,1%	23,7%	23,7%	23,2%	22,4%	22,2%	21,7%
havo > hbo	26,1%	26,2%	25,6%	25,6%	25,1%	25,3%	24,8%	24,7%	23,6%	23,1%	22,8%
mbo-4-bol > hbo	25,9%	25,6%	25,7%	26,3%	25,9%	24,9%	25,2%	24,6%	23,9%	24,0%	23,4%
vwo > hbo	24,0 - 24,2%	24,8 - 25,1%	25,4 - 25,7%	25,8 - 26,1%	25,2 - 25,5%	23,5 - 23,7%	23,9 - 24,2%	24,4 - 24,6%	22,4 - 22,5%	22,1 - 22,3%	21,5 - 21,9%
vwo > wo	20,4%	20,4 - 20,5%	20,2%	20,5%	19,8%	18,9%	19,5%	18,1%	18,1%	18,2%	18,3%

huishoudinkomen Q5

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
alle stromen	52,4%	52,0%	52,8%	53,6%	54,9%	55,8%	56,7 - 56,8%	57,5%	59,5 - 59,6%	60,8 - 60,9%	61,4%
havo > hbo	51,1%	50,3%	51,5%	52,6%	53,8%	53,8%	55,6%	55,9%	58,3%	59,7%	60,1%
mbo-4-bol > hbo	44,7%	45,2%	46,2%	46,8%	48,0%	49,6%	50,2%	51,2%	53,4%	54,7%	54,9%
vwo > hbo	58,2 - 58,7%	57,7 - 58,3%	56,4 - 56,8%	57,2 - 57,9%	59,3 - 60,0%	61,9 - 62,3%	61,3 - 62,1%	60,6 - 61,0%	63,6 - 63,9%	65,4 - 66,0%	66,2 - 67,2%
vwo > wo	63,1%	62,5%	63,7%	63,4%	64,7%	66,1%	66,1%	67,3%	68,0%	68,8%	68,6%

5.1.6 Instroom uitgesplitst naar vooropleiding en herkomst [TR015C]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Gegevens op basis van CBS microdata. Datapunten kleiner dan 10 worden bij output uit de CBS Remote Access omgeving gemaskeerd. Voor de grafiek van deze indicator worden zij door de gemiddelde waarde 4,5 vervangen. Voor de berekeningen in de uitvouwtable wordt er met ondergrens 1 en bovengrens 9 gesubstitueerd. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor en associate degree. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein ho.

Er is hier een selectie gemaakt op basis van indicatie internationale student, zodat alleen niet-internationale studenten zijn meegenomen. Studenten met een vooropleiding behaald in het Nederlandse onderwijs worden dus geteld als niet-internationaal, ongeacht hun nationaliteit. Een student wordt beschouwd als internationale student indien de hoogste vooropleiding vóór het ho beschreven staat als overig of onbekend én de eerste nationaliteit van de student niet gelijk is aan 'Nederlandse' of 'Behandeld als Nederlander' of 'Afgeleide bijzonder Nederlanderschap'. Studenten met een vooropleiding behaald in het Nederlandse onderwijs worden dus geteld als niet-internationaal, ongeacht hun nationaliteit.

Het land van herkomst van de student is volgens de definitie van OCW. Deze komt grotendeels overeen met de indeling van het CBS, en geeft aan in welk land iemand of diens ouders geboren zijn. De herkomst van personen die in het buitenland zijn geboren wordt bepaald door hun eigen geboorteland. OCW hanteert hierbij een uitzondering voor studenten die in het buitenland zijn geboren, maar van wie beide ouders in Nederland zijn geboren: hun herkomstland wordt geteld als Nederland. Bij personen die in Nederland geboren zijn, wordt de herkomst bepaald door het geboorteland van de ouders. Wanneer beide ouders in het buitenland zijn geboren, is het geboorteland van ouder 1, zoals geregistreerd in het ééncijferbestand, leidend in het bepalen van de herkomst. Wanneer de ene ouder in Nederland is geboren en de andere ouder in het buitenland, is het geboorteland van de ouder die geboren is in het buitenland, zoals geregistreerd in het ééncijferbestand, leidend in het bepalen van de herkomst.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
alle stromen: Buiten Europa	15,8%	16,0%	15,9%	16,0%	16,5%	16,9%	16,3%	17,5 - 17,6%	17,1%	17,9%	18,8%
alle stromen: Europa (exclusief Nederland)	4,4%	4,7%	4,7%	4,9 - 5,0%	5,0 - 5,1%	5,3%	5,4%	5,5%	5,6%	6,0%	6,2%
alle stromen: Nederland	79,7 - 79,8%	79,3%	79,3%	79,1%	78,4 - 78,5%	77,8%	78,3%	76,9 - 77,0%	77,3%	76,0 - 76,1%	75,0%
havo > hbo: Buiten Europa	14,1%	14,5%	14,3%	14,4%	15,4%	16,1%	14,8%	16,2%	16,3%	17,2%	17,3%
havo > hbo: Europa (exclusief Nederland)	4,3%	4,5%	4,9%	4,8%	5,0%	5,2%	5,3%	5,5%	5,5%	5,9%	6,1%
havo > hbo: Nederland	81,7%	81,0%	80,8%	80,8%	79,6%	78,7%	79,9%	78,3%	78,2%	76,9%	76,6%
mbo-4-bol > hbo: Buiten Europa	24,2%	23,7%	23,5%	23,9%	23,9%	23,3%	23,8%	25,2%	24,0%	24,9%	27,5%
mbo-4-bol > hbo: Europa (exclusief Nederland)	4,2%	4,5%	4,2%	4,4%	4,6%	4,8%	4,8%	4,7%	4,6%	5,4%	5,0%
mbo-4-bol > hbo: Nederland	71,6%	71,9%	72,3%	71,7%	71,5%	71,9%	71,3%	70,1%	71,4%	69,7%	67,6%
vwo > hbo: Buiten Europa	5,6 - 5,7%	6,7 - 6,8%	6,4 - 6,5%	5,5 - 5,8%	5,6 - 6,0%	6,3 - 6,4%	5,6 - 5,9%	7,2 - 7,3%	7,2 - 7,3%	7,2 - 7,4%	7,0 - 7,2%
vwo > hbo: Europa (exclusief Nederland)	3,6 - 4,4%	3,7 - 4,5%	3,6 - 4,4%	3,9 - 4,7%	3,9 - 4,6%	4,8 - 5,2%	4,2 - 5,1%	5,2 - 5,7%	5,2 - 5,5%	4,3 - 4,9%	5,3 - 6,2%
vwo > hbo: Nederland	89,9 - 90,8%	88,7 - 89,6%	89,1 - 90,0%	89,5 - 90,6%	89,4 - 90,4%	88,4 - 89,0%	89,1 - 90,2%	87,0 - 87,6%	87,2 - 87,6%	87,7 - 88,5%	86,6 - 87,8%
vwo > wo: Buiten Europa	11,7%	11,7%	11,5%	11,6%	12,0%	13,4%	12,4%	13,9%	13,6%	15,4%	16,0%
vwo > wo: Europa (exclusief Nederland)	5,1%	5,5%	5,2%	6,1%	5,8%	6,2%	6,4%	6,5%	7,1%	7,3%	7,7%
vwo > wo: Nederland	83,2%	82,7 - 82,8%	83,4%	82,4%	82,2%	80,3%	81,2%	79,6%	79,3%	77,3 - 77,4%	76,3%

5.1.7 Instroom uitgesplitst naar inkomensniveau en opleidingsniveau van de ouders [TR014]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Gegevens op basis van CBS microdata.

Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor en associate degree. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein ho.

Per instromer is het huishoudinkomen gekoppeld. Aangezien er een vertraging zit in de registratie van huishoudinkomens, zijn de inkomensgegevens gekoppeld aan het jaar voor het inschrijfsjaar (inschrijfsjaar - 1). Dat betekent dat in de meeste gevallen wordt gekeken naar het inkomen van het ouderlijke huishouden van instromende studenten. Het huishoudinkomen is ingedeeld in kwintielen. Huishoudinkomens van studentenhuishoudens of institutionele huishoudens worden niet meegenomen bij het bepalen van de kwintielen. Voor de jaren 2015-2025 is het huishoudinkomen bekend voor gemiddeld 83% van de instromers.

Per instromer is het opleidingsniveau van beide ouders gekoppeld. Deze opleidingsniveaus zijn bepaald op basis van DUO registergegevens, maar ook geïmputeerd uit andere bronnen en enquêtes. We hebben de onderwijsdeelnemers vervolgens ingedeeld in één van drie categorieën, op basis van die opleidingsniveaus. Wanneer het opleidingsniveau van één van de ouders bekend is en de andere onbekend, is alleen het bekende opleidingsniveau gebruikt om de onderwijsdeelnemer in een categorie in te delen. In het geval dat bekend is dat tenminste één ouder een hoger onderwijs diploma heeft behaald, is de categorie 'ouders ho-diploma'. In het geval dat er geen registratie is van de ouders van de onderwijsdeelnemer, of dat er geen bekende hoogst behaalde opleiding bekend is voor de ouders, is de categorie 'onbekend'. In de andere gevallen is de categorie 'eerste generatie ho'. Voor de jaren 2015-2025 is het opleidingsniveau van ouders bekend voor gemiddeld 69% van de instromers.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
eerste generatie ho: Q1	1.482	1.370	1.439	1.229	1.166	1.323	1.059	950	788	750	796
ouders ho: Q1	992	1.112	1.072	1.098	911	1.126	918	815	824	751	840
eerste generatie ho: Q2	3.553	3.602	3.650	3.494	3.379	4.052	3.270	3.089	2.625	2.427	2.176
ouders ho: Q2	1.634	1.817	1.819	1.838	1.776	2.055	1.855	1.637	1.572	1.386	1.359
eerste generatie ho: Q3	5.752	6.213	6.498	6.540	6.400	7.110	5.720	5.219	4.823	4.874	4.640
ouders ho: Q3	3.517	4.112	4.506	4.756	4.855	5.741	4.792	4.574	4.451	4.629	4.618
eerste generatie ho: Q4	9.903	10.372	10.506	10.752	10.455	11.622	9.705	8.758	7.886	8.208	7.634
ouders ho: Q4	7.725	8.676	9.660	10.081	10.324	12.019	10.796	10.145	10.366	10.507	10.716
eerste generatie ho: Q5	12.499	12.937	13.078	12.898	12.809	14.399	12.223	10.425	10.072	10.835	10.242
ouders ho: Q5	27.245	29.998	33.255	35.785	37.097	44.176	39.712	39.019	40.663	42.890	42.664

5.1.8 Instroom uitgesplitst naar herkomst, opleidingsniveau van de ouders, soort ho en huishoudinkomen [TR016]
Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Gegevens op basis van CBS microdata.

Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor en associate degree. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein ho.

Er is hier een selectie gemaakt op basis van indicatie internationale student, zodat alleen niet-internationale studenten zijn meegenomen. Studenten met een vooropleiding behaald in het Nederlandse onderwijs worden dus geteld als niet-internationaal, ongeacht hun nationaliteit. Een student wordt beschouwd als internationale student indien de hoogste vooropleiding vóór het ho beschreven staat als overig of onbekend én de eerste nationaliteit van de student niet gelijk is aan 'Nederlandse' of 'Behandeld als Nederlander' of 'Afgeleide bijzonder Nederlanderschap'. Studenten met een vooropleiding behaald in het Nederlandse onderwijs worden dus geteld als niet-internationaal, ongeacht hun nationaliteit.

Het land van herkomst van de student is volgens de definitie van OCW. Deze komt grotendeels overeen met de indeling van het CBS, en geeft aan in welk land iemand of diens ouders geboren zijn. De herkomst van personen die in het buitenland zijn geboren wordt bepaald door hun eigen geboorteland. OCW hanteert hierbij een uitzondering voor studenten die in het buitenland zijn geboren, maar van wie beide ouders in Nederland zijn geboren: hun herkomstland wordt geteld als Nederland. Bij personen die in Nederland geboren zijn, wordt de herkomst bepaald door het geboorteland van de ouders. Wanneer beide ouders in het buitenland zijn geboren, is het geboorteland van ouder 1, zoals geregistreerd in het ééncijferbestand, leidend in het bepalen van de herkomst. Wanneer de ene ouder in Nederland is geboren en de andere ouder in het buitenland, is het geboorteland van de ouder die geboren is in het buitenland, zoals geregistreerd in het ééncijferbestand, leidend in het bepalen van de herkomst.

Per instromer is het huishoudinkomen gekoppeld. Aangezien er een vertraging zit in de registratie van huishoudinkomens, zijn de inkomensgegevens gekoppeld aan het jaar voor het inschrijfsjaar (inschrijfsjaar - 1). Dat betekent dat in de meeste gevallen wordt gekeken naar het inkomen van het ouderlijke huishouden van instromende studenten. Het huishoudinkomen is ingedeeld in kwintielen. Huishoudinkomens van studentenhuishoudens of institutionele huishoudens worden niet meegenomen bij het bepalen van de kwintielen. Voor de jaren 2015-2025 is het huishoudinkomen bekend voor gemiddeld 83% van de instromers.

Per instromer is het opleidingsniveau van beide ouders gekoppeld. Deze opleidingsniveaus zijn bepaald op basis van DUO registergegevens, maar ook geïmputeerd uit andere bronnen en enquêtes. We hebben de onderwijsdeelnemers vervolgens ingedeeld in één van drie categorieën, op basis van die opleidingsniveaus. Wanneer het opleidingsniveau van één van de ouders bekend is en de andere onbekend, is alleen het bekende opleidingsniveau gebruikt om de onderwijsdeelnemer in een categorie in te delen. In het geval dat bekend is dat tenminste één ouder een hoger onderwijs diploma heeft behaald, is de categorie 'ouders ho-diploma'. In het geval dat er geen registratie is van de ouders van de onderwijsdeelnemer, of dat er geen bekende hoogst behaalde opleiding bekend is voor de ouders, is de categorie 'onbekend'. In de andere gevallen is de categorie 'eerste generatie ho'. Voor de jaren 2015-2025 is het opleidingsniveau van ouders bekend voor gemiddeld 69% van de instromers.

	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
Nederland, 1ste generatie ho, hbo, Q1	0,5%	0,5%	0,4%	0,4%	0,3%	0,3%
Nederland, 1ste generatie ho, hbo, Q2	1,3%	1,2%	1,1%	0,9%	0,8%	0,7%
Nederland, 1ste generatie ho, hbo, Q3	2,9%	2,7%	2,4%	2,2%	2,0%	1,9%
Nederland, 1ste generatie ho, hbo, Q4	6,8%	6,5%	6,1%	5,4%	5,2%	4,6%
Nederland, 1ste generatie ho, hbo, Q5	9,6%	9,4%	8,3%	8,1%	7,9%	7,6%
Nederland, 1ste generatie ho, wo, Q1	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%
Nederland, 1ste generatie ho, wo, Q2	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,1%	0,1%
Nederland, 1ste generatie ho, wo, Q3	0,6%	0,5%	0,5%	0,4%	0,4%	0,4%
Nederland, 1ste generatie ho, wo, Q4	1,4%	1,2%	1,1%	1,0%	1,0%	0,8%
Nederland, 1ste generatie ho, wo, Q5	2,2%	2,0%	1,7%	1,7%	1,6%	1,4%
Nederland, ouders ho, hbo, Q1	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,4%	0,5%
Nederland, ouders ho, hbo, Q2	0,9%	1,0%	0,9%	0,8%	0,7%	0,7%
Nederland, ouders ho, hbo, Q3	2,9%	2,8%	2,7%	2,7%	2,7%	2,8%
Nederland, ouders ho, hbo, Q4	6,7%	7,0%	7,0%	7,1%	6,9%	7,2%
Nederland, ouders ho, hbo, Q5	23,4%	24,4%	25,2%	27,0%	27,7%	28,9%
Nederland, ouders ho, wo, Q1	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%
Nederland, ouders ho, wo, Q2	0,3%	0,4%	0,4%	0,4%	0,3%	0,3%
Nederland, ouders ho, wo, Q3	1,3%	1,3%	1,3%	1,4%	1,3%	1,2%
Nederland, ouders ho, wo, Q4	3,2%	3,4%	3,3%	3,4%	3,2%	3,3%
Nederland, ouders ho, wo, Q5	16,4%	17,0%	17,7%	17,9%	17,9%	17,1%
Buiten Europa, 1ste generatie ho, hbo, Q1	0,5%	0,5%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%
Buiten Europa, 1ste generatie ho, hbo, Q2	1,8%	1,7%	1,7%	1,5%	1,3%	1,3%
Buiten Europa, 1ste generatie ho, hbo, Q3	2,7%	2,5%	2,6%	2,4%	2,4%	2,4%
Buiten Europa, 1ste generatie ho, hbo, Q4	2,5%	2,6%	2,6%	2,4%	2,6%	2,7%
Buiten Europa, 1ste generatie ho, hbo, Q5	2,0%	2,0%	2,0%	2,1%	2,4%	2,5%
Buiten Europa, 1ste generatie ho, wo, Q1	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
Buiten Europa, 1ste generatie ho, wo, Q2	0,4%	0,3%	0,4%	0,4%	0,3%	0,3%
Buiten Europa, 1ste generatie ho, wo, Q3	0,5%	0,4%	0,5%	0,5%	0,6%	0,5%
Buiten Europa, 1ste generatie ho, wo, Q4	0,5%	0,5%	0,5%	0,6%	0,6%	0,6%
Buiten Europa, 1ste generatie ho, wo, Q5	0,4%	0,4%	0,5%	0,5%	0,7%	0,6%
Buiten Europa, ouders ho, hbo, Q1	0,2%	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
Buiten Europa, ouders ho, hbo, Q2	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,3%	0,3%
Buiten Europa, ouders ho, hbo, Q3	0,8%	0,7%	0,8%	0,7%	0,8%	0,8%
Buiten Europa, ouders ho, hbo, Q4	1,1%	1,0%	1,2%	1,1%	1,3%	1,3%
Buiten Europa, ouders ho, hbo, Q5	1,8%	1,7%	2,0%	2,1%	2,4%	2,5%
Buiten Europa, ouders ho, wo, Q1	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
Buiten Europa, ouders ho, wo, Q2	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,1%	0,2%
Buiten Europa, ouders ho, wo, Q3	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%
Buiten Europa, ouders ho, wo, Q4	0,5%	0,6%	0,5%	0,6%	0,6%	0,7%
Buiten Europa, ouders ho, wo, Q5	1,5%	1,5%	1,7%	1,8%	1,9%	1,9%

5.2 Masterinstroom naar achtergrondkenmerken

5.2.1 Aandeel niet-internationale masterinstromers met herkomstland buiten Europa [TR027]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein type ho binnen ho zijn geteld.

Type hoger onderwijs is alleen master en post-master. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein type ho binnen ho. Post-masteropleidingen zijn meegenomen. Iemand met een masterinschrijving én een post-masterinschrijving is maar één keer geteld. Wanneer een student in een bepaald jaar voor beide voor het eerst is ingeschreven, tellen we de masterinschrijving en niet post-masterinschrijving. Eén en dezelfde onderwijsdeelnemer telt hooguit één keer mee in de berekening van de percentages. D.w.z., als een onderwijsdeelnemer in meerdere studie jaren een masterinstromer is, telt uitsluitend de (hoofd)inschrijving die correspondeert met de eerste (hoofd)inschrijving in een masteropleiding, ongeacht de soort ho (hbo, wo).

Er is hier een selectie gemaakt op basis van indicatie internationale student, zodat alleen niet-internationale studenten zijn meegenomen. Studenten met een vooropleiding behaald in het Nederlandse onderwijs worden dus geteld als niet-internationaal, ongeacht hun nationaliteit. Een student wordt beschouwd als internationale student indien de hoogste vooropleiding vóór het ho beschreven staat als overig of onbekend én de eerste nationaliteit van de student niet gelijk is aan 'Nederlandse' of 'Behandeld als Nederlander' of 'Afgeleide bijzonder Nederlanderschap'. Studenten met een vooropleiding behaald in het Nederlandse onderwijs worden dus geteld als niet-internationaal, ongeacht hun nationaliteit.

Het land van herkomst van de student is volgens de definitie van OCW. Deze komt grotendeels overeen met de indeling van het CBS, en geeft aan in welk land iemand of diens ouders geboren zijn. De herkomst van personen die in het buitenland zijn geboren wordt bepaald door hun eigen geboorteland. OCW hanteert hierbij een uitzondering voor studenten die in het buitenland zijn geboren, maar van wie beide ouders in Nederland zijn geboren: hun herkomstland wordt geteld als Nederland. Bij personen die in Nederland geboren zijn, wordt de herkomst bepaald door het geboorteland van de ouders. Wanneer beide ouders in het buitenland zijn geboren, is het geboorteland van ouder 1, zoals geregistreerd in het ééncijferbestand, leidend in het bepalen van de herkomst. Wanneer de ene ouder in Nederland is geboren en de andere ouder in het buitenland, is het geboorteland van de ouder die geboren is in het buitenland, zoals geregistreerd in het ééncijferbestand, leidend in het bepalen van de herkomst.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
hbo	9,6%	10,2%	10,6%	11,2%	12,1%	13,5%	13,1%	14,0%	13,8%	14,6%	15,9%
wo	14,9%	14,9%	15,0%	15,0%	15,1%	15,7%	15,5%	15,7%	14,9%	15,7%	16,1%
totaal	14,4%	14,4%	14,6%	14,6%	14,8%	15,5%	15,2%	15,5%	14,7%	15,6%	16,1%

5.2.2 Instroom in wo- en hbo-masters uitgesplitst naar vooropleiding vóór het ho [TR025]

Gegevens op basis van cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein type ho binnen ho zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen master en post-master. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein type ho binnen ho.

De vooropleidingen zijn de hoogst behaalde vooropleiding vóór het HO. Studenten die wel een bachelor of associate degree in Nederland hebben behaald, maar hun vooropleiding daarvoor elders hebben genoten, vallen in de categorie 'overig'. Internationale studenten waarvan de buitenlandse vooropleiding bekend is, vallen onder 'buitenlands', de rest onder 'onbekend'. Daarnaast vallen onder 'overig' meer uitzonderlijke zaken zoals het colloquium doctum.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
hbo: havo	34,6%	35,5%	34,5%	34,1%	35,4%	34,6%	37,5%	35,4%	33,3%	34,3%	32,5%
hbo: vwo	12,9%	13,7%	13,5%	14,1%	12,7%	11,8%	11,7%	11,1%	10,6%	9,4%	9,8%
hbo: mbo	17,7%	16,0%	16,7%	17,1%	17,1%	17,2%	17,4%	17,0%	16,9%	16,9%	17,2%
hbo: overig	10,8%	10,4%	2,9%	2,4%	1,9%	1,8%	1,7%	1,3%	1,2%	1,3%	1,1%
hbo: onbekend	12,8%	7,8%	8,2%	6,6%	8,1%	5,5%	4,3%	4,7%	7,6%	4,1%	5,2%
hbo: buitenlands	11,1%	16,6%	24,2%	25,8%	24,9%	29,1%	27,4%	30,5%	30,4%	34,0%	34,3%
wo: havo	11,5%	11,9%	12,2%	13,0%	13,1%	13,8%	14,5%	13,8%	11,9%	11,9%	12,0%
wo: vwo	58,1%	55,5%	54,9%	53,2%	52,3%	52,2%	47,9%	47,3%	49,3%	48,7%	48,5%
wo: mbo	1,9%	1,8%	1,6%	1,6%	1,8%	1,9%	2,0%	2,0%	1,8%	1,9%	1,9%
wo: overig	2,3%	1,5%	0,5%	0,3%	0,4%	0,4%	0,2%	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%
wo: onbekend	15,0%	16,3%	14,0%	13,2%	15,4%	14,3%	16,4%	17,7%	18,7%	18,6%	18,3%
wo: buitenlands	11,2%	13,1%	16,8%	18,7%	17,1%	17,4%	19,0%	18,9%	18,2%	18,9%	19,2%
ho: havo	13,6%	14,0%	14,2%	15,1%	15,3%	15,6%	16,8%	16,1%	14,2%	14,3%	14,2%
ho: vwo	54,0%	51,7%	51,3%	49,4%	48,3%	48,6%	44,3%	43,6%	45,2%	44,5%	44,4%
ho: mbo	3,3%	3,1%	2,9%	3,1%	3,3%	3,2%	3,5%	3,6%	3,4%	3,5%	3,5%
ho: overig	3,1%	2,3%	0,7%	0,5%	0,6%	0,5%	0,4%	0,3%	0,2%	0,2%	0,2%
ho: onbekend	14,8%	15,5%	13,5%	12,5%	14,7%	13,5%	15,2%	16,4%	17,5%	17,1%	16,9%
ho: buitenlands	11,2%	13,4%	17,4%	19,4%	17,8%	18,4%	19,9%	20,1%	19,5%	20,5%	20,8%

5.3 Selectieve opleidingen naar achtergrondkenmerken

5.3.1 Instroom in voltijd bacheloropleidingen uitgesplitst naar soort ho en selectievorm [TR011]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein type ho binnen soort ho. Totaal is de som van hbo en wo.

Het bepalen van de selectieve opleidingen gebeurt op basis van het RIO register (voorheen CROHO). Hierin is opgenomen of opleidingen gebruikmaken van ‘aanvullende eisen’ en/of een ‘numerus fixus’. Daarnaast worden ook de kleinschalig intensieve opleidingen tot de selectieve opleidingen gerekend, omdat deze in de praktijk vaak gebruik maken van een selectieprocedure. Dezelfde opleiding kan op meerdere manieren selectief zijn, en wordt in dat geval los geteld voor ieder selectievorm.

	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
hbo: numerus fixus	5,2%	4,8%	4,8%	5,6%	5,5%	5,2%	4,6%
hbo: kleinschalig intensief	2,6%	2,5%	2,7%	2,9%	3,1%	2,9%	2,9%
hbo: aanvullende eisen	10,7%	10,6%	11,0%	11,4%	12,1%	11,8%	11,9%
hbo: overige instroom	83,6%	84,3%	83,6%	82,3%	81,6%	82,4%	82,9%
hbo: selectief, ongeacht vorm	16,4%	15,7%	16,4%	17,7%	18,4%	17,6%	17,1%
wo: numerus fixus	23,8%	23,4%	23,2%	25,2%	26,7%	26,1%	25,2%
wo: kleinschalig intensief	4,2%	3,9%	4,3%	4,5%	4,3%	4,0%	4,4%
wo: aanvullende eisen	1,3%	1,2%	1,2%	1,2%	1,5%	1,4%	1,5%
wo: overige instroom	71,3%	72,0%	71,8%	69,7%	68,3%	69,2%	69,7%
wo: selectief, ongeacht vorm	28,7%	28,0%	28,2%	30,3%	31,7%	30,8%	30,3%
totaal: numerus fixus	12,4%	12,0%	12,4%	13,8%	14,4%	13,9%	13,2%
totaal: kleinschalig intensief	3,2%	3,1%	3,4%	3,5%	3,6%	3,4%	3,5%
totaal: aanvullende eisen	7,1%	6,9%	6,9%	7,1%	7,6%	7,4%	7,6%
totaal: overige instroom	78,9%	79,5%	78,7%	77,0%	76,0%	76,9%	77,4%
totaal: selectief, ongeacht vorm	21,1%	20,5%	21,3%	23,0%	24,0%	23,1%	22,6%

5.3.2 Instroom in selectieve voltijd bacheloropleidingen uitgesplitst naar geslacht, herkomst en soort ho [TR012]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein type ho binnen soort ho.

Het land van herkomst van de student is volgens de definitie van OCW. Deze komt grotendeels overeen met de indeling van het CBS, en geeft aan in welk land iemand of diens ouders geboren zijn. De herkomst van personen die in het buitenland zijn geboren wordt bepaald door hun eigen geboorteland. OCW hanteert hierbij een uitzondering voor studenten die in het buitenland zijn geboren, maar van wie beide ouders in Nederland zijn geboren: hun herkomstland wordt geteld als Nederland. Bij personen die in Nederland geboren zijn, wordt de herkomst bepaald door het geboorteland van de ouders. Wanneer beide ouders in het buitenland zijn geboren, is het geboorteland van ouder 1, zoals geregistreerd in het ééncijferbestand, leidend in het bepalen van de herkomst. Wanneer de ene ouder in Nederland is geboren en de andere ouder in het buitenland, is het geboorteland van de ouder die geboren is in het buitenland, zoals geregistreerd in het ééncijferbestand, leidend in het bepalen van de herkomst.

Er is hier een selectie gemaakt op basis van indicatie internationale student, zodat alleen niet-internationale studenten zijn meegenomen. Studenten met een vooropleiding behaald in het Nederlandse onderwijs worden dus geteld als niet-internationaal, ongeacht hun nationaliteit. Een student wordt beschouwd als internationale student indien de hoogste vooropleiding vóór het ho beschreven staat als overig of onbekend én de eerste nationaliteit van de student niet gelijk is aan 'Nederlandse' of 'Behandeld als Nederlander' of 'Afgeleide bijzonder Nederlanderschap'.

Het bepalen van de selectieve opleidingen gebeurt op basis van het RIO register (voorheen CROHO). Hierin is opgenomen of opleidingen gebruikmaken van 'aanvullende eisen' en/of een 'numerus fixus'. Daarnaast worden ook de kleinschalig intensieve opleidingen tot de selectieve opleidingen gerekend, omdat deze in de praktijk vaak gebruik maken van een selectieprocedure. Dezelfde opleiding kan op meerdere manieren selectief zijn, en wordt in dat geval los geteld voor ieder selectievorm.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
man, Buiten Europa, hbo	24,1%	17,4%	9,9%	8,7%	8,8%	8,6%	8,3%	9,8%	9,6%	9,0%	8,2%
man, Buiten Europa, wo	26,0%	20,5%	15,9%	17,5%	22,0%	20,5%	17,9%	19,3%	22,8%	21,0%	19,6%
man, Nederland, hbo	23,9%	21,2%	14,4%	13,4%	12,8%	13,5%	13,3%	15,3%	16,7%	16,5%	15,8%
man, Nederland, wo	23,2%	18,7%	13,6%	16,3%	21,1%	17,8%	16,6%	18,6%	19,5%	17,2%	15,6%
vrouw, Buiten Europa, hbo	33,9%	28,2%	14,5%	15,9%	11,5%	10,7%	12,0%	12,2%	12,9%	12,7%	13,0%
vrouw, Buiten Europa, wo	36,9%	26,4%	20,6%	22,2%	24,5%	26,1%	25,2%	26,0%	27,5%	27,4%	22,8%
vrouw, Nederland, hbo	39,5%	35,7%	23,8%	24,0%	18,7%	17,6%	18,5%	20,3%	21,8%	19,5%	19,6%
vrouw, Nederland, wo	37,8%	29,1%	24,1%	24,5%	29,3%	28,1%	26,8%	27,8%	28,0%	25,9%	23,7%

5.3.3 Instroom van studenten uit de Caribische delen van het Koninkrijk in (niet) selectieve (zorg)opleidingen vergeleken met andere studenten [TR125]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Gegevens op basis van CBS microdata.

Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein ho.

Zorgopleidingen zijn geselecteerd op basis van het onderdeel (voorheen CROHO-sector) 'gezondheidszorg'. Het bepalen van numerus fixus opleidingen gebeurt op basis van het RIO register (voorheen CROHO) en Studiekeuze123. Een instroomopleiding is hier gedefinieerd als de combinatie van instelling, opleidingscode en opleidingsvorm, met tenminste één instroominschrijving in het betreffende studiejaar.

Studenten die vanuit de Caribische delen van het Koninkrijk zijn ingestroomd in het hoger onderwijs worden gedefinieerd op basis van migratiegeschiedenis en onderwijshistorie:

- ze zijn ingestroomd in een voltijd initiële hoger onderwijs opleiding
- ze hebben geen Nederlandse vo-opleiding gevolgd
- ze zijn van één van de Caribische eilanden naar Nederland gemigreerd in het kalenderjaar van eerste inschrijving of één kalenderjaar daarvoor
- ze zijn 25 jaar of jonger.

aandelen

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
Caribische student: geen fixus, geen zorg	80,7%	81,0%	86,9%	86,9%	85,4%	83,2%	85,4%	85,8%	83,3%	84,9%	83,2%
Caribische student: wel fixus, geen zorg	11,5%	9,4%	3,3%	3,3%	5,2%	6,1%	2,4%	5,0%	4,5%	3,8%	6,1%
Caribische student: geen fixus, wel zorg	2,9%	4,1%	8,0%	6,2%	7,1%	9,1%	10,2%	7,8%	9,6%	8,8%	8,9%
Caribische student: wel fixus, wel zorg	4,9%	5,5%	1,8%	3,5%	2,3%	1,6%	2,1%	1,5%	2,6%	2,5%	1,8%
vooropl. in Nederland: geen fixus, geen zorg	74,4%	79,2%	85,8%	85,4%	83,9%	84,1%	83,0%	82,2%	82,5%	82,4%	82,0%
vooropl. in Nederland: wel fixus, geen zorg	15,6%	10,9%	4,0%	4,4%	5,5%	5,2%	5,1%	6,2%	6,5%	6,5%	6,2%
vooropl. in Nederland: geen fixus, wel zorg	2,7%	2,6%	6,0%	5,1%	7,7%	8,1%	9,0%	8,4%	7,5%	8,2%	8,9%
vooropl. in Nederland: wel fixus, wel zorg	7,3%	7,3%	4,2%	5,1%	2,9%	2,6%	2,9%	3,1%	3,5%	3,0%	3,0%
overig: geen fixus, geen zorg	71,5%	75,6%	76,9%	76,6%	72,2%	72,1%	72,9%	72,3%	72,3%	72,5%	73,2%
overig: wel fixus, geen zorg	14,0%	10,3%	9,0%	10,5%	15,0%	14,6%	15,3%	16,8%	17,3%	16,5%	15,4%
overig: geen fixus, wel zorg	2,1%	2,8%	5,1%	4,5%	5,8%	6,7%	5,9%	4,8%	4,1%	4,4%	5,2%
overig: wel fixus, wel zorg	12,4%	11,3%	8,9%	8,4%	6,9%	6,5%	5,9%	6,0%	6,3%	6,5%	6,2%

aantallen

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
Caribische student: geen fixus, geen zorg	620	675	770	779	809	783	942	813	756	708	695
Caribische student: wel fixus, geen zorg	88	78	29	30	49	57	26	47	41	32	51
Caribische student: geen fixus, wel zorg	22	34	71	56	67	86	112	74	87	73	74
Caribische student: wel fixus, wel zorg	38	46	16	31	22	15	23	14	24	21	15
vooropl. in Nederland: geen fixus, geen zorg	60.317	67.495	75.694	75.767	73.585	83.763	70.834	65.314	64.364	66.772	64.435
vooropl. in Nederland: wel fixus, geen zorg	12.606	9.246	3.509	3.908	4.852	5.174	4.345	4.954	5.085	5.232	4.844
vooropl. in Nederland: geen fixus, wel zorg	2.223	2.235	5.275	4.570	6.714	8.086	7.690	6.683	5.891	6.615	6.963
vooropl. in Nederland: wel fixus, wel zorg	5.897	6.216	3.712	4.522	2.534	2.628	2.474	2.501	2.701	2.438	2.320
overig: geen fixus, geen zorg	20.237	23.876	27.752	30.762	30.512	32.632	33.450	31.056	29.706	27.088	24.883
overig: wel fixus, geen zorg	3.969	3.253	3.254	4.207	6.346	6.608	7.012	7.226	7.097	6.171	5.230
overig: geen fixus, wel zorg	586	874	1.838	1.824	2.469	3.043	2.713	2.074	1.666	1.652	1.775
overig: wel fixus, wel zorg	3.502	3.572	3.223	3.392	2.907	2.949	2.687	2.584	2.594	2.433	2.117

percentage van alle ho opleidingen

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
geen fixus, geen zorg	88,4%	89,1%	90,6%	90,4%	89,5%	89,6%	89,6%	89,5%	89,2%	89,4%	89,8%
wel fixus, geen zorg	4,0%	3,1%	1,4%	1,5%	1,8%	1,6%	1,4%	1,8%	1,7%	1,6%	1,3%
geen fixus, wel zorg	5,0%	5,4%	6,3%	6,4%	7,3%	7,3%	7,4%	7,2%	7,5%	7,6%	7,5%
wel fixus, wel zorg	2,6%	2,4%	1,7%	1,7%	1,5%	1,5%	1,5%	1,6%	1,7%	1,5%	1,4%

5.3.4 Aandeel studenten dat zich aanmeldt voor een fixusopleiding, uitgesplitst naar geslacht [TR101a]

Bron: Startmonitor 2015-2025. De populatie betreft voltijd eerstejaars bachelorstudenten die voor het eerst zijn ingestroomd in het hoger onderwijs. De Startmonitor bevat geen informatie over internationale studenten. Voor de Startmonitor is er een weging toegepast die gebaseerd is op de kenmerken instelling, sector van de opleiding, geslacht en vooropleiding.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
man	21,1%	19,8%	16,0%	15,2%	21,3%	18,8%	18,8%	20,3%	20,0%	18,6%	16,3%
vrouw	34,6%	30,2%	22,3%	23,2%	25,2%	23,1%	23,9%	24,8%	25,0%	23,7%	21,7%

5.3.5 Aandeel studenten dat zich aanmeldt voor een fixusopleiding, uitgesplitst naar herkomst [TR101b]

Bron: Startmonitor 2025 De populatie betreft voltijd eerstejaars bachelorstudenten die voor het eerst zijn ingestroomd in het hoger onderwijs.

Het land van herkomst van de student is volgens de definitie van OCW. Deze komt grotendeels overeen met de indeling van het CBS, en geeft aan in welk land iemand of diens ouders geboren zijn. De herkomst van personen die in het buitenland zijn geboren wordt bepaald door hun eigen geboorteland. OCW hanteert hierbij een uitzondering voor studenten die in het buitenland zijn geboren, maar van wie beide ouders in Nederland zijn geboren: hun herkomstland wordt geteld als Nederland. Bij personen die in Nederland geboren zijn, wordt de herkomst bepaald door het geboorteland van de ouders. Wanneer beide ouders in het buitenland zijn geboren, is het geboorteland van ouder 1, zoals geregistreerd in het ééncijferbestand, leidend in het bepalen van de herkomst. Wanneer de ene ouder in Nederland is geboren en de andere ouder in het buitenland, is het geboorteland van de ouder die geboren is in het buitenland, zoals geregistreerd in het ééncijferbestand, leidend in het bepalen van de herkomst.

De Startmonitor bevat geen informatie over internationale studenten. Voor de Startmonitor is er een weging toegepast die gebaseerd is op de kenmerken instelling, sector van de opleiding, geslacht en vooropleiding.

	25/26
Nederland	19,1%
Europa	25,5%
Buiten Europa	17,3%

5.3.6 Aandeel studenten dat zich aanmeldt voor een fixusopleiding, uitgesplitst naar inkomen van de ouders [TR101c]

Bron: Startmonitor 2015-2025. De Startmonitor bevat geen informatie over internationale studenten. Voor de Startmonitor is er een weging toegepast die gebaseerd is op de kenmerken instelling, sector van de opleiding, geslacht en vooropleiding. De populatie betreft voltijd eerstejaars bachelorstudenten die voor het eerst zijn ingestroomd in het hoger onderwijs.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
minder dan modaal	27,6%	24,4%	17,2%	15,9%	21,6%	19,7%	20,7%	21,5%	20,4%	20,8%	22,4%
modaal	28,9%	24,7%	19,5%	20,6%	22,7%	21,1%	21,2%	21,5%	22,1%	20,6%	19,6%
meer dan modaal	28,8%	25,9%	21,0%	21,2%	26,0%	22,9%	23,3%	25,9%	24,8%	23,7%	20,6%

5.3.7 Aandeel studenten dat zich aanmeldt voor een fixusopleiding, uitgesplitst naar opleidingsniveau van de ouders [TR101d]

Bron: Startmonitor 2015-2025. De populatie betreft voltijd eerstejaars bachelorstudenten die voor het eerst zijn ingestroomd in het hoger onderwijs. Eerstegeneratiestudenten: studenten van wie beide ouders geen opleiding op ho-niveau hebben afgerond. De Startmonitor bevat geen informatie over internationale studenten. Voor de Startmonitor is er een weging toegepast die gebaseerd is op de kenmerken instelling, sector van de opleiding, geslacht en vooropleiding.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
eerste generatie ho	25,4%	23,6%	16,7%	16,4%	19,3%	18,1%	18,6%	19,1%	17,8%	17,2%	15,8%
ouders ho	29,6%	26,2%	20,6%	21,2%	25,3%	22,5%	22,8%	24,3%	24,4%	22,8%	20,3%

5.3.8 Aandeel studenten dat wordt toegelaten voor een fixusopleiding, uitgesplitst naar geslacht [TR102a]

Startmonitor 2018-2025. De populatie betreft voltijd eerstejaars bachelorstudenten die voor het eerst zijn ingestroomd in het hoger onderwijs. Aandeel toegelaten studenten: Aandeel studenten in de populatie dat (minstens een keer) is toegelaten tot een numerus fixus opleiding (aantal toegelaten studenten/(aantal toegelaten+aantal afgewezen). De Startmonitor bevat geen informatie over internationale studenten. Voor de Startmonitor is er een weging toegepast die gebaseerd is op de kenmerken instelling, sector van de opleiding, geslacht en vooropleiding.

Let op: de y-as van deze grafiek begint niet op nul. Dit is een bewuste keuze om in beperkte ruimte toch verschillen te kunnen tonen.

	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
man	84,3%	85,1%	77,8%	74,9%	77,9%	79,6%	77,0%	74,1%
vrouw	83,4%	81,7%	77,9%	76,6%	75,5%	76,8%	75,3%	75,0%

5.3.9 Aandeel studenten dat wordt toegelaten tot een fixusopleiding, uitgesplitst naar herkomst [TR102b]

Bron: Startmonitor 2025 De populatie betreft voltijd eerstejaars bachelorstudenten die voor het eerst zijn ingestroomd in het hoger onderwijs. Aandeel toegelaten studenten: Aandeel studenten in de populatie dat (minstens een keer) is toegelaten tot een numerus fixus opleiding (aantal toegelaten studenten)/(aantal toegelaten+aantal afgewezen).

Het land van herkomst van de student is volgens de definitie van OCW. Deze komt grotendeels overeen met de indeling van het CBS, en geeft aan in welk land iemand of diens ouders geboren zijn. De herkomst van personen die in het buitenland zijn geboren wordt bepaald door hun eigen geboorteland. OCW hanteert hierbij een uitzondering voor studenten die in het buitenland zijn geboren, maar van wie beide ouders in Nederland zijn geboren: hun herkomstland wordt geteld als Nederland. Bij personen die in Nederland geboren zijn, wordt de herkomst bepaald door het geboorteland van de ouders. Wanneer beide ouders in het buitenland zijn geboren, is het geboorteland van ouder 1, zoals geregistreerd in het ééncijferbestand, leidend in het bepalen van de herkomst. Wanneer de ene ouder in Nederland is geboren en de andere ouder in het buitenland, is het geboorteland van de ouder die geboren is in het buitenland, zoals geregistreerd in het ééncijferbestand, leidend in het bepalen van de herkomst.

De Startmonitor bevat geen informatie over internationale studenten.

25/26

Nederland	76,0%
Europa	75,9%
Buiten Europa	67,0%

5.3.10 Aandeel studenten dat wordt toegelaten voor een fixusopleiding, uitgesplitst naar inkomensniveau van de ouders [TR102c]

Startmonitor 2018-2025. De populatie betreft voltijd eerstejaars bachelorstudenten die voor het eerst zijn ingestroomd in het hoger onderwijs. Aandeel toegelaten studenten: Aandeel studenten in de populatie dat (minstens een keer) is toegelaten tot een numerus fixus opleiding (aantal toegelaten studenten)/(aantal toegelaten+aantal afgewezen). De Startmonitor bevat geen informatie over internationale studenten. Voor de Startmonitor is er een weging toegepast die gebaseerd is op de kenmerken instelling, sector van de opleiding, geslacht en vooropleiding.

Let op: de y-as van deze grafiek begint niet op nul. Dit is een bewuste keuze om in beperkte ruimte toch verschillen te kunnen tonen.

	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
minder dan modaal	80,9%	81,1%	77,0%	78,0%	73,8%	80,1%	78,3%	79,0%
modaal	85,3%	82,8%	79,1%	79,0%	78,4%	78,0%	75,2%	75,5%
meer dan modaal	82,5%	83,7%	77,5%	74,2%	76,2%	78,1%	77,0%	73,2%

5.3.11 Aandeel studenten dat wordt toegelaten voor een fixusopleiding, uitgesplitst naar opleidingsniveau van de ouders

[TR102d]

Startmonitor 2018-2025. De populatie betreft voltijd eerstejaars bachelorstudenten die voor het eerst zijn ingestroomd in het hoger onderwijs. Aandeel toegelaten studenten: Aandeel studenten in de populatie dat (minstens een keer) is toegelaten tot een numerus fixus opleiding (aantal toegelaten studenten/(aantal toegelaten+aantal afgewezen).

Eerstegeneratiestudenten: studenten van wie beide ouders geen opleiding op ho-niveau hebben afgerond. De

Startmonitor bevat geen informatie over internationale studenten. Voor de Startmonitor is er een weging toegepast die gebaseerd is op de kenmerken instelling, sector van de opleiding, geslacht en vooropleiding.

Let op: de y-as van deze grafiek begint niet op nul. Dit is een bewuste keuze om in beperkte ruimte toch verschillen te kunnen tonen.

	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
eerste generatie ho	84,0%	82,2%	77,6%	77,4%	74,2%	77,1%	73,8%	74,4%
ouders ho	83,7%	83,5%	78,0%	75,4%	77,3%	78,1%	76,6%	74,8%

5.4 Doorstroom naar achtergrondkenmerken

5.4.1 Directe doorstroom vanuit vooropleiding, uitgesplitst naar herkomst [TR006]

Cohorten gediplomeerden zijn gemaakt op basis van DUO stromengegevens. Vervolgens is gekeken of ze in het daaropvolgende jaar een inschrijving hadden in het bekostigd hoger onderwijs (directe doorstroom), of in het jaar daarna (indirecte doorstroom).

Om cohorten gediplomeerden van een havo-, vwo- of mbo-4-bol-opleiding te bepalen, is per onderwijsdeelnemer per jaar gekeken of ze in dat jaar een diploma behaald hebben voor de desbetreffende vooropleiding. Bbl-opgeleide mbo'ers zijn geëxcludeerd, omdat zij zelden direct doorstromen naar het hbo. Om dezelfde reden zijn mbo'ers uitgesloten die aan het examen deelnemen zonder (bekostigd) onderwijs te hebben gevolgd. Havo- en vwo-gediplomeerden die via het vavo of staatsexamen hun diploma halen zijn wel meegenomen. Deze definitie sluit automatisch internationale studenten uit, omdat zij mede geïdentificeerd worden aan de hand van hun niet-nederlandse vooropleiding.

Het land van herkomst van de student is volgens de definitie van OCW. Deze komt grotendeels overeen met de indeling van het CBS, en geeft aan in welk land iemand of diens ouders geboren zijn. De herkomst van personen die in het buitenland zijn geboren wordt bepaald door hun eigen geboorteland. OCW hanteert hierbij een uitzondering voor studenten die in het buitenland zijn geboren, maar van wie beide ouders in Nederland zijn geboren: hun herkomstland wordt geteld als Nederland. Bij personen die in Nederland geboren zijn, wordt de herkomst bepaald door het geboorteland van de ouders. Wanneer beide ouders in het buitenland zijn geboren, is het geboorteland van ouder 1, zoals geregistreerd in het ééncijferbestand, leidend in het bepalen van de herkomst. Wanneer de ene ouder in Nederland is geboren en de andere ouder in het buitenland, is het geboorteland van de ouder die geboren is in het buitenland, zoals geregistreerd in het ééncijferbestand, leidend in het bepalen van de herkomst.

Let op: de y-as van deze grafiek begint niet op nul. Dit is een bewuste keuze om in beperkte ruimte toch verschillen te kunnen tonen.

	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
havo: Buiten Europa	76,7%	76,2%	76,4%	76,7%	76,3%	79,1%	72,9%	70,7%	72,3%	74,3%	75,9%
havo: Nederland	76,2%	74,7%	74,8%	74,8%	74,5%	77,3%	72,9%	69,5%	69,8%	70,2%	71,0%
vwo: Buiten Europa	83,6%	83,6%	84,0%	82,6%	81,7%	85,4%	83,4%	78,7%	78,0%	78,3%	77,3%
vwo: Nederland	85,0%	83,7%	83,4%	82,6%	81,5%	85,4%	82,1%	76,4%	76,0%	74,3%	73,3%
mbo-4-bol: Buiten Europa	48,1%	48,5%	48,5%	47,2%	46,8%	51,0%	47,0%	42,1%	39,3%	38,0%	41,4%
mbo-4-bol: Nederland	39,6%	40,3%	40,1%	40,1%	39,4%	42,7%	40,1%	36,4%	34,7%	33,7%	34,8%

5.4.2 Directe doorstroom vanuit vooropleiding, uitgesplitst naar opleidingsniveau van de ouders [TR005]

Gegevens op basis van CBS microdata. Cohorten gediplomeerden zijn gemaakt op basis van DUO stromengegevens.

Om cohorten gediplomeerden van een havo-, vwo- of mbo-4-bol-opleiding te bepalen, is per onderwijsdeelnemer per jaar gekeken of ze in dat jaar een diploma behaald hebben voor de desbetreffende vooropleiding. Bbl-opgeleide mbo'ers zijn geëxcludeerd, omdat zij zelden direct doorstromen naar het hbo. Om dezelfde reden zijn mbo'ers uitgesloten die aan het examen deelnemen zonder (bekostigd) onderwijs te hebben gevolgd. Havo- en vwo-gediplomeerden die via het vavo of staatsexamen hun diploma halen zijn wel meegenomen. Deze definitie sluit automatisch internationale studenten uit, omdat zij mede geïdentificeerd worden aan de hand van hun niet-nederlandse vooropleiding. Vervolgens is gekeken of ze in het daaropvolgende jaar een inschrijving hadden in het bekostigd hoger onderwijs (directe doorstroom).

Per instromer is het opleidingsniveau van beide ouders gekoppeld. Deze opleidingsniveaus zijn bepaald op basis van DUO registergegevens, maar ook geïmputeerd uit andere bronnen en enquêtes. We hebben de onderwijsdeelnemers vervolgens ingedeeld in één van drie categorieën, op basis van die opleidingsniveaus. Wanneer het opleidingsniveau van één van de ouders bekend is en de andere onbekend, is alleen het bekende opleidingsniveau gebruikt om de onderwijsdeelnemer in een categorie in te delen. In het geval dat bekend is dat tenminste één ouder een hoger onderwijs diploma heeft behaald, is de categorie 'ouders ho-diploma'. In het geval dat er geen registratie is van de ouders van de onderwijsdeelnemer, of dat er geen bekende hoogst behaalde opleiding bekend is voor de ouders, is de categorie 'onbekend'. In de andere gevallen is de categorie 'eerste generatie ho'. Voor de jaren 2014-2024 is het opleidingsniveau van ouders bekend voor gemiddeld 81% van de gediplomeerden.

Let op: de y-as van deze grafiek begint niet op nul. Dit is een bewuste keuze om in beperkte ruimte toch verschillen te kunnen tonen.

	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
havo: eerste generatie ho	78,2%	76,9%	77,4%	76,8%	76,7%	78,2%	73,9%	70,9%	71,1%	73,1%	73,5%
havo: ouders ho-diploma	73,1%	71,8%	71,9%	72,5%	71,6%	75,8%	70,8%	67,0%	68,1%	68,6%	69,9%
havo: onbekend	77,1%	75,9%	76,4%	75,9%	76,4%	78,4%	73,9%	72,5%	71,3%	72,3%	72,7%
vwo: eerste generatie ho	85,9%	86,1%	85,4%	84,6%	83,2%	86,0%	83,9%	78,5%	77,8%	77,6%	77,3%
vwo: ouders ho-diploma	83,3%	82,1%	81,9%	81,4%	80,0%	84,8%	80,9%	75,2%	74,5%	72,9%	71,8%
vwo: onbekend	86,1%	84,1%	84,5%	83,1%	82,5%	85,7%	83,3%	78,3%	78,0%	77,6%	77,7%
mbo-4-bol: eerste generatie ho	40,4%	40,5%	39,9%	39,8%	38,6%	42,1%	39,2%	34,5%	32,8%	32,1%	33,5%
mbo-4-bol: ouders ho-diploma	47,4%	48,1%	47,7%	47,7%	47,4%	50,7%	48,6%	44,7%	41,9%	40,4%	42,4%
mbo-4-bol: onbekend	38,4%	38,8%	39,2%	37,9%	38,2%	41,2%	37,5%	34,1%	32,4%	31,2%	31,6%

5.4.3 Directe doorstroom vanuit vooropleiding, uitgesplitst naar huishoudinkomen [TR008]

Cohorten gediplomeerden zijn gemaakt op basis van DUO stromengegevens. Gegevens op basis van CBS microdata.

Om cohorten gediplomeerden van een havo-, vwo- of mbo-4-bol-opleiding te bepalen, is per onderwijsdeelnemer per jaar gekeken of ze in dat jaar een diploma behaald hebben voor de desbetreffende vooropleiding. Bbl-opgeleide mbo'ers zijn geëxcludeerd, omdat zij zelden direct doorstromen naar het hbo. Om dezelfde reden zijn mbo'ers uitgesloten die aan het examen deelnemen zonder (bekostigd) onderwijs te hebben gevolgd. Havo- en vwo-gediplomeerden die via het vavo of staatsexamen hun diploma halen zijn wel meegenomen. Deze definitie sluit automatisch internationale studenten uit, omdat zij mede geïdentificeerd worden aan de hand van hun niet-nederlandse vooropleiding.

Vervolgens is gekeken of ze in het daaropvolgende jaar een inschrijving hadden in het bekostigd hoger onderwijs (directe doorstroom). Per instromer is het huishoudinkomen gekoppeld. Aangezien er een vertraging zit in de registratie van huishoudinkomens, zijn de inkomensgegevens gekoppeld aan het jaar voor het inschrijfjaar (inschrijfjaar - 1). Dat betekent dat in de meeste gevallen wordt gekeken naar het inkomen van het ouderlijke huishouden van instromende studenten. Het huishoudinkomen is ingedeeld in kwintielen. Huishoudinkomens van studentenhuishoudens of institutionele huishoudens worden niet meegenomen bij het bepalen van de kwintielen. Voor de jaren 2014-2024 is het huishoudinkomen bekend voor gemiddeld 97% van de gediplomeerden.

Let op: de y-as van deze grafiek begint niet op nul. Dit is een bewuste keuze om in beperkte ruimte toch verschillen te kunnen tonen.

	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
havo: Q1	70,6%	66,0%	67,9%	65,6%	67,5%	69,0%	62,3%	57,2%	59,6%	62,9%	63,7%
havo: Q2	72,7%	72,2%	71,8%	71,6%	70,6%	72,9%	68,1%	64,9%	64,4%	67,3%	69,8%
havo: Q3	73,9%	72,7%	72,5%	74,1%	72,2%	75,3%	69,4%	66,5%	65,8%	68,2%	68,6%
havo: Q4	78,0%	76,3%	76,5%	76,0%	75,8%	78,0%	73,3%	69,7%	70,2%	70,9%	71,0%
havo: Q5	76,0%	74,8%	74,9%	74,8%	74,4%	77,7%	73,1%	70,1%	70,5%	70,9%	72,0%
vwo: Q1	78,8%	77,0%	76,6%	75,1%	73,1%	79,6%	71,6%	69,3%	69,2%	67,7%	59,7%
vwo: Q2	82,2%	79,7%	77,8%	80,3%	79,4%	80,3%	78,1%	73,7%	71,0%	69,1%	70,4%
vwo: Q3	82,7%	82,4%	80,5%	79,1%	78,5%	82,3%	80,1%	73,3%	73,7%	72,2%	71,2%
vwo: Q4	84,9%	83,8%	83,7%	81,9%	81,0%	84,7%	81,4%	75,9%	76,0%	74,2%	74,6%
vwo: Q5	85,0%	83,8%	83,8%	83,2%	81,7%	86,1%	82,4%	76,8%	75,8%	74,6%	73,3%
mbo-4-bol: Q1	35,8%	36,4%	34,4%	35,0%	31,4%	36,3%	31,6%	26,7%	26,1%	24,7%	26,7%
mbo-4-bol: Q2	38,4%	39,7%	39,7%	36,8%	36,8%	41,3%	38,8%	35,1%	32,7%	31,4%	34,1%
mbo-4-bol: Q3	40,9%	41,4%	41,6%	40,1%	39,4%	42,8%	40,2%	35,7%	33,3%	32,3%	35,2%
mbo-4-bol: Q4	40,9%	41,0%	41,8%	41,9%	40,6%	44,2%	41,3%	37,3%	35,0%	34,2%	35,4%
mbo-4-bol: Q5	43,7%	44,4%	44,3%	44,2%	43,9%	46,8%	44,2%	40,3%	38,4%	37,2%	38,3%

5.4.4 Directe en indirecte bachelor-masterdoorstroom [TR029]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft diploma's en inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs.

Het diplomacohort is gebaseerd op hoofddiploma's in bacheloropleidingen per diplomajaar, in het domein soort ho. Vervolgens is gekeken naar die gediplomeerden die een hoofdinscriptie in een post-master of masteropleiding in hbo of wo in het selectiedomein type ho, waarbij de onderwijsdeelnemers voor de eerste keer staan ingeschreven het betreffende type hoger onderwijs. Gelijktijdige post-master en masterinschrijvingen werden ontdebeld door de masterinschrijving voorrang te geven. Dat wil zeggen: studenten kunnen per jaar maar 1 keer worden geteld als ingeschreven aan een (post-)masteropleiding. Ook worden ze hier tijdens hun studieloopbaan maximaal één keer in het hoger onderwijs als instromer in masteronderwijs geteld (de eerste keer). Een student die instroomt in een tweede master wo, of een master wo na al eens eerder en master hbo te volgen, wordt niet meer geteld als masterinstromer/doorstromer. Wo en hbo in de grafiek/tabel betreft het soort onderwijs van het bachelordiploma, het soort ho van de masteropleiding is hier niet onderscheiden.

	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
hbo: direct	1.843	1.642	1.768	1.825	1.976	2.107	2.422	2.744	2.306	2.372	2.664
hbo: indirect	2.743	2.828	3.103	3.553	3.593	4.062	4.764	4.266	3.436	3.449	3.698
wo: direct	23.942	24.824	23.257	23.075	23.051	23.965	26.389	26.543	23.702	26.924	30.418
wo: indirect	3.390	3.775	4.718	5.063	5.038	5.152	4.260	4.379	5.569	5.727	6.796
	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
hbo: direct	3,0%	2,6%	2,7%	2,7%	2,8%	3,1%	3,6%	3,9%	3,5%	3,4%	3,7%
hbo: indirect	4,5%	4,4%	4,8%	5,2%	5,1%	6,0%	7,1%	6,0%	5,2%	5,0%	5,1%
wo: direct	73,0%	72,0%	67,9%	66,3%	66,1%	66,3%	68,9%	62,4%	57,2%	59,5%	61,0%
wo: indirect	10,3%	10,9%	13,8%	14,5%	14,5%	14,2%	11,1%	10,3%	13,4%	12,7%	13,6%

5.4.5 Bachelor-masterdoorstroom uitgesplitst naar herkomst [TR030]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Directe en indirecte doorstromers zijn samengenomen.

Het diplomacohort is gebaseerd op hoofddiploma's in bacheloropleidingen per diplomajaar, in het domein soort ho. Vervolgens is gekeken naar die gediplomeerden die een hoofdinscriptie in een post-master of masteropleiding in hbo of wo in het selectiedomein type ho, waarbij de onderwijsdeelnemers voor de eerste keer staan ingeschreven het betreffende type hoger onderwijs. Gelijktijdige post-master en masterinschrijvingen werden ontdubbeld door de masterinschrijving voorrang te geven. Dat wil zeggen: studenten kunnen per jaar maar 1 keer worden geteld als ingeschreven aan een (post-)masteropleiding. Ook worden ze hier tijdens hun studieloopbaan maximaal één keer in het hoger onderwijs als instromer in masteronderwijs geteld (de eerste keer). Een student die instroomt in een tweede master wo, of een master wo na al eens eerder en master hbo te volgen, wordt niet meer geteld als masterinstromer/doorstromer. Wo en hbo in de grafiek/tabel betreft het soort onderwijs van het bachelordiploma, het soort ho van de masteropleiding is hier niet onderscheiden.

Het land van herkomst van de student is volgens de definitie van OCW. Deze komt grotendeels overeen met de indeling van het CBS, en geeft aan in welk land iemand of diens ouders geboren zijn. De herkomst van personen die in het buitenland zijn geboren wordt bepaald door hun eigen geboorteland. OCW hanteert hierbij een uitzondering voor studenten die in het buitenland zijn geboren, maar van wie beide ouders in Nederland zijn geboren: hun herkomstland wordt geteld als Nederland. Bij personen die in Nederland geboren zijn, wordt de herkomst bepaald door het geboorteland van de ouders. Wanneer beide ouders in het buitenland zijn geboren, is het geboorteland van ouder 1, zoals geregistreerd in het ééncijferbestand, leidend in het bepalen van de herkomst. Wanneer de ene ouder in Nederland is geboren en de andere ouder in het buitenland, is het geboorteland van de ouder die geboren is in het buitenland, zoals geregistreerd in het ééncijferbestand, leidend in het bepalen van de herkomst.

Er is hier een selectie gemaakt op basis van indicatie internationale student, zodat alleen niet-internationale studenten zijn meegenomen. Studenten met een vooropleiding behaald in het Nederlandse onderwijs worden dus geteld als niet-internationaal, ongeacht hun nationaliteit.

	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
hbo: Buiten Europa	6,4%	6,2%	5,9%	7,0%	6,6%	8,6%	9,6%	9,0%	8,3%	7,7%	8,2%
hbo: Nederland	7,8%	7,1%	7,8%	8,1%	8,2%	9,1%	10,7%	9,8%	8,6%	8,2%	8,5%
wo: Buiten Europa	84,1%	84,0%	82,8%	82,4%	82,8%	82,6%	82,9%	72,7%	72,5%	74,6%	79,8%
wo: Nederland	87,0%	87,1%	86,0%	85,1%	85,5%	86,3%	86,5%	79,7%	78,3%	79,8%	83,3%

5.5 Studiesucces naar achtergrondkenmerken

5.5.1 Studiesucces binnen nominaal + 1 jaar in het hbo, uitgesplitst naar herkomst [TRO43a]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Soort hoger onderwijs is alleen hbo. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein ho. Er is hier een selectie gemaakt op basis van indicatie internationale student, zodat alleen niet-internationale studenten zijn meegenomen. Studenten met een vooropleiding behaald in het Nederlandse onderwijs worden dus geteld als niet-internationaal, ongeacht hun nationaliteit. Een student wordt beschouwd als internationale student indien de hoogste vooropleiding vóór het ho beschreven staat als overig of onbekend én de eerste nationaliteit van de student niet gelijk is aan 'Nederlandse' of 'Behandeld als Nederlander' of 'Afgeleide bijzonder Nederlanderschap'.

Studiesucces houdt in dat de student het diploma voor de opleiding, dan wel voor een opleiding van hetzelfde of hoger niveau als de opleiding van instroom, heeft behaald, uiterlijk 1 jaar na de nominale studieduur.

Het land van herkomst van de student is volgens de definitie van OCW. Deze komt grotendeels overeen met de indeling van het CBS, en geeft aan in welk land iemand of diens ouders geboren zijn. De herkomst van personen die in het buitenland zijn geboren wordt bepaald door hun eigen geboorteland. OCW hanteert hierbij een uitzondering voor studenten die in het buitenland zijn geboren, maar van wie beide ouders in Nederland zijn geboren: hun herkomstland wordt geteld als Nederland. Bij personen die in Nederland geboren zijn, wordt de herkomst bepaald door het geboorteland van de ouders. Wanneer beide ouders in het buitenland zijn geboren, is het geboorteland van ouder 1, zoals geregistreerd in het ééncijferbestand, leidend in het bepalen van de herkomst. Wanneer de ene ouder in Nederland is geboren en de andere ouder in het buitenland, is het geboorteland van de ouder die geboren is in het buitenland, zoals geregistreerd in het ééncijferbestand, leidend in het bepalen van de herkomst.

Let op: de y-as van deze grafiek begint niet op nul. Dit is een bewuste keuze om in beperkte ruimte toch verschillen te kunnen tonen. Daarnaast tonen we niet alle categorieën, waardoor de percentages niet optellen tot 100 procent.

	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21
Buiten Europa	30,4%	29,8%	31,1%	32,0%	33,3%	34,9%	35,5%	36,0%	36,7%	36,7%	36,3%
Nederland	51,3%	51,3%	52,3%	53,0%	53,2%	54,7%	54,9%	53,6%	53,0%	53,8%	51,9%
geheel hbo	47,1%	46,8%	48,0%	48,8%	49,1%	50,7%	51,0%	49,9%	49,5%	50,0%	48,3%

5.5.2 Studiesucces binnen nominaal + 1 jaar in het hbo, uitgesplitst naar herkomst en vooropleiding [TRo43b]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Soort hoger onderwijs is alleen hbo. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein ho. Er is hier een selectie gemaakt op basis van indicatie internationale student, zodat alleen niet-internationale studenten zijn meegenomen. Studenten met een vooropleiding behaald in het Nederlandse onderwijs worden dus geteld als niet-internationaal, ongeacht hun nationaliteit. Een student wordt beschouwd als internationale student indien de hoogste vooropleiding vóór het ho beschreven staat als overig of onbekend én de eerste nationaliteit van de student niet gelijk is aan 'Nederlandse' of 'Behandeld als Nederlander' of 'Afgeleide bijzonder Nederlanderschap'.

Studiesucces houdt in dat de student het diploma voor de opleiding, dan wel voor een opleiding van hetzelfde of hoger niveau als de opleiding van instroom, heeft behaald, uiterlijk 1 jaar na de nominale studieduur.

Het land van herkomst van de student is volgens de definitie van OCW. Deze komt grotendeels overeen met de indeling van het CBS, en geeft aan in welk land iemand of diens ouders geboren zijn. De herkomst van personen die in het buitenland zijn geboren wordt bepaald door hun eigen geboorteland. OCW hanteert hierbij een uitzondering voor studenten die in het buitenland zijn geboren, maar van wie beide ouders in Nederland zijn geboren: hun herkomstland wordt geteld als Nederland. Bij personen die in Nederland geboren zijn, wordt de herkomst bepaald door het geboorteland van de ouders. Wanneer beide ouders in het buitenland zijn geboren, is het geboorteland van ouder 1, zoals geregistreerd in het ééncijferbestand, leidend in het bepalen van de herkomst. Wanneer de ene ouder in Nederland is geboren en de andere ouder in het buitenland, is het geboorteland van de ouder die geboren is in het buitenland, zoals geregistreerd in het ééncijferbestand, leidend in het bepalen van de herkomst. Studenten met een herkomst uit Europa (exclusief Nederland) zijn niet meegeteld in de berekening van de percentages

Let op: de y-as van deze grafiek begint niet op nul. Dit is een bewuste keuze om in beperkte ruimte toch verschillen te kunnen tonen.

	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21
Buiten Europa: havo	33,9%	32,9%	36,0%	38,8%	39,6%	40,3%	39,9%	40,8%	40,7%	39,5%	38,7%
Buiten Europa: mbo	27,0%	26,7%	26,1%	25,5%	27,8%	29,8%	31,1%	31,8%	32,8%	34,5%	34,5%
Buiten Europa: vwo	55,7%	59,3%	60,3%	62,6%	61,5%	60,1%	66,3%	62,5%	60,2%	58,2%	62,8%
Nederland: havo	48,1%	48,9%	50,1%	52,0%	52,3%	53,4%	53,2%	52,9%	51,6%	51,8%	50,2%
Nederland: mbo	51,9%	50,7%	51,4%	50,2%	51,5%	53,6%	55,1%	52,1%	52,0%	54,5%	52,2%
Nederland: vwo	73,2%	73,9%	75,7%	75,4%	73,6%	74,8%	75,1%	72,2%	72,5%	71,8%	70,1%

5.5.3 Studiesucces binnen nominaal + 1 jaar in het hbo en wo, uitgesplitst naar vooropleiding [TRo43c]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein ho.

Studiesucces houdt in dat de student het diploma voor de opleiding, dan wel voor een opleiding van hetzelfde of hoger niveau als de opleiding van instroom, heeft behaald, uiterlijk 1 jaar na de nominale studieduur.

Er is hier een selectie gemaakt op basis van indicatie internationale student, zodat alleen niet-internationale studenten zijn meegenomen. Studenten met een vooropleiding behaald in het Nederlandse onderwijs worden dus geteld als niet-internationaal, ongeacht hun nationaliteit. Een student wordt beschouwd als internationale student indien de hoogste vooropleiding vóór het ho beschreven staat als overig of onbekend én de eerste nationaliteit van de student niet gelijk is aan 'Nederlandse' of 'Behandeld als Nederlander' of 'Afgeleide bijzonder Nederlanderschap'. Studenten met een vooropleiding behaald in het Nederlandse onderwijs worden dus geteld als niet-internationaal, ongeacht hun nationaliteit.

	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22
havo > hbo	45,7%	46,2%	47,8%	49,7%	50,1%	51,1%	50,8%	50,7%	49,6%	49,4%	47,9%	
mbo > hbo	45,4%	44,3%	44,6%	43,5%	45,3%	47,4%	49,0%	46,8%	46,9%	49,1%	47,5%	
vwo > hbo	71,8%	72,6%	74,4%	74,1%	72,5%	73,8%	74,2%	71,2%	71,6%	70,5%	69,4%	
vwo > wo		62,0%	63,7%	63,5%	63,1%	63,6%	63,8%	64,7%	62,4%	61,9%	59,8%	61,6%

5.5.4 Studiesucces binnen nominaal + 1 jaar in het hbo, uitgesplitst naar geslacht [TRo44a]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Soort hoger onderwijs is alleen hbo. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein ho.

Studiesucces houdt in dat de student het diploma voor de opleiding, dan wel voor een opleiding van hetzelfde of hoger niveau als de opleiding van instroom, heeft behaald, uiterlijk 1 jaar na de nominale studieduur.

Let op: de y-as van deze grafiek begint niet op nul. Dit is een bewuste keuze om in beperkte ruimte toch verschillen te kunnen tonen.

	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21
man	38,9%	39,2%	39,5%	39,8%	40,1%	41,6%	41,7%	40,7%	40,3%	40,0%	39,9%
vrouw	56,6%	55,8%	57,5%	57,7%	58,4%	60,5%	60,8%	59,6%	59,1%	60,2%	57,2%
geheel hbo	48,3%	47,9%	49,0%	49,4%	49,7%	51,4%	51,6%	50,5%	50,2%	50,8%	49,3%

5.5.5 Studiesucces binnen nominaal + 1 jaar in het wo, uitgesplitst naar herkomst [TR045]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein ho.

Studiesucces houdt in dat de student het diploma voor de opleiding, dan wel voor een opleiding van hetzelfde of hoger niveau als de opleiding van instroom, heeft behaald, uiterlijk 1 jaar na de nominale studieduur.

Het land van herkomst van de student is volgens de definitie van OCW. Deze komt grotendeels overeen met de indeling van het CBS, en geeft aan in welk land iemand of diens ouders geboren zijn. De herkomst van personen die in het buitenland zijn geboren wordt bepaald door hun eigen geboorteland. OCW hanteert hierbij een uitzondering voor studenten die in het buitenland zijn geboren, maar van wie beide ouders in Nederland zijn geboren: hun herkomstland wordt geteld als Nederland. Bij personen die in Nederland geboren zijn, wordt de herkomst bepaald door het geboorteland van de ouders. Wanneer beide ouders in het buitenland zijn geboren, is het geboorteland van ouder 1, zoals geregistreerd in het ééncijferbestand, leidend in het bepalen van de herkomst. Wanneer de ene ouder in Nederland is geboren en de andere ouder in het buitenland, is het geboorteland van de ouder die geboren is in het buitenland, zoals geregistreerd in het ééncijferbestand, leidend in het bepalen van de herkomst.

Er is hier een selectie gemaakt op basis van indicatie internationale student, zodat alleen niet-internationale studenten zijn meegenomen. Studenten met een vooropleiding behaald in het Nederlandse onderwijs worden dus geteld als niet-internationaal, ongeacht hun nationaliteit.

Let op: de y-as van deze grafiek begint niet op nul. Dit is een bewuste keuze om in beperkte ruimte toch verschillen te kunnen tonen. Daarnaast tonen we niet alle categorieën, waardoor de percentages niet optellen tot 100 procent.

	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22
Buiten Europa	54,3%	56,0%	55,9%	56,7%	56,8%	57,1%	58,4%	57,2%	57,7%	54,8%	57,4%
geheel wo	61,3%	63,2%	62,9%	62,6%	63,1%	63,4%	64,2%	62,0%	61,6%	59,7%	61,4%
Nederland	62,9%	64,9%	64,4%	64,0%	64,6%	64,6%	65,5%	63,1%	62,4%	60,8%	62,3%

5.5.6 Studiesucces binnen nominaal + 1 jaar in het hbo, uitgesplitst naar vooropleiding en geslacht [TRo44b]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Studiesucces houdt in dat de student het diploma voor de opleiding, dan wel voor een opleiding van hetzelfde of hoger niveau als de opleiding van instroom, heeft behaald, uiterlijk 1 jaar na de nominale studieduur. De cohorten bestaan uitsluitend uit niet internationale studenten.

Let op: de y-as van deze grafiek begint niet op nul. Dit is een bewuste keuze om in beperkte ruimte toch verschillen te kunnen tonen.

	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21
man: havo	34,4%	35,3%	36,4%	38,1%	38,5%	39,7%	39,2%	38,8%	38,5%	37,4%	37,6%
man: mbo	40,5%	40,9%	40,1%	38,5%	39,8%	41,4%	42,6%	40,4%	39,9%	40,7%	40,2%
man: vwo	60,7%	62,7%	63,7%	63,4%	61,4%	62,8%	63,9%	61,3%	61,5%	60,4%	60,2%
vrouw: havo	56,5%	56,6%	58,8%	60,5%	60,9%	62,2%	62,0%	61,8%	59,9%	60,2%	56,8%
vrouw: mbo	49,7%	47,4%	48,6%	47,9%	50,0%	52,7%	54,7%	52,7%	53,1%	56,3%	53,3%
vrouw: vwo	78,3%	78,2%	80,7%	80,1%	79,7%	80,5%	80,7%	77,3%	78,0%	76,9%	75,1%

5.5.7 Studiesucces binnen nominaal + 1 jaar naar opleidingsniveau ouders [TR047]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Gegevens op basis van CBS microdata. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein ho.

Studiesucces houdt in dat de student het diploma voor de opleiding, dan wel voor een andere opleiding in het ho heeft behaald, uiterlijk 1 jaar na de nominale studieduur.

Per instromer is het opleidingsniveau van beide ouders gekoppeld. Deze opleidingsniveaus zijn bepaald op basis van DUO registergegevens, maar ook geïmputeerd uit andere bronnen en enquêtes. We hebben de onderwijsdeelnemers vervolgens ingedeeld in één van drie categorieën, op basis van die opleidingsniveaus. Wanneer het opleidingsniveau van één van de ouders bekend is en de andere onbekend, is alleen het bekende opleidingsniveau gebruikt om de onderwijsdeelnemer in een categorie in te delen. In het geval dat bekend is dat tenminste één ouder een hoger onderwijs diploma heeft behaald, is de categorie 'ouders ho-diploma'. In het geval dat er geen registratie is van de ouders van de onderwijsdeelnemer, of dat er geen bekende hoogst behaalde opleiding bekend is voor de ouders, is de categorie 'onbekend'. In de andere gevallen is de categorie 'eerste generatie ho'. Voor de jaren 2015-2025 is het opleidingsniveau van ouders bekend voor gemiddeld 69% van de instromers. Internationale studenten zijn hier niet expliciet uitgesloten van analyse, maar in de praktijk heeft het CBS zelden informatie over de opleidingsniveau van hun ouders, waardoor ze alsnog niet in de analyse terechtkomen.

Let op: de y-as van deze grafiek begint niet op nul. Dit is een bewuste keuze om in beperkte ruimte toch verschillen te kunnen tonen.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22
hbo: eerste generatie ho	48,5%	48,6%	47,5%	47,0%	47,5%	45,8%	
hbo: ouders ho	52,0%	53,7%	53,2%	52,3%	53,0%	51,7%	
wo: eerste generatie ho	61,9%	62,6%	61,1%	60,6%	60,1%	58,1%	58,0%
wo: ouders ho	63,7%	64,0%	65,2%	63,0%	61,8%	60,1%	62,5%

5.5.8 Studiesucces binnen nominaal + 1 jaar in het wo naar geslacht [TR046]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein ho.

Studiesucces houdt in dat de student het diploma voor de opleiding, dan wel voor een opleiding van hetzelfde of hoger niveau als de opleiding van instroom, heeft behaald, uiterlijk 1 jaar na de nominale studieduur.

Let op: de y-as van deze grafiek begint niet op nul. Dit is een bewuste keuze om in beperkte ruimte toch verschillen te kunnen tonen.

	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22
man	53,0%	54,3%	53,7%	54,5%	55,5%	55,2%	56,6%	54,8%	55,4%	54,5%	57,4%
vrouw	70,2%	72,7%	72,4%	72,3%	72,6%	72,6%	72,9%	71,1%	70,7%	68,6%	70,9%
wo	62,0%	63,8%	63,5%	63,7%	64,3%	64,4%	65,1%	63,5%	63,6%	62,2%	64,7%

5.5.9 Studiesucces binnen nominaal + 1 jaar naar huishoudinkomen [TR048]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Gegevens op basis van CBS microdata. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein ho.

Studiesucces houdt in dat de student het diploma voor de opleiding, dan wel voor een andere opleiding in het ho heeft behaald, uiterlijk 1 jaar na de nominale studieduur.

Per instromer is het huishoudinkomen gekoppeld. Aangezien er een vertraging zit in de registratie van huishoudinkomens, zijn de inkomensgegevens gekoppeld aan het jaar voor het inschrijfsjaar (inschrijfsjaar - 1). Dat betekent dat in de meeste gevallen wordt gekeken naar het inkomen van het ouderlijke huishouden van instromende studenten. Het huishoudinkomen is ingedeeld in kwintielen. Huishoudinkomens van studentenhuishoudens of institutionele huishoudens worden niet meegenomen bij het bepalen van de kwintielen. Voor de jaren 2015-2025 is het huishoudinkomen bekend voor gemiddeld 83% van de instromers. Internationale studenten zijn hier niet expliciet uitgesloten van analyse, maar in de praktijk heeft het CBS zelden informatie over hun huishoudinkomen, waardoor ze alsnog niet in de analyse terechtkomen.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22
hbo, Q1, % studiesucces	38,7%	38,6%	37,7%	39,8%	40,1%	36,8%	
hbo, Q2, % studiesucces	39,1%	41,0%	40,2%	39,7%	40,1%	39,0%	
hbo, Q3, % studiesucces	44,5%	45,9%	44,6%	44,6%	46,1%	44,1%	
hbo, Q4, % studiesucces	51,6%	52,0%	51,0%	50,3%	51,3%	49,2%	
hbo, Q5, % studiesucces	56,5%	56,7%	55,9%	55,2%	55,5%	54,2%	
wo, Q1, % studiesucces	56,1%	53,6%	54,0%	54,7%	53,9%	51,4%	54,1%
wo, Q2, % studiesucces	57,3%	56,2%	56,3%	54,8%	58,2%	53,0%	53,6%
wo, Q3, % studiesucces	59,4%	61,0%	61,5%	59,4%	58,5%	55,7%	58,5%
wo, Q4, % studiesucces	63,8%	63,9%	63,9%	61,1%	61,6%	60,2%	61,4%
wo, Q5, % studiesucces	65,2%	65,4%	66,5%	64,3%	63,3%	61,2%	63,1%

5.5.10 Studiesucces binnen nominaal + 1 jaar bij Caribische studenten [TR049]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Gegevens op basis van CBS microdata. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein ho.

Studiesucces houdt in dat de student het diploma voor de opleiding, dan wel voor een andere opleiding in het ho heeft behaald, uiterlijk 1 jaar na de nominale studieduur.

Studenten die vanuit de Caribische delen van het Koninkrijk zijn ingestroomd in het hoger onderwijs worden gedefinieerd op basis van migratiegeschiedenis en onderwijshistorie:

- ze zijn ingestroomd in een voltijd initiële hoger onderwijs opleiding
- ze hebben geen Nederlandse vo-opleiding gevolgd
- ze zijn van één van de Caribische eilanden naar Nederland gemigreerd in het kalenderjaar van eerste inschrijving of één kalenderjaar daarvoor
- ze zijn 25 jaar of jonger.

In de vergelijkingsgroepen zijn internationale studenten meegerekend.

Het land van herkomst van de student is volgens de definitie van OCW. Deze komt grotendeels overeen met de indeling van het CBS, en geeft aan in welk land iemand of diens ouders geboren zijn. De herkomst van personen die in het buitenland zijn geboren wordt bepaald door hun eigen geboorteland. OCW hanteert hierbij een uitzondering voor studenten die in het buitenland zijn geboren, maar van wie beide ouders in Nederland zijn geboren: hun herkomstland wordt geteld als Nederland. Bij personen die in Nederland geboren zijn, wordt de herkomst bepaald door het geboorteland van de ouders. Wanneer beide ouders in het buitenland zijn geboren, is het geboorteland van ouder 1, zoals geregistreerd in het ééncijferbestand, leidend in het bepalen van de herkomst. Wanneer de ene ouder in Nederland is geboren en de andere ouder in het buitenland, is het geboorteland van de ouder die geboren is in het buitenland, zoals geregistreerd in het ééncijferbestand, leidend in het bepalen van de herkomst.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22
Buiten Europa: hbo	38,3%	39,2%	39,6%	40,6%	40,5%	39,7%	
Caribische student: hbo	25,4%	25,0%	22,9%	22,3%	25,6%	31,7%	
Europa: hbo	55,3%	55,8%	54,7%	54,1%	54,8%	53,6%	
Buiten Europa: wo	60,3%	61,1%	63,1%	61,6%	63,1%	59,8%	63,9%
Caribische student: wo	46,6%	50,2%	47,3%	43,8%	45,3%	54,3%	52,6%
Europa: wo	66,0%	66,7%	67,7%	65,4%	64,7%	64,0%	65,9%

5.5.11 Studiesucces binnen nominaal + 4 jaar naar soort ho bij Caribische studenten [TR136a]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein type ho binnen soort ho.

Studiesucces houdt in dat de student het diploma voor de opleiding, dan wel voor een opleiding van hetzelfde of hoger niveau als de opleiding van instroom, heeft behaald, uiterlijk 4 jaar na de nominale studieduur.

Studenten die vanuit de Caribische delen van het Koninkrijk zijn ingestroomd in het hoger onderwijs worden gedefinieerd op basis van migratiegeschiedenis en onderwijshistorie:

- ze zijn ingestroomd in een voltijd initiële hoger onderwijs opleiding
- ze hebben geen Nederlandse vo-opleiding gevolgd
- ze zijn van één van de Caribische eilanden naar Nederland gemigreerd in het kalenderjaar van eerste inschrijving of één kalenderjaar daarvoor
- ze zijn 25 jaar of jonger.

Let op: de y-as van deze grafiek begint niet op nul. Dit is een bewuste keuze om in beperkte ruimte toch verschillen te kunnen tonen.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
hbo	50,1%	49,7%	45,4%	41,6%	
wo	78,2%	81,1%	75,3%	77,2%	66,9%

5.5.12 Studiesucces binnen nominaal + 4 jaar naar herkomst en soort ho [TR136b]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein type ho binnen soort ho.

Studiesucces houdt in dat de student het diploma voor de opleiding, dan wel voor een opleiding van hetzelfde of hoger niveau als de opleiding van instroom, heeft behaald, uiterlijk 4 jaar na de nominale studieduur.

Het land van herkomst van de student is volgens de definitie van OCW. Deze komt grotendeels overeen met de indeling van het CBS, en geeft aan in welk land iemand of diens ouders geboren zijn. De herkomst van personen die in het buitenland zijn geboren wordt bepaald door hun eigen geboorteland. OCW hanteert hierbij een uitzondering voor studenten die in het buitenland zijn geboren, maar van wie beide ouders in Nederland zijn geboren: hun herkomstland wordt geteld als Nederland. Bij personen die in Nederland geboren zijn, wordt de herkomst bepaald door het geboorteland van de ouders. Wanneer beide ouders in het buitenland zijn geboren, is het geboorteland van ouder 1, zoals geregistreerd in het ééncijferbestand, leidend in het bepalen van de herkomst. Wanneer de ene ouder in Nederland is geboren en de andere ouder in het buitenland, is het geboorteland van de ouder die geboren is in het buitenland, zoals geregistreerd in het ééncijferbestand, leidend in het bepalen van de herkomst.

Er is hier een selectie gemaakt op basis van indicatie internationale student, zodat alleen niet-internationale studenten zijn meegenomen. Studenten met een vooropleiding behaald in het Nederlandse onderwijs worden dus geteld als niet-internationaal, ongeacht hun nationaliteit. Een student wordt beschouwd als internationale student indien de hoogste vooropleiding vóór het ho beschreven staat als overig of onbekend én de eerste nationaliteit van de student niet gelijk is aan 'Nederlandse' of 'Behandeld als Nederlander' of 'Afgeleide bijzonder Nederlanderschap'. Studenten met een vooropleiding behaald in het Nederlandse onderwijs worden dus geteld als niet-internationaal, ongeacht hun nationaliteit.

Let op: de y-as van deze grafiek begint niet op nul. Dit is een bewuste keuze om in beperkte ruimte toch verschillen te kunnen tonen.

	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18
Nederland: hbo	70,9%	71,0%	71,9%	72,1%	72,3%	73,2%	73,1%	72,7%
Nederland: wo	80,6%	80,4%	82,5%	83,1%	84,1%	84,1%	84,8%	84,7%
Buiten Europa: hbo	52,3%	51,7%	52,9%	53,2%	55,0%	56,7%	57,1%	58,4%
Buiten Europa: wo	71,5%	71,7%	73,9%	74,0%	75,9%	76,2%	77,2%	76,3%

5.5.13 Studiesucces binnen nominaal + 4 jaar naar vooropleiding en soort ho [TR136C]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein type ho binnen soort ho.

Studiesucces houdt in dat de student het diploma voor de opleiding, dan wel voor een opleiding van hetzelfde of hoger niveau als de opleiding van instroom, heeft behaald, uiterlijk 4 jaar na de nominale studieduur. Let op: de y-as van deze grafiek begint niet op nul. Dit is een bewuste keuze om in beperkte ruimte toch verschillen te kunnen tonen.

	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18
havo > hbo	69,5%	70,3%	71,6%	72,9%	73,0%	73,6%	73,4%	74,1%
mbo > hbo	59,2%	58,4%	59,0%	57,9%	59,9%	61,4%	62,0%	61,0%
vwo > hbo	83,6%	83,6%	83,5%	83,6%	83,0%	83,6%	82,5%	83,1%
vwo > wo	81,7%	82,1%	83,7%	84,1%	85,1%	85,5%	85,9%	86,2%

5.6 Uitval en switch naar achtergrondkenmerken

5.6.1 Uitval en switch na 1 jaar naar vooropleiding en herkomst [TRo6o]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein type ho binnen soort ho. Er is hier een selectie gemaakt op basis van indicatie internationale student, zodat alleen niet-internationale studenten zijn meegenomen. Studenten met een vooropleiding behaald in het Nederlandse onderwijs worden dus geteld als niet-internationaal, ongeacht hun nationaliteit.

Vooropleiding is bepaald op basis van de diplomagegevens van een student. Alle meetmomenten betreffen het studiejaar na het instroomjaar (instroomjaar + 1). Switch betekent: de student heeft geen herinschrijving in de instroom-opleiding, maar is nog wel ingeschreven in het hoger onderwijs. Switch kan plaatsvinden naar andere soort ho (van hbo naar wo of andersom). Uitval betekent: de student staat niet meer ingeschreven in het hoger onderwijs en haalde niet binnen 2 jaar een ho diploma.

Het land van herkomst van de student is volgens de definitie van OCW. Deze komt grotendeels overeen met de indeling van het CBS, en geeft aan in welk land iemand of diens ouders geboren zijn. De herkomst van personen die in het buitenland zijn geboren wordt bepaald door hun eigen geboorteland. OCW hanteert hierbij een uitzondering voor studenten die in het buitenland zijn geboren, maar van wie beide ouders in Nederland zijn geboren: hun herkomstland wordt geteld als Nederland. Bij personen die in Nederland geboren zijn, wordt de herkomst bepaald door het geboorteland van de ouders. Wanneer beide ouders in het buitenland zijn geboren, is het geboorteland van ouder 1, zoals geregistreerd in het ééncijferbestand, leidend in het bepalen van de herkomst. Wanneer de ene ouder in Nederland is geboren en de andere ouder in het buitenland, is het geboorteland van de ouder die geboren is in het buitenland, zoals geregistreerd in het ééncijferbestand, leidend in het bepalen van de herkomst.

Aparte grafieken tonen resultaten voor verschillende subpopulaties, gebaseerd op de stroom van de vooropleiding naar hbo en wo.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
havo > hbo, Buiten Europa, uitval	10,1%	10,2%	10,7%	10,2%	8,4%	8,5%	10,7%	11,3%	10,5%	9,1%
havo > hbo, Buiten Europa, switch	29,7%	27,3%	29,6%	31,1%	24,9%	23,0%	26,9%	32,2%	30,1%	29,7%
havo > hbo, Nederland, uitval	12,2%	12,4%	12,8%	12,7%	9,5%	9,7%	13,0%	14,7%	12,8%	11,7%
havo > hbo, Nederland, switch	19,9%	20,3%	20,8%	21,9%	19,1%	17,1%	21,8%	23,7%	21,4%	20,7%
mbo > hbo, Buiten Europa, uitval	23,2%	22,5%	23,1%	22,1%	15,1%	16,3%	19,2%	21,1%	20,8%	18,6%
mbo > hbo, Buiten Europa, switch	24,0%	23,5%	23,1%	23,2%	17,7%	16,3%	16,8%	23,2%	20,7%	20,9%
mbo > hbo, Nederland, uitval	19,4%	18,9%	20,8%	20,5%	14,3%	14,3%	18,6%	19,9%	18,6%	17,2%
mbo > hbo, Nederland, switch	11,1%	11,0%	11,5%	11,8%	10,4%	9,8%	10,8%	12,5%	11,7%	11,3%
vwo > hbo, Buiten Europa, uitval	7,1%	11,3%	9,1%	7,2%	5,8%	7,4%	12,8%	8,0%	7,9%	9,2%
vwo > hbo, Buiten Europa, switch	14,3%	15,3%	16,3%	18,1%	11,6%	13,5%	14,6%	19,7%	15,7%	16,8%
vwo > hbo, Nederland, uitval	5,5%	6,3%	6,5%	6,4%	4,4%	5,1%	6,9%	7,0%	6,2%	5,3%
vwo > hbo, Nederland, switch	11,9%	11,5%	13,1%	12,8%	11,8%	12,1%	13,6%	14,5%	13,4%	13,0%
vwo > wo, Buiten Europa, uitval	3,3%	3,6%	3,3%	3,6%	2,2%	3,5%	4,3%	3,8%	3,3%	3,6%
vwo > wo, Buiten Europa, switch	21,6%	20,9%	21,6%	20,7%	16,4%	20,1%	24,3%	23,5%	19,6%	19,4%
vwo > wo, Nederland, uitval	2,8%	3,0%	3,2%	3,1%	2,3%	3,0%	4,5%	3,8%	3,1%	3,0%
vwo > wo, Nederland, switch	18,3%	17,5%	18,3%	18,7%	14,9%	16,1%	20,6%	22,0%	20,0%	18,5%

5.6.2 Uitval en switch na 1 jaar uitgesplitst naar soort ho, opleidingsniveau ouders en vooropleiding [TR062]

Gegevens op basis van 1 cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Gegevens op basis van CBS microdata. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein ho.

Alle meetmomenten betreffen het studiejaar na het instroomjaar (instroomjaar + 1). Switch betekent: de student heeft geen herinschrijving in de instroom-opleiding, maar is nog wel ingeschreven in het hoger onderwijs. Switch kan plaatsvinden naar andere soort ho (van hbo naar wo of andersom). Uitval betekent: de student staat niet meer ingeschreven in het hoger onderwijs en haalde niet binnen 2 jaar een ho diploma.

Per instromer is het opleidingsniveau van beide ouders gekoppeld. Deze opleidingsniveaus zijn bepaald op basis van DUO registergegevens, maar ook geïmputeerd uit andere bronnen en enquêtes. We hebben de onderwijsdeelnemers vervolgens ingedeeld in één van drie categorieën, op basis van die opleidingsniveaus. Wanneer het opleidingsniveau van één van de ouders bekend is en de andere onbekend, is alleen het bekende opleidingsniveau gebruikt om de onderwijsdeelnemer in een categorie in te delen. In het geval dat bekend is dat tenminste één ouder een hoger onderwijs diploma heeft behaald, is de categorie 'ouders ho-diploma'. In het geval dat er geen registratie is van de ouders van de onderwijsdeelnemer, of dat er geen bekende hoogst behaalde opleiding bekend is voor de ouders, is de categorie 'onbekend'. In de andere gevallen is de categorie 'eerste generatie ho'. Voor de jaren 2015-2025 is het opleidingsniveau van ouders bekend voor gemiddeld 69% van de instromers.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
havo > hbo, 1e gen ho, switch	22,6%	22,7%	23,6%	25,4%	21,2%	19,5%	24,4%	27,7%	25,6%	24,0%
havo > hbo, 1e gen ho, uitval	11,7%	11,7%	12,5%	12,5%	9,1%	9,4%	11,9%	14,7%	11,5%	11,2%
havo > hbo, ouders ho, switch	23,4%	22,7%	23,3%	25,0%	21,3%	19,5%	24,6%	27,0%	24,1%	23,5%
havo > hbo, ouders ho, uitval	11,4%	11,5%	12,5%	11,8%	8,6%	8,9%	12,0%	12,8%	12,0%	10,8%
mbo-4-bol > hbo, 1e gen ho, switch	15,8%	16,1%	16,9%	16,9%	14,4%	13,0%	14,5%	18,4%	16,6%	17,0%
mbo-4-bol > hbo, 1e gen ho, uitval	20,9%	19,8%	21,6%	21,8%	14,9%	15,0%	18,6%	20,9%	21,0%	17,5%
mbo-4-bol > hbo, ouders ho, switch	14,4%	14,5%	14,7%	15,4%	12,3%	11,5%	12,8%	15,7%	14,3%	13,8%
mbo-4-bol > hbo, ouders ho, uitval	16,7%	15,9%	17,7%	15,9%	11,8%	12,3%	15,7%	16,5%	14,7%	14,3%
vwo > hbo, 1e gen ho, switch	14,2%	13,6%	15,0%	14,6%	16,8%	12,3%	19,1%	18,0%	17,2%	15,9%
vwo > hbo, 1e gen ho, uitval	3,8%	5,5%	5,3%	5,0%	5,3%	5,2%	6,2%	8,9%	8,6%	6,4%
vwo > hbo, ouders ho, switch	16,1%	15,4%	16,4%	16,4%	17,0%	16,0%	18,4%	20,3%	18,6%	16,4%
vwo > hbo, ouders ho, uitval	3,5%	4,4%	6,7%	5,3%	4,5%	5,2%	7,3%	5,8%	5,2%	5,3%
vwo > wo, 1e gen ho, switch	19,8%	20,3%	21,0%	21,5%	17,4%	19,1%	24,9%	24,5%	23,1%	22,6%
vwo > wo, 1e gen ho, uitval	3,1%	2,8%	4,3%	3,5%	2,6%	3,4%	5,5%	5,3%	4,0%	3,7%
vwo > wo, ouders ho, switch	18,8%	18,3%	20,0%	20,1%	15,9%	16,9%	21,4%	24,2%	22,0%	19,9%
vwo > wo, ouders ho, uitval	3,0%	3,1%	3,0%	3,1%	2,1%	3,2%	4,5%	3,5%	2,8%	3,1%

5.6.3 Uitval en switch na 1 jaar uitgesplitst naar soort ho en huishoudinkomen [TRo63]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Gegevens op basis van CBS microdata. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein type ho binnen soort ho.

Alle meetmomenten betreffen het studiejaar na het instroomjaar (instroomjaar + 1). Switch betekent: de student heeft geen herinschrijving in de instroom-opleiding, maar is nog wel ingeschreven in het hoger onderwijs. Switch kan plaatsvinden naar andere soort ho (van hbo naar wo of andersom). Uitval betekent: de student staat niet meer ingeschreven in het hoger onderwijs en haalde niet binnen 2 jaar een ho diploma.

Per instromer is het huishoudinkomen gekoppeld. Aangezien er een vertraging zit in de registratie van huishoudinkomens, zijn de inkomensgegevens gekoppeld aan het jaar voor het inschrijfsjaar (inschrijfsjaar - 1). Dat betekent dat in de meeste gevallen wordt gekeken naar het inkomen van het ouderlijke huishouden van instromende studenten. Het huishoudinkomen is ingedeeld in kwintielen. Huishoudinkomens van studentenhuishoudens of institutionele huishoudens worden niet meegenomen bij het bepalen van de kwintielen. Voor de jaren 2015-2025 is het huishoudinkomen bekend voor gemiddeld 83% van de instromers. Internationale studenten zijn hier niet expliciet uitgesloten van analyse, maar in de praktijk heeft het CBS zelden informatie over hun huishoudinkomen, waardoor ze alsnog niet in de analyse terechtkomen.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
hbo, Q1, switch	19,3%	18,7%	18,5%	19,2%	15,4%	13,4%	13,9%	18,1%	16,6%	16,0%
hbo, Q2, switch	22,4%	23,4%	22,4%	23,9%	19,2%	18,3%	19,5%	24,7%	22,5%	23,2%
hbo, Q3, switch	20,7%	19,6%	21,4%	22,1%	18,3%	17,8%	19,3%	22,9%	20,7%	21,3%
hbo, Q4, switch	17,8%	18,0%	18,3%	19,1%	16,3%	15,7%	18,2%	20,6%	19,2%	18,7%
hbo, Q5, switch	16,9%	17,2%	17,8%	18,8%	16,6%	14,8%	18,2%	20,6%	18,7%	18,5%
hbo, Q1, uitval	19,3%	19,3%	20,6%	18,8%	14,8%	15,4%	18,3%	21,5%	18,8%	16,4%
hbo, Q2, uitval	16,4%	16,2%	17,1%	17,4%	12,5%	13,4%	16,1%	17,5%	15,3%	13,9%
hbo, Q3, uitval	16,0%	15,5%	16,5%	16,1%	11,6%	12,2%	16,1%	17,1%	15,5%	13,7%
hbo, Q4, uitval	14,2%	14,2%	15,5%	15,3%	11,2%	11,4%	14,9%	16,3%	14,8%	12,7%
hbo, Q5, uitval	13,0%	13,2%	14,0%	13,4%	9,6%	10,0%	13,3%	14,3%	12,7%	11,8%
wo, Q1, switch	19,3%	20,4%	22,4%	21,8%	17,6%	21,3%	20,3%	20,9%	18,7%	28,4%
wo, Q2, switch	21,3%	22,0%	20,7%	20,8%	17,3%	20,3%	22,3%	22,0%	19,2%	25,2%
wo, Q3, switch	20,0%	20,3%	20,3%	19,4%	16,3%	17,9%	21,0%	21,6%	20,2%	22,3%
wo, Q4, switch	19,1%	18,6%	19,6%	19,9%	16,1%	17,8%	20,9%	22,1%	20,1%	22,3%
wo, Q5, switch	19,4%	18,6%	19,0%	19,4%	16,1%	17,8%	20,9%	22,1%	20,2%	22,6%
wo, Q1, uitval	10,3%	9,8%	10,5%	10,5%	9,8%	9,4%	14,3%	12,9%	11,3%	11,5%
wo, Q2, uitval	8,1%	5,9%	8,1%	7,5%	5,8%	7,3%	9,1%	8,3%	8,1%	8,1%
wo, Q3, uitval	6,1%	5,7%	6,8%	6,5%	5,3%	6,4%	7,8%	6,5%	6,7%	5,4%
wo, Q4, uitval	4,6%	5,3%	5,9%	5,7%	4,5%	5,0%	7,3%	6,3%	5,7%	5,6%
wo, Q5, uitval	4,2%	4,1%	4,5%	4,4%	3,6%	4,3%	6,0%	5,0%	4,4%	4,4%

5.6.4 Uitval en switch na 1 jaar naar soort ho en tussenjaar [TRo64]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein type ho binnen soort ho.

Alle meetmomenten betreffen het studiejaar na het instroomjaar (instroomjaar + 1). Switch betekent: de student heeft geen herinschrijving in de instroom-opleiding, maar is nog wel ingeschreven in het hoger onderwijs. Switch kan plaatsvinden naar andere soort ho (van hbo naar wo of andersom). Uitval betekent: de student staat niet meer ingeschreven in het hoger onderwijs en haalde niet binnen 2 jaar een ho diploma.

We spreken van directe doorstroom als het halen van het diploma van de vooropleiding en het inschrijven in de vervolgopleiding in aansluitende studiejaren gebeurt. We spreken van indirecte doorstroom als daar 1 studiejaar tussen zit.

Een tussenjaar is gedefinieerd als een jaar waarin een student geen inschrijving heeft gehad in het hoger onderwijs.

Aparte grafieken tonen resultaten voor verschillende subpopulaties, gebaseerd op de stroom van de vooropleiding naar hbo en wo.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
hbo, directe doorstroom, switch	18,7%	18,8%	19,2%	20,3%	17,4%	15,9%	19,1%	21,4%	19,5%	19,3%
hbo, directe doorstroom, uitval	13,7%	13,5%	15,0%	14,2%	10,2%	10,4%	13,4%	14,8%	13,3%	11,8%
hbo, indirecte doorstroom, switch	14,8%	15,5%	15,7%	15,8%	13,4%	12,9%	12,8%	16,4%	16,2%	16,3%
hbo, indirecte doorstroom, uitval	15,5%	15,9%	17,4%	17,0%	12,5%	12,7%	17,0%	16,8%	14,6%	13,7%
wo, directe doorstroom, switch	17,9%	17,1%	18,1%	18,5%	14,3%	16,4%	19,4%	20,0%	18,2%	17,9%
wo, directe doorstroom, uitval	4,0%	3,8%	4,8%	5,1%	3,6%	4,6%	6,2%	5,3%	4,8%	4,2%
wo, indirecte doorstroom, switch	13,5%	14,2%	13,6%	14,4%	12,5%	11,9%	15,6%	16,0%	15,5%	14,4%
wo, indirecte doorstroom, uitval	7,3%	5,5%	6,8%	7,0%	5,0%	5,7%	7,9%	6,8%	5,4%	5,0%
totaal, directe doorstroom, switch	18,4%	18,3%	18,9%	19,7%	16,4%	16,1%	19,2%	20,9%	19,0%	18,8%
totaal, directe doorstroom, uitval	10,5%	10,4%	11,7%	11,2%	8,0%	8,4%	10,8%	11,3%	10,2%	9,1%
totaal, indirecte doorstroom, switch	14,4%	15,0%	15,0%	15,3%	13,1%	12,5%	13,8%	16,2%	15,9%	15,5%
totaal, indirecte doorstroom, uitval	12,8%	12,2%	13,9%	13,4%	9,9%	10,1%	13,6%	13,0%	11,0%	10,2%

5.6.5 Uitval en switch na 1 jaar uitgesplitst naar soort ho en Caribische of Europees Nederlandse vooropleiding [TRo66]
Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Gegevens op basis van CBS microdata. Datapunten kleiner dan 10 worden bij output uit de CBS Remote Access omgeving gemaskeerd. Voor de grafiek van deze indicator worden zij door de gemiddelde waarde 4,5 vervangen. Voor de berekeningen in de uitvouwtable wordt er met ondergrens 1 en bovengrens 9 gesubstitueerd.

Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein ho.

Alle meetmomenten betreffen het studiejaar na het instroomjaar (instroomjaar + 1). Switch betekent: de student heeft geen herinschrijving in de instroom-opleiding, maar is nog wel ingeschreven in het hoger onderwijs. Switch kan plaatsvinden naar andere soort ho (van hbo naar wo of andersom). Uitval betekent: de student staat niet meer ingeschreven in het hoger onderwijs en haalde niet binnen 2 jaar een ho diploma.

Studenten die vanuit de Caribische delen van het Koninkrijk zijn ingestroomd in het hoger onderwijs worden gedefinieerd op basis van migratiegeschiedenis en onderwijshistorie:

- ze zijn ingestroomd in een voltijd initiële hoger onderwijs opleiding
- ze hebben geen Nederlandse vo-opleiding gevolgd
- ze zijn van één van de Caribische eilanden naar Nederland gemigreerd in het kalenderjaar van eerste inschrijving of één kalenderjaar daarvoor
- ze zijn 25 jaar of jonger.

Studenten met een Europees Nederlandse vooropleiding zijn gedefinieerd als studenten die niet tot de groep Caribische studenten behoren en waarvan de vooropleiding bekend is (lager, havo, mbo-4-bol of vwo). Studenten met een onbekende vooropleiding of vooropleiding 'overig' worden buiten beschouwing gelaten.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
hbo, Caribische student, switch	38,6%	39,7%	36,3%	39,5%	26,0%	24,9%	24,5%	32,5%	27,9%	20,3%
hbo, Caribische student, uitval	10,8%	10,0%	11,7%	12,1%	7,9%	5,8%	10,4%	12,6%	10,1%	8,8%
hbo, student met Europees NL vooropleiding, switch	18,5%	18,5%	19,1%	20,1%	17,3%	15,8%	18,8%	21,8%	20,0%	19,7%
hbo, student met Europees NL vooropleiding, uitval	14,8%	14,8%	16,0%	15,4%	11,1%	11,3%	14,8%	16,0%	14,4%	13,0%
wo, Caribische student, switch	27,8 - 29,0%	31,1 - 32,2%	31,8%	34,9%	25,4%	24,9 - 25,7%	28,2%	23,6 - 24,6%	27,5 - 28,7%	24,2 - 25,3%
wo, Caribische student, uitval	0,5 - 4,6%	0,5 - 4,1%	5,4%	8,3%	6,4%	0,4 - 3,4%	5,6%	0,5 - 4,4%	0,6 - 4,8%	0,5 - 4,6%
wo, student met Europees NL vooropleiding, switch	18,8%	18,5%	19,6%	19,8%	15,8%	16,7%	21,5%	23,4%	21,1%	19,4%
wo, student met Europees NL vooropleiding, uitval	3,3%	3,4%	3,7%	3,7%	2,6%	3,6%	5,2%	4,3%	3,5%	3,5%

5.6.6 Uitval en switch in instroom + 1 jaar bij Caribische studenten [TRo67]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Gegevens op basis van CBS microdata. Datapunten kleiner dan 10 worden bij output uit de CBS Remote Access omgeving gemaskeerd. Voor de grafiek van deze indicator worden zij door de gemiddelde waarde 4,5 vervangen. Voor de berekeningen in de uitvouwtable wordt er met ondergrens 1 en bovengrens 9 gesubstitueerd.

Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Type hoger onderwijs is alleen bachelor. Opleidingsvorm is alleen voltijd. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein type ho binnen soort ho.

Alle meetmomenten betreffen het studiejaar na het instroomjaar (instroomjaar + 1). Switch betekent: de student heeft geen herinschrijving in de instroom-opleiding, maar is nog wel ingeschreven in het hoger onderwijs. Switch kan plaatsvinden naar andere soort ho (van hbo naar wo of andersom). Uitval betekent: de student staat niet meer ingeschreven in het hoger onderwijs en haalde niet binnen 2 jaar een ho diploma.

Studenten die vanuit de Caribische delen van het Koninkrijk zijn ingestroomd in het hoger onderwijs worden gedefinieerd op basis van migratiegeschiedenis en onderwijshistorie:

- ze zijn ingestroomd in een voltijd initiële hoger onderwijs opleiding
- ze hebben geen Nederlandse vo-opleiding gevolgd
- ze zijn van één van de Caribische eilanden naar Nederland gemigreerd in het kalenderjaar van eerste inschrijving of één kalenderjaar daarvoor
- ze zijn 25 jaar of jonger.

In de vergelijkingsgroepen zijn internationale studenten meegerekend.

Het land van herkomst van de student is volgens de definitie van OCW. Deze komt grotendeels overeen met de indeling van het CBS, en geeft aan in welk land iemand of diens ouders geboren zijn. De herkomst van personen die in het buitenland zijn geboren wordt bepaald door hun eigen geboorteland. OCW hanteert hierbij een uitzondering voor studenten die in het buitenland zijn geboren, maar van wie beide ouders in Nederland zijn geboren: hun herkomstland wordt geteld als Nederland. Bij personen die in Nederland geboren zijn, wordt de herkomst bepaald door het geboorteland van de ouders. Wanneer beide ouders in het buitenland zijn geboren, is het geboorteland van ouder 1, zoals geregistreerd in het ééncijferbestand, leidend in het bepalen van de herkomst. Wanneer de ene ouder in Nederland is geboren en de andere ouder in het buitenland, is het geboorteland van de ouder die geboren is in het buitenland, zoals geregistreerd in het ééncijferbestand, leidend in het bepalen van de herkomst.

hbo

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
Buiten Europa: switch	24,2%	23,3%	23,7%	24,4%	18,8%	18,2%	19,2%	24,4%	22,3%	22,8%
Caribische student: switch	38,6%	39,7%	36,3%	39,6%	26,0%	24,9%	24,5%	32,5%	27,9%	20,3%
Europa: switch	16,0%	16,3%	16,7%	17,4%	15,1%	13,9%	16,5%	18,2%	16,6%	16,6%
Buiten Europa: uitval	16,7%	16,2%	16,9%	16,0%	11,9%	12,3%	15,7%	16,6%	15,1%	13,5%
Caribische student: uitval	10,8%	10,0%	11,7%	12,1%	7,9%	5,8%	10,3%	12,6%	10,1%	8,8%
Europa: uitval	13,6%	13,8%	14,7%	14,6%	10,8%	10,8%	14,2%	15,3%	13,5%	12,2%

wo

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
Buiten Europa: switch	20,0%	19,5%	19,0%	18,6%	14,1%	16,7%	17,8%	17,5%	16,0%	19,9%
Caribische student: switch	27,8 - 29,0%	31,4 - 32,6%	31,8%	34,7%	25,5%	25,1%	28,1%	23,4 - 24,4%	27,4 - 28,6%	24,1 - 25,1%
Europa: switch	18,4%	17,7%	17,8%	17,8%	14,3%	16,0%	17,5%	18,3%	16,9%	20,7%
Buiten Europa: uitval	8,2%	7,7%	8,6%	8,9%	7,2%	8,1%	10,0%	8,6%	8,0%	7,4%
Caribische student: uitval	0,5 - 4,6%	0,5 - 4,0%	5,4%	8,3%	6,7%	3,7%	5,5%	0,5 - 4,4%	0,5 - 4,7%	0,5 - 4,6%
Europa: uitval	5,2%	5,1%	5,7%	6,5%	5,4%	5,7%	8,0%	6,7%	6,2%	5,6%

5.7 Studeren met een functiebeperking

5.7.1 Ervaren financiële moeilijkheden van studenten met een functiebeperking [TR110]

Bron: Studentenmonitor 2015 - 2024. Wanneer een student wordt meegerekend tot de categorie ‘functiebeperking’ betekent dit dat de student heeft aangegeven minimaal één van de volgende beperkingen te hebben; concentratieproblemen, autisme, dyslexie/dyscalculie, chronische of psychische aandoening, bewegings of sensorische beperking of anders. De populatie betreft voltijd studenten in hbo-bachelor, wo-bachelor of en wo-master.

Het getoonde aandeel per groep zijn de studenten die een score 4 of 5 hadden op de vijfpunts schaal van ervaren financiële moeilijkheden.

Belemmering is ook gemeten met een vijfpunts schaal en alleen studenten die hun functiebeperking als 4 of 5 als belemmering beoordeelden zijn meegeteld in de categorie ‘functiebeperking belemmerd’.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
functiebeperking belemmerd	24,9%	29,8%	32,1%	35,5%	30,4%	33,8%	39,0%	40,2%	37,6%	33,5%
functiebeperking niet belemmerd	11,5%	12,7%	18,0%	18,5%	15,7%	18,4%	20,5%	18,8%	19,8%	17,2%
geen functiebeperking	11,2%	11,7%	16,2%	15,4%	14,2%	14,7%	19,4%	15,9%	14,9%	12,4%

5.7.2 Aandeel studenten met functiebeperking en daarvan ervaren belemmering naar vooropleiding en soort en type ho

[TR121]

Bron: Studentenmonitor 2015-2024. Wanneer een student wordt meegerekend tot de categorie 'functiebeperking' betekent dit dat de student heeft aangegeven minimaal één van de volgende beperkingen te hebben; concentratieproblemen, autisme, dyslexie/dyscalculie, chronische of psychische aandoening, bewegings of sensorische beperking of anders. De populatie betreft voltijd bachelor (vanaf 2019/2022 incl. associate degree) studenten die dit jaar voor het eerst het ho instromen.

Belemmering is ook gemeten met een vijfpuntsschaal en alleen studenten die hun functiebeperking als 4 of 5 als belemmering beoordeelden zijn meegeteld in de categorie Functiebeperking belemmerd.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
havo > hbo-ba: functiebeperking belemmerd	14,0%	10,5%	8,8%	9,2%	8,3%	11,7%	10,3%	9,9%	10,3%	10,5%
havo > hbo-ba: functiebeperking niet belemmerd	23,9%	28,7%	23,6%	22,9%	25,3%	24,0%	24,2%	25,2%	26,3%	26,8%
havo > hbo-ba: geen functiebeperking	62,2%	60,8%	67,6%	67,9%	66,5%	64,3%	65,6%	64,9%	63,3%	62,7%
mbo > hbo-ba: functiebeperking belemmerd	15,1%	13,5%	12,5%	12,6%	8,5%	11,4%	14,8%	10,1%	12,2%	11,1%
mbo > hbo-ba: functiebeperking niet belemmerd	26,4%	31,7%	26,0%	26,1%	28,5%	33,1%	30,1%	33,3%	34,3%	32,7%
mbo > hbo-ba: geen functiebeperking	58,5%	54,9%	61,4%	61,2%	63,0%	55,4%	55,1%	56,6%	53,4%	56,2%
vwo > hbo-ba: functiebeperking belemmerd	12,1%	8,3%	3,1%	6,1%	9,0%	11,1%	7,3%	6,9%	4,2%	7,7%
vwo > hbo-ba: functiebeperking niet belemmerd	25,0%	24,8%	17,8%	17,5%	13,6%	17,6%	23,8%	20,8%	19,9%	19,5%
vwo > hbo-ba: geen functiebeperking	62,8%	67,0%	79,1%	76,4%	77,4%	71,3%	68,9%	72,4%	75,9%	72,8%
vwo > wo-ba: functiebeperking belemmerd	10,2%	7,5%	5,2%	7,1%	6,7%	7,8%	7,5%	6,0%	9,2%	7,9%
vwo > wo-ba: functiebeperking niet belemmerd	18,4%	24,1%	17,0%	17,6%	16,3%	16,0%	17,0%	19,1%	19,0%	18,4%
vwo > wo-ba: geen functiebeperking	71,4%	68,4%	77,8%	75,3%	77,0%	76,2%	75,5%	75,0%	71,8%	73,7%

Aandeel van studenten met functiebeperking dat daardoor wordt belemmerd

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
havo > hbo-ba	36,9%	26,8%	27,1%	28,6%	24,6%	32,7%	29,8%	28,3%	28,2%	28,3%
mbo > hbo-ba	36,4%	29,9%	32,5%	32,6%	23,0%	25,6%	33,0%	23,4%	26,3%	25,4%
vwo > hbo-ba	32,7%	25,0%	14,8%	25,9%	39,9%	38,6%	23,6%	24,8%	17,4%	28,2%
vwo > wo-ba	35,6%	23,8%	23,5%	28,6%	29,1%	32,9%	30,6%	23,8%	32,5%	30,0%

5.7.3 Percentage studenten dat uitvalt naar functiebeperking [TR122]

Bron: Startmonitor 2015 - 2024 , juni-meting. De Startmonitor wordt jaarlijks uitgevoerd onder eerstejaars studenten die voor het eerst in het Hoger Onderwijs beginnen. Studenten met een functiebeperking betreffen studenten die hebben aangevinkt een functiebeperking of aandoening te hebben. Studenten die 'wil-niet-zeggen' hebben aangevinkt zijn buiten beschouwing gelaten. Wanneer een student wordt meegerekend tot de categorie 'functiebeperking' betekent dit dat de student heeft aangegeven minimaal één van de volgende beperkingen te hebben; concentratieproblemen, autisme, dyslexie/dyscalculie, chronische of psychische aandoening, bewegings of sensorische beperking of anders. Voor de Startmonitor is er een weging toegepast die gebaseerd is op de kenmerken instelling, sector van de opleiding, geslacht en vooropleiding.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
hbo: functiebeperking	20,3%	29,9%	30,5%	30,9%	25,2%	25,8%	36,5%	34,9%	22,8%	28,4%
hbo: geen functiebeperking	21,6%	23,4%	23,9%	23,9%	21,3%	22,4%	28,5%	29,0%	25,5%	25,7%
wo: functiebeperking	16,4%	21,5%	21,4%	20,4%	16,7%	22,5%	21,8%	24,5%	22,2%	20,4%
wo: geen functiebeperking	15,9%	16,7%	14,0%	15,8%	14,2%	15,5%	16,1%	18,9%	19,4%	14,2%

6 Studiefinanciering

6.1 Gebruik

6.1.1 Gebruik basisbeurs naar soort ho [TR128]

Gegevens op basis van cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Instromers worden gedefinieerd als inschrijvingen in het eerste verblijfsjaar in het domein ho.

Rechthebbenden zijn niet direct te herleiden, maar zijn benaderd als alle hbo en wo studenten die op 1 oktober van het peiljaar:

1. jonger zijn dan 30, of in september van het peiljaar een toekenning hebben ontvangen (doorlopend recht);
2. de Nederlandse nationaliteit hebben of als zodanig behandeld worden, of een verblijfsvergunning hebben die recht geeft op studiefinanciering;
3. een erkende voltijd of duale associate degree, bachelor, master, of postmaster van tenminste één jaar volgen;
4. nog recht op het betreffende studiefinancieringsproduct hebben, gegeven het aantal al gebruikte maanden studiefinanciering en eventuele verlenging door de duur van hun opleiding of de verlenging van het reisproduct wegens covid;
5. minder dan 10 jaar geleden voor het eerst studiefinanciering ontvingen in het domein ho.

Alle voorwaarden zijn getoetst op basis van het ééncijferbestand ho en het toekennenbestand studiefinanciering. Studenten van wie het recht niet met zekerheid kon worden bepaald op basis van het ééncijferbestand zijn buiten beschouwing gelaten (met name studenten uit de EER, Zwitserland en het VK die recht zouden kunnen hebben op basis van arbeid), ook als zij wel een toekenning hebben ontvangen.

De populatie bestaat uitsluitend uit studenten die op 1 oktober van het peiljaar ingeschreven staan aan een Nederlandse instelling.

Gebruik van een studiefinancieringsproduct is gedefinieerd als in de maand oktober van het studiejaar het betreffende product ontvangen te hebben. Het percentage gebruikers wordt berekend ten opzichte van het totale aantal rechthebbenden van het betreffende product op dat moment.

Let op: de y-as van deze grafiek begint niet op nul. Dit is een bewuste keuze om in beperkte ruimte toch verschillen te kunnen tonen.

	23/24	24/25	25/26
geheel ho	97,1%	97,3%	97,3%
hbo	96,9%	97,4%	97,5%
wo	97,4%	97,1%	97,1%

6.1.2 Gebruik basisbeurs naar niveau mbo [TR128m]

Gegevens op basis van 1 cijfer mbo. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd middelbaar beroepsonderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein middelbaar beroepsonderwijs zijn geteld. Gegevens op basis van 1 cijfer mbo-nbi. Dit betreft inschrijvingen in het niet-bekostigd middelbaar beroepsonderwijs.

Rechthebbenden zijn niet direct te herleiden, maar zijn benaderd als alle mbo-studenten die op 1 oktober van het peiljaar:

1. ouder dan 17 en jonger dan 30 zijn (ook jonger dan 18 voor studentenreisproduct), of in september van het peiljaar een toekenning hebben ontvangen (doorlopend recht);
2. de Nederlandse nationaliteit hebben of als zodanig behandeld worden, of een verblijfsvergunning hebben die recht geeft op studiefinanciering;
3. studeren in leerweg BOL aan een door OCW erkende opleiding;
4. nog recht op het betreffende studiefinancieringsproduct hebben, gegeven het aantal al gebruikte maanden studiefinanciering en eventuele verlenging door een specialistenopleiding;
5. minder dan 10 jaar geleden voor het eerst studiefinanciering ontvingen in het domein mbo.

Alle voorwaarden zijn getoetst op basis van het ééncijferbestand mbo en het toekennenbestand studiefinanciering. Studenten van wie het recht niet met zekerheid kon worden bepaald op basis van het ééncijferbestand zijn buiten beschouwing gelaten (met name studenten uit de EER, Zwitserland en het VK die recht zouden kunnen hebben op basis van arbeid), ook als zij wel een toekenning hebben ontvangen.

De populatie bestaat uitsluitend uit studenten die op 1 oktober van het peiljaar ingeschreven staan aan een Nederlandse instelling.

Gebruik van een studiefinancieringsproduct is gedefinieerd als in de maand oktober van het studiejaar het betreffende product ontvangen te hebben. Het percentage gebruikers wordt berekend ten opzichte van het totale aantal rechthebbenden van het betreffende product op dat moment.

Let op: de y-as van deze grafiek begint niet op nul. Dit is een bewuste keuze om in beperkte ruimte toch verschillen te kunnen tonen.

	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
mbo niveau 1	96,9%	96,5%	96,6%	96,4%	96,7%	98,2%	97,4%
mbo niveau 2	95,4%	95,5%	95,2%	95,4%	96,1%	96,7%	96,2%
mbo niveau 3	93,7%	93,1%	92,5%	93,1%	95,2%	96,0%	95,4%
mbo niveau 4	94,2%	93,4%	92,8%	93,7%	96,3%	97,4%	97,2%
geheel mbo	94,4%	93,7%	93,2%	93,9%	96,1%	97,1%	96,9%

6.1.3 Gebruik aanvullende beurs naar soort ho [TR129]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld.

Rechthebbenden zijn niet direct te herleiden, maar zijn benaderd als alle hbo en wo studenten die op 1 oktober van het peiljaar:

1. jonger zijn dan 30, of in september van het peiljaar een toekenning hebben ontvangen (doorlopend recht);
2. de Nederlandse nationaliteit hebben of als zodanig behandeld worden, of een verblijfsvergunning hebben die recht geeft op studiefinanciering;
3. een erkende voltijd of duale associate degree, bachelor, master, of postmaster van tenminste één jaar volgen;
4. nog recht op het betreffende studiefinancieringsproduct hebben, gegeven het aantal al gebruikte maanden studiefinanciering en eventuele verlenging door de duur van hun opleiding of de verlenging van het reisproduct wegens covid;
5. minder dan 10 jaar geleden voor het eerst studiefinanciering ontvingen in het domein ho.

Alle voorwaarden zijn getoetst op basis van het ééncijferbestand ho en het toekennenbestand studiefinanciering. Studenten van wie het recht niet met zekerheid kon worden bepaald op basis van het ééncijferbestand zijn buiten beschouwing gelaten (met name studenten uit de EER, Zwitserland en het VK die recht zouden kunnen hebben op basis van arbeid), ook als zij wel een toekenning hebben ontvangen.

Nota bene: Omdat we niet beschikken over de inkomensgegevens van de ouders, kunnen we in deze indicator alleen de voorwaarden voor het aanvragen van studiefinanciering in het algemeen toetsen en hier vervolgens tegenover het aantal gebruikers van de aanvullende beurs zetten. Daarmee kan het aandeel in de grafiek dat **geen aanvullende beurs** ontvangt **niet** geïnterpreteerd worden als het niet-gebruik van de aanvullende beurs. De groep studenten die geen aanvullende beurs ontvangt bestaat namelijk uit twee delen: 1) zij die wel aan de voorwaarden voor ouderlijk inkomen voldoen, maar toch geen gebruik maken en 2) zij die niet aan de voorwaarden voor ouderlijk inkomen voldoen.

De populatie bestaat uitsluitend uit studenten die op 1 oktober van het peiljaar ingeschreven staan aan een Nederlandse instelling.

Gebruik van een studiefinancieringsproduct is gedefinieerd als in de maand oktober van het studiejaar het betreffende product ontvangen te hebben. Het percentage gebruikers wordt berekend ten opzichte van het totale aantal rechthebbenden van het betreffende product op dat moment.

	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
geheel ho	26,9%	26,8%	27,6%	27,7%	27,8%	44,5%	42,2%
hbo	30,9%	30,8%	31,5%	31,5%	31,8%	49,7%	47,3%
wo	19,2%	19,3%	20,2%	20,6%	20,8%	35,4%	33,2%

6.1.4 Gebruik aanvullende beurs naar niveau mbo [TR129m]

Gegevens op basis van 1 cijfer mbo. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd middelbaar beroepsonderwijs. Alleen hoofdschrijvingen in het domein middelbaar beroepsonderwijs zijn geteld. Gegevens op basis van 1 cijfer mbo-nbi. Dit betreft inschrijvingen in het niet-bekostigd middelbaar beroepsonderwijs.

Rechthebbenden zijn niet direct te herleiden, maar zijn benaderd als alle mbo-studenten die op 1 oktober van het peiljaar:

1. ouder dan 17 en jonger dan 30 zijn (ook jonger dan 18 voor studentenreisproduct), of in september van het peiljaar een toekenning hebben ontvangen (doorlopend recht);
2. de Nederlandse nationaliteit hebben of als zodanig behandeld worden, of een verblijfsvergunning hebben die recht geeft op studiefinanciering;
3. studeren in leerweg BOL aan een door OCW erkende opleiding;
4. nog recht op het betreffende studiefinancieringsproduct hebben, gegeven het aantal al gebruikte maanden studiefinanciering en eventuele verlenging door een specialistenopleiding;
5. minder dan 10 jaar geleden voor het eerst studiefinanciering ontvingen in het domein mbo.

Alle voorwaarden zijn getoetst op basis van het ééncijferbestand mbo en het toekennenbestand studiefinanciering. Studenten van wie het recht niet met zekerheid kon worden bepaald op basis van het ééncijferbestand zijn buiten beschouwing gelaten (met name studenten uit de EER, Zwitserland en het VK die recht zouden kunnen hebben op basis van arbeid), ook als zij wel een toekenning hebben ontvangen.

Nota bene: Omdat we niet beschikken over de inkomensgegevens van de ouders, kunnen we in deze indicator alleen de voorwaarden voor het aanvragen van studiefinanciering in het algemeen toetsen en hier vervolgens tegenover het aantal gebruikers van de aanvullende beurs zetten. Daarmee kan het aandeel in de grafiek dat **geen aanvullende beurs** ontvangt **niet** geïnterpreteerd worden als het niet-gebruik van de aanvullende beurs. De groep studenten die geen aanvullende beurs ontvangt bestaat namelijk uit twee delen: 1) zij die wel aan de voorwaarden voor ouderlijk inkomen voldoen, maar toch geen gebruik maken en 2) zij die niet aan de voorwaarden voor ouderlijk inkomen voldoen.

De populatie bestaat uitsluitend uit studenten die op 1 oktober van het peiljaar ingeschreven staan aan een Nederlandse instelling.

Gebruik van een studiefinancieringsproduct is gedefinieerd als in de maand oktober van het studiejaar het betreffende product ontvangen te hebben. Het percentage gebruikers wordt berekend ten opzichte van het totale aantal rechthebbenden van het betreffende product op dat moment.

Let op: de y-as van deze grafiek begint niet op nul. Dit is een bewuste keuze om in beperkte ruimte toch verschillen te kunnen tonen.

	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
mbo niveau 1	83,8%	81,7%	81,6%	81,7%	83,8%	86,0%	85,6%
mbo niveau 2	68,6%	69,7%	71,0%	71,2%	72,9%	73,5%	71,2%
mbo niveau 3	53,4%	53,0%	53,0%	53,1%	55,0%	54,3%	50,9%
mbo niveau 4	43,0%	43,0%	44,0%	44,7%	46,6%	45,8%	43,2%
geheel mbo	49,2%	49,2%	49,8%	50,0%	51,7%	51,2%	48,8%

6.1.5 Percentage gebruikers rentedragende lening naar soort ho [TR075]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld.

Rechthebbenden zijn niet direct te herleiden, maar zijn benaderd als alle hbo en wo studenten die op 1 oktober van het peiljaar:

1. jonger zijn dan 30, of in september van het peiljaar een toekenning hebben ontvangen (doorlopend recht);
2. de Nederlandse nationaliteit hebben of als zodanig behandeld worden, of een verblijfsvergunning hebben die recht geeft op studiefinanciering;
3. een erkende voltijd of duale associate degree, bachelor, master, of postmaster van tenminste één jaar volgen;
4. nog recht op het betreffende studiefinancieringsproduct hebben, gegeven het aantal al gebruikte maanden studiefinanciering en eventuele verlenging door de duur van hun opleiding of de verlenging van het reisproduct wegens covid;
5. minder dan 10 jaar geleden voor het eerst studiefinanciering ontvingen in het domein ho.

Alle voorwaarden zijn getoetst op basis van het ééncijferbestand ho en het toekennenbestand studiefinanciering. Studenten van wie het recht niet met zekerheid kon worden bepaald op basis van het ééncijferbestand zijn buiten beschouwing gelaten (met name studenten uit de EER, Zwitserland en het VK die recht zouden kunnen hebben op basis van arbeid), ook als zij wel een toekenning hebben ontvangen.

De populatie bestaat uitsluitend uit studenten die op 1 oktober van het peiljaar ingeschreven staan aan een Nederlandse instelling.

Gebruik van een studiefinancieringsproduct is gedefinieerd als in de maand oktober van het studiejaar het betreffende product ontvangen te hebben. Het percentage gebruikers wordt berekend ten opzichte van het totale aantal rechthebbenden van het betreffende product op dat moment.

	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
hbo	46,7%	42,3%	39,5%	36,6%	25,0%	19,4%	16,7%
wo	60,2%	56,9%	56,0%	53,9%	36,2%	28,0%	24,1%

6.1.6 Percentage gebruikers rentedragende lening naar niveau mbo [TR075m]

Gegevens op basis van 1 cijfer mbo. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd middelbaar beroepsonderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein middelbaar beroepsonderwijs zijn geteld. Gegevens op basis van 1 cijfer mbo-nbi. Dit betreft inschrijvingen in het niet-bekostigd middelbaar beroepsonderwijs.

Rechthebbenden zijn niet direct te herleiden, maar zijn benaderd als alle mbo-studenten die op 1 oktober van het peiljaar:

1. ouder dan 17 en jonger dan 30 zijn (ook jonger dan 18 voor studentenreisproduct), of in september van het peiljaar een toekenning hebben ontvangen (doorlopend recht);
2. de Nederlandse nationaliteit hebben of als zodanig behandeld worden, of een verblijfsvergunning hebben die recht geeft op studiefinanciering;
3. studeren in leerweg BOL aan een door OCW erkende opleiding;
4. nog recht op het betreffende studiefinancieringsproduct hebben, gegeven het aantal al gebruikte maanden studiefinanciering en eventuele verlenging door een specialistenopleiding;
5. minder dan 10 jaar geleden voor het eerst studiefinanciering ontvingen in het domein mbo.

Alle voorwaarden zijn getoetst op basis van het ééncijferbestand mbo en het toekennenbestand studiefinanciering. Studenten van wie het recht niet met zekerheid kon worden bepaald op basis van het ééncijferbestand zijn buiten beschouwing gelaten (met name studenten uit de EER, Zwitserland en het VK die recht zouden kunnen hebben op basis van arbeid), ook als zij wel een toekenning hebben ontvangen.

De populatie bestaat uitsluitend uit studenten die op 1 oktober van het peiljaar ingeschreven staan aan een Nederlandse instelling.

Gebruik van een studiefinancieringsproduct is gedefinieerd als in de maand oktober van het studiejaar het betreffende product ontvangen te hebben. Het percentage gebruikers wordt berekend ten opzichte van het totale aantal rechthebbenden van het betreffende product op dat moment.

	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
geheel mbo	23,6%	22,4%	20,0%	17,5%	13,9%	11,9%	10,8%
mbo niveau 1	48,3%	44,3%	36,5%	30,5%	23,3%	18,6%	16,8%
mbo niveau 2	29,1%	30,1%	26,7%	22,9%	18,1%	16,5%	14,6%
mbo niveau 3	23,1%	22,2%	20,3%	18,1%	15,2%	12,8%	11,5%
mbo niveau 4	21,8%	20,1%	18,2%	16,2%	12,8%	10,8%	9,8%

6.1.7 Percentage gebruikers rentedragende lening naar soort en verblijfsjaar ho [TRo76]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld. Het verblijfsjaar geeft het aantal jaren weer dat een student een inschrijving had in het desbetreffende domein (mbo of ho) geldig op 1 oktober.

Rechthebbenden zijn niet direct te herleiden, maar zijn benaderd als alle hbo en wo studenten die op 1 oktober van het peiljaar:

1. jonger zijn dan 30, of in september van het peiljaar een toekenning hebben ontvangen (doorlopend recht);
2. de Nederlandse nationaliteit hebben of als zodanig behandeld worden, of een verblijfsvergunning hebben die recht geeft op studiefinanciering;
3. een erkende voltijd of duale associate degree, bachelor, master, of postmaster van tenminste één jaar volgen;
4. nog recht op het betreffende studiefinancieringsproduct hebben, gegeven het aantal al gebruikte maanden studiefinanciering en eventuele verlenging door de duur van hun opleiding of de verlenging van het reisproduct wegens covid;
5. minder dan 10 jaar geleden voor het eerst studiefinanciering ontvingen in het domein ho.

Alle voorwaarden zijn getoetst op basis van het ééncijferbestand ho en het toekennenbestand studiefinanciering. Studenten van wie het recht niet met zekerheid kon worden bepaald op basis van het ééncijferbestand zijn buiten beschouwing gelaten (met name studenten uit de EER, Zwitserland en het VK die recht zouden kunnen hebben op basis van arbeid), ook als zij wel een toekenning hebben ontvangen.

De populatie bestaat uitsluitend uit studenten die op 1 oktober van het peiljaar ingeschreven staan aan een Nederlandse instelling.

Gebruik van een studiefinancieringsproduct is gedefinieerd als in de maand oktober van het studiejaar het betreffende product ontvangen te hebben. Het percentage gebruikers wordt berekend ten opzichte van het totale aantal rechthebbenden van het betreffende product op dat moment.

	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
hbo: vbj 1	31,6%	27,3%	22,6%	17,3%	8,9%	7,7%	6,7%
hbo: vbj 2	42,4%	36,7%	32,3%	28,2%	15,6%	10,8%	9,8%
hbo: vbj 3	51,4%	44,5%	40,8%	36,5%	22,7%	16,1%	13,0%
hbo: vbj 4	54,6%	50,9%	47,2%	43,5%	27,5%	21,5%	17,5%
hbo: vbj 5	60,6%	58,4%	57,5%	54,3%	41,4%	31,4%	28,3%
hbo: vbj 6	60,4%	62,4%	62,6%	61,6%	53,0%	43,2%	37,9%
hbo: vbj 7	63,4%	62,5%	63,4%	63,3%	57,9%	51,1%	46,6%
hbo: vbj 8+	22,0%	25,5%	26,1%	32,9%	31,2%	27,5%	24,9%
wo: vbj 1	44,7%	39,7%	34,8%	26,7%	10,5%	8,9%	7,5%
wo: vbj 2	57,5%	51,1%	48,5%	41,8%	21,0%	12,7%	11,2%
wo: vbj 3	66,3%	61,0%	57,5%	54,2%	30,3%	21,3%	16,2%
wo: vbj 4	68,8%	66,1%	63,8%	60,3%	37,6%	28,0%	23,2%
wo: vbj 5	65,8%	64,3%	65,3%	63,4%	44,5%	34,9%	29,8%
wo: vbj 6	66,1%	64,4%	66,5%	67,5%	53,7%	42,4%	38,3%
wo: vbj 7	69,1%	66,4%	66,9%	68,7%	59,7%	50,7%	45,0%
wo: vbj 8+	38,2%	41,7%	44,3%	53,6%	47,8%	41,8%	37,8%

6.1.8 Percentage gebruikers rentedragende lening naar niveau en verblijfsjaar mbo [TR076m]

Gegevens op basis van 1 cijfer mbo. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd middelbaar beroepsonderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein middelbaar beroepsonderwijs zijn geteld. Gegevens op basis van 1 cijfer mbo-nbi. Dit betreft inschrijvingen in het niet-bekostigd middelbaar beroepsonderwijs. Het verblijfsjaar geeft het aantal jaren weer dat een student een inschrijving had in het desbetreffende domein (mbo of ho) geldig op 1 oktober.

Rechthebbenden zijn niet direct te herleiden, maar zijn benaderd als alle mbo-studenten die op 1 oktober van het peiljaar:

1. ouder dan 17 en jonger dan 30 zijn (ook jonger dan 18 voor studentenreisproduct), of in september van het peiljaar een toekenning hebben ontvangen (doorlopend recht);
2. de Nederlandse nationaliteit hebben of als zodanig behandeld worden, of een verblijfsvergunning hebben die recht geeft op studiefinanciering;
3. studeren in leerweg BOL aan een door OCW erkende opleiding;
4. nog recht op het betreffende studiefinancieringsproduct hebben, gegeven het aantal al gebruikte maanden studiefinanciering en eventuele verlenging door een specialistenopleiding;
5. minder dan 10 jaar geleden voor het eerst studiefinanciering ontvingen in het domein mbo.

Alle voorwaarden zijn getoetst op basis van het ééncijferbestand mbo en het toekennenbestand studiefinanciering. Studenten van wie het recht niet met zekerheid kon worden bepaald op basis van het ééncijferbestand zijn buiten beschouwing gelaten (met name studenten uit de EER, Zwitserland en het VK die recht zouden kunnen hebben op basis van arbeid), ook als zij wel een toekenning hebben ontvangen.

De populatie bestaat uitsluitend uit studenten die op 1 oktober van het peiljaar ingeschreven staan aan een Nederlandse instelling.

Gebruik van een studiefinancieringsproduct is gedefinieerd als in de maand oktober van het studiejaar het betreffende product ontvangen te hebben. Het percentage gebruikers wordt berekend ten opzichte van het totale aantal rechthebbenden van het betreffende product op dat moment.

	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
geheel mbo: vbj 1	33,7%	30,8%	25,7%	21,7%	15,7%	14,6%	13,6%
geheel mbo: vbj 2	19,8%	18,5%	15,0%	12,7%	9,9%	8,6%	8,1%
geheel mbo: vbj 3	15,0%	14,6%	12,2%	9,8%	7,3%	6,3%	5,8%
geheel mbo: vbj 4	22,0%	21,1%	19,6%	16,3%	12,0%	10,2%	9,1%
geheel mbo: vbj 5+	42,6%	39,9%	37,4%	34,8%	29,6%	25,6%	23,8%
mbo niveau 1: vbj 1	45,3%	40,4%	30,9%	26,6%	17,7%	15,0%	13,6%
mbo niveau 1: vbj 2	53,0%	46,9%	39,6%	29,3%	24,3%	18,8%	18,2%
mbo niveau 1: vbj 3	55,0%	54,3%	50,7%	43,6%	38,9%	34,8%	23,6%
mbo niveau 1: vbj 4	67,1%	62,4%	56,3%	61,2%	58,8%	46,0%	45,7%
mbo niveau 1: vbj 5+	72,7%	76,6%	57,1%	72,9%	71,7%	62,0%	75,0%
mbo niveau 2: vbj 1	27,3%	24,5%	19,9%	16,3%	11,6%	12,5%	12,7%
mbo niveau 2: vbj 2	21,0%	20,9%	15,9%	12,4%	9,9%	8,8%	7,8%
mbo niveau 2: vbj 3	29,1%	30,7%	25,9%	20,4%	14,7%	13,9%	12,1%
mbo niveau 2: vbj 4	42,5%	42,7%	39,4%	34,3%	26,6%	24,2%	21,9%
mbo niveau 2: vbj 5+	61,0%	59,8%	56,0%	52,9%	46,7%	42,8%	40,3%
mbo niveau 3: vbj 1	34,8%	33,2%	30,6%	26,9%	20,3%	17,8%	14,5%
mbo niveau 3: vbj 2	16,2%	14,0%	11,9%	10,4%	8,6%	7,3%	6,3%
mbo niveau 3: vbj 3	12,6%	12,4%	9,6%	8,1%	6,4%	5,3%	4,5%
mbo niveau 3: vbj 4	21,9%	21,0%	19,7%	16,3%	12,3%	10,3%	9,2%
mbo niveau 3: vbj 5+	42,8%	41,1%	38,5%	35,1%	30,8%	26,8%	25,2%
mbo niveau 4: vbj 1	29,8%	28,2%	24,6%	20,9%	15,3%	14,6%	13,7%
mbo niveau 4: vbj 2	17,8%	16,2%	13,7%	12,3%	9,4%	8,2%	7,7%
mbo niveau 4: vbj 3	13,4%	12,2%	10,1%	8,4%	6,3%	5,2%	4,9%
mbo niveau 4: vbj 4	20,1%	18,7%	17,2%	14,2%	10,4%	8,6%	7,7%
mbo niveau 4: vbj 5+	41,4%	38,0%	35,6%	33,1%	27,8%	23,8%	22,0%

6.1.9 Gemiddelde rentedragende lening in het ho [TRo79a]

Gegevens op basis van het Studiefinancieringsbestand (Toekenningen). Alle studenten aan een bekostigde instelling die minimaal 1 maand gebruik hebben gemaakt van het betreffende studiefinancieringsproduct zijn meegenomen, zolang zij op 1 oktober ingeschreven stonden. Inschrijvingen aan niet-bekostigde en buitenlandse instellingen zijn buiten beschouwing gelaten.

De maandbedragen zijn berekend als een gemiddelde van het jaarlijkse gebruik. We corrigeren dus niet voor het aantal maanden per jaar dat een student (niet) leent. Per student wordt per studiejaar berekend welk bedrag in totaal is geleend. Het gemiddelde maandelijkse bedrag wordt berekend door per studiejaar de som te berekenen van alle geleende bedragen en deze te delen door de som van het aantal gebruikers. Het resultaat is het gemiddelde geleende bedrag per jaar, dit bedrag delen we vervolgens door 12 (maanden) om tot het maandbedrag te komen.

	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
hbo: rentedragende lening	€499	€509	€532	€519	€424	€470
wo: rentedragende lening	€559	€558	€583	€535	€458	€504
geheel ho: rentedragende lening	€525	€531	€556	€527	€441	€487

6.1.10 Gemiddelde collegegeldkrediet in het ho [TRo79b]

Gegevens op basis van het Studiefinancieringsbestand (Toekenningen). Alle studenten aan een bekostigde instelling die minimaal 1 maand gebruik hebben gemaakt van het betreffende studiefinancieringsproduct zijn meegenomen, zolang zij op 1 oktober ingeschreven stonden. Inschrijvingen aan niet-bekostigde en buitenlandse instellingen zijn buiten beschouwing gelaten.

De maandbedragen zijn berekend als een gemiddelde van het jaarlijkse gebruik. We corrigeren dus niet voor het aantal maanden per jaar dat een student (niet) leent. Per student wordt per studiejaar berekend welk bedrag in totaal is geleend. Het gemiddelde maandelijkse bedrag wordt berekend door per studiejaar de som te berekenen van alle geleende bedragen en deze te delen door de som van het aantal gebruikers. Het resultaat is het gemiddelde geleende bedrag per jaar, dit bedrag delen we vervolgens door 12 (maanden) om tot het maandbedrag te komen.

	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
hbo: rentedragende lening	€137	€136	€71	€126	€133	€156
wo: rentedragende lening	€142	€143	€75	€126	€139	€160
geheel ho: rentedragende lening	€140	€139	€72	€126	€136	€158

6.1.11 Gemiddelde lening in het mbo [TR079m]

Gegevens op basis van het Studiefinancieringsbestand (Toekenningen). Alle studenten die minimaal 1 maand gebruik hebben gemaakt van het betreffende studiefinancieringsproduct zijn meegenomen, ook studenten met inschrijvingen in een deel van het studiejaar en studenten die aan niet-bekostigde instellingen studeren. Alleen studenten die in het buitenland studeren zijn niet meegenomen.

De maandbedragen zijn berekend als een gemiddelde van het jaarlijkse gebruik. We corrigeren dus niet voor het aantal maanden per jaar dat een student (niet) leent. Per student wordt per studiejaar berekend welk bedrag in totaal is geleend. Het gemiddelde maandelijks bedrag wordt berekend door per studiejaar de som te berekenen van alle geleende bedragen en deze te delen door de som van het aantal gebruikers. Het resultaat is het gemiddelde geleende bedrag per jaar, dit bedrag delen we vervolgens door 12 (maanden) om tot het maandbedrag te komen.

	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
geheel mbo	€247	€256	€256	€259	€270	€296
mbo niveau 1	€163	€178	€169	€167	€154	€174
mbo niveau 2	€184	€196	€189	€186	€190	€211
mbo niveau 3	€256	€273	€272	€272	€288	€318
mbo niveau 4	€266	€274	€275	€278	€290	€319

6.1.12 Gemiddelde rentedragende lening in het ho naar soort ho en verblijfsjaar [TRo80a]

Gegevens op basis van het Studiefinancieringsbestand (Toekenningen). Verblijfsjaren op basis van ééncijferbestand ho. Het verblijfsjaar geeft het aantal jaren weer dat een student een inschrijving had in het desbetreffende domein (mbo of ho) geldig op 1 oktober. Alle studenten aan een bekostigde instelling die minimaal 1 maand gebruik hebben gemaakt van het betreffende studiefinancieringsproduct zijn meegenomen, zolang zij op 1 oktober ingeschreven stonden. Inschrijvingen aan niet-bekostigde en buitenlandse instellingen zijn buiten beschouwing gelaten.

De maandbedragen zijn berekend als een gemiddelde van het jaarlijkse gebruik. We corrigeren dus niet voor het aantal maanden per jaar dat een student (niet) leent. Per student wordt per studiejaar berekend welk bedrag in totaal is geleend. Het gemiddelde maandelijkse bedrag wordt berekend door per studiejaar de som te berekenen van alle geleende bedragen en deze te delen door de som van het aantal gebruikers. Het resultaat is het gemiddelde geleende bedrag per jaar, dit bedrag delen we vervolgens door 12 (maanden) om tot het maandbedrag te komen.

	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
hbo, vbj 1, rentedragende lening	€410	€432	€442	€420	€300	€324
hbo, vbj 2, rentedragende lening	€475	€486	€496	€489	€327	€366
hbo, vbj 3, rentedragende lening	€498	€510	€527	€510	€341	€379
hbo, vbj 4, rentedragende lening	€511	€515	€546	€519	€353	€396
hbo, vbj 5, rentedragende lening	€538	€546	€579	€554	€498	€538
hbo, vbj 6, rentedragende lening	€597	€592	€622	€603	€601	€635
hbo, vbj 7, rentedragende lening	€626	€637	€644	€626	€650	€680
hbo, vbj 8+, rentedragende lening	€449	€439	€459	€437	€456	€524
wo, vbj 1, rentedragende lening	€471	€481	€479	€443	€310	€344
wo, vbj 2, rentedragende lening	€542	€540	€559	€517	€340	€392
wo, vbj 3, rentedragende lening	€572	€566	€591	€541	€354	€402
wo, vbj 4, rentedragende lening	€565	€565	€592	€536	€371	€404
wo, vbj 5, rentedragende lening	€585	€584	€613	€556	€489	€521
wo, vbj 6, rentedragende lening	€595	€597	€623	€572	€561	€595
wo, vbj 7, rentedragende lening	€601	€595	€625	€562	€597	€641
wo, vbj 8+, rentedragende lening	€514	€511	€526	€479	€500	€552

6.1.13 Gemiddelde collegegeldkrediet in het ho naar soort ho en verblijfsjaar [TRo8ob]

Gegevens op basis van het Studiefinancieringsbestand (Toekenningen). Verblijfsjaren op basis van ééncijferbestand ho. Het verblijfsjaar geeft het aantal jaren weer dat een student een inschrijving had in het desbetreffende domein (mbo of ho) geldig op 1 oktober. Alle studenten aan een bekostigde instelling die minimaal 1 maand gebruik hebben gemaakt van het betreffende studiefinancieringsproduct zijn meegenomen, zolang zij op 1 oktober ingeschreven stonden. Inschrijvingen aan niet-bekostigde en buitenlandse instellingen zijn buiten beschouwing gelaten.

De maandbedragen zijn berekend als een gemiddelde van het jaarlijkse gebruik. We corrigeren dus niet voor het aantal maanden per jaar dat een student (niet) leent. Per student wordt per studiejaar berekend welk bedrag in totaal is geleend. Het gemiddelde maandelijks bedrag wordt berekend door per studiejaar de som te berekenen van alle geleende bedragen en deze te delen door de som van het aantal gebruikers. Het resultaat is het gemiddelde geleende bedrag per jaar, dit bedrag delen we vervolgens door 12 (maanden) om tot het maandbedrag te komen.

	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
hbo, vbj 1, collegegeldkrediet	€73	€77	€40	€73	€77	€161
hbo, vbj 2, collegegeldkrediet	€141	€129	€64	€120	€130	€151
hbo, vbj 3, collegegeldkrediet	€155	€153	€73	€126	€136	€158
hbo, vbj 4, collegegeldkrediet	€154	€158	€81	€135	€136	€157
hbo, vbj 5, collegegeldkrediet	€145	€147	€78	€142	€141	€152
hbo, vbj 6, collegegeldkrediet	€149	€149	€78	€146	€153	€159
hbo, vbj 7, collegegeldkrediet	€147	€150	€79	€145	€157	€166
hbo, vbj 8+, collegegeldkrediet	€104	€105	€57	€100	€111	€127
wo, vbj 1, collegegeldkrediet	€80	€87	€44	€83	€89	€168
wo, vbj 2, collegegeldkrediet	€150	€133	€68	€124	€134	€160
wo, vbj 3, collegegeldkrediet	€157	€156	€75	€125	€138	€161
wo, vbj 4, collegegeldkrediet	€153	€158	€82	€130	€138	€159
wo, vbj 5, collegegeldkrediet	€151	€155	€82	€139	€147	€162
wo, vbj 6, collegegeldkrediet	€149	€151	€80	€138	€154	€166
wo, vbj 7, collegegeldkrediet	€145	€147	€78	€130	€151	€166
wo, vbj 8+, collegegeldkrediet	€120	€121	€65	€109	€121	€138

6.1.14 Gemiddelde lening in het mbo naar niveau en verblijfsjaar [TRo8om]

Gegevens op basis van het Studiefinancieringsbestand (Toekenningen). Verblijfsjaren op basis van ééncijferbestand mbo. Het verblijfsjaar geeft het aantal jaren weer dat een student een inschrijving had in het desbetreffende domein (mbo of ho) geldig op 1 oktober. Alle studenten die minimaal 1 maand gebruik hebben gemaakt van het betreffende studiefinancieringsproduct zijn meegenomen, ook studenten met inschrijvingen in een deel van het studiejaar en studenten die aan niet-bekostigde instellingen studeren. Alleen studenten die in het buitenland studeren zijn niet meegenomen.

De maandbedragen zijn berekend als een gemiddelde van het jaarlijkse gebruik. We corrigeren dus niet voor het aantal maanden per jaar dat een student (niet) leent. Per student wordt per studiejaar berekend welk bedrag in totaal is geleend. Het gemiddelde maandelijks bedrag wordt berekend door per studiejaar de som te berekenen van alle geleende bedragen en deze te delen door de som van het aantal gebruikers. Het resultaat is het gemiddelde geleende bedrag per jaar, dit bedrag delen we vervolgens door 12 (maanden) om tot het maandbedrag te komen.

	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
geheel mbo: vbj 1	€190	€204	€208	€210	€214	€234
geheel mbo: vbj 2	€192	€204	€203	€200	€211	€235
geheel mbo: vbj 3	€218	€222	€216	€216	€222	€246
geheel mbo: vbj 4	€234	€239	€233	€227	€233	€258
geheel mbo: vbj 5+	€342	€348	€340	€335	€348	€383
mbo niveau 1: vbj 1	€158	€170	€161	€159	€137	€158
mbo niveau 1: vbj 2	€165	€182	€169	€166	€165	€180
mbo niveau 1: vbj 3	€189	€195	€199	€179	€187	€225
mbo niveau 1: vbj 4	€229	€242	€181	€210	€172	€255
mbo niveau 1: vbj 5+	€238	€202	€229	€224	€204	€191
mbo niveau 2: vbj 1	€153	€172	€163	€151	€142	€180
mbo niveau 2: vbj 2	€163	€177	€172	€164	€166	€182
mbo niveau 2: vbj 3	€194	€193	€185	€187	€187	€210
mbo niveau 2: vbj 4	€214	€222	€202	€194	€209	€228
mbo niveau 2: vbj 5+	€227	€240	€226	€216	€221	€244
mbo niveau 3: vbj 1	€211	€232	€248	€242	€254	€256
mbo niveau 3: vbj 2	€191	€217	€212	€223	€231	€270
mbo niveau 3: vbj 3	€214	€227	€225	€220	€232	€262
mbo niveau 3: vbj 4	€230	€233	€230	€229	€234	€259
mbo niveau 3: vbj 5+	€322	€338	€326	€319	€338	€369
mbo niveau 4: vbj 1	€216	€228	€234	€238	€250	€271
mbo niveau 4: vbj 2	€211	€221	€219	€217	€232	€259
mbo niveau 4: vbj 3	€226	€232	€226	€226	€233	€256
mbo niveau 4: vbj 4	€239	€244	€241	€234	€239	€265
mbo niveau 4: vbj 5+	€360	€362	€357	€354	€367	€406

6.1.15 Bijverdiensten uit werk per maand naar leenstatus en opleidingsniveau ouders [TR107a]

Bron: Studentenmonitor 2015 - 2024 . De populatie betreft voltijd studenten in hbo-bachelor, wo-bachelor of en wo-master. Extreme waarden op inkomen (2 procent aan onder- & bovenkant) zijn verwijderd. Bedragen zijn gemiddelde maandinkomsten in euro's.

Let op: de y-as van deze grafiek begint niet op nul. Dit is een bewuste keuze om in beperkte ruimte toch verschillen te kunnen tonen.

	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
eerste generatie ho: student met studielening	€392	€433	€423	€453	€471	€556	€538	€652	€770	€756
eerste generatie ho: student zonder studielening	€398	€448	€468	€478	€536	€547	€558	€618	€663	€707
ouders ho: student met studielening	€396	€407	€363	€378	€422	€463	€480	€528	€637	€683
ouders ho: student zonder studielening	€394	€440	€409	€419	€437	€489	€499	€542	€586	€607
totaal: student met studielening	€394	€419	€387	€408	€441	€498	€498	€570	€682	€708
totaal: student zonder studielening	€396	€444	€436	€445	€482	€514	€523	€569	€613	€639

6.1.16 Gemiddeld leenbedrag studenten met en zonder aanvullende beurs hbo [TR143a]

Gegevens op basis van het Studiefinancieringsbestand (Toekenningen). Verblijfsjaren op basis van ééncijferbestand ho. Het verblijfsjaar geeft het aantal jaren weer dat een student een inschrijving had in het desbetreffende domein (mbo of ho) geldig op 1 oktober. Alle studenten die minimaal 1 maand gebruik hebben gemaakt van het betreffende studiefinancieringsproduct zijn meegenomen, ook studenten met inschrijvingen in een deel van het studiejaar en studenten die aan niet-bekostigde instellingen studeren. Alleen studenten die in het buitenland studeren zijn niet meegenomen. Met het betreffende studiefinancieringsproduct bedoelen we hier de basisbeurs. Om het leengedrag naar woonsituatie makkelijker interpreteerbaar te maken zijn alleen studenten meegeteld die in het hele studiejaar niet van woonsituatie gewisseld zijn. De student wordt meegenomen in het niveau van zijn of haar hoogste inschrijving. Een student die is doorgestroomd en in hetzelfde studiejaar een wo-inschrijving heeft, telt hier dus niet mee.

Het gemiddelde leenbedrag per maand is bepaald op basis van alle maanden waarin een student basisbeurs heeft ontvangen. Maanden waarin een student wel basisbeurs heeft ontvangen, maar niet heeft geleend, worden als nul meegewogen in het gemiddelde. Bedragen van de rentedragende lening en het collegegeldkrediet worden hiervoor bij elkaar opgeteld.

Ieder gebruik van de aanvullende beurs telt mee in de categorie 'aanvullende beurs', ongeacht de omvang van de beurs.

verblijfsjaar gemiddelde lening aantal studenten

thuiswonend: aanvullende beurs	1	€27	32.602
thuiswonend: geen aanvullende beurs	1	€20	32.188
uitwonend: aanvullende beurs	1	€165	5.876
uitwonend: geen aanvullende beurs	1	€197	4.612
thuiswonend: aanvullende beurs	2	€32	25.709
thuiswonend: geen aanvullende beurs	2	€27	25.333
uitwonend: aanvullende beurs	2	€158	8.084
uitwonend: geen aanvullende beurs	2	€188	7.643
thuiswonend: aanvullende beurs	3	€47	21.197
thuiswonend: geen aanvullende beurs	3	€45	20.242
uitwonend: aanvullende beurs	3	€188	8.847
uitwonend: geen aanvullende beurs	3	€234	8.958
thuiswonend: aanvullende beurs	4	€62	19.326
thuiswonend: geen aanvullende beurs	4	€60	18.792
uitwonend: aanvullende beurs	4	€216	10.022
uitwonend: geen aanvullende beurs	4	€274	10.431
thuiswonend: aanvullende beurs	5+	€96	5.976
thuiswonend: geen aanvullende beurs	5+	€92	6.217
uitwonend: aanvullende beurs	5+	€230	5.585
uitwonend: geen aanvullende beurs	5+	€290	6.591

6.1.17 Gemiddeld leenbedrag studenten met en zonder aanvullende beurs wo [TR143b]

Gegevens op basis van het Studiefinancieringsbestand (Toekenningen). Verblijfsjaren op basis van ééncijferbestand ho. Het verblijfsjaar geeft het aantal jaren weer dat een student een inschrijving had in het desbetreffende domein (mbo of ho) geldig op 1 oktober. Alle studenten die minimaal 1 maand gebruik hebben gemaakt van het betreffende studiefinancieringsproduct zijn meegenomen, ook studenten met inschrijvingen in een deel van het studiejaar en studenten die aan niet-bekostigde instellingen studeren. Alleen studenten die in het buitenland studeren zijn niet meegenomen. Met het betreffende studiefinancieringsproduct bedoelen we hier de basisbeurs. Om het leengedrag naar woonsituatie makkelijker interpreteerbaar te maken zijn alleen studenten meegeteld die in het hele studiejaar niet van woonsituatie gewisseld zijn. De student wordt meegenomen in het niveau van zijn of haar hoogste inschrijving.

Het gemiddelde leenbedrag per maand is bepaald op basis van alle maanden waarin een student basisbeurs heeft ontvangen. Maanden waarin een student wel basisbeurs heeft ontvangen, maar niet heeft geleend, worden als nul meegewogen in het gemiddelde. Bedragen van de rentedragende lening en het collegegeldkrediet worden hiervoor bij elkaar opgeteld.

Ieder gebruik van de aanvullende beurs telt mee in de categorie 'aanvullende beurs', ongeacht de omvang van de beurs.

verblijfsjaar gemiddelde lening aantal studenten

thuiswonend: aanvullende beurs	1	€29	7.813
thuiswonend: geen aanvullende beurs	1	€23	12.181
uitwonend: aanvullende beurs	1	€104	3.929
uitwonend: geen aanvullende beurs	1	€95	6.543
thuiswonend: aanvullende beurs	2	€34	6.668
thuiswonend: geen aanvullende beurs	2	€31	8.929
uitwonend: aanvullende beurs	2	€113	6.542
uitwonend: geen aanvullende beurs	2	€118	13.176
thuiswonend: aanvullende beurs	3	€52	5.681
thuiswonend: geen aanvullende beurs	3	€52	6.803
uitwonend: aanvullende beurs	3	€148	7.490
uitwonend: geen aanvullende beurs	3	€169	15.257
thuiswonend: aanvullende beurs	4	€75	5.140
thuiswonend: geen aanvullende beurs	4	€78	5.896
uitwonend: aanvullende beurs	4	€184	8.295
uitwonend: geen aanvullende beurs	4	€207	16.078
thuiswonend: aanvullende beurs	5+	€107	3.808
thuiswonend: geen aanvullende beurs	5+	€108	4.626
uitwonend: aanvullende beurs	5+	€216	10.463
uitwonend: geen aanvullende beurs	5+	€230	21.655

6.1.18 Gemiddeld leenbedrag studenten met en zonder aanvullende beurs mbo [TR143m]

Gegevens op basis van het Studiefinancieringsbestand (Toekenningen). Verblijfsjaren op basis van ééncijferbestand mbo. Het verblijfsjaar geeft het aantal jaren weer dat een student een inschrijving had in het desbetreffende domein (mbo of ho) geldig op 1 oktober. Er is gekeken naar studenten van mbo niveau 3 en 4. Alle studenten die minimaal 1 maand gebruik hebben gemaakt van het betreffende studiefinancieringsproduct zijn meegenomen, ook studenten met inschrijvingen in een deel van het studiejaar en studenten die aan niet-bekostigde instellingen studeren. Alleen studenten die in het buitenland studeren zijn niet meegenomen. Met het betreffende studiefinancieringsproduct bedoelen we hier de basisbeurs. Om het leengedrag naar woonsituatie makkelijker interpreteerbaar te maken zijn alleen studenten meegeteld die in het hele studiejaar niet van woonsituatie gewisseld zijn. De student wordt meegenomen in het niveau van zijn of haar hoogste inschrijving. Een student die is doorgestroomd en in hetzelfde studiejaar een hbo-inschrijving heeft, telt hier dus niet mee.

Het gemiddelde leenbedrag per maand is bepaald op basis van alle maanden waarin een student basisbeurs heeft ontvangen. Maanden waarin een student wel basisbeurs heeft ontvangen, maar niet heeft geleend, worden als nul meegewogen in het gemiddelde. Alleen de rentedragende lening wordt hier geteld.

Ieder gebruik van de aanvullende beurs telt mee in de categorie 'aanvullende beurs', ongeacht de omvang van de beurs.

verblijfsjaar gemiddelde lening aantal studenten

thuiswonend: aanvullende beurs	1	€29	7.853
thuiswonend: geen aanvullende beurs	1	€24	11.086
uitwonend: aanvullende beurs	1	€98	1.334
uitwonend: geen aanvullende beurs	1	€255	776
thuiswonend: aanvullende beurs	2	€16	17.225
thuiswonend: geen aanvullende beurs	2	€14	28.761
uitwonend: aanvullende beurs	2	€74	1.876
uitwonend: geen aanvullende beurs	2	€188	1.215
thuiswonend: aanvullende beurs	3	€15	23.311
thuiswonend: geen aanvullende beurs	3	€13	31.818
uitwonend: aanvullende beurs	3	€76	2.306
uitwonend: geen aanvullende beurs	3	€181	1.276
thuiswonend: aanvullende beurs	4	€26	14.516
thuiswonend: geen aanvullende beurs	4	€22	17.461
uitwonend: aanvullende beurs	4	€79	2.455
uitwonend: geen aanvullende beurs	4	€211	1.116
thuiswonend: aanvullende beurs	5+	€46	11.824
thuiswonend: geen aanvullende beurs	5+	€52	10.547
uitwonend: aanvullende beurs	5+	€109	4.704
uitwonend: geen aanvullende beurs	5+	€287	1.544

6.1.19 Gemiddeld extra leenbedrag studenten met en zonder aanvullende beurs na aflopen basisbeurs ho [TR144]

Gegevens op basis van het Studiefinancieringsbestand (Toekenningen). De populatie bestaat uit studenten die in het voorgaande studiejaar het hele jaar een basisbeurs (en eventueel een aanvullende beurs) hebben ontvangen, en in het huidige jaar uit hun recht zijn gelopen. De student wordt meegenomen in het niveau van zijn of haar hoogste inschrijving. Alle studenten die minimaal 1 maand gebruik hebben gemaakt van het betreffende studiefinancieringsproduct zijn meegenomen, ook studenten met inschrijvingen in een deel van het studiejaar en studenten die aan niet-bekostigde instellingen studeren. Alleen studenten die in het buitenland studeren zijn niet meegenomen. Met het betreffende studiefinancieringsproduct bedoelen we hier de basisbeurs. Om het leengedrag naar woonsituatie makkelijker interpreteerbaar te maken zijn alleen studenten meegeteld die in het hele studiejaar niet van woonsituatie gewisseld zijn. Van de studenten die uit hun recht zijn gelopen, wordt de laatst bekende woonsituatie gebruikt in de bepaling van de groep thuiswonend of uitwonend.

Het verschil in het gemiddelde leenbedrag per maand is bepaald op basis van alle maanden waarin een student basisbeurs heeft ontvangen in het voorgaande jaar, en alle maanden waarin een student voorkwam in het Studiefinancieringsbestand in het huidige jaar. Maanden waarin de student niet heeft geleend, worden als nul meegenomen in het gemiddelde. Bedragen van de rentedragende lening en het collegegeldkrediet worden hiervoor bij elkaar opgeteld.

Ieder gebruik van de aanvullende beurs telt mee in de categorie 'aanvullende beurs', ongeacht de omvang van de beurs.

	groep	gemiddeld verschil	aantal studenten
thuiswonend: aanvullende beurs	hbo-thuiswonend	€119	11.419
uitwonend: aanvullende beurs	hbo-uitwonend	€359	6.391
thuiswonend: geen aanvullende beurs	hbo-thuiswonend	€36	9.197
uitwonend: geen aanvullende beurs	hbo-uitwonend	€171	6.324
thuiswonend: aanvullende beurs	wo-thuiswonend	€114	4.440
uitwonend: aanvullende beurs	wo-uitwonend	€296	7.792
thuiswonend: geen aanvullende beurs	wo-thuiswonend	€35	4.616
uitwonend: geen aanvullende beurs	wo-uitwonend	€143	14.207

6.1.20 Gemiddeld extra leenbedrag studenten met en zonder aanvullende beurs na aflopen basisbeurs mbo [TR144m]
 Gegevens op basis van het Studiefinancieringsbestand (Toekenningen). De populatie bestaat uit studenten die in het voorgaande studiejaar het hele jaar een basisbeurs (en eventueel een aanvullende beurs) hebben ontvangen, en in het huidige jaar uit hun recht zijn gelopen. Er is gekeken naar studenten van mbo niveau 3 en 4. De student wordt meegenomen in het niveau van zijn of haar hoogste inschrijving. Alle studenten die minimaal 1 maand gebruik hebben gemaakt van het betreffende studiefinancieringsproduct zijn meegenomen, ook studenten met inschrijvingen in een deel van het studiejaar en studenten die aan niet-bekostigde instellingen studeren. Alleen studenten die in het buitenland studeren zijn niet meegenomen. Met het betreffende studiefinancieringsproduct bedoelen we hier de basisbeurs. Om het leengedrag naar woonsituatie makkelijker interpreteerbaar te maken zijn alleen studenten meegeteld die in het hele studiejaar niet van woonsituatie gewisseld zijn. Van de studenten die uit hun recht zijn gelopen, wordt de laatst bekende woonsituatie gebruikt in de bepaling van de groep thuiswonend of uitwonend.

Het verschil in het gemiddelde leenbedrag per maand is bepaald op basis van alle maanden waarin een student basisbeurs heeft ontvangen in het voorgaande jaar, en alle maanden waarin een student voorkwam in het Studiefinancieringsbestand in het huidige jaar. Maanden waarin de student niet heeft geleend, worden als nul meegenomen in het gemiddelde. Alleen de rentedragende lening wordt hier geteld.

Ieder gebruik van de aanvullende beurs telt mee in de categorie 'aanvullende beurs', ongeacht de omvang van de beurs.

	groep	gemiddeld verschil	aantal studenten
thuiswonend: aanvullende beurs	niv3-thuiswonend	€201	323
uitwonend: aanvullende beurs	niv3-uitwonend	€540	210
thuiswonend: geen aanvullende beurs	niv3-thuiswonend	€67	165
uitwonend: geen aanvullende beurs	niv3-uitwonend	€154	29
thuiswonend: aanvullende beurs	niv4-thuiswonend	€216	2.309
uitwonend: aanvullende beurs	niv4-uitwonend	€528	822
thuiswonend: geen aanvullende beurs	niv4-thuiswonend	€57	1.586
uitwonend: geen aanvullende beurs	niv4-uitwonend	€266	249

6.2 Studieleningen en studieschuld

6.2.1 Gemiddelde maximaal opgebouwde lening per startcohort in het hbo en wo [TR127]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld.

Rechthebbenden zijn niet direct te herleiden, maar zijn benaderd als alle hbo en wo studenten die op 1 oktober van het peiljaar:

1. jonger zijn dan 30, of in september van het peiljaar een toekenning hebben ontvangen (doorlopend recht);
2. de Nederlandse nationaliteit hebben of als zodanig behandeld worden, of een verblijfsvergunning hebben die recht geeft op studiefinanciering;
3. een erkende voltijd of duale associate degree, bachelor, master, of postmaster van tenminste één jaar volgen;
4. nog recht op het betreffende studiefinancieringsproduct hebben, gegeven het aantal al gebruikte maanden studiefinanciering en eventuele verlenging door de duur van hun opleiding of de verlenging van het reisproduct wegens covid;
5. minder dan 10 jaar geleden voor het eerst studiefinanciering ontvingen in het domein ho.

Alle voorwaarden zijn getoetst op basis van het ééncijferbestand ho en het toekennenbestand studiefinanciering. Studenten van wie het recht niet met zekerheid kon worden bepaald op basis van het ééncijferbestand zijn buiten beschouwing gelaten (met name studenten uit de EER, Zwitserland en het VK die recht zouden kunnen hebben op basis van arbeid), ook als zij wel een toekenning hebben ontvangen. Voor het bepalen van de rechthebbenden is gekeken naar alle jaren na instroom. Studenten die tenminste één jaar recht hadden op studiefinanciering, zijn meegenomen in deze indicator. Een debiteur wordt ingedeeld in de onderwijssoort van diens meest recent genoten opleiding. Als iemand dus na diens mbo-opleiding een ho-opleiding is gaan volgen, wordt deze meegeteld bij de cijfers van ho, en niet van mbo. Als de mbo-opleiding net zo recent is als de ho-opleiding, wordt de ho-opleiding als uitgangspunt genomen.

De populatie bestaat uitsluitend uit studenten die op 1 oktober van het peiljaar ingeschreven staan aan een Nederlandse instelling.

De getoonde leensom is de hoogste leensom die bij ons bekend is tot schooljaar 2025, inclusief rente. Aflossingen zijn niet meegenomen, tenzij die zijn gedaan vóór het bereiken van het hoogste totaalbedrag. Studenten die niet hebben geleend zijn ook meegenomen bij het berekenen van de gemiddelde leensom.

	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21
hbo	€13.520	€20.827	€20.961	€19.756	€16.848	€13.592	€9.951
wo	€24.169	€34.047	€34.128	€32.415	€27.560	€21.547	€15.720

6.2.2 Gemiddelde maximaal opgebouwde lening per startcohort in het mbo niveau 3 en 4 [TR127m]

Gegevens op basis van 1 cijfer mbo. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd middelbaar beroepsonderwijs. Gegevens op basis van 1 cijfer mbo-nbi. Dit betreft inschrijvingen in het niet-bekostigd middelbaar beroepsonderwijs. Alleen hoofdschrijvingen in het domein middelbaar beroepsonderwijs zijn geteld. Studenten met niveau 1 en 2 vertonen doorgaans ander leengedrag, omdat ze studiefinanciering ontvangen waarbij veel voorwaarden niet gelden. Hierom worden deze studenten eruit gefilterd.

Rechthebbenden zijn niet direct te herleiden, maar zijn benaderd als alle mbo-studenten die op 1 oktober van het peiljaar:

1. ouder dan 17 en jonger dan 30 zijn (ook jonger dan 18 voor studentenreisproduct), of in september van het peiljaar een toekenning hebben ontvangen (doorlopend recht);
2. de Nederlandse nationaliteit hebben of als zodanig behandeld worden, of een verblijfsvergunning hebben die recht geeft op studiefinanciering;
3. studeren in leerweg BOL aan een door OCW erkende opleiding;
4. nog recht op het betreffende studiefinancieringsproduct hebben, gegeven het aantal al gebruikte maanden studiefinanciering en eventuele verlenging door een specialistenopleiding;
5. minder dan 10 jaar geleden voor het eerst studiefinanciering ontvingen in het domein mbo.

Alle voorwaarden zijn getoetst op basis van het ééncijferbestand mbo en het toekennenbestand studiefinanciering. Studenten van wie het recht niet met zekerheid kon worden bepaald op basis van het ééncijferbestand zijn buiten beschouwing gelaten (met name studenten uit de EER, Zwitserland en het VK die recht zouden kunnen hebben op basis van arbeid), ook als zij wel een toekenning hebben ontvangen. Voor het bepalen van de rechthebbenden is gekeken naar alle jaren na instroom. Studenten die tenminste één jaar recht hadden op studiefinanciering, zijn meegenomen in deze indicator. Een debiteur wordt ingedeeld in de onderwijssoort van diens meest recent genoten opleiding. Als iemand dus na diens mbo-opleiding een ho-opleiding is gaan volgen, wordt deze meegeteld bij de cijfers van ho, en niet van mbo. Als de mbo-opleiding net zo recent is als de ho-opleiding, wordt de ho-opleiding als uitgangspunt genomen.

De populatie bestaat uitsluitend uit studenten die op 1 oktober van het peiljaar ingeschreven staan aan een Nederlandse instelling.

De getoonde leensom is de hoogste leensom die bij ons bekend is tot schooljaar 2025, inclusief rente. Aflossingen zijn niet meegenomen, tenzij die zijn gedaan vóór het bereiken van het hoogste totaalbedrag. Studenten die niet hebben geleend zijn ook meegenomen bij het berekenen van de gemiddelde leensom.

Let op: de y-as van deze grafiek begint niet op nul. Dit is een bewuste keuze om in beperkte ruimte toch verschillen te kunnen tonen.

	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21
mbo niveau 3	€2.914	€2.605	€2.527	€2.515	€2.217	€1.876	€1.528
mbo niveau 4	€2.795	€2.539	€2.524	€2.495	€2.413	€1.974	€1.744
totaal niveaus 3 en 4	€2.822	€2.554	€2.525	€2.499	€2.379	€1.958	€1.711

6.2.3 Verdeling maximaal opgebouwde lening per startcohort in het hbo en wo [TR130]

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein hoger onderwijs zijn geteld.

Rechthebbenden zijn niet direct te herleiden, maar zijn benaderd als alle hbo en wo studenten die op 1 oktober van het peiljaar:

1. jonger zijn dan 30, of in september van het peiljaar een toekenning hebben ontvangen (doorlopend recht);
2. de Nederlandse nationaliteit hebben of als zodanig behandeld worden, of een verblijfsvergunning hebben die recht geeft op studiefinanciering;
3. een erkende voltijd of duale associate degree, bachelor, master, of postmaster van tenminste één jaar volgen;
4. nog recht op het betreffende studiefinancieringsproduct hebben, gegeven het aantal al gebruikte maanden studiefinanciering en eventuele verlenging door de duur van hun opleiding of de verlenging van het reisproduct wegens covid;
5. minder dan 10 jaar geleden voor het eerst studiefinanciering ontvingen in het domein ho.

Alle voorwaarden zijn getoetst op basis van het ééncijferbestand ho en het toekennenbestand studiefinanciering. Studenten van wie het recht niet met zekerheid kon worden bepaald op basis van het ééncijferbestand zijn buiten beschouwing gelaten (met name studenten uit de EER, Zwitserland en het VK die recht zouden kunnen hebben op basis van arbeid), ook als zij wel een toekenning hebben ontvangen. Voor het bepalen van de rechthebbenden is gekeken naar alle jaren na instroom. Studenten die tenminste één jaar recht hadden op studiefinanciering, zijn meegenomen in deze indicator.

De populatie bestaat uitsluitend uit studenten die op 1 oktober van het peiljaar ingeschreven staan aan een Nederlandse instelling.

De getoonde leensom is de hoogste leensom die bij ons bekend is tot schooljaar 2025, inclusief rente. Aflossingen zijn niet meegenomen, tenzij die zijn gedaan vóór het bereiken van het hoogste totaalbedrag.

	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21
hbo: 0	34,4%	26,3%	26,0%	27,7%	34,4%	40,9%	47,8%
hbo: 1-10k	25,2%	19,6%	20,5%	21,4%	21,1%	20,7%	21,0%
hbo: 10k-20k	13,7%	13,9%	13,8%	13,7%	12,3%	11,5%	11,2%
hbo: 20k-30k	9,6%	10,9%	10,3%	9,9%	9,1%	8,6%	7,6%
hbo: 30k-40k	6,5%	8,9%	8,6%	8,1%	7,2%	6,6%	5,3%
hbo: 40k-50k	4,4%	7,0%	6,9%	6,4%	5,7%	4,7%	3,5%
hbo: >50k	6,3%	13,4%	13,9%	12,8%	10,2%	7,0%	3,6%
wo: 0	16,8%	16,3%	16,1%	17,2%	21,5%	27,2%	33,2%
wo: 1-10k	19,5%	10,4%	10,6%	11,5%	13,3%	15,0%	18,2%
wo: 10k-20k	15,0%	11,0%	10,9%	11,5%	12,2%	13,6%	14,8%
wo: 20k-30k	12,5%	11,3%	11,3%	11,2%	11,6%	11,9%	12,0%
wo: 30k-40k	11,4%	11,0%	11,1%	10,8%	10,5%	10,9%	9,3%
wo: 40k-50k	9,1%	10,1%	10,3%	10,0%	9,8%	8,0%	6,3%
wo: >50k	15,8%	29,9%	29,7%	27,8%	21,1%	13,4%	6,3%

6.2.4 Verdeling maximaal opgebouwde lening per startcohort in het mbo niveau 3 en 4 [TR130m]

Gegevens op basis van 1 cijfer mbo. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd middelbaar beroepsonderwijs. Gegevens op basis van 1 cijfer mbo-nbi. Dit betreft inschrijvingen in het niet-bekostigd middelbaar beroepsonderwijs. Alleen hoofdschrijvingen in het domein middelbaar beroepsonderwijs zijn geteld. Studenten met niveau 1 en 2 vertonen doorgaans ander leengedrag, omdat ze met andere voorwaarden studiefinanciering ontvangen. Hierom worden deze studenten eruit gefilterd.

Rechthebbenden zijn niet direct te herleiden, maar zijn benaderd als alle mbo-studenten die op 1 oktober van het peiljaar:

1. ouder dan 17 en jonger dan 30 zijn (ook jonger dan 18 voor studentenreisproduct), of in september van het peiljaar een toekenning hebben ontvangen (doorlopend recht);
2. de Nederlandse nationaliteit hebben of als zodanig behandeld worden, of een verblijfsvergunning hebben die recht geeft op studiefinanciering;
3. studeren in leerweg BOL aan een door OCW erkende opleiding;
4. nog recht op het betreffende studiefinancieringsproduct hebben, gegeven het aantal al gebruikte maanden studiefinanciering en eventuele verlenging door een specialistenopleiding;
5. minder dan 10 jaar geleden voor het eerst studiefinanciering ontvingen in het domein mbo.

Alle voorwaarden zijn getoetst op basis van het ééncijferbestand mbo en het toekennenbestand studiefinanciering. Studenten van wie het recht niet met zekerheid kon worden bepaald op basis van het ééncijferbestand zijn buiten beschouwing gelaten (met name studenten uit de EER, Zwitserland en het VK die recht zouden kunnen hebben op basis van arbeid), ook als zij wel een toekenning hebben ontvangen. Voor het bepalen van de rechthebbenden is gekeken naar alle jaren na instroom. Studenten die tenminste één jaar recht hadden op studiefinanciering, zijn meegenomen in deze indicator.

De populatie bestaat uitsluitend uit studenten die op 1 oktober van het peiljaar ingeschreven staan aan een Nederlandse instelling.

De getoonde leensom is de hoogste leensom die bij ons bekend is tot schooljaar 2025, inclusief rente. Aflossingen zijn niet meegenomen, tenzij die zijn gedaan vóór het bereiken van het hoogste totaalbedrag.

	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21
0	54,9%	59,1%	58,4%	50,1%	38,6%	41,1%	40,0%
1-10k	36,7%	33,3%	34,0%	42,5%	55,3%	54,0%	56,2%
10k-20k	5,9%	5,4%	5,3%	5,1%	4,5%	3,7%	2,9%
20k-30k	1,8%	1,6%	1,6%	1,7%	1,5%	1,2%	0,9%
30k-40k	0,7%	0,6%	0,6%	0,5%	0,0%	0,0%	0,0%

6.2.5 Verdeling maximaal opgebouwde lening in het hbo per startcohort naar huishoudinkomen [TR126a]

Rechthebbenden zijn niet direct te herleiden, maar zijn benaderd als alle hbo en wo studenten die op 1 oktober van het peiljaar:

1. jonger zijn dan 30, of in september van het peiljaar een toekenning hebben ontvangen (doorlopend recht);
2. de Nederlandse nationaliteit hebben of als zodanig behandeld worden, of een verblijfsvergunning hebben die recht geeft op studiefinanciering;
3. een erkende voltijd of duale associate degree, bachelor, master, of postmaster van tenminste één jaar volgen;
4. nog recht op het betreffende studiefinancieringsproduct hebben, gegeven het aantal al gebruikte maanden studiefinanciering en eventuele verlenging door de duur van hun opleiding of de verlenging van het reisproduct wegens covid;
5. minder dan 10 jaar geleden voor het eerst studiefinanciering ontvingen in het domein ho.

Alle voorwaarden zijn getoetst op basis van het ééncijferbestand ho en het toekennenbestand studiefinanciering. Studenten van wie het recht niet met zekerheid kon worden bepaald op basis van het ééncijferbestand zijn buiten beschouwing gelaten (met name studenten uit de EER, Zwitserland en het VK die recht zouden kunnen hebben op basis van arbeid), ook als zij wel een toekenning hebben ontvangen. Voor het bepalen van de rechthebbenden is gekeken naar alle jaren na instroom. Studenten die tenminste één jaar recht hadden op studiefinanciering, zijn meegenomen in deze indicator.

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Studenten zonder inschrijving aan een Nederlandse opleidingsinstelling worden hier dus niet meegerekend. De getoonde leensom is de hoogste leensom die bij ons bekend is tot schooljaar 2025, inclusief rente. Aflossingen zijn niet meegenomen, tenzij die zijn gedaan vóór het bereiken van het hoogste totaalbedrag.

Per instromer is het huishoudinkomen gekoppeld. Aangezien er een vertraging zit in de registratie van huishoudinkomens, zijn de inkomensgegevens gekoppeld aan het jaar voor het inschrijfsjaar (inschrijfsjaar - 1). Dat betekent dat in de meeste gevallen wordt gekeken naar het inkomen van het ouderlijke huishouden van instromende studenten. Het huishoudinkomen is ingedeeld in kwintielen. Huishoudinkomens van studentenhuishoudens of institutionele huishoudens worden niet meegenomen bij het bepalen van de kwintielen. Voor de jaren 2014-2020 is het huishoudinkomen bekend voor gemiddeld 95% van de ho-studenten.

	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21
Q1: 0	20,5%	15,8%	15,2%	16,0%	17,6%	23,6%	25,1%
Q1: 1-10k	22,9%	16,9%	17,7%	19,0%	20,0%	19,3%	23,0%
Q1: 10k-20k	15,6%	12,8%	13,2%	12,4%	12,1%	12,1%	15,3%
Q1: 20k-30k	12,5%	11,7%	11,5%	12,0%	10,7%	11,6%	11,8%
Q1: 30k-40k	9,8%	10,8%	10,8%	9,6%	11,9%	11,7%	9,8%
Q1: 40k-50k	7,1%	9,4%	8,1%	9,2%	8,0%	8,4%	6,3%
Q1: >50k	11,6%	22,7%	23,4%	21,8%	19,6%	13,2%	8,7%
Q2: 0	20,7%	15,7%	16,3%	17,6%	24,0%	28,5%	35,2%
Q2: 1-10k	25,8%	19,4%	19,8%	22,2%	21,2%	22,9%	24,9%
Q2: 10k-20k	16,5%	13,7%	14,5%	13,3%	13,9%	13,2%	13,8%
Q2: 20k-30k	12,0%	12,1%	12,2%	11,1%	10,4%	11,2%	10,3%
Q2: 30k-40k	9,2%	11,1%	10,8%	10,1%	9,2%	8,5%	7,8%
Q2: 40k-50k	5,7%	9,5%	7,3%	8,4%	6,9%	6,0%	3,8%
Q2: >50k	10,1%	18,6%	19,0%	17,3%	14,4%	9,7%	4,4%
Q3: 0	27,0%	20,2%	19,8%	21,5%	28,0%	35,0%	40,6%
Q3: 1-10k	27,2%	20,9%	21,7%	22,6%	23,4%	23,0%	24,2%
Q3: 10k-20k	15,0%	14,9%	14,0%	14,6%	13,1%	12,6%	13,2%
Q3: 20k-30k	10,5%	11,5%	11,3%	10,7%	10,1%	9,9%	9,1%
Q3: 30k-40k	7,9%	9,8%	9,9%	9,2%	8,3%	7,6%	5,9%
Q3: 40k-50k	5,1%	7,3%	7,7%	7,0%	6,2%	5,1%	3,9%
Q3: >50k	7,3%	15,4%	15,6%	14,4%	10,9%	6,8%	3,2%
Q4: 0	35,7%	24,9%	25,4%	27,4%	34,8%	42,3%	49,7%
Q4: 1-10k	26,3%	21,7%	22,0%	23,0%	22,9%	22,3%	22,4%
Q4: 10k-20k	13,7%	14,9%	14,4%	14,6%	12,5%	11,8%	10,6%
Q4: 20k-30k	8,8%	11,3%	10,7%	10,1%	9,0%	8,1%	7,0%
Q4: 30k-40k	6,1%	8,8%	8,2%	7,7%	6,8%	5,9%	4,7%
Q4: 40k-50k	4,1%	6,3%	6,9%	5,9%	5,3%	4,2%	3,0%
Q4: >50k	5,3%	12,1%	12,3%	11,3%	8,7%	5,5%	2,7%
Q5: 0	40,5%	32,1%	31,5%	33,1%	40,0%	46,0%	53,4%
Q5: 1-10k	24,8%	19,1%	20,3%	21,2%	20,3%	19,8%	19,6%
Q5: 10k-20k	12,5%	13,4%	13,5%	13,3%	11,8%	10,8%	10,4%
Q5: 20k-30k	8,7%	10,4%	9,5%	9,2%	8,5%	7,9%	6,7%
Q5: 30k-40k	5,5%	8,1%	7,9%	7,3%	6,4%	5,8%	4,4%
Q5: 40k-50k	3,6%	6,4%	6,3%	5,8%	5,1%	4,1%	2,8%
Q5: >50k	4,3%	10,6%	11,0%	10,2%	8,0%	5,4%	2,7%

6.2.6 Verdeling maximaal opgebouwde lening in het wo per startcohort naar huishoudinkomen [TR126b]

Rechthebbenden zijn niet direct te herleiden, maar zijn benaderd als alle hbo en wo studenten die op 1 oktober van het peiljaar:

1. jonger zijn dan 30, of in september van het peiljaar een toekenning hebben ontvangen (doorlopend recht);
2. de Nederlandse nationaliteit hebben of als zodanig behandeld worden, of een verblijfsvergunning hebben die recht geeft op studiefinanciering;
3. een erkende voltijd of duale associate degree, bachelor, master, of postmaster van tenminste één jaar volgen;
4. nog recht op het betreffende studiefinancieringsproduct hebben, gegeven het aantal al gebruikte maanden studiefinanciering en eventuele verlenging door de duur van hun opleiding of de verlenging van het reisproduct wegens covid;
5. minder dan 10 jaar geleden voor het eerst studiefinanciering ontvingen in het domein ho.

Alle voorwaarden zijn getoetst op basis van het ééncijferbestand ho en het toekennenbestand studiefinanciering. Studenten van wie het recht niet met zekerheid kon worden bepaald op basis van het ééncijferbestand zijn buiten beschouwing gelaten (met name studenten uit de EER, Zwitserland en het VK die recht zouden kunnen hebben op basis van arbeid), ook als zij wel een toekenning hebben ontvangen. Voor het bepalen van de rechthebbenden is gekeken naar alle jaren na instroom. Studenten die tenminste één jaar recht hadden op studiefinanciering, zijn meegenomen in deze indicator.

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Studenten zonder inschrijving aan een Nederlandse opleidingsinstelling worden hier dus niet meegerekend. De getoonde leensom is de hoogste leensom die bij ons bekend is tot schooljaar 2025, inclusief rente. Aflossingen zijn niet meegenomen, tenzij die zijn gedaan vóór het bereiken van het hoogste totaalbedrag.

Per instromer is het huishoudinkomen gekoppeld. Aangezien er een vertraging zit in de registratie van huishoudinkomens, zijn de inkomensgegevens gekoppeld aan het jaar voor het inschrijfjaar (inschrijfjaar - 1). Dat betekent dat in de meeste gevallen wordt gekeken naar het inkomen van het ouderlijke huishouden van instromende studenten. Het huishoudinkomen is ingedeeld in kwintielen. Huishoudinkomens van studentenhuishoudens of institutionele huishoudens worden niet meegenomen bij het bepalen van de kwintielen. Voor de jaren 2014-2020 is het huishoudinkomen bekend voor gemiddeld 95% van de ho-studenten.

	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21
Q1: 0	13,6%	10,0%	13,6%	13,2%	16,8%	20,4%	23,9%
Q1: 1-10k	17,7%	11,3%	11,1%	8,9%	11,7%	14,0%	17,4%
Q1: 10k-20k	14,1%	9,5%	8,4%	11,3%	10,3%	14,6%	13,4%
Q1: 20k-30k	12,6%	8,8%	9,8%	11,9%	13,3%	10,0%	16,4%
Q1: 30k-40k	11,6%	12,0%	10,8%	10,6%	10,1%	14,7%	11,8%
Q1: 40k-50k	11,2%	12,0%	13,1%	11,6%	11,0%	9,9%	8,1%
Q1: >50k	19,2%	36,4%	33,2%	32,4%	26,9%	16,4%	8,9%
Q2: 0	10,9%	10,3%	10,5%	10,4%	15,2%	22,0%	27,8%
Q2: 1-10k	16,9%	10,2%	10,1%	10,6%	13,3%	15,0%	19,9%
Q2: 10k-20k	15,4%	9,9%	10,4%	11,3%	12,4%	14,9%	17,2%
Q2: 20k-30k	11,8%	11,8%	10,2%	11,2%	12,7%	13,3%	12,5%
Q2: 30k-40k	12,4%	12,1%	10,4%	11,5%	11,1%	12,4%	11,4%
Q2: 40k-50k	12,1%	11,1%	11,5%	12,7%	9,9%	8,9%	6,5%
Q2: >50k	20,5%	34,7%	37,0%	32,3%	25,6%	13,4%	4,7%
Q3: 0	13,0%	12,8%	12,5%	12,5%	16,8%	22,3%	30,2%
Q3: 1-10k	16,9%	9,8%	10,0%	13,0%	13,5%	17,3%	20,1%
Q3: 10k-20k	14,4%	10,9%	11,7%	11,3%	12,9%	14,0%	15,3%
Q3: 20k-30k	13,8%	11,4%	11,3%	11,8%	11,7%	12,8%	12,5%
Q3: 30k-40k	12,0%	12,1%	12,0%	10,3%	10,8%	11,9%	10,6%
Q3: 40k-50k	10,9%	10,2%	11,1%	11,5%	11,5%	7,2%	6,3%
Q3: >50k	18,9%	32,8%	31,3%	29,5%	22,7%	14,4%	5,1%
Q4: 0	15,6%	13,6%	12,9%	14,2%	19,0%	25,2%	33,3%
Q4: 1-10k	18,6%	10,0%	10,5%	12,3%	14,6%	16,5%	19,6%
Q4: 10k-20k	14,6%	11,5%	11,2%	11,3%	12,7%	13,9%	15,4%
Q4: 20k-30k	13,0%	12,0%	11,7%	11,7%	11,9%	12,3%	11,8%
Q4: 30k-40k	12,1%	11,2%	12,0%	11,6%	11,0%	11,0%	8,6%
Q4: 40k-50k	9,2%	11,2%	11,1%	10,3%	9,6%	8,3%	5,9%
Q4: >50k	16,9%	30,5%	30,6%	28,8%	21,2%	13,0%	5,5%
Q5: 0	17,9%	17,4%	17,3%	18,6%	22,5%	28,6%	34,0%
Q5: 1-10k	20,3%	10,5%	10,7%	11,4%	13,2%	14,7%	18,1%
Q5: 10k-20k	15,4%	11,1%	11,0%	11,7%	12,3%	13,7%	14,8%
Q5: 20k-30k	12,5%	11,4%	11,6%	11,3%	11,7%	11,9%	11,9%
Q5: 30k-40k	11,0%	10,9%	11,1%	10,9%	10,5%	10,6%	8,8%
Q5: 40k-50k	8,6%	9,8%	10,0%	9,6%	9,6%	7,8%	6,1%
Q5: >50k	14,3%	28,8%	28,3%	26,5%	20,3%	12,7%	6,3%

6.2.7 Verdeling maximaal opgebouwde lening in het ho per startcohort naar opleiding ouders [TR126c]

Rechthebbenden zijn niet direct te herleiden, maar zijn benaderd als alle hbo en wo studenten die op 1 oktober van het peiljaar:

1. jonger zijn dan 30, of in september van het peiljaar een toekenning hebben ontvangen (doorlopend recht);
2. de Nederlandse nationaliteit hebben of als zodanig behandeld worden, of een verblijfsvergunning hebben die recht geeft op studiefinanciering;
3. een erkende voltijd of duale associate degree, bachelor, master, of postmaster van tenminste één jaar volgen;
4. nog recht op het betreffende studiefinancieringsproduct hebben, gegeven het aantal al gebruikte maanden studiefinanciering en eventuele verlenging door de duur van hun opleiding of de verlenging van het reisproduct wegens covid;
5. minder dan 10 jaar geleden voor het eerst studiefinanciering ontvingen in het domein ho.

Alle voorwaarden zijn getoetst op basis van het ééncijferbestand ho en het toekennenbestand studiefinanciering. Studenten van wie het recht niet met zekerheid kon worden bepaald op basis van het ééncijferbestand zijn buiten beschouwing gelaten (met name studenten uit de EER, Zwitserland en het VK die recht zouden kunnen hebben op basis van arbeid), ook als zij wel een toekenning hebben ontvangen. Voor het bepalen van de rechthebbenden is gekeken naar alle jaren na instroom. Studenten die tenminste één jaar recht hadden op studiefinanciering, zijn meegenomen in deze indicator.

Gegevens op basis van 1cijfer ho. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd hoger onderwijs. Studenten zonder inschrijving aan een Nederlandse opleidingsinstelling worden hier dus niet meegerekend. De getoonde leensom is de hoogste leensom die bij ons bekend is tot schooljaar 2025, inclusief rente. Aflossingen zijn niet meegenomen, tenzij die zijn gedaan vóór het bereiken van het hoogste totaalbedrag.

Per instromer is het opleidingsniveau van beide ouders gekoppeld. Deze opleidingsniveaus zijn bepaald op basis van DUO registergegevens, maar ook geïmputeerd uit andere bronnen en enquêtes. We hebben de onderwijsdeelnemers vervolgens ingedeeld in één van drie categorieën, op basis van die opleidingsniveaus. Wanneer het opleidingsniveau van één van de ouders bekend is en de andere onbekend, is alleen het bekende opleidingsniveau gebruikt om de onderwijsdeelnemer in een categorie in te delen. In het geval dat bekend is dat tenminste één ouder een hoger onderwijs diploma heeft behaald, is de categorie 'ouders ho-diploma'. In het geval dat er geen registratie is van de ouders van de onderwijsdeelnemer, of dat er geen bekende hoogst behaalde opleiding bekend is voor de ouders, is de categorie 'onbekend'. In de andere gevallen is de categorie 'eerste generatie ho'. Voor de jaren 2014-2020 is het opleidingsniveau van ouders bekend voor gemiddeld 77% van de ho-studenten.

	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21
hbo, eerste generatie ho, o	33,9%	25,2%	25,1%	26,7%	34,2%	40,7%	46,2%
hbo, eerste generatie ho, 1-10k	26,7%	21,3%	22,2%	23,5%	23,0%	22,2%	23,1%
hbo, eerste generatie ho, 10k-20k	13,8%	14,5%	14,5%	14,2%	12,4%	11,6%	11,7%
hbo, eerste generatie ho, 20k-30k	9,2%	11,2%	10,6%	9,9%	8,9%	8,5%	7,6%
hbo, eerste generatie ho, 30k-40k	6,4%	8,6%	8,4%	7,9%	7,1%	6,3%	5,2%
hbo, eerste generatie ho, 40k-50k	4,1%	6,5%	6,5%	6,1%	5,1%	4,3%	3,2%
hbo, eerste generatie ho, >50k	5,9%	12,7%	12,7%	11,7%	9,3%	6,4%	3,1%
hbo, ouders ho, o	29,5%	21,9%	22,3%	24,3%	30,8%	38,0%	46,2%
hbo, ouders ho, 1-10k	23,6%	17,5%	18,2%	19,4%	19,8%	20,1%	20,5%
hbo, ouders ho, 10k-20k	15,0%	14,2%	14,0%	14,1%	13,3%	12,4%	11,7%
hbo, ouders ho, 20k-30k	11,5%	11,7%	11,1%	10,9%	10,0%	9,6%	8,2%
hbo, ouders ho, 30k-40k	7,8%	10,3%	9,8%	9,0%	8,0%	7,4%	5,8%
hbo, ouders ho, 40k-50k	5,4%	8,2%	8,3%	7,5%	6,7%	5,2%	3,7%
hbo, ouders ho, >50k	7,2%	16,2%	16,3%	14,8%	11,4%	7,3%	3,8%
wo, eerste generatie ho, o	17,7%	15,9%	16,2%	16,8%	21,9%	28,6%	35,1%
wo, eerste generatie ho, 1-10k	20,7%	11,6%	11,9%	13,1%	14,9%	17,2%	20,1%
wo, eerste generatie ho, 10k-20k	15,3%	11,0%	11,5%	12,5%	12,7%	13,6%	14,4%
wo, eerste generatie ho, 20k-30k	12,2%	11,8%	11,1%	11,5%	10,8%	11,9%	11,5%
wo, eerste generatie ho, 30k-40k	10,9%	10,8%	10,6%	10,5%	9,8%	10,5%	8,8%
wo, eerste generatie ho, 40k-50k	8,6%	10,5%	10,0%	10,1%	9,6%	6,4%	5,2%
wo, eerste generatie ho, >50k	14,5%	28,3%	28,7%	25,5%	20,3%	11,7%	4,8%
wo, ouders ho, o	13,8%	13,4%	13,8%	14,8%	18,9%	24,6%	30,9%
wo, ouders ho, 1-10k	18,0%	9,2%	9,5%	10,5%	12,6%	14,5%	18,1%
wo, ouders ho, 10k-20k	15,1%	10,8%	10,3%	11,0%	12,1%	13,9%	15,4%
wo, ouders ho, 20k-30k	13,4%	11,4%	11,5%	11,5%	12,2%	12,5%	12,5%
wo, ouders ho, 30k-40k	12,1%	11,5%	11,8%	11,5%	11,3%	11,4%	9,5%
wo, ouders ho, 40k-50k	10,1%	10,8%	11,1%	10,5%	10,4%	8,7%	6,7%
wo, ouders ho, >50k	17,5%	32,9%	31,9%	30,1%	22,5%	14,4%	6,8%

6.2.8 Verdeling maximaal opgebouwde lening in mbo niveau 3 per startcohort naar huishoudinkomen [TR126ma]

Gegevens op basis van 1 cijfer mbo. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd middelbaar beroepsonderwijs. Gegevens op basis van 1 cijfer mbo-nbi. Dit betreft inschrijvingen in het niet-bekostigd middelbaar beroepsonderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein middelbaar beroepsonderwijs zijn geteld.

Rechthebbenden zijn niet direct te herleiden, maar zijn benaderd als alle mbo-studenten die op 1 oktober van het peiljaar:

1. ouder dan 17 en jonger dan 30 zijn (ook jonger dan 18 voor studentenreisproduct), of in september van het peiljaar een toekenning hebben ontvangen (doorlopend recht);
2. de Nederlandse nationaliteit hebben of als zodanig behandeld worden, of een verblijfsvergunning hebben die recht geeft op studiefinanciering;
3. studeren in leerweg BOL aan een door OCW erkende opleiding;
4. nog recht op het betreffende studiefinancieringsproduct hebben, gegeven het aantal al gebruikte maanden studiefinanciering en eventuele verlenging door een specialistenopleiding;
5. minder dan 10 jaar geleden voor het eerst studiefinanciering ontvingen in het domein mbo.

Alle voorwaarden zijn getoetst op basis van het ééncijferbestand mbo en het toekennenbestand studiefinanciering. Studenten van wie het recht niet met zekerheid kon worden bepaald op basis van het ééncijferbestand zijn buiten beschouwing gelaten (met name studenten uit de EER, Zwitserland en het VK die recht zouden kunnen hebben op basis van arbeid), ook als zij wel een toekenning hebben ontvangen. Voor het bepalen van de rechthebbenden is gekeken naar alle jaren na instroom. Studenten die tenminste één jaar recht hadden op studiefinanciering, zijn meegenomen in deze indicator.

De populatie bestaat uitsluitend uit studenten die op 1 oktober van het peiljaar ingeschreven staan aan een Nederlandse instelling. De getoonde leensom is de hoogste leensom die bij ons bekend is tot schooljaar 2025, inclusief rente. Aflossingen zijn niet meegenomen, tenzij die zijn gedaan vóór het bereiken van het hoogste totaalbedrag.

Per instromer is het huishoudinkomen gekoppeld. Aangezien er een vertraging zit in de registratie van huishoudinkomens, zijn de inkomensgegevens gekoppeld aan het jaar voor het inschrijfsjaar (inschrijfsjaar - 1). Dat betekent dat in de meeste gevallen wordt gekeken naar het inkomen van het ouderlijke huishouden van instromende studenten. Het huishoudinkomen is ingedeeld in kwintielen. Huishoudinkomens van studentenhuishoudens of institutionele huishoudens worden niet meegenomen bij het bepalen van de kwintielen. Voor de jaren 2014-2020 is het huishoudinkomen bekend voor gemiddeld 98% van de mbo-studenten.

	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21
Q1: 0	41,8%	46,0%	42,6%	31,6%	20,4%	21,8%	22,0%
Q1: 1-10k	40,2%	39,3%	38,9%	51,7%	68,9%	64,6%	68,0%
Q1: 10k-20k	10,0%	7,0%	9,9%	9,4%	7,2%	7,3%	6,5%
Q1: >20k	7,9%	7,6%	8,7%	7,3%	3,5%	6,3%	3,5%
Q2: 0	42,4%	44,4%	41,8%	29,1%	20,9%	22,1%	20,8%
Q2: 1-10k	43,0%	43,8%	46,6%	58,6%	70,6%	70,3%	72,7%
Q2: 10k-20k	8,7%	6,9%	7,2%	8,1%	5,3%	5,4%	4,8%
Q2: >20k	5,9%	4,9%	4,4%	4,2%	3,1%	2,2%	1,6%
Q3: 0	53,8%	56,7%	52,1%	44,3%	30,6%	32,3%	30,0%
Q3: 1-10k	35,3%	35,2%	39,7%	48,1%	63,4%	63,4%	67,1%
Q3: 10k-20k	7,1%	5,4%	4,8%	4,8%	4,3%	2,6%	2,2%
Q3: >20k	3,8%	2,8%	3,4%	2,7%	1,6%	1,7%	0,6%
Q4: 0	63,8%	66,1%	63,0%	53,6%	40,8%	43,9%	41,1%
Q4: 1-10k	29,2%	27,7%	31,5%	41,3%	54,9%	53,7%	57,1%
Q4: 10k-20k	4,9%	4,3%	3,8%	3,5%	2,9%	1,7%	1,3%
Q4: >20k	2,1%	1,9%	1,7%	1,5%	1,4%	0,8%	0,5%
Q5: 0	68,8%	70,6%	69,7%	60,6%	51,4%	52,3%	53,2%
Q5: 1-10k	25,7%	24,7%	25,9%	35,1%	45,8%	44,7%	45,3%
Q5: 10k-20k	3,9%	3,4%	3,0%	3,2%	2,1%	2,1%	1,2%
Q5: >20k	1,5%	1,3%	1,4%	1,0%	0,7%	0,8%	0,3%

6.2.9 Verdeling maximaal opgebouwde lening in mbo niveau 4 per startcohort naar huishoudinkomen [TR126mb]

Gegevens op basis van 1 cijfer mbo. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd middelbaar beroepsonderwijs. Gegevens op basis van 1 cijfer mbo-nbi. Dit betreft inschrijvingen in het niet-bekostigd middelbaar beroepsonderwijs. Alleen hoofdinschrijvingen in het domein middelbaar beroepsonderwijs zijn geteld.

Rechthebbenden zijn niet direct te herleiden, maar zijn benaderd als alle mbo-studenten die op 1 oktober van het peiljaar:

1. ouder dan 17 en jonger dan 30 zijn (ook jonger dan 18 voor studentenreisproduct), of in september van het peiljaar een toekenning hebben ontvangen (doorlopend recht);
2. de Nederlandse nationaliteit hebben of als zodanig behandeld worden, of een verblijfsvergunning hebben die recht geeft op studiefinanciering;
3. studeren in leerweg BOL aan een door OCW erkende opleiding;
4. nog recht op het betreffende studiefinancieringsproduct hebben, gegeven het aantal al gebruikte maanden studiefinanciering en eventuele verlenging door een specialistenopleiding;
5. minder dan 10 jaar geleden voor het eerst studiefinanciering ontvingen in het domein mbo.

Alle voorwaarden zijn getoetst op basis van het ééncijferbestand mbo en het toekennenbestand studiefinanciering. Studenten van wie het recht niet met zekerheid kon worden bepaald op basis van het ééncijferbestand zijn buiten beschouwing gelaten (met name studenten uit de EER, Zwitserland en het VK die recht zouden kunnen hebben op basis van arbeid), ook als zij wel een toekenning hebben ontvangen. Voor het bepalen van de rechthebbenden is gekeken naar alle jaren na instroom. Studenten die tenminste één jaar recht hadden op studiefinanciering, zijn meegenomen in deze indicator.

De populatie bestaat uitsluitend uit studenten die op 1 oktober van het peiljaar ingeschreven staan aan een Nederlandse instelling. De getoonde leensom is de hoogste leensom die bij ons bekend is tot schooljaar 2025, inclusief rente. Aflossingen zijn niet meegenomen, tenzij die zijn gedaan vóór het bereiken van het hoogste totaalbedrag.

Per instromer is het huishoudinkomen gekoppeld. Aangezien er een vertraging zit in de registratie van huishoudinkomens, zijn de inkomensgegevens gekoppeld aan het jaar voor het inschrijfjaar (inschrijfjaar - 1). Dat betekent dat in de meeste gevallen wordt gekeken naar het inkomen van het ouderlijke huishouden van instromende studenten. Het huishoudinkomen is ingedeeld in kwintielen. Huishoudinkomens van studentenhuishoudens of institutionele huishoudens worden niet meegenomen bij het bepalen van de kwintielen. Voor de jaren 2014-2020 is het huishoudinkomen bekend voor gemiddeld 98% van de mbo-studenten.

	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21
Q1: 0	39,1%	43,5%	43,3%	36,1%	23,2%	22,6%	21,9%
Q1: 1-10k	45,8%	43,7%	42,4%	50,8%	61,4%	66,7%	68,4%
Q1: 10k-20k	8,4%	8,3%	8,1%	8,5%	9,6%	7,7%	5,5%
Q1: >20k	6,6%	4,5%	6,2%	4,6%	5,7%	3,0%	4,2%
Q2: 0	41,3%	43,3%	44,3%	34,0%	19,2%	21,2%	19,9%
Q2: 1-10k	48,5%	45,6%	45,1%	55,8%	71,6%	72,0%	74,9%
Q2: 10k-20k	6,7%	7,0%	6,6%	6,7%	6,0%	4,6%	3,8%
Q2: >20k	3,5%	4,1%	4,0%	3,5%	3,2%	2,2%	1,5%
Q3: 0	49,6%	54,7%	53,2%	44,2%	29,9%	31,0%	29,5%
Q3: 1-10k	41,3%	37,3%	38,9%	48,0%	63,3%	63,0%	66,2%
Q3: 10k-20k	6,3%	5,5%	5,4%	5,3%	4,5%	4,2%	3,3%
Q3: >20k	2,7%	2,4%	2,4%	2,5%	2,3%	1,7%	1,0%
Q4: 0	56,8%	62,1%	61,8%	52,5%	39,7%	43,1%	41,4%
Q4: 1-10k	36,3%	31,3%	31,5%	41,2%	54,7%	52,5%	55,2%
Q4: 10k-20k	4,9%	4,9%	5,0%	4,5%	4,0%	3,1%	2,4%
Q4: >20k	2,0%	1,7%	1,7%	1,8%	1,6%	1,3%	1,0%
Q5: 0	60,1%	65,1%	65,4%	59,2%	49,5%	52,1%	51,6%
Q5: 1-10k	33,5%	28,9%	28,5%	34,9%	45,2%	44,0%	45,1%
Q5: 10k-20k	4,8%	4,5%	4,5%	4,2%	3,7%	2,9%	2,4%
Q5: >20k	1,6%	1,5%	1,6%	1,7%	1,6%	1,0%	0,9%

6.2.10 Verdeling maximaal opgebouwde lening in het mbo niveaus 3 en 4 per startcohort naar opleiding ouders [TR126mc]
Gegevens op basis van 1 cijfer mbo. Het betreft inschrijvingen in het bekostigd middelbaar beroepsonderwijs. Gegevens op basis van 1 cijfer mbo-nbi. Dit betreft inschrijvingen in het niet-bekostigd middelbaar beroepsonderwijs. Alleen hoofdschrijvingen in het domein middelbaar beroepsonderwijs zijn geteld.

Rechthebbenden zijn niet direct te herleiden, maar zijn benaderd als alle mbo-studenten die op 1 oktober van het peiljaar:

1. ouder dan 17 en jonger dan 30 zijn (ook jonger dan 18 voor studentenreisproduct), of in september van het peiljaar een toekenning hebben ontvangen (doorlopend recht);
2. de Nederlandse nationaliteit hebben of als zodanig behandeld worden, of een verblijfsvergunning hebben die recht geeft op studiefinanciering;
3. studeren in leerweg BOL aan een door OCW erkende opleiding;
4. nog recht op het betreffende studiefinancieringsproduct hebben, gegeven het aantal al gebruikte maanden studiefinanciering en eventuele verlenging door een specialistenopleiding;
5. minder dan 10 jaar geleden voor het eerst studiefinanciering ontvingen in het domein mbo.

Alle voorwaarden zijn getoetst op basis van het ééncijferbestand mbo en het toekennenbestand studiefinanciering. Studenten van wie het recht niet met zekerheid kon worden bepaald op basis van het ééncijferbestand zijn buiten beschouwing gelaten (met name studenten uit de EER, Zwitserland en het VK die recht zouden kunnen hebben op basis van arbeid), ook als zij wel een toekenning hebben ontvangen. Voor het bepalen van de rechthebbenden is gekeken naar alle jaren na instroom. Studenten die tenminste één jaar recht hadden op studiefinanciering, zijn meegenomen in deze indicator.

De populatie bestaat uitsluitend uit studenten die op 1 oktober van het peiljaar ingeschreven staan aan een Nederlandse instelling. De getoonde leensom is de hoogste leensom die bij ons bekend is tot schooljaar 2025, inclusief rente. Aflossingen zijn niet meegenomen, tenzij die zijn gedaan vóór het bereiken van het hoogste totaalbedrag.

Per instromer is het opleidingsniveau van beide ouders gekoppeld. Deze opleidingsniveaus zijn bepaald op basis van DUO registreergegevens, maar ook geïmputeerd uit andere bronnen en enquêtes. We hebben de onderwijsdeelnemers vervolgens ingedeeld in één van drie categorieën, op basis van die opleidingsniveaus. Wanneer het opleidingsniveau van één van de ouders bekend is en de andere onbekend, is alleen het bekende opleidingsniveau gebruikt om de onderwijsdeelnemer in een categorie in te delen. In het geval dat er geen registratie is van de ouders van de onderwijsdeelnemer, of dat er geen bekende hoogst behaalde opleiding bekend is voor de ouders, is de categorie 'onbekend'. Voor de leesbaarheid van de figuur is de categorie 'onbekend' buiten beschouwing gelaten. Voor de jaren 2014-2020 is het opleidingsniveau van ouders bekend voor gemiddeld 77% van de mbo-studenten.

	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21
ouders havo/vwo: o	49,3%	52,2%	50,8%	40,8%	25,9%	26,9%	25,9%
ouders havo/vwo: 1-10k	40,7%	38,8%	39,6%	50,1%	66,3%	66,6%	69,1%
ouders havo/vwo: 10k-20k	6,4%	5,8%	6,2%	5,8%	5,1%	4,5%	3,5%
ouders havo/vwo: >20k	3,6%	3,2%	3,3%	3,3%	2,7%	2,0%	1,5%
ouders mbo: o	55,0%	58,4%	57,5%	48,2%	35,1%	37,8%	35,1%
ouders mbo: 1-10k	36,6%	34,0%	35,1%	44,6%	58,8%	57,4%	61,3%
ouders mbo: 10k-20k	5,7%	5,2%	5,0%	5,0%	4,2%	3,4%	2,7%
ouders mbo: >20k	2,7%	2,3%	2,5%	2,2%	1,9%	1,4%	1,0%
ouders ho: o	50,9%	56,3%	57,0%	51,9%	43,5%	47,2%	47,9%
ouders ho: 1-10k	39,5%	34,8%	34,4%	40,0%	49,2%	47,4%	47,8%
ouders ho: 10k-20k	6,7%	6,4%	6,1%	5,6%	4,8%	3,8%	2,9%
ouders ho: >20k	2,9%	2,5%	2,5%	2,5%	2,4%	1,6%	1,4%

6.2.11 Actuele studieschuld debiteuren in de aflofase ho [TR141]

Gegevens op basis van het Studiefinancieringsbestand (Innen).

De populatie bestaat uit debiteuren die met tenminste één vordering in de aflofase zitten op 31 december 2025. Een debiteur wordt ingedeeld in de onderwijssoort van diens meest recent genoten opleiding. Als iemand dus na diens mbo-opleiding een ho-opleiding is gaan volgen, wordt deze meegeteld bij de cijfers van ho, en niet van mbo. Als de mbo-opleiding net zo recent is als de ho-opleiding, wordt de ho-opleiding als uitgangspunt genomen.

De debiteuren zijn ingedeeld in cohorten op basis van de start van het diplomatermijn. Het diplomatermijn is de periode van 10 jaar (indien niet verlengd) waarin een student een diploma moet halen om de prestatiebeurs (basisbeurs, aanvullende beurs en studentenreisproduct) om te zetten in een gift. De termijn start vanaf het moment dat de student studiefinanciering ontvangt. Indien de student geen diploma haalt binnen de periode van 10 jaar, wordt de beurs omgezet in een lening. In enkele gevallen is niet bekend wanneer een debiteur voor het eerst studiefinanciering heeft ontvangen. Dit komt bijvoorbeeld omdat deze in 2012 of eerder studiefinanciering heeft ontvangen, waarvan we geen studiefinancieringsdata hebben. Dan gaan we uit van het eerste moment van inschrijving voor het bepalen van het begin van het diplomatermijn. Binnen een cohort zijn drie jaren van een diplomatermijn samen geclusterd. Studiejaar 2015/2016, 2016/2017 en 2017/2018 zitten bijvoorbeeld samen geclusterd in een cohort: 15/16-17/18. Alleen cohorten met meer dan 500 debiteuren zijn weergegeven.

Schulden van prestatiebeurzen die mogelijk nog kunnen worden omgezet in een gift, worden niet meegenomen. Dit is het geval voor debiteuren voor wie de diplomatermijn nog niet is verstreken. Prestatiebeurzen die zijn omgezet in een definitieve lening zijn wel meegenomen. Ook schulden die voortkomen uit het onterecht gebruik van studiefinanciering zijn meegenomen. De resultaten zijn uitgesplitst op afbetalingsregimes. Voor meer informatie over de verschillende regimes kunt u terecht op [de website van DUO](#).

De actuele schuld is berekend als de som van alle openstaande vorderingen inclusief rente op 31 december 2025.

aflosregime	schuld	09/10- 11/12	12/13- 14/15	15/16- 17/18	18/19- 20/21
SF35	<10k	7,0%	8,9%	21,9%	31,0%
SF35	10k-20k	14,3%	14,8%	16,5%	19,7%
SF35	20k-30k	14,0%	14,5%	13,1%	14,0%
SF35	30k-40k	12,0%	13,2%	10,6%	10,1%
SF35	40k-50k	9,0%	11,0%	8,4%	5,9%
SF35	>50k	43,6%	37,6%	29,4%	19,3%

aflosregime	schuld	00/01- 02/03	03/04- 05/06	06/07- 08/09	09/10- 11/12	12/13- 14/15
SF15	<10k	25,3%	26,3%	21,2%	33,1%	28,7%
SF15	10k-20k	17,6%	19,0%	20,4%	20,6%	19,0%
SF15	20k-30k	14,4%	13,5%	14,6%	11,6%	11,3%
SF15	30k-40k	10,5%	9,8%	10,4%	6,9%	7,7%
SF15	40k-50k	5,2%	6,0%	7,3%	4,3%	5,7%
SF15	>50k	27,1%	25,3%	26,1%	23,5%	27,5%

aflosregime	schuld	94/95- 96/97	97/98- 99/00	00/01- 02/03	03/04- 05/06	06/07- 08/09	09/10- 11/12	12/13- 14/15
SF15-oud	<10k	40,2%	44,7%	46,4%	52,3%	46,0%	41,2%	31,6%
SF15-oud	10k-20k	16,7%	18,2%	17,2%	17,1%	19,3%	18,7%	18,2%
SF15-oud	20k-30k	7,2%	9,2%	9,6%	9,2%	10,2%	10,1%	10,8%
SF15-oud	30k-40k	3,7%	5,0%	5,1%	4,9%	6,1%	6,0%	6,7%
SF15-oud	40k-50k	2,1%	2,2%	2,7%	2,9%	3,8%	3,6%	4,6%
SF15-oud	>50k	30,2%	20,6%	19,0%	13,7%	14,6%	20,4%	28,1%

6.2.12 Actuele studieschuld debiteuren mbo [TR141m]

Gegevens op basis van het Studiefinancieringsbestand (Innen).

De populatie bestaat uit debiteuren die met tenminste één vordering in de aflofase zitten op 31 december 2025. Een debiteur wordt ingedeeld in de onderwijssoort van diens meest recent genoten opleiding. Als iemand dus na diens mbo-opleiding een ho-opleiding is gaan volgen, wordt deze meegeteld bij de cijfers van ho, en niet van mbo. Als de mbo-opleiding net zo recent is als de ho-opleiding, wordt de ho-opleiding als uitgangspunt genomen.

De debiteuren zijn ingedeeld in cohorten op basis van de start van het diplomatermijn. Het diplomatermijn is de periode van 10 jaar (indien niet verlengd) waarin een student een diploma moet halen om de prestatiebeurs (basisbeurs, aanvullende beurs en studentenreisproduct) om te zetten in een gift. De termijn start vanaf het moment dat de student studiefinanciering ontvangt. Indien de student geen diploma haalt binnen de periode van 10 jaar, wordt de beurs omgezet in een lening. In enkele gevallen is niet bekend wanneer een debiteur voor het eerst studiefinanciering heeft ontvangen. Dit komt bijvoorbeeld omdat deze in 2012 of eerder studiefinanciering heeft ontvangen, waarvan we geen studiefinancieringsdata hebben. Dan gaan we uit van het eerste moment van inschrijving voor het bepalen van het begin van het diplomatermijn. Binnen een cohort zijn drie jaren van een diplomatermijn samen geclusterd. Studiejaar 2015/2016, 2016/2017 en 2017/2018 zitten bijvoorbeeld samen geclusterd in een cohort: 15/16-17/18. Alleen cohorten met meer dan 500 debiteuren zijn weergegeven.

Schulden van prestatiebeurzen die mogelijk nog kunnen worden omgezet in een gift, worden niet meegenomen. Dit is het geval voor debiteuren voor wie de diplomatermijn nog niet is verstreken. Prestatiebeurzen die zijn omgezet in een definitieve lening zijn wel meegenomen. Ook schulden die voortkomen uit het onterecht gebruik van studiefinanciering zijn meegenomen. De resultaten zijn uitgesplitst op afbetalingsregimes. Voor meer informatie over de verschillende regimes kunt u terecht op [de website van DUO](#).

De actuele schuld is berekend als de som van alle openstaande vorderingen inclusief rente op 31 december 2025.

aflosregime	schuld	15/16- 17/18	18/19- 20/21
SF35	<10k	30,1%	35,8%
SF35	10k-20k	15,8%	18,6%
SF35	20k-30k	10,4%	13,7%
SF35	>30k	43,7%	31,9%

aflosregime	schuld	03/04- 05/06	06/07- 08/09	09/10- 11/12	12/13- 14/15	15/16- 17/18	18/19- 20/21
SF15	<10k	46,7%	49,9%	54,2%	57,9%	62,0%	69,0%
SF15	10k-20k	15,2%	15,2%	16,7%	16,2%	16,8%	13,4%
SF15	20k-30k	5,5%	8,3%	7,8%	7,0%	6,9%	5,2%
SF15	>30k	32,5%	26,6%	21,2%	18,9%	14,3%	12,5%

aflosregime	schuld	03/04- 05/06	06/07- 08/09	09/10- 11/12	12/13- 14/15	15/16- 17/18
SF15-oud	<10k	61,5%	58,9%	52,0%	49,1%	45,3%
SF15-oud	10k-20k	13,4%	15,1%	16,2%	19,7%	21,2%
SF15-oud	20k-30k	5,3%	7,0%	7,5%	8,6%	10,5%
SF15-oud	>30k	19,8%	19,1%	24,4%	22,6%	22,9%

6.2.13 Termijnbedrag debiteuren ho [TR139]

Gegevens op basis van het Studiefinancieringsbestand (Innen).

De populatie bestaat uit debiteuren die met tenminste één vordering in de aflosfase zitten in het kalenderjaar 2025. Een debiteur wordt ingedeeld in de onderwijssoort van diens meest recent genoten opleiding. Als iemand dus na diens mbo-opleiding een ho-opleiding is gaan volgen, wordt deze meegeteld bij de cijfers van ho, en niet van mbo. Als de mbo-opleiding net zo recent is als de ho-opleiding, wordt de ho-opleiding als uitgangspunt genomen. De debiteuren zijn ingedeeld in cohorten op basis van de start van het diplomatermijn. Het diplomatermijn is de periode van 10 jaar (indien niet verlengd) waarin een student een diploma moet halen om de prestatiebeurs (basisbeurs, aanvullende beurs en studentenreisproduct) om te zetten in een gift. De termijn start vanaf het moment dat de student studiefinanciering ontvangt. Indien de student geen diploma haalt binnen de periode van 10 jaar, wordt de beurs omgezet in een lening. In enkele gevallen is niet bekend wanneer een debiteur voor het eerst studiefinanciering heeft ontvangen. Dit komt bijvoorbeeld omdat deze in 2012 of eerder studiefinanciering heeft ontvangen, waarvan we geen studiefinancieringsdata hebben. Dan gaan we uit van het eerste moment van inschrijving voor het bepalen van het begin van het diplomatermijn. Binnen een cohort zijn drie jaren van een diplomatermijn samen geclusterd. Studiejaar 2015/2016, 2016/2017 en 2017/2018 zitten bijvoorbeeld samen geclusterd in een cohort: 15/16-17/18. Alleen cohorten met meer dan 500 debiteuren zijn weergegeven.

De resultaten zijn uitgesplitst op afbetalingsregimes. Voor meer informatie over de verschillende regimes kunt u terecht op [de website van DUO](#).

Het wettelijk termijnbedrag is het maandbedrag dat betaald zou moeten worden om de studieschuld af te betalen binnen het termijn dat de schuld loopt (15 jaar voor SF15(-oud), 35 jaar voor SF35). Het termijnbedrag is het bedrag dat een debiteur maandelijks moet betalen. Hierbij is rekening gehouden met de draagkracht van een debiteur. Bij het berekenen van dit bedrag wordt er vanuit gegaan dat de debiteur geen aflosvrije periode heeft ingezet. Het is in de dataset niet te achterhalen of iemand hiervan gebruik heeft gemaakt. Daardoor kunnen bedragen onder het minimale termijnbedrag voorkomen, ook als iemand geen verlaagd maandbedrag heeft.

In de figuur zijn boxplots weergegeven. De middelste streep in de box geeft de mediaan aan. Dit is het middelste termijnbedrag van alle termijnbedragen. De randen van de box geven de kwartielen aan. De onderste rand van de box geeft het eerste kwartiel aan. Dit betekent dat 25% van alle termijnbedragen onder dit bedrag liggen, en 75% ligt boven dit bedrag. De bovenste rand van de box geeft het derde kwartiel aan. Dit betekent dat 25% van alle termijnbedragen boven dat bedrag liggen, en 75% ligt onder dit bedrag. Daarnaast zitten er *snorharen* aan de box. De uiteindes geven de minimale en maximale termijnbedragen weer, zonder uitschieters.

	94/95- 96/97	97/98- 99/00	00/01- 02/03	03/04- 05/06	06/07- 08/09	09/10- 11/12	12/13- 14/15	15/16- 17/18	18/19- 20/21
SF15-oud, eerste kwartiel	€47	€67	€66	€58	€49	€45	€45		
SF15, eerste kwartiel			€74	€73	€56	€45	€44		
SF35, eerste kwartiel						€35	€32	€5	€0
SF15-oud, tweede kwartiel (mediaan)	€142	€151	€136	€110	€94	€78	€73		
SF15, tweede kwartiel (mediaan)			€186	€165	€140	€84	€68		
SF35, tweede kwartiel (mediaan)						€68	€61	€22	€6
SF15-oud, derde kwartiel	€250	€256	€234	€192	€171	€145	€144		
SF15, derde kwartiel			€311	€277	€236	€159	€136		
SF35, derde kwartiel						€107	€92	€51	€24

	94/95- 96/97	97/98- 99/00	00/01- 02/03	03/04- 05/06	06/07- 08/09	09/10- 11/12	12/13- 14/15	15/16- 17/18	18/19- 20/21
SF15-oud, aantal debiteuren	3.295	12.946	33.138	61.181	84.256	24.255	8.530		
SF15, aantal debiteuren			2.484	10.704	16.855	104.486	122.339		
SF35, aantal debiteuren						5.651	27.357	111.430	12.618

6.2.14 Termijnbedrag debiteuren mbo [TR139m]

Gegevens op basis van het Studiefinancieringsbestand (Innen).

De populatie bestaat uit debiteuren die met tenminste één vordering in de aflosfase zitten in het kalenderjaar 2025. Een debiteur wordt ingedeeld in de onderwijssoort van diens meest recent genoten opleiding. Als iemand dus na diens mbo-opleiding een ho-opleiding is gaan volgen, wordt deze meegeteld bij de cijfers van ho, en niet van mbo. Als de mbo-opleiding net zo recent is als de ho-opleiding, wordt de ho-opleiding als uitgangspunt genomen. De debiteuren zijn ingedeeld in cohorten op basis van de start van het diplomatermijn. Het diplomatermijn is de periode van 10 jaar (indien niet verlengd) waarin een student een diploma moet halen om de prestatiebeurs (basisbeurs, aanvullende beurs en studentenreisproduct) om te zetten in een gift. De termijn start vanaf het moment dat de student studiefinanciering ontvangt. Indien de student geen diploma haalt binnen de periode van 10 jaar, wordt de beurs omgezet in een lening. In enkele gevallen is niet bekend wanneer een debiteur voor het eerst studiefinanciering heeft ontvangen. Dit komt bijvoorbeeld omdat deze in 2012 of eerder studiefinanciering heeft ontvangen, waarvan we geen studiefinancieringsdata hebben. Dan gaan we uit van het eerste moment van inschrijving voor het bepalen van het begin van het diplomatermijn. Binnen een cohort zijn drie jaren van een diplomatermijn samen geclusterd. Studiejaar 2015/2016, 2016/2017 en 2017/2018 zitten bijvoorbeeld samen geclusterd in een cohort: 15/16-17/18. Alleen cohorten met meer dan 500 debiteuren zijn weergegeven.

De resultaten zijn uitgesplitst op afbetalingsregimes. Voor meer informatie over de verschillende regimes kunt u terecht op [de website van DUO](#).

Het wettelijk termijnbedrag is het maandbedrag dat betaald zou moeten worden om de studieschuld af te betalen binnen het termijn dat de schuld loopt (15 jaar voor SF15(-oud), 35 jaar voor SF35). Het termijnbedrag is het bedrag dat een debiteur maandelijks moet betalen. Hierbij is rekening gehouden met de draagkracht van een debiteur. Bij het berekenen van dit bedrag wordt er vanuit gegaan dat de debiteur geen aflosvrije periode heeft ingezet. Het is in de dataset niet te achterhalen of iemand hiervan gebruik heeft gemaakt. Daardoor kunnen bedragen onder het minimale termijnbedrag voorkomen, ook als iemand geen verlaagd maandbedrag heeft.

In de figuur zijn boxplots weergegeven. De middelste streep in de box geeft de mediaan aan. Dit is het middelste termijnbedrag van alle termijnbedragen. De randen van de box geven de kwartielen aan. De onderste rand van de box geeft het eerste kwartiel aan. Dit betekent dat 25% van alle termijnbedragen onder dit bedrag liggen, en 75% ligt boven dit bedrag. De bovenste rand van de box geeft het derde kwartiel aan. Dit betekent dat 25% van alle termijnbedragen boven dat bedrag liggen, en 75% ligt onder dit bedrag. Daarnaast zitten er *snorharen* aan de box. De uiteindes geven de minimale en maximale termijnbedragen weer, zonder uitschieters.

	03/04- 05/06	06/07- 08/09	09/10- 11/12	12/13- 14/15	15/16- 17/18	18/19- 20/21
SF15-oud, eerste kwartiel	€11	€20	€18	€2	€11	
SF15, eerste kwartiel	€0	€0	€0	€0	€0	€0
SF35, eerste kwartiel					€0	€0
SF15-oud, tweede kwartiel (mediaan)	€52	€49	€46	€45	€45	
SF15, tweede kwartiel (mediaan)	€38	€29	€45	€42	€27	€7
SF35, tweede kwartiel (mediaan)					€5	€5
SF15-oud, derde kwartiel	€93	€87	€89	€85	€86	
SF15, derde kwartiel	€93	€69	€62	€53	€45	€45
SF35, derde kwartiel					€22	€17

	03/04- 05/06	06/07- 08/09	09/10- 11/12	12/13- 14/15	15/16- 17/18	18/19- 20/21
SF15-oud, aantal debiteuren	9.652	20.342	5.750	2.550	600	
SF15, aantal debiteuren	560	2.648	29.939	53.410	66.118	16.158
SF35, aantal debiteuren					1.377	852

6.2.15 Termijnbedrag ho, SF15-oud: uitsplitsing naar debiteuren met en zonder draagkrachtregeling [TR140a]
Gegevens op basis van het Studiefinancieringsbestand (Innen).

De populatie bestaat uit debiteuren die met tenminste één vordering in de aflosfase zitten in het studiejaar 2025. Een debiteur wordt ingedeeld in de onderwijssoort van diens meest recent genoten opleiding. Als iemand dus na diens mbo-opleiding een ho-opleiding is gaan volgen, wordt deze meegeteld bij de cijfers van ho, en niet van mbo. Als de mbo-opleiding net zo recent is als de ho-opleiding, wordt de ho-opleiding als uitgangspunt genomen. De debiteuren zijn ingedeeld in cohorten op basis van de start van het diplomatermijn. Het diplomatermijn is de periode van 10 jaar (indien niet verlengd) waarin een student een diploma moet halen om de prestatiebeurs (basisbeurs, aanvullende beurs en studentenreisproduct) om te zetten in een gift. De termijn start vanaf het moment dat de student studiefinanciering ontvangt. Indien de student geen diploma haalt binnen de periode van 10 jaar, wordt de beurs omgezet in een lening. In enkele gevallen is niet bekend wanneer een debiteur voor het eerst studiefinanciering heeft ontvangen. Dit komt bijvoorbeeld omdat deze in 2012 of eerder studiefinanciering heeft ontvangen, waarvan we geen studiefinancieringsdata hebben. Dan gaan we uit van het eerste moment van inschrijving voor het bepalen van het begin van het diplomatermijn. Binnen een cohort zijn drie jaren van een diplomatermijn samen geclusterd. Studiejaar 2015/2016, 2016/2017 en 2017/2018 zitten bijvoorbeeld samen geclusterd in een cohort: 15/16-17/18. Alleen cohorten met meer dan 500 debiteuren zijn weergegeven.

De resultaten zijn uitgesplitst op afbetalingsregimes. Voor meer informatie over de verschillende regimes kunt u terecht op [de website van DUO](#).

Het wettelijk termijnbedrag is het maandbedrag dat betaald zou moeten worden om de studieschuld af te betalen binnen het termijn dat de schuld loopt (15 jaar voor SF15(-oud), 35 jaar voor SF35). Het termijnbedrag is het bedrag dat een debiteur maandelijks moet betalen. Hierbij is rekening gehouden met de draagkracht van een debiteur. Bij het berekenen van dit bedrag wordt er vanuit gegaan dat de debiteur geen aflosvrije periode heeft ingezet. Het is in de dataset niet te achterhalen of iemand hiervan gebruik heeft gemaakt. Daardoor kunnen bedragen onder het minimale termijnbedrag voorkomen, ook als iemand geen verlaagd maandbedrag heeft.

In de figuur zijn boxplots weergegeven. De middelste streep in de box geeft de mediaan aan. Dit is het middelste termijnbedrag van alle termijnbedragen. De randen van de box geven de kwartielen aan. De onderste rand van de box geeft het eerste kwartiel aan. Dit betekent dat 25% van alle termijnbedragen onder dit bedrag liggen, en 75% ligt boven dit bedrag. De bovenste rand van de box geeft het derde kwartiel aan. Dit betekent dat 25% van alle termijnbedragen boven dat bedrag liggen, en 75% ligt onder dit bedrag. Daarnaast zitten er *snorharen* aan de box. De uiteindes geven de minimale en maximale termijnbedragen weer, zonder uitschieters.

	94/95- 96/97	97/98- 99/00	00/01- 02/03	03/04- 05/06	06/07- 08/09	09/10- 11/12	12/13- 14/15
SF15-oud, met draagkrachtregeling, eerste kwartiel	€0	€0	€0	€0	€0	€0	€0
SF15-oud, zonder draagkrachtregeling, eerste kwartiel	€114	€107	€89	€69	€59	€50	€46
SF15-oud, met draagkrachtregeling, tweede kwartiel (mediaan)	€18	€34	€32	€20	€9	€4	€0
SF15-oud, zonder draagkrachtregeling, tweede kwartiel (mediaan)	€185	€182	€154	€120	€104	€88	€88
SF15-oud, met draagkrachtregeling, derde kwartiel	€140	€151	€158	€130	€104	€85	€80
SF15-oud, zonder draagkrachtregeling, derde kwartiel	€282	€275	€247	€200	€179	€154	€161
	94/95- 96/97	97/98- 99/00	00/01- 02/03	03/04- 05/06	06/07- 08/09	09/10- 11/12	12/13- 14/15
SF15-oud, met draagkrachtregeling, aantal debiteuren	1.224	3.704	7.516	10.115	13.127	4.936	2.215
SF15-oud, zonder draagkrachtregeling, aantal debiteuren	2.071	9.242	25.622	51.066	71.129	19.319	6.315

6.2.16 Termijnbedrag ho, SF15: uitsplitsing naar debiteuren met en zonder draagkrachtregeling [TR140b]
Gegevens op basis van het Studiefinancieringsbestand (Innen).

De populatie bestaat uit debiteuren die met tenminste één vordering in de aflosfase zitten in het studiejaar 2025. Een debiteur wordt ingedeeld in de onderwijssoort van diens meest recent genoten opleiding. Als iemand dus na diens mbo-opleiding een ho-opleiding is gaan volgen, wordt deze meegeteld bij de cijfers van ho, en niet van mbo. Als de mbo-opleiding net zo recent is als de ho-opleiding, wordt de ho-opleiding als uitgangspunt genomen. De debiteuren zijn ingedeeld in cohorten op basis van de start van het diplomatermijn. Het diplomatermijn is de periode van 10 jaar (indien niet verlengd) waarin een student een diploma moet halen om de prestatiebeurs (basisbeurs, aanvullende beurs en studentenreisproduct) om te zetten in een gift. De termijn start vanaf het moment dat de student studiefinanciering ontvangt. Indien de student geen diploma haalt binnen de periode van 10 jaar, wordt de beurs omgezet in een lening. In enkele gevallen is niet bekend wanneer een debiteur voor het eerst studiefinanciering heeft ontvangen. Dit komt bijvoorbeeld omdat deze in 2012 of eerder studiefinanciering heeft ontvangen, waarvan we geen studiefinancieringsdata hebben. Dan gaan we uit van het eerste moment van inschrijving voor het bepalen van het begin van het diplomatermijn. Binnen een cohort zijn drie jaren van een diplomatermijn samen geclusterd. Studiejaar 2015/2016, 2016/2017 en 2017/2018 zitten bijvoorbeeld samen geclusterd in een cohort: 15/16-17/18. Alleen cohorten met meer dan 500 debiteuren zijn weergegeven.

De resultaten zijn uitgesplitst op afbetalingsregimes. Voor meer informatie over de verschillende regimes kunt u terecht op [de website van DUO](#).

Het wettelijk termijnbedrag is het maandbedrag dat betaald zou moeten worden om de studieschuld af te betalen binnen het termijn dat de schuld loopt (15 jaar voor SF15(-oud), 35 jaar voor SF35). Het termijnbedrag is het bedrag dat een debiteur maandelijks moet betalen. Hierbij is rekening gehouden met de draagkracht van een debiteur. Bij het berekenen van dit bedrag wordt er vanuit gegaan dat de debiteur geen aflosvrije periode heeft ingezet. Het is in de dataset niet te achterhalen of iemand hiervan gebruik heeft gemaakt. Daardoor kunnen bedragen onder het minimale termijnbedrag voorkomen, ook als iemand geen verlaagd maandbedrag heeft.

In de figuur zijn boxplots weergegeven. De middelste streep in de box geeft de mediaan aan. Dit is het middelste termijnbedrag van alle termijnbedragen. De randen van de box geven de kwartielen aan. De onderste rand van de box geeft het eerste kwartiel aan. Dit betekent dat 25% van alle termijnbedragen onder dit bedrag liggen, en 75% ligt boven dit bedrag. De bovenste rand van de box geeft het derde kwartiel aan. Dit betekent dat 25% van alle termijnbedragen boven dat bedrag liggen, en 75% ligt onder dit bedrag. Daarnaast zitten er *snorharen* aan de box. De uiteindes geven de minimale en maximale termijnbedragen weer, zonder uitschieters.

	00/01- 02/03	03/04- 05/06	06/07- 08/09	09/10- 11/12	12/13- 14/15
SF15, met draagkrachtregeling, eerste kwartiel	€3	€0	€0	€0	€0
SF15, zonder draagkrachtregeling, eerste kwartiel	€135	€111	€93	€52	€45
SF15, met draagkrachtregeling, tweede kwartiel (mediaan)	€122	€109	€79	€39	€28
SF15, zonder draagkrachtregeling, tweede kwartiel (mediaan)	€224	€194	€166	€96	€83
SF15, met draagkrachtregeling, derde kwartiel	€267	€241	€195	€138	€113
SF15, zonder draagkrachtregeling, derde kwartiel	€333	€297	€255	€166	€147

	00/01- 02/03	03/04- 05/06	06/07- 08/09	09/10- 11/12	12/13- 14/15
SF15, met draagkrachtregeling, aantal debiteuren	1.178	4.541	6.713	32.712	47.318
SF15, zonder draagkrachtregeling, aantal debiteuren	1.306	6.163	10.142	71.774	75.021

6.2.17 Termijnbedrag ho, SF35: uitsplitsing naar debiteuren met en zonder draagkrachtregeling [TR140c]
Gegevens op basis van het Studiefinancieringsbestand (Innen).

De populatie bestaat uit debiteuren die met tenminste één vordering in de aflosfase zitten in het studiejaar 2025. Een debiteur wordt ingedeeld in de onderwijssoort van diens meest recent genoten opleiding. Als iemand dus na diens mbo-opleiding een ho-opleiding is gaan volgen, wordt deze meegeteld bij de cijfers van ho, en niet van mbo. Als de mbo-opleiding net zo recent is als de ho-opleiding, wordt de ho-opleiding als uitgangspunt genomen. De debiteuren zijn ingedeeld in cohorten op basis van de start van het diplomatermijn. Het diplomatermijn is de periode van 10 jaar (indien niet verlengd) waarin een student een diploma moet halen om de prestatiebeurs (basisbeurs, aanvullende beurs en studentenreisproduct) om te zetten in een gift. De termijn start vanaf het moment dat de student studiefinanciering ontvangt. Indien de student geen diploma haalt binnen de periode van 10 jaar, wordt de beurs omgezet in een lening. In enkele gevallen is niet bekend wanneer een debiteur voor het eerst studiefinanciering heeft ontvangen. Dit komt bijvoorbeeld omdat deze in 2012 of eerder studiefinanciering heeft ontvangen, waarvan we geen studiefinancieringsdata hebben. Dan gaan we uit van het eerste moment van inschrijving voor het bepalen van het begin van het diplomatermijn. Binnen een cohort zijn drie jaren van een diplomatermijn samen geclusterd. Studiejaar 2015/2016, 2016/2017 en 2017/2018 zitten bijvoorbeeld samen geclusterd in een cohort: 15/16-17/18. Alleen cohorten met meer dan 500 debiteuren zijn weergegeven.

De resultaten zijn uitgesplitst op afbetalingsregimes. Voor meer informatie over de verschillende regimes kunt u terecht op [de website van DUO](#).

Het wettelijk termijnbedrag is het maandbedrag dat betaald zou moeten worden om de studieschuld af te betalen binnen het termijn dat de schuld loopt (15 jaar voor SF15(-oud), 35 jaar voor SF35). Het termijnbedrag is het bedrag dat een debiteur maandelijks moet betalen. Hierbij is rekening gehouden met de draagkracht van een debiteur. Bij het berekenen van dit bedrag wordt er vanuit gegaan dat de debiteur geen aflosvrije periode heeft ingezet. Het is in de dataset niet te achterhalen of iemand hiervan gebruik heeft gemaakt. Daardoor kunnen bedragen onder het minimale termijnbedrag voorkomen, ook als iemand geen verlaagd maandbedrag heeft.

In de figuur zijn boxplots weergegeven. De middelste streep in de box geeft de mediaan aan. Dit is het middelste termijnbedrag van alle termijnbedragen. De randen van de box geven de kwartielen aan. De onderste rand van de box geeft het eerste kwartiel aan. Dit betekent dat 25% van alle termijnbedragen onder dit bedrag liggen, en 75% ligt boven dit bedrag. De bovenste rand van de box geeft het derde kwartiel aan. Dit betekent dat 25% van alle termijnbedragen boven dat bedrag liggen, en 75% ligt onder dit bedrag. Daarnaast zitten er *snorharen* aan de box. De uiteindes geven de minimale en maximale termijnbedragen weer, zonder uitschieters.

	09/10- 11/12	12/13- 14/15	15/16- 17/18	18/19- 20/21
SF35, met draagkrachtregeling, eerste kwartiel	€20	€23	€0	€0
SF35, zonder draagkrachtregeling, eerste kwartiel	€45	€38	€10	€6
SF35, met draagkrachtregeling, tweede kwartiel (mediaan)	€62	€57	€17	€0
SF35, zonder draagkrachtregeling, tweede kwartiel (mediaan)	€77	€64	€26	€14
SF35, met draagkrachtregeling, derde kwartiel	€97	€86	€48	€14
SF35, zonder draagkrachtregeling, derde kwartiel	€117	€99	€55	€34

	09/10- 11/12	12/13- 14/15	15/16- 17/18	18/19- 20/21
SF35, met draagkrachtregeling, aantal debiteuren	2.912	13.712	61.769	7.269
SF35, zonder draagkrachtregeling, aantal debiteuren	2.739	13.645	49.661	5.349

6.2.18 Termijnbedrag mbo, SF15-oud: uitsplitsing naar debiteuren met en zonder draagkrachtregeling [TR14oma]
Gegevens op basis van het Studiefinancieringsbestand (Innen).

De populatie bestaat uit debiteuren die met tenminste één vordering in de aflosfase zitten in het studiejaar 2025. Een debiteur wordt ingedeeld in de onderwijssoort van diens meest recent genoten opleiding. Als iemand dus na diens mbo-opleiding een ho-opleiding is gaan volgen, wordt deze meegeteld bij de cijfers van ho, en niet van mbo. Als de mbo-opleiding net zo recent is als de ho-opleiding, wordt de ho-opleiding als uitgangspunt genomen. De debiteuren zijn ingedeeld in cohorten op basis van de start van het diplomatermijn. Het diplomatermijn is de periode van 10 jaar (indien niet verlengd) waarin een student een diploma moet halen om de prestatiebeurs (basisbeurs, aanvullende beurs en studentenreisproduct) om te zetten in een gift. De termijn start vanaf het moment dat de student studiefinanciering ontvangt. Indien de student geen diploma haalt binnen de periode van 10 jaar, wordt de beurs omgezet in een lening. In enkele gevallen is niet bekend wanneer een debiteur voor het eerst studiefinanciering heeft ontvangen. Dit komt bijvoorbeeld omdat deze in 2012 of eerder studiefinanciering heeft ontvangen, waarvan we geen studiefinancieringsdata hebben. Dan gaan we uit van het eerste moment van inschrijving voor het bepalen van het begin van het diplomatermijn. Binnen een cohort zijn drie jaren van een diplomatermijn samen geclusterd. Studiejaar 2015/2016, 2016/2017 en 2017/2018 zitten bijvoorbeeld samen geclusterd in een cohort: 15/16-17/18. Alleen cohorten met meer dan 500 debiteuren zijn weergegeven.

De resultaten zijn uitgesplitst op afbetalingsregimes. Voor meer informatie over de verschillende regimes kunt u terecht op [de website van DUO](#).

Het wettelijk termijnbedrag is het maandbedrag dat betaald zou moeten worden om de studieschuld af te betalen binnen het termijn dat de schuld loopt (15 jaar voor SF15(-oud), 35 jaar voor SF35). Het termijnbedrag is het bedrag dat een debiteur maandelijks moet betalen. Hierbij is rekening gehouden met de draagkracht van een debiteur. Bij het berekenen van dit bedrag wordt er vanuit gegaan dat de debiteur geen aflosvrije periode heeft ingezet. Het is in de dataset niet te achterhalen of iemand hiervan gebruik heeft gemaakt. Daardoor kunnen bedragen onder het minimale termijnbedrag voorkomen, ook als iemand geen verlaagd maandbedrag heeft.

In de figuur zijn boxplots weergegeven. De middelste streep in de box geeft de mediaan aan. Dit is het middelste termijnbedrag van alle termijnbedragen. De randen van de box geven de kwartielen aan. De onderste rand van de box geeft het eerste kwartiel aan. Dit betekent dat 25% van alle termijnbedragen onder dit bedrag liggen, en 75% ligt boven dit bedrag. De bovenste rand van de box geeft het derde kwartiel aan. Dit betekent dat 25% van alle termijnbedragen boven dat bedrag liggen, en 75% ligt onder dit bedrag. Daarnaast zitten er *snorharen* aan de box. De uiteindes geven de minimale en maximale termijnbedragen weer, zonder uitschieters.

	03/04- 05/06	06/07- 08/09	09/10- 11/12	12/13- 14/15	15/16- 17/18
SF15-oud, met draagkrachtregeling, eerste kwartiel	€0	€0	€0	€0	€0
SF15-oud, zonder draagkrachtregeling, eerste kwartiel	€46	€45	€45	€45	€45
SF15-oud, met draagkrachtregeling, tweede kwartiel (mediaan)	€0	€0	€0	€0	€0
SF15-oud, zonder draagkrachtregeling, tweede kwartiel (mediaan)	€69	€62	€61	€62	€55
SF15-oud, met draagkrachtregeling, derde kwartiel	€18	€19	€15	€6	€25
SF15-oud, zonder draagkrachtregeling, derde kwartiel	€109	€100	€106	€104	€107

	03/04- 05/06	06/07- 08/09	09/10- 11/12	12/13- 14/15	15/16- 17/18
SF15-oud, met draagkrachtregeling, aantal debiteuren	3.197	6.052	1.726	859	207
SF15-oud, zonder draagkrachtregeling, aantal debiteuren	6.455	14.290	4.024	1.691	393

6.2.19 Termijnbedrag mbo, SF15: uitsplitsing naar debiteuren met en zonder draagkrachtregeling [TR14omb]
Gegevens op basis van het Studiefinancieringsbestand (Innen).

De populatie bestaat uit debiteuren die met tenminste één vordering in de aflosfase zitten in het studiejaar 2025. Een debiteur wordt ingedeeld in de onderwijssoort van diens meest recent genoten opleiding. Als iemand dus na diens mbo-opleiding een ho-opleiding is gaan volgen, wordt deze meegeteld bij de cijfers van ho, en niet van mbo. Als de mbo-opleiding net zo recent is als de ho-opleiding, wordt de ho-opleiding als uitgangspunt genomen. De debiteuren zijn ingedeeld in cohorten op basis van de start van het diplomatermijn. Het diplomatermijn is de periode van 10 jaar (indien niet verlengd) waarin een student een diploma moet halen om de prestatiebeurs (basisbeurs, aanvullende beurs en studentenreisproduct) om te zetten in een gift. De termijn start vanaf het moment dat de student studiefinanciering ontvangt. Indien de student geen diploma haalt binnen de periode van 10 jaar, wordt de beurs omgezet in een lening. In enkele gevallen is niet bekend wanneer een debiteur voor het eerst studiefinanciering heeft ontvangen. Dit komt bijvoorbeeld omdat deze in 2012 of eerder studiefinanciering heeft ontvangen, waarvan we geen studiefinancieringsdata hebben. Dan gaan we uit van het eerste moment van inschrijving voor het bepalen van het begin van het diplomatermijn. Binnen een cohort zijn drie jaren van een diplomatermijn samen geclusterd. Studiejaar 2015/2016, 2016/2017 en 2017/2018 zitten bijvoorbeeld samen geclusterd in een cohort: 15/16-17/18. Alleen cohorten met meer dan 500 debiteuren zijn weergegeven.

De resultaten zijn uitgesplitst op afbetalingsregimes. Voor meer informatie over de verschillende regimes kunt u terecht op [de website van DUO](#).

Het wettelijk termijnbedrag is het maandbedrag dat betaald zou moeten worden om de studieschuld af te betalen binnen het termijn dat de schuld loopt (15 jaar voor SF15(-oud), 35 jaar voor SF35). Het termijnbedrag is het bedrag dat een debiteur maandelijks moet betalen. Hierbij is rekening gehouden met de draagkracht van een debiteur. Bij het berekenen van dit bedrag wordt er vanuit gegaan dat de debiteur geen aflosvrije periode heeft ingezet. Het is in de dataset niet te achterhalen of iemand hiervan gebruik heeft gemaakt. Daardoor kunnen bedragen onder het minimale termijnbedrag voorkomen, ook als iemand geen verlaagd maandbedrag heeft.

In de figuur zijn boxplots weergegeven. De middelste streep in de box geeft de mediaan aan. Dit is het middelste termijnbedrag van alle termijnbedragen. De randen van de box geven de kwartielen aan. De onderste rand van de box geeft het eerste kwartiel aan. Dit betekent dat 25% van alle termijnbedragen onder dit bedrag liggen, en 75% ligt boven dit bedrag. De bovenste rand van de box geeft het derde kwartiel aan. Dit betekent dat 25% van alle termijnbedragen boven dat bedrag liggen, en 75% ligt onder dit bedrag. Daarnaast zitten er *snorharen* aan de box. De uiteindes geven de minimale en maximale termijnbedragen weer, zonder uitschieters.

	03/04- 05/06	06/07- 08/09	09/10- 11/12	12/13- 14/15	15/16- 17/18	18/19- 20/21
SF15, met draagkrachtregeling, eerste kwartiel	€0	€0	€0	€0	€0	€0
SF15, zonder draagkrachtregeling, eerste kwartiel	€45	€45	€45	€45	€45	€45
SF15, met draagkrachtregeling, tweede kwartiel (mediaan)	€0	€0	€0	€0	€0	€0
SF15, zonder draagkrachtregeling, tweede kwartiel (mediaan)	€79	€59	€49	€45	€45	€45
SF15, met draagkrachtregeling, derde kwartiel	€35	€22	€24	€20	€14	€4
SF15, zonder draagkrachtregeling, derde kwartiel	€130	€110	€82	€73	€54	€45

	03/04- 05/06	06/07- 08/09	09/10- 11/12	12/13- 14/15	15/16- 17/18	18/19- 20/21
SF15, met draagkrachtregeling, aantal debiteuren	347	1.606	14.742	27.089	36.949	10.447
SF15, zonder draagkrachtregeling, aantal debiteuren	213	1.042	15.197	26.321	29.169	5.711

6.2.20 Termijnbedrag mbo, SF35: uitsplitsing naar debiteuren met en zonder draagkrachtregeling [TR140mc]
Gegevens op basis van het Studiefinancieringsbestand (Innen).

De populatie bestaat uit debiteuren die met tenminste één vordering in de aflosfase zitten in het studiejaar 2025. Een debiteur wordt ingedeeld in de onderwijssoort van diens meest recent genoten opleiding. Als iemand dus na diens mbo-opleiding een ho-opleiding is gaan volgen, wordt deze meegeteld bij de cijfers van ho, en niet van mbo. Als de mbo-opleiding net zo recent is als de ho-opleiding, wordt de ho-opleiding als uitgangspunt genomen. De debiteuren zijn ingedeeld in cohorten op basis van de start van het diplomatermijn. Het diplomatermijn is de periode van 10 jaar (indien niet verlengd) waarin een student een diploma moet halen om de prestatiebeurs (basisbeurs, aanvullende beurs en studentenreisproduct) om te zetten in een gift. De termijn start vanaf het moment dat de student studiefinanciering ontvangt. Indien de student geen diploma haalt binnen de periode van 10 jaar, wordt de beurs omgezet in een lening. In enkele gevallen is niet bekend wanneer een debiteur voor het eerst studiefinanciering heeft ontvangen. Dit komt bijvoorbeeld omdat deze in 2012 of eerder studiefinanciering heeft ontvangen, waarvan we geen studiefinancieringsdata hebben. Dan gaan we uit van het eerste moment van inschrijving voor het bepalen van het begin van het diplomatermijn. Binnen een cohort zijn drie jaren van een diplomatermijn samen geclusterd. Studiejaar 2015/2016, 2016/2017 en 2017/2018 zitten bijvoorbeeld samen geclusterd in een cohort: 15/16-17/18. Alleen cohorten met meer dan 500 debiteuren zijn weergegeven.

De resultaten zijn uitgesplitst op afbetalingsregimes. Voor meer informatie over de verschillende regimes kunt u terecht op [de website van DUO](#).

Het wettelijk termijnbedrag is het maandbedrag dat betaald zou moeten worden om de studieschuld af te betalen binnen het termijn dat de schuld loopt (15 jaar voor SF15(-oud), 35 jaar voor SF35). Het termijnbedrag is het bedrag dat een debiteur maandelijks moet betalen. Hierbij is rekening gehouden met de draagkracht van een debiteur. Bij het berekenen van dit bedrag wordt er vanuit gegaan dat de debiteur geen aflosvrije periode heeft ingezet. Het is in de dataset niet te achterhalen of iemand hiervan gebruik heeft gemaakt. Daardoor kunnen bedragen onder het minimale termijnbedrag voorkomen, ook als iemand geen verlaagd maandbedrag heeft.

In de figuur zijn boxplots weergegeven. De middelste streep in de box geeft de mediaan aan. Dit is het middelste termijnbedrag van alle termijnbedragen. De randen van de box geven de kwartielen aan. De onderste rand van de box geeft het eerste kwartiel aan. Dit betekent dat 25% van alle termijnbedragen onder dit bedrag liggen, en 75% ligt boven dit bedrag. De bovenste rand van de box geeft het derde kwartiel aan. Dit betekent dat 25% van alle termijnbedragen boven dat bedrag liggen, en 75% ligt onder dit bedrag. Daarnaast zitten er *snorharen* aan de box. De uiteindes geven de minimale en maximale termijnbedragen weer, zonder uitschieters.

	15/16- 17/18	18/19- 20/21
SF35, met draagkrachtregeling, eerste kwartiel	€0	€0
SF35, zonder draagkrachtregeling, eerste kwartiel	€6	€5
SF35, met draagkrachtregeling, tweede kwartiel (mediaan)	€0	€0
SF35, zonder draagkrachtregeling, tweede kwartiel (mediaan)	€16	€11
SF35, met draagkrachtregeling, derde kwartiel	€12	€11
SF35, zonder draagkrachtregeling, derde kwartiel	€33	€22

	15/16- 17/18	18/19- 20/21
SF35, met draagkrachtregeling, aantal debiteuren	871	571
SF35, zonder draagkrachtregeling, aantal debiteuren	506	281

6.2.21 Vergelijking extra aflossing en termijnaflossing debiteuren ho [TR142]

Gegevens op basis van het Studiefinancieringsbestand (Innen). De populatie bestaat uit debiteuren die met tenminste één vordering in de aflofase zitten in kalenderjaren 2021 t/m 2025. Een debiteur wordt ingedeeld in de onderwijssoort van diens meest recent genoten opleiding. Als iemand dus na diens mbo-opleiding een ho-opleiding is gaan volgen, wordt deze meegeteld bij de cijfers van ho, en niet van mbo. Als de mbo-opleiding net zo recent is als de ho-opleiding, wordt de ho-opleiding als uitgangspunt genomen.

Termijnaflossingen zijn betalingen die een debiteur heeft gedaan ten bate van zijn of haar aflosverplichtingen. Extra aflossingen bestaan uit extra betalingen die een debiteur heeft gedaan bovenop de eventuele aflosverplichtingen.

	2021	2022	2023	2024	2025
SF15-oud: Termijnaflossing	€1.538	€1.649	€1.781	€1.972	€2.136
SF15-oud: Extra aflossing	€592	€538	€611	€764	€854
SF15: Termijnaflossing	€1.749	€2.066	€2.436	€2.942	€3.251
SF15: Extra aflossing	€957	€1.055	€1.595	€2.248	€2.598
SF35: Termijnaflossing	€766	€1.064	€1.198	€1.347	€1.278
SF35: Extra aflossing	€1.123	€1.016	€1.595	€2.034	€2.564

6.2.22 Vergelijking extra aflossing en termijnaflossing debiteuren mbo [TR142m]

Gegevens op basis van het Studiefinancieringsbestand (Innen). De populatie bestaat uit debiteuren die met tenminste één vordering in de aflofase zitten in kalenderjaren 2021 t/m 2025. Een debiteur wordt ingedeeld in de onderwijssoort van diens meest recent genoten opleiding. Als iemand dus na diens mbo-opleiding een ho-opleiding is gaan volgen, wordt deze meegeteld bij de cijfers van ho, en niet van mbo. Als de mbo-opleiding net zo recent is als de ho-opleiding, wordt de ho-opleiding als uitgangspunt genomen.

Termijnaflossingen zijn betalingen die een debiteur heeft gedaan ten bate van zijn of haar aflosverplichtingen. Extra aflossingen bestaan uit extra betalingen die een debiteur heeft gedaan bovenop de eventuele aflosverplichtingen.

	2021	2022	2023	2024	2025
SF15-oud: Termijnaflossing	€806	€869	€939	€1.048	€1.131
SF15-oud: Extra aflossing	€230	€200	€244	€292	€322
SF15: Termijnaflossing	€643	€736	€813	€924	€989
SF15: Extra aflossing	€297	€304	€365	€465	€549
SF35: Termijnaflossing			€581	€675	€767
SF35: Extra aflossing			€2.184	€2.514	€2.586

